

Innst. S. nr. 325

(2000-2001)

Innstilling fra finanskomiteen om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2001

St.prp. nr. 84 (2000-2001) og St.prp. nr. 94 (2000-2001)

Til Stortinget

1. INNLEDNING

1.1 Sammendrag

Saldert budsjett for 2001 er basert på budsjettforliket i Stortinget mellom Arbeiderpartiet og Venstre, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti høsten 2000. Regjeringen legger vekt på at budsjettet for 2001 gjennomføres innenfor de rammer for budsjettpolitikken som er avtalt i budsjettforliket og legger i proposisjonen fram et samlet opplegg for behandlingen av endringer på statsbudsjettet våren 2001.

Regjeringen har tidligere i år fremmet egne proposisjoner med forslag om tilleggsbevilgninger som samlet sett gir 0,9 mrd. kroner i økte utgifter. Utgifter til petroleumsvirksomhet er da ikke inkludert. Forslagene som er fremmet gjelder bl.a. gjennomføringen av fastlege-reformen og gjennomgang av Rikshospitalets økonomi. For nærmere omtale av forslag som er fremmet tidligere i år vises til de aktuelle proposisjonene.

Inntekter fra planlagt salg av SDØE-andeler og aksjer i Statoil er ikke innarbeidet i anslag på regnskap for 2001 eller tallene for Statens petroleumsfond gitt i denne meldingen. Det er inngått avtale mellom Olje- og energidepartementet og Statoil om salg av SDØE-andeler til Statoil, hvor det er tatt forbehold om Stortingets godkjenning. Stortinget er i St.prp. nr. 68 (2000-2001) invitert til å gi slik godkjenning. Det arbeides videre med sikte på å gjennomføre salg av aksjer i Statoil før sommeren. Det er fortsatt usikkerhet rundt tidspunkt og størrelse for disse transaksjonene.

Regjeringen fikk i forbindelse med salderingen av budsjettet fullmakt til å fordele en innsparing i statlige innkjøp på 75 mill. kroner. Det redegjøres for denne fordelingen i denne proposisjonen. I tillegg fremmes forslag om kompensasjon for merkostnader for statlige etater for innføring av merverdiavgift på tjenester fra 1. juli 2001. Det fremmes også et forslag om fullmakt til å fordele en reduksjon i driftsbevilgninger med 100

mill. kroner på bakgrunn av forventet høyere refusjon for sykepenger til statlige etater.

Fordelingen av fullmaktsbeløpet på kapittel og post framgår av vedlegg 1. Endringen som følge av fullmakten er allerede innarbeidet i "fra-beløpet" som inngår i forslag til vedtak for forslag som fremmes i denne proposisjonen. På denne bakgrunn vil forslag til vedtak også gjenspeile disponibel bevilgning på posten hvis forslaget blir vedtatt.

Regjeringen fremmet 1. juni 2001 St.prp. nr. 94 (2000-2001) Bevilgningsendring for kapitlene 197, 1542 og 2309 samt salg av aksjer i Arcus AS og endret sats for avgift på campingbiler. Innstillingen her omfatter de forslagene som er fremsatt i St.prp. nr. 94 (2000-2001).

1.2 Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Dag Terje Andersen, Erik Dalheim, Grethe G. Fossum, Britt Hildeng, Ottar Kaldhol, Torstein Rudihagen og Signe Øye, fra Kristelig Folkeparti, Valgerd Svarstad Haugland, Lars Gunnar Lie og Ingebrigt S. Sørfonn, fra Høyre, Børge Brende, Per-Kristian Foss og Kjellaug Nakkim, fra Fremskrittspartiet, Siv Jensen, Per Erik Monsen og Kenneth Svendsen, fra Senterpartiet, Odd Roger Enoksen, fra Sosialistisk Venstreparti, Øystein Djupedal, fra Venstre, Terje Johansen, og representanten Steinar Bastesen, viser til at forslag fremsatt i Budsjett-innst. S. II (2000-2001) Revidert nasjonalbudsjett 2001, som er avgitt samtidig med denne innstillingen, er oppført under Komiteens tilråding, kapittel 25, eller under Forslag fra mindretall, kapittel 24, i denne innstillingen. Komiteen viser også til at

merknader og forslag som er fremsatt under komiteens behandling i forbindelse med budsjettposter som ikke er omhandlet i proposisjon, er samlet under kapittel 23 i denne innstillingen.

Komiteen viser når det gjelder gjennomføringen av den økonomiske politikken for 2001 til merknader under kap. 2 i Budsjett-innst. S. II (2000-2001), jf. St.meld. nr. 2 Revidert nasjonalbudsjett 2001.

Komiteen viser videre til brev fra Finansdepartementet 28. mai 2001 til finanskomiteen som er vedlagt innstillingen og til St.prp. nr. 94 (2000-2001) (foreløpig utgave) fremlagt 1. juni 2001.

2. KOMPENSASJON TIL STATLIG FORVALTNING FOR MERVERDIAVGIFT PÅ TJENESTER

2.1 Sammendrag

Ved innføring av merverdiavgift på tjenester 1. juli 2001 er det forutsatt at statlig forvaltning skal kompenseres for merkostnader av å innføre merverdiavgift på tjenester. Helårsvirkningen av denne kompensasjonen var tidligere beregnet til 420 mill. kroner. Kompensasjon for økte utgifter i 2001 er satt til halv helårseffekt. Det er avsatt en egen reserve på 210 mill. kroner under kap. 2309 Tilfeldige utgifter for å dekke disse kostnadene. Dette beløpet ble meddelt i St.prp. nr. 1 (2000-2001) Statsbudsjettet medregnet folketrygden. Basert på ny informasjon fra departementene er anslaget for merkostnader økt og Regjeringen foreslår nå at departementene kompenseres med 461,9 mill. kroner for merutgifter i 2001.

Tabell 1.5 Kompensasjon i 2001 for merverdiavgift på tjenester

Departement	1 000 kroner
Utenriksdepartementet	1 261
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	76 441
Kulturdepartementet	4 200
Justisdepartementet	23 853
Kommunal- og regionaldepartementet	13 475
Sosial- og helsedepartementet	42 836
Barne- og familiedepartementet	2 373
Nærings- og handelsdepartementet	14 216
Fiskeridepartementet	3 785
Landbruksdepartementet	18 597
Samferdselsdepartementet	87 276
Miljøverndepartementet	34 552
Arbeids- og administrasjonsdepartementet	22 481
Finansdepartementet	41 700
Forsvarsdepartementet	68 100
Olje- og energidepartementet	6 748
Sum	461 894

Statsforvaltningen har ikke fradragsrett for inngående moms. Anslaget på 420 mill. kroner var basert på provenyberegningene av økte momsinntekter fra omsetning fra nye avgiftspliktige tjenester til statsforvaltningen. Virkningen av at det blir moms på flere tjenester som statsforvaltningen anskaffer, ble anslått til om lag 550 mill. kroner på årsbasis. I tillegg ble det anslått lavere kostnader ved kjøp av varer og tjenester som ikke blir direkte berørt av momsutvidelsen. Denne kostnadsbesparelsen ble anslått til om lag 0,5 pst. På grunn av at spesifikasjonen av ulike tjenestegrupper er forholdsvis grov i nasjonalregnskapet og at statistikkgrunnlaget for anslag over produksjon og forbruk av tjenester er til dels mangelfull, knyttet det seg stor usikkerhet til disse anslagene. Ved omtalen av provenyanslagene i proposisjonen ble det lagt vekt på usikkerheten ved anslagene.

Departementene har rapportert inn sine anslag for deres merkostnader som følge av innføring av moms på tjenester. Det var forutsatt at kompensasjonen skulle gjelde statlige driftsutgifter og investeringer. Ved beregningen av merkostnadene er derfor bare driftsutgiftene (postene 1-29, unntatt post 24) og investeringer (post 30-49) med i beregningsgrunnlaget. Det er imidlertid forutsatt at merkostnadene til Rikshospitalet, Det norske Radiumhospital og netto budsjetterte universiteter skal inkluderes i beregningsgrunnlaget. Regjeringen foreslår at enkelte mindre etater som får sine driftsutgifter dekket ved bevilgninger over 50-poster, også skal kompenseres for merutgiftene.

Det er som nevnt avsatt en reserve for fordeling i 2001 på 210 mill. kroner på kap. 2309 Tilfeldige utgifter. Basert på ny informasjon fra departementene for merutgifter, blir kompensasjonene som gis 251,9 mill. kroner høyere enn tidligere lagt til grunn. Det kan tyde på at merverdiavgiften fra omsetning av nye avgiftspliktige tjenester til statsforvaltningen er høyere enn tidligere antatt. Det økte kompensasjonsbehovet tilsier derfor at en også må justere opp anslaget for merverdiavgiften i 2001 i tråd med de nye beregningene.

Det enkelte departement har selv fordelt kompensasjonen på de enkelte kapitler og poster.

Basert på nye opplysninger fra departementene har det framkommet at statsforvaltningens merutgifter ved innføring av merverdiavgiftsreformen er høyere enn det som ble lagt til grunn i statsbudsjettet for 2001. Oppjusteringen av kompensasjonsbeløpene for statsforvaltningen reiser spørsmål om kompensasjonsbeløpet er satt for lavt også for kommuner og fylkeskommuner. Finansdepartementet vil derfor vurdere dette nærmere. Vurderingen vil imidlertid måtte baseres på grunnlag av statistikk som først vil foreligge på et senere tidspunkt. Departementet tar sikte på å komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2002 med beregninger av merutgifter for kommunal sektor som følge av merverdiavgiftsreformen, samt forslag til eventuell ytterligere kompensasjon.

2.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag om samtykke til fordeling av kompensasjon på i alt 461 894 000 kroner som følge av innføring av moms på tjenester, jf. forslag XXVIII under kap. 25 Komiteens tilråding.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen viser til at disse medlemmer går imot gjennomføring av momsreformen. Følgelig går disse medlemmer også imot kompensasjon til offentlig sektor for denne reformen.

Disse medlemmer viser til forslag i avsnitt 21.15 og i Innst. O. nr. 30 (2000-2001), samt merknad i avsnitt 7.1.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at dette medlem går inn for å utsette ikrafttredelsen av merverdiavgiftsreformen til 1. januar 2002, og går derfor imot kompensasjon til offentlig sektor for denne reformen i inneværende år.

3. INNSPARING VED EFFEKTIVISERING AV STATLIG INNKJØP

3.1 Sammendrag

I forbindelse med salderingen av budsjettet for 2001 fattet Stortinget følgende vedtak:

"Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet utarbeider et opplegg for å spare inn 75 mill. kroner under de statlige innkjøpsordningene i 2001. Regjeringen gis fullmakt til å foreta den endelige fordeling av beløpet. Innsparingen spesifiseres på kapitler og poster og Stortinget orienteres om fordelingen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2001. Innsparingen tas foreløpig ved å redusere kap. 2309 Tilfeldige utgifter, med 75 mill. kroner. Når beløpet er fordelt på kapitler og poster, tilbakeføres 75 mill. kroner til kap. 2309."

Innsparinger i statsforvaltningen er særlig knyttet til felles bruk av ramme- og innkjøpsavtaler. I grunnlaget for fordelingen har en lagt vekt på at innsparingen legges på samtlige virksomheter, også på virksomheter som ikke benytter rammeavtalene. Dette gjøres fordi det er viktig å opprettholde insentivene for å benytte rammeavtalene. Beregningene av innsparingen er gjort på bakgrunn av bevilgninger under postene 01.2 Driftsutgifter/Varer og tjenester og 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, der innsparingen kan realiseres. Forsvarsdepartementets bevilgninger på post 45 er holdt utenfor beregningsgrunnlaget.

Tabell 3.1 Innsparingen fordeler seg slik under de ulike departementer

Departement	1 000 kr
Utenriksdepartementet	4 100
Kirke, utdannings- og forskningsdepartementet	11 300
Kulturdepartementet	1 607
Justisdepartementet	10 312
Kommunal- og regionaldepartementet	1 265
Sosial- og helsedepartementet	6 734
Barne- og familiedepartementet	247
Nærings- og handelsdepartementet	1 000
Fiskeridepartementet	1 573
Landbruksdepartementet	886
Samferdselsdepartementet	607
Miljøverndepartementet	1 419
Arbeids- og administrasjonsdepartementet	5 216
Finansdepartementet	5 725
Forsvarsdepartementet	22 409
Olje- og Energidepartementet	600
Sum	75 000

Departementene har fremmet forslag om fordeling på kapitler og poster. Denne fordelingen er innarbeidet i vedlegg 1.

3.2 Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

4. OMLEGGING TIL DIREKTE REFUSJON AV SYKEPENGER FOR STATLIGE VIRKSOMHETER

4.1 Sammendrag

Fra 1. januar 2000 ble det innført en ordning med direkte refusjon av sykepenger for statlige virksomheter. Omleggingen innebærer at statlige virksomheter på lik linje med andre arbeidsgivere får refundert utgifter til sykelønn fra folketrygden for utbetalt lønn i trygdeperioden. Tidligere var det et summarisk oppgjør mellom statsbudsjettet og folketrygden, uten at de enkelte departementsrammene ble berørt. I budsjettene til de enkelte virksomhetene var det tatt høyde for både lønn under sykdom og vikarutgifter. Ved omleggingen ble departementsrammene derfor satt ned tilsvarende forventede utbetalinger fra folketrygden til sykepenger til statsansatte og reduserte innbetalinger av trygdeavgift. Folketrygdens refusjoner ble anslått til 728 mill. kroner, mens det samlede uttrekket var på om lag 841 mill. kroner i 2000. Regnskapstall for 2000 tyder på at de statlige virksomhetene vil motta mer i refusjon i 2001 enn lagt til grunn. Dette innebærer at departementsrammene derfor er satt for lite ned i forhold til den utviklingen som kan observeres. Det kan synes som

om refusjonene blir om lag 100 mill. kroner høyere enn antatt på årsbasis.

Det var ikke meningen at omleggingen skulle medføre en bedret økonomi for virksomhetene, slik det nå kan tyde på. Regjeringen foreslår derfor at departementsrammene reduseres med til sammen 100 mill. kroner som fordeles etter samme prinsipp som inn- dragningen i forbindelse med omleggingen som ble gjennomført fra 1. januar 2000. Det samlede beløpet for de enkelte departementsområdene er gjengitt i tabell 1.7 nedenfor, og det foreslås at Regjeringen får fullmakt til å fordele disse beløpene på kapitler og poster. I vedlegg 1 er det vist en fordeling på kapittel og post innenfor de enkelte departementsområdene.

Tabell 1.7 Reduksjon pr. departementsområde

Departement	1 000 kr
Utenriksdepartementet	600
Justisdepartementet	14 810
Sosial- og helsedepartementet	15 480
Fiskeridepartementet	1 930
Landbruksdepartementet	1 601
Samferdselsdepartementet	14 250
Miljøverndepartementet	1 180
Finansdepartementet	8 410
Forsvarsdepartementet	12 930
Kirke-, utdannings- og forsknings- departementet	18 200
Kulturdepartementet	930
Nærings- og handelsdepartementet	849
Olje- og Energidepartementet	600
Barne- og familiedepartementet	290
Kommunal- og regionaldepartementet	1 155
Arbeids- og administrasjonsdepartementet	6 785
Sum	100 000

4.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om samtykke til at departementenes bevilgninger settes ned med til sammen 100 mill. kroner, jf. forslag til vedtak XVII under kap. 25 Komiteens tilråding.

5. REGJERINGENS ARBEID MED Å BEDRE SIKKERHETEN OG BEREDSKAPEN LANGS KYSTEN

5.1 Sammendrag

Regjeringen har igangsatt et arbeid med å vurdere hva som kan gjøres for å bedre sikkerheten og beredskapen langs kysten. En slik gjennomgang har blitt aktualisert på bakgrunn av de mange skipsulykkene i vinter, spesielt havariene av "Green Ålesund" og "John R". En økning i petroleumsaktiviteten i Nordvest-Russland samt planer om feltutbygging i Barentshavet vil føre til større skipstrafikk utenfor norskekysten. I

tillegg til dette kommer muligheten for sjøveis transport av atomavfall til Russland. Denne trafikken kan representere en ytterligere miljøtrussel for norskekysten og fiskefeltene utenfor og forsterker behovet for en samlet gjennomgang og vurdering av aktuelle tiltak som kan bedre sikkerheten.

En rekke myndigheter har ansvar og oppgaver som er viktige for sikkerheten langs kysten. Miljøverndepartementet koordinerer derfor et samarbeid mellom Fiskeridepartementet, Forsvarsdepartementet, Justis- og politidepartementet, Nærings- og handelsdepartementet og Utenriksdepartementet. Det vil i gjennomgangen særlig bli lagt vekt på tiltak som kan forebygge at ulykker skjer, men en vil også se på tiltak for å redusere skader når en ulykke først er inntruffet. Et viktig mål er å sikre at statens samlede ressurser utnyttes best mulig.

Det gis i proposisjonen en første redegjørelse for Regjeringens arbeid. I tillegg til midlene som allerede ligger inne i budsjettet for 2001 til sikkerhet og beredskap, foreslås det i denne proposisjonen en tilleggsbevilgning til oppfølging av "Sleipner"-ulykken og til oljevernberedskapen. Regjeringen vil komme tilbake med en nærmere redegjørelse for videre oppfølging i statsbudsjettet for 2002.

Det er i proposisjonen redegjort nærmere for saken.

5.2 Komiteens merknader

Komiteen tar det som står i proposisjonen om arbeid med å bedre sikkerheten og beredskapen langs kysten til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Regjeringen har tatt initiativ til en gjennomgang av den nåværende ansvars- og oppgavefordeling knyttet til sikkerheten og beredskapen langs kysten med sikte på en bedre organisering og samordning. Disse medlemmer viser også til at Regjeringen i forbindelse med revidert, i tillegg til de midler som allerede ligger inne i budsjettet for 2001 til sikkerhet og beredskap, har foreslått en tilleggsbevilgning til oppfølging av "Sleipner"-ulykken og til oljevernberedskapen. Disse medlemmer viser også til at Regjeringen varsler at den vil komme tilbake med en nærmere redegjørelse for videre oppfølging i statsbudsjettet for 2002.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen viser til at Sleipner-ulykken avdekket svært uklare statlige ansvarsforhold for sikkerheten til sjøs. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av en grundig gjennomgang av ansvars- og oppgavefordelingen. Disse medlemmer ber om at Regjeringen på egnet måte informerer Stortinget om dette arbeidet.

Disse medlemmer er positive til at det legges til rette for utvidelse av territorialfarvannet slik at man

kan fastsette seilingsleder lenger ut fra kysten enn i dag. Et nytt system med satellittovervåking av kysten må også vurderes. Disse medlemmer understreker at en utvidelse av territorialfarvannet er nødvendig blant annet for å møte den store sikkerhetstrusselen som de lanserte planene om transport av radioaktivt avfall langs norskekysten medfører. Disse medlemmer forutsetter dessuten at Regjeringen intensiverer arbeidet internasjonalt for et mer restriktivt regelverk når det gjelder transport av radioaktivt avfall.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen krever at trygghet for liv, miljø og næring langs Norskekysten blir et nasjonalt satsingsområde i årene som kommer. En samordnet, nasjonal strategi med betydelige økonomiske ressurser må settes inn på å forebygge og hindre miljøkatastrofer, blant annet i form av radioaktivitet, oljeforurensing, algeoppblomstring og skipsulykker. Føre-var-prinsippet må legges til grunn for all aktivitet i tilknytning til våre havområder.

Disse medlemmer merker seg Regjeringens redegjørelse om arbeidet med å bedre sikkerheten og beredskapen langs kysten, og vil særlig understreke behovet for å dekke kysten med tidsmessige sjøkart senest innen år 2006, slik Stortinget påla Regjeringen i forbindelse med behandlingen av Statsbudsjettet for 2001.

Disse medlemmer vil utover de tiltak Regjeringen omtaler, også påpeke at internasjonal mobilisering for å stanse gjenvinningsanlegget for atomavfall i Sellafield, er nødvendig for å hindre radioaktiv forurensing av våre havområder. Disse medlemmer går også inn for et forbud mot all transport av radioaktivt avfall langs norskekysten og i nordlige havområder.

Disse medlemmer merker seg at Regjeringen vil sette i gang et utredningsarbeid for å vurdere behovet for en trafikksentral i Finnmark. Disse medlemmer ser positivt på dette, men vil også understreke behovet for økt fokus på sikkerheten langs kysten av Nordvestlandet. Havområdene her er av de mest trafikkerte, værharde og urene i landet. Trafikken er voksende som følge av stor fiskeriaktivitet, økt oljevirkosomhet og store utbygginger som metanolfabrikken på Tjeldbergodden og modernisering av Hydro Aluminium i Sunndal. Disse medlemmer ber derfor Regjeringen om også å vurdere behovet for en trafikksentral for overvåking av kysten på Nordvestlandet. Disse medlemmer mener videre at utbygging av et fullgodt radarnett bør vurderes som et effektivt virkemiddel for best mulig døgnbemannet overvåking av kysten.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen mener også at Stad skipstunnel er et viktig prosjekt for å bedre tryggheten for ferdselen langs kysten i et av våre mest

trafikkerte havområder, og viser til forslaget fra disse medlemmer om å bevilge 5 mill. kroner til Stad Skipstunnel over kap. 1064.

Komiteens medlemmer fra Høyre og representanten Steinar Bastesen mener det er på høy tid at vi får en gjennomgang av tiltak og virkemidler for å styrke beredskapen langs kysten. Det gjelder både samordning og organisering av ressursene som settes inn og klargjøring av ansvar for sikkerhet og beredskap. Disse medlemmer understreker at forpliktende internasjonalt samarbeid er helt avgjørende for at vi skal kunne trygge vår egen kyst og beskytte havområdene mot miljøkatastrofer.

Disse medlemmer mener bedre overvåking av norskekysten vil kunne forebygge ulykker og gjøre det lettere å sette inn nødvendige tiltak hvis ulykken først er ute. Disse medlemmer viser til at Stortinget ba om en opptrapping av bevilgningene til arbeidet med elektroniske sjøkart etter betydelig press fra disse medlemmer, men at Regjeringen fikk gjennomslag for å redusere satsingen på dette området som en del av budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet og sentrum. Disse medlemmer forutsetter at en videre opptrapping av arbeidet for å ferdigstille de elektroniske sjøkartene i 2006 følges opp i statsbudsjettet for 2002.

Disse medlemmer er positive til at det legges til rette for utvidelse av territorialfarvannet slik at man kan fastsette seilingsleder lenger ut fra kysten enn i dag. Et nytt system med satellittovervåking av kysten må også vurderes.

Disse medlemmer vil understreke viktigheten av å styrke oljevernberedskapen. De strakstiltak som iverksettes nå må følges opp med ytterligere tiltak og bevilgninger i budsjettet for 2002. Disse medlemmer ser behovet for en klargjøring av det finansielle ansvaret for berging og opprydding når ulykker skjer langs kysten. Disse medlemmers utgangspunkt er at forurenser skal betale og at dette ansvaret bør falle på det berørte rederiet og dets forsikringsselskap. Det er viktig at Regjeringen prioriterer arbeidet med felles internasjonale regler på dette området.

Komiteens medlem representanten Steinar Bastesen viser til at forliset av det kypriotiske fartøyet "Jon R" den 25. desember 2000 har medført at en rekke politikere, faginstanser, lokalbefolkningen m.fl. har uttrykt bekymring for beredskapen langs kysten. Det har vært mange gode, men også lite gjennomtenkte, forslag til hva som bør gjøres for å bedre situasjonen. Det er imidlertid en sak de fleste enes om - det må prioriteres å forebygge at ulykker får finne sted. Dette medlem viser til at Sjøfartsdirektøren har uttalt at "proaktive tiltak må prioriteres fremfor reaktive tiltak".

Dette medlem viser til at Norge er et særegent land med en langstrakt kystlinje. Kystlinjen, dvs. omrisset av fastlands-Norge, er ca. 21 000 km lang. Dersom man regner omrisset av hver eneste øy og fast-

landet er strandsonen ca. 57 000 km. Til sammenligning er omkretsen av jorden ved ekvator bare 40 000 km. Dersom vi ser på arealet av sjøområdet innenfor territorialgrensen, dvs. grensen på 4 nautiske mil, er dette ca. 147 000 kvadratkilometer. Dette virker gjerne ikke så mye, men det tilsvarer landarealet av våre fem - 5 - nordligste fylker. I dette kystområdet bor og arbeider hovedvekten av Norges befolkning. Dette medlem viser til at om man setter disse tallene i sammenheng er det ikke rart at politikere i Oslo viser "oppriktig bekymring".

Dette medlem viser til at Regjeringen, med miljøvernministeren i spissen, allerede i januar lovet å utrede hva som skal til for å øke beredskapen. Statsministeren lovet kystbefolkningen i Finnmark døgkontinuerlig overvåking av hele kysten.

Dette medlem har i vårsesjonen stilt flere spørsmål til de ministrene som har ansvaret for kystovervåkingen. Dette har, etter dette medlems syn, brakt på det rene at Regjeringen vet altfor lite om norske kystforhold, både om geografi, skipsfart, miljø, kultur og mulighetene for overvåking av skipsfarten. Dette kan, etter dette medlems oppfatning, skyldes at offentlig forvaltning er så viselig organisert at det er ca. 20 fagetater som har et ansvar knyttet til kystforvaltningen.

Dette medlem viser til ønsket om at en proaktiv beredskap er nødvendig. Med proaktiv beredskap menes å sikre at et fartøy som utgjør en mulig trussel for kysten og befolkningen kan oppdages så tidlig som mulig, dvs. i god tid før det kommer inn til kysten, for deretter å overvåkes. Dersom et avvik fra normal seilas oppdages må ansvarlig(e) myndighet(er) varsles umiddelbart slik at forebyggende tiltak kan iverksettes. Et forebyggende tiltak kan være å la et annet fartøy følge risikofartøyet slik at det kan reageres fort dersom det viser seg å være behov for assistanse. Dette medlem viser til at Forsvaret, mer forutseende enn mange tror, allerede har inngått avtaler om å varsle våre bergingsselskaper slik at de følger problemskip. Dette fremgår av Forsvarets kystberedskapsplan. Dette medlem viser til at det finnes en rekke muligheter for å oppdage og overvåke et fartøy som nærmer seg kysten. Dette medlem vil imidlertid først se på hvem som bør ha ansvaret for å forestå overvåkingen av skipstrafikken. Av det arbeid miljøvernministeren har iverksatt, og utfra Kystdirektørens utsagn, virker det, etter dette medlems oppfatning, som om Fiskeridepartementet skal gis det overordnede ansvar for å koordinere overvåkingen langs kysten. Dette virker noe underlig på dette medlem. I Norge er det en etat som har ansvaret for overvåkingen av aktiviteten til sjøs i vårt interesseområde. Dette området omfatter både den økonomiske sonen, sjøterritoriet og indre farvann. Denne etaten er Forsvaret. Dette er en oppgave Forsvaret alltid har hatt, og av St prp. nr. 45 (2000-2001), som omhandler omleggingen av Forsvaret i perioden 2002-2005, fremgår det at det også vil være en oppgave i fremtiden. Dette medlem viser til at

det også står at overvåkingen av disse områdene må prioriteres mer enn før når antall seilende enheter reduseres, og at en rekke av Forsvarets fremtidige oppgaver faktisk ikke vil kunne løses uten en effektiv overvåking.

På spørsmål i Stortinget den 31. januar, 14. februar og 7. mars 2001 forsikret justisministeren i forbindelse med Schengen-implementeringen Stortinget om at oppsynet langs kysten var vel ivaretatt. I statsbudsjettet for 2000 St.prp. nr. 1 (1999-2000), fremgår det at det mobile oppsyn langs kysten vil ivaretas av de kystvaktfartøyene som patruljerer i indre farvann, dvs. syv fartøyer. Dette medlem viser til at det i den samme budsjettproposisjonen imidlertid også fremgår at det

"for å utnytte fartøysressursene best mulig, vil det være nødvendig å supplere det fysiske oppsynet med elektronisk overvåking. Sjøforsvaret har en rekke systemer for overvåking av sjøområdene, og det vil være behov for å integrere disse bedre i 2000."

Dette medlem viser til at det av budsjettproposisjonen for inneværende år, St.prp. nr. 1. (2000-2001), fremgår at det planlegges å etablere en maritim overvåkingsentral for å sikre en effektiv utnyttelse av eksisterende overvåkingsressurser:

"Overvåkingsentralen vil behandle informasjon fra bl.a. Sjøforsvarets kystradarer, oljeoperatørselskaperes faste installasjoner på norsk sokkel, Kystverkets trafikksentraler og Forsvarets kystovervåkingsystem."

Dette medlem viser til at det fra Forsvarsdepartementets pressetalsmann er uttalt at det er uvisst om overvåkingsentralen i det hele tatt vil bli etablert. Dette til tross for at også Sårbarhetsutvalet har omtalt den som et behov i forbindelse med beskyttelse av våre olje- og gassinntallasjoner. Dette medlem undrer seg over hvordan kan det ha seg at justisministeren kan hevde at oppsynet med norsk yttergrense er ivaretatt når det nødvendige behovet med å koordinere de elektroniske overvåkingsressursene ikke er på plass. Det er ingen som har den totale oversikt over trafikkintensiteten langs kysten, men bare utenlandske fartøyer står for mer enn 35 000 anløp pr. år. Med den innledende beskrivelse av vår geografi bør myndighetene være like bekymret som dette medlem hva angår muligheten for syv små kystvaktfartøy å oppdage noe som helst langs kysten. I og med at behovet for midler til koordinering av overvåkingsressursene - og også behovet for å utrede modernisering av kystradaranlegg langs kysten - er beskrevet i de siste to statsbudsjett må vel dette bety at det foreligger et arbeid bak. Det fremgår jo viserlig at hensikten er å koordinere både militære og sivile overvåkingsressurser.

Den 17. januar 2001 stilte dette medlem i Stortingets spørretime forsvarsministeren spørsmål om det er slik å forstå at Stortinget har besluttet etableringen av og bevilget penger til en overvåkingsentral uten at det i forarbeidet er tatt hensyn til hvordan overvåkingsressursene kan koordineres best mulig. Forsvarsminis-

teren svarte, etter dette medlems oppfatning, bekreftende på dette.

Dette medlem undrer seg over hvorfor skal så Fiskeridepartementet få ansvaret for å koordinere overvåkingen, jf. "Det nye Kystverket" (NOU 1999:5) og St.meld. nr. 13 (2000-2001). Hovedformålet med Kystverkets oppgaver er å sørge for sikker og effektiv ferdsel langs kysten. Enkelt kan det sies at Kystverket er kystens samferdselsetat, dvs. veivesen. Av de nevnte dokumenter fremgår det at det er et mål å sikre en bedre inntjening innen de enkelte "produksjonsområder". Dette omfatter trafikkovervåking og innsamling av informasjon om skipsfarten. Kystverkets strategi synes, etter dette medlems oppfatning, å være at informasjon som - med loven i hånd - er krevet inn fra skipsfarten skal selges til andre sluttbrukere "på kommersielle vilkår til en informasjonsmegler som for eksempel Telenor" (NOU 1999:5). Selvfølgelig er det av interesse for både Kystverket og Fiskeridepartementet å få ansvaret for koordineringen av kystovervåkingen. Informasjonsfangsten vil jo bli nevneverdig større, og derved gi en høyere inntjening. Det er imidlertid ikke nevnt hvorvidt samlingen av slik informasjon kan benyttes for å avdekke skipsfartsnæringens forretningshemmeligheter. Forsvaret har brukt nettopp dette argumentet overfor private interessenter og fagorganisasjoner ved avslag på søknader om tilgang på informasjon.

Dette medlem viser til at nærings- og handelsministeren på spørsmål den 7. mars 2001 bekreftet at overvåkingen av skipstrafikken bør være brukerfinansiert. Det kan, etter dette medlems mening, synes som om skipsfarten skal være en melkeku for Staten. Uansett er det forbrukerne som må betale regningen. Skipsfartens økte kostnader forbundet med transport betyr jo bare økte vareutgifter. Nærings- og handelsministeren var - i motsetning til sin kollega fiskeriministeren - inneforstått med at opplysninger om skipstrafikk og skipsruter kan avsløre forretningshemmeligheter, som burde holdes skjult for offentligheten. En offentlighet som også omfatter andre nasjoners statsorganer. Fiskeriministeren har selv bekreftet at det er inngått avtaler med andre nasjoner om slik utveksling.

Det er etter dette medlems mening hevet over enhver tvil at det er stort potensiale for å forbedre overvåkingen langs kysten. Dette medlem tror imidlertid ikke at det arbeid som nå er satt i gang vil gi noen nye svar. Gjennom opposisjonens spørsmål på Stortinget, stortingsdokumenter og artikler i media er det tydelig at Forsvaret allerede har utredet hvordan eksisterende overvåkingsressurser, både militære og sivile, kan koordineres bedre. Dette er jo vurdert å være et nødvendig behov i forbindelse med grenseovervåkingen!

Dette medlem viser til at det utover behovet for å koordinere de elektroniske overvåkingsressursene er det et behov for å koordinere alle meldinger fartøyer fremsender til norske myndigheter. Disse meldingene bør, etter dette medlems mening, gå til samme etat

som har ansvaret for den helhetlige kystovervåkingen - og som både har myndighet og ressurser til å gripe inn.

Dette medlem viser til at Kystdirektøren har pekt på at alle fartøy over 300 BT i fremtiden skal pålegges å seile med en transponder. Dette er et system som sender et fartøys identitet til alle andre som har tilsvarende system ombord. Dette medlem viser til at myndighetene på land vil også kunne å holde oversikt over fartøyer med slikt utstyr ombord. Dette forutsetter nødvendig infrastruktur, og det vil forundre dette medlem om ikke Forsvaret allerede har infrastruktur som kan benyttes. Det er selvsagt også noen ulemper med dette transpondersystemet slik det foreligger. Det vil ikke omfatte alle skip, og det kan slås av ombord på fartøyet. Utstyret vil heller ikke virke dersom et fartøy mister elektrisiteten ombord.

Dette medlem viser til at det i forbindelse med debatten om en bedre kystberedskap har vært foreslått en utvidelse av territorialgrensen. Dette medlem støtter selvsagt forslaget om å utvide territorialgrensen til 12 nautiske mil og utvide den økonomiske sonen til 250 nautiske mil. Dette gir ikke en bedre beredskap alene, men en eventuell utvidelse av territorialgrensen gir, etter dette medlems oppfatning, bedre grunnlag for at myndighetene kan gripe inn noe tidligere enn i dag. For å oppnå dette kreves det en effektiv overvåking og en rettidig varsling slik at nødvendig bistand eller inngripen kan skje før et fartøy ligger i fjæresteinene.

Dette medlem viser til at det sier seg selv at en effektiv kystovervåking må kunne oppdage også de som forsøker å seile inn på kysten uoppdaget. Vi har alle hørt at Forsvarets kystradarer ikke dekker hele kysten. Stortinget har blitt fortalt at det forelå planer for oppgradering av kystradaren i Sør-Norge, men at pengene forsvant. Stortinget bør derfor, etter dette medlems oppfatning, informeres nærmere om dette og eventuelle alternativer. Dette medlem vil peke på at uansett hvilke løsninger som velges for å sikre en effektiv kystovervåking vil det kreve nødvendige økonomiske midler. Den etat som gis et overordnet ansvar vil bidra til at en rekke etaters oppgaver blir mer effektivt ivaretatt, og dette vil igjen kunne gi reduserte kostnader for den enkelte etat. På bakgrunn av dette bør den etat som gis det overordnede ansvar for kystovervåkingen tilføres nødvendige driftsmidler over et eget budsjettkapittel. Som f. eks. for redningstjenesten og Kystvakten.

Det er etter dette medlems oppfatning tydelig at Regjeringen hverken har oversikt over ansvarsfordelingen mellom etatene eller mulighetene som foreligger for overvåking av kysten. Fremfor å utrede hvordan en bedre overvåking kan oppnås, burde det vært prioritert å se på det arbeid som allerede er gjort og som er beskrevet i de to siste statsbudsjett. Dette medlem viser til at forsvarsministeren selv har uttalt at en helhetlig kystovervåking vil koste mellom 600 og 1 200 mill. kroner i investeringer. Disse tallene kan

ikke være tatt ut av luften. Det kan jo, etter dette medlems oppfatning, være på tide at Stortinget får vite hva som ligger bak disse tallene. Dersom Forsvaret allerede har utredet overvåkingsbehovet vil det arbeid Regjeringen nå har iverksatt etter dette medlems mening være misbruk av skattebetalernes penger.

Dette medlem mener at det bør prioriteres å gi én etat det overordnede ansvar for koordinering av all overvåking og beredskap langs kysten. Dette må være en etat som har den nødvendige ekspertise, et godt ledelsesapparat, best ressurser og den nødvendige myndighet. Dette medlem viser til Kystforvaltningsutvalgets innstilling der det ble konkludert med at en slik beskrivelse passer på Forsvaret. Det bør også legges til grunn at det bør være en etat som har den nødvendige kultur for å håndtere store mengder innsamlet informasjon på en fornuftig måte. Det er, etter dette medlems syn, fort gjort å falle for den samme fristelsen som Kystverksjefen hva angår salg av informasjon som bør holdes skjult.

Dette medlem viser til at nødvendig myndighet er allerede tilført Forsvaret slik at det kan reageres i de enkelte situasjoner. Ifølge Forsvarskommando Nord-Norge har de også nødvendige ressurser for å ivareta en kystovervåking i Nord-Norge, men det er mangel på penger.

Dette medlem mener derfor at Regjeringen bør komme tilbake til Stortinget både med en drøftelse av myndighetskoordinering og forslag til en opptrapping av innsatsen på kystovervåkingen. Denne drøftelsen bør også omfattet spørsmålet om utvidelse av territorialgrensen og den økonomiske sonen, og de overvåkings- og redningsaksjonsspørsmål som dette reiser. Dette medlem viser for øvrig til sine merknader vedrørende Kystvakten.

6. AVSKRIVNING AV UAVKLART DIFFERANSE I DET SENTRALE STATSREGNSKAPET

6.1 Sammendrag

I 1997 ble det ved avstemmingen av det sentrale statsregnskapet for 1996, avdekket en differanse i kapitalregnskapet på 3 897 008,08 kroner. Denne differansen ble ikke oppklart i 1997 selv om mye ble gjort for å finne årsaken. Ved avslutningen av regnskapet for 1997, økte differansen med 104 794,52 kroner til i alt 4 001 802,60 kroner.

Senere undersøkelser har avklart at økningen i differansen i 1997, skyldes en feilføring i statsregnskapet hvor en rentekorreksjon ble ført dobbelt. Resten av differansen har man ikke klart å oppklare, men det antas at årsaken kan være feilføringer i forbindelse med oppstart av statens konsernkontoordning i 1992. Ut fra en helhetsvurdering tilrår Finansdepartementet at det ikke brukes ytterligere ressurser på å oppklare den gjenstå-

ende differansen på 3 897 008,08 kroner. Det sentrale statsregnskapet bør derfor rettes opp ved at uoppklart differanse på 3 897 008,08 kroner og oppklart feilføring på 104 794,52 kroner, i alt 4 001 802,60 kroner føres mot konto for forskyvninger i balansen. Det vises til St.prp. nr. 1 (1999-2000) hvor behandling av feilføringer og uoppklarte differanser i tidligere års regnskaper er omtalt.

På bakgrunn av dette ber Regjeringen om Stortingets samtykke til at differansen i det sentrale statsregnskapet på 4 001 802,60 kroner korrigeres ved postering mot konto for forskyvninger i balansen, jf. forslag til vedtak.

6.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag XXXII under kap. 25 Komiteens tilråding.

7. FORSLAG OM ENDREDE AVGIFTSREGLER

7.1 Merverdiavgift og avgift på investeringer m.v. (kap. 5521 post 70)

7.1.1 Innledning

Sammendrag

Regjeringen foreslår lovendringer som innebærer at omsetning av rett til å bruke lokaler, anlegg m.v. for utøvelse av idrettsaktiviteter, matsservering i studentkantiner og guiding unntas fra merverdiavgiftsplikt. Samlet innebærer disse forslagene et provenyrtap på 120 mill. kroner på 2001-budsjettet og drøyt 360 mill. kroner i årsvirkning. Forslagene er nærmere omtalt i Ot.prp. nr. 94 (2000-2001).

Departementet har etter behandlingen av merverdiavgiftsreformen kommet til at det må gjøres enkelte anslagsendringer i forhold til det som ble lagt til grunn ved behandlingen av reformen. Dette gjelder en oppjustering av provenyrtapet ved redusert matmoms og en oppjustering av anslaget for inntektene fra merverdiavgift på flere tjenester fra 1. juli. Anslagene på provenyet fra merverdiavgiften er også oppjustert på bakgrunn av makroøkonomiske forutsetninger.

Samlet innebærer anslagsendringer og regelverksendringer en økning i merverdiavgiftsinntektene på 1 929 mill. kroner på 2001-budsjettet. Dette er nærmere omtalt i St.meld. nr. 2 (2000-2001) Revidert nasjonalbudsjett, avsnitt 3.3.2.

Komiteens merknader

Komiteen viser til avsnitt 7.1.7 for forslag til vedtak.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til at forvaltning av verdipapirfond er unntatt fra merverdiavgift.

Gjennom investeringsselskap/venture-selskap vil det ofte utøves virksomhet som kan likestilles med denne type virksomhet. Flertallet ber Regjeringen påse at likeartede finansielle tjenester som utøves ved forvaltning av verdipapirfond og investeringsselskap blir avgiftsmessig behandlet på samme måte.

Flertallet vil vise til at merverdiavgiftsreformen innebærer at de frivillige organisasjonene får økte kostnader. Flertallet vil peke på den sentrale rolle som de frivillige organisasjoner spiller i samfunnslivet og mener det er uheldig at det økonomiske grunnlaget for disse organisasjonene svekkes som følge av reformen. Flertallet mener derfor det må gjennomføres tiltak som gjør at organisasjonene kompenseres fullt ut for merkostnadene som følge av merverdiavgiftsreformens ikrafttredelse, og ber Regjeringen komme tilbake med forslag om dette i statsbudsjettet for 2002.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, tar til etterretning at Regjeringen går inn for at akupunktur og homøopati skal omfattes av unntaket for helsetjenester. Disse medlemmer ber om at også andre behandlingsformer som utøves av offentlig godkjent helsepersonell bør innvilges fritak for merverdiavgift. Disse medlemmer viser for øvrig til Regjeringens oppfølging av Aarbakke-utvalgets innstilling.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen viser til at stortingsflertallet høsten 2000 vedtok en reform av merverdiavgiften, som etter planen skal tre i kraft fra 1. juli 2001. Disse medlemmer gikk imot utvidelse av merverdiavgiftsområdet ved behandlingen i Stortinget sist høst, med den begrunnelse at Regjeringens forslag var for dårlig utredet, det var ikke blitt gjennomført noen høring og det var ikke lagt opp til noen overgangsordninger.

Komiteens medlemmer fra Høyre var også imot innføring av redusert merverdiavgift for matvarer, blant annet under henvisning til avgrensningsproblemerne dette medfører.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen viser til at utviklingen siden stortingsflertallet vedtok momsreformen klart har vist at disse medlemmer hadde rett. Det er utallige eksempler på at det ligger an til meningsløse grensedragninger. Det nytter ikke å forsvare dette med at det alltid vil være slike grensedragningsproblemer. Noe av hensikten med en momsreform må jo nettopp være å rydde opp i grensetilfellene, og at Stortinget gjennomgår dette grundig slik at det blir velbegrunnet hva som faller innenfor og hva som faller utenfor. Med den hast-

verksbehandling som nå skjer, blir grensedragningene ad hoc-pregede, uten noen overordnet tilnærming.

Det er heller ikke slik at et prinsipp om generell merverdiavgift kan sees isolert fra øvrige samfunnshensyn. Når stortingsflertallet nå innfører merverdiavgift på f.eks. advokattjenester innebærer dette at advokattjenester blir dyrere for folk flest. Dette er et problem for rettsikkerheten. Det blir meningsløst når justisministeren bekymrer seg over høye advokatsalærer, samtidig som Regjeringen hun selv er en del av gjør advokattjenester langt dyrere ved å pålegge dem merverdiavgift. Disse medlemmer mener denne type avveininger fullstendig mangler i den merverdiavgiftsreform som etter planen skal gjennomføres fra 1. juli.

Disse medlemmer viser også til at det fortsatt er svært mye som er uavklart, og at departementets endelige forskrift vil komme svært kort tid før reformen skal gjennomføres. Dermed får de næringsdrivende, og øvrige som rammes av reformen, for kort tid til å forberede seg.

Disse medlemmer viser videre til at utvidelsen av merverdiavgiftsområdet fører til økt konkurransevridding mellom blant annet offentlig egenproduksjon og kjøp av tilsvarende tjenester fra andre. Særlig gjelder dette økonomisk og juridisk rådgiving. Dermed vil momsutvidelsen forsterke konkurransevriddingsproblemerne vi har i dag. Disse medlemmer mener departementets omtale av disse spørsmålene i meldingen bærer klart preg av at konklusjonene var trukket på forhånd. Disse medlemmer legger stor vekt på å effektivisere offentlig sektor, og mener et merverdiavgiftssystem som ikke gir incentiver til ineffektiv egenproduksjon er en viktig forutsetning for dette.

Disse medlemmer vil også peke på at departementet i meldingen oppjusterer anslaget for avgiftsinntekter ved utvidet tjenestemoms fra 1,5 mrd. til 2,5 mrd. Dermed innebærer reformen en skatteskjerpelse i en helt annen størrelsesorden enn det som ble lagt til grunn da reformen ble vedtatt.

Disse medlemmer viser til at en stor del av anslagsøkningen for merinntekt ved momsreformen skyldes at anslaget for merverdiavgiftsinntekter fra finansnæringen er betydelig oppjustert. Disse medlemmer viser til at endringen ifølge departementet ikke vil gi behov for økte rentemarginer eller andre former for økte priser. Disse medlemmer mener momsreformen ikke bør føre til at integrerte finansielle tjenester påføres økte kostnader, dvs. at en bør legge opp til ordninger på linje med det som er gjeldende i Sverige og Danmark.

Disse medlemmer viser også til problemene som oppstår når svært mange næringsdrivende blir merverdi- og investeringsavgiftspliktige, samtidig som investeringsavgiften skal fjernes i 2002. En utsettelse av merverdiavgiftsreformen vil hindre at store ressurser brukes på å sette seg inn i investeringsavgiftsregelverket, kort tid før den avvikles.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til flertallsmerknader fra Arbeiderpartiet og sentrumpartiene, og vil fortsatt påpeke at grensedragningsproblemene ikke ser ut til å være mer avklart ved dette. Disse medlemmer registrerer eksempelvis at Sosialdepartementet har hatt helt andre vurderinger vedrørende grensedragninger enn det som nå blir gjeldende for helseområdet. Dette understreker ytterligere behovet for at reformen utsettes.

Komiteens medlemmer fra Høyre og representanten Steinar Bastesen viser til forslag om lovendring i Innst. O. nr. 130 (2000-2001), jf. Ot.prp. nr. 94 (2000-2001).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til følgende sitat fra St.meld. nr. 2 (2000-2001):

"Ny informasjon kan tyde på at belastningen for både statsforvaltningen og finansnæringen som følge av merverdiavgift på flere tjenester er større enn det som er lagt til grunn tidligere.

Det knytter seg fortsatt stor usikkerhet til anslaget for provenyet fra merverdiavgift på tjenester."

Disse medlemmer mener dette illustrerer hvor lite forberedt og gjennomtenkt momsreformen faktisk var.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser i den forbindelse til forslag fra stortingsrepresentantene Carl I. Hagen og Jan Petersen om å be Regjeringen trekke tilbake Ot.prp. nr.2 (2000-2001) og fremme de nødvendige endringsforslag til statsbudsjettet for 2001 som følge av at den foreslåtte momsreformen utsettes (Dokument nr. 8:16 (2000-2001)).

Utviklingen i ettertid viser hvor berettiget dette forslaget var.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at det overhodet ikke eksisterer noe grunnlag for å øke statens inntekter fra merverdiavgift. I den grad en momsreform skulle ha noen funksjon, måtte det være å utvide momsgrunnlaget og redusere satsen. I stedet har man fått en reform som er svært lite oversiktlig og som i tillegg skaper betydelige administrative og økonomiske problemer for mange som nå blir avkrevet avgift.

Disse medlemmer vil derfor fremme forslag om at momsreformen nullstilles og viser til sine forslag i Innst. O. nr. 130 (2000-2001) og avsnitt 7.1 nedenfor.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til behandlingen av Ot.prp. nr. 2 (2000-2001), der dette medlem går inn for innføring av merverdiavgift på tjenester. Dette er viktig for å sikre statens inntekter på lang sikt, noe som er forut-

setning for å opprettholde trygghet og velferd for alle landets innbyggere.

Dette medlem er skeptisk til å bruke momsens som fordelingsvirkemiddel gjennom ulike unntaksordninger. Sosialistisk Venstrepartis prinsipielle syn er at merverdiavgiften skal pålegges alt som selges, men med en relativt lav sats. Hver gang det vedtas et unntak fra dette, betyr det at satsen for det øvrige må økes for å skaffe samme inntekt til staten. For eksempel koster halv MVA på mat ca. 6,5 mrd. kroner årlig, og var hovedgrunnen til at den generelle MVA-satsen måtte heves fra 23 til 24 pst. fra årsskiftet. Dette gir uheldige effekter i økonomien. Politiske målsettinger som fordeling, helse eller stimulering av bestemte næringer gjøres generelt mer effektivt gjennom andre virkemidler.

Dette medlem understreker at uklare signaler rundt avgrensninger og unntak på en rekke felter, har skapt kaotiske tilstander i debatten rundt momsreformen. Inntrykk er skapt av at alle som roper høyt nok blir innvilget unntak. På helseområdet, i forhold til de frivillige organisasjonene og for mange andre av de som nå inkluderes i merverdiavgiftssystemet, hersker det betydelig uklarhet om hvilket regelverk de skal forholde seg til, med svært kort tid igjen til reformen etter planen skal settes i verk. Den seine offentliggjøringen av avgrensninger og regelverket som vil gjelde for de nye avgiftspliktige, gir næringsdrivende svært kort tid til å tilpasse seg endra regelverk.

Dette medlem går derfor inn for å utsette innføringen av merverdiavgiftsreformen til 01. januar 2002. Det gir de impliserte bedre mulighet til å forberede seg på nye regler, Regjeringen får tid til å gjøre en skikkelig gjennomgang av de vanskelige avgrensningene med nødvendig høring for de impliserte, og presentere en skikkelig kompensasjon til de som ikke bør rammes gjennom statsbudsjettet.

7.1.2 Utsettelse/avvikling av momsreformen

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen viser til sine merknader under avsnitt 7.1.1, der disse medlemmer går inn for at momsreformen ikke gjennomføres nå.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sin merknad under avsnitt 7.1.1, der dette medlem går inn for å utsette gjennomføringen av momsreformen til 1. januar 2002.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen viser til at utsatt/avviklet momsreform gir redusert proveny på 720 mill. kroner.

7.1.3 Utsettelse av reduksjon av matmoms

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sine merknader under avsnitt 7.1.1, der disse medlemmer går inn for at reduksjon av matmoms ikke gjennomføres nå. Disse medlemmer viser til at dette gir økt proveny på 2 200 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I Stortingets vedtak 28. november 2000 nr. 1245 om merverdiavgift og avgift på investeringer m.v. for budsjetterterminen 2001 gjøres følgende endringer:

I

Vedtaket kapittel I § 2 og § 3 oppheves.

II

Endringene får virkning straks."

7.1.4 Redusert momssats

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen vil fremme forslag om å gå tilbake til at tjenester unntas for merverdiavgift slik loven var før vedtaket i Stortinget den 7. desember 2001, det betyr også at merverdiavgiftssatsen settes til 23 pst. Disse medlemmer viderefører matmomssatsen på 12 pst.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I Stortingets vedtak 28. november 2000 nr. 1245 om merverdiavgift og avgift på investeringer m.v. for budsjetterterminen 2001 gjøres følgende endringer:

I

Vedtaket kapittel I § 1 nytt annet punktum skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det betales 23 pst. avgift etter bestemmelsene i lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift.

Vedtaket kapittel I § 3 oppheves.

II

Endringene får virkning straks."

Disse medlemmer viser til at dette gir redusert proveny på 1 700 mill. kroner.

7.1.5 Unntak fra investeringsavgift for nye momspliktige

Komiteen viser til Dokument nr. 8:92 (2000-2001) der det blir foreslått å unnta de bedrifter som blir merverdiavgiftspliktige fra 1. juli 2001 fra investeringsavgift.

Komiteen viser til at finansministeren i svarbrevet til komiteen angående Dokument nr. 8:92 er enig i at det virker uheldig at nye virksomheter som blir pliktige til å betale merverdiavgift også må betale investeringsavgift fram til den blir tatt bort fra 1. april 2002.

Komiteen har merket seg at finansministeren i det ovennevnte brev peker på at å gi fritak for disse virksomhetene fra plikten til å betale investeringsavgift kan virke konkurransevridende.

Komiteen mener likevel at dette ikke vil ha så stor effekt over et så kort tidsrom som 9 mnd. at det kan tillegges stor vekt. Komiteen ser det som viktig at særlig de nye virksomhetene kan slippe å forholde seg til det kompliserte regelverket som investeringsavgiften blir innkrevd etter. Komiteen viser til at dette gir redusert proveny på 100 mill. kroner.

Komiteen vil gjøre fremlegg om at det i Stortinget sitt vedtak 28. november 2000 nr. 1245 om merverdiavgift og avgift på investeringer m.v. for budsjetterterminen 2001 gjøres følgende endringer

Komiteen fremmer følgende forslag:

"A

Vedtaket kapittel II § 1 nytt annet ledd skal lyde:

Tjenesteytere som blir merverdiavgiftspliktige etter første halvår 2001 som følge av lov 21. desember 2000 nr. 113 om endringer i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift med senere endringer, skal ikke betale avgift på investeringer mv.

B

Endringene får virkning fra 1. juli 2001."

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at investeringsavgiften blei vedtatt opphevet fra 1. april 2002 i forbindelse med behandlingen av Nasjonalbudsjettet for inneværende år. Dette skjedde mot dette medlems stemme. I forbindelse med merverdiavgiftsreformen blir en rekke nye virksomheter også pålagt investeringsavgift fra 1. juli i år. Regelverket for investeringsavgift er ualminnelig komplisert med en rekke unntak og unntak fra unntakene. En stor del av bedriftene som rammes av dette er små, og vil måtte påregne en betydelig administrativ kostnad knytta til dette, som kommer i tillegg til innføringen av merverdiavgiften. Dette medlem finner det urimelig å pålegge disse virksomhetene å bygge opp systemer som skal håndtere investeringsavgiften i en kort periode fram til opphevingen, og går derfor inn for at disse innvilges unntak fra investeringsavgiften.

7.1.6 Nullsats for kollektivtrafikk

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at flytrafikken er innvilget nullsats med fradragsrett for inngående avgift. Det er åpenbart et behov for at resten av kollektivtrafikken får samme gunstige ordning, og dette medlem foreslår at det settes av 400 mill. kroner til dette formålet.

Det vises til forslag om lovendring i Innst. O. nr. 130 (2000-2001).

7.1.7 Forslag til bevilgningsvedtak

Standpunkttabell, avsnitt 7.1.7

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. for- slag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	H	FrP	SV	Repre- sentanten Bastesen
5521	70	MOMS/INV:AVG.							
	1	Endret anslag/regelverk	+1,929	+1,929	+1,929	+1,929	+1,929	+1,929	+1,929
	2	Ikke momsreform nå	0	0	0	-720	-720	-720	-720
	3	Ikke redusert matmoms				+2.200		0	0
	4	Inv.avg. unntak		-100	-100	-100	-100	-100	-100
	5	Nullsats kollektivtrafikk						-400	
	6	Moms 23 pst.					-1.700		-1.700
	7	Reversering 0-sats el-bil	0	0	0	0	0	0	0
	8	Reversering 0-sats luftfart	0	0	0	0	0	0	0
		Sum	+1.929	+1.829	+1.829	+3.309	-591	+709	-591

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til sine merknader under avsnitt 7.1.1 og 7.1.5.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5521		Merverdiavgift og avgift på investeringer m.v.:	
	70	Avgift, forhøyes med	1 829 000 000
		fra kr 126 271 000 000 til kr 128 100 000 000"	

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sine merknader og forslag i avsnitt 7.1.1 til 7.1.3 og 7.1.5 ovenfor og i Innst. O. nr. 130 (2000-2001).

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5521		Merverdiavgift og avgift på investeringer m.v.:	
	70	Avgift, forhøyes med	3 309 000 000
		fra kr 126 271 000 000 til kr 129 580 000 000"	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen viser til sine respektive merknader og forslag under avsnitt 7.1.1, 7.1.2, 7.1.4 og 7.1.5 og i Innst. O. nr. 130 (2000-2001).

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5521		Merverdiavgift og avgift på investeringer m.v.:	
	70	Avgift, nedsettes med	591 000 000
		fra kr 126 271 000 000 til kr 125 680 000 000"	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sin merknad og forslag i avsnitt 7.1.1, 7.1.2, 7.1.5 og 7.1.6 ovenfor og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring :

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5521		Merverdiavgift og avgift på investeringer m.v.:	
	70	Avgift, reduseres med	1 220 000 000
		fra kr 126 271 000 000 til kr 125 051 000 000"	

7.2 Endringer som følge av omleggingen av engangsavgiften på motorvogner (kap. 5536 post 71)

Sammendrag

Fra 1. april 2001 ble engangsavgiften for motorvogner lagt om fra en importavgift til en registreringsavgift. Ekstraustyr var fram til 1. april 2001 inkludert i vektgrunnlaget i engangsavgiften. Dette ble gjort i samsvar med opplysninger fra importørene. Etter omleggingen av engangsavgiften fastsettes vektgrunnlaget på bakgrunn av kjøretøytekniske data slik disse framkommer i kjøretøyets typegodkjenning. Dette gir et bedre samsvar mellom avgiftsmessige og kjøretøytekniske definisjoner, og vil gjøre beregning og innkreving av avgiften enklere. Vekten av ekstraustyret ble derfor tatt ut av grunnlaget for bilens vekt da engangsavgiften ble lagt om fra 1. april 2001. Fritaket for ekstraustyr gir et provenytap på om lag 75 mill. kroner på budsjettet for 2001.

Campingbiler har en relativt lav engangsavgift i forhold til personbiler. Dette er først og fremst begrunnet med at campingbiler er et nært alternativ til campingvogner. Campingvogner blir ikke belastet med engangsavgift. Engangsavgiften for campingbiler beregnes i dag på bakgrunn av et vektgrunnlag hvor boenheten ikke er medregnet. Ved at vektgrunnlaget i engangsavgiften etter 1. april 2001 skal fastsettes på bakgrunn av kjøretøytekniske data, medfører dette i prinsippet at boenheten blir inkludert i vektgrunnlaget. Siden dette ville innebære en betydelig avgiftsøkning for denne avgiftsgruppen, ble det innført et midlertidig fritak for boenheten i vektgrunnlaget for campingbilene fra 1. april 2001. Fritaket kompliserer imidlertid avgiftsoppkrevingen. Regjeringen foreslår derfor å inkludere vekten for boenheten i avgiftsgrunnlaget fra 1. juli 2001 og kompensere for den økte avgiftsbelastningen gjennom å redusere avgiftssatsen for engangsavgiften for campingbiler. Engangsavgiften for campingbiler utgjør i dag 28 pst. av engangsavgiften for personbiler. I St.prp. nr. 84 (2000-2001) foreslo Regjeringen å redusere denne satsen til 19 pst. Ny informasjon tilsier imidlertid at en sats på 13 pst. av engangsavgiften for personbiler vil gi en provenynøytral omlegging. Regjeringen fremmer dermed forslag om

at satsen reduseres til 13 pst. Det vises til endret forslag til vedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om omleggingen av engangsavgiften på motorvogner, jf. forslag XXIX under kap. 25 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere kap. 5536 post 71 med 75 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen konstaterer at bilavgiftene i Norge er svært høye. De fleste steder i landet er folk avhengig av bil både for å komme til arbeid og for å delta i normale sosiale aktiviteter. Både for folk flest og for næringslivet er eie og bruk av bil nødvendig. Disse medlemmer er derfor opptatt av at bilavgiftene må ta hensyn til at vanlige familier og småbedrifter skal kunne skaffe seg en sikker og miljøvennlig bil til en fornuftig pris. Lavere avgifter vil gi økt salg av nye biler og redusere gjennomsnittsalderen på bilparken. Disse medlemmer vil i denne omgang redusere engangsavgiften med 8 pst. og fremsetter følgende forslag:

"I vedtak om avgift på motorvogner m.m. for budsjetterminen 2001 gjøres følgende endring:

I

B - I. Engangsavgift på motorvogner m.m.

§ 2 skal lyde:

Avgiften betales etter følgende avgiftsgrupper og satser:

Avgiftsgruppe a:

1. Personbiler,
2. varebiler klasse 1 og
3. busser under 6 meter med inntil 17 seteplasser:

kr 29,50	pr kg av de første 1 150 kg av vektavgiftsgrunnlaget,
kr 59,01	pr kg av de neste 250 kg av vektavgiftsgrunnlaget,
kr 118,03	pr kg av de neste 100 kg av vektavgiftsgrunnlaget,
kr 137,27	pr kg av resten (vektavgift),
Dessuten:	
kr 8,71	pr cm ³ av de første 1 200 cm ³ av slagvolumet,
kr 22,81	pr cm ³ av de neste 600 cm ³ av slagvolumet,
kr 53,65	pr cm ³ av de neste 400 cm ³ av slagvolumet, og
kr 67,02	pr cm ³ av resten (slagvolumavgift),
Dessuten:	
kr 113,97	pr kW av de første 65 kW av motoreffekten,
Kr 415,67	pr kW av de neste 25 kW av motoreffekten,
Kr 831,62	pr kW av de neste 40 kW av motoreffekten,
Kr 1 407,29	pr kW av resten (motoreffektavgift).

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2001."

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5536		Avgift på motorvogner m.m.:	
	71	Engangsavgift på motorvogner m.m., nedsettes med fra kr 10 418 000 000 til kr 10 093 000 000"	325 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Budsjett-innst. S. nr. 1 (2000-2001) hvor Fremskrittspartiet foreslo en reduksjon i engangsavgiften på motorvogner på 16,6 pst. Fremskrittspartiet var det eneste parti som foreslo reduksjon i engangsavgiften på motorvogner ved behandlingen av statsbudsjettet for 2001.

7.3 Vektårsavgift på motorvogner (kap. 5536 post 73)

Sammendrag

Fra 1. juli 2000 ble vektårsavgiften differensiert ut fra om kjøretøyet har luftfjæring eller andre fjæringssystemer. I EU-rådsdirektiv 96/53 av 25. juli 1996 er det nærmere fastsatt enkelte fjæringssystemer som anses som likestilt med luftfjæring. Finansdepartementet vil vedta en forskrift som likestiller nærmere bestemte fjæringssystemer med luftfjæring i tråd med det som gjelder innen EU.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning og slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere kap. 5536 post 73 med 2 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen viser til Budsjett-innst. S. nr. 1

(2000-2001) hvor disse medlemmer gikk imot en differensiering mellom fjæringssystemer på tyngre kjøretøy.

På denne bakgrunn legger disse medlemmer frem følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet 2002 legge frem forslag om å likestille vektårsavgiften mellom de forskjellige fjæringssystemer."

7.4 Avgift på sjokolade- og sukkerverer (kap. 5555)

Sammendrag

Etter Stortingets avgiftsvedtak om avgift på sjokolade- og sukkerverer m.m. skal det betales avgift på marsipan som er formet som plater, stenger, figurer, kuler o.l., herunder marsipanlokk for salg. Avgiftsplikten omfatter ikke marsipanmasse. Bakgrunnen for skillet er ønsket om at avgiften i første rekke skal gjelde såkalte ferdigvarer og ikke innsatsvarer i næringslivets produksjon av varer.

Bakeriene/konditorier har til nå i hovedsak verken registrert seg som avgiftspliktige eller innbetalt avgiften. Bransjen har heller ikke blitt etterberegnet for avgiften av tollvesenet. Den avgiftspliktige produksjon i bakeriene/konditoriene er forholdsvis liten og departementet har ut fra administrative og kontrollmessige hensyn vurdert muligheten for å unnta bakerier/konditorier fra avgiftsplikten. Toll- og avgiftsdirektoratet har

hatt møter med bransjen hvor ulike alternative fritaksbestemmelser har blitt vurdert.

Departementet har vurdert ulike tiltak med sikte på en forenkling av avgiftsbestemmelsene for bakerier/konditorier. Departementet finner ikke å kunne foreslå et generelt fritak for bakeriene/konditorier. Dette ville være konkurransevridende i forhold til andre næringsdrivende. Et generelt fritak for bakerier/konditorier ville også medføre betydelige kontrollmessige/administrative konsekvenser fordi også utenlandske bakerier/konditorier måtte omfattes.

Departementet foreslår at det gis avgiftsfritak for marsipanlokk til kaker samt pynt på kaker. Bakeriene/konditoriene vil fremdeles være avgiftspliktige (registreringspliktige) for en forholdsvis liten produksjon (dvs. for den marsipanen som benyttes til annet enn kakelokk og pynt på kaker). Fritaket vil bli gjennomført i forskrift. Departementet vil ved forskriftsendring også gi tolldistriktsjefen fullmakt til å registrere bakeriene/konditoriene med kun to avgiftsterminer i året. Endringene vil gjelde fra 1. juli 2001.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen slutter seg til departementets avgiftsfritak for marsipanlokk til kaker samt pynt på kaker. Disse medlemmer foreslår videre at avgiftsfritaket som gjelder for bakevarer/konditorvarer også skal omfatte produksjon av marsipan som benyttes til annet enn kakelokk og pynt på kaker.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti er glad for fjerningen av avgift på marsipanlokk på kaker. Dette medlem mener sjokoladeavgiften vanskelig kan begrunnes ut fra annet enn fiskale behov, og viser til at dette medlem har foreslått å avvikle denne. Dette medlem kommer tilbake til dette ved behandlingen av statsbudsjettet for 2002.

7.5 Avgift på flyging av passasjerer (kap. 5580)

Sammendrag

Før omleggingen av flypassasjeravgiften fra 1. april 2001, var det ikke avgiftsplikt på flyginger til/fra Svalbard. Ved omleggingen ble det innført avgiftsplikt på alle flyginger i Sør-Norge og flyging til/fra Tromsø og Bodø eller mellom disse lufthavner. Flyging til/fra alle andre lufthavner i Nordland, Troms og Finnmark ble fritatt fra avgiften, likeledes flyginger mellom sistnevnte lufthavner og Sør-Norge eller utlandet. Det ble ikke sagt noe konkret om flyginger til Svalbard. Svalbardtraktaten 9. februar 1920 gir avgiftsfritak for avgifter som måtte oppstå på dette øyriket, slik at flyging fra Svalbard under alle omstendigheter vil være avgiftsfri.

Departementet ønsker å presisere at også flyginger til Svalbard blir fritatt fra flypassasjeravgiften. Bakgrunnen for dette er at de samme hensyn gjør seg gjeldende for flyginger til Svalbard, som for fritakene for de tre nordligste fylkene. Det vises til forslag til vedtak.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag XXX, under kap. 25 Komiteens tilråding.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen viser til at de store avstandene i Norge gjør det nødvendig å ha et godt flytilbud til en overkommelig pris for bedrifter og vanlige forbrukere. Passasjeravgiften har ført til at flyprisene i Norge er urimelig høye. Utvidelsen av passasjeravgiften fra 1. april 2001 har forverret situasjonen ytterligere og påført nye grupper reisende en økt belastning. Disse medlemmer viser til at omleggingen av passasjeravgiften var begrunnet med ESAs pålegg om at passasjeravgiften ikke må virke konkurransevridende mellom forskjellige strekninger innenfor EØS-området. Det er verdt å merke seg at ESA ikke har pålagt Norge å ha passasjeravgift. Den beste måten å unngå konkurransevridninger og en fortsatt regelverkstrid med ESA på vil derfor være å avvikle passasjeravgiften. Disse medlemmer viser til at passasjeravgiften også har bidratt til å redusere marginene i innenlands luftfart og derigjennom kan ha bidratt til å svekke konkurransen og tilbudet til brukerne. Disse medlemmer minner om at disse medlemmer var imot innføringen av passasjeravgiften og gjentatte ganger har foreslått den avviklet. Disse medlemmer foreslår nå å halvere flypassasjeravgiften.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser også til at Fremskrittspartiet ved en rekke anledninger har foreslått lettelser i avgifter på norsk luftfart. Det særnorske nivået har over tid bidratt til å svekke mulighetene for en effektiv konkurranse i norsk luftfart, og konsekvensene er nå tydeliggjort gjennom Braathens' situasjon. Disse medlemmer mener situasjonen er svært akutt og vil derfor gjenta disse medlemmers forslag fra høstens budsjettbehandling, og foreslår derfor å halvere passasjeravgiften.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen viser til sine respektive merknader ovenfor og fremmer følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om avgift på flyging av passasjerer for budsjettperioden 2001 med følgende endringer:

II § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på ervervsmessig flyging fra norske lufthavner med kr 64 pr. passasjer."

Disse medlemmer fremmer i samsvar med dette dessuten følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål	Kroner
5580	Avgift på flyging av passasjerer:	
72	Avgift, nedsettes med	288 000 000
	fra kr 1 490 000 000 til kr 1 202 000 000"	

7.6 Nye frihandelsavtaler

Sammendrag

I forbindelse med statsbudsjettet for 2001, fikk Finansdepartementet fullmakt til å iverksette de tollreduksjoner som følger av eventuelle frihandelsavtaler mellom EFTA-landene og Canada, Kypros, Tunisia, Egypt og Jordan.

Høsten 2000 ble det satt i gang et arbeid med å forhandle en frihandelsavtale mellom EFTA-landene og Mexico. Frihandelsavtalen er nå ferdigforhandlet, og det tas sikte på at denne trer i kraft 1. juli 2001. Det vises til forslag til vedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag XXXI under kap. 25 Komiteens tilråding.

8. UTENRIKSDEPARTEMENTET

8.1 Kap. 100 Utenriksdepartementet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Utenriksministeren informerte i sin redegjørelse 21. mars 2001 Stortinget om at han har tatt initiativ til en bred utredning om hvordan Norge gjennom ulike internasjonale organisasjoner, avtaleverk og tiltak kan bidra til bedre styring av de globale markedskreftene.

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål	Kroner
100	Utenriksdepartementet	
1	Driftsutgifter, forhøyes med	3 000 000
	fra kr 339 892 000 til kr 342 892 000"	

8.2 Kap. 101 Utenriksstasjonene

Komiteen viser til merknader under avsnitt 8.3.

Siktemålet er at dette utredningsarbeidet skal danne grunnlag for en egen stortingsmelding som vil bli framlagt innen utgangen av neste år. Utenriksdepartementet leder prosjektet, som vil bli gjennomført i samarbeid med andre departementer og ulike forskningsmiljøer. Arbeidet vil bl.a. dreie seg om å belyse hvor verdenssamfunnet i dag har egnede styringsmidler, og hvor det er behov og muligheter for forbedringer og nye tiltak.

Til dekning av utgiftene foreslås en tilleggsbevilgning på 3 mill. kroner i 2001.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, støtter en utredning knyttet til ulike sider ved globaliseringen og utarbeidelse av en egen stortingsmelding, men mener dette kan skje innenfor de vedtatte budsjetterammer. Flertallet understreker at prosjektet bør gjennomføres i samarbeid med andre departementer, samt nasjonale og internasjonale forskningsmiljøer. Flertallet vil derfor gå mot forslaget om å øke bevilgningen med 3 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 100 post 1 med 3 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

8.3 Kap. 102 Særavtale i utenriksstjenesten

Post 1 Driftsutgifter

Styrket vakthold ved enkelte utenriksstasjoner

Sammendrag

Det foreslås en tilleggsbevilgning i 2001 på 4,5 mill. kroner til styrking av vaktholdet ved enkelte utenriksstasjoner. Beløpet foreslås fordelt med 3,5 mill. kroner på kap. 101 Utenriksstasjonene og 1 mill. kroner på kap. 102 Særavtale i utenriksstjenesten post 1 Driftsutgifter.

Det har funnet sted omfattende endringer i de baltske land og landene i Sentral-Europa i løpet av de siste 10 år. Det er nedlagt enorme ressurser i en meget vanskelig omstilling fra kommunisme til demokrati og markedsøkonomi. EUs østutvidelse er i dag den dominerende drivkraften i det videre reformarbeidet i disse landene.

Norge ønsker å ta et aktivt medansvar for utviklingen i Europa og bidra til økt politisk og økonomisk stabilitet i Europa. De mest konkrete virkninger av utvidelsesprosessen for Norge relaterer seg til EØS-avtalen, siden nye medlemsland i EU også vil bli parter i denne avtalen. Utvidelsen av det indre marked er positiv - også for Norge.

Som et ledd i denne satsingen tar Regjeringen sikte på å etablere en ambassade i Sofia fra inneværende høst. Etableringen vil finansieres innenfor Utenriksde-

partementets ordinære rammer. Utenriksdepartementet har i denne sammenheng vurdert tilstedeværelsen i enkelte land og regioner. Resultatet av dette er at generalkonsulatet i Rio vil bli omgjort til en honorær stasjon, og at generalkonsulstillingen i Rotterdam vil bli trukket inn i løpet av sommeren/høsten.

Komiteens merknader

Kap. 101 post 1

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 101 post 1 med 3,5 mill. kroner.

Kap. 102 post 1

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 102 post 1 med 1 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen støtter etableringen av en ambassade i Sofia. Disse medlemmer ønsker samtidig å videreføre Norges tilstedeværelse i Rotterdam og i Rio som i dag, og foreslår å øke bevilgningen på kap 102, post 1 med i alt 3,5 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
102		Særavtale i utenriksstjenesten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 141 647 000 til kr 145 147 000"	3 500 000

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, mener at generalkonsulatet i Rio bør opprettholdes.

8.4 Kap. 115 Presse-, kultur- og informasjonsformål

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I forbindelse med Kronprinsens bryllup i Oslo domkirke 25. august 2001 vil Utenriksdepartementet få merutgifter bl.a. knyttet til pressehåndtering. Utgiftene til presse- og mediahåndtering inkl. pressetribuner ved Domkirken og langs ruten er beregnet til 0,9 mill. kroner.

Det foreslås en tilleggsbevilgning på 0,9 mill. kroner til dette formålet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

8.5 Kap. 198 (nytt) Frivillige bidrag FN-operasjoner

Post 70 Tilskudd til fredsbevarende operasjoner og internasjonal strafferettspleie

Sammendrag

Norges medlemskap i Sikkerhetsrådet har skapt forventninger til norsk evne og vilje til å bidra direkte til FNs krisehåndtering. I akutte situasjoner er det ofte behov for rask innsats av militær karakter. Militært utstyr og tjenester er ikke godkjent som offisiell bistand i henhold til OECD/DACs regler. Frivillige bidrag til FNs fredsbevarende operasjoner er viktige for at Norge kan bidra til fred og spille en aktiv og konstruktiv rolle i Sikkerhetsrådet.

Det er også behov for frivillige bidrag til internasjonale straffedomstoler.

I St.prp. nr. 42, Innst. S. nr. 135 (2000-2001) Om økonomiske konsekvenser av formannskapet i komiteen som overvåker gjennomføringen av sanksjonene mot Irak, ble det signalisert at Regjeringen ville

komme tilbake til behovet for frivillige bidrag til FN-operasjoner i forbindelse med fremleggelsen av Revidert nasjonalbudsjett 2001.

Det vil være av stor politisk betydning å kunne bidra med frivillige bidrag i en krisesituasjon. Midlene forutsettes disponert i nært samarbeid med FN. Bidragene i 2001 er vanskelige å tallfeste, men bl.a. i lys av konflikter i Afrika og situasjonen i Irak foreslås en tilleggsbevilgning på 27 mill. kroner, hvorav 7 mill. kroner er tenkt brukt til straffedomstoler. Beløpet foreslås bevilget under nytt kap. 198 Frivillige bidrag FN-operasjoner post 70 Tilskudd til fredsbevarende operasjoner og internasjonal strafferettspleie.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å bevilge i alt 27 mill. kroner under nytt kap. 198 post. 70.

8.6 Støtte til Institutt for menneskerettigheter

Sammendrag

Utenriksdepartement og Universitetet i Oslo v/Institutt for menneskerettigheter (IMR) vil inngå en avtale om bruk av IMRs faglige kompetanse for femårsperioden 2001-2005, med et samlet støttebeløp på anslagsvis 25 mill. kroner. Støtten som omfattes av avtalen fastsettes etter konsultasjoner mellom partene, og forutsettes dekket innenfor det ordinære bistandsbudsjettet det enkelte år. Formålet med avtalen er å bidra til at IMR har tilgjengelig kompetanse på områder og fagfelt som er av særlig betydning for Utenriksdepartementets arbeid med menneskerettigheter og demokratisering. Avtalen erstatter en rekke kortsiktige avtaler som i dag regulerer forholdet mellom partene, og tar sikte på å redusere administrative kostnader knyttet til samarbeidet. Avtalen skal ivareta hensynet både til IMRs faglige uavhengighet som en universitetsinstitusjon og nasjonal institusjon for menneskerettigheter, og begge parters behov for stabilitet og forutsigbarhet når det gjelder tilgjengelig kompetanse på tilstrekkelig høyt nivå. Avtalen skal også ivareta deler av Utenriksdepartementets behov for ekstern kompetanse på området internasjonale menneskerettigheter.

Avtalen omfatter en generell støtte til sekretariatsfunksjoner for gjennomføring av IMRs oppgaver når det gjelder menneskerettighetsdialoger, tiltak for demokratisering og menneskerettighetsovervåking gjennom Nordem (Norwegian Resource Bank for Democracy and Human Rights), og til utvikling og vedlikehold av grunnkompetanse.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

8.7 Budsjettmessig koordinering av innbetalinger til EU-kommisjonen

Sammendrag

Norge deltar gjennom EØS-avtalen i en rekke av EUs programmer i henhold til avtalens del VI og sam-

arbeid utenfor de fire friheter. Norges bidrag til finansieringen følger av artikkel 82 og nærmere bestemmelser i protokoll 32, jf. St.prp. nr. 100 (1991-92) Om samtykke til ratifikasjon av Avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet. Den samlede innbetalingen til EU-kommisjonen knyttet til deltakelse i EU-programmer har siden annet halvår 1995 blitt forskuttet av Finansdepartementet to ganger i året, mot senere belastning av de berørte departementers budsjetter.

Utenriksdepartementet har det faglige koordineringsansvaret for EØS-arbeidet. Det er derfor hensiktsmessig at Utenriksdepartementet også overtar den budsjettmessige koordineringen av Norges bidrag til EU-programmer. Overtakelsen av dette arbeidet vil skje fra og med første halvår 2001.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

8.8 Kap. 140 Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås opprettet tre stillinger i bistandsadministrasjonen i Utenriksdepartementet for å styrke arbeidet med hiv/aids og FN-utviklingssaker.

Det foreslås bevilget 0,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 140 post 1 med 900 000 kroner.

8.9 Kap. 141 Direktoratet for utviklingssamarbeid (NORAD)

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Innsatsen knyttet til NORADs IKT-satsing, herunder økonomisystemet ØKOSYS, foreslås styrket.

Det foreslås bevilget 4,0 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 141 post 1 med 4 mill. kroner.

8.10 Kap. 142 NORADs administrasjon av utenriksstasjonene

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det er behov for å styrke saksbehandlerkapasiteten ved enkelte av de NORAD-administrerte stasjonene. Styrkingen gjelder bl.a. bistandsaktiviteter knyttet til ambassadene i Luanda, Kampala og Sarajevo.

Det foreslås bevilget 4,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 142 post 1 med 4,5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet går imot Regjeringens forslag til bevilgning fordi begrunnelsen for forslaget nærmest ikke er tilstede.

8.11 Kap. 143 Utenriksdepartementets administrasjon av utenriksstasjonene

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

For å styrke forbindelsene mellom Norge og Cuba, og for å fremme integreringen av Cuba i det internasjonale samfunn, er det ønskelig å opprette stedlig ambassade i Havanna. Utgiftene til etablering av ambassaden og driftsutgifter for 2001 er beregnet til 8,5 mill. kroner.

Det foreslås å forhøye bevilgningen med 8,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet mener det på det nåværende tidspunkt ikke er nødvendig å styrke Norges representasjon på Cuba med en ambassade, og går derfor imot forslaget til bevilgning på 8,5 mill. kroner.

8.12 Kap. 150 Bistand til prioriterte land og regioner

Sammendrag

Bevilgningene under postene 70, 71 og 72 foreslås økt med til sammen 58 mill. kroner til regionale tiltak, hiv/aids og tiltak vedrørende gjenoppbygging og rehabilitering i land rammet av konflikt (gap-tiltak).

Komiteens merknader

Post 70 Bistand til Afrika, kan overføres

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å øke bevilgningen under post 70 med 35 mill. kroner.

Post 71 Bistand til Asia, kan overføres

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å øke bevilgningen under post 71 med 20 mill. kroner.

Post 72 Bistand til Mellom-Amerika, kan overføres

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å øke bevilgningen under post 72 med 3 mill. kroner.

Post 73 Bistand til Midtøsten, kan overføres

Sammendrag

Urolighetene som startet 28. september 2000 representerer et alvorlig tilbakeslag for den økonomiske utviklingen og fred- og forsoningsbestrebelsene i Midtøsten. Humanitære behov som har oppstått i forbindelse med krisen har nødvendiggjort omfattende nødhjelpstiltak. Krisen vil få langvarige konsekvenser på den økonomiske utviklingen og dermed påvirke det videre bistandsengasjementet i Det palestinske området. Situasjonen i området er nå ytterligere tilspisset, og selv om det er kommet inn omfattende internasjonal bistand er behovet for hjelp fortsatt stort.

Bevilgningen foreslås forhøyet med 20 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

8.13 Kap. 154 Opplysningsarbeid, organisasjonsliv og mellomfolkelig samarbeid

Post 50 Fredskorpset

Sammendrag

Bevilgningen til det nye Fredskorpset for 2001 utgjør 19 mill. kroner. Det har imidlertid vist seg å være langt større interesse enn forventet for å danne partnerskap og drive utveksling mellom norske organisasjoner og institusjoner og organisasjoner i sør enn det er bevilget midler til i budsjettet. Regjeringen ønsker å støtte og videreføre dette arbeidet.

Bevilgningen foreslås forhøyet med 8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre peker på at de frivillige organisasjonene har en viktig rolle i bistandssammenheng, og bør i større grad bli verdsatt ut i fra det.

Disse medlemmer har merket seg at det punktet i budsjettavtalen som går på utredning av et gjeldsfond for utviklingsland ikke ble fulgt opp i revidert. Disse medlemmer forutsetter derfor at det blir presentert senest i statsbudsjettet for 2002.

8.14 Kap. 155 Miljø og naturressursforvaltning

Post 70 Tilskudd til miljø- og naturressursforvaltning, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å støtte regionale og nasjonale prosesser som et ledd i forberedelsene til toppmøtet om miljø og bærekraftig utvikling i 2002. I tillegg vil det være ønskelig å yte støtte til at utviklingslandene kan delta aktivt i globale miljøprosesser.

Bevilgningen foreslås forhøyet med 20 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, vil peke på den posi-

tive virksomheten som organisasjonen "Miljø og utvikling" står for og vil be Regjeringen vurdere å gi denne organisasjonen støtte.

Komiteens medlemmer fra Høyre og representanten Steinar Bastesen foreslår en bevilgningsøkning på 10 mill. kroner til formålet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål	Kroner
155	Miljø og naturressursforvaltning:	
	70 Tilskudd til miljø og naturressursforvaltning, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 310 000 000 til kr 320 000 000"	10 000 000

8.15 Kap. 159 Tilskudd til ymse hjelpetiltak

Post 70 Tilskudd, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen på denne reserveposten kan omdisponeres til nærmere angitte bistandstiltak i budsjetterminnen. 16 180 000 kroner av forslagene om økning i denne proposisjonen foreslås finansiert ved tilsvarende reduksjon av bevilgningen på denne posten.

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 16,18 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

8.16 Kap. 161 Generelle bidrag - FN-organisasjoner

Post 70 Tilskudd til FN-organisasjoner

Sammendrag

Det er stort behov for å støtte opp om det multilaterale system med lett øremerkede midler på områder som er prioritert i norsk utviklingssamarbeid, jf. kap. 161, underpost 70.55 Tilskudd til multilaterale flegiverfond i St.prp. nr. 1 (2000-2001). Det er bl.a. ønskelig å støtte tematiske fond der andre givere deltar.

Bevilgningen foreslås forhøyet med 15 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og representanten Steinar Bastesen viser til behovet for økt satsing på kap. 197, samt den meget tynne begrunnelse som er gitt for forslaget om økt bevilgning på kap. 161.

Disse medlemmer går derfor imot forslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet går imot Regjeringens forslag til bevilgning fordi begrunnelsen for forslaget nærmest ikke er tilstede.

8.17 Kap. 163 Generelle bidrag - finansinstitusjoner

Post 70 Innskudd i finansinstitusjoner, kan overføres

Sammendrag

I lys av reviderte behovsanslag kan innskuddet i Nordisk utviklingsfond for 2001 reduseres med 53 mill. kroner til 47 mill. kroner.

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 53 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

8.18 Kap. 191 Menneskerettigheter, humanitær bistand og flykningetiltak

Post 70 Tilskudd til menneskerettigheter, humanitær bistand og flykningetiltak kan overføres

Sammendrag

Bevilgningsforslaget er knyttet til konfliktområder i Asia/Midtøsten (30 mill. kroner) og Afrika (20 mill. kroner). Situasjonen i Midtøsten og Indonesia, samt Øst og Vest-Timor er bekymringsfull. I Afrika er situasjonen for flyktninger og internt fordrevne i Guinea forverret. I tillegg er det store behov for nødhjelp og humanitær bistand i Sierra Leone.

Bevilgningen foreslås forhøyet med 50 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet går imot Regjeringens forslag.

8.19 Kap. 192 Fred, forsoning og demokrati

Post 70 Tilskudd til generelle tiltak for fred, forsoning og demokrati, kan overføres

Sammendrag

Det er behov for midler til generelle fredsprosesser Norge er involvert i, bl.a. fredsprosessen i Colombia og Midtøsten. Samtidig krever medlemskapet i Sikkerhetsrådet økt oppmerksomhet om freds- og forsonings-tiltak.

Bevilgningen foreslås forhøyet med 25 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet går imot Regjeringens forslag.

8.20 Kap. 195 Tiltak for flyktninger i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningsforslaget har sammenheng med endrede anslag for ODA-godkjente flyktningeutgifter i Norge under Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets og Kommunal- og regionaldepartementets budsjett. De samlede ODA-godkjente utgiftene som dekkes over denne posten antas å bli netto 144,72 mill.

Standpunkttabell, avsnitt 8.21

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	H	FrP	SV	Representanten Bastesen
197	70	Tilskudd til atomsikkerhetstiltak og samarbeidsprogrammet med Sentral- og Øst-Europa							
	1	Inndekning kap. 260, jf. avsnitt 9.10	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
	2	Økning	0,0	0,0	0,0	+33,0	0,0	0,0	0,0
		Sum				+31,5			

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere kap. 197 post 70 med 1,5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener den nye fremlagte handlingsplanen for økte kontakt og samarbeid mellom Norge og søkerlandene til EU er et viktig instrument i Norges arbeid for økt stabilitet og økonomisk utvikling i hele Europa. Disse med-

kroner lavere enn forutsatt, ODA-godkjente utgiftene til opphold i statlige mottak reduseres med 172 mill. kroner, mens utgiftene til språkopplæring økes med 27,3 mill. kroner.

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 144,72 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere kap. 195 post 21 med netto 144,72 mill. kroner.

8.21 Kap. 197 Bistand til ikke-ODA-godkjente land og internasjonale miljøtiltak

Post 70 Tilskudd til atomsikkerhetstiltak og samarbeidsprogrammet med Sentral- og Øst-Europa, kan overføres

Sammendrag

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet, Sosial- og helsedepartementet, Utenriksdepartementet og Universitetet i Oslo vil i 2001 bidra med til sammen 4,5 mill. kroner til en permanent finansiering av Senter for medisinske studier i Moskva. Støtten foreslås bevilget over kap. 260 Universitetet i Oslo post 50 Statstilskudd, jf. nærmere omtale under denne posten i St.prp. nr. 84 (2000-2001). Utenriksdepartementets andel utgjør 1,5 mill. kroner. I St.prp. nr. 94 (2000-2001) foreslås det på denne bakgrunn at bevilgningen under kap. 197 post 70 reduseres med 1,5 mill. kroner.

lemmer mener bevilgningene som Regjeringen har satt av til formålet, 169 mill. kroner over to år, ikke er tilstrekkelig. Disse medlemmer foreslår derfor å øke bevilgningene over post 197.70 med 33,0 mill. kroner utover Regjeringens forslag. Disse medlemmer viser til at satsingen finansieres ved omprioriteringer innenfor Utenriksdepartementets budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
197		Bistand til ikke-ODA-godkjente land og internasjonale miljøtiltak:	
	70	Tilskudd til atomsikkerhetstiltak og samarbeidsprogrammet med Sentral- og Øst-Europa, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 379 631 000 til kr 411 131 000"	31 500 000

9. KIRKE-, UTDANNINGS- OG FORSKNINGSDEPARTEMENTET

9.1 Kap. 210 Tilskudd til trossamfunn m.m. og privateide skole- og kirkebygg

Post 70 Tilskudd til trossamfunn og livssynssamfunn, overslagsbevilgning

Sammendrag

Anslaget for antall medlemmer i tros- og livssynssamfunn er redusert i forhold til forutsetningen i saldert budsjett. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 20,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Post 75 Tilskudd til privateide skole- og kirkebygg

Sammendrag

Søknader om tilskudd til privateide skole- og kirkebygg som er mottatt innen søknadsfristen må i henhold til gjeldende retningslinjer behandles i inneværende år. Videre skal tilskuddet først utbetales når det foreligger midlertidig brukstillatelse eller skjøte. Dette kan innebære at tilsagn som er gitt i 2001 først kommer til utbetaling i senere budsjetterminer.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet ber derfor om samtykke til å gi tilsagn for inntil 3 000 000 kroner utover gitt bevilgning på posten, jf. forslag til vedtak III nr. 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag III nr. 1 under kap. 25 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Venstre viser til vedtak i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2000-2001) der det ble flertall for å videreføre tilskuddsordningen til privateide kirkebygg og skolebygg. Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen har endret reglene for denne tilskuddsordningen i Rundskriv F-015-2001 og gått bort fra prinsippet om fastsatt tilskuddssats pr. kvm. Dette gjør tilskuddsordningen mindre forutsigbar for søkerne. Disse medlemmer mener tilskuddssatsene fra 2000 må videreføres også for 2001, og ber Regjeringen endre rundskrivet i tråd med dette.

9.2 Kap. 221 Tilskudd til grunnskolen

Post 63 Tilskudd skolefritidsordninger, kan overføres Sammen drag

Stortinget vedtok ved behandlingen av Kommuneøkonomiproposisjonen for 2001 at tilskuddet til skolefritidsordninger skulle innlemmes i rammetilskuddet fra skoleåret 2001-2002, jf. Innst. S. nr. 252 (1999-2000). Regjeringen foreslår at innlemming av tilskuddsordningen foreløpig utsettes, inntil det er nærmere vurdert hvilke konsekvenser dette kan få for foreldrebetalingen.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre, tar dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre mener Stortingets vedtak i kommuneøkonomiproposisjonen for 2001 bør følges opp - ikke utsettes slik Regjeringen foreslår. I Innst. S. nr. 252 (1999-2000) vedtok Stortinget at tilskuddet skulle innlemmes i rammetilskuddet. Disse medlemmer støtter dette, og ønsker at bevilgninger til SFO skal være gjenstand for lokale vurderinger og prioritering.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen innlemme tilskuddet til SFO i rammetilskuddet iht. Stortingets vedtak ved behandlingen av Innst. S. nr. 252 (1999-2000)."

Post 67 Tilskudd til kommunale musikk- og kulturskoler

Sammendrag

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet ber om samtykke til å gi tilsagn om tilskudd til kommunale musikk- og kulturskoler for 1. halvår 2002 (2. halvdel av skoleåret 2001-2002) etter de satsene som blir fastsatt 2. halvår 2001 (1. halvdel av skoleåret 2001-2002), jf. forslag til vedtak III nr. 2.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag III nr. 2 under kap. 25 Komiteens tilråding.

9.3 Kap. 229 Andre formål i grunnskolen

Post 60 Kompensasjon for investeringskostnader ved grunnskolereformen

Sammendrag

Kommunene fikk i St.prp. nr. 1 (1998-1999) en endelig frist til 31. desember 2000 for å erstatte midlertidige lokaler med permanente. Dersom de midlertidige lokalene ikke er erstattet med permanente lokaler på dette tidspunktet, vil kommunenes investeringsramme bli redusert tilsvarende den andelen av rammen som skulle dekke de investeringene som ikke er foretatt.

Nord-Aurdal kommune har inngått avtale om kjøp av lokalene til nåværende Fagernes videregående skole fra fylkeskommunen. Lokalene kan først overtas 1. september 2001. Etter dette må lokalene tilrettelegges for grunnskolevirksomhet. Denne løsningen anses å innebære en bedre disponering av kommunens ressurser enn andre alternativer til ferdigstilling av permanente lokaler innen fristen. Det foreslås derfor å gi Nord-Aurdal kommune utsatt frist for ferdigstilling av permanente lokaler til 1. august 2002.

Oslo kommune har tidligere fått utvidet frist til 31. desember 2003 bl.a. som følge av kommunens størrelse og omfang av byggesaker, jf. St.prp. nr. 1 (1999-2000).

Komiteens merknader

Komiteen, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen, tar dette til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen viser til de betydelige utgifter kommunene har hatt i forbindelse med grunnskolereformen. Disse medlemmer mener det fortsatt er et betydelig behov for å vise fleksibilitet med hensyn til de statlige overføringsordninger på dette felt. Dette understrekes av de unntak som er gitt blant annet for Nord-Aurdal kommune og Oslo kommune.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen gi en generell utvidet frist til 31. desember 2001 med hensyn til at kommunene skal erstatte midlertidige lokaler med permanente. Det foretas således ingen endring av kommunenes investeringsramme på dette felt nå."

Post 72 (ny) Tilskudd til Lycée Francais René (Den franske skolen i Oslo) og Deutsche Schule Oslo - Max Tau (Den tyske skolen i Oslo)

Sammendrag

Regjeringen ønsker å legge grunnlaget for et ytterligere styrket samarbeid med Tyskland og Frankrike samt å styrke det tyske og franske språks stilling i Norge, ved å støtte driften av den tyske og franske skolen i Norge. Dette vil man gjøre på en hensiktsmessig måte ved å bringe foreldrebetalingen ned til et rimelig nivå, samtidig som skolene får støtte fra henholdsvis den tyske og franske stat.

Norge har startet drøftinger med Tyskland og Frankrike om bilaterale avtaler om utdannings samarbeid. En inngåelse av slike avtaler er en forutsetning for at det skal gis støtte til skolene. De bilaterale avtalene skal inneholde:

- Mulighet for lærlinger innen spesielle fagområder til å ta deler av sin læretid i Tyskland eller Frankrike,
- Tilskudd fra Norge til Lycée Francais René Cassin (Den franske skolen i Oslo) og Deutsche Schule Oslo - Max Tau (Den tyske skolen i Oslo) på til sammen 5 mill. kroner pr. skoleår. Tilskuddet utbetales ved begynnelsen av hvert skoleår. Det vil også bli vurdert en ordning for samarbeid om tjenestegjøring for embets- og tjenestemenn i de respektive lands administrasjoner.

En forutsetning for inngåelse av avtalene er at Lycée Francais René Cassin og Deutsche Schule Oslo - Max Tau godkjennes av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet etter opplæringsloven § 2-12. Etter at godkjenning etter opplæringsloven § 2-12 er vurdert og lærlingenes mulighet for opplæring i de to land er skissert, vil avtalene bli forelagt Stortinget for samtykke.

På denne bakgrunn foreslås det at det bevilges 5 mill. kroner over kap. 229 post 72.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å bevilge 5 mill. kroner under kap. 229 ny post 72.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at Regjeringen foreslår å gi tilskudd til Den franske skolen i Oslo og Den tyske skolen i Oslo. Disse medlemmer mener prinsippet for årlig støtte skal følge privatskolelovens kriterier, men bare utgjøre 50 pst. av dette fordi den tyske-, henholdsvis den franske stat forutsettes å bidra med like mye. Dermed blir tilskuddet på linje med det andre skoler vil få etter privatskoleloven. Disse medlemmer tar Regjeringens forslag på 5 mill. kroner til etterretning, og legger dette til grunn for budsjettåret 2001.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet slutter seg til Regjeringens forslag om støtte til Den franske skolen i Oslo og Den tyske skolen i Oslo, men forutsetter at de foreslåtte beløp ikke bindes opp i de foreslåtte bilaterale avtaler. Disse medlemmer henviser til at begge skoler hadde kommet bedre ut økonomisk hvis de var blitt godkjent etter privatskoleloven. Disse medlemmer mener fortsatt at godkjenning etter privatskoleloven hadde vært naturlig for disse skolene, og mener at det må være en forutsetning at skolene og foreldrene ikke kommer dårligere ut med den løsning Regjeringen foreslår.

9.4 Kap. 232 Statlige skoler med opplæring på videregående nivå

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under post 60

Sammendrag

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet tar sikte på å overføre Ørland meieriskole fra staten til Sør-Trøndelag fylkeskommune fra tidligst 1. august 2001. Anlegg, bygninger og utstyr som er nyttet i opplæringen ved Ørland meieriskole, eies av Tine Norske Meierier og omfattes ikke av overføringen.

Det legges opp til en avtale med Sør-Trøndelag fylkeskommune der staten i en periode fra overtakelsestidspunktet og i 3 år fremover stiller til disposisjon for fylkeskommunen et særskilt tilskudd, som dels går til driften av skolen og dels til kompetansehevende tiltak for personalet.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet ber derfor om samtykke til å kunne overføre Ørland meieriskole til Sør-Trøndelag fylkeskommune fra tidligst 1. august 2001, jf. forslag til vedtak V nr. 2.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag V nr. 2 under kap. 25 Komiteens tilråding.

Tilskudd til den norsk-russiske videregående skolen i Moskva

Sammendrag

I Budsjett-innst. S. nr. 12 (2000-2001) ber Stortinget om at Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet, i samarbeid med Akershus fylkeskommune, vurderer ulike løsninger som sikrer driften av den norsk-russiske videregående skolen i Moskva i fremtiden. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet er nå kommet til enighet med Akershus fylkeskommune, som medfører at det vil bli utbetalt tilskudd i januar

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
249	21	Andre tiltak i utdanningen: Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 70, nedsettes med fra kr 164 743 000 til kr 142 243 000"	22 500 000

9.6 Kap. 253 Folkehøgskoler

Post 70 Tilskudd til andre folkehøgskoler, kan nyttes under post 60

Sammendrag

Igangsetting av Østerdal folkehøgskole er utsatt fra 1. august 2001 til 1. august 2002. Dette medfører et mindrebehov i 2001 på 1,9 mill. kroner. Den samiske folkehøgskole og Fredheim folkehøgskole nedlegges fra og med 2001. Dette medfører et mindrebehov i 2001 på 3,4 mill. kroner.

2002 for skoleåret 2001-2002. Budsjettmessige virkninger vil bli innarbeidet i statsbudsjettet for 2002.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

9.5 Kap. 249 Andre tiltak i utdanningen

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under postene 60 og 70

Post 70 Tilskudd til IKT-tiltak, kan nyttes under post 21

Sammendrag

Det vises til at post 21 har stikkordsfullmakten "kan nyttes under postene 60 og 70", mens post 70 har stikkordsfullmakten "kan nyttes under post 21". Med tanke på realistisk budsjettering foreslås det derfor å øke bevilgningen på kap. 249 post 70 med 23 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 249 post 21.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 249 post 70.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 249 post 21.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at Bårdar Akademiet av departementet er gitt tilsagn om at det kan påregnes støtte til den nye Danselinje III med kr 500 000, og vil foreslå at det bevilges 500 000 kroner til dette formålet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen på posten reduseres med 5,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere post 70 med i alt 5,3 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og

representanten Steinar Bastesen foreslår å øke bevilgningene til folkehøgskolene med 10 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, dvs. med 4,7

mill. kroner i forhold til tidligere bevilget beløp. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
253		Folkehøgskoler	
	70	Tilskudd til andre folkehøgskoler, kan nyttes under post 60, forhøyes med fra kr 362 530 000 til kr 367 230 000"	4 700 000

9.7 Kap. 254 Tilskudd til voksenopplæring

Post 60 Tilskudd til norskopplæring for innvandrere Sammendrag

Basert på rapporter fra utdanningskontorene om forventet tilskuddsutbetaling i 2001 anslås bevilgningsbehovet til om lag 597 mill. kroner. Videre er det et etterslep fra 2000 på om lag 54,9 mill. kroner. Totalt bevilgningsbehov på posten anslås dermed til om lag 652 mill. kroner. På denne bakgrunn foreslås det at posten økes med 247 mill. kroner.

I tillegg er det bevilget 26,1 mill. kroner til formålet over Kommunal- og regionaldepartementets budsjett i forbindelse med forsøk med rammefinansiering i 20 kommuner. Forsøkskommunene inngår ikke i ovennevnte prognoser for bevilgningsbehov. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet vil komme tilbake til eventuelle justeringer av bevilgningen knyttet til forsøkskommunene til høsten.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye post 60 med netto 247 mill. kroner.

Post 62 Tilskudd til grunnskoleopplæring for innvandrere 16-20 år

Sammendrag

Basert på rapporter fra utdanningskontorene om forventet tilskuddsutbetaling i 2001 anslås bevilgningsbehovet til 89,7 mill. kroner. I tillegg er det etterslep fra 2000 på om lag 5,2 mill. kroner. Totalt bevilgningsbehov på posten anslås til om lag 95 mill. kroner.

På denne bakgrunn foreslås det at posten økes med 36 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye post 62 med netto 36 mill. kroner.

9.8 Endring i rutiner knyttet til omlegging til nettobudsjettering ved universitetene

Sammendrag

Universitetene ble nettobudsjetterte institusjoner fra 1. januar 2001. Det innebærer at rutinene for innbetalinger knyttet til pensjonsutgifter, arbeidsgiveravgift og avsetning til feriepenger blir endret. Kirke-, utdan-

nings- og forskningsdepartementet varslet i St.prp. nr. 1 (2000-2001) at en i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2001 ville komme tilbake til en engangsbevilgning knyttet til disse forholdene.

Pensjonsutgifter

Ved overgangen til nettobudsjettering er det for universitetene innført direkte innbetaling av pensjonsinnskudd i Statens pensjonskasse, jf. St.prp. nr. 1 (2000-2001). I saldert budsjett er det i den forbindelse bevilget 380 mill. kroner. Basert på oppdaterte beregninger foreslås det at bevilgningene til universitetene økes med til sammen 52 mill. kroner. Tilskuddet til Statens Pensjonskasse blir justert ned tilsvarende. Pensjonsutgiftene blir fordelt med 26,4 mill. kroner til UiO, 6,5 mill. kroner til UiB, 6,6 mill. kroner til UiTØ, 12,3 mill. kroner til NTNU. Beløpene inkluderer pensjonsutgifter for stipendiater som finansieres av Norges forskningsråd (NFR). Departementet tar sikte på å overføre midler til pensjonsutgifter for stipendiater finansiert av forskningsrådet til NFR fra og med 2002, slik at alle sosiale utgifter knyttet til stipendiatene bevilges samlet.

Arbeidsgiveravgift til folketrygden

Arbeidsgiveravgiften for siste termin 2000 posteres i 2001, samtidig som universitetene må avsette midler til arbeidsgiveravgift for 2001. Dette innebærer at det må bevilges midler til betaling av arbeidsgiveravgift for en termin ekstra i 2001. For universitetene samlet utgjør dette 84,3 mill. kroner, fordelt med 30,4 mill. kroner til UiO, 20,5 mill. kroner til UiB, 10,8 mill. kroner til UiTØ, 22,6 mill. kroner til NTNU.

Feriepenger

Som nettobudsjetterte institusjoner skal universitetene føre lønnskostnader med avsetninger, dvs. etter regnskapsprinsippet. Dette innebærer dobbel belastning av feriepenger første året med nettobudsjettering. Feriepenger opptjent i 2000 er ikke utgiftsført i 2000, og foreslås derfor bevilget i 2001. Utgiftene knyttet til avsetning til feriepenger til universitetene utgjør til sammen 419,2 mill. kroner, fordelt med 158,1 mill. kroner til UiO, 93,1 mill. kroner til UiB, 53,7 mill. kroner til UiTØ, 114,3 mill. kroner til NTNU.

Komiteens merknader

Standpunkttabell, avsnitt 23.2.16

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. for- slag mill. kroner	AP	KrF og Sp	V	H	FrP	SV	Repre- sentanten Bastesen
263	50	Universitetet i Tromsø								
		Omlegging til netto-								
	1	budsjettering	+71,0	+71,0	+71,0	+71,0	+71,0	+71,0	+71,0	+71,0
	2	Farmasi				+0,5		+0,5	+0,5	+0,5
	3	Økt kvalitet				+3,0				
	4	Arktisk landbruk			+1,3	+1,3				+1,3
		Sum	+71,0	+71,0	+72,3	+75,8	+71,0	+71,5	+71,5	+72,8

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
 + forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
 0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteen viser når det gjelder kap. 260 Universitetet i Oslo kap. 261 Universitetet i Bergen og kap. 262 Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet til merknader under henholdsvis avsnittene 9.10, 9.11 og 9.12.

Kap. 263 Universitetet i Tromsø

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Høyre slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 263 Universitetet i Tromsø post 50 med i alt 71 mill. kroner.

Studium i arktisk landbruk og naturbruk

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen viser til Stortingets behandling av stortingsmelding om norsk matproduksjon Innst. S. nr. 167 (1999-2000) der komiteen hadde følgende merknad om arktisk landbruk og naturbruk:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
263	50	Universitetet i Tromsø: Statstilskudd, forhøyes med fra kr 778 076 000 til kr 850 376 000"	72 300 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen viser til at Universitetet i Tromsø har kapasitet til å øke studentopptaket ved farmasistudiet. Det er for tiden mangel på farmasøyter. Opptakskapasiteten kan økes fra 27 til 35 studenter pr. år. Disse medlemmer foreslår at universitetet i Tromsø får ta opp 35 studen-

"Komiteen viser til Kolstad-utvalgets utredning om kompetansen innen landbruk i nordområdene, og mener det må vurderes en igangsettelse av et studium innen arktisk landbruk og naturbruk ved Universitetet i Tromsø. Et slikt studium vil være viktig for å komme i gang med en rekke FOU-oppgaver som er relatert til nordområdenes spesielle klimatiske forhold, rettighetsspørsmål og utfordringer innen forvaltning av utmarka i hele det cirkumpolare området i Barentsregionen."

I forbindelse med behandlingen av Innst. S. nr. 222 (2000-2001) om økologisk landbruk ba komiteen Regjeringen vurdere muligheten for å iverksette det nevnte studiet ved Universitetet i Tromsø 2001. Studiet bygges opp i stor grad på kompetanse og undervisningsopplegg universitetet i Tromsø allerede har, og en bevilgning på 1,3 mill. kroner på KUF sitt budsjettet til dette formålet vil sikre oppstart fra høsten 2001.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet fremmer følgende forslag:

ter fra og med studieåret 2001-02. Det bevilges 0,5 mill. kroner på post 50 til å dekke kostnadene med det økte opptaket av studenter.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
263	50	Universitetet i Tromsø: Statstilskudd, forhøyes med fra kr 778 076 000 til kr 849 576 000"	71 500 000

Komiteens medlem fra Venstre mener bedre studiekvalitet i høyere utdanning for at flere studenter skal lykkes, vil kreve økte ressurser. Dette medlem er kjent med at Universitets- og høgskolerådet har beregnet at et ekstrabehov for universitetssektoren i en overgangsfase på om lag 400 mill. kroner pr. år til undervisning og om lag 400 mill. kroner til forskning, profesjonsstudiene ikke medregnet. Dette medlem vil som et første ledd i en nødvendig opptrapping av

studiekvaliteten, øke årets driftsbudsjett for Universitetet i Tromsø med 3 mill. kroner utover Regjeringens forslag. Disse ekstra midlene forutsettes brukt i høstsemesteret til formål som bedrer studiekvaliteten, slik som mer seminarundervisning og mer individuell veiledning av studentene. Dette medlem viser dessuten til merknad om midler til farmasistudium og studium i arktisk landbruk foran.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
263		Universitetet i Tromsø:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 778 076 000 til kr 853 876 000"	75 800 000

Komiteens medlem representanten Steinar Bastesen viser til merknad om farmasis-

tudium og studium i arktisk landbruk foran og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
263		Universitetet i Tromsø:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 778 076 000 til kr 850 876 000"	72 800 000

9.9 Salg av eiendom ved universitetene

Sammendrag

Stortinget har i tidligere år gitt samtykke til at universitetene kan nytte inntekter ved salg av eiendommer til kjøp og vedlikehold av andre eiendommer til undervisnings- og forskningsformål. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet ber om tilsvarende fullmakt for 2001, jf. forslag til vedtak IV.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak IV under kap. 25 Komiteens tilråding.

9.10 Kap.260 Universitetet i Oslo

Post 50 Statstilskudd

Sammendrag

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet, Sosial- og helsedepartementet, Utenriksdepartementet og Universitetet i Oslo vil i 2001 bidra med til sammen 4,5 mill. kroner til en permanent finansiering av Senter for medisinske studier i Moskva. SHD og UD bidrar med 1,5 mill. kroner hver, mens 1 mill. kroner finansieres over kap. 281 post 1. I tillegg dekkes 0,5 mill. kroner til prosjektet innenfor rammene til Universitetet i Oslo på kap. 260 post 50. Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen på kap. 260 post 50 økes med 4 mill. kroner, mot en reduksjon på 1,5 mill. kroner hver på Utenriksdepartementets budsjett (kap. 197 post 70) og Sosial- og helsedepartementets budsjett (diverse kapitler), samt en reduksjon på 1 mill. kroner på kap. 281 post 1.

*Komiteens merknader**Standpunkttabell, avsnitt 9.10*

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	H	FrP	SV	V	Representanten Bastesen
260	50	Universitetet i Oslo								
	1	Pensjonsutgifter	+26,4	+26,4	+26,4	+26,4	+26,4	+26,4	+26,4	+26,4
	2	Arbeidsgiveravgift	+30,4	+30,4	+30,4	+30,4	+30,4	+30,4	+30,4	+30,4
	3	Feriepenger	+158,1	+158,1	+158,1	+158,1	+158,1	+158,1	+158,1	+158,1
	4	Senter for medisinske studier i Moskva	+4,0	+4,0	+4,0	+4,0	+4,0	+4,0	+4,0	+4,0
	5	Økning							+10,0	
		Sum	+218,9	+218,9	+218,9	+218,9	+218,9	+218,9	+228,9	+218,9

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteen viser når det gjelder kap. 197 post 70 til merknader under avsnitt 8.21. Komiteen viser når det gjelder kap. 281 post 1 til merknader under avsnitt 9.15.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Venstre, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 260 post 50 med i alt 219 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre mener bedre studiekvalitet i høyere utdanning for at flere studenter skal lykkes, vil kreve økte ressurser. Dette medlem er kjent med at Universitets- og høgskolerådet har

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
260	50	Universitetet i Oslo: Statstilskudd, forhøyes med fra kr 2 254 902 000 til kr 2 483 902 000"	229 000 000

9.11 Kap. 261 Universitetet i Bergen*Post 50 Statstilskudd**Sammendrag*

Det vises til Budsjett-innst. S. nr. 12 (2000-2001) der komiteen understreker betydningen av raskest mulig oppstart av arbeidet med nytt studentsenter i Bergen. Komiteen oppfordret departementet til å komme tilbake til Stortinget med en kostnadsramme for prosjektet og en vurdering om hvordan saken skal løses i Revidert nasjonalbudsjett for 2001.

Statsbygg har satt i gang en prosjektkonkurranse for byggeprosjektet Studentsenteret i Bergen, og forventer at resultatet fra konkurransen vil foreligge i september 2001. Forprosjekt vil foreligge i løpet av 2002.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Forslag om bevilgning, jf. også avsnitt 9.8

beregnet at et ekstrabehov for universitetssektoren i en overgangsfase på om lag 400 mill. kroner pr. år til undervisning og om lag 400 mill. kroner til forskning, profesjonsstudiene ikke medregnet. Dette medlem vil som et første ledd i en nødvendig opptrapping av studiekvaliteten, øke årets driftsbudsjett for Universitetet i Oslo med 10 mill. kroner ut over Regjeringens forslag. Disse ekstra midlene forutsettes brukt i høstsemesteret til formål som bedrer studiekvaliteten, slik som mer seminarundervisning og mer individuell veiledning av studentene.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Venstre, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 261 Universitetet i Bergen post 50 med i alt 120 mill. kroner, jf. avsnitt 9.8.

Komiteens medlem fra Høyre, Venstre og representanten Steinar Bastesen mener bedre studiekvalitet i høyere utdanning for at flere studenter skal lykkes, vil kreve økte ressurser. Disse medlemmer er kjent med at Universitets- og høgskolerådet har beregnet at et ekstrabehov for universitetssektoren i en overgangsfase på om lag 400 mill. kroner pr. år til undervisning og om lag 400 mill. kroner til forskning, profesjonsstudiene ikke medregnet.

Komiteen viser til forslag om å øke bevilgningene til universitetene med 100 mill. kroner, jf. kap. 281 post 1, avsnitt 9.15.

Komiteens medlem fra Venstre vil som et første ledd i en nødvendig opptrapping av studiekvaliteten, øke årets driftsbudsjett for Universitetet i Bergen med 7,5 mill. kroner utover Regjeringens forslag. Disse ekstra midlene forutsettes brukt i høstsemesteret

til formål som bedrer studiekvaliteten, slik som mer seminarundervisning og mer individuell veiledning av studentene.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
261		Universitetet i Bergen:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 1 363 282 000 til kr 1 490 782 000"	127 500 000

9.12 Kap. 262 Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Post 50 Statstilskudd

Sammendrag

Det foreslås å benytte 10 mill. kroner til oppstart av Restprosjektene ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet innenfor eksisterende ramme på kap. 262 post 50, jf. forslag til vedtak. Godkjent kostnadsramme pr. april 1997 er 92,2 mill. kroner. Prognostisert kostnadsramme ved ferdigstilling av prosjektet er beregnet til 112 mill. kroner basert på 50 pst. sikkerhet. Det legges opp til at prosjektet delfinansieres innenfor NTNUs budsjett ramme og ved salg av eiendom, jf. forslag til vedtak V nr. 3.

NTNU har bekreftet at institusjonen vil påta seg del-finansiering av prosjektet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak V nr. 3 under kap. 25 Komiteens tilråding.

Forslag om bevilgning, jf. også avsnitt 9.8.

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
262		Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 1 743 012 000 til kr 1 896 512 000"	153 500 000

9.13 Kap. 274 Statlige høyskoler

Sammendrag

På kap. 2445 foreslås en bevilgning på 7 mill. kroner til videre prosjektering av nybygg/ombygging ved Høgskolen i Østfold, jf. omtale under kap. 2445 post 32.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader under avsnitt 20.16, jf. kap. 2445 post 32.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Venstre, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 262 Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet post 50 med i alt 149 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre mener bedre studiekvalitet i høyere utdanning for at flere studenter skal lykkes, vil kreve økte ressurser. Dette medlem er kjent med at Universitets- og høgskolerådet har beregnet at et ekstrabehov for universitetssektoren i en overgangsfase på om lag 400 mill. kroner pr. år til undervisning og om lag 400 mill. kroner til forskning, profesjonsstudiene ikke medregnet. Dette medlem vil som et første ledd i en nødvendig opptrapping av studiekvaliteten, øke årets driftsbudsjett for NTNU med 4,5 mill. kroner ut over Regjeringens forslag. Disse ekstra midlene forutsettes brukt i høstsemesteret til formål som bedrer studiekvaliteten, slik som mer seminarundervisning og mer individuell veiledning av studentene.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

9.14 Kap. 279 Norges veterinærhøgskole

Den økonomiske situasjonen ved Norges veterinærhøgskole

Sammendrag

Norges veterinærhøgskole har de siste årene hatt et aktivitetsnivå som har vært høyere enn det budsjettet har gitt rom for. Ved utgangen av 2000 var det akkumulert overforbruk på til sammen om lag 7 mill. kroner. I tillegg til dette har Norges veterinærhøgskole overført forpliktelser for om lag 6 mill. kroner fra 2000 som må dekkes i 2001. Høgskolen befinner seg i en vanskelig økonomisk situasjon. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet har pålagt Norges veterinærhøgskole å tilpasse aktiviteten ved høgskolen til budsjett-

rammene og legge opp til et driftsmønster og dimensjonere ressursforbruket slik at høgskolens økonomi bringes i balanse innen 2003. Høgskolen er, i tråd med vanlig praksis, pålagt å dekke inn tidligere års merforbruk over budsjetterminene 2001 og 2002. Samtidig har det vært en klar forutsetning fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets side at undervisningen ikke skal forringes som følge av de økonomiske problemene ved høgskolen.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet har engasjert et eksternt konsultantselskap for å få en utredning av utviklingen i aktivitetsnivået ved NVH i perioden 1996 til 2000, og for å få utarbeidet et realistisk og periodisert internbudsjett for 2001 som grunnlag for den videre oppfølging av høgskolen.

Det har vist seg at pålegget om å bringe høgskolens økonomi i balanse, samtidig som tidligere merforbruk skal dekkes innen 2003, vanskelig kan forenes med de oppgaver Norges veterinærhøgskole står overfor. Konsultantselskapet konkluderer med at det ikke er mulig å opprettholde kravet om å komme i balanse i løpet av en toårsperiode uten at dette får alvorlige konsekvenser for NVH og for at institusjonen skal ha et realistisk

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
279		Norges veterinærhøgskole (jf. kap. 3279):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 155 351 000 til kr 157 351 000"	2 000 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at det har vært en ekstern gjennomgang av økonomien ved Norges veterinærhøgskole og at Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet vil frafalle innsparingskravet ved skolen for inneværende budsjettermin. Dette vil avhjelpe den vanskelige økonomiske situasjonen ved skolen noe. Disse medlemmer viser videre til at KUF vil arbeide med å få en bedre tilpasning av de økonomiske rammene til NVH.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen viser til forslag under post 45 nedenfor.

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
279		Norges veterinærhøgskole (jf. kap. 3279):	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 2 030 000 til kr 15 030 000"	13 000 000

9.15 Kap. 281 Fellesutgifter for universiteter og høgskoler

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Senter for medisinske studier i Moskva

I forbindelse med permanent finansiering av Senter for medisinske studier i Moskva foreslås det at bevilg-

budsjettgrunnlag. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet vil derfor frafalle innsparingskravet for inneværende budsjettermin.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet vil arbeide med å få en bedre tilpasning av de økonomiske rammene til NVH og vil eventuelt komme tilbake til saken til høsten.

Komiteens merknader

Post 1

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen, vil peke på den vanskelige økonomiske situasjonen som Norges veterinærhøgskole er i, og viser til at dette vil få store negative konsekvenser for kvaliteten av undervisningen, forskning og kompetanseutviklingen innen veterinærmedisin. Flertallet vil som et første steg for å rette opp den alvorlige økonomiske situasjonen, foreslå å øke bevilgningen med 2 mill. kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

Post 45

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen finner det underlig at Regjeringen konstaterer de betydelige økonomiske problemer som er ved høgskolen, og samtidig konstaterer at et pålegg om å bringe høgskolens økonomi i balanse vanskelig kan forenes med de oppgaver skolen står overfor.

Disse medlemmer foreslår derfor at bevilgningene for 2001 økes med 13 mill. kroner for å dekke akkumulert overforbruk fra tidligere år.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

ningen på kap. 281 post 1 reduseres med 1 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 260 post 50, jf. omtale under kap. 260 post 50.

Det vises dessuten til omtale av Falstadsenteret under ny post 77 nedenfor og til forslag om å redusere post 1 med ytterligere 1 mill. kroner.

*Komiteens merknader**Standpunkttabell, avsnitt 9.15*

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	H	FrP	SV	Representanten Bastesen
281	1	Fellesutgifter for universiteter og høyskoler							
	1	Inndekning, studier i Moskva	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
	2	Inndekning, Falstad	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
	3	Økede midler til omstilling		+50,0	+50,0	+50,0	+50,0	+50,0	+50,0
	4	Stipendiat- og rekrutteringsstillinger		+50,0	+50,0	+50,0	+50,0	+50,0	+50,0
		Sum	-3,0	+97,0	+97,0	+97,0	+97,0	+97,0	+97,0

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, foreslår å bevilge 100 mill. kroner utover Regjeringens forslag. 50 mill. kroner benyttes til å opprette nye rekrutteringsstillinger 2. halvår 2001, og 50 mill. kroner brukes til omstilling ved universitetene. Omstillingsmidlene fordeles etter samme kriterier som tidligere. Det forutsettes at de nye stipendiatstillingene som opprettes andre halvår 2001 finansieres fullt ut. Flertallet viser til at dagens rammebevilgninger til stipendiatene både fra departementet og fra Norges Forskningsråd medfører en betydelig underfinansiering i forhold til institusjonenes faktiske utgifter til lønn, sosiale utgifter, infrastruktur og direkte driftsutgifter. Resten av utgiftene må dekkes av universitetets grunnbudsjett. Dette vil bli et kritisk punkt i forhold til planene om en kraftig opptrapping av tallet på rekrutteringsstillinger de kommende årene, og flertallet ber Regjeringen ved framleggelsen av statsbudsjettet for 2002 å utarbeide en modell med høyere rammebevilgninger til hvert enkelt stipendiat, og bedre finansiering av eksisterende rekrutteringsstillinger.

Flertallet henviser til at universiteter og høyskoler har et klart behov for økte midler til omstilling. Dette behovet vil øke ytterligere hvis forslagene i meldingen om reformer i høyere utdanning skal kunne

følges opp på en forsvarlig måte. Flertallet foreslår en bevilgning på 50 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet støtter forslaget om en økning i bevilgningen til fellesutgifter ved universiteter og høyskoler med til sammen 100 mill. kroner. Disse medlemmer mener at 50 mill. kroner av bevilgningen bør brukes til å opprette nye rekrutteringsstillinger, og at 50 mill. kroner bør brukes til omstilling ved universiteter og høyskoler. Disse medlemmer mener at utdanningssystemet står overfor store utfordringer og at det derfor er behov for forandring og fornyelse.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Stortingets behandling av St.meld. nr. 27, og de utfordringer og endringsprosesser universiteter og høyskoler står ovenfor. For at arbeidet med ny gradsstruktur og bedret studiekvalitet skal komme igang raskest mulig, mener dette medlem det er nødvendig å sette av midler til slikt arbeid i innværende år. Dette medlem støtter også forslag om økte midler til rekrutteringsstillinger.

Komiteen viser til de respektive merknader ovenfor og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 519 461 000 til kr 616 461 000"	97 000 000

*Post 30 Fellesmidler**Sammendrag*

Posten foreslås redusert med 2 mill. kroner i forbindelse med delfinansiering av prosjekteringsbevilgningen angående Høgskolen i Østfold.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

*Post 77 Falstadsenteret (Ny)**Sammendrag*

Det vises til Budsjett-innst. S. nr. 12 (2000-2001) der Stortinget vedtok en bevilgning på 2 mill. kroner på

kap. 281 post 1 til Falstadsenteret. Midlene ble bevilget på kap. 281 post 1. Det foreslås at det til formålet opprettes en ny post 77 Falstadsenteret. I den forbindelse foreslås det at kap. 281 post 77 økes med 2 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon av kap. 281 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å bevilge 2 mill. kroner under ny post 77.

9.16 Ny kostnadsramme for Breivika VI ved Universitetet i Tromsø

Sammendrag

I forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 67 (1998-1999), jf. Innst. S. nr. 236 (1998-1999) ble det vedtatt å igangsette bygging av nytt teorifagbygg ved Universitetet i Tromsø, Breivika IV. I den forbindelse ble det orientert om at det vil bli forelagt en revidert kostnadsramme for Stortinget etter at prosjektets omfang og kostnader er gjennomgått på nytt.

Gjennomgangen av prosjektet er nå foretatt. Basert på denne gjennomgangen er prognostisert kostnadsramme beregnet til 812,5 mill. kroner. På denne bakgrunn foreslås det at kostnadsrammen for Breivika VI ved Universitetet i Tromsø utvides med 153,5 mill. kroner. Utvidelsen forventes ikke å få bevilgningsmessige konsekvenser i budsjettet for 2001.

Det vises til omtale under kap. 1580 post 31 på Arbeids- og administrasjonsdepartementets område.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader under avsnitt 20.11.1.1.

9.17 Nettobudsjettering ved statlige og vitenskapelige høyskoler

Sammendrag

Det vises til St.meld. nr. 27 (2000-2001) Gjør din plikt - krev din rett, der Regjeringen ønsker å gi statlige høyskoler og vitenskapelige høyskoler økt frihet ved å gjøre om høyskolene til nettobudsjetterte institusjoner når forholdene er lagt til rette for dette. Omlegging til nettobudsjettering krever betydelig ressursinnsats både ved den enkelte institusjon og i Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet. Det vurderes derfor slik at omlegging til nettobudsjettering fra 1. januar 2002 begrenses til 5-8 institusjoner. For å gjennomføre omlegging til nettobudsjettering for ytterligere institusjoner, vil Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet opprette en innføringsorganisasjon. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet vil komme tilbake til hvilke institusjoner som eventuelt foreslås lagt om til nettobudsjetterte institusjoner og opprettelse av en innføringsorganisasjon i St.prp. nr. 1 (2001-2002).

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet ber på denne bakgrunn om samtykke til at det innføres nettobudsjettering ved statlige høyskoler og vitenskape-

lige høyskoler så snart det lar seg praktisk gjennomføre, tidligst fra 1. januar 2002, jf. forslag til vedtak V nr. 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag V nr. 1 under kap. 25 Komiteens tilråding.

9.18 Merinntektsfullmakter

Sammendrag

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet ber om samtykke til å overskride bevilgningen på post 1 Driftsutgifter under kap. 268, 269, 273, 278 og 279 mot tilsvarende merinntekt på post 11 Kursavgift ved voksenopplæringstiltak under henholdsvis kap. 3268, 3269, 3273, 3278 og 3279, jf. forslag til vedtak II.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag II under kap. 25 Komiteens tilråding.

9.19 Pilestredet Park, Høgskolen i Oslo

Sammendrag

Det vises til St.meld. nr. 18 (2000-2001) Salg av eiendommer og fremtidige statlige investeringer i Pilestredet Park, jf. Innst. S. nr. 143 (2000-2001).

Statsbygg har utredet innplassering av deler av Høgskolen i Oslo i Pilestredet Park etter utflytting av Rikshospitalet. Tre av høgskolens avdelinger med om lag 3 200 studenter er planlagt samlokalisert. Det gjelder Avdeling for sykepleierutdanning, Avdeling for estetiske fag og Avdeling for økonomi-, kommunal- og sosialfag.

Det vises for øvrig til omtale av Pilestredet Park under kap. 2445 post 32 under Arbeids- og administrasjonsdepartementets område.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader under avsnitt 20.16.

9.20 Kap. 288 Internasjonale samarbeidstiltak

Post 72 Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner

Sammendrag

Posten dekker Norges kontingent til ulike internasjonale grunnforskningsorganisasjoner. Budsjettene til disse organisasjonene blir endelig vedtatt etter at statsbudsjettet er lagt fram om høsten. Medlemskontingentene til de internasjonale forskningsorganisasjonene vil variere som følge av endringer i valutakursene, og som følge av at kontingentene fastsettes ut fra medlemslandenes bruttonasjonalprodukt. Det ligger an til et merbehov på posten på vel 8,3 mill. kroner. Merbehovet skyldes at den norske kronen har blitt svekket i forhold til internasjonal valuta siden beregningstidspunktet for saldert budsjett 2001.

På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgningen på posten med 8 342 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

9.21 Kap. 294 Kirkelig administrasjon*Post 79 Til disposisjon for departementet**Sammendrag*

I forståelse med Oslo kirkelige fellesråd og Oslo kommune om behovet for å gjennomføre oppussingsarbeider ved Oslo domkirke i anledning HKH Kronprins Haakons vielse, er det ved kgl.res. 9. mars 2001 gitt samtykke til å overskride kap. 294 post 79 med 3 mill. kroner som statens bidrag til oppussingsarbeidene. Det er forutsatt at det av kommunale midler avsettes et tilsvarende beløp til oppussingsarbeidene. Saken ble av tidshensyn behandlet som overskridelses-sak.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

9.22 Kap. 295 Presteskapet*Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 294 post 71**Sammendrag*

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet ber om samtykke til å overskride bevilgningen under kap. 295 post 1 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekter under kap. 3295 post 4 Husleieinnbetalinger mv., jf. forslag til vedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag II under kap. 25 Komiteens tilråding.

9.23 Kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning*Post 70 Utdanningsstipend**Post 71 Andre stipend**Sammendrag*

Forsøksordningen med støtte fra Lånekassen til elever i videregående opplæring som tar ett år i utlandet som en del av det treårige løpet ble evaluert høsten 1999. Evalueringen var positiv. I St.meld. nr. 27 (2000-2001) Gjør din plikt - Krev din rett framgår det at Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet vil komme tilbake med en vurdering av støtteordningen for elever i rettighetsbasert videregående opplæring. En del av dette arbeidet vil være å vurdere muligheten for å gi støtte fra Lånekassen til elever i slike opplegg som dette.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet har i 2000 godkjent en ny søknad om å bli innlemmet i støtteordningen. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet mener at det ikke kan godkjennes ytterligere nye opplegg i denne prøveordningen før Stortinget har fått seg forelagt spørsmålet i sammenheng med ny støtteordning for videregående opplæring.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering og viser til de respektive merknader under avsnitt 23.1.

Komiteens medlem representanten Steinar Bastesen viser til Kystpartiets program om utvidelse av rett til opplæring i videregående skole med 3 år, frem til det året eleven fyller 22. Dette medlem vil påpeke at barnetrygden opphører ved fylte 18 år, og at en utvidet stipendieordning for elever i videregående skole vil være en del av et helhetlig program for å stimulere flest mulig til å gjennomføre en målrettet opplæring i tråd med evner og anlegg.

Dette medlem vil også understreke betydningen av at ikke foreldregenerasjonens økonomi skal være av betydning for den neste generasjons rett og mulighet til å fullføre en utdanning.

*Post 72 Rentestøtte, overslagsbevilgning**Sammendrag*

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 94 mill. kroner. Reduksjonen skyldes i hovedsak endrede renteforutsetninger.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

9.24 Kap. 3221 Tilskudd til grunnskolen*Post 4 Refusjon av ODA-godkjente utgifter**Sammendrag*

I beregningen av bevilgningsbehovet på kap. 221 post 65 er det lagt til grunn at kostnadene til opplæring av barn i asylmottak er på om lag 90 mill. kroner. Av dette er det beregnet at 48,6 mill. kroner er ODA-godkjente utgifter, det vil si utgifter som kan innrapporteres til OECD/DAC som offisiell utviklingshjelp. Saldert budsjett på kap. 3221 post 4 er 24,4 mill. kroner.

På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen på posten økes med 24,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

9.25 Kap. 3254 Tilskudd til voksenopplæring*Post 4 Refusjon av ODA-godkjente utgifter**Sammendrag*

Det anslås at tilskudd for 2001 til opplæring i asylmottak over kap. 254 post 60 utgjør 111,5 mill. kroner. Av dette er det beregnet at 60,2 mill. kroner er ODA-godkjente utgifter, det vil si utgifter som kan innrapporteres til OECD/DAC som offisiell utviklingshjelp. Saldert budsjett på kap. 3254 post 4 er 57,1 mill. kroner. På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen på posten økes med 3,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

9.26 Kap. 3274 Statlige høgschooler

Post 2 Salgsinntekter

Sammendrag

Det er inngått en avtale om overføring av virksomheten ved Avdeling for sikkerhetsopplæring ved Høgskolen Stord/Haugesund til ResQ AS, med virkning fra 1. juni 2001. Statsbygg har samtidig avhendet anlegget der virksomheten har vært drevet til det samme selskapet. Selskapet har i avtalen forpliktet seg til å drive virksomheten videre. For øvrig vises det til omtale i St.prp. nr. 1 (2000-01) og St.prp. nr. 15 (2000-2001). Inntektene fra salget vil bli ført på kap. 3274 post 2 Salgsinntekter.

I tilknytning til driften av Avdeling for sikkerhetsopplæring har Høgskolen Stord/Haugesund opparbeidet et underskudd på interimskonto for oppdrag og eksterne prosjekt. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet vil behandle dette som egen sak, og eventuelt komme tilbake til Stortinget i denne forbindelse.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

9.27 Kap. 5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning

Post 80 Renter

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 193 mill. kroner. Reduksjonen skyldes i hovedsak endrede renteforutsetninger.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

9.28 Opptrappingsplan for forskningsbevilgningene

Sammendrag

Forskning har vært, er og vil også i framtiden være et sterkt prioritert område for Regjeringen. Regjeringens mål er at FoU-innsatsen i Norge innen 2005 minst skal være på gjennomsnittlig OECD-nivå, målt som andel av BNP. Dette er et svært ambisiøst mål og vil kreve betydelig styrking av forskningsinnsatsen både fra det offentlige og fra næringslivet. Regjeringen vil bidra til å nå dette målet både gjennom å foreslå betydelige økninger i bevilgningene til forskning de neste årene og gjennom å foreslå tiltak for å stimulere næringslivet til å satse mer på forskning og utvikling. Videre vil Regjeringen iverksette tiltak for å øke kvaliteten i norsk forskning og for å styrke rekrutteringen til forskningen.

I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2000 la Regjeringen fram en opptrappingsplan for forskningsbevilgningene, jf. St.prp. nr. 61 (1999-2000). Ved behandlingen av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets budsjett for 2001 fattet Stortinget vedtak om en ny opptrappingsplan.

Denne opptrappingsplanen er en videreføring av planen Regjeringen la fram i 2000. Regjeringen har lagt vekt på å gjøre planen noe mer utdypende i forhold til spørsmålet om å angi et konkret, årlig vekstmål for de offentlige bevilgningene. Regjeringen ønsker dessuten å utdype og vektlegge enkelte viktige forskningspolitiske områder. Dette gjelder rekruttering/kapasitet, kvalitet/konsentrasjon og tiltak for å øke næringslivets innsats.

Regjeringens mål om at Norges samlede FoU-innsats målt som andel av BNP innen 2005 minst skal være på gjennomsnittlig OECD-nivå, har blitt slått fast blant annet i Langtidsprogrammet for 2001-2005. Regjeringen vil understreke at dette er et ambisiøst mål.

Det er hevet over tvil at forskningsinnsatsen i Norge må styrkes betydelig for å nå målet om OECD-gjennomsnittet. Regjeringen legger derfor opp til en styrking av den samlede forskningsinnsatsen på minimum 10 mrd. kroner innen 2005. I avsnittet *Et stort vekstbehov i årene framover* omtales offentlig vekstbehov. Det redegjøres videre for en del satsinger på forskning som Regjeringen vil foreslå i den kommende fireårsperioden.

Forskning har vært, er og vil være et sterkt prioritert område for Regjeringen. Regjeringens mål er at FoU-innsatsen i Norge innen 2005 minst skal være på gjennomsnittlig OECD-nivå, målt som andel av BNP. Dette er et svært ambisiøst mål og vil kreve betydelig styrking av forskningsinnsatsen både fra det offentlige og fra næringslivet. Regjeringen vil bidra til å nå dette målet både gjennom å foreslå betydelige økninger i de offentlige bevilgningene til forskning og gjennom å foreslå tiltak for å stimulere næringslivet til å satse mer på forskning og utvikling. Regjeringen står fast ved dette målet. Dette tilsier at de offentlige bevilgningene til forskning må styrkes med anslagsvis 4 mrd. kroner innen 2005, dvs. i gjennomsnitt 1 mrd. kroner pr. år.

En såvidt sterk økning over en relativt kort periode vil gjøre det nødvendig å sikre at midlene blir brukt på en effektiv og formålstjenlig måte. Det vil også bli en utfordring å sikre tilstrekkelig tilgang på dyktige forskerrekutter, og å passe styrkingen inn i de årlige budsjettene.

Styrkingen av den offentlig finansierte forskningsinnsatsen skal komme på de prioriterte områdene i forskningspolitikken, dvs. langsiktig grunnleggende forskning, fire tematiske satsinger og tiltak rettet mot næringslivet. Regjeringen vil videre iverksette tiltak for økt forskningskvalitet og økt rekruttering til forskningssektoren, og vil komme tilbake med slike tiltak i St.prp. nr. 1 for 2002. Regjeringen vil øke kapitalen i Forskningsfondet til 15 mrd. kroner innen 2005. Regjeringen vil styrke ordningen "FoU-prosjekter i næringslivets regi". Basert på de erfaringer man gjør de første årene vil Regjeringen også vurdere om ordningen bør gjøres regelstyrt.

I statsbudsjettet for 2002 tar Regjeringen sikte på å:

- Styrke forskningsbevilgningene med om lag 1 mrd. kroner.
- Øke kapitalen i Fondet for forskning og nyskaping. Avkastningen øker dessuten med vel 240 mill. kroner fra 2001 til 2002.
- Øke rammene til tilskuddsbevilgningen "FoU-prosjekter i næringslivets regi" slik at aktivitetsnivået kan videreføres på helårsbasis.
- Øke bevilgningene til de prioriterte områdene (langsiktig, grunnleggende forskning og fire tematiske satsinger). Innenfor langsiktig forskning vil styrking av de direkte bevilgningene til universiteter og høyskoler gis prioritet.
- Bevilge midler slik at det kan opprettes flere doktorgradsstipendiatstillinger.
- Bevilge ca. 300 mill. kroner til bygging av nytt havforskningsfartøy.
- Videreføre byggeprosjekter i universitets- og høyskolesektoren.
- Arbeide for lønns- og arbeidsvilkår som stimulerer til at flere gode kandidater velger forskning.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene i Arbeiderpartiet, vil understreke at det fremdeles er langt igjen før Norge når et OECD-gjennomsnitt i forskningsinnsats, og at dette krever en helt annen vilje til å prioritere forskning på de årlige budsjettene enn det Regjeringen har vist til nå. Flertallet viser til at Regjeringens budsjettforslag for 2001 ville ha ført Norge ytterligere på etterskudd i forhold til målet om å øke norsk FoU-innsats til gjennomsnittlig OECD-nivå i løpet av fem år. Endringene i budsjettforliket bidro i første rekke til at Norge ikke sakter ytterligere akterut. Flertallet vil understreke at det er nødvendig med ytterligere satsing både på institusjonenes grunnbudsjetter, grunnforskning, næringsrettet forskning og forskningsinnsats i privat sektor dersom vi skal nå målene i forskningsmeldingen innen 2005.

Flertallet viser til at Regjeringen i forbindelse med Revidert Nasjonalbudsjett har lagt fram en opptrappingsplan for forskningsinnsatsen, slik stortingsflertallet påla Regjeringen å gjøre, etter at en slik plan ikke ble lagt fram i Statsbudsjettet for 2001. Disse medlemmer er positive til at målet om forskningsopptrapping innen 2005 nå tallfestes, og at behovet for årlig vekst i forskningsbevilgningene på et langt høyere nivå enn Regjeringen foreslo for 2001, innrømmes. Flertallet understreker spesielt betydningen av at en betydelig del av disse midlene må gå direkte til universitetene og høyskolene, og styrke den frie grunnforskningen. Flertallet merker seg at det i Revidert Nasjonalbudsjett ikke fremmes noen nye konkrete forslag om å styrke forskningen, heller ikke om å øke kapitalen i Fondet for Forskning og Nyskaping.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil også uttrykke skepsis til Regjeringens vurdering av at

så mye som 60 pst. av økningen skal komme fra den privatfinansierte forskningen. Flertallet vil peke på at flertallet i Hervik-utvalget ikke primært tilrådte en tilskuddsordning for forskningsinvesteringer i næringslivet slik Regjeringen har foreslått i statsbudsjettet for 2001, og i Revidert Nasjonalbudsjett varsler at den vil videreføre. Flertallet er enig med flertallet i Hervik-utvalget om at en ordning med skattefradrag for forskningsinvesteringer i næringslivet er den beste løsningen for å nå de nasjonale målene om opptrapping av den samlede forskningsinnsatsen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet slutter seg til det som står i proposisjonen om opptrappingsplan for forskningsbevilgningene.

Disse medlemmer vil understreke at forskning har vært og vil være et sterkt prioritert område for Regjeringen. Regjeringens mål er at FoU-innsatsen i Norge innen 2005 minst skal være på gjennomsnittlig OECD-nivå, målt som andel av BNP. Dette har blant annet blitt slått fast i Langtidsprogrammet for 2001-2005.

Disse medlemmer mener i likhet med Regjeringen at dette er et ambisiøst mål som vil kreve betydelig styring av forskningsinnsatsen både fra det offentlige og fra næringslivet. Disse medlemmer vil vise til at Regjeringen vil bidra til å nå dette målet både gjennom å foreslå betydelige økninger i de offentlige bevilgningene til forskning og gjennom å foreslå tiltak for å stimulere næringslivet til å satse mer på forskning og utvikling. Offentlige bevilgninger må styrkes med anslagsvis 4 mrd. kroner innen 2005, i gjennomsnitt 1 mrd. kroner i året.

Disse medlemmer vil peke på at den offentlige innsatsen skal komme på de prioriterte områdene i forskningspolitikken:

- langsiktig grunnleggende forskning
forskning på de fire tematiske satsingene; marin forskning, informasjons- og kommunikasjonsteknologi, medisinsk- og helsefaglig forskning og forskning i skjæringsflatene mellom miljø og energi
- tiltak rettet mot næringslivet.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen Stoltenberg i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2000 la fram en opptrappingsplan for forskningsbevilgningene, jf. St.prp. nr. 61 (1999-2000). Disse medlemmer viser også til at det som en del av budsjettavtalen for 2001 ble fattet vedtak om økt forskningsopptrapping samt at kapitalen i Forskningsfondet ble økt med 500 mill. kroner ut over Regjeringens forslag på 3 mrd. kroner

Disse medlemmer viser til at Regjeringen i forbindelse med framleggelsen av Revidert budsjett for 2001 redegjør for hovedtrekkene i den økte satsingen på forskningsområdet som det tas sikte på i statsbudsjettet for 2002 og at Regjeringen står fast ved målset-

tingen om å øke kapitalen i Forskningsfondet til 15 mrd. kroner innen 2005.

Disse medlemmer støtter målsettingen om å øke kapitalen i Forskningsfondet til 15 mrd. kroner innen 2005. For å understøtte målsettingen om en økning av kapitalen i Forskningsfondet ønsker disse medlemmer en styrking av fondskapitalen med 2,5 mrd. kroner i inneværende års budsjett slik at denne vil komme opp i 10 mrd. kroner i år.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til forslag under avsnitt 15.9 om å bevilge 50 mill. kroner til rekrutteringsstillinger, 50 mill. kroner til omstilling og 2,5 mrd. kroner i fondskapital til Fondet for forskning og nyskaping, og å innføre en ordning med skattestimulering av forskningsinvesteringer i næringslivet fra 2002. Disse medlemmer mener disse forslagene er målrettede tiltak for å styrke norsk forskning, og motvirke den passiviteten som gjør seg gjeldende i Regjeringens forskningspolitikk.

Disse medlemmer vil påpeke at opptrappingsplanen inneholder svært lite nytt ut over tiltak Stortinget allerede har vedtatt med eller uten støtte fra Regjeringen. Disse medlemmer viser til Finansdepartementets svar av 31. mai 2001 på spørsmål nr. 5 fra Venstres Stortingsgruppe. Her opplyses det at det varslede siktemålet om å styrke forskningsbevilgningene med om lag 1 mrd. kroner neste år inkluderer økningen på 240 mill. kroner i avkastning fra Forskningsfondet, som følge av tidligere vedtak fattet i Stortinget. Videre opplyser departementet om at forskningsmilliarden inkluderer 300 mill. kroner til bygging av nytt forskningsfartøy, et prosjekt Regjeringen opprinnelig ønsket å utsette på ubestemt tid, men

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
286		Fondet for forskning og nyskaping (jf. kap. 3286):	
	90	Fondskapital, forhøyes med	2 500 000 000
		fra kr 3 500 000 000 til kr 6 000 000 000"	

Komiteens medlemmer fra Høyre og representanten Steinar Bastesen er enig med Norges forskningsråd i at det er mange positive sider ved Regjeringens forslag, men at Regjeringens ambisjonsnivå er noe for lavt. Disse medlemmer har merket seg Forskningsrådets påpekning av at opptrappingsplanen ikke lar seg gjennomføre uten snarlige vedtak som kan øke næringslivets FoU-satsing vesentlig. Disse medlemmer minner om at Høyre - sammen med Fremskrittspartiet - under budsjettbe-

handlingen etter påtrykk fra Stortinget likevel blir realisert i 2002. Forskningsmilliarden inkluderer også i følge departementet budsjettvirkningen av å gi tilskuddsordningen for næringslivets FoU-prosjekter som innføres i andre halvår 2001, helårsvirkning i 2002. Budsjettvirkningen av dette er anslagsvis 200 millioner kroner dersom ordningen ikke skal svekkes i forhold til 2001-nivå.

Disse medlemmer slutter seg ut fra dette til at Regjeringens ambisjonsnivå for økt forskningsinnsats ut over disse tre tiltakene, som summerer seg til minst 740 mill. kroner og er direkte oppfølginger av tidligere stortingsvedtak, er på maksimalt 260 mill. kroner. Disse medlemmer mener at en "forskningssatsing" på maksimalt 260 mill. kroner hovedsakelig vil gå med til å kompensere for lønns- og prisvekst. Dette er på ingen måte tilstrekkelig til å finansiere det nødvendige løftet for blant annet flere rekrutteringsstillinger til forskning, styrking av de direkte bevilgningene til universiteter og høyskoler, bedre lønns- og arbeidsvilkår for å stimulere til bedre forskerrekuttering, et krafttak for bevilgninger til forskningsutstyr, styrke næringsrettede forskningsprogrammer og alle andre forskningsrettede tiltak for øvrig. Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen i praksis legger opp til et nytt stramt budsjett for forskningen ut over de konkrete tiltak som allerede er vedtatt av Stortinget og får full budsjetteffekt først i 2002.

Forslag om bevilgninger til forskning

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og representanten Steinar Bastesen, går inn for å øke kapitalen i forskningsfondet kap. 286 post 90 med 2,5 mrd. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

handlingen høsten 2000 fremmet forslag om å innføre en ordning med skattestimulans for bedriftsbasert FoU i tråd med Hervik-utvalgets forslag (kfr. Innst. O. nr. 23 (2000-2001)).

Disse medlemmer har også merket seg Forskningsrådets ønske om at Forskningsfondet økes til 15 mrd. ved behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett. Disse medlemmer er enige i nødvendigheten av en slik forsering av den planlagte økning av Forskningsfondet, og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring :

Kap.	Post	Formål	Kroner
286		Fondet for forskning og nyskaping (jf. kap. 3286):	
	90	Fondskapital, forhøyes med fra kr 3 500 000 000 til kr 11 000 000 000"	7 500 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader og forslag i Stortingets behandling av Innst. S. nr. 110 (1999-2000).

Disse medlemmer ser med bekymring på at Norge stadig sakker akterut med tanke på forskning og utvikling. Det vil være nødvendig for muligheten til fremtidig produktutvikling og konkurransemulighet at Norge tar et krafttak på dette området.

Derfor vil disse medlemmer øke avsetningen til Forskningsfondet med 2,5 mrd. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til behandlingen av forskningsmeldingen i Innst. S. nr. 110 (1999-2000) der Stortinget vedtok:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag til en opptrappingsplan for forskningsbevilgningene, som kan sikre at Norge minst når gjennomsnittlig OECD-nivå i løpet av fem år. Opptrappingsplanen fremlegges i Revidert nasjonalbudsjett våren 2000."

Dette medlem ser ingen grunn til å vente med den anmeldte opptrapping fra Regjeringens side til neste års budsjett, og foreslår at forskningsinnsatsen økes fra inneværende år. Framtidas næringsliv og framtidens offentlige sektor utvikles ved de valg vi tar i

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
285		Norges forskningsråd:	
	52	Forskningsformål, forhøyes med fra kr 639 020 000 til kr 739 020 000"	100 000 000

10. KULTURDEPARTEMENTET

10.1 Kap. 320 Allmenne kulturformål

Tilskudd til idrettsanlegg i Oslo

Sammendrag

Kulturdepartementets idrettsanleggsregister viser at mange av de store kommunene ligger under landsgjennomsnittet når det gjelder anlegg pr. innbygger. Anleggssituasjonen er vanskeligst i de store byene, og i Oslo spesielt, der idrettslag enkelte steder må avvise å ta imot flere barn til organisert trening.

Tilgjengelig areal i byene setter klare begrensninger for muligheten til å dekke behovet for fotballbaner

dag. En av de viktigste ting vi kan gjøre er å satse på forskning og nyskaping. Norge ligger langt nede på rangstigen blant de vestlige landene i OECD når det gjelder innsatsen til forskning. Norges forskningsinnsats, målt som andel av BNP ligger langt under gjennomsnittet, og langt bak de andre nordiske landene. En stor satsing på forskningsbevilgningene er nødvendig dersom vi skal komme opp på målsetningen om gjennomsnittlig OECD nivå, og på sikt gjøre Norge til en konkurransedyktig kunnskapsnasjon. For å nå denne målsettingen innen en femårsperiode trengs 10 mrd. kroner. 5 mrd. av dette må komme fra offentlig sektor. Innsatsen i forskningen bør økes allerede i inneværende år.

Dette medlem viser til sine merknader i Budsjett-innst. nr. 1 (2000-2001) der dette medlem foreslo en opptrappingsplan for forskningen fra inneværende år, med en innsats på 1 mrd. årlig.

Dette medlem øker bevilgningen til forskningsrådet med 100 mill. kroner, til vitenskapelig utstyr og fellesutgifter ved universiteter og høyskoler med 170 mill. kroner, og kapitalen i forskningsfondet med 2,5 mrd. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

gjennom bygging av nye baner. Ombygging fra naturgressbaner til kunstgressbaner vil imidlertid kunne avhjelpe denne situasjonen betraktelig. En kunstgressbane benyttes store deler av året, mens en naturgressbane kun kan benyttes ca. 200 timer i sommersesongen.

Idrettens organisasjoner er klar over de problemer som eksisterer i storbyene. Idrettstinget vedtok derfor i mai 1999 å arbeide for at midler til anleggsutbygging i Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger skal gis fortrinn ved tildeling av midler til anleggsutbygging. Som følge av dette har Oslo Idrettskrets, Oslo Fotballkrets og Norges Fotballforbund gått sammen og dannet et

selskap som skal stå for utbyggingen av 28 kunstgressbaner over en fireårsperiode.

Regjeringen mener det er viktig at den vanskelige anleggssituasjonen for barne- og ungdomsidretten i Oslo bedres. Det er derfor nødvendig å gi tilskudd til utbygging av kunstgressbaner i Oslo utover det som er mulig gjennom midlene fra spilleoverskuddet til idrettsformål.

På denne bakgrunn foreslås det en bevilgning i 2001 på 8,0 mill. kroner til utbygging av kunstgressbaner i Oslo under kap. 320, ny post 62 Tilskudd til idrettsanlegg i Oslo. Det legges opp til at utbetalingen av tilskuddet skal skje etter nærmere avtale med ovennevnte utbyggingselskap og Oslo kommune.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 320 ny post 62. Komiteen viser når det gjelder kap. 320 post 78 til merknader under avsnitt 10.2.

Post 81 Kulturell skolesekk

Sammendrag

For 2001 er det under kap. 320 post 81 Kulturell skolesekk, kan overføres bevilget 10,0 mill. kroner til den kulturelle skolesekken. Det har vært overordnet viktig at disse midlene skal gå til konkrete tiltak. Disse midlene fordeles med 8 mill. kroner til utviklingstiltak i regi av åtte fylkeskommuner (Finnmark, Hedmark, Hordaland, Møre og Romsdal, Oppland, Sør-Trøndelag, Troms og Vestfold), mens 2 mill. kroner anvendes til sentrale tiltak (idékonferanse, idékatalog og interaktivt knutepunkt på Internett m.m).

I tillegg har Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet disponert 5 mill. kroner til kompetanseheving av lærere i grunnskolen for å styrke det faglige samarbeidet mellom skole- og kultursektoren. I tillegg til de tiltak det har vært mulig å tilgodese innenfor den disponible bevilgningen, foreligger en lang rekke konkrete prosjektplaner, forslag til pilotprosjekter o.l. utarbeidet av enkeltinstitusjoner, frie grupper m.m.

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
320		Allmenne kulturformål:	
	81	Kulturell skolesekk, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 10 000 000 til kr 22 000 000"	12 000 000

10.2 Kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom

Opprettelse av senter for internasjonal formidling av billedkunst

Sammendrag

Det er behov for å opprette et senter for internasjonal formidling av billedkunst. I tillegg til å formidle billedkunst, skal senteret legge til rette for internasjonalt

Dessuten har flere sentrale institusjoner og tiltak – slik som Rikskonsertene, Riksutstillingene, Danse- og teatersentrum, Norsk Scenekunstbruk og Norsk Forfatter-sentrum - sterke ønsker om å anvende sin kompetanse til å skape langt flere formidlingsproduksjoner tilpasset barn og unge. For å legge til rette for utprøving og gjennomføring av et betydelig antall konkrete formidlingsprosjekter allerede høsten 2001 er det behov for å øke bevilgningen til den kulturelle skolesekken med 7 mill. kroner.

Den allerede gitte bevilgningen til skolesekken er i første rekke benyttet til å legge til rette for økt etter-spørsel etter kultur i skolen. Økning i bevilgningen vil bli benyttet til å styrke tilbudet i form av:

- produksjon av skolekonserter til flere kommuner,
- vandretstillinger for formidling av billedkunst,
- fagdidaktiske opplegg for formidling av kulturhistorie,
- levendegjøring av litteraturen gjennom forfattere på turné,
- scenekunstproduksjoner til skolebruk.

Konkrete tiltak og prosjekter i de store byene, herunder Oslo, vil bli særskilt prioritert.

På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen i 2001 under kap. 320 post 81 Kulturell skolesekk, kan overføres, økes med 7,0 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Venstre, slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 320 post 81.

Komiteens medlem fra Venstre går inn for å øke bevilgningene til den kulturelle skolesekken med 5 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

samarbeid på billedkunstområdet bl.a. gjennom besøksutveksling, gjesteatelier-programmer og stipendordninger, samt arbeide for norsk deltakelse på kunstbiennaler og internasjonale billedkunstmønstringer. Opprettelsen av et slikt senter vil bety en styrking av norsk deltagelse i det internasjonale kunst- og kultursamarbeidet, og er et ledd i en omstrukturering av det utenrikkulturelle virkemiddelapparatet. Senteret skal bl.a. utføre oppgaver som i dag dekkes av midler

fra Utenriksdepartementet og Kulturdepartementet. Fra 2002 vil tilskuddet til Kunstnernes Informasjonskontor (KIK) bli overført til det nye senteret.

Senteret foreslås opprettet høsten 2001. I 2001 er det behov for en bevilgning på 0,7 mill. kroner til dette formålet under kap. 322 post 78 Ymse faste tiltak. Kr 400 000 kan dekkes innenfor den allerede gitte bevilgningen i 2001 under denne posten.

Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen i 2001 under kap. 322 post 78 Ymse faste tiltak, økes med kr 300 000 til opprettelse av et senter for internasjonal formidling av billedkunst, og at bevilgningen i

2001 under kap. 320 post 78 Ymse faste tiltak reduseres med tilsvarende.

Komiteens merknader

Kap. 320 post 78

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag om at kap. 320 post 78 reduseres med 300 000 kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
320		Allmenne kulturformål:	
	78	Ymse faste tiltak, forhøyes med fra kr 19 875 000 til kr 21 575 000"	1 700 000

Kap. 322 post 78

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, slutter seg til Regjeringens forslag om at kap. 322 post 78 forhøyes med 300 000 kroner.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til merknader fra Familie-, kultur- og administrasjonskomiteen i Innst. S. nr. 46 (2000-2001) om Kjelder til kunnskap og oppleveling - Om arkiv, bibliotek og

museum i ei IKT-tid og om bygningsmessige rammevilkår på kulturområdet og merknader i Budsjett-Innst. S. nr. 2 (2000-2001) om bevilgninger på statsbudsjettet for rammeområdet 3 under Kulturdepartementet vedkommende Sogn og Fjordane Kunstmuseum.

Disse medlemmer viser til at Sogn og Fjordane Kunstmuseum er etablert fra 1. januar 2001, og foreslår en startbevilgning på 1 mill. kroner i 2001 bevilget på post 78. Årlig driftsstønning må innarbeides i statsbudsjettet fra og med 2002.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlige rom	
	78	Ymse faste tiltak, forhøyes med fra kr 35 634 000 til kr 36 934 000"	1 300 000

10.3 Kap. 324 Teater- og operaformål

Kulturbåten MS Innvik

Sammendrag

For 2001 er det under kap. 324 post 60 Scenekunst i fylkeskommunene bevilget 2,8 mill. kroner til statens driftstilskudd til Den Norske Kulturbåten AS, som står for driften av Kulturbåten MS Innvik. Selskapet har i brev av 13. februar d.å. til Kulturdepartementet opplyst at Sjøfartsdirektoratet har utarbeidet nye krav til bruntvannsoppsamling og redningsutstyr for Kulturbåten MS Innvik. Disse kravene medfører så store utgifter til utbedringer av båten at Den Norske Kulturbåten AS ikke ser seg i stand til å drive båten videre. Kulturbåten

MS Innvik vil derfor bli tatt ut av drift i juni 2001. Som følge av dette vil virksomheten bli lagt ned og alle planlagte arrangementer for resten av 2001 falle bort.

Tilskuddet til Den Norske Kulturbåten AS for 2. halvår 2001 på kr 1 400 000 er ikke utbetalt. Kulturdepartementet vil avvente utbetaling av resttilskudd til det er avklart om Kulturbåten MS Innvik blir solgt og det foreligger oversikt over eventuelle udekkede kontraktsmessige forpliktelser. Eventuelle gjenstående midler etter at kontraktsmessige forpliktelser er dekket, foreslås disponert til andre kulturformål.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

10.4 Kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom, Kap. 323 Musikkformål, Kap. 324 Teater- og operaformål og Kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål

Økte utgifter til pensjonsforpliktelser som følge av pålagt reform

Sammendrag

I Budsjett-innst. S. nr. 2 (2000-2001) uttaler familie-, kultur- og administrasjonskomiteen følgende:

"Komiteen er kjent med at endringer i pensjonsutgiftene fra 1. januar 2001 som skyldes fjerning av det såkalte "knekkpunktet" ved 8 G samt omlegging av etterlattepensjonen medfører at kulturinstitusjoner som opera og teater får betydelige ekstraavgifter i kommende budsjettår. Endringen innebærer både en engangsutgift som i følge brev fra Norsk Teater- og Orkesterforening til sammen utgjør 11 mill. kroner for foreningens medlemmer. I tillegg kommer en økning i den årlige pensjonspremien på 0,35 til 0,5 prosentpoeng.

Komiteen kan ikke se at det i budsjettets rammetilskudd er tatt høyde for at staten skal gi kompensasjon for denne økningen, men viser til at det i budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet og sentrumspartiene ble gitt ekstra overføringer til kommunesektoren begrunnet i de samme reformene.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, ber Regjeringen vurdere en kompensasjonsordning for økningen i pensjonskostnadene."

Mange av Kulturdepartementets faste tilskuddsmottakere får økte pensjonsutgifter. Dette gjelder både operaen, teatre, orkestre og museer som har tjenestepensjonsordninger i bl.a. Kommunal Landspensjonskasse. De økte pensjonsutgiftene utgjør om lag 15 mill. kroner i 2001.

Dersom merutgiftene ikke blir kompensert, vil de aktuelle tilskuddsmottakernes kulturaktiviteter måtte reduseres. Dette vil gi publikum et dårligere kulturtilbud. På denne bakgrunn foreslås det at Kulturdepartementets budsjetttramme for 2001 økes med 15 mill. kroner fordelt på kapitler og poster slik:

kap. 322 post 72 Knutepunktinstitusjoner	økes med kr 263 000
kap. 323 post 70 Nasjonale institusjoner	økes med kr 1 714 000
kap. 323 post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner	økes med kr 1 010 000
kap. 324 post 70 Nasjonale institusjoner	økes med kr 6 264 000
kap. 324 post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner	økes med kr 1 952 000
kap. 328 post 60 Tilskuddsordning for museer	økes med kr 1 864 000
kap. 328 post 70 Nasjonale institusjoner	økes med kr 1 783 000
kap. 328 post 72 Knutepunktinstitusjoner	økes med kr 150 000.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 322 post 72, kap. 323 post 71, kap. 324 post 70, kap. 328 post 70 og post 72.

Kap. 323 post 70

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 323 post 70.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen er kjent med at Bergen Filharmoniske Orkester har en vanskelig økonomisk situasjon som har medført at orkesteret har måttet skjære ned på besetningen.

Disse medlemmer forutsetter at dette blir rettet opp i forbindelse med budsjettet for 2002, slik at Bergen Filharmoniske Orkester kan framstå som et nasjonalt orkester i tråd med Stortingets vedtak.

Disse medlemmer er bekymret over at Regjeringen ikke har fulgt opp Stortingets klare mål om å opprettholde to fulltallige nasjonale symfoniorkestre. Disse medlemmer ber om at de nasjonale kulturinstitusjonene likebehandles ved senere budsjettbehandling.

For å avhjelpe orkesterets situasjon i inneværende år, foreslår disse medlemmer å øke bevilgningen på kap. 323 post 70 med 2 250 000 kroner ut over Regjeringens forslag, øremerket Bergen Filharmoniske Orkester.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
323		Musikkformål (jf. kap. 323):	
	70	Nasjonale institusjoner, forhøyes med fra kr 133 332 000 til kr 137 296 000"	3 964 000

Kap. 324 post 71

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 324 post 71.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen peker på at Hordaland Teater har en spesiell stilling som nynorskteater med produksjoner for

barn og unge. Teateret har de siste årene hatt flere nyskrevne stykker for barn og ungdom. Teateret har gjennom flere år hatt mange produksjoner til tross for svært knappe rammer, men teateret kan ikke lenger opprettholde drifta på et tilfredsstillende nivå dersom det ikke tilføres mer midler. Disse medlemmer viser videre til at turnévirksomheten vil bli dyrere på grunn av at Kulturbåten A/S har solgt "Innvik".

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
324	71	Teater- og operaformål (jf. kap. 3324): Region-/landsdelsinstitusjoner, forhøyes med fra kr 167 764 000 til kr 169 916 000"	2 152 000

*Kap. 328 post 60**Standpunkttabell, avsnitt 10.4*

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. for- slag mill. kroner	AP	KrF, Sp	H	FrP	SV	V	Representan- ten Bastesen
328	60	Museum og andre kulturvernformål								
	1	Pensjonsforpliktelser	+1,864	+1,864	+1,864	+1,864	+1,864	+1,864	+1,864	+1,864
	2	Jugendsenteret		+3,000	+3,000	+3,000	0	+3,000	+3,000	+3,000
	3	Kvinnemuseet, Kongsv.		+0,250	+0,250		0	+0,250	+0,250	0,250
	4	Teknisk industrielle kulturminner. ABM		0	0	0	0	+2,000	0	
	5	Industrimuseum		0	0	0	0	0	+3,000	+3,000
	6	Redningsselskapsmuseum		0	0	0	0	0	+5,000	+5,000
	7	Fyr- og fiskerimuseum								+2,000
		Sum	+1,864	+5,114	+5,114	+4,864	+1,864	7,114	13,114	15,114

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, ønsker å bidra til å fremme arbeidet med Jugend-senteret i Ålesund, og foreslår at det bevilges 3 mill. kroner til dette formålet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti,

Venstre og representanten Steinar Bastesen, viser til behovet for å styrke Kvinnemuseet på Kongsvinger, og foreslår at det bevilges 250 000 kroner til dette formålet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
328	60	Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328): Tilskuddsordning for museer, forhøyes med fra kr 142 329 000 til kr 147 443 000"	5 114 000

Komiteens medlemmer fra Høyre fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
328	60	Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328): Tilskuddsordning for museer, forhøyes med fra kr 142 329 000 til kr 147 193 000"	4 864 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet slutter seg til Regjeringens forslag. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
328	60	Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328): Tilskuddsordning for museer, forhøyes med fra kr 142 329 000 til kr 144 193 000"	1 864 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at ABM-meldinga og Innst. S. nr. 46 (2000-2001) har skapt forventninger om et ekstra løft i museumssektoren. Dette medlem mener at situasjonen for spesielt de teknisk- industrielle kulturminnene og friluftsmuseene er alvorlig.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
328	60	Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328): Tilskuddsordning for museer, forhøyes med fra kr 142 329 000 til kr 149 443 000"	7 114 000

Komiteens medlem fra Venstre og representanten Steinar Bastesen går inn for å øke bevilgningene til Industrimuseene med 3 mill. kroner og 5 mill. kroner til Redningsselskapsmuseum.

Disse medlemmer viser dessuten til merknad foran om Jugendsenteret i Ålesund og Kvinnemuseet på Kongsvinger.

Komiteens medlemmer fra Venstre fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
328	60	Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328): Tilskuddsordning for museer, forhøyes med fra kr 142 329 000 til kr 155 443 000"	13 114 000

Komiteens medlem representanten Bastesen viser til kultursektoren har vært lavt prioritert i mange år. Dette medlem viser også til at historien til kyst- og skipsfartsnæringene ikke er tildelt ressurser som står i forhold til deres nasjonale betydning. Dette medlem viser til sine merknader vedrørende Fiskeindustrimuseet i Budsjett-innst. S. I (2000-2001) og Innst. S. nr. 236 (1998-1999), og konstaterer at tilfredsstillende finansiering til Fiskeindustrimuseet ennå ikke er kommet på plass.

Dette medlem viser til Stortingets behandling av ABM-meldingen der behovet for bevilgninger til fyr- og fiskerimuseum ble understreket, dette medlem

mener derfor at bevilgningene til disse formålene må økes.

Dette medlem vil øke bevilgningene til disse museene med 2 mill. kroner. Til sammen med forslagene som fremmes sammen med sentrumspartiene ønsker dette medlem å øke bevilgningene over kap. 328 post 60 med kr 15 114 000. Dette medlem vil samtidig understreke nødvendigheten av at de respektive departement avsetter midler i sine budsjett til dokumentasjon av egen etats historie.

Dette medlem viser for øvrig til merknader foran.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328):	
	60	Tilskuddsordning for museer, forhøyes med fra kr 142 329 000 til kr 157 433 000"	15 114 000

10.5 Fornyelse og modernisering på filmsektoren

Sammendrag

I forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 1 (2000-2001) sluttet Stortinget seg til Regjeringens forslag til fornyelse og modernisering av filmsektoren. For nærmere omtale av Regjeringens forslag vises det til St.prp. nr. 1 (2000-2001), der det bl.a. ble opplyst at Kulturdepartementet ville komme tilbake med forslag om avvikling av det statlige engasjementet i Norsk Film AS og etableringen av Norsk filmfond m.v. i revurdert budsjett for 2001.

Forslaget om å avvikle det statlige engasjementet i Norsk Film AS innebærer at nåværende Norsk Film AS deles ved at selskapet fisjonerer i to separate selskap, filmproduksjonsselskapet Norsk Film AS og infrastrukturselskapet Filmparken AS.

Det nye filmproduksjonsselskapet Norsk Film AS vil omfatte prosjekter under utvikling og navnet Norsk Film.

I tråd med forslaget i St.prp. nr. 1 (2000-2001) legges det til grunn at staten i framtiden ikke selv skal produsere film. Det legges derfor opp til at statens aksjer i det nye filmproduksjonsselskapet Norsk Film AS selges.

Det er et statlig ansvar å sørge for at viktige kulturpolitiske hensyn blir ivaretatt og at filmverk er tilgjengelige for ikke-kommersiell utnyttelse. Dette er sikret gjennom en avtale om overdragelse av de ikke-kommersielle rettighetene til film-katalogen (bevaring og restaurering av fysiske kopier, tilgjengeliggjøring av filmer og materiale for studier og forskning, og visninger i Cinematek, filmklubber og skoler) til Norsk film-institutt.

Infrastrukturselskapet Filmparken AS vil bestå av nåværende Norsk Film AS' faste eiendommer, filmstudio og produksjonsutstyr. Inntil videre vil selskapet

beholde de kommersielle rettighetene til filmkatalogen. Katalogen overdras på et senere tidspunkt til en institusjon som på forsvarlig vis, med vekt på de kulturpolitiske sider, kan forvalte de kommersielle rettighetene til denne viktige filmarven.

I tråd med forslaget i St.prp. nr. 1 (2000-2001) legges det opp til at det statlige eierskapet i infrastrukturselskapet Filmparken AS opprettholdes.

På denne bakgrunn foreslås det at nåværende Norsk Film AS deles som omtalt ovenfor og at statens aksjer i det nye filmproduksjonsselskapet Norsk Film AS selges, jf. forslag til vedtak VI.

Den delen av driftstilskuddet til Norsk Film AS under kap. 334 post 73 som ikke blir benyttet i 2001, som følge av at selskapets filmproduksjonsdel selges, forutsettes benyttet til filmproduksjon under kap. 334 post 71. De budsjettmessige konsekvensene av avviklingen av statens eierskap i det nye filmproduksjonsselskapet Norsk Film AS kan imidlertid først fastsettes etter at salget av aksjene er gjennomført i annet halvår 2001. Det foreslås derfor at udisponert bevilgning under kap. 334 post 73 kan nyttes til filmproduksjon under kap. 334 post 71, jf. forslag til vedtak VIII.

I tråd med forslagene i St.prp. nr. 1 (2000-2001), ber Kulturdepartementet videre om fullmakt til å:

- opprette Norsk filmfond pr. 1. juli 2001,
- opprette Norsk filmutvikling pr. 1. januar 2002,
- avvikle Audiovisuelt produksjonsfond pr. 30. juni 2001 og overføre fondets midler til nytt fond, Norsk filmfond,
- avvikle Statens studiesenter for film pr. 31. desember 2001 og overføre studiesenterets budsjettmidler og personale til en ny statlig virksomhet, Norsk filmutvikling.

I St.prp. nr. 1 (2000-2001) ble det også foreslått å gjennomføre endringer i billettstøtteordningen. Departementet er kommet til at endringer i denne ordningen bør vurderes i forbindelse med omlegging av de øvrige tilskuddsordningene på filmområdet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til fullmakt til salg av aksjer, jf. forslag VI, forslag til tilføyelse av stikkord, jf. forslag VIII og forslag til fullmakt til å avvikle og opprette virksomheter, jf. forslag VII. Det vises til Komiteens tilråding under kap. 25.

10.6 Redegjørelse for forholdet mellom journalføringsreglene og offentlighetsprinsippet

Sammendrag

I Innst. O. nr. 21 (2000-2001) bad justiskomiteen om at Stortinget i løpet av våren 2001 i egnet form skulle få en redegjørelse for de problemstillinger som knytter seg til forholdet mellom offentlighetsprinsippet og reglene om journalføring. I Odelstinget 24. november 2000 uttalte justisministeren at dette var et arbeid hun i samarbeid med kulturministeren ville sørge for ble igangsatt. De generelle bestemmelser om journalføring inngår i forskriften til arkivloven, som forvaltes av Kulturdepartementet.

Saken ble også berørt i Innst. S. nr. 46 (2000-2001) fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen. Kulturdepartementet ble der bedt om å se nærmere på forholdet mellom arkivlovens forskrift om journalføring og offentlighetslovens intensjoner.

Det framgår av stortingsmeldingen om offentlighetsprinsippet, som Regjeringen Bondevik la fram 30. april 1998, at utkast til bestemmelser om journalføring i forskriften til arkivloven ble utarbeidet parallelt med meldingen, jf. St.meld. nr. 32 (1997-1998) Om offentlighetsprinsippet i forvaltningen. Det heter at man på grunn av journalføringsspørsmålene hadde funnet det hensiktsmessig å se det avsluttende arbeidet med forskriftsutkastet i sammenheng med vurderingene i meldingen, og at Regjeringen, dvs. Bondevik-regjeringen, i arbeidet med arkivforskriftens regler om journalføring hadde lagt stor vekt på de hensynene som ligger bak offentlighetsprinsippet. Meldingen ble behandlet i Stortinget i november 1998. Forskriften til arkivloven ble etter avsluttet høringsrunde fastsatt ved kgl.res. i desember samme år og trådte i kraft fra 1. januar 1999.

Arkivforskriftens bestemmelser om journalføring knytter direkte an til offentlighetslovens begrep "forvaltningens saksdokumenter". Alle slike dokumenter som kommer inn til eller sendes ut fra et forvaltningsorgan, f.eks. et departement eller en kommune, skal registreres i journalen så sant de er gjenstand for saksbehandling og har verdi som dokumentasjon. Dette innebærer at det gjennom arkivforskriften er instituert en omfattende journalføringsplikt både i statlig og kommunal forvaltning. Tidligere fantes ingen regelfestet journalføringsplikt for kommunal sektor, mens man

i statsforvaltningen hadde en arkivinstruks som ifølge St.meld. nr. 32 (1997-1998) "knappt [kunne] sies å utgjøre noen fyllestgjørende og gjennomtenkt regulering av journalføringspliktens omfang".

Stortingsmeldingen viste ellers til at det var varierende praksis i ulike statlige forvaltningsorganer når det gjaldt journalføring av intern korrespondanse innenfor et organ, dvs. en del av det materiale som kan samles i begrepet organinterne dokumenter. Behovet for slik journalføring og de tilhørende kostnader vil variere sterkt fra organ til organ. I tråd med dette fastsetter arkivforskriften at slike dokumenter kan registreres i journalen i den utstrekning dette framstår som hensiktsmessig for det enkelte organ. Forskriften har i tillegg en egen bestemmelse om plikt til å journalføre alle organinterne dokumenter i kommunene som offentlighetsloven ikke gir hjemmel for å unnta fra offentlighet.

Dersom et organinternt dokument registreres, enten i den alminnelige journalen eller i egen journal, vil journalinnførselene i utgangspunktet være offentlige. Arkivforskriften § 2-7 gir hjemmel for å nøytralisere, utelate eller overstryke visse opplysninger som skal eller kan unntas fra offentlighet. Som det framgår av offentlighetsmeldingen, må det i så fall vurderes om det er et reelt og saklig behov for på denne måten å unnta visse opplysninger om dokumentet fra offentlighet.

Begrepet organinterne dokumenter tilsvarer i hovedsak det som må betegnes som forvaltningens rent interne arbeidsmateriale. Det omfatter slikt som kladder, interne meldinger, beskjeder, rapporter o.l., konsepter, håndnotater, arbeidsnotater, budsjettnotater og andre notater og dokumenter som produseres og eventuelt utveksles internt i et organ, men ikke sendes ut av organet, altså skriftlig materiale som oppstår som ledd i de enkelte forvaltningsorganers interne prosesser.

Slike dokumenter kan unntas fra offentlighet etter offentlighetsloven § 5 første ledd i kraft av å være utarbeidet av organet selv for dets egne interne saksforberedelse. I St.meld. nr. 32 (1997-1998) ga regjeringen Bondevik uttrykk for at den fant reglene om unntak for organinterne dokumenter gjennomgående godt begrunnet, jf. nærmere om begrunnelsen i meldingen s. 61 pkt. 5.4.4.5. Stortinget hadde ingen merknader til dette, jf. Innst. S. nr. 21 (1998-1999).

Kulturdepartementet mener det er god overensstemmelse mellom regjeringen Bondeviks vurdering av offentlighetslovens bestemmelser om unntak for organinterne dokumenter og utformingen av arkivforskriftens journalføringsbestemmelser om slike dokumenter. Departementet er derfor enig i journalføringsreglene slik disse er utformet i arkivforskriften som regjeringen Bondevik fastsatte i 1998.

Det er departementets oppfatning at arkivforskriften, slik den ble fastsatt i 1998, gir uttrykk for en vel avveid balanse mellom offentlighetshensyn og hensynet til en effektiv bruk av forvaltningens ressurser. For organinterne dokumenter er det departementets vurdering at de hensyn som ligger bak unntaksadgangen i offentlig-

hetsloven, normalt vil være til stede også i praksis. Det vil derfor i begrenset grad være aktuelt å praktisere meroffentlighet for organinterne dokumenter. Samtidig ville en plikt til å journalføre slike dokumenter føre til en ikke ubetydelig økning i antallet registreringer i journalene og dermed bidra til å binde opp en større del av forvaltningens ressurser til administrasjon.

I tillegg til å omfatte svært forskjellig og ulikeartet materiale er det også en så flytende overgang fra de mest uformelle skriftstykker til de mer gjennomarbeide dokumenter at det ville være vanskelig i en forskrift å forsøke å trekke hensiktsmessige grenser mellom ulike typer av organinterne dokumenter. Det må videre tas i betraktning at mengden og arten av slike dokumenter og de interne kommunikasjonsveier vil variere sterkt mellom de mange små og store organer i stat og kommune som omfattes av arkivforskriften.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

11. JUSTISDEPARTEMENTET

11.1 Kap. 400 Justisdepartementet

Sammendrag

I forbindelse med lønnsoppgjøret i 2000 ble bevilgningen under kap. 430 post 1 underkompensert. Som følge av dette foreslås en reduksjon i bevilgningen under kap. 400 post 1 med 1,7 mill. kroner mot en tilsvarende økning i bevilgningen under kap. 430 post 1, jf. omtale under dette kapitlet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere kap. 400 post 1 med 1,7 mill. kroner.

11.2 Kap. 3410 Rettsgebyr

Post 1 Rettsgebyr

Sammendrag

I Ot.prp. nr. 27 (2000-2001) foreslås det å endre panteloven, slik at pant i driftstilbehør kan få rettsvern ved registrering i Løsøreregisteret. Dette kan medføre min-

dre behov for pant i fast eiendom. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på kap. 3410 post 1 med 3,93 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

11.3 Kap. 430 Kriminalomsorg

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Kriminalomsorgen har gjennom flere år rettet mye oppmerksomhet mot best mulig utnyttelse av tildelte ressurser. Sentrale virkemidler har vært streng utgiftskontroll, midlertidig stengning av avdelinger i perioder med lite tilgang av nye dommere, fleksibel bruk av tjenestemenn og streng vurdering av hvilke fravær som skal dekkes opp med vikarbruk. Dette ble det senest redegjort for i St.prp. nr. 1 (2000-2001). I den senere tid har presset på kriminalomsorgen økt. Straffevolumet og bruk av varetekt har økt, og sammen med midlertidig stengninger av Oslo fengsel og Stavanger fengsel har dette ført til soningskø.

Justisdepartementet er opptatt av at hele straffesakskjeden skal fungere optimalt. For å redusere soningskøen er det nødvendig å utnytte all tilgjengelig fengselkapasitet effektivt, og å unngå midlertidige stengninger slik man hittil har lagt til grunn i budsjettet. I lys av utviklingen innenfor kriminalomsorgen foreslås det derfor å øke bevilgningen under kap. 430 post 1 med 20 mill. kroner.

I forbindelse med lønnsoppgjøret i 2000 ble bevilgningen under kap. 430 post 1 ved en inkurie underkompensert. Som følge av dette foreslås det å øke bevilgningen under kap. 430 post 1 med 1,7 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon i bevilgningen under kap. 400 Justisdepartementet post 1, jf. også omtale under kap. 400 post 1.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen under kap. 430 post 1 med 21,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Standpunkttabell, avsnitt 11.3

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	H	FrP	SV	Representanten Bastesen
430		Kriminalomsorg							
	1	Redusert soningskø	+20,0	+20,0	+20,0	+20,0	+20,0	+20,0	+20,0
	2	Lønnsoppgjør	+1,7	+1,7	+1,7	+1,7	+1,7	+1,7	+1,7
	3	Ekstra bevilgning	0,0	+5,0	+5,0	+30,0	+30,0	+5,0	+30,0
		Sum	+21,7	+26,7	+26,7	+51,7	+51,7	+26,7	+51,7

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
 + forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
 0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, viser til det store behovet for økte midler til kriminalomsorgen og vil bevilge 5 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
430		Kriminalomsorg (jf. kap. 3430):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	26 700 000
		fra kr 1 369 492 000 til kr 1 396 192 000"	

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen ser med bekymring på soningskøene ved norske fengsler, og viser i den forbindelse til høringsinnspill fra Norsk fengsels- og friomsorgsforbund av 29. mai 2001.

Disse medlemmer mener det er avgjørende at ingen fengselsavdelinger stenges i denne situasjonen, og at nødvendige midler bevilges for å utnytte soningskapasiteten fullt ut.

Disse medlemmer viser til at justiskomiteen i Budsjett-innst. S. nr. 4 (2000-2001) understreket at dublering på celler kan brukes i en situasjon med kapasitetsproblemer. I tillegg er det nødvendig at ubesatte

stillinger besettes, at samtlige avdelinger holdes åpne og utnyttes fullt ut, og at kommunikasjonen mellom politiet og de regionale fengselsmyndigheter bedres slik at plasser til soning fremskaffes raskere. Disse medlemmer mener at disse mulighetene må utnyttes fremfor å løslate kriminelle med rettskraftig dom.

Disse medlemmer understreker justisministerens klare ansvar for å etterse at en slik politikk følges opp i alle regioner.

Disse medlemmer vil i tillegg foreslå 30 mill. kroner ekstra for å sikre at kapasiteten i kriminalomsorgen utnyttes fullt ut.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
430		Kriminalomsorg (jf. kap. 3430):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	51 700 000
		fra kr 1 369 492 000 til kr 1 421 192 000"	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen viser for øvrig til sine respektive merknader nedenfor.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser også til at nærmere 200 stillinger i sikkerhetstjenesten i fengselsvesenet står ubesatt. Innenfor eksisterende budsjetttramme er det ikke mulig verken å dekke opp for alminnelig fravær eller å besette ledige stillinger.

Komiteens medlem Steinar Bastesen viser til Kystpartiet program som påpeker statens ansvar for sikring og behandling av kriminelle med psykiske lidelser. Dette medlem viser til at fengselet skal være en institusjon for straff og forvaring av mentalt friske mennesker både med og uten et antatt

forbedringspotensiale, og ikke en oppbevaringsplass for syke mennesker med behandlingsbehov eller med lidelser som gjør dem antatt farlige i fremtiden. Dette medlem viser til at psykisk syke fanger innebærer en mental og tidsmessig merbelastning på et personale som i utgangspunktet er underbemannet i forhold til normale fengselsoppgaver. Dette medlem viser også til at mangelen på egnede institusjoner i mange tilfeller medfører at kommunene får ansvaret for sikring og bosetting av kriminelle med psykiske problemer, noe som kan påføre hver enkelt kommune millionkostnader i sikringsutgifter. Dette medlem mener det er behov for egne institusjoner med utdannet fagpersonell til sikring av psykisk syke kriminelle med påviselig fare for gjentakelse av kriminelle handlinger.

Dette medlem ber derfor Regjeringen legge frem bevilgningsforslag til bygging av slike institusjoner i forbindelse med statsbudsjettet for 2002.

11.4 Kap. 440 Politi- og lensmannsetaten*Post 1 Driftsutgifter**Sammendrag*

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 0,588 mill. kroner, jf. omtale under kap. 466 post 1.

*Komiteens merknader**Standpunkttabell, avsnitt 11.4*

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, V	H	FrP	Sp	SV	Representanten Bastesen
440		Politi- og lensmannsetaten								
	1	Advokatsalærsøknings	0,588	0,588	0,588	0,588	0,588	0,588	0,588	0,588
	2	Stillinger til nyutdannede		17,500	17,500	17,500	120,500	30,000	0,000	17,500
	3	Opprettholde stipendordning		0,000	2,500	0,000	2,500	2,500	0,000	2,500
	4	ROK		10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000
		Sum	0,588	28,088	30,588	28,088	133,588	43,088	10,588	30,588

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, går inn for å øke bevilgningene til politi- og lensmannsetaten med 17, 5 mill. kroner utover Regjeringens forslag, slik at flere nyutdannede politistudenter i 2001 kan sikres stillinger i politi- og lensmannsetaten.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen viser til at det fremdeles er mange lensmannskontor i distriktene som har problem med å besette ledige stillinger med kvalifisert personell. Disse medlemmer vil peke på at Regjeringen konstaterer at

"erfaringene med stipendordningen er at den har medvirket til å sikre søkere til ledige stillinger i aktuelle politidistrikter."

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440):	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 441 post 1, forhøyes med fra kr 4 803 911 000 til kr 4 831 999 000"	28 088 000

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440):	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 441 post 1, forhøyes med fra kr 4 803 911 000 til kr 4 834 499 000"	30 588 000

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn ikke støtte Regjeringens forslag om å avvikle ordningen og går inn for å bevilge 2,5 mill. kroner.

Komiteen foreslår å opprette et langvarig prosjekt underlagt Rådet for organisert kriminalitet (ROK) for å bekjempe bakmennene i alvorlig narkokriminalitet, smugling og tilhørende hvitvasking av penger. Enheten skal bestå av ca. 30 medarbeidere rekruttert fra Øko-krim, Kripas og Oslo Politidistrikt, og opprettes fra 1. oktober 2001. Komiteen forutsetter at helårsvirkningen av dette, 40-50 mill. kroner, legges inn i statsbudsjettet for 2002.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Høyre, fremmer følgende forslag:

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er sjokkert over at Regjeringen ikke nevner politiets alvorlige ressursituasjon. 160 politistillinger står ledige av budsjettmessige grunner, og mange politioppgaver står udekket.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen i realiteten har oversett Stortingets forutsetning om at Regjeringen skulle komme tilbake til Stortinget med en oppdatert vurdering av jobbmulighetene for det

siste årskullet fra Politihøgskolen. Ifølge tall fra Politets Fellesforbund vil 333 av de nyutdannede fra politihøgskolen i høst møte arbeidsledighet, til tross for at uløste politioppgaver står i kø.

Disse medlemmer vil holde fast ved at nyutdannede politifolk skal ut i samfunnsgagnlig politiarbeid etter endt utdanning og vil derfor tilføre politibudsjettet 120,5 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440):	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med	133 588 000
		fra kr 4 803 911 000 til kr 4 937 499 000"	

Komiteens medlem fra Senterpartiet er kjent med at flere politidistrikt, blant annet Troms, sliter med for lave driftsbudsjetter. I tillegg er det viktig at politistudentene sikres jobb på slutten av skoleåret. På denne bakgrunn vil dette medlem foreslå å øke kap. 440 post 1 med 30 mill. kroner. Til sammen vil dette medlem øke bevilgningen under kap. 440 post 1 med 42,5 mill. kroner ut over Regjeringens forslag.

Dette medlem viser for øvrig til merknader foran og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440):	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med	43 088 000
		fra kr 4 803 911 000 til kr 4 846 999 000"	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknad foran og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440):	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med	10 588 000
		fra kr 4 803 911 000 til kr 4 814 499 000"	

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Posten dekker politiets sideutgifter i forbindelse med etatens asyl- og utlendingsforvaltning, dvs. i hovedsak utgifter til tolk, legetjenester, og til uttransporteringskostnader i asylsaker og andre utlendingssaker.

Fra 1. januar 2001 har Oslo politidistrikt fått formelt ansvar for koordinering av hele politi- og lensmannsetatens arbeid med asyl- og utlendingssaker. Det er derfor verken nødvendig eller ønskelig å opprettholde

egen post 21 for Oslo, da Oslo håndterer dette området på vegne av alle politidistriktene. Kap. 440 post 21 økes derfor med 16,606 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon av kap. 441 post 21. Totalrammen på området blir ikke endret.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 0,718 mill. kroner, jf. omtale under kap. 466 post 1.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen under kap. 440 post 21 med 17,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å øke bevilgningen under kap. 440 post 21 med i alt 17,324 mill. kroner og redusere kap. 441 post 21 med 16,606 mill. kroner.

11.5 Kap. 441 Oslo politidistrikt*Post 1 Driftsutgifter**Sammendrag*

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 0,412 mill. kroner, jf. omtale under kap. 466 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader under avsnitt 11.8.

*Post 21 Spesielle driftsutgifter**Sammendrag*

Posten avvikles, og bevilgningen på 16,606 mill. kroner overføres til kap. 440 post 21. Det vises til omtalen under kap. 440 post 21.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader under avsnitt 11.4.

11.6 Kap. 451/3451 Sivilt beredskap*Post 1 Driftsutgifter og 3 Diverse inntekter**Sammendrag*

Sivilforsvaret har kurs og utleievirksomhet i sine skoler og leirer. Nivået på denne inntektsbringende virksomheten så langt i 2001, er høyere enn ventet. Ut fra regnskapstall og estimat for aktivitetene resten av året vil det bli en merinntekt under kap. 3451 og en tilsvarende merutgift under kap. 451. På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen under både kap. 451 post 1 og kap. 3451 post 3 med 6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

11.7 Kap. 461 Særskilte ulykkeskommisjoner*Post 1 Driftsutgifter, kan overføres**Sammendrag*

Det er samlet bevilget 30 mill. kroner under posten, derav 15 mill. kroner til dekning av granskningskommisjonens utgifter etter MS Sleipners forlis, jf. St.prp. nr. 32 (1999-2000), og 15 mill. kroner til dekning av granskningskommisjonens utgifter etter togulykkene på Rørosbanen (Åsta) og Lillestrøm stasjon, jf. St.prp. nr. 61 (1999-2000). Bevilgningen dekker godtgjørelser til medlemmene i de to ulykkeskommisjonene, driftsutgifter og utgifter knyttet til kommisjonenes undersøkelser, herunder hevingen av MS Sleipner, arbeid med tekniske undersøkelser, innhenting av sakkyndige uttalelser, vitneavhør, reiseutgifter, m.v. Behovet for midler varierer fra ulykke til ulykke, og det har derfor vært

usikkerhet knyttet til kostnadsanslagene, jf. St.prp. nr. 32 (1999-2000) og St.prp. nr. 61 (1999-2000).

Granskningskommisjonenes arbeid er nå avsluttet. Det viser seg at utgiftene forbundet med arbeidet har blitt høyere enn tidligere anslått. Dette skyldes bl.a. merutgifter i forbindelse med heving og oppbevaring av vraket av MS Sleipner, og oppdrag SINTEF har utført for Åsta/Lillestrøm-kommisjonen. Justisdepartementet fremmet derfor kgl.res av 26. februar 2001 om fullmakt til å overskride bevilgningen på kap. 461 Særskilte ulykkeskommisjoner.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen under kap. 461 post 1 med 7,5 mill. kroner. Det er usikkert om det vil være behov for hele tilleggsbevilgningen.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.
11.8

11.8 Kap. 466 Advokatutgifter*Post 1 Driftsutgifter**Sammendrag*

Som en del av budsjettforliket for 2001 mellom Arbeiderpartiet og sentrumpartiene ble det vedtatt å øke bevilgningen under kap. 466 post 1 med 31 mill. kroner til dekning av merutgiftene ved å heve advokatsalærsatsen i henhold til tidligere fastsatt opptrappingsplan, jf. Budsjett-innst. S. nr. 4 (2000- 2001). Samtidig ble det vedtatt at Justisdepartementet i samarbeid med Kommunal- og regionaldepartementet senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2001 skulle komme tilbake med en fordeling av de 31 mill. kroner på berørte kapitler og poster.

På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 466 post 1 med 16,802 mill. kroner. Samtidig foreslås det å øke bevilgningen under kap. 440 Politi- og lensmannsetaten post 1 med 0,588 mill. kroner og post 21 med 0,718 mill. kroner, kap. 441 Oslo politidistrikt post 1 med 0,412 mill. kroner, kap. 470 Fri rettshjelp post 1 med 0,177 mill. kroner post 70 med 8,184 mill. kroner og post 71 med 5,279 mill. kroner, og Kommunal- og regionaldepartementets kap. 520 Utlendingsdirektoratet post 1 med 1,203 mill. kroner og kap. 524 Utlendingsnemnd post 21 Spesielle driftsutgifter med 0,241 mill. kroner, jf. omtale under de nevnte kapitler og poster.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 466 post 1, kap. 441 post 1, og kap. 470 post 1, 70 og post 71.

Komiteen viser når det gjelder kap. 440 post 1 og kap. 440 post 21 til merknader under avsnitt 11.4, når det gjelder kap. 520 post 1 til avsnitt 12.5, og når det gjelder kap. 524 post 21 til merknader under avsnitt 12.8.

11.9 Kap. 470 Fri rettshjelp

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 0,177 mill. kroner, jf. omtale under kap. 466 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader under avsnitt 11.8.

Post 70 Fri sakførsel

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 8,184 mill. kroner, jf. omtale under kap. 466 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader under avsnitt 11.8.

Post 71 Fritt rettsråd

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 5,279 mill. kroner, jf. omtale under kap. 466 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader under avsnitt 11.8.

11.10 Svalbardbudsjettet

Kap. 20 Statens bygninger i Longyearbyen

Sammendrag

Statsbygg forvalter de statlige bygningene i Longyearbyen. Bevilgningen under kap. 20 post 1 skal dekke utgifter til vedlikehold og drift av bygningsmassen. Fra 2001 ble alle boligene på Svalbard lagt inn under svalbardbudsjettet, mens de tidligere var splittet på ulike budsjetter. Dette har medført at utgiftene på kap. 20 post 1, Driftsutgifter har økt relativt mye. Det var ikke tatt tilstrekkelig høyde for de økte driftsutgiftene i vedtatt budsjett for 2001. Det foreslås derfor å øke bevilgningen under kap. 20 post 1 med 1,5 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon under kap. 20 post 45.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag X under kap. 25 Komiteens tilråding.

11.11 Saker uten bevilgningsmessige konsekvenser

11.11.1 Kap. 440 Politi- og lensmannsetaten

11.11.1.1 Rekrutteringssituasjonen

Sammendrag

Høsten 1998 ble det tatt opp 432 studenter ved Politihøgskolen. Av disse er det et frafall på 7, slik at 425 forventes uteksaminert våren 2001. Dette er det siste store kullet som uteksamineres fra Politihøgskolen. I 2002 vil avgangskullet utgjøre om lag 248 studenter.

I Budsjett-innst. S. nr. 4 (2000-2001) har justiskomiteen bedt om en tilbakemelding om rekrutteringssituasjonen i politidistriktene. En undersøkelse som nylig er gjennomført av Politidirektoratet viser at det pr. 1. mars 2001 var ca. 200 politistillinger som kan regnes som reelt ledige. Av disse var 42 stillinger ledige pga. mangel på kvalifiserte søkere. Den ordinære avgangen pga. oppnådd pensjonsalder forventes å bli på ca. 50 i perioden fra 1. mars til 1. september. Med utgangspunkt i at 425 studenter uteksamineres våren 2001, vil ca. 250 av disse kunne gå inn i stillinger som er ledige i etaten.

Prøveordning med stipend til politihøgskolestudenter ble iverksatt i 1998 for å bedre tilgangen på kvalifiserte søkere til tjenestesteder som har hatt vansker med rekrutteringen. Erfaringene med stipendordningen er at den har medvirket til å sikre søkere til ledige stillinger i aktuelle politidistrikter. Ordningen har imidlertid vært forholdsvis tungvint å administrere, og det har i den senere tid vært flere eksempler på at tilsatte har "betalt" seg ut av ordningen før utløpet av bindingstiden, samt at mange forlater tjenestestedet etter utløpet av bindingstiden. I slike tilfeller har ikke stipendordningen fullt ut hatt ønsket effekt når det gjelder de langsiktige virkninger.

Regjeringen legger til grunn at stipendordningen kan avvikles bl.a. fordi det store kullet som uteksamineres fra Politihøgskolen tilsier at man får en viss overdekning av personell fra og med høsten 2001. En slik overdekning forventes å bidra til at det blir lettere å rekruttere personell i ledige stillinger i distrikter som har hatt vansker med rekrutteringen, fordi det blir en viss konkurranse om de ledige stillingene i etaten. Regjeringen anser at slik konkurranse er positiv, og at det er naturlig så vel for politiutdannede som for andre yrkeskategorier med høgskole- eller universitetsutdanning å konkurrere om stillinger. Rekrutteringsproblemene anses også å bli avhjulpet av at man høsten 2001 får uteksaminert det andre kullet fra Politihøgskolens avdeling i Bodø. Undersøkelser fra det første kullet som ble uteksaminert høsten 2000 viser at ca. 69 pst. av kandidatene fikk jobb i Nord-Norge. Eventuelle rekrutteringsproblemer som oppstår på tross av disse virkemidlene må ses i en større sammenheng som en del av en personalpolitisk handlingsplan. Det vises også til St.meld. nr. 22 (2000-2001) Politireform 2000, hvor det legges til grunn sammenslåing av politidistrikter, noe som blant annet vil føre til frigjøring av stillinger. I ekstraordinære tilfeller vil det også i fremtiden være aktuelt å benytte beordring for å sikre tilfredsstillende bemanning.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser dessuten til merknad under avsnitt 11.4.

11.11.1.2 *Politiets tidsbruk for iverksettelse av dommer*

Sammendrag

Det har i de senere år vært en hovedutfordring for politi- og påtalemyndigheten å effektivisere straffesaksbehandlingen for å oppnå en raskere saksbehandling. For at politiets straffesaksbehandling skal ha den nødvendige og ønskede kriminalreducerende effekt er det en forutsetning at begåtte lovbrudd avdekkes, etterforskes og irettføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Straffens preventive effekt forutsetter adekvate straffereaksjoner og at soning påbegynnes umiddelbart etter domfellelse.

I dag har ikke politidistriktene IT-systemer som direkte angir tidsbruken fra en dom er avsagt og frem til soning er iverksatt. IT-systemene i straffesakskjeden er imidlertid under utvikling for nettopp i bedre grad å kunne gi konkret informasjon om tidsbruken ved de ulike ledd av straffesakskjeden. Justisdepartementet har i tildelingsbrevet til politidistriktene for 2001 bedt om rapportering på hvor lang tidsbruken er fra rettskraftig dom til domfelte innkalles til soning (jf. også Budsjett-innst. S. nr. 4 (2000-2001), side 10). Politidirektoratets gjennomgang av dette materialet viser at tidsbruken i stor grad varierer mellom de ulike politidistriktene. Enkelte politidistrikter har en saksbehandlingstid på noen få dager, mens det ved andre politidistrikter oppgis en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på over tre måneder. En stor del av politidistriktene synes å ha en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 30 dager. En så lang saksbehandlingstid er uakseptabel, og Politidirektoratet er bedt om å følge opp de politidistriktene som har lengst saksbehandlingstid på dette området. Gjennom rutineforbedringer er det mulig å redusere den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden betydelig, noe bl.a. de store variasjonene mellom politidistriktene skulle tilsi.

Politidirektoratet vil gjennom sin etatsledelse av politidistriktene sørge for at det enkelte politidistrikt utvikler og implementerer gode saksbehandlingsrutiner, samt påse at organiseringen og ressursfordelingen i det enkelte distrikt tilgodeser en effektiv domsadministrasjon. Det vil særlig være viktig å utvikle rutiner som forhindrer at sakene blir liggende unødvendig lenge hos enkelte saksbehandlere eller ved enkelte kontor. Politidistriktenes rutiner vil bli evaluert fortløpende, og det vil bli iverksatt hyppige kontroller for å sikre at arbeidet i praksis følges opp og målene om en raskere saksbehandling nås.

Tidspunktet fra rettskraftig dom til oversendelse av saken til Kriminalomsorgen eller fengselet for fullbyrdelse vil imidlertid kun utgjøre "en etappe" av sakens behandling fra domsavsigelse og frem til fullbyrdelse av idømt straff. Det samlede tidsforbruket fra domsavsigelse og frem til fullbyrdelse av straff, avhenger i stor grad av saksbehandlingstiden fra domsavsigelse til forkynnelse og fra forkynnelse til rettskraft. Likeledes vil tidspunktet for når eventuell soning kan påbegynnes være avgjørende.

Når det gjelder tidsbruken fra domsavsigelse og frem til forkynnelse, vil denne også avhenge av om domstolen selv forkynner dommen for domfelte eller ikke. Når dette ikke gjøres, må dommen i ettertid forkynnes av politiet noe som erfaringsmessig ofte tar tid, for eksempel fordi det er vanskelig å få tak i domfelte på grunn av fravær i forbindelse med arbeid, reiser eller at domfelte på grunn av andre grunner er vanskelig å komme i kontakt med. Kriminelle gjengangerne forsøker ofte å unndra seg forkynnelse for at det skal gå lengre tid før de må sone.

Nye regler for forkynnelse av dommer i straffesaker er vedtatt ved lov av 4. mai 2001, og trer i kraft 1. juli 2001. Disse endringene vil få en ressurs- og tidsbesparende virkning.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

11.11.2 *Kap. 471 Statens erstatningsansvar*

Post 71 Erstatningsansvar med mer, overslagsbevilgning

Ekstraordinær kompensasjon til etterlatte etter Austbø-tragedien

Sammendrag

Den 11. mars 1998 ble lensmann Sigurd Wang og lensmannsførstebetjent Trond Kristian Kirkeby brutalt drept i forbindelse med en politiaksjon i Austbø i Nordland.

De etterlatte etter tjenestemennene har i forbindelse med straffesaken mot gjerningsmannen fremmet krav om erstatning for det økonomiske tapet de har og vil få som følge av tap av forsørger. Alstahaug herredsrett tilkjente samboeren til Trond Kristian Kirkeby en tilleggserstatning på kr 784 690 etter at allerede utbetalt erstatning fra Statens Pensjonskasse var trukket fra. Enken etter Sigurd Wang påanket herredsrettens erstatningsutmåling, og partene ble i rettsforlik enige om en tilleggserstatning på kr 590 000. Dette innebærer at det gjennom den rettslige behandling er dokumentert og fastslått at de to enkenes faktiske økonomiske tap langt overskrider det som staten har utbetalt. Domfelte har i overskuelig fremtid ingen økonomisk evne til å dekke disse kravene, bl.a. fordi han er dømt til lovens strenge straff for drapene.

Det er alminnelig godtatt at politiet løper en viss risiko i utøvelsen av sin tjeneste. Men når polititjenestemenn blir beordret til å avvæpne eller uskadeliggjøre farlige bevæpnede personer, oppstår en særskilt risiko som kan sies å skille seg fra risikoen knyttet til alminnelig politiarbeid. I nærværende sak ble polititjenestemennene drept i forbindelse med at gjerningsmannen tilkalte politiet i den hensikt å ta livet av dem. Dette var mulig nettopp fordi det er politiets pliktmessige oppgave å rykke ut i slike tilfeller, for derved å beskytte øvrige personer.

Gjeldende erstatningsutbetalinger for polititjenestemenn er lik den som gjelder for øvrige statsansatte og

uavhengig av den risiko de kan bli utsatt for under utøvelsen av tjenesten. Norsk personell i FN- eller NATO-tjeneste som er utplassert i risikosoner har gjennom særskilte forsikringer krav på høyere utbetalinger ved yrkesskader pga. den særskilte risiko de utsettes for. Det er Regjeringens syn at situasjonen i Austbø er fullt ut sammenlignbar med det som begrunner høyere erstatningsutbetalinger for FN-tjenestemenn. Så lenge man ikke har tilsvarende forsikringsordninger innenlands, anser Regjeringen det ikke er urimelig å betrakte staten som selvassurandør i et slikt tilfelle.

De etterlatte har fra fylkesmannen så langt fått dekket sitt krav om oppreisning gjennom voldsoffererstatningsordningen. Denne ordningen ga på det tidspunktet skaden skjedde ikke mulighet for å dekke de etterlattes øvrige erstatningskrav mot skadevolderen. Etter en nylig endring i voldsoffererstatningsloven vil skadelidte i fremtiden kunne få utbetalt opp til kr 1 000 000 pr. skadetilfelle, noe som ville dekket tapene i Austbø-saken. Regjeringen ser dette som et ytterligere argument for at de etterlatte ikke skal lide økonomisk som følge av denne overlagte drapshandlingen. Gitt de spesielle omstendighetene, anser Regjeringen farene for presedensvirkninger som svært små, i og med at nye regler etter skadetidspunktet ville gitt de to enkene full dekning for økonomisk tap.

Til dekning av de tap de etterlatte er påført som følge av drapene og at gjerningsmannen ikke vil kunne gjøre opp for seg, vil Regjeringen utbetale en tilleggskompensasjon på til sammen kr 1 330 000, med hhv. kr 760 000 til enken etter lensmannsførstebetjent Kirkeby og kr 570 000 til enken etter lensmann Wang. Utgiften dekkes innen gitt budsjetttramme, over statsbudsjettets kapittel 0471 Statens erstatningsansvar post 71 Erstatningsansvar m.m.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

11.11.3 Kap. 475 Bobehandling

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Justisdepartementet har i 2001 fullmakt til å gi nye betingede tilsagn om tilskudd for videre bobehandling for 6,1 mill. kroner under ordningen med utgifter til bobehandling, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 25 mill. kroner, jf. Budsjett-innst. S. nr. 4 (2000-2001).

Nye beregninger tilsier at fullmakten på 6,1 mill. kroner ikke vil være tilstrekkelig i 2001. Det foreslås derfor å utvide tilsagnsfullmakten fra 6,1 mill. kroner til 7 mill. kroner. Dette vil ikke påvirke bevilgningsbehovet under kap. 475 post 21, eller totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar på 25 mill. kroner.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det at Justisdepartementet i 2001 kan gi nye betingede tilsagn om tilskudd for videre bobehandling for 7 mill. kroner under ordningen med utgifter til bobehandling, men slik at

totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 25 mill. kroner, jf. forslag til vedtak IX.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak IX under kap. 25 Komiteens tilråding.

Nytt Østfoldfengsel

Sammendrag

Prosjekteringen av nytt fengsel i Østfold pågår og er i henhold til framdriftsplanen. Justisdepartementet vil stille midler til disposisjon for Statsbygg slik at de planlagte aktivitetene knyttet til konsekvensutredningen og prosjektkonkurransen kan starte. Justisdepartementet vil komme tilbake til prosjektet i St.prp. nr. 1 (2001-2002).

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

12. KOMMUNAL- OG REGIONAL- DEPARTEMENTET

12.1 Kap. 500 Kommunal- og regionaldepartementet (jf. kap. 3500)

Post 22 KOSTRA - rapporteringssystem for kommunene og fylkeskommunene

Sammendrag

Bevilgningen dekker utgifter til KOSTRA-prosjektet. Deler av bevilgningen skal dekke utgifter til konsulentoppdrag, prosjekter m.v. hvor det kan være vanskelig å anslå framdriften, og dermed når utgiften forfaller til betaling. Det foreslås derfor at posten får stikkordet "kan overføres", jf. forslag til vedtak XI nr. 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak XI nr. 1 under kap. 25 Komiteens tilråding.

12.2 Kap. 502 Valgutgifter

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det er betydelig usikkerhet knyttet til hvor store driftsutgiftene blir ved avviklingen av stortings- og sametingsvalget. Dette skyldes hovedsakelig usikkerhet omkring hvor mye forhåndsstemmegivningen innenriks (poststemmegivningen) vil koste. Det har vist seg at de ulike oppgavene knyttet til gjennomføringen av poststemmegivningen vil bli en god del dyrere enn det som ble lagt til grunn i statsbudsjettet.

Det foreslås derfor en tilleggsbevilgning på 14,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

12.3 Programkategori 13.20 Innvandring*Sammendrag**Status*

Det er i dag uakseptabelt lange saksbehandlingstider for nesten alle sakstyper i utlendingsforvaltningen. Tilgjengelighet og service er også utilfredstillende. Dette skyldes i all hovedsak en kraftig økning i tilstrømmingen av asylsøkere de siste årene. Mens det i 1995, 1996 og 1997 kom til sammen om lag 5 500 asylsøkere, kom det i 1998, 1999 og 2000 til sammen over 29 000 asylsøkere.

Dette, kombinert med pålegg om å prioritere asylsaker, gjorde det nødvendig å overføre ressurser internt i Utlendingsdirektoratet til asylsaksbehandlingen fra andre sakstyper. Saksbehandlingstidene i asylsaker er redusert, men fortsatt er saksbehandlingstidene i disse sakene lenger enn det de burde være. Også Utlendingsnemnda er gitt instruks om å prioritere asylsakene.

Prioriteringen av asylsakene det siste året har ført til større restanser og lenger saksbehandlingstid for de andre sakstypene, særlig for søknader om familiegjengforening. Totalt sett har Utlendingsdirektoratet pr. 1. mai 2001 i overkant av 25 000 ubehandlede saker, mens Utlendingsnemnda har i overkant av 4 000 ubehandlede saker. Dette har igjen ført til stor pågang fra søkere som ønsker å vite når de kan få svar. Enkelte dager får Utlendingsdirektoratet over 3 000 telefonhenvendelser i tillegg til henvendelser via e-post, telefaks og brev. Selv om det er satt inn flere medarbeidere til å besvare alle henvendelsene, klarer direktoratet til tider ikke å ta i mot alle telefonhenvendelsene.

Lang saksbehandlingstid og dårlig tilgjengelighet skaper problemer for de mange søkere som venter alt for lenge på svar. Lang ventetid for vedtak i asylsaker betyr også store utgifter til drift av statlige mottak for asylsøkere. Utgiftene ble nær tidoblet fra 1996 til 2000. Hvis det ikke settes inn tiltak raskt, kan det forventes en ytterligere økning av saksbehandlingstiden, og en ytterligere økning av utgiftene på området.

Mål for inneværende år

Resultatene på området vil alltid være betinget av mange og til dels uforutsigbare forutsetninger. Utviklingen utenfor Norge, både når det gjelder nye konflikter og når det gjelder praksis i våre naboland, vil være av stor betydning for i hvilken grad vi klarer å nå de mål som settes. Regjeringens mål bygger på en forutsetning om at utviklingen på feltet de siste åtte månedene av inneværende år fortsetter i tråd med hva man har sett de første fire månedene.

En bevilgningsøkning, jf. nedenfor, gir anledning til å øke antall saksbehandlere. Siden nye ressurser ikke tilføres før sommeren, vil imidlertid økt saksbehandlingsskapasitet tidligst kunne være operativ høsten 2001. Det vil derfor være nødvendig å videreføre den

økte innsatsen på området i 2002, for å komme à jour med restansene.

Det forutsettes likevel at antall ubehandlede saker i Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda blir redusert i inneværende år, og at etatene innen 1. juli 2002 skal ha oppfylt de fastsatte målene for produksjon og saksbehandlingstid, jf. St.prp. nr. 1 (2000-2001). Videre forutsettes det at saksbehandlingstiden for nye familiegjengforeningssaker i Utlendingsdirektoratet i gjennomsnitt ikke skal overstige 5 måneder fra og med 1. oktober 2001, forutsatt at søkerne har gitt nødvendige opplysninger.

Tiltak

Det er i proposisjonen redegjort for en rekke tiltak som departementet mener det er nødvendig å sette i verk både på kort og lang sikt for å redusere saksbehandlingstidene og bedre servicen.

Regelverksendringer

- Utlendinger som ønsker familiegjengforening med ektefelle eller registrert partner, kan som hovedregel komme til Norge og oppholde seg her mens søknaden behandles. Forutsetningen er at det ikke foreligger konkrete opplysninger som tilsier at det er behov for å verifisere dokumenter i forbindelse med søknaden om oppholdstillatelse.
- Regelverksendringer som vil gi flere utlendinger anledning til å søke om arbeidstillatelse fra Norge er under utarbeidelse. Søkerne vil måtte henvende seg til politiet og søke arbeidstillatelse på vanlig måte, men politiet vil kunne gi en foreløpig tillatelse, som gir rett til å arbeide uten å måtte avvente behandlingen av søknaden. Ordningen er også foreslått gjort gjeldende for visumpfiktige.
- Utlendingsdirektoratet og Aetat har opprettet en arbeidsgruppe for å sikre en smidigere behandling av de sakene som krever en uttalelse fra arbeidsmyndighetene. Arbeidsgruppen skal både fremme forslag til endringer innenfor eksisterende regelverk, og komme med forslag om forskriftsendringer innen 1. juni i år.
- Utlendingsdirektoratet har orientert arrangører av store internasjonale arrangementer (Førde Internasjonale Folkemusikkfestival, Festspillene i Bergen, Rikskonsertene) om hvordan de skal gå frem for at visumsøknader kan behandles så raskt som mulig.
- Inntreden i Schengen-samarbeidet har ført til nye retningslinjer på en rekke områder. Dette innebærer betydelige forenklinger for grupper av søkerne, blant annet ved at visumsaker i større grad avgjøres av utenriksstasjonene.
- I forbindelse med inntreden i Dublin-samarbeidet, har Utlendingsdirektoratet utarbeidet retningslinjer og rutiner for å sikre at asylsaker kan behandles effektivt i samsvar med Dublin-konvensjonen. Dette vil formodentlig over tid føre til at færre saker må realitetsbehandles i direktoratet.

- På bakgrunn av erfaringer med asylintervjuene, vil det bli utarbeidet nye retningslinjer for gjennomføringen av asylintervjuene.
- Utlendingsdirektoratet har laget retningslinjer for behandlingen av asylsøknader fra asylsøkere som ikke møter til intervju, eller som knyttes til straffbare forhold. Disse sakene prioriteres.
- Utlendingsdirektoratet har senket kontrollnivået i en del saker:
 - Det gjøres unntak fra kravet om underhold for søknader om familiegjennforening som er kommet inn før 1. juni 2000.
 - Politiet er instruert om uoppfordret å sende inn endringer i vandelsattester i saker om statsborgerskap som er til behandling i Utlendingsdirektoratet. Sakens dokumenter legges til grunn uten å innhente ny vandelsattest.
 - Reisedokument innvilges samtidig med søknad om familiegjennforening dersom søkeren kommer fra land der det ikke er mulig å få utstedt hjemlandets reisedokument.

Administrative tiltak i Utlendingsdirektoratet

Kontortjenesten er styrket for å avlaste saksbehandlerne når det gjelder kontortekniske oppgaver. Opplysningstjenesten for søkerne er lagt om, og betydelig utvidet bemanningsmessig, for å avlaste saksbehandlerne for telefonhenvendelser fra søkerne. På grunn av et stort antall søkere til stillinger i Juridisk avdeling er det satt i gang en forsøksordning med forenklinger i prosedyrene for tilsetting av saksbehandlere.

Økt bemanning

Problemene utlendingsforvaltningen står overfor kan ikke løses uten både organisatoriske tiltak, og en økning av saksbehandlingsskapiteten. For å kunne nedarbeide restanser og bedre servicen fremmer Regjeringen derfor forslag om tilleggsbevilgninger både til Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Kommunal- og regionaldepartementets driftsbudsjett, jf. nærmere omtale nedenfor. Regjeringen legger til grunn at bemanningen i utlendingsforvaltningen blir redusert når restansene er nedarbeidet, servicenivået forbedret og forholdene er normalisert.

Komiteens merknader

Når det gjelder den nyopprettede utlendingsnemnda vil komiteen understreke at rask saksbehandling av alle sakstyper er viktig, selv om asylsakene fortsatt må prioriteres. Lange saksbehandlingstider vil svekke tiliten til nemnda, og komiteen forutsetter derfor at Kommunal- og regionaldepartementet sammen med utlendingsnemnda løpende vurderer både ressursbehov og endringer i rutiner og arbeidsformer, med sikte på å redusere saksbehandlingstiden.

Komiteen tar for øvrig det som står i proposisjonen om programkategori 13.20 om innvandring til etterretning og viser for øvrig til merknader under de aktuelle avsnitt nedenfor.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at kommunalkomiteens flertall i Innst. S. nr. 197 (2000-2001) skrev

"Saksbehandlingstiden for nesten alle saker er forlenget, i mange saker betyr det at saksbehandlingen tar uakseptabel lang tid. Selv om det etter flertallets mening er riktig å prioritere arbeidstillatelser og asylsaker, kan det ikke aksepteres at man får årelang venting i kurante saker vedrørende familiegjennforening eller besøksvisum for familie."

Videre sa en samlet komite

"Komiteen vil understreke at det er viktig å ha et høyt tempo og klart fokus på kortsiktige avlastningstiltak, som får ned saksbehandlingstiden. Det er uverdigg og uakseptabelt at saksbehandlingstiden er så lang."

Etter disse medlemmers mening hadde det vært ønskelig med en klarere gjennomgang av ressursbehov og tempoplan for å få Utlendingsadministrasjonen til å fungere allerede nå Revidert nasjonalbudsjett. Disse medlemmer har merket seg at Fremskrittspartiet og Arbeiderpartiet motsatte seg dette ved behandlingen av Innst. S. nr. 197 (2000-2001).

Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen foreslår økte ressurser til Utlendingsadministrasjonen og at dette skal medføre at saksbehandlingstiden for familiegjennforeningssaker ikke skal overskride 5 måneder pr. 1. oktober 2001, og at etatene skal være ajour i forhold til produksjonsmålsetningene innen 1. juli 2002. Disse medlemmer viser til at de hadde ønsket at produksjonsmålsetningen skulle kunne møtes allerede 1. januar 2002, men konstaterer at Regjeringen med de foreslåtte midler fastsetter at man skal være ajour pr. 1. juli 2002. Disse medlemmer vil vise til at det er Regjeringens ansvar å sikre at dette målet nås. Disse medlemmer forutsetter at summen av økte bevilgninger, regelendringer og effektivitetstiltak skal være nok til å få en fungerende utlendingsadministrasjon igjen.

12.4 Kap. 500 Kommunal- og regionaldepartementet (jf. kap. 3500)

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Utviklingen på utlendingsfeltet det siste året gjør det nødvendig å styrke Kommunal- og regionaldepartementet administrativt. Uten en slik styrking, vil det være vanskelig for Kommunal- og regionaldepartementet å møte de mange utfordringene på dette området på en tilfredsstillende måte.

Utlendingsdirektoratet er tilført nye oppgaver, og Utlendingsnemnda er en ny etat. Flere og større etater stiller større krav til departementet både når det gjelder utvikling av hensiktsmessige styrings- og rapporteringssystemer, den løpende styringsdialogen, samt analyser, evalueringer og rapporteringer. For å kunne ivareta ansvaret for at virksomhetene følger lover og forskrifter, regler og instruksjoner, og at det er etablert for-

svarlige kontrollrutiner i de tilknyttede etatene, er det behov for å øke Kommunal- og regionaldepartementets kapasitet på etatsstyringssiden.

I tillegg er det bestemt at det skal foretas en ekstern gjennomgang av saksbehandling, økonomistyring og ressursbehov i Utlendingsdirektoratet. Etter Kommunal- og regionaldepartementets vurdering er det nødvendig å bruke eksterne konsulenter for å sikre tilstrekkelig legitimitet for gjennomgangen.

Det er viktig at økt oppmerksomhet om asyl- og flyktningpolitikken ikke medfører en nedtrapping av innsatsen når det gjelder arbeidet mot rasisme og etnisk diskriminering. Snarere tilsier utviklingen også på dette området økt innsats fra departementets side. Blant annet er arbeidet med å utarbeide en ny handlingsplan mot rasisme og etnisk diskriminering startet opp, med sikte på at handlingsplanen kan legges frem våren 2002.

Klager på avslag på søknad om norsk statsborgerskap behandles fra 1. januar 2001 av Kommunal- og regionaldepartementet. 60 klagesaker ble overført fra Justisdepartementet, og totalt sett har departementet 80 saker til behandling pr. 1. mai inneværende år. Disse sakene er av varierende kompleksitet. Skal behandlingen av disse sakene kunne prioriteres høyere, må ressursinnsatsen på dette området økes. Kommunal- og regionaldepartementet skal også slutføre arbeidet med en ny statsborgerskapslov, jf. NOU 2000:32.

Skal Kommunal- og regionaldepartementet kunne styrke arbeidet med etatsstyring, rasisme og diskriminering, og redusere restansene på klager om norsk statsborgerskap, må inneværende års budsjett styrkes med 3 mill. kroner, hvorav 1,5 mill. kroner knyttes til en gjennomgang av UDI og 1,5 mill. kroner til en styrking av den administrative kapasiteten i departementet.

På bakgrunn av ovennevnte fremmes det forslag om en styrking av bevilgningen på kap. 500 post 1 Driftsutgifter med 3 mill. kroner i 2001.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre går imot Regjeringens forslag.

12.5 Kap. 520 Utlendingsdirektoratet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I saldert budsjett for 2001 er det bevilget 270,233 mill. kroner på kap. 520 post 1 Driftsutgifter for å dekke utgifter knyttet til drift av Utlendingsdirektoratet. Det er anslått et merbehov på direktoratets driftsbudsjett på 27 mill. kroner i budsjettet for 2001, se også omtale ovenfor.

Økt saksbehandlingskapasitet

I 2000 ble det gitt en tilleggsbevilgning på kap. 520 post 1 Driftsutgifter på 36,3 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 61 (1999-2000) og Innst. S. nr. 220 (1999-2000). Tilleggsbevilgningen ga rom for økt aktivitet i siste halvår 2000. Helårsvirkningen av denne tilleggsbevilgningen ble ikke videreført i budsjettet for 2001. Dette innebærer en reduksjon i bemanningen og aktivitetsnivået i direktoratet sammenlignet med siste halvår 2000. For å kunne opprettholde dagens bemanning og aktivitetsnivå i direktoratet er det behov for en tilleggsbevilgning tilsvarende 13 årsverk, dvs. 7,8 mill. kroner i 2001.

Utlendingsdirektoratet har imidlertid ikke klart å holde tritt med innkomne søknader etter utlendings- og statsborgerskapsloven med nåværende saksbehandlingskapasitet. Den negative utviklingen skyldes i all hovedsak at det i budsjettet for 2000 og 2001 er lagt til grunn for optimistiske anslag ved beregningen av ressursbehovet knyttet til asylsaker. Dette har hatt konsekvenser for produksjonen av vedtak både i asylsaker og for andre saker etter utlendings- og statsborgerskapsloven. I tillegg har prioritering av behandling av søknader etter utlendings- og statsborgerskapsloven gått på bekostning av innsatsen på andre områder, som f.eks. tilsyn i statlige mottak.

Som et ledd i arbeidet med å nedarbeide restansene som har bygget seg opp, redusere saksbehandlingstidene, bedre servicen og samtidig opprettholde direktoratets virksomhet på andre områder, er det derfor behov for en ytterligere styrking av saksbehandlingskapasiteten, utover en opprettholdelse av dagens bemanning. Det er anslått et merbehov i 2001 knyttet til økt saksbehandlingskapasitet, utover dagens bemanning, på totalt 17,5 mill. kroner.

Opptrapping av salærsatsen for advokater

Det er forskriftsfestet at godtgjørelse for kjøp av tolketjenester skal utgjøre 4/5 av den offentlige advokatsalærsatsen. Stortinget har vedtatt en opptrappingsplan for advokatsalærsatsen, jf. kap. 466 Advokatutgifter m.m. under Justisdepartementet. På bakgrunn av dette skal Utlendingsdirektoratet kompenseres med en rammeoverføring fra Justisdepartementets budsjett med 1,2 mill. kroner i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett, jf. Budsjett-innst. S. nr. 4 (2000-2001).

Eurodac

Med det elektroniske fingeravtrykkssystemet Eurodac på plass, vil samarbeidet om identitetsfastsettelse og avklaring av ansvaret i asylsaker bli utvidet til et større antall europeiske land og gå betydelig smidigere enn i dag. Eurodac vil derfor på noe sikt bidra til en mer effektiv håndtering og kortere saksbehandlingstid i en rekke saker, og legge bedre til rette for tilbakesendelse av asylsøkere til andre europeiske land, uten en realitetsbehandling i Norge.

Eurodac er en forutsetning for en effektiv utnyttelse av Dublinsamarbeidet. Eurodac er et viktig tiltak, etter at kontrollen på de indre Schengen-grenser falt bort ved tilslutning til Schengen-avtalen, for å sikre et forsvarlig kontrollnivå. En forutsetning for at Norge skulle komme med i det operative Schengen-samarbeidet sett fra EUs side, var at det var inngått avtale om kriterier og mekanismer for å fastslå hvilket land som har plikt til å behandle en asylsøknad. Stortinget har derfor besluttet at Norge skal slutte seg til Dublinkonvensjonen og Eurodac-samarbeidet. Eurodac-samarbeidet forventes operativt i 2001 eller 2002.

EU-landene har brukt flere år på å få felles regler om fingeravtrykk i utlendingssaker. At Eurodac ville komme formelt på plass i EU i 2001, var uklart inntil november 2000. Det var inntil det siste usikkert når EU ville vedta Eurodac, og hvorvidt eller på hvilken måte tilknytningsavtalen til Dublinkonvensjonen vil omfatte Eurodac. Fra norsk (og islandsk) side har vi derfor ikke før ved utgangen av 2000 kjent til EUs forventninger til norsk og islandsk bidrag til EUs budsjett. Av den grunn var det ikke mulig å ta disse utgiftene i betraktning ved utarbeidelse av inneværende års budsjett.

Det er nå avklart at merutgiftene til etablering og drift til EUs budsjett vil utgjøre 6 mill. kroner i 2001. I tillegg kommer utgifter til etablering og drift av systemet i Norge på 1,5 mill. kroner. Merutgiftene i 2001 dekkes med 4 mill. kroner innenfor Kommunal- og regionaldepartementets gjeldende budsjetttramme og 3,5 mill. kroner innenfor Justisdepartementets gjeldende budsjetttramme.

Datasystem for utlendings- og flyktningssaker

Det benyttes i dag to dataregistre ved behandling av saker etter utlendingsloven, Flyktningregistret og Fremmedkontrollregisteret. I budsjettet for 1999 ble det satt av totalt 25 mill. kroner til å utvikle et nytt Datasystem for utlendings- og flyktningssaker (DUF). Målsettingen med DUF er å lage et tidsmessig verktøy som sikrer effektivitet, datakvalitet, fleksibilitet og lavere driftskostnader enn dagens systemer. I følge planen skal det nye systemet tas delvis i bruk fra mai 2001 og være i full drift fra årsskiftet 200H002.

Det er nå avklart at Politiets Datatjeneste (PD) vil ha ansvaret for driften av DUF. Etter Norges inntreden i Schengensamarbeidet 25. mars 2001 fremstår PD som eneste alternativ, siden Schengen setter krav til at en statlig instans må drifte system som skal håndtere data for Schengen-informasjonsystem (SIS). Valget av PD som driftsoperatør innebærer merutgifter i inneværende år knyttet til etablering av nødvendig infrastruktur for fremtidig drift, herunder lisenser og maskinvare. Samtidig forventes det at valget av PD som driftsoperatør vil innebære en betydelig reduksjon i driftsutgiftene de nærmeste årene i forhold til tidligere beregninger. Merutgiftene i 2001 på om lag 3 mill. kroner dekkes over Utlendingsdirektoratet driftsbudsjett.

Bosettingsordningen

Kommunenes Sentralforbund skal ha en viktig rolle i den nye ordningen for bosetting av flyktninger i kommunene, spesielt gjennom møter med kommuner i pressområder før anmodningen om bosetting behandles politisk i kommunene. Disse møtene skal stimulere til økt interkommunalt samarbeid om bosettingen, slik at kommunene samlet bidrar med det antall plasser det er behov for. Videre skal Kommunenes Sentralforbund ha en sentral rolle i fordelingen av antall flyktninger som skal bosettes både på fylkesnivå og kommunenivå, og bosetting vil være et tema på Kommunenes Sentralforbunds høstkonferanser.

Totalt merbehov

På bakgrunn av ovenstående legges det til grunn et merbehov på kap. 520 post 1 Driftsutgifter i 2001 på til sammen 27 mill. kroner knyttet til å opprettholde dagens aktivitetsnivå og øke kapasiteten, samt opptrappingen av advokatsalærsatsen.

På bakgrunn av ovennevnte fremmes forslag om en tilleggsbevilgning på kap. 520 post 1 Driftsutgifter på 27 mill. kroner i 2001. Deler av tilleggsbevilgningen må videreføres i 2002.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 520 post 1 med i alt 27 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer at utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda har kommet i en vanskelig situasjon ved at særdeles mange søknader har blitt oppsamlet og at saksbehandlingstiden derfor ikke er tilfredsstillende. Disse medlemmer ser det som nødvendig at søknader om asyl- og oppholdstillatelse har en kort saksbehandlingstid, da dette både er i søkerens og i det norske samfunnets interesse. Disse medlemmer vil derfor støtte Regjeringens forslag til ekstrabevilgninger for å få raskere behandlet de ubehandlede søknadene i Utlendingsdirektoratet og i Utlendingsnemnda. Etter disse medlemmers oppfatning må saksbehandlerapparatet kun økes midlertidig til saksmengden har blitt redusert, og at dette da reduseres til normalt nivå. Disse medlemmer er derfor av den oppfatning at den ekstrabevilgning som det nå søkes om kun skal bidra til å avhjelpe en midlertidig krise. Etter disse medlemmers oppfatning er det helt sentralt å redusere saksbehandlingstiden, da dette vil spare samfunnet for store utgifter ved reduserte kostnader til asylmottak. Disse medlemmer vil presisere at bakgrunnen for at det nå ligger svært mange søknader om asyl- og oppholdstillatelse til behandling er at Stortinget og Regjeringen i en årrekke har ført en asyl- og flyktningepolitikk som har invitert til en storstilt asylinnvandring til Norge. I denne sammenheng vil disse medlemmer presisere at Fremskrittspartiet har advart mot et slikt frislipp i innvandringspolitikken i en årrekke uten at verken stortingsflertallet eller

Regjeringen har hørt på disse advarsler. Disse medlemmer er også av den oppfatning at det er åpenbart at det i dag kommer svært mange asylsøkere til Norge som åpenbart ikke har behov for asyl i Norge. I denne sammenheng vil disse medlemmer vise til at det kommer mange asylsøkere fra det tidligere Øst-Europa. Disse medlemmer er også av den oppfatningen at mye av bakgrunnen for at Norge nå opplever en stor strøm av asylsøkere er at norske myndigheter ikke har sendt asylsøkere, som åpenbart ikke har krav på asyl i Norge, direkte ut av landet etter ankomst. Disse medlemmer er av den oppfatning at Regjeringen snarest må utarbeide lister over de land hvis innbyggere automatisk skal sendes ut av landet når de søker om asyl.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å sørge for en automatisk utsendelse av personer som søker om asyl i Norge, når de kommer fra land hvor det åpenbart ikke er noen politisk forfølgelse av innbyggerne, for eksempel fra Somalia, Nord-Irak og Øst-Europa, samt personer som kommer til Norge via et tredjeland."

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil påpeke at det er stort behov for en rask og korrekt behandling av utlendingssakene i Norge. Den rigorøse praktiseringen av utlendingsloven og en streng norsk asyl- og flyktningepolitikk bidrar til mye merarbeid og manglende tillit til utlendingsmyndighetene. Det er behov for et åpnere regelverk, holdningsendringer og nye rutiner, spesielt for kurante saker.

Dette medlem vil støtte tilleggsbevilgningen nå, men vil påpeke at dersom Norge skal ha en utlendingspolitikk som lar seg forene med vårt ansvar for asyl- og flyktningepolitikken og behovet for moderne, smidige og åpen praksis i kontakten med andre land, må det endringer til i politikken.

Komiteens medlem fra Senterpartiet og representanten Steinar Bastesen er imot Norges deltakelse i Eurodac da dette er et system som ligger utenfor nasjonal kontroll.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak Sammendrag

Bevilgningen på posten skal dekke utgifter knyttet til drift av statlige mottak for asylsøkere og flyktninger, ytelser til asylsøkere og flyktninger mens de oppholder seg i mottak, vertskommunal kompensasjon, flyttinger mellom mottak og i forbindelse med bosetting i kommuner, samt direktebosetting av asylsøkere av helsemessige og/eller sosiale grunner. I tillegg dekkes utgifter til reise og kost for asylsøkere og saksbehandlere i forbindelse med intervju, over denne posten.

Bevilgningsbehovet på posten vil avhenge av gjennomsnittlig belegg og gjennomsnittlig kapasitet i mot-

takene. I tillegg til antall asylankomster ligger faktorer som kapasitetsutnyttelse, saksbehandlingstid, innvilgelsesprosent, bosettingstakt og tid før effektivering av avslag på asylsøknader til grunn for beregning av gjennomsnittlig belegg. I en normalsituasjon med relativt stabilt belegg, er det en forutsetning at 90 pst. av de faste plassene skal være belagt. I perioder hvor belegget reduseres raskt, vil mange mottak måtte legges ned i løpet av kort tid. Det kan derfor aksepteres noe lavere kapasitetsutnyttelse i nedbygingsperioder.

Basert på en antagelse om at det ville være et gjennomsnittlig belegg i mottakene på ca. 11 600 personer, og at det ville være behov for totalt 13 700 plasser, hvorav 500 beredskapsplasser, ble det bevilget 1 191 mill. kroner på kap. 521 post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak i 2001.

Utviklingen i siste halvdel av 2000 og første kvartal 2001 tilsier imidlertid at mottakskapasiteten kan reduseres noe raskere enn det som ble lagt til grunn da budsjettet for 2001 ble utarbeidet sommeren/høsten 2000. Blant annet var det om lag 2 000 færre personer i mottak ved årsskiftet 2000/2001 enn tidligere forutsatt. I tillegg forventes det nå en liten økning i bosettingstakten, som følge av økning av satsene for integreringstilskuddet i 2001, og fortsatt høy prioritering av bosettingsarbeidet i Utlendingsdirektoratet. Det legges derfor til grunn et gjennomsnittlig belegg i statlige mottak på om lag 9 000 personer i 2001. Gitt målet om 90 pst. kapasitetsutnyttelse innebærer dette et kapasitetsbehov på 10 850 plasser. Det er da lagt til grunn en viss overkapasitet av transittplasser, samt 500 betalte beredskapsplasser.

Som følge av dette foreslås det at bevilgningen på kap. 520 post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak reduseres med 262 mill. kroner i 2001.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til Innst. S. nr. 197 (2000-2001) om asyl- og flyktningepolitikken, der det ble slått fast at det er behov for å ha en basis av kjernemottak. Dette er nødvendig både for å ha tilstrekkelig beredskap, og for å ta vare på utvikle kompetanse for kvalitetsmessig drift. Dette medlem vil derfor advare mot for rask nedbygging av kapasiteten, og be Regjeringen legge særlig vekt på at mottak som har god kompetanse og gode resultater ikke legges ned.

12.6 Kap. 3520 Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 520)

Post 4 Diverse inntekter

Sammendrag

Visse innenlandske utgifter knyttet til mottak av asylsøkere og flyktninger kan i henhold til OECD/DACs statistikkdirektiver godkjennes som offisiell utviklingshjelp. De innrapporterte utgiftene knyttet til statlige mottak blir av budsjettekniske grunner inn-

tekstført på kap. 3520 post 4 Diverse inntekter. Dette gjelder utgifter knyttet til asylsøkere og flyktninger som kommer fra såkalte ODA-land, og som har vært i landet i mindre enn ett år.

For beregning av den maksimale andelen av utgiftene til flyktningformål innenlands, som kan innrapporteres som bistandsmidler i 2001, er det tidligere lagt til grunn at 95 pst. av beboerne i mottak kommer fra ODA-godkjente land, og at 75 pst. av beboerne i mottak har vært mindre enn ett år i mottak. På bakgrunn av statistikk for 2000 legges det nå til grunn at 90 pst. av beboerne i mottak kommer fra ODA-land og at 60 pst. av dem har oppholdt seg i mottak i mindre enn ett år. Det understrekes at disse prognosene er heftet med stor usikkerhet.

Som følge av endringen av forutsetningene med hensyn til antall personer i mottak fra ODA-land, som har oppholdt seg i mottak i mindre enn ett år, samt forslaget om å redusere bevilgningen knyttet til drift av statlige mottak, jf. kap. 520 post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, har Norge maksimalt anledning til å innrapportere 502,1 mill. kroner som ODA-midler i 2001. Dette er 172,1 mill. kroner lavere enn innrapporteringen som er lagt til grunn i vedtatt budsjett.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det at bevilgningen på kap. 3520 post 4 Diverse inntekter reduseres med 172,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

12.7 Kap. 521 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521)

Post 60 Integreringstilskudd, kan overføres

Sammendrag

I saldert budsjett for 2001 er det bevilget 2 016,986 mill. kroner på kap. 521 post 60 Integreringstilskudd. Bevilgningen var bl.a. basert på at det ville bli bosatt 7 800 flyktninger i kommunene i inneværende år.

I saldert budsjett for 2001 ble det i tråd med kravet fra kommunesektoren vedtatt å heve integreringstilskuddssatsen fra kr 300 000 til kr 365 000 pr. flyktning. I tillegg vil arbeidet med bosetting fortsatt bli høyt prioritert i 2001. Det forventes derfor noe økning i bosettingstakten, og det legges nå til grunn at totalt 8 300 flyktninger vil utløse utbetaling av integreringstilskudd i 2001.

Dette gir et økt bevilgningsbehov til utbetaling av integreringstilskudd til kommunene på 47,75 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2001. Av dette er 42,5 mill. kroner knyttet til utbetaling av integreringstilskudd for år 1, mens 5,25 mill. kroner er knyttet til utbetaling av såkalt ekstratilskudd ved bosetting av eldre og funksjonshemmede flyktninger.

Det foreslås at bevilgningen på kap. 521 post 60 Integreringstilskudd økes med 47,75 mill. kroner i 2001.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Post 71 Kunnskapsutvikling

Sammendrag

Bevilgningen på posten skal nyttes til kunnskapsutvikling, bl.a. for å sikre et godt kunnskapsgrunnlag for statens asyl-, innvandrings-, flyktning- og integreringspolitikk og bidra til nasjonal kunnskap om gode måter å utvikle et flerkulturelt samfunn på. Utbetalingstidspunktene til prosjektene på denne posten er helt avhengig av fremdriften i prosjektene. Oppstart av prosjektene korresponderer sjelden med budsjettårets begynnelse. Det skyldes bl.a. at prosjektene ofte har lang planleggingshorisont og at en er avhengig av tredjeparter som andre departementer, forskningsinstitusjoner og kommuner. I tillegg er prosjektene som regel av mer enn ett års varighet. Videre ligger det i prosjektarbeidets natur ofte naturlige tidsforskyvninger som det er vanskelig å forutsi. Det foreslås derfor at posten får stikkordet "kan overføres", jf. forslag til vedtak XI nr. 2.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag XI nr. 2 under kap. 25 Komiteens tilråding.

Post 73 Tilskudd til innvandrersisasjoner og annen frivillig virksomhet

Sammendrag

Tilskudd til innvandrersisasjoner og annen frivillig virksomhet fordeles på tilskudd til landsdekkende organisasjoner på innvandrerfeltet, driftstilskudd til lokale innvandrersisasjoner, samt tilskudd som bidrar til flerkulturelt mangfold, dialog og samhandling.

Målsettingen med tilskuddet til landsdekkende organisasjoner er bl.a. å støtte organisasjoner som ivaretar asylsøkernes, innvandrernes og flyktningenes interesser i samfunnet, bygge opp kunnskap om deres behov og dokumentere og motvirke rasisme og diskriminering.

Tilskuddet til landsdekkende organisasjoner er evaluert, og en rapport forelå i 2000. Rapporten konkluderte med at forvaltningen av ordningen er i tråd med statens økonomireglement, men at formål og kriterier bør gjennomgås. Rapporten ble sendt på en bred høring. Rapporten og høringsuttalelsene danner grunnlag for en videre gjennomgang av ordningen med sikte på en forvaltning som best mulig fremmer ordningens formål. Målformuleringene og kriteriene vil bli ytterligere presisert. Videre vil forholdet mellom medlemsbaserte organisasjoner og stiftelser fortsatt bli vurdert.

Kommunal- og regionaldepartementet skal nedsette et utvalg som skal vurdere mål og kriterier for støtten. Etter planen skulle utvalget ha slutført sitt arbeid, slik at det eventuelt kunne vært foretatt endringer i mål eller kriterier for støtten i 2002. Dette arbeidet er noe forsinket, og planlegges nå slutført til 2003-budsjettet.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

12.8 Kap. 524 Utlendingsnemnda*Post 1 Driftsutgifter**Sammendrag*

I saldert budsjett for 2001 er det bevilget 55,3 mill. kroner på kap. 524 post 1 Utlendingsnemnda for å dekke utgifter knyttet til drift av nemnda, eksklusive utgifter knyttet til selve nemndbehandlingen, som dekkes over kap. 524 post 21 Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling.

I vedtatt budsjett for 2001 ble det lagt til grunn at Utlendingsnemnda skulle behandle 7 500 saker, hvorav 3 400 saker i full nemnd og 4 100 saker av nemndleder alene eller av sekretariatet.

Det var da forutsatt at Justisdepartementet ved årsskiftet ville ha nedarbeidet hoveddelen av restansene, slik at kun et fåtall saker skulle overføres til nemnda. Blant annet på grunn av økt produksjon av vedtak i Utlendingsdirektoratet 2. halvår 2000, klarte imidlertid ikke Justisdepartementet å nå denne målsettingen. Ved årsskiftet ble det derfor overført om lag 2 150 saker fra Justisdepartementet til den nyopprettede Utlendingsnemnda. Det anslås at Utlendingsnemnda må styrkes med til sammen 21 årsverk for å nedarbeide restansene fra Justisdepartementet. Dette innebærer et merbehov på kap. 524 post 1 Driftsutgifter på anslagsvis 6 mill. kroner i 2001.

I tillegg til merbehov som følge av restanser fra Justisdepartementet har Utlendingsnemnda et merbehov på kap. 524 post 1 Driftsutgifter knyttet til investeringer og drift. Dette knytter seg bl.a. til kjøp av konsulenttenester på IT-siden, herunder videreutvikling av sikkerhetsløsninger og systemrevisjon, og verifiseringsutgifter. Grunnen til at dette ikke ble inkludert i budsjettet for 2001 er at det har vært vanskelig å budsjettere en ny virksomhet uten referanser fra tilsvarende virksomhet. Merbehovet er anslått til 3 mill. kroner i 2001.

På bakgrunn av ovennevnte fremmes det forslag om en tilleggsbevilgning på kap. 524 post 1 Driftsutgifter på 9 mill. kroner i 2001.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om en tilleggsbevilgning på kap. 524 post 1 på 9 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser for øvrig til komiteens merknad under kap. 12.3.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er enig med Regjeringen i at det

i dag er uakseptabelt lange saksbehandlingstider for nesten alle sakstyper i utlendingsforvaltningen. Flertallet viser til merknader i Innst. S. nr. 197 (2000-2001) og støtter forslagene om tilleggsbevilgning for å redusere behandlingstiden.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til merknader under avsnitt 12.5.

*Post 21 Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling**Sammendrag*

Bevilgningen på posten skal dekke utgifter i forbindelse med oppgaver knyttet til den juridiske behandling i nemndene, noe som særlig avhenger av tilstrømmingen av asylsøkere. Dette omfatter godtgjørelse til nemndmedlemmer, godtgjørelse til et eget koordineringsutvalg, godtgjørelse for tolker samt reise og opphold for nemndmedlemmer, søkere og advokater.

Det er anslått at av restansene fra Justisdepartementet på 2 150 saker, jf. kap. 524 post 1 Driftsutgifter, må totalt 1 150 saker behandles i nemnd, hvorav om lag 500 med personlig fremmøte og om lag 650 saker uten personlig fremmøte. Det antas at dette vil føre til merutgifter på totalt 8,3 mill. kroner, hvorav 2,8 mill. kroner vil påløpe i 2001 og 5,6 mill. kroner vil påløpe i 2002. Merutgiftene er knyttet til godtgjørelse av nemndmedlemmer og tolker samt reise- og oppholdsutgifter for nemndmedlemmer, advokater og søkere.

I tillegg til merutgifter som følge av restansene fra Justisdepartementet har Utlendingsnemnda et merbehov på kap. 524 post 21 Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling på ca. 1,4 mill. kroner i 2001. Merbehovet er knyttet til utgifter i forbindelse med bruk av tolkedatabasen i Utlendingsdirektoratet, forbruksmaterieell og godtgjørelse av saksomkostninger i saker der avslag blir omgjort, jf. forvaltningsloven § 36.

Stortinget har vedtatt en opptrappingsplan for advokatsalærsatsen, jf. kap. 466 Advokatutgifter m.m. under Justisdepartementet. På bakgrunn av dette skal Utlendingsnemnda kompenseres med en rammeoverføring fra Justisdepartementets budsjett med 241 000 kroner i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett, jf. Budsjett-innst. S. nr. 4 (2000-2001).

I budsjettet for 2001 ble det lagt til grunn at Utlendingsnemnda ville være i full drift like etter oppstart. Det har imidlertid gått noe lenger tid enn det som var forutsatt, og aktivitetene i nemndene kom først i gang i månedsskiftet februar/mars. På bakgrunn av dette legges det til grunn en innsparing på 6,9 mill. kroner i 2001.

På bakgrunn av det ovenstående fremmes det forslag om en reduksjon av bevilgningen på kap. 524 post 21 Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling på 2,5 mill. kroner i 2001.

*Komiteens merknader**Standpunkttabell, avsnitt 12.8*

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. for- slag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	H	FrP	SV	Representan- ten Bastesen
524	21	Utlendingsnemnda							
	1	Restanser	+2,800	+2,800	+2,800	+2,800	+2,800	0,000	+2,800
	2	Tolkedatabase	+1,400	+1,400	+1,400	+1,400	+1,400	0,000	+1,400
	3	Advokatsalærsatsen	+0,241	+0,241	+0,241	+0,241	+0,241	0,000	+0,241
	4	Innsparing	-6,90	-6,90	-6,90	-6,90	-6,90	0,000	-6,90
		Sum, netto	-2,46	-2,46	-2,46	-2,46	-2,46	0,000	-2,46

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere bevilgningen under kap. 524 post 21 med netto 2,5 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti går imot Regjeringens forslag.

Dette medlem viser til at det er få saker som blir behandlet i full nemnd, og at det har gått lengre tid enn planlagt før nemndene kom i virksomhet. Forslaget til revidering av budsjettet vil svekke muligheten til å få behandlet tilstrekkelig mange saker i full nemnd. Dette medlem ønsker en praksis der flere får prøvd sin sak i full nemndsbehandling, og vil derfor gå i mot reduksjonen på 2,5 mill. kroner på post 21.

12.9 Kap. 552 Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling

Post 56 Omstilling og nyskaping, fond

Sammendrag

Fornyelsen i offentlig sektor vil medføre til dels betydelige strukturendringer, ikke minst for statlige virksomheter. I kommuner eller områder der det også er nedbemanning og omstilling i privat sektor, er utfordringene ekstra store. Summen av disse endringene kan slå meget uheldig ut ikke bare for den enkelte kommune, men for hele regionen.

Omstillingsbevilgningen er i 2001 på 79 mill. kroner. Midlene er bundet opp til kommuner og områder som allerede har omstillingsstatus. Bevilgningen er rettet mot områder som opplever nedbemanning i hjørne-
steinsbedrift/-næring i privat sektor. Bevilgningen over kap. 552 post 56 fanger derfor ikke opp uheldige sumvirkninger av strukturendringer i offentlig sektor.

Omstillings- og nyskappingsarbeid er en langvarig og krevende prosess som fordrer et godt analysegrunnlag. Det foreligger i dag ingen tilfredsstillende undersøkelser som angir omfanget av slike sumvirkninger som

her omtales. Kommunal- og regionaldepartementet vil sette i gang en utredning for å få bedre oversikt over omfanget. Mange kommuner og regioner har uttrykt bekymring for konsekvensene av statlig nedleggelse. Det er derfor behov for konsekvensanalyser i utvalgte områder. Utredningsarbeidet og konsekvensanalysene er nødvendig for å kunne beregne hva omstillingsarbeidet i de berørte områdene vil koste i kommende år. For at Kommunal- og regionaldepartementet skal kunne imøtekomme spesielt utsatte kommuner eller områder allerede i 2001, foreslås det at kap. 552 post 56 økes med 10 mill. kroner, fra 79 mill. kroner til 89 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet har merket seg at Regjeringen skriver følgende:

"Fornyelsen i offentlig sektor vil medføre til dels betydelige strukturendringer, ikke minst for statlige virksomheter. I kommuner eller områder der det også er nedbemanning og omstilling i privat sektor, er utfordringene ekstra store. Summen av disse endringene kan slå meget uheldig ut ikke bare for den enkelte kommune, men for hele regionen."

Disse medlemmer har merket seg at Kommunal- og regionaldepartementet vil sette i gang en utredning for å få bedre oversikt over omfanget av strukturendringene. Disse medlemmer mener en slik utredning burde vært iverksatt før omstillingsvedtak treffes. Det har ikke skjedd. Derfor er et viktig at en slik konsekvensvurdering settes i gang så fort som mulig og disse medlemmer mener Regjeringen bør innstille strukturendringene inntil konsekvensene er kartlagt. Disse medlemmer er enig i bevilgningsforslaget for å imøtekomme spesielt utsatte kommuner.

12.10 Kap. 2425 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og fylkeskommunene

Post 51 Distriktsutviklingstilskudd, fond, kan nyttes under kap. 551 post 51

Sammendrag

Bevilgningene på 50-postene under programkategori 13.50 Regional- og distriktpolitikk setter rammer for de tilsagn som kan gis i det enkelte budsjettår. Når Stortinget har vedtatt en bevilgning, overfører Kommunal- og regionaldepartementet midlene til fond i Norges Bank. Utbetalinger av tilsagn skjer fra disse fondene i det året tilsagn blir gitt og i påfølgende år. Tilsagn gis av Kommunal- og regionaldepartementet eller av dem som har fått slik fullmakt av departementet. Et tilsagn gjelder i det året det blir gitt pluss to år. Etter søknad kan et tilsagn bli forlenget med et tredje år. Ubenyttede midler blir tilbakeført til statskassen. Utbetalinger skjer etter dokumenterte utgifter fra støttemottaker. Fondene ble opprettet i 1991.

I forbindelse med regnskapsavslutningen for fondene i 2000, er det avdekket at ett av fondene har negativ saldo. Dette gjelder fondet som statens bevilgninger over kap. 2425 post 51 Distriktsutviklingstilskudd overføres til. I gjennomsnitt har det i perioden 1991-2000 årlig blitt bevilget 700-800 mill. kroner over denne posten. Med unntak av en liten andel av bevilgningen, som har blitt disponert av Kommunal- og regionaldepartementet (4-6 mill. kroner pr. år), har midlene blitt utbetalt fra fondet i Norges Bank til SND, som har disponert midlene på vegne av Kommunal- og regionaldepartementet. Status for fondet i dag er en negativ saldo på 1,3 mill. kroner. Utover dette er det

restforpliktelser på tidligere gitte tilsagn på til sammen 5,2 mill. kroner. Det betyr et samlet inndeckningsbehov på 6,5 mill. kroner, forutsatt at alle tilsagn som er gitt i 1999 og 2000 kommer til utbetaling. Endelig oppgjør av årgangene vil bli foretatt etter utløpet av henholdsvis 2001 og 2002 og eventuelt ubenyttede midler vil bli tilbakeført til statskassen.

Kommunal- og regionaldepartementet har nedlagt et betydelig arbeid med å gjennomgå tidligere budsjettår-ganger for denne posten, uten at det er funnet vesentlige forhold som kan bidra til å forklare avviket. Avviket kan i prinsippet skyldes årganger helt tilbake til 1991 (da fondene ble opprettet), mens Kommunal- og regionaldepartementet av ressursmessige hensyn bare har foretatt etterkontroll og ny avstemming av fondsregnskapet for perioden 1996-2000.

Kommunal- og regionaldepartementet vil omdisponere 6,5 mill. kroner innenfor vedtatt bevilgning for 2001 for kap. 2425 post 51.

Rutinene for kontroll og avstemming av fond i Norges Bank er nå innskjerpet.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, tar dette til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for en sterkere satsing på veibygging og lavere avgifter for å styrke næringslivets konkurransevne og foreslår derfor å redusere posten med 150 mill. kroner. Det fremsettes følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2425		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og fylkeskommunene:	
	51	Distriktsutviklingstilskudd, fond, kan nyttes under kap. 551 post 51, nedsettes med fra kr 793 400 000 til kr 593 400 000"	200 000 000

Post 74 Dekning av tap på risikolån og garantier

Sammendrag

Det er i Ot.prp. nr. 57 Om lov om Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, slått fast at staten skal dekke tap på risikolån og garantier som eventuelt overstiger 10 pst. av tapsfondenes størrelse. For risikolån og garantier gitt i 1995, er realiserte tap så store at det bevilgede tapsfondet ikke er tilstrekkelig til å dekke reelle tap.

Det foreslås bevilget 1,1 mill. kroner over kap. 2425 ny post 74 Dekning av tap på risikolån og garantier.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under ny post 74.

12.11 Kap. 5326 SIVA (jf. kap. 2426)

Post 71 Låneprovisjon

Sammendrag

Opprinnelig anslått låneprovisjon er 2,15 mill. kroner. Endrede renteforutsetninger gjør det nødvendig å øke anslaget med 0,5 mill. kroner.

Posten foreslås oppjustert med 0,5 mill. kroner, fra 2,15 mill. kroner til 2,65 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

12.12 Kap. 5613 Renter fra SIVA*Post 80 Renter**Sammendrag*

Opprinnelig anslåtte renteinntekter er 54,925 mill. kroner. Endrede renteforutsetninger gjør det nødvendig å øke anslaget med 0,675 mill. kroner.

Posten foreslås oppjustert med 0,675 mill. kroner, fra 54,925 mill. kroner til 55,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

12.13 Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner*Post 60 Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning**Sammendrag**Barne- og etterlattepensjon*

I budsjettavtalen som ble inngått mellom Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre om statsbudsjettet 2001 heter det i pkt. 27:

"Avtalepartene er enige om å kompensere for kommunenes avsetninger som følge av endringer i barne- og etterlattepensjoner for inntil 1G mrd. kr Det legges til grunn at overføringene benyttes til å bygge opp slike pensjonsfond. Overføringene er således en tvungen sparing på linje med avsetningen til utvidet ferie i 2000 og 2001."

Ved stortingsbehandlingen av statsbudsjettet 2001 ble følgende vedtatt:

*Komiteens merknader**Standpunkttabell, avsnitt 12.13*

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	H	FrP	SV	Representanten Bastesen
571	60	Rammetilskudd til kommuner							
	1	Barne- og etterlattepensjon	+945,909	+945,909	+945,909	+945,909	+945,909	+945,909	+945,909
	2	Pensjonspremie for lærere	+340,000	+340,000	+340,000	+340,000	+340,000	+340,000	+340,000
	3	Økning	0	0	+250,000	0	0	+1 400,000	+1 400,000
	4	Økt fribeløp	0	0	0	0	+170,000	0	0
		Sum	+1 285,909	+1 285,909	+1 535,909	+1 285,909	+1 455,909	+2 685,909	+2 685,909

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Høyre slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 571 post 60 med i alt 1 285, 909 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser videre til at kommunene og fylkeskommunene står for mesteparten av den offentlige tjenesteproduksjonen. Derfor må kommuner og fylkeskommuner ha økonomiske rammer som gjør dem i stand til å tilby

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med forslag til bevilgning til kommunesektoren til kompensasjon for økte kostnader til barne- og etterlattepensjon på inntil 1,25 mrd. kroner."

Regjeringen følger opp budsjettavtalen og stortingsvedtaket ved å foreslå en bevilgning på i alt 1,25 mrd. kroner til kommunesektoren. Midlene fordeles med kr 945 908 753 til kommunene og kr 304 091 247 til fylkeskommunene (jf. kap. 572 post 60). I fordelingen mellom kommuner og fylkeskommuner er pensjonsgrunnlag brukt som vektor. Kommunens Sentralforbund har bistått i arbeidet med fordelingsberegningen.

Økt pensjonspremie til lærere

Kommunesektoren har fått merutgifter som følge av økt premiesats til Statens Pensjonskasse (SPK) for lærere fra 8,1 pst. til 10 pst. fra 1. januar 2001. SPK anslår at premieøkningen vil føre til en merutgift for kommunesektoren på 455 mill. kroner for 2001. Kommunesektorens økte premieinnbetaling til SPK i 2001 vil isolert sett føre til et tilsvarende redusert tilskuddsbehov til SPK fra AAD sitt budsjett, jf. omtale under kap. 1542.

Som en kompensasjon for kommunesektorens merutgifter foreslås det en tilleggsbevilgning på 340 mill. kroner til kommunene og 115 mill. kroner til fylkeskommunene (jf. kap. 572 post 60), til sammen 455 mill. kroner.

de tjenestene befolkningen har behov for. Disse medlemmer mener at Regjeringens økonomiske opplegg overfor kommunesektoren legger til rette for dette.

Disse medlemmer viser til at den reelle veksten i kommunesektorens samlede inntekter er større enn på flere år. Denne veksten anslås i revidert nasjonalbudsjett til å være om lag 2 pst. fra 2000 til 2001. I tillegg har kommunesektoren fått kompensasjon for økte kostnader ved forlenget ferie og lønnsoppgjøret for

lærere på i alt 3,4 mrd. kroner. Disse medlemmer viser videre til at ifølge revidert nasjonalbudsjett var den reelle veksten fra 1997 til 1998 svak, fra 1998 til 1999 på 1,5 pst. og fra 1999 til 2000 på 1,4 pst. Det var de årene sentrumpartiene satt i Regjeringen.

Disse medlemmer viser videre til at kommunesektorens anslås å få et underskudd før lånetransaksjoner på 6,5 mrd. kroner i år. En betydelig del av dette underskuddet kan tilskrives finansieringsprinsippene for grunnskolereformen og eldresatsingen. Disse prinsippene fører til at kommunesektorens investeringer reduserer overskuddet i investeringsperioden fordi størstedelen av de statlige overføringene til disse investeringene fordeles over et lengre tidsrom.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til materiale fra Kommunenes Sentralforbund som forteller at 85 pst. av kommunene viser til at de ikke er i stand til å foreta effektivisering uten at det fører til reduksjon i tjenestetilbudet. Dette viser at det effektiviseringskravet som var lagt til grunn for årets statsbudsjettbudsjett var i strengeste laget.

Disse medlemmer mener bl.a. at mange kommuner kan komme til å øke barnehagesatsene fra høsten av til tross for de 240 millionene som Regjeringen foreslår omdisponert for å øke statstilskuddet. I notat til finanskomiteen datert 23. mai 2001 skriver Kommunenes Sentralforbund følgende:

"En rekke kommuner har budsjettvedtak om å øke takstene annet halvår. Selv om kommunen overvelter hele økningen i statstilskuddet til foreldrene, behøver ikke dette bety lavere satser enn i dag. Resultatet vil være lavere satser enn kommunen opprinnelig la opp til."

Videre står det i notatet:

"Kommunenes finansielle situasjon varierer kraftig, kommuner som har underskudd på driften har behov

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571):	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, forhøyes med fra kr 28 510 007 000 til kr 30 045 916 000"	1 535 909 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at fribeløpet ved sykehjemsbrukernes egenbetaling for sykehjems plasser har vært uregulert i en årrekke.

I dag beholder en sykehjemsbruker kr 6 000 av egne penger. Av alt overskytende beregnes egenbetaling for sykehjems plasser. Disse medlemmer mener det

for å redusere kommunens utgifter til så vel barnehage som andre formål."

Disse medlemmer viser til at Skolefritidsordningen er et viktig tilbud til barn i gruppen 1.-4. klasse. Mange kommuner har varslet økning i prisene fra høsten av. Det kan føre til at barn som trenger dette tilbudet, blir tatt ut av ordningen fordi foreldrene synes det blir for dyrt.

Disse medlemmer viser til at mange kommuner foretok kutt i bevilgningene til skolene i sine budsjett for inneværende år. Kuttene vil først bli merkbare på den enkelte skole fra skolestart høsten 2001, fordi det er umulig å foreta store kutt fra 1. januar. En svært høy andel av utgiftene er lærerlønninger, og det er ikke mulig å si opp lærere midt i et skoleår. Derfor må budsjettkuttene som er beregnet på hele året, tas over høstmånedene. Lærerstillinger må fjernes og dermed reduseres mulighetene for i enkelte timer å kunne dele opp klassene. Dette går særlig utover elever som har behov for spesiell oppfølging og der undervisning i mindre grupper er en forutsetning.

Disse medlemmer viser til tall fra Landslaget for udelte og fådelt skole (Lufs) som viser at 163 grendeskoler er truet av nedleggelse. Organisasjonen har aldri før registrert så mange planer om nedleggelse. Det er svak økonomi som er den direkte årsaken til dette. Dette er et nytt eksempel på at det er barna som må betale når kommunene kommer i en situasjon der det må strammes inn.

Disse medlemmer mener at overstående eksempler viser at selv om kommunesektoren fikk en relativt høy inntektsvekst inneværende år, er det for stor avstand i forholdet mellom pålagte oppgaver og inntektsrammer.

For å motvirke at kommuner må foreta kutt i tjenestetilbudet som rammer svake grupper og for å sikre at kommuner kan opprettholde en viss kvalitet i tilbudene som gis, vil disse medlemmer foreslå å øke de frie inntektene i kommunesektoren med 250 millioner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

er helt urimelig at fribeløpet ikke er høyere, og vil derfor foreslå å doble dette til kr 12 000.

Disse medlemmer foreslår at kommunene kompenseres for den økningen i kommunenes utgifter dette vil medføre, og foreslår at bevilgningen økes med 170 mill. kroner i denne forbindelse, dvs. med i alt kr 1 455 909 000.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571):	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, forhøyes med fra kr 28 510 007 000 til kr 29 965 916 000"	1 455 909 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen vil vise til at norsk økonomi er sterk. Det er imidlertid en økende ubalanse mellom privat og offentlig forbruk til velferdsgoder, og det er en sterk ubalanse i kommuneøkonomien. Underskuddet i sektoren var ifølge St.prp. nr. 82 (2000-2001) på 9,8 mrd. kroner i 1999, 7,3 mrd. kroner i 2000 og ser ut til å bli 6,5 mrd. kroner i 2001. Dette skyldes at Stortinget gjennom flere år har pålagt kommuner og fylkeskommuner oppgaver som det ikke har vært tilstrekkelig med ressurser i kommunene til å løse. Alvoret understrekes ytterligere av at mange kommuner og fylkeskommuner ikke lenger har reserver å tære på.

Kommunesektoren har ansvaret for de viktigste områdene som angår folks hverdag, slik som skole, helse, omsorg, kultur, samferdsel og sosiale tiltak. Gode tjenester er helt avgjørende for folks levekår, og er en uunnværlig infrastruktur for næringslivet. En svekket offentlig sektor vil bidra til at forskjellen mellom folk øker, stikk i strid med det Regjeringen har lovet. Skal velferdsstaten sikres for alle, må flertallet av befolkningen føle seg tjent med og være fornøyd med det offentlige tilbudet. Slik er det ikke i dag. Politiske løfter om satsing på billige barnehager, kvalitets-skole uten egenandeler, god og verdig eldreomsorg og fjerning av fattigdom, må følges opp av konkret politisk handling for å realisere løftene.

Disse medlemmer vil spesielt påpeke at over 20 000 barn lever under forhold som må betegnes som fattigdom. Det er en skam hvis et rikt land som Norge ikke klarer å fjerne denne fattigdommen. Tiltak må settes inn både på kort og lang sikt. En god kommuneøkonomi er helt nødvendig for å løse dette. Et godt og kompetent sosialfaglig hjelpeapparat, sosialhjelpssatser det går an å leve av, trygge og rimelige boligtilbud til vanskeligstilte, gratis grunnskole, lav foreldrebetaling i SFO og barnehager i tillegg til kultur- og fritidstilbud uten egenandeler, er nøkkelfaktorer for å unngå at økonomisk fattigdom skal ramme barn og ekskludere dem fra sosiale fellesskap. Det er åpenbart at det finnes ressurser i Norge til å løse dette hvis det er vilje til omfordeling. Disse medlemmer viser til diverse forslag om behovet for økt satsing på disse områdene.

Disse medlemmer understreker behovet for reduksjoner i egenbetalingen i skolefritidsordningen, og viser til Innst. S. nr. 42 (1999-2000) og Riksrevisjo-

nens dokument 3.10 (1998-1999) som tydeliggjør at flere kommuner ikke har fått inndeckret de ekstra kostnader som har påløpt dem i forbindelse med skolefritidsordningen etter Reform 97. Disse medlemmer merker seg at Regjeringen utsetter endringer i kommunenes tilskuddsordning, og etterlyser innlemming av tilskuddet til skolefritidsordninger i rammetilskuddet til kommunene.

Disse medlemmer mener prisen på en plass i skolefritidsordningen bør reguleres etter inntekt og med maksimalsats. Disse medlemmer ønsker en halvering av dagens foreldrebetaling, og foreslår en økning på 85 mill. kroner til skolefritidsordninga.

Disse medlemmer viser til at Sosialistisk Venstreparti satser 200 mill. kroner på et utviklingstilskudd som skal gå til forsøksvirksomhet med alternative læringsmåter og en mer fleksibel skoledag. Skolene kan søke om midler til ulike prosjekt som å endre arbeidsplanen, styrke kontakten med arbeidsplasser omkring skolen eller ei rekke andre prosjekt som hver enkelt skule ønsker å prøve ut. Forbedret infrastruktur for realisering av nye læreformer er også en del av dette.

Skolefritidsordningen og grunnskolen er kommunenes ansvar. Disse medlemmer har derfor valgt å legge bevilgningene til disse formålene inn i rammeoverføringene til kommunene. En reell og varig styrking av kommunenes økonomi. I tillegg til nevnte økning på til sammen 285 mill. kroner øker disse medlemmer rammetilskuddet til kommunene med 1 115 mill. kroner, og vises i denne sammenheng til kap. 571 post 60 og disse medlemmers merknad til denne.

Disse medlemmer viser også til behovet for opprustning av skolebygg og infrastruktur i grunnskolen, spesielt i ungdomstrinnet, og viser til Dokument nr. 8:109 (2000-2001) om opptrappingsplan for ungdomstrinnet i grunnskolen. Disse medlemmer ber Regjeringen komme tilbake med en plan for ytterligere satsinger på skolen i forbindelse med statsbudsjettet for 2002.

Disse medlemmer vil også påpeke at det er behov for å sette kommunene i stand til å følge opp satsingen innen bl.a. psykiatri og eldrereform, noe som krever kommunal egenandel og en økning i aktiviteten. Disse medlemmer viser til merknader under kap.

586 og vil komme tilbake til dette under behandlingen av kommuneproposisjonen for 2002.

Etter disse medlemmers syn er det nå sterkt behov å ta et første skritt for å redusere den økonomiske ubalansen i kommunesektoren gjennom behandlingen av Revidert budsjett for 2001 og viser til vårt forslag om å øke de frie midlene til kommunene med 1 400 000 000 kroner.

Det er behov for en forpliktende plan for inndekning av ubalansen i kommuneøkonomien som i løpet av få år kan rette opp den store ubalansen, og sørge for at tjenestetilbudet fungerer. Disse medlemmer vil komme tilbake til dette i behandlingen av kommuneøkonomien for 2002.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571):	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, forhøyes med fra kr 28 510 007 000 til kr 31 195 916 000"	2 685 909 000

Komiteens medlem representanten Steinar Bastesen viser til at budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet og Sentrum har påført kommunene betydelige merkostnader. Økt elavgift og økt moms betyr vesentlige utgiftsøkninger for kommunene, utgifter som langt på vei spiser opp de økninger som ble lagt inn i overføringene til kommunene i budsjettet for 2001. Dette medlem mener derfor at disse partier må bære ansvaret for at mange småskoler nå trues med nedleggelse og at kostnadene til drift av alders- og sykehjem har økt langt mer enn lønnsutviklingen for de ansatte skulle tilsi.

Dette medlem støtter forslaget om tilleggsbevilgninger for å redde nedleggingstruede skoler, men vil samtidig påpeke behovet for reduksjoner i moms og elavgift.

Dette medlem mener at statens skatte- og avgiftspolitikken virker unødige byråkratiserende, og medfører at beløpene til direkte tjenesteproduksjon reduseres for å finansiere dette byråkratiet. Dette medlem kan vanskelig se at dette er i tråd med visjonene om et enklere Norge og mer tjenesteproduksjon for hver krone.

Post 64 Skjønnstilskudd

Sammendrag

I Revidert nasjonalbudsjett kap. 3.3 Enkelte skatte- og avgiftspolitiske spørsmål, er det redegjort for konsekvenser for enkeltkommuner av nye regler for verdsettelse og/eller fordeling av eiendomsskatt på kraftanlegg. Det foreslås en særskilt bevilgning for 2001 på 25 mill. kroner til en midlertidig overgangsordning for kraftkommuner som har fått en betydelig reduksjon i inntektene fra eiendomsskatt på kraftanlegg. Kommunene kan be om et ekstratilskudd for å dekke inntekts-

bortfall som skyldes tvister om fordelingsregler, men beløpet må betales tilbake dersom tvisten løses til kommunens fordel. Videre kan det gis delvis kompensasjon for inntektsbortfall som skyldes nye verdsettelsesregler, forutsatt at inntektsreduksjonen er vesentlig større enn 15 pst. Det foreslås å knytte ordningen opp til skjønnsdelen av rammetilskuddet til kommunene. Eventuell tilbakebetaling fra kommunene vil skje i form av trekk i rammetilskuddet til den enkelte kommune.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 571 post 64 med 25 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til at mange grendeskoler er truet av nedleggelse som følge av trang kommuneøkonomi. Disse skolene er svært viktig for mange lokalsamfunn, og er ofte et viktig kulturelt og sosialt samlingspunkt for unge og gamle. Disse medlemmer mener det er viktig å opprettholde grendeskolene, og vil på denne bakgrunn foreslå å øke bevilgningen over fylkesmannens skjønnsnett med 50 000 000 kroner som tildeles kommuner med nedleggingstruede skoler. Disse medlemmer vil vise til at et tilsvarende tiltak for budsjettåret 1999 hadde god effekt.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommunene	
	64	Skjønnstilskudd forhøyes med fra kr 3 206 000 000 til kr 3 281 000 000"	75 000 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet og representanten Steinar Bastesen viser i tillegg til merknad i Budsjett-innst. S. II (2000-2001) der Senterpartiet går inn for å kompensere kommuner for bortfall av eiendomsskatt på kraftanlegg med 25 mill. kroner utover Regjeringens forslag til kompensasjon, slik at disse kommunene får kompensert 50 mill. kroner av det innrapporterte inntektsbortfallet på 60 mill. kroner.

For å sikre grendeskolenes videre drift og for på bakgrunn av kompensasjon til kommunene for bortfall av eiendomsskatt på kraftanlegg, fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommunene	
	64	Skjønnstilskudd forhøyes med fra kr 3 206 000 000 til kr 3 306 000 000"	100 000 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at omleggingen av eiendomsskatten til kraftkommunene medførte et betydelig inntektstap for kommunene. Dette medlem registrerer at Regjeringa vil kompensere dette inntektsbortfallet i 2001 med 25 mill. kroner. Det er etter dette medlems mening ikke tilstrekkelig, og det fremmes forslag om en økning på ytterligere 25 mill. kroner.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571):	
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572 post 64</i> , forhøyes med fra kr 3 206 000 000 til kr 3 256 000 000"	50 000 000

*Post 68 Forsøk med rammefinansiering av
øremerkede tilskudd*

Sammendrag

Forsøk med rammefinansiering av øremerkede midler består av 15 øremerkede tilskudd som i et forsøk skal utbetales som rammemidler til 20 kommuner. Noen av tilskuddene som inngår i forsøket er aktivitetsbaserte og justeres i løpet av budsjettåret. Dette er tilfelle for kap. 221 post 65 Opplæring for språklige minoriteter.

I forbindelse med justeringen for budsjettåret 2000 ble beløpet over kap. 221 post 65 korrigerert med kr 3 538 000. Dette beløpet skulle blitt utbetalt til kommunene som er berettiget til dette tilskuddet i desember 2000. Ved en feil ble det imidlertid utbetalt bare kr 608 000 til kommunene. Ikke utbetalt beløp på kr 2 930 000 ble trukket inn i statskassen ved avslutningen av regnskapet for 2000. På denne bakgrunn foreslås det en tilleggsbevilgning på kr 2 930 000 på 2001-budsjettet som vil bli utbetalt til de berørte kommunene.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

12.14 Kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommunene

Post 60 Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning

Sammendrag

Barne- og etterlattepensjon

Det vises til omtale under kap. 571 post 60. Det foreslås en bevilgning på kr 304 091 247 til fylkeskommunenes avsetninger til barne- og etterlattepensjoner.

Økt pensjonspremie til lærere

Det vises til omtale under kap. 571 post 60. Det foreslås en bevilgning på 115 mill. kroner til dekning av fylkeskommunenes merutgifter i forbindelse med økning av premiesatsen til Statens Pensjonskasse for lærere fra 8,1 pst. til 10 pst. fra 01.01.2001. Økningen motsvares av et tilsvarende redusert tilskuddsbehov til SPK fra AAD sitt budsjett jf. omtale under kap. 1542.

Dialyse

Rammetilskuddet reduseres med 15 mill. kroner. Det vises til omtale under Sosial- og helsedepartementets kap. 730 post 60.

Legemidler sykehus

Rammetilskuddet økes med 48 mill. kroner. Det vises til omtale under Sosial- og helsedepartementets kap. 730 post 60.

Momskompensasjon til kommunesektoren

Det vises til omtale i avsnitt 1.3 Kompensasjon til statlig forvaltning for merverdiavgift på tjenester.

Komiteens merknader

Standpunkttabell, avsnitt 12.14

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	H	FrP	SV	Representanten Bastesen
572	60	Rammetilskudd til fylkeskommuner							
	1	Barne- og etterlattepensjon	+304,091	+304,091	+304,091	+304,091	+304,091	+304,091	+304,091
	2	Pensjonspremie for lærere	+115,000	+115,000	+115,000	+115,000	+115,000	+115,000	+115,000
	3	Dialyse	-15,000	-30,000	-30,000	-30,000	-15,000	-30,000	-30,000
	4	legemidler, sykehus	+48 000	0	0	0	+48,000	0	0
	5	Økning					+300,000	+250,000	+250,000
		Sum	+452,091	+389,091	+389,091	+389,091	+752,091	+639,091	+639,091

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen, går imot Regjeringens forslag til endringer når det gjelder legemidler for revmatisme. Disse medlemmer ber om at utelukkende medisinske vurderinger blir lagt til grunn ved valg av behandlingsmetode for disse pasientene, jf. merknad under 13.19.1.3. Disse medlemmer ønsker også at pasienter som ønsker det kan få hjemmebasert dialyse jf. merknad under avsnitt 13.19.1.4.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572):	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, forhøyes med fra kr 15 966 100 000 til kr 16 355 191 000"	389 091 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader til kap. 730 post 60 der det bevilges et tilsvarende beløp til ISF. For å sette fylkene i stand til å betale sin del - 50 pst. - av utgiftene i ISF til sykehusene legger disse medlemmer inn 300 mill. kroner på dette kapittel.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572):	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, forhøyes med fra kr 15 966 100 000 til kr 16 718 191 000"	752 091 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen vil vise til at det i lang tid har vært manglende samsvar mellom oppgaver og inntektsgrunnlag knyttet til tjenestetilbud og velferdsgoder, og at det særlig synes det å være en betydelig økonomisk ubalanse i fylkeskommunal sektor. Fylkeskommunene står nå overfor store omstillinger i forbindelse med ny oppgavefordeling. Det er nå behov for å sette fylkeskommunen i stand til å løse sine oppgaver. Disse medlemmer mener det er behov for en særskilt gjennomgang av økonomien og gjeldssituasjonene i hver enkelt fylkeskommune og vil vise til sine forslag og merknader om gjeldssituasjonen og langsiktig løsning av dette problemet i kommuneproposisjonene for 2002.

Disse medlemmer vil vise til at det er stort behov for bedre kollektivtilbud, bedre tilbud til psykiatrien - særlig til barn og unge, rusomsorgen trenger

styrking og kulturtilbudet må bedres. Fylkeskommunen er innehar en nøkkelrolle i å utvikle og samordne kultursatsing for barn og unge blant annet gjennom "den kulturelle skolesekken og nista".

Disse medlemmer viser til at mange fylkessykehus sliter med økonomien, og setter av 50 mill. kroner til økte overføringer til disse.

Det er behov for å lette den prekære økonomiske situasjonen nå og disse medlemmer vil fremmer forslag om å øke bevilgningen til kap. 572 post 60 med 250 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Disse medlemmer viser til sin merknad til avsnitt 13.19.1.3 der utgifter til revmatismemedisin overføres til blåreseptordningen. Dette innebærer en innsparing for fylkene på 48 mill. kroner. Økningen i rammetilskuddet reduseres tilsvarende til 202 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
572	60	Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572): Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, forhøyes med fra kr 15 966 100 000 til kr 16 605 191 000"	639 091 000

12.15 Kap. 586 Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser

Post 63 Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag

Sammendrag

Bevilgningen på denne posten beregnes ut fra renter og avdrag på et ordinært husbanklån. Nye renteforutsetninger medfører økte utbetalinger til kommunene på 126 mill. kroner. Av dette vil 7 mill. kroner bli overført til kap. 571 post 68 Forsøk med rammefinansiering.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til sine respektive merknader under avsnitt 23.1.20.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til at det er en underfinansiering på investeringer til omsorgsboliger på over 3 mrd. pga. manglende prisomregning. Dette medlem vil påpeke at reformen ikke var ment å være en ren boligreform, men at hovedintensjonen var å gi et godt omsorgstilbud til eldre og pleietrengende. Skal det være mulig for kommunene å tilby anstendig omsorg inne i boligene, må de ha økning i frie midler og dekning av løpende utgifter knyttet til investerin-

gene. Dette medlem vil komme tilbake til dette i behandlingen av kommuneøkonomiproposisjonen.

12.16 Kap. 2412 Den Norske Stats Husbank

Post 90 Lån til Husbanken, overslagsbevilgning

Sammendrag

Posten omfatter utbetaling av lån i budsjettåret basert på tilsagn gitt i budsjettåret og flere år tilbake. Enkelte av låneordningene i Husbanken medfører lang byggetid, ofte mer enn et år, mens andre låneordninger ikke medfører bygging og som regel utbetales i budsjettåret.

Utbetalingen av lån skjer i et lavere tempo enn tidligere, bl.a. fordi en større andel av tilsagnene gis til store prosjekter. Posten foreslås derfor redusert med 1 700 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til forslag under kap. 581 bolig og miljøtiltak post 75 boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger der dette medlem går inn for å bevilge 200 mill. kroner for å få mer fart i etablering av rimelige utleieboliger og at dette vil øke behovet for låneramme i Husbanken. På den bakgrunn vil dette

medlem gå imot å redusere kap. 2412 Den Norske Husbank.

12.17 Kap. 5312 Den Norske Stats Husbank

Post 90 Avdrag

Sammendrag

På bakgrunn av regnskapstallene for 2000 oppjusteres anslaget for ekstraordinære innbetalinger. Posten foreslås derfor oppjustert med 320 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

12.18 Kap. 5615 Renter fra Den Norske Stats Husbank

Post 80 Renter

Sammendrag

På denne posten budsjetteres statens renteinntekter fra lån utestående hos Husbanken. Posten foreslås nedjustert med 269 mill. kroner som følge av nedjustering av anslaget for utbetaling av lån, jf. kap. 2412.90 Lån til Husbanken. I tillegg er anslaget for rentenivået nedjustert i forhold det som var lagt til grunn ved budsjetteringen høsten 2000, noe som også gir lavere inntekter på denne posten.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

13. SOSIAL- OG HELSEDEPARTEMENTET

13.1 Fornyelse av den sentrale sosial- og helseforvaltningen

Sammendrag

Det er besluttet å igangsette fornyelse av den sentrale statlige sosial- og helseforvaltningen. Den nye organisasjonsmodellen innebærer at 11 etater slås sammen til 3 etater.

Regjeringens program for fornyelse av offentlig sektor er et sentralt utgangspunkt for arbeidet med fornyelse av den sentrale sosial- og helseforvaltningen. Programmet har som overordnet mål "å fornye, omstille og effektivisere offentlig forvaltning slik at den kan fungere bedre i forhold til befolkningens behov og samfunnsøkonomiske hensyn".

Det har på 90-tallet vært gjennomført flere utredninger om organiseringen av den sentrale sosial- og helseforvaltningen. Utredningene fremhever gjennomgående problemer knyttet til kompetansebehov, styring og samordning. Til tross for de mange utredninger og prosesser som har funnet sted, står en i dag fortsatt overfor mange av de samme prinsipielle organisatoriske utfordringene.

Hovedmålet med omorganiseringen er at en skal stå bedre rustet til å nå de sosial- og helsepolitiske målene og møte fremtidige faglige utfordringer. Tilsynsfunk-

sjonen skal rendyrkes og skilles fra rene forvaltnings- og iverksettingsoppgaver. Dette er viktig både ut fra hensynet til rettssikkerhet for den enkelte pasient og bruker, og ut fra faglige og økonomiske hensyn. Oppgaver foreslås overført fra departementet til underliggende etater.

Det er også et viktig hensyn at kunnskapsmiljøene i den sentrale sosial- og helseforvaltningen skal koordineres og styrkes. Det er behov for å utvikle kompetanseinstitusjoner som er fremtidsrettet og fleksible mht. å møte de utfordringer samfunnet står overfor på sosial- og helseområdet, og for å kunne realisere endringer i prioriteringer og mål. Andre viktige mål med omorganiseringen er at intern administrasjon og dobbeltarbeid skal reduseres. Videre skal det forebyggende arbeid, tilsyn med og kvalitetsutvikling av helse- og sosialtjenesten, forskning og bruken av informasjonsteknologi styrkes.

Flere etater under departementet orienterer seg mot de samme målgruppene, opererer med samme virkemidler og på felles arenaer. Gjennom å samle etatene kan en utvikle et mer solid faglig og enhetlig miljø for kunnskapsbasert iverksetting av tiltak mot forvaltningen og befolkningen. Dette vil legge bedre til rette for resultater innenfor store sosial- og helsepolitiske satsinger, og frigjøre ressurser til nye faglige utfordringer.

Omorganiseringen omfatter følgende 11 etater: Statens helsetilsyn m/fylkeslegetaten og Statens autorisasjonskontor, Statens institutt for folkehelse, Statens helseundersøkelser, Krefregisteret, Statens tobakkskaderåd, Statens råd for ernæring og fysisk aktivitet, Rusmiddeldirektoratet, Etat for rådssekretariater mv., Giftinformasjonsentralen og sekretariatene for Bioteknologinemnda og Nasjonalt råd for spesialistutdanning av leger og legefordinger.

Det etableres 3 etater - Statens helsetilsyn, Sosial- og helsedirektoratet og Nasjonalt folkehelseinstitutt - som erstatter de 11 nevnt ovenfor. En rekke utøvende oppgaver vil bli flyttet ut av Sosial- og helsedepartementet, i hovedsak til Sosial- og helsedirektoratet.

Følgende etater vil inngå i Sosial- og helsedirektoratet: Statens tobakkskaderåd, Statens råd for ernæring og fysisk aktivitet, Rusmiddeldirektoratet, Giftinformasjonsentralen, Etat for rådssekretariater mv., sekretariatet for Nasjonalt råd for spesialistutdanning av leger og legefordinger, og sekretariatet for Bioteknologinemnda. Det planlagte sekretariatet for Nasjonalt råd for prioritering i helsetjenesten vil også bli lagt til Sosial- og helsedirektoratet. I tillegg vil det bli overført oppgaver og personell fra Statens institutt for folkehelse, Statens helseundersøkelser, Statens helsetilsyn og Sosial- og helsedepartementet.

Følgende etater vil inngå i Nasjonalt folkehelseinstitutt: Krefregisteret, visse store deler av Statens helseundersøkelser og Statens institutt for folkehelse. Videre vil det skje en overføring av oppgaver fra Statens helsetilsyn, og overflytting av oppgaver som i dag drives i Statistisk sentralbyrå (dødsårsaksregisteret og abortstatistikken).

Statens helsetilsyn blir omorganisert slik at tilsynsoppgavene rendyrkes og styrkes. Helsetilsynets virksomhet vil bli utvidet til også å gjelde tilsyn med sosialtjenesten.

Forslaget til ny organisering av den sentrale sosial- og helseforvaltningen ble i mars 2001 sendt på høring til berørte etater, tjenestemannsorganisasjoner, universiteter og høyskoler og andre institusjoner. Departementet mottok ca. 90 høringsuttalelser. Det er i proposisjonen redegjort nærmere for saken.

Videre oppfølging

I omorganiseringsprosessen er det et hovedmål å beholde og videreutvikle den kompetansen som finnes i de berørte virksomhetene i dag. Departementet vil tilstrebe trygghet og forutsigbarhet i prosessen. Ingen ansatte vil bli sagt opp som følge av omorganiseringen. Etatene skal etableres så snart det praktisk lar seg gjøre i 2002. Departementet tar sikte på å lyse ut åremålsstillinger for lederne i det nye Sosial- og helsedirektoratet og i nytt Nasjonalt folkehelseinstitutt i 2001. Departementet vil komme tilbake med en nærmere beskrivelse av omorganiseringen i St.prp. nr. 1 (2001-2002).

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet, foreslår at Kreftregisteret fortsetter som en selvstendig virksomhet. Dette innebærer at Kreftregisteret opprettholdes som egen institusjon med et eget budsjettkapittel i Statsbudsjettet. Det innebærer også at forskningsvirksomheten utvikles videre, både innenfor Kreftregisteret og i samarbeid med andre institusjoner i inn- og utland.

Nasjonalt vil Radiumhospitalet fortsatt være en naturlig samarbeidspartner, og det synes derfor mest hensiktsmessig at rapportering endres fra Sosial- og helsedepartementet til Radiumhospitalet.

En eventuell samlokalisering mellom Kreftregisteret og Radiumhospitalet kan vurderes dersom dette synes hensiktsmessig.

Flertallet slutter seg for øvrig til det som står i proposisjonen om fornyelsen av den sentrale helseforvaltning med den endring som følger av merknaden.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til brev fra Finansdepartementet til Senterpartiets stortingsgruppe 30. mai 2001 der departementet viser til at modellen med etablering av Nasjonalt folkehelseinstitutt bl.a. innebærer en samorganisering av de sentrale helseregistrene i Norge, herunder Kreftregisteret. Disse medlemmer viser til at dette legger til rette for en helhetlig og samordnet organisering av datainnsamling og epidemiologisk forskning. En administrativ samordning av helseregistrene vil kunne rasjonalisere registerdriften og øke kvaliteten, og utnytte data bedre. Disse medlemmer vil understreke at et sterkt fagmiljø vil være en attraktiv arbeidsplass, og vil kunne bidra til å løfte opp epidemiologi

som forskningsfelt i Norge, og stimulere til økt forskning.

Disse medlemmer vil peke på at det i flere utredninger har blitt argumentert for å styrke feltet gjennom en bedre utnyttelse av data og en felles administrativ forankring av helseregistrene, og at det er blitt hevdet at data fra registrene er vanskelig tilgjengelig.

Disse medlemmer vil vise til at etatene som foreslås samorganisert i Nasjonalt folkehelseinstitutt i stor grad ivaretar de samme funksjonene innenfor forskjellige fagområder. Det drives registervirksomhet, epidemiologisk forskning, informasjonsvirksomhet, samt rådgivning og veiledning overfor sentrale myndigheter, tjenesteapparatet og andre sektorer.

Disse medlemmer vil understreke at forslag til etablering av Nasjonalt folkehelseinstitutt ikke innebærer nedbygging av Kreftregisterets spisskompetanse eller forskningsaktiviteter. Registeret skal videreføres som i dag, og forskning knyttet til data fra Kreftregisteret skal styrkes. Kreftregisteret vil som et ledende epidemiologi- og sykdomsregistermiljø i Norge ha svært mye å tilføre det nye instituttet og de andre fagmiljøene.

Disse medlemmer viser til at etter departementets vurdering er det ingen alternative tilknytningsformer for Kreftregisteret i den nye organisasjonsstrukturen. Det er mange faglige argumenter for å knytte Kreftregisteret til et større miljø. Dersom Kreftregisteret ikke blir en del av det nye nasjonale folkehelseinstituttet, faller mye av det faglige grunnlaget for etableringen av instituttet bort. Dette gjelder bl.a. målene om å høyne kvalitet og kvantitet på epidemiologisk forskning i Norge. Kreftregisteret vil som et ledende epidemiologi- og sykdomsregistermiljø i Norge utgjøre et svært viktig element i det nye instituttet.

Disse medlemmer viser til at sekretariatene til Bioteknologinemnda og Nasjonalt råd for spesialistutdanning av leger og legefording begge er svært små administrative enheter, og at det er kostnadskrevenende at små etater må investere i teknologisk infrastruktur og etablere nødvendige administrative støttefunksjoner. Disse medlemmer viser videre til at det kun er sekretariatene som foreslås organisert sammen med de andre enhetene i det nye direktoratet. Rådet og nemnda skal bestå som i dag. Gjennom organisering i Sosial- og helsedirektoratet vil sekretariatene være sikret et bredt kontaktnett.

Disse medlemmer viser til at når det gjelder Bioteknologinemnda og sekretariatet har departementet understreket at sekretariatet skal sikres faglig uavhengighet ved at det ikke underlegges instruksjonsmyndighet fra direktoratsledelsen i faglige spørsmål.

Disse medlemmer viser videre til at når det gjelder Nasjonalt råd for spesialistutdanning av leger og legefording er det flere faglige argumenter for innlemming i direktoratet. Modellen legger til rette for en helhetlig organisering av personellfeltet i Sosial- og helsedirektoratet. Det er foreslått at autorisasjonskontoret for helsepersonell skal flyttes til direktoratet.

Videre vurderes handlingsplanen for sosial- og helsepersonell delegert fra departementet. Det er videre mange og nye utfordringer på personelloområdet knyttet til at staten skal overta spesialisthelsetjenesten.

Disse medlemmer viser til at etter departementets vurdering er det ingen alternative tilknytningsformer for Nasjonalt råd for spesialistutdanning av leger og legefördeling i den nye organisasjonsstrukturen.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen viser til at forslaget om å slå 11 etater sammen til 3 etater til dels er møtt med sterke motforestillinger. Disse medlemmer har merket seg at det i følge proposisjonen er et hovedmål i omorganiseringsprosessen å beholde og videreutvikle den kompetansen som finnes i de berørte virksomheter i dag, og at departementet vil tilstrebe trygghet og forutsigbarhet i prosessen. Det vises også til at departementet vil komme tilbake med nærmere beskrivelse av omorganiseringen i St.prp. nr. 1 (2001-2002).

En omorganiseringssak av dette omfang bør etter disse medlemmers mening behandles av fagkomite i Stortinget. Disse medlemmer vil ikke nå ta stilling til den foreslåtte omlegging og fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem en egen sak om omorganisering av den sentrale sosial- og helseforvaltningen for Stortinget."

Komiteens medlemmer fra Høyre har merket seg departementets forslag om å slå sammen 11 etater i den sentrale sosial- og helseforvaltningen til 3 etater. Disse medlemmer støtter omleggingen når det gjelder de etater som er planlagt lagt til det nye Sosial- og helsedirektoratet, med unntak for sekretariatet for Bioteknologinemnda. Disse medlemmer støtter også en omorganisering av Statens helsetilsyn med sikte på å rendyrke og styrke tilsynsoppgavene, samt at oppgavene utvides til også å omfatte tilsyn med sosialtjenestene.

Disse medlemmer støtter derimot ikke forslaget om å opprette et Nasjonalt folkehelseinstitutt som skal omfatte Kreftregisteret, deler av Statens helseundersøkelser og Statens institutt for folkehelse. De funksjoner som er foreslått lagt til dette instituttet, bør i stedet organiseres i tilknytning til de ulike fagmiljøene.

Disse medlemmer viser til at Kreftregisteret er en internasjonalt anerkjent forskningsinstitusjon. Registeret får sine basisopplysninger fra norske sykehus og laboratorier, og gir tilbake til disse institusjonene data for videre forskning, utredning og kvalitets sikring. Kreftregisteret er ingen forvaltningsinstitusjon, og har ingen direkte oppgaver knyttet til forebyggende helsearbeid. Det hører derfor ikke hjemme i departementets forslag om et Nasjonalt folkehelseinstitutt som skal være et offentlig organ for

helseovervåkning og rådgiving, med spisskompetanse innenfor miljømehisin, smittevern og epidemiologi.

Disse medlemmer ser ikke at den foreslåtte omorganiseringen med samordning av Kreftregisteret med et nytt Nasjonalt folkehelseinstitutt vil gjøre Kreftregisteret bedre rustet til å utføre sine oppgaver. Det vises til at Asplan Analyse i en rapport datert november 2000 har avvist at det foreligger dobbeltarbeid og at administrasjonen vil bli mer effektiv ved en sammenslåing. Kreftregisterets kompetanse vil ikke styrkes ved koordinering med fagmiljøer som ikke er sammenlignbare, og som retter seg mot andre målgrupper og bruker andre virkemidler.

Kreftregisterets naturlige samarbeidspartnere befinner seg i sykehusene, universitetene og andre nasjonale og internasjonale forskningsmiljøer.

Disse medlemmer mener Kreftregisteret må forbli en selvstendig etat under Sosial- og helsedepartementet som nå, og at Kreftregisteret bør samlokaliseres med Det norske radiumhospital, med nettverk til de øvrige onkologiske og kirurgiske miljøene og universitetene.

Tilsvarende bør de øvrige funksjonene som er foreslått lagt til Nasjonalt folkehelseinstitutt knyttes opp mot de relevante faglige miljøene.

Disse medlemmer mener en bør legge til grunn at funksjonene organiseres med utgangspunkt i de store folkehelsesykdommene: Kreft, hjerte- og karsykdommer og infeksjonssykdommer. Det bør opprettes egne sykdomsregistre for disse sykdommene. Disse medlemmer vil antyde at en mer naturlig organisering vil være følgende:

- Folkehelsa får ansvar for et infeksjonssykdomsregister og samarbeider med Rikshospitalet.
- Statens helseundersøkelser får ansvar for et hjerte- og karsykdomsregister og samarbeider med Ullevål sykehus.
- Kreftregisteret har ansvar for kreftregisteret og samarbeider altså med Radiumhospitalet.

Disse medlemmer går på denne bakgrunn mot opprettelsen av et Nasjonalt folkehelseinstitutt.

Disse medlemmer støtter ikke forslaget om å legge sekretariatet for Bioteknologinemnda inn under det nye Sosial- og helsedirektoratet, og mener dette sekretariatet må forbli en selvstendig etat. Det vises til at bioteknologiloven og genteknologiloven bygger på klare forutsetninger om at ikke bare Bioteknologinemnda, men også nemndas sekretariatsdel skal være et frittstående forvaltningsorgan. Disse medlemmer viser til at Statskonsult evaluerte Bioteknologinemnda i 1997 etter oppdrag fra Sosial- og helsedepartementet. Statskonsult anbefalte å samlokalisere Bioteknologinemndas sekretariat med de nasjonale forskningsetiske komiteer, fordi dette ville gi den nødvendige avstand til forvaltningen, et bredere fagmiljø og stordriftsfordeler. Disse medlemmer viser til at Statskonsults anbefalinger ble gjennomført fra år 2000, og ser ingen

grunn til å endre tilknytningen for Bioteknologinemndas sekretariat nå.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme et nytt forslag til organisering av den statlige sosial- og helseforvaltning i tråd med merknadene over. Kreftregisteret og Bioteknologinemndas sekretariat beholder sin uavhengige og frittstående stilling. Det opprettes ikke et nasjonalt folkehelseinstitutt."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det er besluttet å igangsette fornyelse av den sentrale statlige sosial- og helseforvaltningen. Det foreslås at 11 etater slås sammen til 3 i den nye organisasjonsmodellen. Disse medlemmer stiller seg positivt til at det blir foretatt en fornyelse av offentlig sektor og at det også må omfatte den sentrale sosial- og helseforvaltningen. Disse medlemmer vil imidlertid påpeke at den foreslåtte omorganisering av den sentrale statlige sosial- og helseforvaltning er radikal og svært omfattende, og disse medlemmer føler seg noe usikker på om den nye organiseringen og plassering av enkeltetater er den beste for å nå de sosial- og helsepolitiske målene og møte fremtidige faglige utfordringer.

Disse medlemmer foreslår at Kreftregisteret fortsetter sin selvstendige virksomhet som tidligere. Dette innebærer at Kreftregisteret opprettholdes som egen institusjon med et eget budsjettkapittel i statsbudsjettet. Det innebærer også at forskningsvirksomheten utvikles videre, både innenfor Kreftregisteret og i samarbeid med andre institusjoner i inn- og utland.

Nasjonalt vil Radiumhospitalet fortsatt være en naturlig samarbeidspartner, og det synes derfor mest hensiktsmessig at rapportering endres fra Sosial- og helsedepartementet til Radiumhospitalet.

En eventuell samlokalisering mellom Kreftregisteret og Radiumhospitalet kan vurderes dersom dette synes hensiktsmessig. Disse medlemmer har merket seg at 3 av de 11 berørte etatene stiller seg kritiske til den foreslåtte organisasjonsmodellen, nemlig Kreftregisteret, Bioteknologinemnda og Nasjonalt råd for spesialutdanning av leger og legefordeling.

Disse medlemmer mener at Kreftregisteret er av en så spesiell karakter at det ikke bør innlemmes i Nasjonalt Folkehelse Institutt. Disse medlemmer viser til at Kreftregisteret er en internasjonalt anerkjent kreftforskningsinstitusjon som i 50 år har forsynt den nasjonale og internasjonale forskerverden med data og viktige forskningsresultater. Registeret får sine basisopplysninger fra norske sykehus og laboratorier og gir tilbake til disse institusjonene data for videre forskning, utredning og kvalitetssikring. Disse medlemmer viser til at Kreftregisteret har en hoveddatabase som består av kreftregister og flere spesialregistre der hver enkelt ledes av en arbeidsgruppe og en referansegruppe. Kreftregisteret har også bygget opp et nært samarbeid med nasjonale og internasjonale eksperimentelle forskningsmiljøer og molekylær- og genfors-

kning i samsvar med nåtidens konsensus om at epidemiologisk kreftforskning styrkes ved tverrfaglighet og dyppgranskning. Disse medlemmer er dypt uenig med departementet når det anføres i proposisjonen at Kreftregisteret som en samordnet del av Nasjonalt Folkehelseinstitutt vil bli bedre rustet til å møte fremtidige faglige utfordringer og dessuten bli mer fremtidsrettet og fleksibelt. Disse medlemmer er også uenig med departementet som i proposisjonen hevder at koordineringen med de andre etatene innen Nasjonalt Folkeinstitut vil gjøre Kreftregisteret til et bedre kreftforskningsinstitutt. Disse medlemmer er virkelig bekymret for at om Kreftregisteret samordnes i Nasjonalt Folkeinstitut, vil resultatet bli det motsatte for Kreftregisterets utvikling enn det som er anført i proposisjonen. Disse medlemmer viser til at Kreftregisteret ikke er en forvaltningsinstitusjon og har ingen direkte forebyggende oppgaver i samfunnet som de øvrige etatene som slås sammen i Nasjonalt Folkeinstitut har. Disse medlemmer mener derfor at Kreftregisteret ikke hører hjemme i departementets modell av et nasjonalt folkeinstitut som offentlig organ for helseovervåking og rådgivning med spisskompetanse innenfor miljømedisin, smittevern og epidemiologi. Disse medlemmer vil avvise påstandene i proposisjonen om at en samordning av Kreftregisteret i et Nasjonalt Folkehelseinstitutt vil øke kvaliteten på driften og at Kreftregisteret etter samordningen vil være en attraktiv arbeidsplass for kreftforskere og stimulere til økt kreftforskning.

Slik disse medlemmer ser det, har Kreftregisteret en spesiell samfunnsoppgave, nemlig å granske kreftsykdommene for å kunne gi folk bedre helse gjennom økt forståelse av kreftens årsaker og forebyggelse, overvåking av sykdomsforløp og behandlingens betydning for god overlevelse. Denne hovedoppgave som her er skissert, dikterer også hvem som skal være Kreftregisterets samarbeidspartnere både nasjonalt og internasjonalt. Nasjonalt vil Radiumhospitalet fortsatt være en naturlig samarbeidspartner. Disse medlemmer mener derfor at Statens helseundersøkelser og Statens institutt for Folkehelse ikke vil være naturlige samarbeidspartnere for Kreftregisteret i den organisasjonsform som er foreslått.

13.2 Økonomiske konsekvenser i 2001 av statlig overtagelse av spesialisthelsetjenesten og forslag til tilleggsbevilgning i 2001

Sammendrag

Regjeringens foreslåtte sykehusreform omfatter overføringer av store virksomheter og verdier. Det skal i tillegg finne sted en overføring av et stort antall ansatte fra spesialisthelsetjenesten til statlig eide foretak. Det legges opp til at staten skal overta den fylkeskommunale spesialisthelsetjenesten fra 1. januar 2002. Det er derfor avgjørende at foretakene er etablert med nødvendige økonomistyringssystemer m.v. fra 1. januar 2002. Arbeidet med etablering av de regionale helseforetakene og utvikling av nye systemer i helseforetakene vil derfor kreve ressurser både i 2001 og 2002.

Regnskapsloven skal gjelde for helseforetakene. Det betyr bl.a. at kapitalutstyr blir aktivert og kostnadsberegnet ved årlige avskrivninger. Dette innebærer at verdiforringelse og slitasje ved bruk av eiendom og utstyr kommer fram på utgiftssiden i budsjett og regnskap. Dette kan legge grunnlag for en bedre håndtering av verdiene i bygg og utstyr enn det man ser i dag, bl.a. ved å bidra til at bruken av kapital som innsatsfaktor bedre kan avveies mot bruk av andre innsatsfaktorer.

Det er begrenset erfaringsgrunnlag for denne type reformer. Anslag for ressursbehov knyttet til selve omorganiseringen og eierskiftet er derfor svært usikkert. Det foreslås imidlertid avsatt om lag 86 mill. kro-

ner til dette i 2001. Dette er engangskostnader som ikke vil medføre et permanent høyere utgiftsnivå i helsesektoren. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med nytt forslag knyttet til omorganisering og eierskifte dersom ovennevnte forslag viser seg å være for høyt eller for lavt. Det er lagt til grunn at de 5 foretakene vil overta ansvaret for om lag 250 institusjoner/administrative enheter og at disse vil bli organisert i et hensiktsmessig antall datterforetak.

De viktigste komponentene i dette kostnadsanslaget omtales under de respektive kapitler/poster. Det gjelder følgende komponenter:

Komponent	Beløp i mill. kroner	Omtale under kap./post
Oppbygging av 5 nye administrasjoner m.m.	75,5	739.21
Innskuddskapital, statsforetak	0,5	739.90
Prosjektgruppe mv.	10,0	600.01
Sum	86,0	

Samlet fremmes det forslag om tilleggsbevilgning på 86 mill. kroner i forbindelse med statlig overtagelse av spesialisthelsetjenesten.

Komiteens merknader

Komiteen viser når det gjelder bevilgninger under kap. 739 post 21 til avsnitt 13.25.1.6, kap. 739 post 90 til avsnitt 13.25.3 og kap. 600 post 1 til avsnitt 13.6.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen viser til behandlingen av Ot.prp nr. 66 (2000-2001) Om lov om helseforetak, der disse medlemmer går imot den statlige overtakelsen av spesialisthelsetjenesten og opprettelsen av statlige helseforetak. På denne bakgrunn går disse medlemmer imot å bevilge 86 mill. kroner til dette formålet. Disse medlemmer viser til forslag under de aktuelle avsnitt nedenfor.

13.3 Økte premiesatser for statlige virksomheter som betaler arbeidsgiverandel til Statens Pensjonskasse

Sammendrag

Det er vedtatt forhøyet premie for en del virksomheter med virkning fra 1. januar 2001.

Bakgrunnen er:

- Opphevelse av knekkpunktet fra 1. mai 2000.
- Lønnsutviklingen fra 1997 og nivået på folketrygdens grunnbeløp (G) er blitt høyere enn hva som er lagt til grunn ved tidligere premiefastsettelse.
- Økt uttak av uførepensjon.
- Flere har etter utvidelsen av AFP-ordningen i 1997/98 benyttet adgangen til å ta ut AFP-pensjon enn det som ble lagt til grunn ved premiefastsettelsen.

Hvor mye den enkelte faktor er tillagt vekt, varierer mellom de ulike virksomheter. Premiefastsettelsen er således individuell for hver virksomhet. Et medlemssinnskudd på 2 pst. er inkludert i den nye premiesatsen.

Merutgiftene for Sosial- og helsedepartementets institusjoner blir på 57 mill. kroner, og bevilgningene under de enkelte budsjettkapitler foreslås økt med følgende beløp:

Kap./Post	Benevning	Prosent Fra - til	Merutgifter som følge av økt pensjonspremie til Statens Pensjonskasse 1000 kroner
610.01	Rusmiddeldirektoratet	7,4 - 8,5	100
616.01	Statens klinikk for narkomane	8,5 - 11,0	300
731.50	Rikshospitalet	8,5 - 11,0	33 300
734.50	Radiumhospitalet	8,5 - 11,0	11 300
735.01	Statens senter for epilepsi	8,5 - 11,0	2 100
737.01	Geilomo og Voksentoppen barnesykehus	8,5 - 11,0	800
2600.01	Trygdeetaten	7,6 - 8,0	8 300
2603.01	Trygdeetaten	7,8 - 10,5	800
Sum			57 000

Pemieøkningen reduserer behovet for å øke statens tilskudd til Statens Pensjonskasse i 2001.

Det vises også til omtalen under de enkelte kapitler.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader under de enkelte poster nedenfor.

13.4 Økt sats for merverdiavgift fra 23 til 24 pst.

Sammendrag

Som en del av budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, ble den generelle merverdiavgiftssatsen hevet med ett prosentpoeng til 24 pst. fra 1. januar 2001. Den økte satsen har ført til merutgifter under enkelte kapitler og poster under Folketrygden. Merutgiftene i 2001 er anslått til 90 mill. kroner, herunder:

- 8 mill. kroner under kap. 2663 post 74 Tilskudd til biler
- 20 mill. kroner under kap. 2663 post 75 Bedring av funksjonsevnen, tekniske hjelpemidler
- 50 mill. kroner under kap. 2751 post 70 Legemidler
- 8 mill. kroner under kap. 2751 post 72 Sykepleieartikler
- 4 mill. kroner under kap. 2751 post 73 Ortopediske hjelpemidler m.v.

Bevilgningene for 2001 foreslås økt tilsvarende, jf. forslag til bevilgningsendringer under de enkelte kapitler og poster.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader under de enkelte poster nedenfor.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser dessuten til sine merknader under kapittel 7.1.

13.5 Funksjonshemmede og transport - landsdekkende forsøksordninger

Sammendrag

Bakgrunn

Et overordnet mål på transportområdet er å legge til rette for at flest mulig skal kunne betjenes gjennom ordinært kollektivt transporttilbud. I den grad ordinært tilbud ikke kan benyttes, er det etablert individrettede ordninger:

- Transporttjenesten for funksjonshemmede (TT).
- Stønadsordninger over folketrygden: Stønad til anskaffelse av bil til funksjonshemmede, grunnstønad til dekning av nødvendige ekstrautgifter til transport, herunder drift av den funksjonshemmedes bil, dekning av reiseutgifter knyttet til att-

føring, og reisetilskudd ved midlertidig sykdom som alternativ til sykepenger.

Formål

Regjeringen har som mål å fremme deltakelse og likestilling for funksjonshemmede. Dette innebærer en omfattende satsing på å gjøre utdanning og arbeid mer tilgjengelig for funksjonshemmede. Spesielt har Regjeringen uttrykt ønske om å gjøre noe med økningen i antall uføretrygdde. En rekke virkemidler er tatt i bruk for å øke yrkeshemmedes muligheter for arbeid.

Det er urimelig at funksjonshemmede må takke nei til arbeid og henvises til uføretrygd pga. manglende transporttilbud eller manglende kompensasjon for merutgifter knyttet til transport. Saken er aktualisert ved at Stortinget, ved behandling av St.meld. nr. 50 (1998-1999) Utjammingsmeldingen, vedtok å be Regjeringen fremme et lovforslag som sikrer funksjonshemmede dekning av transportutgifter til arbeidsreiser når vedkommende ikke kan benytte kollektivtransport, når slikt tilbud ikke er tilgjengelig eller funksjonshemmingen i seg selv gjør egentransport umulig (jf. Innst. S. nr. 222 (1999-2000)). Stortingsrepresentantene Helge Bjørnsen (SV) og Olav Gunnar Ballo (SV) har senere fremmet et dokument 8-forslag (Dokument nr. 8:2 (2000-2001) om endringer av folketrygdloven § 8-14 nytt annet ledd:

"Tilsvarende kan det ytes arbeidsreisetilskott til personer med funksjonshemming og som på grunn av funksjonshemmingen midlertidig eller varig ikke kan benytte kollektive transportmidler, der slikt tilbud ikke er tilgjengelig eller funksjonshemmingen i seg sjøl gjør egentransport umulig."

Forslaget ble behandlet i Stortinget 15. mars 2001 og ble vedlagt protokollen. Av St.meld. nr. 46 (1999-2000) Nasjonal transportplan 2001-2011 framgår det at Regjeringen vil se nærmere på omfang, organisering og finansiering av transporttjenesten for funksjonshemmede. I transportplanen henvises det til at statssekretærutvalget for den samlede politikken for funksjonshemmede er i gang med dette arbeidet. En arbeidsgruppe nedsatt av statssekretærutvalget har utarbeidet rammer for en forsøksordning knyttet til transport for funksjonshemmede studenter og arbeidstakere. Det er i proposisjonen redegjort nærmere for ordningen.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Grunnet manglende data er det usikkerhet knyttet til det eksakte behovet for arbeids- og studiereiser for funksjonshemmede. Beregning av kostnadene til gjennomføring av forsøksordningene bygger på erfaringer fra et svært begrenset forsøk med arbeidsreiser i Nord-Trøndelag og TT-ordningen i Oslo, som omfatter både arbeids- og studiereiser for funksjonshemmede.

Innretningen og erfaringene fra forsøkene i Oslo og Nord-Trøndelag gir ikke et godt nok grunnlag for å etablere en permanent nasjonal ordning. Basert på grove

anslag tar forsøkene utgangspunkt i et omfang på ca. 450 personer med behov for arbeidsreiser og ca. 200 personer med behov for utdanningsreiser. Samlet gir dette en anslått kostnad på ca. 29 mill. kroner i prosjektperioden (1 år).

For 2001 vil de anslåtte utgifter til forsøkene totalt være 11 mill. kroner. Den delen av forsøket som skal finansieres av folketrygden utgjør 13 mill. kroner samlet for 2001 og 2002. Utgiftene fordeler seg med ca. 5,5 mill. kroner for 2001 og ca. 7,5 mill. kroner i 2002. Samlet for hele prosjektperioden innebærer finansieringen fra folketrygden et mål om tilsvarende utgiftsbesparelse i uførepensjoner.

Forsøksordningen for arbeidsreiser og utdanningsreiser for funksjonshemmede foreslås igangsatt 1. august 2001. Det ventes at ordningen vil kunne gi mindre utgifter på uførekapitlet allerede i 2001.

Bevilgningen under kap. 2600 Trygdeetaten post 1 driftsmidler foreslås økt med 5,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen tar det som står i proposisjonen om funksjonshemmede og transport til orientering.

Komiteen viser til når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 2600 til merknader under avsnitt 13.33.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til Dokument nr. 8:2 (1999-2000) om transportstøtte gjennom Folketrygdloven § 8-14, slik at funksjonshemmede kan gis reisestøtte til arbeidsreiser når vedkommende ikke kan benytte kollektivtransport, fordi slikt tilbud ikke er tilgjengelig eller funksjonshemmingen i seg selv gjør egentransport umulig.

Bakgrunnen for saken var flere eksempler på at flere unge funksjonshemmede som hadde behov for slik transport, ikke kunne få slik støtte hvis de gikk fra offentlig til fast tilsetning.

Dette medlem vil prioritere innsats for at flest mulig skal få mulighet til å forsørge seg ved eget arbeid. Det er en prioritert oppgave å redusere bruken av uføretrygd - særlig blant unge mennesker.

Dette medlem vil påpeke at Regjeringens forslag til forsøk med to ulike ordninger, ikke er tilfredsstillende fordi de ikke vil sikre funksjonshemmede i arbeid eller utdanning en ubetinget rett til transport dersom de fyller vilkårene. Mange blir utelukket fra ordningen. Dette medlem viser til kriteriene Regjeringen setter for ordningen. Dette medlem forslår at kriteriet om at vedkommende ikke har fått stønad til bil og kriteriet om at tilskuddet ikke må overstige pensjonsutbetalingen strykes. Det kan ikke stilles betingelser om at regnestykket skal gå i pluss for hver enkelt bruker. For søkere som ikke er i arbeid må det kunne gis forhåndstilsagn slik at det blir mulig å si ja til en jobb uten forbehold om at skystilskudd må innvilges. Dette medlem vil også understreke at egenandelen på arbeids- og utdanningsreiser ikke må over-

stige hva tilsvarende reise ville kostet som kollektivtransport.

13.6 Kap. 600 Sosial- og helsedepartementet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Statlig overtakelse av spesialisthelsetjenesten

I forbindelse med arbeidet med statlig overtakelse av spesialisthelsetjenesten er det etablert en prosjektgruppe i Sosial- og helsedepartementet. Bevilgningen foreslås økt med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen er for at fylkeskommunen fremdeles skal ha ansvar for spesialisthelsetjenesten og driften av sykehusene, jf. Ot.prp. nr. 66 (2000-2001) Om lov om helseforetak. Disse medlemmer går derfor imot Regjeringens forslag.

13.7 Kap. 604 Etat for rådssekretariater og enkelte andre helse- og sosialfaglige oppgaver m.v.

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Tannhelsekompetansesenteret (TAKO)

Etat for rådssekretariater m.v. har overtatt driftsansvaret for Tannhelsekompetansesenteret (TAKO) fra 1. januar 2001. Driften har til nå vært finansiert gjennom tilskudd til Universitetet i Oslo over kap. 676 post 1 Driftsutgifter. Som følge av endret organisatorisk tilknytning foreslås 5,2 mill. kroner overført denne posten fra kap. 676 post 1

Bevilgningen foreslås forhøyet med 5,2 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 676 post 1.

DELTA-senteret

DELTA-senteret var et fireårig prosjekt som ble avsluttet 31. desember 2000 og som gikk over til permanent drift fra 1. januar 2001. Senteret skal fremme utvikling av kunnskap og tekniske og ergonomiske tiltak, og bidra til tilrettelegging av miljø for funksjonshemmede. For 2001 er det bevilget 9,5 mill. kroner til senteret.

På bakgrunn av at DELTA-senteret er gått over til permanent drift, og fra og med 1. april 2001 administrativt skal forankres under etat for rådssekretariater, foreslås 7,1 mill. kroner flyttet fra kap. 2600 Trygdeetaten post 21 Spesielle driftsutgifter.

Bevilgningen under kap. 604 post 1 foreslås forhøyet med 7,1 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 2600 post 21.

Rådgivende gruppe som skal følge praktiseringen av sosialtjenestelovens kap. 6A

For å styrke arbeidsgruppen som følger praktiseringen av Sosialtjenesteloven kap. 6A (Rettigheter for og begrensning av og kontroll med bruk av tvang overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemming), foreslås bevilgningen styrket med kr 200 000 mot en tilsvarende reduksjon under kap. 675 post 1 Driftsutgifter.

Samlet forslag til endring

Bevilgningen foreslås samlet økt med 12,5 mill. kroner under kap. 604 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

13.8 Kap. 610 Rusmiddeldirektoratet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

På grunn av omorganisering av det statlige arbeidet med forebyggende rusmiddelarbeid var aktiviteten noe lavere i 2000 enn forutsatt. Rusmiddeldirektoratet har fra 2000 til 2001 fått overført 5 pst. av driftsbevilgningen. Driftsbevilgningen for 2000 var betydelig høyere enn for 2001. Bevilgningen foreslås satt ned med 1 mill. kroner til inndekning av merutgifter til andre formål.

Det vises til den generelle omtalen og oversiktstabellen innledningsvis under Sosial- og helsedepartementets saksområde om økte premiesatser for statlig virksomheter som betaler arbeidsgiverandel til Statens Pensjonskasse.

Bevilgningen foreslås i denne forbindelse økt med kr 100 000.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med kr 900 000.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere kap. 610 post 1 med i alt 900 000 kroner.

13.9 Kap. 612 Statens institutt for rusmiddelforskning

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med kr 900 000 for å dekke flytteutgifter instituttet er påført i forbindelse med omorganisering av det forebyggende rusmiddelarbeidet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

13.10 Kap. 614 Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmisbrukere mv.

13.10.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås satt ned med 2,5 mill. kroner. Kr 900 000 skal nyttes til å dekke flytteutgifter ved Statens institutt for rusmiddelforskning (kap. 612. 01). 1,6 mill. kroner foreslås overført til kap. 2755 post 70 for å dekke merutgifter til legers deltakelse i ansvarsgrupper ved tilrettelegging av tilbudet om legemiddelassistent rehabilitering av stoffmisbrukere.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere kap. 614 post 21 med i alt 2,5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er ikke fornøyd med den handlingsplan det er lagt opp til for stoffavhengige hverken på kort eller lang sikt. Med Europas høyeste overdosedødsfall, 327 unge mennesker i 2000, hadde disse medlemmer forventet et kriseopplegg for å motvirke overdosedødsfall fra Regjeringens side i Revidert nasjonalbudsjett. Når det gjelder langtidsplanen og større tilgjengelighet for medikamentell assistert rehabilitering, finner disse medlemmer planen i revidert nasjonalbudsjett ikke tilfredsstillende. Disse medlemmer kan på ingen måte si seg fornøyd med de retningslinjene som er trukket opp i revidert nasjonalbudsjett når det gjelder medikament assistert rehabilitering av stoffavhengige. Disse medlemmer viser til at en fortsatt skal opprettholde de såkalte metadonsentrene og at disse fortsatt skal ha som oppgave å godkjenne de allmennelegene som kan skal foreskrive medikamenter og de skal fortsatt godkjenne og oppta pasienter til slik behandling etter gjeldende strikse kriterier. Disse medlemmer er heller ikke fornøyd med at det fortsatt skal være sosialetaten i kommunen som skal ha hovedansvaret for behandling av stoffavhengige. Dette ansvaret mener disse medlemmer hører hjemme i helsevesenet og hos allmennlege. Disse medlemmer vil påstå at de såkalte metadonsentrene og de kommunale sosialetater er en propp i systemet når det gjelder tilgangen på medikamenter som Metaton og Subutex. Det er etter disse medlemmers mening også en fallitterklæring av samfunnet at man etter flere år ikke har kunne tilby medikament assistert behandling av stoffavhengige i større antall enn ca. 1 000. Det er etter disse medlemmers mening uvisst å vite hvor mange heroinmisbrukere som har behov for medikament assistert rehabilitering, men disse medlemmer vil anta at minst 5 000 sprøytenarkomane i dag burde ha fått tilbud om Metadon- eller Subutexbehandling. Disse medlemmer viser for øvrig til sine merknader til Dokument nr. 8:73 (2000-2001) som i dag er til behandling i sosialkomiteen.

13.10.2 Post 63 Utvikling av sosialtjenesten og rusmiddeltiltak, kan overføres

13.10.2.1 Lokale rusmiddeltiltak

Sammendrag

Det vises til Stortingets behandling av budsjettet for 2001, Budsjett-innst. S. nr. 11 (2000-2001).

En aktiv forebyggende virksomhet i kommunene er en viktig forutsetning for å nå nasjonale rusmiddelpolitiske mål. Regjeringen har gjennom omorganiseringen av det statlige ansvaret for forebygging av rusmiddelproblemer lagt til rette for en målrettet innsats i kommunene. De regionale kompetansesentrene for rusmiddelspørsmål skal gjennom helhetlig regional planlegging, bruk av stimuleringstilskudd og veiledning bistå kommunene i å nå rusmiddelpolitiske mål.

Sentrale mål er å:

- Styrke negative holdninger til bruk av narkotika og misbruk av alkohol.
- Bidra til at barn og unge får rusmiddelfrie oppvekstmiljøer.
- Heve debutalderen for bruk av alkohol.
- Opprettholde og styrke rusfrie soner i tilknytting til arbeidsliv, trafikk, idrett og graviditet.
- Hindre misbruk av narkotika.
- Sikre individuelt tilpassede hjelpetilbud til rusmiddelmissbrukere.
- Hindre eksperimentering med nye narkotiske stoffer, herunder ecstasy og GHB.

Kompetansesentrene rapporterer om at behovet for gjennomføring av viktige tiltak i kommunene er omfattende, både i forhold til videreføring av eksisterende prosjekter og initiering av nye. Sentrene og departementet har mottatt en stor mengde henvendelser om lokale forebyggingstiltak. Det er bl.a. nødvendig å øke tilskuddene til sentrene for å kunne møte det lokale engasjement. I samarbeid med fylkeskommuner, kommuner og andre samarbeidsinstanser har de regionale kompetansesentrene for rusmiddelspørsmål utarbeidet tiltaksplaner for 2001. I tråd med Sosial- og helsedepartementets overordnede retningslinjer omfatter planene et bredt spekter av tiltak basert på lokale behov.

Bevilgningen foreslås økt med 11 millioner kroner for å styrke innsatsen mot rusmiddelmissbruk lokalt.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til det som står i proposisjonen om lokale rusmiddeltiltak.

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 614 post 63 til merknader nedenfor.

13.10.2.2 Tilrettelegging av tilbudet om legemiddelassistert rehabilitering av stoffmisbrukere (Jf. også kap. 2755.70 Refusjon allmennlegehjelp)

Sammendrag

Et begrenset forsøk med metadonassistert rehabilitering startet i Oslo i 1994. Ved behandlingen av St.meld.

nr. 16 (1996-1997) Narkotikapolitikken, ble metadonassistert rehabilitering vedtatt som et permanent landsomfattende tilbud. Tilbudet var ved utgangen av 1998 landsdekkende. Legemiddelassistert rehabilitering er i dag organisert med utgangspunkt i helseregionene, og er forankret i spesialiserte sentra med regionalfunksjoner i Oslo, Bergen og Trondheim, en samarbeidsfunksjon i helseregion sør mellom Buskerud, Vestfold og Telemark, og egne enheter i Vest-Agder og Aust-Agder. Helseregion nord blir betjent av senteret i Trondheim. Ved utgangen av 2000 var om lag 100 klienter i legemiddelassistert rehabilitering, og omkring 800 ventet på å starte eller få sin søknad vurdert. Ventetiden er fra 1/2 til vel to år. Det forventes en fortsatt økning i antallet som søker seg til, og er kvalifisert for, slik behandling.

De regionale sentrene har ansvar for å godkjenne det enkelte rehabiliteringsopplegg og for å utvikle og veilede tilbudet i helseregionen. Det var i utgangspunktet forutsatt at regionsentrene skulle ha en avgrenset spesialistfunksjon, og at rehabiliteringsopplegget for øvrig skulle skje innenfor det ordinære tiltaksapparatet. Det har mange steder i praksis vist seg vanskelig å få overført klientene til lokal oppfølging. Ikke minst har det vært vanskelig å opprette kontakt med lokal lege. Dette henger dels sammen med at organisering, ansvar og finansiering har vært uklar.

For å frigjøre kapasitet ved sentrene, i større grad legge til rette for gjennomføring av rehabiliteringen i det ordinære tiltaksapparatet og styrke det medisinsk-faglige arbeidet, varslet departementet i budsjettforslaget for 2001 en større grad av desentralisering av tilbudet. I forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet, ble regjeringen bedt om å åpne for at spesialister i allmennmedisin etter søknad kan forskrive aktuelle legemidler til pasienter i legemiddelassistert rehabilitering. Videre ba Stortinget om at det i Revidert nasjonalbudsjett 2001 blir gitt en framstilling av de økonomiske konsekvensene og redegjort for den praktiske gjennomføringen av en slik ordning.

Gjennom å legge til rette for en klarere integrering av legemiddelassistert rehabilitering i de ordinære helse- og sosialtjenestene, ønsker Regjeringen:

- å øke kapasiteten slik at ventetiden for behandling kortes ned og flere kan omfattes av tilbudet,
- å styrke legers deltakelse og den medisinsk-faglige oppfølgingen i rehabiliteringsopplegget.

Med søknaden om godkjenning av opplegget for legemiddelassistert rehabilitering skal det følge en helhetlig, individuell rehabiliteringsplan som utarbeides av sosialtjenesten og legen sammen med søkeren. Senteret skal ha en spesialistfunksjon; godkjenne opplegget for den enkelte klient, bistå i behandlingen etter behov, særlig i oppstartsfasen, og gi nødvendig veiledning. Den lokale sosialtjenesten har ansvaret for å koordinere rehabiliteringsplanen. Legen i førstelinje-

tjenesten har ansvaret for den medisinsk-faglige oppfølgingen lokalt.

Det vil fortsatt være behov for den faglige ekspertisen som er utviklet i de regionale sentrene. Gjennom større grad av desentralisering av ansvar og oppgaver til kommunene, kan spesialistfunksjonen til de regionale sentrene rendyrkes i større grad. Kompetanse- og veiledningsfunksjonen til sentrene blir sentral i modellen. Opplegget med godkjenning av søknader ved de regionale sentrene sikrer dessuten mest mulig lik inntakspraksis og derved likebehandling av søkere.

Departementet vurderer den framtidige organiseringen av tiltak for rusmiddelmissbrukere som et ledd i forslaget om statlig overtakelse av spesialisthelsetjenesten. Organiseringen av de regionale sentrene for legemiddelassistert rehabilitering vil også bli vurdert i denne sammenheng.

Stortinget har bedt regjeringen om å åpne for at spesialister i allmennmedisin etter søknad kan forskrive aktuelle legemidler til pasienter i legemiddelassistert rehabilitering. Etter departementets vurdering er det ikke formålstjenlig å avgrense deltakelsen til spesialister i allmennmedisin. Spesialistfunksjonen skal ivaretas av de regionale sentrene, mens det lokalt vil være viktigst hvilke samarbeidsrelasjoner som etableres mellom vedkommendes lege og sosialtjenesten i et helhetlig rehabiliteringsopplegg. Sentrene har også som oppgave å bidra til å bygge opp kompetanse lokalt og veilede tiltaksapparatet i kommunene.

Dersom en desentralisert modell skal fungere, må det både organisatorisk og med hensyn til finansiering legges til rette for at leger lokalt kan delta i større grad innen legemiddelassistert rehabilitering. Det har vist seg at uklarhet, særlig om finansiering, til dels har gjort det vanskelig å organisere tiltaket rundt den enkelte stoffmisbruker lokalt. Dette har bidratt til å øke kapasitetsproblemene i sentrene.

Utfra fastlegeordningens formål om kontinuitet i lege/pasient-forholdet, fastlegens ansvar overfor innbyggerne på sin liste, samt ønsket om å ikke skille ut spesifikke allmennmedisinske oppgaver som særomsorger, mener departementet at pasienter under legemiddelassistert rehabilitering bør følges opp av vedkommendes fastlege. Organisatorisk vil således den medisinske bistanden til stoffmisbrukerne ivaretas av deres fastlege. Dette innebærer at fastlegen også må delta i samarbeidet rundt pasienten om et helhetlig rehabiliteringsopplegg, herunder delta i ansvarsgrupper.

Merutgifter som følge av en desentralisert modell vil være knyttet til godtgjøring av legers deltakelse i ansvarsgrupper. Slik deltakelse dekkes ikke av folketrygdens takstsystem i dag. For å sikre et nødvendig samarbeid rundt den enkelte stoffmisbruker, foreslår departementet at det åpnes for at leger kan godtgjøres for deltakelse i ansvarsgrupper i forbindelse med legemiddelassistert rehabilitering innenfor takstsystemet. Fastlegenes konsultasjoner og oppfølging av pasienten, samt urinprøvetaking og analyse når dette er ledd

i rehabiliteringsopplegget, godtgjøres også ved egenandeler/trygderefusjon.

Utgifter til drift av de regionale spesialistsentrene og legemidler finansieres gjennom statlige øremerkede midler. Sentrenes driftstilskudd utgjør i 2001 samlet 40 mill. kroner, og medikamentutgiftene for de om lag 1 100 klientene i behandling utgjør rundt 40 mill. kroner. Utgifter knyttet til behandlingsopplegget for øvrig dekkes innenfor det ordinære hjelpeapparatet.

Departementet forutsetter at en tilrettelagt desentralisert modell vil kunne innebære at sentrenes kapasitet vil kunne øke betraktelig innenfor uendret driftsramme. Med iverksetting av modellen fra 1. juli 2001, forutsettes en kapasitetsøkning fra dagens drøyt 1 100 klienter som er omfattet av tilbudet, til estimert om lag 1 600 klienter innen årets utgang.

Bevilgningen foreslås økt med 8,1 mill. kroner for å dekke økte utgifter til legemidler for 500 nye klienter. Departementet arbeider med sikte på å øke kapasiteten innenfor legemiddelassistert rehabilitering ytterligere fra 2002. Departementet vil vurdere om anskaffelse av legemidler til behandlingstilbudet i framtiden kan skje innenfor en eventuell felles, statlig innkjøpsordning for legemidler, noe som på sikt vil kunne redusere kostnadene til medikamenter. Departementet vil komme nærmere tilbake til dette i budsjettforslaget for 2002.

Det vises videre til omtale under kap. 2752 post 70 Refusjon av egenbetaling og kap. 2755 Helsetjeneste i kommunene post 70 Refusjon allmennlegehjelp. Bevilgningen under kap. 2755.70 foreslås forhøyet med 10 mill. kroner til å dekke utgifter til legers deltakelse i ansvarsgrupper. Bevilgningen under kap. 2752.70 foreslås forhøyet med 9 mill. kroner. En stor del av pasientenes utgifter til egenbetaling for analyse av urinprøver m.v. vil komme over utgiftstaket for egenandeler. Disse utgiftene vil bli belastet post 70.

I tillegg til tilrettelegging av tilbud om legemiddelassistert rehabilitering, er det satt i gang en rekke tiltak for å bedre situasjonen for de tyngste misbrukerne, og begrense antallet overdosedødsfall, herunder lavterskel helsetiltak for bostedsløse og kompetanseutvikling.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til det som står i proposisjonen om tilrettelegging av legemiddelassistert rehabilitering av stoffmisbrukere.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Høyre, viser til at de lange køene og ventetidene for et tilbud om legemiddelassistert rehabilitering hindrer mange i å kunne dra nytte av et slikt tilbud. Flertallet mener på denne bakgrunn at en desentralisering av tilbudet slik departementet foreslår kan bidra til at flere kan få tilbud om legemiddelassistert rehabilitering. Flertallet har merket seg at dette er i tråd med Helsetilsynets anbefaling i tilsynsrapporten for 2000. Flertallet slutter seg til at allmennleger skal kunne forskrive slike medikamenter,

under forutsetning av at godkjenning av opplegget for den enkelte klient skjer ved de regionale kompetansesentrene.

Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning under kap. 614 post 63 til merknader under avsnitt 13.10.2.3. Komiteen viser når det gjelder øvrige forslag til bevilgninger til avsnitt 13.44, jf. kap. 2755 og til avsnitt 13.43, jf. kap. 2752.

13.10.2.3 Forslag om bevilgning kap. 614 post 63.

Sammendrag

Samlet foreslås bevilgningen under post 63 forhøyet med 19,1 mill. kroner: For øvrig vises til forslag under kap. 2755 Helsetjeneste i kommunene post 70 Refusjon allmennlegehjelp og kap. 2752 Refusjon av egenbetaling post 70, Refusjon av egenbetaling.

Komiteens merknader

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	H	FrP	SV	Representanten Bastesen
614	63	Utvikling av sosialtjenesten							
	1	Lokale tiltak	+11,000	+11,000	+11,000	+11,000	+11,000	+11,000	+11,000
	2	Legemiddelassistert rehabilitering	+8,100	+8,100	+8,100	+8,100	+8,100	+8,100	+8,100
	3	Økt innsats mot overdose dødsfall	0,000	0,000	+45,000	0,000	45,000	45,000	+45,000
	4	Økning						10,000	
		Sum	+19,100	+19,100	+64,100	+19,100	+64,100	+74,100	+64,100

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Høyre, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 614 post 63 med i alt 19,1 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen er sterkt uroet over utviklingen innen rusmisbruket, og mener det er behov for økt innsats for å øke livskvalitet og redusere skadevirkningene hos tunge misbrukere.

Disse medlemmer vil derfor øke bevilgningene på kap. 614 post 63 med 45 mill. kroner som skal brukes til å styrke behandlings- og omsorgstilbudet, samt legemiddelassistert behandling. Disse medlemmer har merket seg at regjeringen sin foreslåtte

økning i revidert nasjonalbudsjett til legemiddelassistert behandling, for det meste vil gå til å dekke utgifter til legemidler for 500 nye klienter. Disse medlemmer vil peke på at det er kommunene som skal sørge for et behandlingsopplegg der legemiddelassistert rehabilitering kan være en av flere muligheter. Etter disse medlemmer sitt syn er det viktig også å styrke oppfølgingen av brukerne. Disse medlemmer mener det er sterkt uheldig at Pårørendesenteret i Stavanger og T-5-sentrene i Haugesund og Arendal står i fare for nedleggelse, og vil be Regjeringa sikre videre drift ved disse sentrene.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
614		Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmisbrukere mv.:	
	63	Utvikling av sosialtjenesten og rusmiddeltiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med..... fra kr 148 700 000 til kr 212 800 000"	64 100 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til proposisjonen side 90 kap. 614 post 63 nr. 2 om metadonassistert behandling. Dette medlem presiserer at den økte bevilgningen ikke må innebære en svekkelse av øvrig behandlingsopplegg for rusavhengige. Dette medlem foreslår derfor en økning på 10 mill. kroner til styrking av øvrige behandlingstilbud.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
614		Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelbrukere mv.:	
	63	Utvikling av sosialtjenesten og rusmiddeltiltak, <i>kan overføres</i> , <i>forhøyes</i> med fra kr 148 700 000 til kr 222 800 000	74 100 000

13.11 Kap. 616 Statens klinikk for narkomane

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det vises til den generelle omtalen og oversiktstabellen innledningsvis under Sosial- og helsedepartementets saksområde om økte premiesatser for statlige virksomheter som betaler arbeidsgiverandel til Statens pensjonskasse

Bevilgningen foreslås økt med kr 300 000.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

13.12 Kap. 673 Tiltak for funksjonshemmede

Post 65 Psykisk utviklingshemmede med sikringsdom

Sammendrag

Formålet med bevilgningen er å refundere kommunenes utgifter knyttet til omsorgen for og sikringen av psykisk utviklingshemmede med sikringsdom. Kommunene får 100 prosent refusjon av sine utgifter, fratrukket en egenandel som tilsvarer det kommunene får for hver psykisk utviklingshemmede som er over 16 år gjennom inntektssystemet. For 2001 er den kommunale egenandelen satt til kr 400 000.

Forut for etableringen av refusjonsordningen fantes det ikke alternativer til fengselsforvaring for psykisk utviklingshemmede med sikringsdom. Staten har ingen hjemmel for å pålegge kommunene denne oppgaven. Refusjonsordningen har vært en forutsetning fra kommunenes side for å påta seg oppgaven.

Da det idømmes sikringsdommer hele året har departementet ikke fastsatt noen søknadsfrist for nye saker. Blant annet på grunnlag av mottatte søknader om refusjon for personer som er inne i ordningen, og antall nye personer som det erfaringsmessig vil bli søkt om tilskudd for, foreslås bevilgningen økt med 15 mill. kroner.

Ordningen ble etablert fra sommeren 1997. I 1998 ble det anvist 28,6 mill. kroner for 22 sikringsdømte psykisk utviklingshemmede. I 2000 var antallet sikringsdømte økt til 30, og det ble anvist i alt 38,3 mill. kroner. En gjennomgang av de kommunale regnskapene i den enkelte sak viser at det fra 1998 til 2000 var en gjennomsnittlig kostnadsøkning pr. tiltak på i

underkant av 0,4 mill. kroner. På denne bakgrunn vil Sosial- og helsedepartementet vurdere nærmere om det kan iverksettes tiltak for å redusere kostnadsveksten med sikte på at utgiftene kan holdes innenfor foreslått bevilgning.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 673 post 65 med 15 mill. kroner.

13.13 Kap. 675 Tiltak for eldre og funksjonshemmede

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med kr 200 000 mot en tilsvarende økning under kap. 604 post 1 Driftsutgifter, til dekning av utgifter til Rådgivende gruppe som skal følge praktiseringen av sosialtjenestelovens kap. 6A.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 675 post 1.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Det var opprinnelig forutsatt at et pågående forskningsprosjekt innen palliativ medisin og omsorg ved livets slutt ved Bergen Røde Kors Sykehjem skulle gjennomføres i regi av Norges forskningsråd og finansieres over kap. 675 post 50 *Norges forskningsråd*. Det er i ettertid bestemt at forskningsprosjektet skal gjennomføres uten medvirkning fra Norges forskningsråd. Derfor foreslås det at 0,7 mill. kroner som gjelder finansiering av prosjektet overføres til den generelle FOU-bevilgningen under kap. 675 post 21.

Bevilgningen foreslås forhøyet med 0,7 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under post 50 Norges forskningsråd.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 675 post 21 og post 50.

*Post 50 Norges forskningsråd**Sammendrag*

Det vises til omtalen under post 21. Bevilgningen foreslås redusert med 0,7 mot en tilsvarende økning under post 21 Spesielle driftsutgifter.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader under post 21 foran.

13.14 Kap. 676 Kompetansesentra for funksjonshemmede*Post 1 Driftsutgifter**Sammendrag*

Som følge av at Etat for rådssekretariater har overtatt driftsansvaret for Tannhelsekompetansesenteret (TAKO) foreslås bevilgningen redusert med 5,2 mill. kroner mot en tilsvarende økning av kap. 604 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 676 post 1.

*Post 70 Kompetansesentra m.m. Landsbystiftelsen**Sammendrag*

Landsbystiftelsen er en stiftelse som på antroposofisk grunnlag driver institusjoner/landsbyer for psykisk utviklingshemmede.

Institusjonene er i utgangspunktet fullfinansiert over kap. 676 post 70, med et tilskudd på 46 mill. kroner i 2001.

Stortinget fattet følgende romertallsvedtak i forbindelse med statsbudsjettet for 1999:

"Stortinget ber Regjeringen vurdere om det ikke er rimelig med en viss tilnærming i det offentliges tilskudd til driften av Landsbystiftelsens steder og tilsvarende tiltak."

I budsjettproposisjonen for 2001 varslet departementet at forslag til opplegg ville bli lagt fram i forbindelse med RNB2001, og gitt virkning fra budsjettåret 2002.

Landsbystiftelsens institusjoner er nå regulert i egen forskrift midlertidig hjemlet i spesialisthelsetjenesteloven. Dette er en unaturlig lovforankring for den type tjenester som ytes ved Landsbystiftelsens institusjoner.

Departementet tar sikte på å forankre nødvendig regelverk i lov om sosiale tjenester. Beboerens hjemkommune bør få ansvar på linje med kommuner som kjøper tjenester i andre kommuner. Dette innebærer at det må inngås avtaler mellom hjemkommunen og institusjonen.

I budsjettproposisjonen for 2002 vil det bli lagt opp til en viss tilnærming i tilskuddet til Landsbystiftelsen til det beløp kommunene mottar for psykisk utviklingshemmede over 16 år gjennom utgiftsutjevningen i inntektssystemet.

Tilskuddet for 2002 vil bli foreslått utbetalt direkte fra Sosial- og helsedepartementet til Landsbystiftelsen.

Vilkår for tilskuddet vil bli nærmere utarbeidet i ny forskrift.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Komiteen viser til at Landsbystiftelsens institusjoner gjør en svært god og uegennyttig innsats for sine utviklingshemmede brukere. Komiteen har merket seg at departementet foreslår en omlegging av finansieringen av disse institusjonene, på bakgrunn av Stortingets vedtak i forbindelse med budsjettet for 2000 om å be Regjeringen vurdere en tilnærming i det offentliges tilskudd til driften av landsbystiftelsens steder og tilsvarende tiltak. Komiteen slutter seg til en slik omlegging, med målsetning om at Landsbystiftelsens institusjoner fortsatt får 100 pst. statsstøtte til driften, slik en samlet sosialkomite i Budsjett-innst. S. nr. 11 (2000-2001) understreket viktigheten av. Full finansiering fra staten er nødvendig for at tilbudet skal kunne bestå, fordi Landsbystiftelsens institusjoner ikke har kapasitet eller muligheter til å forhandle med flere kommuner om tilskudd.

13.15 Kap. 700 Statens helsetilsyn og fylkeslegene*Post 1 Driftsutgifter**Sammendrag*

Arbeidet med WHO

Helsetilsynet har de siste årene disponert kr 400 000 i forbindelse med arbeidet med WHO. Fra år 2001 er administrasjonen av denne delbevilgningen overtatt av Sosial- og helsedepartementet under kap. 701 Forskning- og forsøksvirksomhet post 21 Spesielle driftsutgifter.

Bevilgningen foreslås redusert med kr 300 000 mot tilsvarende økning under kap. 701 post 21.

Kontroll vedrørende trygdemisbruk

Det er etablert et samarbeid mellom Helsetilsynet og Rikstrygdeverket for å styrke og effektivisere den samlede offentlige kontrollvirksomheten. For Helsetilsynet vil følgende arbeidsområder bli berørt av økt kontrollvirksomhet fra trygdeetatens side:

- flere tilsynssaker overfor helsepersonell (individtilsyn) og da spesielt overfor leger,
- formalisert samarbeid mellom alle fylkesleger og fylkestyrgdekontor for å utveksle informasjon vedr. saker knyttet til arbeidet med trygdemisbruk - årlige møter mellom Helsetilsynet og Rikstrygdeverket for å avstemme etatenes planlagte satsinger og prioriteringer for kommende år.

Den økte tilsynsaktiviteten vil ha konsekvenser i forhold til personellressurser i Helsetilsynet. Merkostnaden er anslått til 3 mill. kroner i 2001.

Forslaget må ses i sammenheng med trygdeetatens planer (kap. 2600.01) for økt innsats i forhold til å avdekke trygdemisbruk.

Bevilgningen foreslås økt med 3 mill. kroner.

Sammenfatning

Samlet foreslås bevilgningen økt med 2,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 700 post 1 med netto 2,7 mill. kroner.

13.16 Kap. 701 Forsknings- og forsøksvirksomhet

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Arbeidet med WHO

Sammendrag

Det vises til omtale under kap. 700.01.

Bevilgningen foreslås økt med kr 300 000 mot tilsvarende reduksjon under kap. 700 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknad under bevilgningsforlaget nedenfor.

Erstatning til tannlegeofrene på Vestlandet

Sammendrag

Det foreslås at staten bidrar med medfinansiering til å dekke kostnadene ved behandling av pasienter som er blitt feilbehandlet av en tidligere tannlege på Vestlandet. Vedkommende har over en periode på 10-15 år behandlet mange pasienter med en antatt uforsvarlig implantatmetode. Om lag 150 av pasientene har fremmet erstatningskrav pga. feilbehandling. Pasientene har fått store smerter, betennelser og psykiske problemer og mange er i en svært dårlig tannmedisinsk forfatning. Saken har pågått i over 4 år mellom forsikringsselskapene og de skadelidtes advokater. Det foreligger til nå to rettsavgjørelser hvor tannlegen dømmes for grov uaktsomhet. Begge rettsavgjørelsene er anket inn for lagmannsretten. Det var avsatt tid til rettssak for samtlige av de resterende pasientene høsten 2000. På vegne av 66 pasienter er det også tatt ut stevning mot staten vedrørende statens tilsynsansvar i saken. Begge disse sakene er utsatt i påvente av avklaringer om eventuell bidrag fra staten.

Departementet vil understreke at erstatningssaken i utgangspunktet er en sak mellom forsikringsselskapene og pasientene. Staten har ikke ansvar, men på grunn av sakens spesielle karakter og de lidelser og belastninger pasientene har, foreslås det at staten bidrar økonomisk til et forlik om støtte til pasienter for behandling av de skader som er påført dem.

En statlig medfinansiering vil også bidra til at erstatningssaken raskt skal kunne avklares for pasientene.

Departementet fører drøftinger med forsikringsselskapene og Den norske tannlegeforening om bidrag til kostnadsdekning av behandlingen av pasientene.

Pasientene og forsikringsselskapene har oppnevnt en felles sakkyndig som har vurdert behandlingen fra den aktuelle tannlegen. Den sakkyndige har vurdert 142 pasienter med hensyn til erstatning. 122 pasienter er

vurdert som behandlingstrengende, 20 pasienter har ikke fått sakkyndiges medhold.

Statens tilskudd vil være begrenset til de pasienter som den sakkyndige har vurdert som berettiget til erstatning fra forsikringsselskapene. Statens medfinansiering vil også omfatte de pasienter som har valgt å gjennomføre behandlingen for egen regning. Det økonomiske bidraget fra staten skal kun gå til å dekke utført behandling av pasientene og eventuell reise og opphold i den forbindelse. Statens støtte gis på vilkår av at mottakeren gir avkall på eventuell fremtidig krav mot staten begrunnet i statens tilsynsansvar.

Gjennomsnittlig behandlingstkostnad er av sakkyn- dig anslått til i underkant av 70 000 kroner pr. person. Statens utgifter dekkes gjennom en omdisponering innenfor gitt bevilgning. For at de aktuelle pasienter kan få startet sin behandling bes det om at Stortinget gir samtykke til at Sosial- og helsedepartementet kan gi tilskudd til behandling av de pasienter i forhold til de kriterier som er bekrevet ovenfor. I statsbudsjettet for 2002 vil departementet gjøre rede for fordelingen av kostnadene som partene har avtalt.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Høyre, slutter seg til omtalen i proposisjonen.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen er enige med departementet i at sakens spesielle karakter og de lidelser og belastninger pasientene har, gjør at staten bør bidra økonomisk til et forlik om støtte til pasienter for behandling av de skader som er påført dem.

Disse medlemmer understreker at en slik statlig medvirkning vil kunne bidra til at erstatningssaken raskt skal kunne avklares for pasientene.

Disse medlemmer er i hovedsak enige med departementet i de prinsipper som skisseres for statens tilskudd til kostnadsdekning for pasientene, men med et vesentlig unntak. Disse medlemmer er sterkt uenig i at statens støtte skal gis på vilkår av at mottaker gir avkall på eventuell framtidig krav mot staten begrunnet i statens tilsynsansvar.

Senter for medisinske studier i Moskva

Sammendrag

Bevilgningene under kap. 701 Forsknings- og forsøksvirksomhet, kap. 719 Helsefremmende og forebyggende tiltak og kap. 739 Andre utgifter foreslås redusert med til sammen 1 500 000 kroner til delvis finansiering av Senter for medisinske studier i Moskva på Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets budsjett.

Bevilgningen under post 21 foreslås redusert med 330 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader nedenfor.

Forslag om bevilgning kap. 701 post 21

Sammendrag

Samlet foreslås bevilgningen under kap. 701 post 21 redusert med 30 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere kap. 701 post 21 med netto 30 000 kroner.

13.17 Kap. 711 Statens rettsstoksikologiske institutt (jf. kap. 3711)**Kap. 3711 Statens rettsstoksikologiske institutt (jf. kap. 711)***Post 3 Diverse inntekter**Sammendrag*

Statens rettsstoksikologiske institutt (SRI) har anslått et budsjettunderskudd for 2001 på vel 4 mill. kroner. Som redegjort for i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 8 (2000-2001), dekkes ca. 40 pst. av SRIs driftsbudsjett av egne inntekter, og inntektssiden påvirkes blant annet av politiets rekvireringspraksis.

SRI fakturerer politidistriktene for analyser av andre rusmidler enn alkohol, såkalte påvirknings- og bruksaker av andre stoffer enn alkohol. Denne ordningen med direkte fakturering av politidistriktene startet fra 1. januar 2000. Før dette ble nevnte analyser av andre rusmidler enn alkohol dekket sentralt over JDs ramme, jf. omtale i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 8.

Mens politiet nå belastes for kostnadene ved å få gjennomført analyser av andre rusmidler enn alkohol, vil rene alkoholanalyser være gratis for politiet. Hvis politiet ved mistanke om alkoholpåvirkning bestiller analyser hos SRI, vil dette bli dekket over SHDs ramme. Denne ulike form for kostnadsdekning mellom alkoholprøver og andre rusmidler, skyldes historiske forhold.

For saker der det er mistanke om alkoholpåvirkning, har SRI siden 1996 også foretatt undersøkelse på andre stoffer enn alkohol. I og med at SRI også for alkoholanalysene foretar en bred screening av andre stoffer enn alkohol, får politiet uansett svar i forhold til andre rusmidler, selv om dette ikke er vurdert som nødvendig fra politiets side.

I løpet av 2000 har SRI opplevd en endring i politiets rekvireringspraksis. Politiet rekvirerer nå i større grad analyser av påvirkning av alkohol i stedet for analyser av påvirkning av andre stoffer enn alkohol. For SRI betyr endringen av rekvireringspraksis reduserte inntekter, men ikke tilsvarende reduksjon i kostnader. For å få ned kostnadene og redusere muligheten for budsjettoverskridelse, finner Sosial- og helsedepartementet det derfor nødvendig å pålegge SRI å begrense sin virksomhet til de analyser politiet ber om. Dette er gjort i samråd med Justisdepartementet, og det innebærer at SRI ikke lenger vil foreta undersøkelser på andre rusmidler enn det politiet rekvirerer.

Komiteens merknader

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet tar dette til etterretning.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, viser til at det er ulike former for kostnadsdekning for testing av alkohol og andre rusmidler. Flertallet vil påpeke at det er gratis for politiet å rekvirere alkoholanalyser fra Statens rettsstoksikologiske institutt, mens politiet nå belastes for kostnadene ved å få gjennomført analyser av andre rusmidler enn alkohol. Før 1. januar 2000 ble analyser av andre rusmidler enn alkohol dekket over Justisdepartementets ramme. Flertallet er bekymret over den praksis som er resultatet av denne forskjellen på kostnadsdekning for alkohol og andre rusmidler, og at faren for å bli tatt for misbruk av andre stoffer enn alkohol ved straffbare handlinger blir redusert.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
711		Statens rettsstoksikologiske institutt (jf. kap. 3711):	
	1	Driftsutgifter, for høyes med	4 000 000
		fra kr 45 960 000 til kr 49 960 000"	

13.18 Kap. 719 Helsefremmende og forebyggende tiltak*Post 50 Norges forskningsråd**Sammendrag*

Bevilgningene under kap. 701 Forsknings- og forskningsvirksomhet, kap. 719 Helsefremmende og forebyggende tiltak og kap. 739 Andre utgifter foreslås redusert med til sammen 1 500 000 kroner til delvis

finansiering av Senter for medisinske studier i Moskva på Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets budsjett.

Bevilgningen under post 50 Norges forskningsråd foreslås redusert med 400 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 719 post 50.

13.19 Kap. 730 Fylkeskommunenes helsetjeneste*13.19.1 Post 60 Innsatsstyrt finansiering av sykehus**13.19.1.1 Innsatsstyrt finansiering***Sammendrag**

Det foreligger ny informasjon etter St.prp. nr. 1 (2000-2001) om aktiviteten i sykehusene for hele året 2000 (jf. tabell nedenfor). I tråd med regelverket for innsatsstyrt finansiering skal det foretas en endelig avregning i år på basis av den registrerte aktiviteten i 2000.

Avregningsoppgjøret viser med mindre forbehold at å-kontoutbetalingene til fylkeskommunene for 2000 er ca. 270 mill. kroner høyere enn det den endelige tjenesteproduksjonen gir grunnlag for. Dette motregnes mot å-kontoutbetalingene for 2001, og innebærer at bevilgningen for 2001 som følge av dette kan settes ned tilsvarende. Dette er en engangseffekt. Departementet understreket i brev av 15. desember 2000 til fylkeskommunene:

"...Fylkeskommunene bes merke seg at utbetalingene er oppjustert selv om anslaget for aktivitet er nedjustert. I 1999 ble anslaget nedjustert med 100 mill. kroner i slutten av året som følge av lavere aktivitet 2. tertial enn 1. tertial. Likevel ble det etterbetalt 243 mill. kroner som følge av at aktiviteten på årsbasis ble noe høyere enn forventet. Fylkeskommunene må selv vurdere prognosene opp mot hva som skal inntektsføres i 2000."

I St.prp. nr. 1 (2000-2001) er det lagt opp til en vekst i aktiviteten i sykehusene på 2 pst. fra 2000 til 2001. Rapport for faktisk aktivitet for 1. tertial 2001 foreligger ikke pr. dd., men den noe lavere aktiviteten i 2000

kan tilsi at aktivitetsnivået i 2001 er anslått noe for høyt.

Sosial- og helsedepartementet foreslår på denne bakgrunn å sette ned bevilgningen i 2001 med ytterligere 280 mill. kroner, til sammen 550 mill. kroner.

En har da opprettholdt forutsetningen om 2 pst. aktivitetsvekst fra 2000 til 2001, men nå beregnet fra et noe lavere aktivitetsnivå i 2000. Når en har valgt å opprettholde denne vekstforutsetningen til tross for at aktivitetsveksten fra 1999 til 2000 ble lavere enn forutsatt, må det bl.a. ses i lys av at det er holdepunkter for at sykehusene har en viss ledig kapasitet. Sintef Unimed har foretatt en undersøkelse blant landets sykehus, der dette avdekkes. Undersøkelsen viser stor variasjon i kapasitetsreservene.

Innføring av fritt sykehusvalg og omlegging av gjestepasientoppjøret fra 1. mars 2001 vil ventelig stimulere til økt pasientflyt mellom sykehusene og til at ledig kapasitet utnyttes enda bedre. Retten til nødvendig helsehjelp vil trolig også bidra til at de alvorligst syke pasientene prioriteres, og som sådan kunne trekke i samme retning.

Ved årsskiftet var det registrert 279 584 pasienter på venteliste. Det er en reduksjon på 3,5 pst. fra forrige tertial, og en reduksjon på hele 9 pst. i forhold til samme tidspunkt i 1999.

Som tabellen illustrerer, var det i 2000 registrert en svak nedgang i antallet heldøgnsinnleggelser i forhold til i 1999, mens det var en økning i dagopphold på knappe 10 pst. Poliklinisk behandling inkludert i ISF-ordningen (i hovedsak kreftbehandling og dagkirurgi) har for samme periode økt med 4 pst.

Tabell. Antall sykehusopphold 1999 og 2000, endring i sykehusopphold og prosentendring fordelt på dag- og døgno-phold og polikliniske behandlinger

	Antall sykehusopphold 1999	Antall sykehusopphold 2000	Endring	Endring i prosent
Dagpasientopphold	149 523	163 930	14 407	9,6
Heldøgnsopphold	656 336	653 869	-2 467	-0,4
Polikliniske behandlinger	160 235	165 841	5 606	3,5
Totalt	966 235	983 640	17 546	1,8

Om lag 90 pst. av utbetalingene i ISF er refusjoner for heldøgnsinnleggelser. Tabellen viser at det var en nedgang i disse fra 1999 til 2000 på 0,4 pst. Dette er samtidig årsaken til at utbetalingene i ISF for 2000 er anslått å bli om lag 270 mill. kroner lavere enn forventet, selv om veksten i pasientbehandlingen totalt sett ble på om lag 2 pst.

Det er 17 546 eller 1,8 pst. flere sykehusopphold i 2000 sammenlignet med 1999. Samtidig er det om lag 1 800 (0,2 pst.) flere pasienter som har fått behandling i 2000 sammenlignet med 1999. Det er en økning i

planlagte innleggelser innen kirurgi. Den største økningen kommer innenfor fagområdet ortopedi. Samtidig ser vi at antallet planlagte medisinske innleggelser øker betydelig innen gruppene rehabilitering, dialyse og kreftbehandling. Øyeblikkelig-hjelp innleggelser viser totalt sett en svak nedgang. Det er en vekst i innleggelser i kirurgiske DRGer og en nedgang i innleggelser i medisinske DRGer. Aktivitetstallene må vurderes i lys av at flytting til nytt Rikshospital medførte redusert behandlingsaktivitet i 2000 på Rikshospitalet.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen i proposisjonen om innsatsstyrt finansiering av sykehus til orientering.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til den forrige regjeringens arbeid med å få en samlet oversikt over sykehusenes økonomi, og satte ned en referansegruppe som la grunnlaget for St.prp. nr. 47 (1999-2000) og som anslo sykehusenes behov for økte bevilgninger. Regjeringen sier i Budsjett-innst. S. nr. 11 (2000-2001) at den har videreført arbeidet i denne referansegruppen, og vil orientere Stortinget om den økonomiske situasjonen for sykehusene sett i sammenheng med økonomien i fylkeskommunene og utviklingen i sykehusenes effektivitet. Disse medlemmer må dessverre konstatere at dette ikke er blitt gjort.

I stedet for en gjennomgang av sykehusenes økonomi, gjennomfører Regjeringen en reduksjon i bevilgningen til innsatsstyrt finansiering (ISF) med om lag 550 mill kroner, uten at vurderingen av om behovet faktisk er blitt så mye mindre, eller om det kan være sider ved selve finansieringsordningen som er årsaken til et mulig lavere nivå på ISF.

Samtidig er det kjent at regionsykehus og andre sykehus sliter med store underskudd allerede for inneværende år. Regjeringen har valgt å konsentrere seg om den statlige overtakelsen av spesialisthelsetjenesten og dannelsen av helseforetak, og bevilger penger til dette i Revidert nasjonalbudsjett, uten å vurdere sykehusdriften og økonomien for inneværende år. Disse medlemmer vil peke på at det kan være snakk om et samlet beløp mer enn en halv mrd. kroner.

Disse medlemmer vil rette oppmerksomheten mot krypavkortningen i ISF-ordningen, og mener at kryptaket i seg selv er medvirkende årsak til underforbruket av ISF-finansieringen. Slik krypavkortningen virker, fører den til at fylkene ikke får betalt for den reelle pasientbehandlingen som sykehusene utfører. Tapet i inntekter på grunn av krypavkortningen kan utgjøre mer enn 250 mill kroner for inneværende år. Disse medlemmer kan ikke se at det skjer en feilkoding som tilsier inndragning av 250 mill kroner av de ISF-inntekter som skal refunderes ut fra utført pasientbehandling ved de somatiske sykehusene. Pasienttyngden i DRG-innkodingen beregnes på grunnlag av inneliggende pasienter og når de "letteste" pasientene behandles dagkirurgisk, vil gjennomsnittstyngde av inneliggende pasienter øke. Etter innføringen av innsatsstyrt finansiering har det skjedd økning i dagbehandlingen i forhold til sykehusinnleggelse. Disse medlemmer vil understreke at dette tilsier at en økning i innrapportert pasienttyngde neppe skyldes "kreativ" koding.

Disse medlemmer viser til at det tidligere er gitt signaler om at det bør opprettes et kontrollorgan ved de enkelte sykehus. En slik ordning vil være mer rettferdig ut fra hensikten med krypavkortning. Dette må veies mot ressursbruk og kostnader ved denne type

kontroll, men det er ikke akseptabelt å videreføre sjablonmessige ordninger som straffer de sykehus og fylkeskommuner gjennom en generell avkortning i refusjon av påløpte utgifter.

Disse medlemmer viser til behandlingen av Ot.prp. nr. 66 (2000-2001) Om lov om helseforetak, der sentrumpartiene og Sosialistisk Venstreparti går imot opprettelsen av statlige sykehusforetak. Disse medlemmer viser til St.prp. nr. 71 (2000-2001) Om Rikshospitalets økonomi, der Regjeringen gikk inn for å bevilge 230 mill. kroner når det meldte merbehovet fra Rikshospitalet for inneværende år var på 270 mill. kroner. Sentrumpartiene var med på å sikre Rikshospitalet de 30 mill. kroner på tross av helseministeren og Regjeringens forslag. Når det gjelder de andre somatiske sykehusenes merbehov for inneværende år, viser helseministeren til at det ikke er hans ansvar, men påhviler fylkeskommunene alene. Disse medlemmer vil understreke at det ikke er tilfelle, at helseministeren nettopp i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett burde vært interessert i å sikre driften ved sykehusene fullt ut, ved å øke bevilgningene til fylkeskommunene og regionsykehusene tilsvarende det underskuddet som er kjent til nå.

Komiteens medlemmer fra Høyre har merket seg at departementet foreslår å nedjustere bevilgningen til innsatsstyrt finansiering fordi aktivitetsveksten blir lavere enn tidligere forutsatt. Disse medlemmer har også merket seg at departementet mener å ha holdepunkter for at sykehusene har en viss ledig kapasitet.

Disse medlemmer viser til at Høyre ved gjentatte anledninger har fremmet forslag til forbedringer av ordningen med innsatsstyrt finansiering for at den i større grad skal belønne og oppmuntre økt aktivitet slik at ledig kapasitet blir utnyttet og sykehusene driver mer effektivt. Høyre mener stykkprisandelen i den innsatsstyrte finansieringen må økes til minst 60 pst., og at denne må gå direkte til det enkelte sykehuset. Det såkalte kryptaket i ordningen bør også fjernes.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at alle mennesker i vårt land skal ha lik adgang til sykehusbehandling. Slik er dessverre situasjonen ikke i dag. Det er viktig for disse medlemmer å presisere at befolkningen skal ha trygghet for at pasienter prioriteres i henhold til alvorlighetsgrad. Disse medlemmer vil hevde at de såkalte krypreglene underminerer prinsippet om prioritering etter sykdommens alvorlighetsgrad, og krypreglene bør derfor etter disse medlemmers skjønn fjernes fra finansieringssystemet. Det er etter disse medlemmers mening fullstendig uakseptabelt at når et sykehus når det såkalte kryptaket for en type behandling, vil refusjonen gjennom den innsatsbaserte finansieringen for behandling utover kryptaket bli redusert med 2/3 deler. Det er etter disse medlemmers mening meningsløst at sykehusene ikke skal få refun-

dert mer enn 1/3 av DRG-prisen hvis man har nådd kryptaket. Disse medlemmer kan i denne sammenheng opplyse at i driftsåret 2000 oppnådde 13 av 19 fylkeskommuner å overskride krypgrensen, noe som resulterte i at særlig ortopediske pasienter fortrinnsvis hofteplastikker ble nedprioritert siste halvdel av driftsterminen 2000 selv om ventelistene var svært lange. Disse medlemmer viser til at det er et paradoks at det er de mest offensive sykehusene som får de største problemer med krypreglene.

Disse medlemmer viser til at faginstansene altså universitetene som deltok i den utredningsgruppe departementet satte ned i 1999 for å gjennomgå sykehusøkonomien, også anbefalte at kryptaket burde fjernes. Disse medlemmer viser også til at fjerning av kryptaket ikke vil slå skjevt ut forhold til noe sykehus. Disse medlemmer vil også gjøre oppmerksom på at ved å opprettholde kryptaket vil den innsatsbaserte finansieringen komme i vanry fordi sykehusene av rent økonomiske grunner kan fristes til å la være å operere tunge kasus når kryptaket er nådd og i stedet operere andre pasientgrupper med mindre alvorlighetsgrad for å opprettholde inntektsstrømmen til sykehuset. Dette er en utvikling og en praksis som disse medlemmer ikke kan akseptere og er en grunn i seg selv til å fjerne kryptaket så snart som mulig. Disse medlemmer viser til at ved å fjerne kryptaket fra 1. juli 2001 vil dette medføre en ekstrakostnad til den innsatsbaserte finansieringen med ca. 100 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at Stortinget nylig har vedtatt å gi Rikshospitalet en tilleggsbevilgning på 270 mill. kroner for inneværende driftstermin, noe disse medlemmer er tilfreds med. Disse medlemmer vil imidlertid peke på at den økonomiske driftssituasjonen ved de øvrige regionsykehus er like vanskelig som ved Rikshospitalet. De øvrige regionsykehus har kuttet sine tjenestetilbud, men vil likevel i inneværende driftstermin gå med betydelige underskudd. Disse medlemmer er også kjent med at et stort antall av våre sentralsykehus også har store problemer med å opprettholde normal drift pga. en vanskelig budsjettssituasjon. Det er etter disse medlemmers mening helt nødvendig at en i revidert nasjonalbudsjett bevilger mer midler til regionsykehusene og til fylkeskommunen for å utnytte den behandlingsskapitet som sykehusene i realiteten har.

Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet fremmet et Dokument-8- forslag om en tilleggsbevilgning på 1 mrd. kroner til innenlandsbehandling ved offentlige sykehus. Forslaget fikk dessverre bare Fremskrittspartiets egne stemmer. Disse medlemmer tar det imidlertid som en selvfølge at Stortinget ønsker å redusere ventelistene til sykehusbehandling som i dag teller 280 000 mennesker, og disse medlemmer forventer derfor tilslutning for en økning av bevilgningene på de fylkeskommunale helsebudsjett.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til proposisjonens kap. 730 post 60 om innsatsstyrt finansiering i forbindelse med pasientbehandling. Dette medlem mener det er behov for en grundig drøfting av finansieringsordningene innen helsevesenet. De siste års erfaringer tyder på at et innsatsbasert finansieringssystem har svekket kostnadskontrollen, mens den helseproduksjon som belønnes har økt. Dette medlem har merket seg at hele effekten av ISF på produksjonen kom første året. Oppjusteringen fra 35 pst. til 50 pst. har ikke hatt noen effekt.

Dette medlem vil påpeke at ISF har ført til sterke glidningseffekter. Sykehusene tvinges til å prioritere de mest lønnsomme pasientene, mens kronikere og pasienter med sammensatte sykdommer taper. Dette bryter med overordnede prinsipper om likhet i helsetilbud og et helsetilbud basert på medisinske vurderinger.

Dette medlem mener at systemer med innsatsbasert finansiering egner seg best der sykdomsbildet og behandlingsform er klar. Dette medlem vil redusere bruken av ISF. Hensynet til kostnadskontroll taler for at sykehusene generelt finansieres ved rammebudsjetter, da kun med et mye mindre innslag innsatsbasert finansiering enn i dag, nærmere bestemt 10 pst. Dette medlem vil komme tilbake med forslag om endringer i finansieringsordningene.

13.19.1.2 Satellittdialyse ved Sel sjukeheim - forsøksprosjekt

Sammendrag

Det er i dag kun dialyseaktivitet ved offentlige godkjente sykehus som i utgangspunktet hjemler ISF-refusjon. Sosial- og helsedepartementet har godkjent et forsøksprosjekt i Oppland fylkeskommune, der fylkeskommunen får ISF- refusjon for dialysebehandling (hemodialyse) utført ved Sel sjukeheim. ISF- refusjonen gjøres dermed avhengig av behandlingstype og ikke av behandlingssted.

Satellittdialysen foregår ved et samarbeid mellom kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten. Pasienter fra Nord-Gudbrandsdalen vil få samme type behandling på Sel sjukeheim som de tidligere har måtte dra til sykehuset på Lillehammer for å utføre.

Gjennom dette forsøket legges forholdene til rette for at pasientene skal få et bedre behandlingstilbud grunnet kortere reiseavstand. I tillegg er det et siktemål å få til en samfunnsøkonomisk gevinst ettersom en sparer kostnader til syketransport. I dag er det fylkeskommunen som har ansvaret for hemodialysebehandling, mens folketrygden har det økonomiske ansvaret for syketransporttjenesten.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

13.19.1.3 Omlegging av finanseringsregler for revmatismelegemidler

Innledning

Sammendrag

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2001 fattet Stortinget følgende vedtak:

"Stortinget ber Regjeringen foreta en gjennomgang av i hvor stor grad sykehusenes økonomiske situasjon har innvirkning på hvilke medikamenter som brukes i behandlingen, og eventuelt iverksette tiltak som sikrer pasientene en optimal medikamentell behandling."

Med bakgrunn i dette vedtaket har Sosial- og helsedepartementet foretatt en gjennomgang av finansieringsformen for Enbrel og Remicade. Enbrel og Remicade er to nye kostnadskrevende medikamenter i behandlingen av ledd- og slitasjegikt. Ett års behandling med Enbrel koster om lag 180 000 kroner pr. pasient, mens tilsvarende behandling med Remicade koster i gjennomsnitt 100 000 kroner. Medikamentene påvirker selve sykdomsutviklingen, ikke bare symptomene. Enbrel gis som injeksjon, og kan tas av pasienten selv. Remicade tas som infusjon, og må utføres av helsepersonell. Behandlingene med begge typer medikamenter krever jevnlig kontroll hos spesialist på sykehus.

Enbrel vil i 2001 refunderes for nær 200 mill. kroner over Folketrygdens budsjett, selv uten tilslag av nye pasienter. Utgiftene til Remicade for sykehusene synes å være stabile og antas i 2001 å ligge på nærmere 20 mill. kroner. I dag får anslagsvis 1200 pasienter behandling med enten Enbrel eller Remicade, men etter revmatismemiljøets uttalelser kan det forventes at totalt 3 00 pasienter med revmatoid artritt (kronisk leddgikt) vil kunne behandles med en av de nevnte legemidlene. Statens legemiddelverk (SLV) anslår at det samlede markedet for disse to medikamentene utgjør 500-600 mill. kroner pr. år. Inneværende år anslås nivået til å være i overkant av 200 mill. kroner.

I dag er disse medikamentene underlagt forskjellige finansieringsordninger. Enbrel betales av pasienten selv og kan refunderes av folketrygden etter blåreseptforskriften § 10 a. Medikamentutgifter til Remicade kan ikke finansieres over blåreseptordningen. Finansieringsordningen på sykehus Innsattsturt finansiering (ISF) sikrer imidlertid at sykehuset får refundert halvparten av sine legemiddelutgifter. Resten dekkes av sykehusenes basisfinansiering.

Det er grunn til å anta at forskjellene i finansiering fører til at sykehusene av økonomiske grunner velger å foreskrive Enbrel i større grad enn det er medisinske grunner til. Fra et medisinsk synspunkt antas det at om lag halvparten av pasientene kan behandles med Enbrel og den andre halvparten med Remicade. Enbrel er vesentlig dyrere i utvalg enn Remicade. På den annen side medfører behandling med Remicade noe mer bruk av sykehuspersonell og sykehusopphold. Ulike finansieringsordninger for de to legemidlene kan

ha ført til for høye legemiddelkostnader totalt sett for det offentlige.

Departementet foreslår på denne bakgrunn å endre utleveringsbestemmelsene for Enbrel slik at det bare kan utleveres fra sykehus. På den måten avskjæres Enbrel fra trygderefusjon (Blåreseptforskriften § 10a). Utgiftene knyttet til behandling med Enbrel vil etter omleggingen måtte bæres av sykehusene på lik linje med utgiftene til Remicade. På denne måten legges det til rette for at sykehusene i større grad legger rent medisinske vurderinger til grunn for valg mellom de to legemidlene, og i mindre grad hva som lønner seg for sykehuset. Det forventes at denne løsningen vil vri forbruket fra Enbrel til Remicade, men på medisinsk forsvarlig måte.

Reduserte utgifter til refusjon av legemidler under folketrygden som følge av dette, foreslås omdisponert til å kompensere sykehusene for merutgifter gjennom ISF og ved å styrke basisfinansieringen gjennom fylkeskommunenes frie inntekter.

Departementet foreslår at omleggingen skjer med virkning fra 1. juli 2001. Det antas at denne omleggingen ikke får budsjettmessige konsekvenser for staten i 2001, men vil kunne gi betydelige innsparinger på sikt. Innsparingene avhenger av andelen som legges inn ved behandling med Remicade. En stor andel av remicadepasientene vil ventelig bli lagt inn ved første gangs behandling fordi bruken av denne medisinen krever nøye oppfølging i forhold til bivirkninger. Ved vurdering av anslagene for innsparing må det tas hensyn til at behandling med Remicade vil medføre økte kostnader knyttet til dagbehandling og til syketransport sammenliknet med Enbrel-behandling.

Sykehusene vil sannsynligvis på sikt forhandle frem noe lavere pris på legemidlene gjennom sitt legemiddelsamarbeid (LIS) enn det som har vist seg mulig å oppnå for folketrygden. På legemiddelinnkjøpene i 2000 har LIS oppnådd en gjennomsnittlig rabatt på 31 pst.

Det foreslås at kap. 2751 post 70 reduseres med 100 mill. kroner i 2001. Av denne innsparingen på legemiddelposten overføres 48 mill. kroner til kap. 0730 post 60 Innsattsturt finansiering av sykehus og 48 mill. kroner overføres til fylkeskommunene gjennom rammetilskuddet kap. 572 post 60. Merutgiftene for reiser anslås å ville medføre et økt bevilgningsbehov på kap. 2750 post 77 på 4 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 730 post 60 foreslås forhøyet med 48 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning under kap. 730 post 60 til merknader avsnitt 13.19.1.5. Komiteen viser når det gjelder bevilgning under kap. 2750 post 77 til merknader under avsnitt 13.41, når det gjelder kap. 2751 post 70 til avsnitt 13.42, og når det gjelder kap. 572 post 60 til avsnitt 12.14.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at Enbrel og Remicade er to ulike medikamenter for alvorlig leddgikt, men tilhører samme gruppe legemidler og har delvis samme brukergruppe. Enbrel gis som injeksjon og administreres av pasienten selv uten hjelp av helsepersonell, mens Remicade tas som infusjon og nødvendigvis sykehussinleggelse. Enbrel koster om lag 180 000 kroner per pasient, mens tilsvarende behandling med Remicade koster 100 000 kroner pr. pasient pr. år.

Flertallet viser at legemidlene Enbrel og Remicade er biologiske medisiner som bremser og stanser ødeleggelsen av leddene, lindrer smerter, forbedrer funksjonsevnen, og dermed øker brukernes selvstendighet og livskvalitet. Bruken av disse legemidlene vil trolig for mange kunne redusere behovet for andre medisinske tilbud og offentlige hjelpetiltak.

Flertallet viser til at disse medikamentene i dag er underlagt forskjellige finansieringsordninger. Enbrel betales av pasienten selv, og refunderes av folketrygden etter blåreseptforskriften § 10a. Utgiftene til Remicade refunderes med 50 pst. gjennom innsatsstyrt finansiering, mens resterende 50 pst. og kostnader med utstyr og innleggelse dekkes av sykehusenes basisfinansiering. Flertallet peker på at Regjeringen foreslår at også Enbrel skal utleveres gjennom sykehus, og finansieres tilsvarende Remicade med 50 pst. refusjon av utgiftene gjennom innsatsstyrt finansiering. Regjeringen mener at det på denne måten legges til rette for at sykehusene i større grad legger rent medisinske vurderinger til grunn for valg mellom de to legemidlene, og i mindre grad hva som lønner seg for sykehuset. Det forventes at denne løsningen vil vri forbruket fra Enbrel til Remicade, men på en medisinsk forsvarlig måte.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen er ikke overbevist om at beregningene Regjeringen baserer seg på, inkluderer alle kostnader totalt sett. Disse medlemmer kan heller ikke se at Regjeringen har vurdert merbelastningene for pasientene, når de som behandles med Enbrel nå må til sykehusene for å få behandling.

Komiteen viser til flertallets forslag om at kap. 730 post 60 reduseres med 48 mill. kroner, kap. 572 post 60 reduseres med 48 mill. kroner, kap. 2750 post 77 reduseres med 4 mill. kroner og til at kap. 2751 holdes uendret i forhold til vedtatt budsjett.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med nytt forslag til finansiering på grunnlag av en helhetlig vurdering av legemidlene Enbrel og Remicade, som inklu-

derer fordeler og ulemper for den enkelte pasient ved disse to preparatene, i statsbudsjettet for 2002."

Komiteens medlemmer fra Høyre er enige i at det er behov for å endre finansieringsordningene for revmatismelegemidlene Enbrel og Remicade. Disse medlemmer viser imidlertid til at også med departementets forslag til løsning vil sykehusene ha økonomiske grunner til å velge det ene medikamentet fremfor det andre, men nå Remicade fremfor Enbrel.

Disse medlemmer viser til at Norsk Revmatikerforbund har pekt på at departementets forslag vil kunne medføre inntaksstopp for mange nye brukere, og at mange som benytter disse medisiner i dag sannsynligvis vil måtte slutte med dem.

For å sikre at bare medisinske forhold ligger til grunn for valg mellom medikamentene, mener disse medlemmer at begge bør refunderes over blåreseptordningen, og ikke over sykehusenes driftsbudsjetter slik departementet har foreslått.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet anser at legemidlene Enbrel og Remicade skal kunne gis pasienter uten kostnad for den enkelte pasient eller sykehuset. Disse medlemmer viser til Regjeringens forslag i St.prp. nr. 84 (2000-2001) om at begge legemidler kun skal kunne utleveres fra sykehus og på denne måten finansieres gjennom ISF.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme forslag om at medikamentene Enbrel og Remicade dekkes med 100 pst. ISF.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at sykehusenes utgifter til Enbrel og Remicade dekkes med 100 pst. ISF."

Disse medlemmer vil subsidiært slutte seg til forslaget fra flertallet.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til kap. 730 post 60 i proposisjonen om omlegging av finansiering av revmatismelegemidler. Dette medlem går imot Regjeringens opplegg, og foreslår isteden at både medikamentet Enbrel og Remicade utleveres etter blåreseptforskriften § 10a, selv om pasienten er innlagt på sykehuset under inntaket av medikamentet. Dette medlem mener egenandelen som skal betales av pasienten skal bortfalle uansett hvilket av de to medikamentene som brukes, både fordi dette er rimelig og for å minske byråkratiet rundt innbetalingene av egenandelene. Ekstraavgiften i forbindelse med dette anslås til kr 840 000 (1200 pasienter per år, halvparten av dem bruker Enbrel. Dette vil utgjøre 600 pasienter som betaler en egenandel på kr 1 400, som i sum er kr 840 000).

Overføringen av kostnadene i forbindelse med Regjeringens forslag anslås til 100 mill. kroner som skal omdisponeres fra kap. 2751 post 70 (medisiner)

med 48 mill. kroner til kap 0730 post 60 (ISF) og 48 mill. kroner til kap 572 post 60 (rammetilskudd til fylkeskommunene), samt 4 mill. kroner til kap 2750 post 77 (syketransport). Dette medlem går imot dette, og viser til forslag under de enkelte kapitlene.

Dette medlem viser når det gjelder kap. 730 post 60 til forslag under avsnitt 13.19.1.5.

13.19.1.4 Omlegging av finansieringen for hjemmebasert dialysebehandling (peritonealdialyse)

Sammendrag

Det er to behandlingsformer av nyresviktpasienter.

Peritoneal dialyse utføres hjemme av pasienten selv, mens hemodialyse er den behandlingsform som gis i sykehus. Fylkeskommunene innehar i dag det faglige og økonomiske ansvaret for begge formene for dialysebehandling.

Hjemmedialyse er i sin helhet rammefinansiert, mens fylkeskommunene mottar DRG-refusjon for gjennomført hemodialyse i sykehus. Det er av flere grunner ønskelig å tilrettelegge bedre for hjemmebasert dialyse. I tillegg til økt livskvalitet for pasientene vil økt bruk av hjemmebasert dialyse gi en samfunnsøkonomisk gevinst både som følge av sparte kostnader knyttet til syketransport og ved at kostnader til hjemmebasert dialyse er om lag halvparten så store som for dialysebehandling på sykehus.

Stortinget har behandlet et Dokument 8-forslag (Dokument nr. 8:21 (2000-2001)) om en omlegging av finansieringen av peritonealdialyse og fattet følgende vedtak (jf. Innst. S. nr. 161 (2000-2001)):

"Stortinget ber Regjeringen snarest mulig sørge for at Rikstrykdeverket gis hjemmel til å dekke kostnadene til dialysevæske og forbruksvarer ved hjemmebasert peritonealdialyse over trykdebudsjettet. Regjeringen bes også om å gjennomgå og utbedre DRG-systemet for dialysebehandling."

Sosialkomiteen uttaler i sine merknader til innstillingen:

"Komiteen vil understreke at det er behov for både hemodialyse og peritoneal dialyse, og at finansieringsordningene for disse behandlingstiltakene må legges opp slik at pasienten får den behandling som er den beste for vedkommende pasient. Komiteen forutsetter at dette legges til grunn når finansieringsordningene nå blir gjennomgått og endret."

Det er et grunnleggende prinsipp at det alltid bør være en avveining av medisinsk effekt og kostnader som ligger til grunn for valg av behandlingsform, og en finansieringsordning skal støtte opp under dette. Sykehusene må derfor gis et økonomisk insentiv til å velge hjemmebasert dialyse fremfor dialyse på sykehus der forholdene ligger medisinsk til rette for å kunne velge dialysemetode.

Regjeringen mener at dette best kan løses ved at fylkeskommunen har det samme økonomiske ansvaret for begge dialyseformene og at sykehusene også mottar refusjon for hjemmebasert dialyse. Det foreslås at det

som en overgangsordning innføres en sideløsning til ISF-ordningen. På bakgrunn av denne erfaringen vil Sosial- og helsedepartementet senere vurdere å innlemme hjemmebasert dialyse i ISF.

Fylkeskommunene vil motta en refusjon tilsvarende 50 pst. av gjennomsnittskostnadene pr. hjemmebaserte behandling på lik linje med ISF. Den andre delen forutsettes dekket av fylkeskommunens rammetilskudd. Sykehusene får ansvaret for å innrapportere aktiviteten som må holdes utenom den datamessige ISF-avregningen.

Utgiftene knyttet til behandlingen med hjemmedialyse vil etter omleggingen måtte bæres av sykehusene på lik linje med utgiftene til hemodialyse. Rabatter ved innkjøp av dialysevæske vil fortsatt kunne oppnås gjennom LIS (sykehusenes innkjøpssamarbeid). LIS har oppnådd gode rabatter i sin virksomhet. Dersom folketrygden skulle overta finansieringen av dialysevæske, vil disse rabattene kunne bortfalle. På denne måten legges det til rette for at sykehusene i større grad legger rent medisinske vurderinger til grunn for valg mellom de to behandlingsformene, og i tillegg velger det mest lønnsomme alternativet (både for sykehuset og for samfunnet) ved likestilt behandlingsmåte.

I Stortingets vedtak blir regjeringen bedt om å gjennomgå og utbedre DRG-systemet for dialysebehandling. SINTEF Unimed gjennomfører på oppdrag fra Sosial- og helsedepartementet en omfattende revisjon av kostnadsvektene i DRG-systemet. Som grunnlag for nye kostnadsvekter har SINTEF Unimed et samarbeid med om lag 20 sykehus. Arbeidet vil foregå i 2001, og det tas sikte på å implementere de nye kostnadsvektene fra 1. januar 2002.

Det foreslås i en overgangsperiode å etablere en sideløsning til ISF-ordningen for å finansiere hjemmebasert dialyse. Departementet foreslår at omleggingen iverksettes fra 1. juli 2001. Det tas sikte på en integrasjon mot hovedfinansieringssystemet (ISF) så snart dette er faglig forsvarlig.

Det foreslås at kap. 2750 post 77 reduseres med 8,5 mill. kroner i 2001 knyttet til antatt lavere reiseutgifter. Fylkeskommunenes rammetilskudd reduseres med 15 mill. kroner, svarende til antatte mindreutgifter for fylkeskommunene knyttet til at flere pasienter forventes å få hjemmedialyse som avlaster sykehusene, og at hjemmedialyse nå også finansieres gjennom ISF-systemet (jf. under). Av denne innsparingen overføres 6 mill. kroner til kap. 0730 post 60 Innsatsstyrt finansiering av sykehus. Samlet vil dette gi en netto innsparing for staten på vel 17 mill. kroner for inneværende år.

Det foreslås at det foretas trekk i fylkeskommunenes rammetilskudd i forhold til antall pasienter som mottar hjemmebasert dialyse i den enkelte fylkeskommune.

Komiteens merknader

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 2750 post 77 til avsnitt 13.41.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen viser til en enstemmig innstilling fra sosialkomiteen (Innst. S. nr. 161 (2000-2001), og Stortingets behandling av Dokument nr. 8:21 (2000-2001) om dekning av kostnader til hjemmebasert dialyse som behandling for kronisk nyresvikt den 27. mars 2001. Stortinget anbefalte refusjonsordning gjennom folketrygden for forbruksmaterielle og dialysevæske, og innsatsstyrt finansiering for opplæring av pasienter.

Revidert nasjonalbudsjett er ikke i samsvar med Stortingets intensjoner, og innebærer ifølge Norsk nyremedisinsk forening, en nedbygging av hjemmebasert dialyse. De viser til at det ved utgangen av 1999 av 588 dialysepasienter i Norge, 492 av disse var i hemodialyse, 96 var i hjemmedialyse. Gjennom hele 90-tallet har det vært en økning på 6-7 pst. i antallet dialysepasienter.

Regjeringens forslag i revidert nasjonalbudsjett forutsetter at en overføring av pasienter til hjemmedialyse vil innebære en reell innsparing, og anbefaler en budsjettreduksjon på 8,5 mill. kroner på reisebudsjett (kap. 2750 post 77 syketransport), fylkeskommunenes rammebudsjett reduseres med 15 mill. kroner (kap. 572 post 60), og kap. 730 post 60 Innsatsstyrt finansiering økes med 6 mill. kroner. Totalt mener Regjeringen at dette samlet vil gi en netto innsparing for staten på vel 17 mill. kroner. Trekket i fylkeskommunenes rammetilskudd skal trekkes i forhold til antall pasienter som mottar hjemmebasert dialyse.

Disse medlemmer vil peke på at Regjeringen baserer sine beregninger på feil forutsetninger. Ifølge Norsk nyremedisinsk forening kan man på utgiftssiden anslagsvis spare 85 000 kroner pr. pasient/år ved å overføre pasienter fra hemodialyse til hjemmedialyse. For å forsvare en netto innsparing på 9 mill. kroner på rammebudsjettene til sykehusene, må man overføre 100 pasienter fra hemodialyse til hjemmedialyse for å forsvare et kutt i syketransporten på 8,5 mill. kroner. Det er ikke mulig å gjennomføre på et halvt år. Disse medlemmer vil også vise til at gjennomsnittskostnadene til forbruksvarer er 350 000 kroner per pasient/år. Med en økning av bevilgningen til innsatsstyrt finansiering med kun 6 mill. kroner, vil dette ikke være tilstrekkelig for å fremme hjemmedialyse. Disse medlemmer understreker at dette vil forverre sykehusenes økonomi, og samtidig virke mot hensikten om å overføre pasienter fra hemodialyse til hjemmedialyse.

Disse medlemmer vil peke på at det er en forventet tilvekst på 60-90 nye dialysepasienter per år på landsbasis. Årsaken er trolig forlenget levealder og bedret hjerte-kar-helse i befolkningen. Disse medlemmer viser til at Regjeringen i revidert nasjonalbudsjett ikke har tatt med i beregningen denne økningen i pasientgrunlaget, som på kort tid vil koste mer enn det regjeringen foreslår av innsparinger.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen i revidert nasjonalbudsjett sier at.

"Det er et grunnleggende prinsipp at det alltid bør være en avveining av medisinsk effekt og kostnader som ligger til grunn for valg av behandlingsform, og en finansieringsordning skal støtte opp under dette. Sykehusene må derfor gis et økonomisk incentiv til å velge hjemmebasert dialyse framfor dialyse på sykehus der forholdene ligger medisinsk til rette for å velge dialysemetode."

Disse medlemmer vil peke på at Regjeringens forslag tvert imot er et steg i motsatt retning, og er egentlig en anbefaling til sykehusene om å holde flest mulig pasienter i hemodialyse.

Disse medlemmer vil også peke på at en samlet sosialkomite pekte på behovet for å forbedre DRG-satsene når det gjelder hemodialyse, og kan ikke se at Regjeringen har kommet med en slik vurdering. Disse medlemmer mener at den beste løsningen er den sosialkomiteen enstemmig gikk inn for.

Disse medlemmer viser til behovet for å sikre at pasienter med nyresvikt kan velge hjemmebasert dialyse. Disse medlemmer går derfor imot Regjeringens forslag i revidert, og viser til sine forslag under kap. 572 post 60, kap. 730 post 60 og 61, og kap. 2750 post 77.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Dokument nr. 8:21 (2000-2001) og Innst. S. nr. 161 (2000-2001) om dekning av kostnader til hjemmebasert dialyse som behandling for kronisk nyresvikt. Disse medlemmer vil peke på at en enstemmig komite gikk inn for følgende klare vedtak:

"Stortinget ber Regjeringen snarest mulig sørge for at Rikstrygdeverket gis hjemmel til å dekke kostnadene til dialysevæske og forbruksvarer ved hjemmebasert posedialyse over trygdebudsjettet. Regjeringen bes også om å gjennomgå og utbedre DRG-systemet for dialysebehandling."

Disse medlemmer mener at forslaget i St.prp. nr. 84 (2000-2001) ikke er i samsvar med dette vedtaket. Forslaget i proposisjonen legger til grunn en finansieringsordning lik den som brukes i sykehus, 50 pst. ISF og 50 pst. dekket av fylkeskommunens rammer samt en innsparing på 17 mill. kroner i 2001 med bakgrunn i antatt lavere kostnader for fylkeskommunen ved behandling i hjemmet. Disse medlemmer viser til at en innsparing på 9 mill. kroner på rammetilskuddet og 8,5 mill. kroner på reisebudsjettet ville bety en overføring av et betydelig større antall pasienter til hjemmedialyse enn det som er realistisk i innværende år.

Disse medlemmer kan ikke akseptere en omlegging slik den er foreslått i St.prp. nr. 84 (2000-2001) og mener at dette er i strid med det enstemmige vedtaket som ble fattet i Stortinget den 27. mars 2001 der full dekning fra RTV var det sentrale innhold. Disse medlemmer anser det som viktig at full refusjon gis

fra RTV dersom man skal oppnå hensikten med å gi et incentiv til bruk av hjemmedialyse og fremme denne dialyseformen til beste for brukerne.

Komiteen fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at Rikstrygdeverket gis hjemmel til å dekke kostnadene til dialysevæske og forbruksvarer ved hjemmebasert posedialyse over poliklinikkatsene med virkning fra 1. juli 2001.

Regjeringen bes snarest mulig om å gjennomgå og utbedre DRG-systemet for dialysebehandling."

13.19.1.5 Forslag til bevilgning under kap. 730 post 60
Sammendrag

På grunnlag av innrapporterte aktivitetstall kan bevilgningen reduseres med om lag 550 mill. kroner. På grunn av omlegging foreslås bevilgningen økt med 54 mill. kroner, fordelt på revmatismelegemidler (48) og dialysebehandling (6). Samlet foreslås bevilgningen redusert med avrundet 495 mill. kroner.

Komiteens merknader

Standpunkttabell, avsnitt 13.19.1.5

Kap. Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, V, Sp	H	FrP	SV	Repr. Bastesen
730 60	Innsatsstyrt finansiering av sykehus							
	1 Innrapportert aktivitet	-550,000	-550,000	-550,000	-550,000	-550,000	-550,000	-550,000
	2 Revmatismelegemidler	+48,000	0,000	+0,000	0,000	+48,000	0,000	+0,000
	3 Dialysebehandling	+6,000	-9,000	-9,000	-9,000	+6,000	-9,000	-9,000
	4 Økning					+400,000	+400,000	
	Sum	-496,000	-559,000	-559,000	-559,000	-96,000	-159,000	-559,000

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen, går imot Regjeringens forslag til endringer når det gjelder legemidler for revmatikere. Flertallet ønsker at valg av legemiddel skal tas utelukkende på grunnlag av medisinske vurderinger, jf. merknader under 13.19.1.3.

Flertallet ønsker også at pasienter med nyresvikt i større grad skal få mulighet til hjemmebasert dialyse, jf. merknad under avsnitt 13.19.1.4.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål	Kroner
730	Fylkeskommunenes helsetjeneste:	
60	Innsatsstyrt finansiering av sykehus, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 12 422 000 000 til kr 11 864 000 000"	558 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til den rapport som ble avgitt våren 2000 av en interdepartemental gruppe som hadde undersøkt fylkeskommunen og sykehusenes økonomi over to år. Det fremkom av denne rapporten at fylkeskommunene hadde hatt en underdekning på over 2 mrd. kroner i forhold til utført pasientbehandling. I sykehusproposisjonen nr. 47 for 2000 ble fylkeskommunen kun kompensert med cirka 1,6 mrd. kroner, noe

som har medført at fylkeskommunene også for driftsåret 2001 har en betydelig underdekning for rammene for sin sykehusbehandling. Disse medlemmer fremmer derfor nå i revidert nasjonalbudsjett forslag om en øremerket tilleggsbevilgning til fylkeskommunenes ramme på 300 mrd. kroner. Til sammen styrker disse medlemmer sykehusenes budsjetter med 1,1 mrd. kroner.

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
730		Fylkeskommunenes helsetjeneste:	
	60	Innsatsstyrt finansiering av sykehus, overslagsbevilgning, nedsettes med fra kr 12 422 000 000 til kr 12 326 000 000"	96 000 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknad under avsnitt 13.19.1.3 og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
730		Fylkeskommunenes helsetjeneste:	
	60	Innsatsstyrt finansiering av sykehus, overslagsbevilgning, nedsettes med fra kr 12 422 000 000 til kr 12 263 000 000"	159 000 000

13.19.2 Post 62 Tilskudd til regionsykehus

Sammendrag

Det vises til omtale under post 64. Det foreslås at 5,2 mill. kroner overføres til post 67 Andre tilskudd, til inndekning av driftsutgifter ved Diakonhjemmet.

Bevilgningen foreslås redusert med 5,2 mill. kroner under post 62.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 730 post 62.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til den vanskelige økonomiske situasjonen ved regionsykehusene. En hovedårsak til de gjentatte varslene om underskudd ved disse sykehusene er systematiske skjevheter i finansieringsordningene som rammer disse sykehusene spesielt. Regionsykehusene får gjen-

nom ordningen med innsatsstyrt finansiering ikke kompensert for at de gjennomgående behandler mer kompliserte tilfeller innenfor de samme DRG-kategoriene enn de øvrige sykehusene.

Disse medlemmer mener derfor det bør innføres differensierte enhetspriser i den innsatsstyrte finansieringen, slik at det blir tatt hensyn til dette og regionsykehusene i større grad får refundert de faktiske kostnader knyttet til pasientbehandlingen. For å utnytte ledig kapasitet ved sykehusene og legge til rette for mer effektiv drift, må stykkprisandelen i den innsatsstyrte finansieringen økes og gå direkte til det enkelte sykehuset.

Disse medlemmer viser til at Høyre vil komme tilbake til dette i forbindelse med behandlingen av budsjettet for 2002.

For å styrke regionsykehusenes økonomi i inneværende år foreslår disse medlemmer at kap. 730 post 62 økes med 250 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
730		Fylkeskommunenes helsetjeneste:	
	62	Tilskudd til regionsykehus, forhøyes med fra kr 1 870 000 000 til kr 2 114 800 000"	244 800 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen mener det er rimelig godt dokumentert at det er regionsykehusene som har de største problemer med sine driftsbudsjetter. Dette dels fordi at regionsykehusene utfører komplisert behandling som ikke fullt ut dekkes opp av den innsatsbaserte finansieringen. Disse medlemmer mener også at en bør likebe-

handle regionsykehusene enten de eies av fylkeskommunene eller av staten. Disse medlemmer fremmer derfor forslag om at følgende regionsykehus får en tilleggsbevilgning på 40 mill. kroner: Ullevål sykehus, Radiumhospitalet, Regionsykehuset i Trondheim; Regionsykehuset i Tromsø og Regionsykehuset i Hordaland.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
730		Fylkeskommunenes helsetjeneste:	
	62	Tilskudd til regionsykehus, forhøyes med fra kr 1 870 000 000 til kr 2 064 800 000"	194 800 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til proposisjonen side 103 kap. 730 post 62 om tilskudd til regionsykehusene. Dette medlem mener staten skal dekke opp regionsykehusenes forventede underskudd.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
730		Fylkeskommunenes helsetjeneste:	
	62	Tilskudd til regionsykehus, forhøyes med fra kr 1 870 000 000 til kr 1 964 800 000"	94 800 000

Dette medlem viser for øvrig til forslag om nedsettelse av kap. 730 post 6 under avsnitt 13.19.1.5.

13.19.3 Post 64 Tilskudd til utstyr ved sykehus

Sammendrag

Sosial- og helsedepartementet har innhentet opplysninger fra fylkeskommunene om sykehusenes muligheter for innkjøp av utstyr som umiddelbart kan føre til økt pasientbehandling, uten krav til økt bemanning eller tidkrevende tilleggsinvesteringer.

Tilbakemeldingene fra sykehusene ga et klart svar om at økt behandlingsskapasitet er mulig dersom det gis midler til ytterligere innkjøp av utstyr.

Siste år for innkjøp innenfor utstyrsplanen er 2002. Dersom det blir statlig overtakelse av sykehusene fra 2002, må en oppfølging vurderes i denne sammenheng, og evt. legges til de nye foretakene.

En videre satsning bør ses i sammenheng med krav om opplæring, samarbeid om innkjøp, standardisering av utstyr m.v. Her vil evaluering av utstyrsplanen kunne gi noen retningslinjer.

IT og utstyrsplanen

Stortinget har vedtatt plan for utstyrsinvesteringer for perioden 1998-2002, jf. St.prp nr. 61 (1997-1998). Ut fra de forutsetninger som ligger til grunn for planen, skal det bevilges i alt 2 960 mill. kroner i perioden 1998-2003. Følgende fordeling er gitt:

	Bevilget hittil			Planlagt bevilget	
	1998-99	2000	2001	2002	2003
SUM	595	35	795	775	760

Fylkeskommunene har utarbeidet planer for investeringer i IT og medisinsk-teknisk utstyr for hele perioden. Innenfor planen refunderes 60 pst. av godkjente

investeringer. Refusjon av investeringer et gitt år gis når revisorattestert regnskap legges frem det påfølgende år. Eksempelvis innerbærer planens ramme for 2002 at fylkeskommunene vil få refundert 775 mill. kroner av investeringene i inneværende år (2001) ved fremleggelse av revisorattestert regnskap til neste år (2002).

Det er forutsatt at IT-investeringene over utstyrsplanen skjer i tråd med departementets IT-plan "Mer helse for hver bit. Informasjonsteknologi for en bedre helsetjeneste. Handlingsplan 1997-2000". Det er videre bedt om at en søker å oppnå bedre samtrafikk sykehus imellom og mellom sykehus og andre aktører der det er kommunikasjonsbehov. Behovet for styrket elektronisk samhandling mellom sykehus og andre aktører, som primærhelsetjenesten, er ytterligere understreket i departementets nye IT-plan "Si @! Statlig tiltaksplan for elektronisk samhandling i helse- og sosialsektoren 2001-2003". Begge planer understreker behovet for en hensiktsmessig og styrket samordning av IT-investeringene i sektoren.

Noen regioner har tatt initiativet til regionalt samarbeid om innkjøp. Det synes imidlertid som om det hittil er gjort for lite for å bedre samordningen mellom aktørene. Det foreslås derfor iverksatt et nasjonalt prosjekt, forankret i en fylkeskommune, for å oppnå en slik samordning.

Forslaget innebærer at 20 mill. kroner av rammen på 775 mill. kroner for 2002 dedikeres til refusjon av utgifter for samordningsprosjektet. Dermed må hver fylkeskommune yte sin andel til det nasjonale prosjektet i 2001, som en del av sine utstyrsinvesteringer i inneværende år. Andelen vil beregnes forholdsmessig for hvert fylke. Det forutsettes at samordningsmidlene refunderes med 100 pst., slik at refusjonen på 20 mill. kroner i 2002 kun krever en investering på 20 mill. kroner i 2001. Det nasjonale prosjektet skal komme samt-

lige fylkeskommuner til gode. Prosjektet tar sikte på å understøtte sykehusenes realisering av IT-løsninger og elektronisk samhandling. Dels vil regionale utviklingsoppgaver på området støttes ressursmessig, dels vil sykehusenes og regionenes arbeid understøttes gjennom fellesprosjekter for håndtering av overordnede problemstillinger (sikkerhet, formidlingssentraltjenester, meldingsutveksling, m.m.).

I forbindelse med mulige endringer i eierskap og organisering av spesialisthelsetjenesten vil departementet vurdere hensiktsmessigheten i måten utstyrsplanen er lagt opp, i forhold til utbetalinger over planen i 2003.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen, tar dette til etterretning.

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
730		Fylkeskommunenes helsetjeneste:	
	64	Tilskudd til utstyr på sykehus, <i>kan overføres, for høyes med</i> fra kr 764 000 000 til kr 964 000 000"	200 000 000

13.19.4 Post 67 Andre tilskudd

Sammendrag

Departementet har vært i dialog med Diakonhjemmet vedrørende virksomheten i 2001. I svar av 1. november 2000 på spørsmål fra stortingsrepresentant Are Næss opplyste helseministeren:

"Til orientering ble det bevilget 5 mill. kroner til drift og støtte til kompetansesenteret i 2000. For 2001 er forslaget til bevilgning redusert til 4,3 mill. kroner.

Diakonhjemmet orienterte Sosial- og helsedepartementet i brev av 23.10.00 om at konsekvensene av bevilgningsforslaget for 2001 vil medføre at de må stenge rehabiliteringssenteret umiddelbart og kompetansesenterets virksomhet må reduseres.

Som følge av denne orienteringen inviterte Sosial og helsedepartementet Diakonhjemmet til møte 30.10.00. På møtet kom det frem at Diakonhjemmet kan videreføre driften i 2001 innenfor en ramme på 9,5 mill. kroner.

Det er en prioritert oppgave fra departementet å sikre den videre oppfølging og drift av kompetansesenteret. Med bakgrunn i den dialog som har vært med Diakonhjemmet sykehus vil departementet komme tilbake til Stortinget med forslag til nødvendig tilleggsbevilgning senest i tilknytning til revidert nasjonalbudsjett 2001."

På bakgrunn av dette foreslås bevilgningen øket med 5,2 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under post 62 Tilskudd til regionsykehus.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen er kjent med at flere fylkeskommuner de seneste år ikke har hatt midler til å dekke sin egenandel for anskaffelse av nødvendig medisinsk-teknisk utstyr. Dette har gitt som resultat at flere offentlige større sykehus i dag sliter med gammelt og til dels utrangert utstyr med de konsekvenser dette kan føre til i gitte situasjoner. Disse medlemmer fremmer derfor forslag i revidert nasjonalbudsjett om en tilleggsbevilgning på 200 mill. kroner til anskaffelse av nødvendig medisinsk-teknisk utstyr.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 730 post 67.

13.20 Kap. 731 Rikshospitalet

Post 50 Statstilskudd

Sammendrag

Det vises til den generelle omtalen og oversiktstabellen innledningsvis under Sosial- og helsedepartementets saksområde om økte premiesatser for statlige virksomheter som betaler arbeidsgiverandel til Statens Pensjonskasse

Bevilgningen foreslås i denne forbindelse økt med 33,3 mill. kroner.

I forbindelse med idriftsetting og opptrapping til full drift ved Rikshospitalet er det avdekket behov for utbedringer av en del forhold. Rikshospitalet har skissert et merbehov på 107 mill. kroner til tiltak som utbedring av isolat, varme- og kjøleanlegg, ventilasjon, samt en rekke mindre modifikasjons- og utbedringsarbeid. Grunnet usikkerhet ved gjennomføringstidspunkt og behov for ytterligere utredning av enkelte tiltak, foreslås nå en tilleggsbevilgning på 20 mill. kroner til de mest nødvendige tiltakene. Statsbyggs prosjektansvar ble avsluttet og overført til Rikshospitalet 1. mars 2001. Det vises til omtalen under kap. 1580 post 31. Det foreslås at 24 mill. kroner overføres fra Statsbygg til Rikshospitalet til bygningsmessige tiltak.

Finansieringsordningen for gjestepasientoppgjøret ble med virkning fra 1. mars 2001 endret. Ordningen er nå basert på DRG-basert prissystem med finansiering regulert for kompleksitet i behandlingen. Gjestepasientoppgjøret ble tidligere finansiert pr. antall liggedager. Det Norske Radiumhospitalet vil kunne tape i størrelsesorden 40 til 50 mill. kroner på omleggingen, mens det antas at Rikshospitalet vil få en gevinst på anslagsvis 40 mill. kroner. Det foreslås derfor at 40 mill. kroner omdisponeres fra kap. 731 Rikshospitalet

til kap. 734 Det Norske Radiumhospitalet. Det understrekes at de anslåtte virkningene er beheftet med usikkerhet. Det presiseres at intensjonen om opprettholdelse av aktivitetsnivået ved DNR ligger fast. Departementet vil derfor komme tilbake til Stortinget, dersom resultatet av omleggingen vil gi større økonomiske konsekvenser for statspsykehusene enn det som nå legges til grunn.

Samlet foreslås bevilgningen under kap. 731 post 50 forhøyet med 37,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Standpunkttabell, avsnitt 13.20

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	H	FrP	SV	Representanten Bastesen
731	50	Rikshospitalet							
	1	Premie, Pensjonskassen	+33,3	+33,3	+33,3	+33,3	+33,3	+33,3	+33,3
	2	Isolat, vann og kjøleanlegg	+20,0	+20,0	+20,0	+20,0	+20,0	+20,0	+20,0
	3	Bygningsmessige tiltak	+24,0	+24,0	+24,0	+24,0	+24,0	+24,0	+24,0
	4	DRG, omdisp. til Radiumhospitalet	-40,0	-40,0	-40,0	-40,00	-40,0	-40,0	-40,0
	5	Økning		+30,0	+30,0	0,00	0,00	0,00	+30,0
		Sum	+37,3	+67,3	67,3	+37,3	+37,3	+37,3	+67,3

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til St.prp. nr. 71 (2000-2001) om Rikshospitalets økonomi med forslag om at bevilgningen over kap. 731 post 50 forhøyes med 230 mill. kroner. Dette er 40 mill. kroner lavere enn det som i følge Rikshospitalet er nødvendig for å opprettholde tjenesteproduksjon og pasientbehandling på det forutsatte nivå. Det er da foretatt en generell innsparing på 3 pst., tilsvarende 50-60 mill. kroner fra 2000 til 2001.

Flertallet viser til at Rikshospitalet selv uttaler at det er et betydelig potensiale for ytterligere effektivisering og at det har forpliktet seg til en treårig tiltaksplan for å ta ut dette potensialet. I følge Rikshospitalet er det imidlertid ikke mulig å foreta en ytterligere innsparing i 2001 uten at det går ut over pasienttilbudet.

Flertallet har merket seg at de innsparingstiltak som Rikshospitalet har foreslått, bl.a. vil ramme rehabiliteringsopplegg for sterkt cerebral parese-rammede barn, avdeling for revmatologi, nevrologisk avdeling, den hematologiske avdeling og implantatkirurgien, bl.a. cochlea-implantat til døvfødte barn.

Flertallet finner ikke dette akseptabelt, og vil imøtekomme behovet for økte ressurser. Flertallet forutsetter at Rikshospitalet innenfor den ramme som blir gitt, opprettholder behandlingstilbudet til pasientene.

På denne bakgrunnen mener flertallet at bevilgningen over kap. 731 post 50 bør forhøyes med ytterligere 30 mill. kroner i forhold til forslaget i St.prp. nr. 71 (2000-2001) og forslag i denne proposisjonen, slik at den samlede økningen blir på 297,3 mill. kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
731		Rikshospitalet:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med	67 300 000
		fra kr 1 251 500 000 til kr 1 318 800 000"	

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 731 post 50 og viser til merknader i Innst. S. nr. 306 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 71 (2000-2001), der kap. 731 post 50 forhøyes med 40 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
731		Rikshospitalet	
	50	Statstilskudd, forhøyes med	37 300 000
		fra kr 1 251 500 000 til kr 1 288 800 000	

13.21 Kap. 734 Det norske Radiumhospitalet

Post 50 Statstilskudd

Sammendrag

Det vises til den generelle omtalen og oversiktstabellen innledningsvis under Sosial- og helsedepartementets saksområde om økte premiesatser for statlige virksomheter som betaler arbeidsgiverandel til Statens pensjonskasse. Bevilgningen foreslås i denne forbindelse økt med 11,3 mill. kroner.

Det vises til omtale under kap. 731 post 50 om omlegging av gjestepasientoppjøret. Bevilgningen foreslås i denne forbindelse økt med 40 mill. kroner.

I tillegg til ovenfor nevnte forhold tilsier en gjennomgang av den økonomiske situasjonen ved Radiumhospitalet et behov for tilleggsbevilgning på 14 mill. kroner til styrking av driften.

Samlet foreslås bevilgningen forhøyet med 65,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 734 post 50 med i alt 65,3 mill. kroner.

Komiteen viser til de respektive merknader i Budsjett-innst. S. nr. 11 (2000-2001) som tok opp problemet med manglende strålekapasitet ved Radiumhospitalet. Helseministeren opplyste da i brev til Høyres stortingsgruppe datert 27. november 2000 at

"Departementet vil ta kontakt med Radiumhospitalet for å se på muligheten for å forsere sykehusets tidsplan slik at de to maskinene som sykehuset har behov for kan ferdigstilles innenfor tidsrammen av kreftplanen, altså i løpet av 2003."

Komiteen har merket seg at departementet i svar til Høyres gruppe datert 23. mai 2001 skriver at

"... stråleterapibyget med bunkere og to nye maskiner finansiert over kreftplanen ikke kan komme i drift før i 2004."

Dette fordi stråleterapibyget ifølge Statsbyggs fremdriftsplan er planlagt bygget i perioden 1. januar 2003 til 1. juli 2004.

Komiteen mener dette arbeidet bør fremskyndes slik at disse strålemaskinene kan tas raskere i bruk.

Komiteen har merket seg at det i driftstilskuddet til Radiumhospitalet for 2001 er lagt inn 7,7 mill. kroner til det videre arbeidet med prosjektering av utvidelse av stråleterapienheten og nytt forskningsbygg på Vestenghaugen.

Komiteen mener utbyggingen av et nytt forskningsbygg på Vestenghaugen er av stor betydning for forskningsmiljøet ved Radiumhospitalet. Komiteen viser til at departementet i budsjettet for 2001 opplyste at man ville komme tilbake med en samlet vurdering av arealbruken og tidsfastsettelsen for den videre prosjekteringen i Revidert nasjonalbudsjett 2001. Komiteen konstaterer at dette ikke har blitt gjort. Departementet varsler nå at man vil redegjøre nærmere for prosjektet i statsbudsjettet for 2002. Komiteen forutsetter at departementet kommer tilbake med en slik redegjørelse i budsjettet for 2002, og at arbeidet med forprosjektet videreføres slik at Stortinget kan ta stilling til dette i 2002.

13.22 Kap. 735 Statens senter for epilepsi

Post 1 Driftsutgifter

Evt. forprosjekt for en ny sengeavdeling

Sammendrag

Sosialkomiteen har i Budsjett-innst. S. nr. 11 (2000-2001) påpekt at sengeavdelingen til dels er av dårlig standard (brakker) og bedt Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2001 vurdere å avsette midler til forprosjektering av nybygg til sengeavdeling.

Sosial- og helsedepartementet har bedt Statens senter for epilepsi (SSE) redegjøre for behovet for ny sengeavdeling. SSE mener at deler av dagens sengeavdeling ikke lenger kan betegnes som hensiktsmessig i forhold til dagens behov. SSE har likevel valgt å ikke fremme forslag om nybygg tidligere fordi de anser at det er andre bygningsmessige behov som er mer presserende, jf. forprosjekt for ny observasjonspost som er igangsatt i 2001. Sosial- og helsedepartementets vurdering er at en ny intensiv observasjonspost bør prioriteres og det

er derfor ikke avsatt midler til forprosjekt for en ny sengeavdeling i inneværende års budsjett.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Økte premiesatser for statlige virksomheter som betaler arbeidsgiverandel til Statens Pensjonskasse

Sammendrag

Det vises til den generelle omtalen og oversiktstabelen innledningsvis under Sosial- og helsedepartementets saksområde.

Bevilgningen foreslås økt med 2,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

13.23 Kap. 737 Barnesykehus

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen til Hokksund barnesykehus foreslås redusert med 1 500 000 kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 738 post 1 Helsetjenesten på Svalbard.

Det vises til den generelle omtalen og oversiktstabelen innledningsvis under Sosial- og helsedepartementets saksområde om økte premiesatser for statlige virksomheter som betaler arbeidsgiverandel til Statens pensjonskasse. Bevilgningen foreslås i denne forbindelse økt med 800 000 kroner.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 700 000 kroner under kap. 737 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere kap. 737 post 1 med netto 700 000 kroner.

13.24 Kap. 738 Helsetjenesten på Svalbard

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det er foretatt en gjennomgang av virksomhetens økonomiske situasjon. Det foreslås at bevilgningen økes med 1,5 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 737 Barnesykehus post 1 Driftsutgifter (Hokksund). Bevilgningen foreslås øket med 1,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

13.25 Kap. 739 Andre utgifter

13.25.1 Post 21 Forsøk og utvikling i sykehussektoren

13.25.1.1 Statlig overtagelse av spesialisthelsetjenesten

Sammendrag

Det vises til generell omtale i innledningen, omtale under kap. 600 Sosial- og helsedepartementet og ny post 90 under kap. 739. Til sammen foreslås bevilget 86 mill. kroner i forbindelse med statlig overtagelse av

spesialisthelsetjenesten. Under denne posten fremmes forslag på til sammen 75,5 mill. kroner, knyttet til "omdanning til foretak" og "oppbygging av nye administrasjoner".

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader til bevilgningsforlaget under post 21 nedenfor.

13.25.1.2 Opprettelse av åpningsbalanser og omdanning av statssykehusene til helseforetak

Sammendrag

Sosial- og helsedepartementet vil sette i gang et arbeid med nødvendig etablering og oppgradering av internkontroll og rutiner for å kunne føre regnskap i henhold til regnskapslovens krav, for eksempel etablering av nye kontoplaner, utarbeiding av dokumentasjoner/manualer m.v. Det vil være nødvendig med et opplæringsprogram for ledere og medarbeidere innen økonomi og regnskapsføring m.v. Det er også behov for å engasjere rådgivere for å vurdere juridiske spørsmål i prosessen med å etablere foretak, herunder vurdere avtaler som foretakene skal tre inn i. Arbeidet videreføres i 2002. Det vil derfor påløpe kostnader til dette arbeidet også i 2002. Det må også settes i gang et arbeid med å etablere åpningsbalanser både i de regionale helseforetakene og i helseforetakene. Dette arbeidet innebærer at alle eiendelene i virksomhetene verdsettes. Arbeidet med å etablere åpningsbalanser startes i 2001, men vil i hovedsak pågå i 2002.

Sosial- og helsedepartementet har våren 2001 satt i gang et arbeid med å omdanne Rikshospitalet, Radiumhospitalet og Statens senter for epilepsi til foretak. Dette innebærer at det også arbeides med å etablere åpningsbalanser m.v. på disse sykehusene, jf. ovennevnte. Arbeidet skal slutføres i 2001.

Det er satt av 60,5 mill. kroner til disse formålene i 2001.

Oppbygging av fem administrasjoner starter allerede i 2001. Administrasjonene skal være operative fra 1. januar 2002. Dette vil derfor representere en merkostnad i overgangsfasen. Drift av fem regionale helseforetak er anslått til 15 mill. kroner i 2001. Drift av foretakene etter 2001 er forutsatt dekket av uttrekket fra fylkeskommunenes rammer.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

13.25.1.3 Senter for medisinske studier i Moskva

Sammendrag

Bevilgningene under kap. 701 Forsknings- og forsøksvirksomhet, kap. 719 Helsefremmende og forebyggende tiltak og kap. 739 Andre utgifter foreslås redusert med til sammen 1 500 000 kroner til delvis finansiering av Senter for medisinske studier i Moskva på Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets budsjett.

Bevilgningen under post 21 foreslås redusert med 400 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

13.25.1.4 Medisinsk historisk museum

Sammendrag

I Budsjett-innst. S. nr. 11 (2000-2001) viste sosialkomiteen til at det er besluttet opprettet et nasjonalt medisinsk museum i den gamle administrasjonsbygningen for Rikshospitalet i Pilestredet. Komiteen hadde merket seg at departementet vil arbeide videre med prosjektet, og var enig i at alternative kostnadsrammer vurderes og legges fram i Revidert nasjonalbudsjett 2001. Det ble forutsatt at regjeringen klargjør når nasjonalt medisinsk museum tenkes realisert. Videre ba komiteen regjeringen sikre fremdriften i en sak som er av stor kulturhistorisk verdi.

På denne bakgrunn har departementet inngått prinsippavtale med Stiftelsen Norsk Teknisk Museum i Oslo som sikrer at et medisinsk museum integreres i Norsk Teknisk Museum. Det finnes om lag 1000 kvm i bygget som kan frigjøres for utstillingsformål etter mindre bygningsmessige endringer. Museet skal fremstå som en kombinasjon av museum og opplevelses-senter/teknotek. En slik løsning blir langt rimeligere samtidig som den både ivaretar de museumsfaglige intensjonene bak det tidligere prosjektet i en allerede etablert museumsorganisasjon og sikrer et stort besøkstall fra åpningsdagen.

Stiftelsen Norsk Teknisk Museum er nasjonalmuseum for teknikk, industri og vitenskap. Det offentlige bidrag finansieres over Kulturdepartementets budsjett. I tillegg finansieres driften ved inngangspenger, utleie og salg. Det vil være et overordnet mål for et medisinsk museum at museumstilbudet skal nå alle grupper, særlig barn og unge. Teknisk Museum hadde i 2000 nesten

160 000 besøkende, hvorav om lag 90 000 barn og unge under 18 år.

Investeringsutgifter for det tidligere prosjektet var kostnadsberegnet til ca. 150 mill. kroner med årlige driftsutgifter på ca. 10-12 mill. kroner, eksklusiv husleie. Basert på foreløpig anslag er investeringsutgifter til oppbygging av utstilling og museumsorganisasjon på Teknisk museum anslått til ca. 33 mill. kroner fordelt på årene 2001-2003, mens årlige driftsutgifter fra 2004 vil beløpe seg til 6-7 mill. kroner. Det forutsettes at første byggetrinn på 700 kvm vil kunne åpnes sommeren 2003 i forbindelse med markering av 400 års jubileet for det offentlige lege- og helsevesen i Norge.

Det vil bli lagt fram forslag til finansiering i forbindelse med statsbudsjettet for 2002. Kostnader i 2001 vil bli dekket over SHDs budsjett.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

13.25.1.5 Glittre og Granheim

Sammendrag

Det foreslås innspart 8 mill. kroner over denne posten for å dekke inn Stortingets vedtak om økt bevilgning til Glittre og Granheim over kap. 2711 post 74 (Jf. St.prp. nr. 1 2000-2001).

Bevilgningen foreslås redusert med 8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader til bevilgningsfor-slag under kap. 739 post 21 nedenfor.

Komiteen viser dessuten til sine respektive merknader under kap. 13.40.

13.25.1.6 Forslag til bevilgning kap. 739 post 21

Sammendrag

Samlet foreslås bevilgningen under post 21 øket med 67,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Standpunkttabell, avsnitt 13.25.1.6

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. for-slag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	H	FrP	SV	Representan-ten Bastesen
739	21	Forsøk og utvikling i sykehussektoren							
	1	Statlig overtakelse av spesialisthelsetjenesten	+75,500	+75,500	0,000	+75,500	+75,500	0,00	0,00
	2	Medisinske studier Moskva	-0,400	-0,400	-0,400	-0,400	-0,400	-0,400	-0,400
	3	Overføring til Glittre og Granheim	-8,000	-8,000	-8,000	-8,000	-8,000	-8,000	-8,000
		Sum	+67,100	+67,100	-8,400	+67,100	+67,100	-8,400	-8,400

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
 + forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
 0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen viser til at disse medlemmer er mot statlig overtakelse av spesialisthelsetjenesten.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
739		Andre utgifter (jf. kap. 3739):	
	21	Forsøk og utvikling i sykehussektoren, <i>kan nyttes under post 65</i> , nedsettes med .. fra kr 87 550 000 til kr 79 150 000"	8 400 000

Post 50 Norges forskningsråd

Sammendrag

Det vises til omtalen av Senter for medisinske studier i Moskva under post 21. Bevilgningen under post 50 Norges forskningsråd foreslås redusert med 370 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

13.25.2 Post 64 Tilskudd til RIT 2000

Sammendrag

Det vises til den omtale som er gitt av RIT 2000-prosjektet i St.prp. nr. 1 (2000- 2001) og i Tillegg nr. 8 til St.prp. nr. 1 (2000-2001), jf. Budsjett-innst. S. nr. 11 (2000-2001). Resultatet av denne behandlingen var at byggestart for prosjektet ble utsatt med henvisning til at en del usikkerhetsfaktorer ved prosjektet skulle nærmere vurderes. Etter at disse vurderingene er foretatt, og ut fra øvrig planleggings- og prosjekteringsarbeid som er gjennomført i den mellomliggende periode, framstår prosjektet med vesentlig høyere kostnader enn hva som lå til grunn for avtalen mellom staten og Sør-Trøndelag fylkeskommune (STFK) fra høsten 1999, men også med høyere kostnader enn anslaget som forelå høsten 2000. Gjennomgangen har medført at risikofaktorene er redusert, men på noen områder er det fremdeles usikkerhetsfaktorer knyttet til prosjektet.

Det er i proposisjonen redegjort nærmere for saken.

Departementet står fast ved at det skal realiseres en fullverdig universitetsklinikk i Trondheim. Fase 1 av Øya-prosjektet er utredet og kvalitetssikret til forprosjektnivå, som er forutsatt som grunnlag for beslutning om igangsetting. Delutredninger på bakgrunn av departementets prosjektgjennomgang høsten 2000 har gitt bedret kjennskap til tidligere uavklarte sider ved prosjektet, og det er skaffet til veie bedre data når det gjelder RIT 2000-modellens mulige driftsøkonomiske implikasjoner og prosjektets fleksibilitet. Samlet vurdert er det planlagte prosjektet av fase 1 på Øya gjennomførbart og departementet finner det forsvarlig å

fremme sak om kostnadsrammevedtak for fase 1, med premisser knyttet til dette. Men prosjektets høye investeringskostnader, risikorelatert til framtidig drift, merbemanningsbehov m.v. tilsier at før igangsetting av selve utbyggingen er tilrådelig, bør det foretas en vurdering av et alternativt prosjekt. Vurderingene vil ta utgangspunkt i RIT 2000-prosjektet slik det foreligger, men det holdes åpent for endringer i disse forutsetningene dersom alternativer viser mulige lavere totalkostnader og bedre løsninger. Det er en forutsetning at utredningen skal være gjennomført innen årsskiftet 2001/2002, og at et eventuelt alternativt prosjekt skal kunne ferdigstilles innenfor samme tidsramme som Øya-prosjektet. Dette vil igjen sette rammer for hvor omfattende endringer som kan vurderes. Hensikten med utredningen er å få avklart hvorvidt det er realistisk og formålstjenlig med et alternativt prosjekt til lavere kostnader og risiko, ferdigstilt innenfor den forutsatte tidsramme.

Den alternative lokaliseringen som synes mest aktuell er Dragvoll. Her eier staten tomtearealer på om lag 1 300 mål, hvilket er betydelig mer enn behovene knyttet til sykehusutbyggingen. Behovet for eventuelle senere utvidelser kan således imøtekommes, og det vil også være plass for randsonевirksomhet. Statens eierskap til arealene og deres størrelse, i tillegg til en del eksisterende infrastruktur, god tilgjengelighet og relativ sentrumsnærhet, er momenter som taler for at Dragvoll er det mest nærliggende alternativet til Øya som lokalisering av universitetsklinikken. En relokalisering av RiT og NTNUs medisinske fakultet til Dragvoll gjør det dessuten naturlig å vurdere å flytte dagens universitetsfunksjoner på Dragvoll til Øya. På denne måten vil eksisterende bygningsmasse på Dragvoll kunne utnyttes i forbindelse med en eventuell utbygging av universitetsklinikken her. Dessuten kan de lokaler NTNU og RiT i dag har på Øya delvis utnyttes til de universitetsfunksjonene som flyttes fra Dragvoll (HF og SV-fakultetene). Vurderingen vil derfor inneholde en analyse av en slik relokalisering av universitetsaktivitet. Videre vil det være naturlig å se planene

om å realisere nye lokaler for helsefagutdanningene ved Høgskolen i Sør-Trøndelag i en slik sammenheng.

Med det opplegg er presentert i proposisjonen, legges det opp til følgende aktiviteter i den kommende perioden:

- Det vil fram til årsskiftet 2001-02 bli gjennomført en vurdering av et alternativt utbyggingsprosjekt på Dragvoll. Sosial- og helsedepartementet vil ha ansvar for gjennomføringen av prosjektet, og det vil bli gjennomført i nært samarbeid med Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet. Det vil bli holdt kontakt med Sør-Trøndelag fylkeskommune og andre lokale myndigheter om prosjektet, og det vil også være viktig å ha den nødvendige kontakt med sykehusorganisasjonen (RiT). Likeens vil den nødvendige kontakt og medvirkning fra NTNU og Høgskolen i Sør-Trøndelag bli etablert.
- Sosial- og helsedepartementet vil raskt ta kontakt med Sør-Trøndelag fylkeskommune for å drøfte hvordan fylkeskommunen og RIT 2000-organisasjonen skal møte den foreliggende situasjonen. Viktige elementer i denne dialogen vil blant annet være hvordan det pågående planleggingsarbeid bør håndteres gitt de beslutninger som det legges opp til, håndtering av organisasjonen med den usikkerhet som nødvendigvis vil foreligge fram til det avklares hva som videre skal skje med Øya-alternativet, samt håndteringen av praktiske og økonomiske problemstillinger knyttet til forberedelsesarbeidet for fase 1. RIT 2000 organisasjonen vil bli trukket inn på en egnet måte i det utredningsarbeidet som skal gjennomføres for Dragvoll-alternativet. Departementet gjør oppmerksom på at det i den foreliggende situasjonen vil måtte brukes ressurser i 2001 som ikke gir effekt for prosjektet. Det understrekes at departementet gjennom denne dialogen ikke forutsettes å gripe inn i interne ansvars- og styringsforhold i forholdet mellom fylkeskommunen og RIT 2000 FKF. Som det framgår nedenfor har departementet i denne situasjonen funnet det riktig nå å ikke gjennomføre større endringer i tilskuddet, basert på opplegget som nå foreslås. Men basert på den dialog som nå skal gjennomføres med fylkeskommunen kan det her komme endringer. Departementet vil overfor Stortinget komme tilbake til spørsmålet til høsten – når større klarhet foreligger.
- Dersom Dragvoll ikke viser seg aktuell som alternativ innebærer departementets opplegg at det foreliggende Øya-prosjektet for fase 1 skal gjennomføres. Med henblikk på at det foreslåtte opplegget ikke skal føre til unødige forsinkelser foreslås det at Stortinget nå godkjenner kostnadsrammen for fase 1 på Øya og at departementet gis fullmakt til at det kan inngås kontrakter for gjennomføring av prosjektet innenfor den fastsatte kostnadsrammen. Departementet vil i så fall

komme tilbake med forslag til nødvendige bevilgninger for 2002. Dersom staten fra 2002 er eier av de fylkeskommunale sykehusene, vil det ikke være nødvendig med supplerende fullmaktsbeslutninger fra Stortingets side. Dersom fylkeskommunen i 2002 fremdeles er eier av sykehuset eller at Dragvoll allerede høsten 2001 skulle vise seg å være et uegnet alternativ, foreslås at Sosial- og helsedepartementet gis fullmakt til å inngå avtale med Sør-Trøndelag fylkeskommune om at fylkeskommunen kan inngå avtaler og igangsette bygging innenfor fase 1 innenfor den fastsatte kostnadsrammen på 4 035 mill. kroner (50 pst. sannsynlighetsnivå) og marginavsetning på 315 mill. kroner. Dette må skje under forutsetning av at staten bekrefter overfor fylkeskommunen at det samlede økonomiske opplegget og finansieringen for prosjektet skal sette fylkeskommunen i stand til å sikre at det samlede tilbudet til befolkningen er på nivå med øvrige fylkeskommuner. En slik forutsetning lå også til grunn for 1999-avtalen.

Faktisk utvikling i fjor innebar et lavere forbruk på 26,6 mill. kroner enn det som var lagt til grunn for bevilgningen. Bevilgning for 2001 foreslås derfor redusert med 26,6 mill. kroner.

I St.prp. nr. 1 (2000-2001) ble det tatt forbehold om mulige endringer i bevilgningsforslaget. Utviklingen i prosjektet gjør det vanskelig å fastslå bevilgningsbehovet i 2001. Selv ved en utsatt oppstart av utbyggingen vil det påløpe betydelige kostnader knyttet til prosjektorganisasjonen m.v. Departementet vil senere komme tilbake til Stortinget om budsjettssituasjonen og eventuelle endringer. Departementet foreslår at midler på posten også kan nyttes til utredningsarbeid knyttet til vurdering av alternativ løsning i tråd med omtale. Behov i forbindelse med utredning av Dragvoll-alternativet anslås i størrelsesorden 10 mill. kroner, og dekkes innenfor SHDs og KUFs vedtatte budsjetttrammer for RIT 2000-prosjektet.

Komiteens merknader

RIT 2000

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, slutter seg til omtalen i proposisjonen av RIT 2000, og til forslaget til fullmakt i denne forbindelse, jf. forslag XII under kap. 25 Komiteens tilråding.

Flertallet har merket seg at departementet på bakgrunn av RIT 2000-prosjektets økonomiske omfang og usikkerhet knyttet til kostnadsrammen foreslår å avvente igangsettingen av fase 1 til et alternativt prosjekt er vurdert. Forutsetningen er at utredningen skal være gjennomført innen nyttår, og at et alternativt prosjekt skal kunne ferdigstilles innenfor samme tidsramme som Øya-prosjektet.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre har

merket seg Regjeringens omtale av RIT 2000, og at en nå ønsker å utrede en alternativ plassering på Dragvoll. Disse medlemmer viser til at det i 1999 ble tatt grep fra sentrumsregjeringens side som innebar en mer profesjonell styring av prosjektet og det ble inngått en ny avtale med fylkeskommunen om etappevis fremdrift for prosjektet. Det er av stor betydning at et slikt prosjekt styres profesjonelt og at utredningene og kostnadsoverslagene som ligger til grunn er gode nok til at de gir økonomisk styringsmulighet.

Disse medlemmer mener dette prosjektet nå er kommet så langt i prosessen at det vil fordyre og forsinke prosjektet ytterligere dersom det skal bygges et annet sted, og vil derfor gå imot slik utredning. Disse medlemmer viser til at Øya-prosjektet har vært gjennomgått av en ekstern instans og vil understreke nødvendigheten av at den videre planlegging på Øya legges opp slik at prosjektet holdes innen akseptable økonomiske rammer. Disse medlemmer går på denne bakgrunn mot Regjeringens forslag og bevilgning til ny utredning, og går inn for å redusere bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at Høyre i Budsjett-innst. S. nr. 11 (2000-2001) og Budsjett-innst. S. nr. 11 (1999-2000) har stilt seg kritisk til den utbyggingsstrategi som er valgt, og Sør-Trøndelag fylkeskommunes rolle som byggherre for prosjektet.

Disse medlemmer mener departementets forslag om alternativ utredning burde vært lagt frem langt tidligere, men slutter seg på bakgrunn av prosjektets økonomiske omfang og usikkerhet knyttet til de økonomiske anslagene likevel til at det nå utredes et alternativt prosjekt. Disse medlemmer vil samtidig peke på at det nødvendigvis vil hefte betydelig usikkerhet ved en slik omfattende utredning som gjennomføres på svært kort tid og skal være ferdig innen nyttår.

Disse medlemmer har merket seg at departementet i svar til Høyres stortingsgruppe datert 23. mai (spørsmål 17) viser til at forutsetningene om ferdigstilling og muligheten til å ta i bruk de deler som inngår i

Øya-prosjektets første fase vil være et sentralt moment i vurderingen av et alternativt prosjekt.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti er overrasket over at departementet vil avvente iverksetting av RIT-2000 prosjektet til det er gjennomgått en alternativ lokaliseringsutredning på Dragvoll. Dette medlem har merket seg at det er de økonomiske usikkerheten ved prosjektet som gjør at departementet vil gå denne ekstrarunden. Dette medlem mener en slik utredning burde vært foretatt tidligere, slik Sosialistisk Venstreparti i fylkestinget i Sør-Trøndelag har fremmet forslag om, men vil på bakgrunn av den usikkerhet departementet hevder er til stede om prosjektets økonomiske omfang støtte at det gjennomføres en utredning. Dette medlem vil likevel understreke at en slik utredning vil være beheftet med betydelig usikkerhet hva angår kvalitet og sammenlignbarhet fordi den skal gjennomføres på meget kort tid.

Det er videre grunn til å understreke at en utsettelse i siste øyeblikk vil for alle de involverte i prosjektet og ansatte på sykehuset virke demotiverende og at det påhviler departementet et spesielt ansvar for at prosjektorganisasjonen og de ansatte kan videreføre deres arbeid på en skikkelig måte. Dette medlem vil videre understreke at dette medlems støtte til en utsettelse av prosjektet forutsetter at ferdigstillingen av sykehuset skal skje innen den fastsatte rammen, at kvaliteten på sykehuset skal holdes oppe og at utredningen skal være gjennomført innen nyttår 2001. Videre at Stortinget umiddelbart etter nyttår får seg forelagt egen sak om departementets anbefalinger.

Forslag om bevilgning

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere kap. 739 post 64 med 26,6 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
739		Andre utgifter (jf. kap. 3739):	
	64	Tilskudd til RIT 2000, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 125 900 000 til kr 89 300 000"	36 600 000

13.25.3 Post 90 Innskuddskapital (ny)

Sammendrag

Det foreslås bevilget 500 000 kroner til innskuddskapital ved etablering av de regionale helseforetakene. I lov om helseforetak m.v. stilles det ikke krav om mini-

mums selskapskapital. Ved stiftelse av regionale helseforetak legges det imidlertid til grunn at det bør være en innskuddskapital på 100 000 kroner pr. regionalt helseforetak.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen går mot statlig overtakelse av Spesialhelsetjenesten og går på denne bakgrunn imot Regjeringens forslag.

13.26 Kap. 743 Statlige stimulerings tiltak for psykisk helsevern

Post 64 Omstrukturering og utbygging av psykisk helsevern for voksne

Post 65 Utbygging av psykisk helsevern for barn og ungdom

Sammendrag

I St. prp. nr. 1 (2000-2001) ble det varslet at det arbeides med et opplegg for tilsagnsstyring av investeringsdelen i handlingsplanen for psykisk helse, og at regjeringen ville komme tilbake til Stortinget med dette i forbindelse med RNB 2001.

Bakgrunnen for omtalen var at man i tidsrommet 1998-2000 opplevde at en rekke investeringsprosjekter ble forsinket. Stortingets årlige bevilgninger til investeringer ble derfor ikke benyttet fullt ut. Årsaken til forsinkelsene skyldes i hovedsak at det tar lengre tid å ferdigstille prosjekter enn tidligere forutsatt.

Bruk av tilsagnsfullmakter innebærer at departementet i det enkelte budsjettår kan gi tilsagn til flere prosjekter med en samlet kostnadsramme som er større enn det bevilgningen det året alene ville gitt rom for. Statens økonomiske forpliktelser må da dekkes innenfor bevilgningene i de påfølgende budsjettperioder.

Psykisk helsesatsing er knyttet til en konkret opptrappingsplan (St.prp. nr. 63 (1997-1998)) vedtatt av Stortinget. For å opprettholde den nødvendige fremdrift av psykiatriplanen er det viktig at fylker som er kommet langt i planleggingen, allerede i inneværende år får tilsagn slik at prosjekterings- og utbyggingsarbeidet ikke stopper opp. Dette gjelder også i forhold til Regjeringens forslag om at staten skal overta ansvaret for spesialisthelsetjenesten med virkning fra 1. januar 2002.

Per i dag foreligger det nye ferdige forprosjekter med en samlet kostnadsramme på totalt 471,2 mill. kroner som Sosial- og helsedepartementet ønsker å gi tilsagn om i 2001. Noen av prosjektene har kommet så langt at de vil bli ferdigstilt allerede i år. Disse prosjektene vil utløse et statlig tilskudd som er beregnet til 109,2 mill. kroner i år. Tilsagnene til disse prosjekter har en budsjettmessig dekning gjennom udisponert overført

beløp fra 2000 på 34,2 mill. kroner og bruk av årets bevilgning på 75 mill. kroner.

For at arbeidet med de øvrige prosjektene ikke skal stoppe opp, er det behov for en tilsagnsfullmakt i 2001 på 362 mill. kroner (471,2 mill. kroner ÷ 109,2 mill. kroner).

Disse tilsagnene vil først komme til utbetaling i 2002 og 2003.

De økonomiske konsekvenser for 2002 vil bli innarbeidet i statsbudsjettet i forbindelse med fremleggelse av bevilgningsforslag til opptrappingsplanen for psykisk helse.

Det foreslås at Stortinget samtykker i at Sosial- og helsedepartementet i 2001 under kap. 743 Statlige stimulerings tiltak for psykisk helsevern postene 64 Omstrukturering og utbygging av psykisk helsevern for voksne og 65 Utbygging av psykisk helsevern for barn og ungdom kan gi tilsagn utover bevilgning på 362 mill. kroner i 2001, jf. forslag til vedtak XIII.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag XIII under kap. 25 Komiteens tilråding.

13.27 Kap. 750 Statens legemiddelverk

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Statens legemiddelverk fikk 1. oktober 2000 ansvaret for godkjenning av legemidler for forskrivning på blå resept etter blåreseptforskriften § 9. Ansvaret for §§ 2 og 10a i samme forskrift, som gir anledning til å yte refusjon etter individuell søknad for sykdommer/preparater som ikke er nevnt under § 9, forble i Rikstrykdeverket.

Sosial- og helsedepartementet har funnet et behov for sterkere grad av harmonisering av regelverkene som foranlediger refusjon etter §§ 2, 10a og 9. Departementet mener det er uheldig at det gis refusjoner etter §§ 2 og 10a til enkelte preparater for betydelige beløp, uten at legemiddelet er undergitt legemiddeløkonomisk vurdering og uten samme mulighet for helsepolitisk prioritering som ved refusjoner etter § 9, jf. mer utfyllende omtale under kap. 2751 post 70 Legemidler m.v. Departementet ser behov for et større innslag av medisinske og legemiddelpolitiske vurderinger i spørsmål om refusjoner etter §§ 2 og 10a, og vil derfor gi Legemiddelverket i oppgave å utarbeide forslag til refusjonskriterier for relevante preparater. Målsettingen er å gi departementet et bedre grunnlag for å foreta helseøkonomiske vurderinger av hvilken adgang det skal være til å yte refusjon etter individuell søknad som ledd i den samlede refusjonspolitikken for legemidler.

Bevilgningen foreslås forhøyet med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

13.28 Kap. 751 Apotekvesenet*Post 70 Tilskudd til apotek**Sammendrag*

Fra 1. juli 2001 skal det betales merverdiavgift på tjenester, herunder også porto. Dette betyr at portoutgiftene under fraktfusjonsordningen stiger. Departementet legger til grunn at denne økningen utgjør 4 mill. kroner i 2001. Det har som prinsipp ikke blitt ytt kompensasjon på 70-poster for økt merverdiavgift. Av den grunn må man påregne at økningen i merverdiavgiftsgrunnlaget vil kunne medføre at fraktfusjonene ikke vil dekke kostnadene fullt ut. I en situasjon der den nye apotekloven har sørget for mer konkurranse på apotekmarkedet, virker det naturlig at apotekene konkurrerer også på service, i dette tilfellet gjennom å betale pasientens fraktutgifter uten full dekning fra fraktfusjonsordningen.

Departementet legger til grunn at inneværende års bevilgning vil være tilstrekkelig til å dekke årets utgifter. Dersom det skulle vise seg at utbetalingene vil overstige den samlede rammen for dette budsjettkapitlet, vil departementet stramme inn på ordningen, slik at budsjettammen overholdes.

Komiteens merknader

Komiteen viser til følgende brev fra finansminister Karl Eirik Schjøtt-Pedersen til komiteen 31. mai 2001:

"Jeg viser til St.prp. nr. 84 (2000-2001). Helseministeren har gjort meg oppmerksom på en unøyaktighet i omtalen av konsekvenser for fraktfusjonsordningen for legemidler av endringer i merverdiavgiftsgrunnlaget fra 1. juli 2001.

Under kapittel 571 post 70 hevdes det at endringer i merverdiavgiftsgrunnlaget leder til at apotekene som benytter seg av fraktfusjonsordningen for legemidler, ikke kan påregne å få sine utgifter til frakt dekket fullt ut, ettersom man ikke styrker posten for å møte økningen i fraktutgifter merverdiavgiftsomleggingen medfører.

Apotekene får fradrag for den merverdiavgift de selv betaler av sine innkjøp. Merverdiavgift på porto vil bidra til økt fradrag. Dette er et fradrag som apoteket tidligere ikke hadde, tilsvarende den nye merverdiavgiften som nå må betales. Fraktfusjonsordningen vil refundere for de faktiske fraktutgifter fratrukket den nye merverdiavgiften. Dette betyr at apoteket går glipp av inntekter som er like store som det nye fradraget de nå har fått. I sum går dette i null. Det skulle således være grunn til å tro at apotekene ikke vil oppleve noen reell økonomisk belastning ved å betale deler av fraktutgiftene."

Komiteen tar dette til orientering.

13.29 Kap. 2480 Rikshospitalets apotek*Statskassens mellomværende med apoteket**Sammendrag*

I 1997 og 1998 oppsto det differanser mellom statskassens beløp for mellomværende med Rikshospitalets

apotek og apotekets egne regnskapstall for mellomværende med statskassen. Feilen, totalt kr 2 765 699,63, synes å ha sin bakgrunn i overgang til nytt regnskapsystem og til skifte av regnskapsfører, og den har forplantet seg til 1999 og 2000. Sosial- og helsedepartementet kan ikke se at denne feilen nå kan korrigeres på annen måte enn gjennom postering i det sentrale statsregnskap over konto for forskyvninger i balansen.

Med henvisning til St.prp. nr. 65 (1997-1998), vil Sosial- og helsedepartementet med dette be om Stortingets samtykke til regnskapsmessig å avskrive kr 2 765 699,63 ved postering over konto for forskyvninger i balansen, jf. forslag til vedtak XV nr. 2.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag XV nr. 2 bokstav a under kap. 25 Komiteens tilråding.

*Feil i apotekets kasserapport del C**Sammendrag*

Den resultatmessige virkning av overgangen fra regnskaps- til kontantprinsippet i 1997, ble fra apotekets side lagt inn som en såkalt egenkapitalkonto i kasserapportens del C. Et beløp på kr 1 571 031,40 har i ettertid blitt stående som en konstant på denne konto. For å rette opp feilen, vil Sosial- og helsedepartementet med dette be om Stortingets samtykke til regnskapsmessig å avskrive kr 1 571 031,40 ved postering over konto for forskyvninger i balansen, jf. forslag til vedtak XV bokstav b.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag XV nr. 2 bokstav b under kap. 25 Komiteens tilråding.

13.30 Kap. 2481 Radiumhospitalets apotek*Feil i apotekets kasserapport del C**Sammendrag*

Den resultatmessige virkning av overgangen fra regnskaps- til kontantprinsippet i 1997, ble fra apotekets side lagt inn som en såkalt egenkapitalkonto i kasserapportens del C. Et beløp på kr 1 963 447,96 har i ettertid blitt stående som en konstant på denne konto. For å rette opp feilen, vil Sosial- og helsedepartementet med dette be om Stortingets samtykke til regnskapsmessig å avskrive kr -1 963 447,96 ved postering over konto for forskyvninger i balansen, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag XV nr. 2 bokstav c under kap. 25 Komiteens tilråding.

13.31 Kap. 5577 Avgift til staten av apotekenes omsetning

Post 70 Avgift

Sammendrag

Ny apoteklov trådte i kraft 1. mars i år. Med denne ble det åpnet for vesentlig friere apoteketablering. Nye aktører har allerede vist stor interesse for å etablere apotek i Norge.

I omtalen av kapittel kap. 5577 i Budsjett-innst S. nr. 11 (2000-2001) og St.prp. nr. 1 (2000-2001) fremgår det at selvstendige apotek innvilges et bunnfradrag på 17 millioner før avgiften beregnes, mens filialapotek innvilges et bunnfradrag på 8 millioner. Departementet finner det overveiende sannsynlig at en del filialapotek vil bli omgjort til selvstendige apotek. Omgjøringen til selvstendige apotek leder til at avgiftsgrunnlaget i 2001 blir mindre enn forutsatt da budsjettforslaget for 2001 ble lagt frem.

Omfanget av en slik konvertering er vanskelig å anslå, men Statens legemiddelverk antar at nærmere 30 av dagens filialer vil omgjøres til selvstendige apotek i løpet av året.

Videre vil en økt apoteketablering innebære at noe av omsetningen i de eksisterende apotekene ledes over til de nyopprettede apotekene. De nye apotekene vil således kunne få bunnfradrag for en omsetning som det i dag beregnes apotekavgift for. Departementet legger til grunn at legemiddelforbruket ikke påvirkes av antall apotek. Det er derfor naturlig å anta at fordelingen av salget på flere apotek vil lede til lavere omsetning for de enkelte apotek og dermed også lavere avgiftsinn- gang for staten.

For å opprettholde de budsjetterte avgiftene på 105,3 mill. kroner foreslår departementet å redusere bunnfradragene for både selvstendige apotek og filialer med 2 mill. kroner med virkning fra 1. juli. Følgende satser foreslås innført fra 1. juli 2001:

- av de første 15 mill. kroner: ingen avgift
- av de neste 8 mill. kroner: 1,5 pst. avgift
- av de neste 10 mill. kroner: 3,0 pst. avgift
- av resten: 3,5 pst. avgift.

Det gis et bunnfradrag på 6 mill. kroner for hvert filialapotek i avgiftsgrunnlaget.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til satser, jf. forslag XV nr. 1 under kap. 25 Komiteens tilråding.

Følgende tiltak vil gi merutgifter på kap. 2600 post 1 i 2001:

	Mill. kroner
- Forenklingstiltak	3,0
- Elektronisk samhandling	4,2
- Sum merutgift	7,2

13.32 Kap. 5578 Avgift på farmasøytiske spesialpreparater

Post 70 Registreringsavgift

Sammendrag

Legemiddelverket anslår en inntektssvikt på ca. 3 mill. kroner i forhold til tidligere budsjettanslag, jf. St.prp. nr. 1 (2000-2001). For registreringsavgiften vil det alltid være usikkerhet omkring antall søknader pr. år, type søknad og om Legemiddelverkets rolle i den enkelte søknad.

Bevilgningen foreslås redusert med 3 mill. kroner mot tilsvarende økning av inntektene under post 71 Kontrollavgift.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 5578 post 70.

Post 71 Kontrollavgift

Sammendrag

For å unngå inntektssvikt på kap. 5578 totalt sett, samt sikre inndekning av merutgifter på 1 mill. kroner under kap. 750 statens legemiddelverk post 1 driftsutgifter, foreslås en økning av kontrollavgiften fra 2. kvartal 2001. Økningen dimensjoneres slik at økningen i inntekter blir på ca. 4 mill. kroner. Bevilgningen foreslås økt med 4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 5578 post 71.

13.33 Kap. 2600 Trygdeetaten

13.33.1 Post 1 Driftsutgifter

13.33.1.1 Fornyelse og forenkling i trygdeetaten

Innledning

Sammendrag

Regjeringen foreslår en kostnadsnøytral forenklingspakke i trygdeetaten. Det foreslås til sammen tiltak som har en kostnadsside på 7,2 mill. kroner og tiltak som har en innsparingsside på tilsvarende beløp. På noe sikt vil pakken gi betydelige netto mindreutgifter. Både satsings- og mindreutgiftsforslagene er sentrale i forhold til regjeringens arbeid med fornyelse og forenkling av offentlig sektor. Alle tiltak bør settes i verk så snart som mulig, og det foreslås derfor at de fremmes i forbindelse med Revidert budsjett 2001.

Følgende tiltak vil gi mindretgifter på kap. 2600 post 1 i 2001:

	Mill. kroner
Innføring av minstegrense på 50 kroner for refusjon fra folketrygden I tillegg kommer 1,7 mill. kroner i mindretgift på stønadsbudsjettet. Budsjetteknisk er denne ført i sin helhet på kap. 2750 post 77 Syketransport.	0,5
Betalingsystem ortopediske hjelpemidler	5,0
Sum mindretgift på kap. 2600 post 1	5,5
Sum mindretgift i alt	7,2

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader til bevilgningsforslag under kap. 2600 post 1 til avsnitt 13.33.1.5.

Forenklingstiltak

Sammendrag

Trygdeetaten arbeider i samråd med departementet med diverse forenklingstiltak på følgende områder:

- Samarbeid mellom trygdeetat og skatteetat. Dette innebærer en oppfølging av det pågående samarbeidet i de kommuner hvor skatteetaten etter omorganiseringen av likningsforvaltningen ikke vil ha eget kontor.
- Forenklingstiltak innenfor hjelpemiddelområdet. Siktemålet er bl.a. å få til forenklinger når det gjelder søknadsbehandling for visse typer hjelpemidler og effektivisering av lagerhold.
- Individuelle planer på hjelpemiddelområdet. For å bedre oppfølgingen av den enkelte bruker vil det bli satset ytterligere på utarbeidelse av individuelle planer som en del av søknadsbehandlingen.
- Bilstønsordningen. En arbeidsgruppe med representanter fra brukerorganisasjonene har gjennomgått dagens ordning. Ordningen medfører i dag mye arbeid for trygdeetaten. Arbeidsgruppens rapport skal følges opp, og det vil bli lagt vekt på å få til en betydelig forenkling av ordningen.
- Forenklingstiltak innen helsetjenesteområdet. Dette området inneholder bl.a. en mengde ulike takster og egenandelssatser avhengig av hvilket formål det er snakk om. Det tas sikte på en forenkling og evt. samordning bl.a. for å gjøre området mer oversiktlig for brukerne.
- Skjemaforenkling som innebærer standardisering av både papirbaserte og elektroniske skjema.
- Gjennomgang av internrapporteringen i trygdeetaten med sikte på forenkling for å frigjøre ressurser til tjenesteproduksjon.
- Diverse lovforenklingforslag. Folketrygdens regelverk er komplisert og detaljert på mange områder. En forenkling vil bidra til mer oversikt både for bruker, ansatte og samarbeidspartnere som for eksempel leger.

Det er av stor betydning at trygdeetaten får tilført ekstra midler til dette arbeidet. Hvis ikke vil framdrif-

ten bli vesentlig dårligere, og i verste fall kan arbeidet stoppe opp. Sosialkomiteen understreket i Budsjettinnst. S. nr. 11 (2000-2001) at

"nivået på de administrative ressursene (i trygdeetaten) må vurderes på nytt i Revidert nasjonalbudsjett bl.a. på bakgrunn av antallet personer som kontrolleres innen uførepensjonsordningen."

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteen viser til forslag til bevilgning til kap. 2800 post 1 under avsnitt 13.33.1.5.

Elektronisk samhandling - elektronisk innrapportering av sykmeldinger og legeerklæringer ved arbeidsuførhet

Sammendrag

Elektronisk samhandling er et satsingsområde for regjeringen i arbeidet med modernisering, forenkling og effektivisering generelt og spesielt når det gjelder forenklet innrapportering til offentlige myndigheter. Trygdeetaten er en sentral aktør i dette arbeidet og har en omfattende satsing på elektronisk samhandling i sine planer som er i tråd med hovedelementene i regjeringens prioritering.

Målsettingen på sikt er at elektronisk samhandling skal være den viktigste kommunikasjonsformen mellom trygdeetaten og behandlere, apotek, arbeidsgivere m.v. Det største forenklingspotensialet er å få legene til å sende inn sykmeldinger og andre skjema elektronisk. I løpet av den første toårsperioden vil fokus bli rettet mot å få tilrettelagt for alternative løsninger på legesiden, ha etablert en sikker kommunikasjonsløsning med en meldingsformidlingssentral som kan ta imot skjema m.v. både fra leger andre behandlere og arbeidsgivere og ha foretatt nødvendige endringer i etatens interne saksbehandlingssystem for å motta de aktuelle skjema elektronisk. Når den elektroniske kommunikasjonskanalen er klar til å tas i bruk, ligger det et betydelig effektiviseringspotensial hos trygdeetaten, en effektivisering som bl.a. kan få frigjort ressurser fra administrasjon til aktiv tjenesteproduksjon. Også på avsender-siden er det et effektiviseringspotensial ved at blanketthåndteringen blir mindre tidkrevende.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteen viser til forslag til bevilgning, til kap. 2800 post 1 under avsnitt 13.33.1.5.

Minstegrense for refusjoner fra folketrygden

Sammendrag

Som ledd i arbeidet med forenkling av offentlig sektor foreslås å innføre en minstegrense på 50 kroner for refusjoner fra trygdeetaten. Tiltaket er beregnet å gi mindretgift både på trygdeetatens driftsbudsjett og på flere stønadskapitler.

Det er beregnet mindretgifter i 2001 ved iverksetting 1. juli til 500 000 kroner på trygdeetatens driftsbudsjett og 1,7 mill. kroner på stønadsbudsjettet. Helårsvirkningen er beregnet til 900 000 kroner på administrasjonsbudsjettet og 3,5 mill. kroner på stønadsbudsjettet.

Mindretgiften på stønadsbudsjettet foreslås i sin helhet ført på kap. 2750 post 77 Syketransport (jf. egen omtale).

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader under avsnitt 13.41, jf. kap. 2750 post 77.

Overgang til bestillingsordning for ortopediske hjelpemidler

Sammendrag

Regjeringen foreslår omlegging fra en søknads- til en bestillingsordning for ortopediske hjelpemidler som finansieres av folketrygden fra 1. juli 2001. Forslaget innebærer en betydelig forenkling for trygdeetaten, de ortopediske verkstedene og for brukerne.

Forslaget er et ledd i trygdeetatens forenklingsarbeid og brukerorientering, og vil være et viktig bidrag i regjeringens arbeid for fornyelse av offentlig sektor.

Det er anslått at omlegging til en bestillingsordning vil kunne gi en effektiviseringsgevinst for trygdeetaten på 10 mill. kroner på helårsbasis. For 2001 er gevinsten anslått til 5 mill. kroner.

Etter gjeldende regler må ortopediske hjelpemidler rekvireres (søkes om) av en legespesialist. Fornyelse av hjelpemidler kan rekvireres av en ortopediingeniør.

Trygdeetaten behandler ca. 100 000 søknader om ortopediske hjelpemidler pr. år. I de aller fleste tilfeller har trygdeetaten ikke mulighet til å drive reell saksbehandling, men innvilger søknaden på grunnlag av legens/ortopediingeniørens rekvisisjon.

En bestillingsordning innebærer at det som hovedregel vil gå en bestilling direkte fra legespesialisten til et ortopedisk verksted ved første gangs anskaffelse av et ortopedisk hjelpemiddel. Legen kan utfra en medisinsk faglig vurdering gi pasienten fullmakt til selv å bestille fornyelser innenfor bestemte tidsrammer. En offentlig godkjent ortopediingeniør må likevel bekrefte på bestillingen at fornyelsen av hjelpemidlet er faglig forsvarlig.

Det foreslås at trygdekontorene ikke lenger skal behandle kurante enkeltsøknader. Trygdens utbetaling vil skje på grunnlag av signert ferdiggattest fra verkste-

det. Trygdekontorets tilsagn om stønad må likevel innhentes når det er behov for å bruke komponenter eller framstillingsprosesser som er vesentlig dyrere enn vanlig, og når det er behov for hjelpemidler (sko og fotsenger) utover den fastsatte årlige antallsbegrensningen. I slike tilfeller må rekvisisjon av hjelpemidler alltid foretas av legespesialist.

Trygdeetatens kontroll og styring av bestillingsordningen vil bli ivaretatt ved systematiserte produksjonsdata, stikkprøvekontroller og brukerundersøkelser. Rikstrygdeverket vil iverksette nødvendige kontroll- og oppfølgingstiltak for å overvåke utgiftsutviklingen for ortopediske hjelpemidler, slik at en om nødvendig kan gripe inn hvis det mot formodning skulle vise seg at tiltaket gir unormalt sterk vekst i utgiftene til ortopediske hjelpemidler.

Det er på budsjettet for 2000 og 2001 bevilget midler til utvikling av en felles EDB-løsning for bransjen og trygden, som vil gjøre kontroll og styring effektiv og praktisk mulig. Ikke minst vil mulighetene for oppfølging av bestillingspraksis hos den enkelte lege bli langt bedre. Denne felles EDB-løsningen vil være et sentralt hjelpemiddel når det gjelder å avdekke en eventuell unormal vekst i utgiftene til ortopediske hjelpemidler. Felles løsning for kvalitetssikring i bransjen vil også være et viktig tiltak. Egenbetaling og antallsbegrensninger for ortopediske sko og fotsenger vil medvirke til å begrense et eventuelt overforbruk av slike hjelpemidler.

Alt i alt vil et bestillingssystem der en har et EDB-verktøy til kontroll og oppfølging gi en mer effektiv og målrettet kontroll. En slik EDB basert kontroll vil kunne være på plass i første halvår 2002. Inntil denne er på plass vil departementet pålegge trygdeetaten å utføre tilsvarende kontroll manuelt.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteen viser til forslag til bevilgning, til kap. 2800 post 1 under avsnitt 13.33.1.5.

Kjøp av frikort - forhåndsbetaling av egenandeler

Sammendrag

Det har siden 1. januar 2000 pågått et forsøksprosjekt med kjøp av frikort for helsetjenester som går inn under egenandelstaket i 7 kommuner i Vestfold og Hedmark. Erfaringene med forsøksprosjektet er så langt gode. Brukerne er fornøyd, og trygdeetaten har fått frigjort ressurser til andre formål. Prosjektet blir evaluert av SINTEF, og endelig evalueringsrapport vil foreligge sommeren 2001.

Regjeringen vil i forbindelse med budsjettet for 2002, bl.a. på grunnlag av denne evalueringsrapporten, vurdere å foreslå en permanent og landsomfattende ordning med kjøp av frikort fra 1. januar 2002.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Funksjonshemmede og transport - landsdekkende forsøksordninger

Sammendrag

Det vises til omtalen innledningsvis av forsøksordningen om arbeidsreiser og utdanningsreiser for funksjonshemmede som foreslås igangsatt 1. august 2001.

Bevilgningen foreslås forhøyet med 5,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader til bevilgningsforslag under kap. 2600 post 1 under avsnitt 13.33.1.5 nedenfor.

Reaktivisering av uførepensjonister

Sammendrag

Det vises til Budsjett-innst. S. nr. 11 (2000-2001) hvor Trygdeetatens driftsbudsjett ble styrket med 25 mill. kroner til reaktivisering av uførepensjonister (dette i tillegg til de 6 mill. kroner som ble bevilget med bakgrunn i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 8 (2000-2001)). Sosialkomiteens flertall viste til at det som en konsekvens av at trygdeetaten pålegges nye oppgaver i 2001 er vanskelig å forutsi hvilken arbeidsbelastning dette totalt vil medføre. Komiteen ba derfor om at behovet for ytterligere administrative ressurser vurderes på nytt i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2001.

Rikstrygdeverket har lagt opp til en gjennomgang av vel 62 000 løpende uføresaker i 2001. Antallet gjelder alle uførepensjonister i alderen 18 til 50 år (knappt 89 000 personer) minus de som har diagnoser som gjør at attføring må ansees som urealistisk (snaut 27 000 personer). Disse vel 62 000 pensjonistene vil være målgruppe for arbeidet med gjennomgang av uførepensjonssaker. Arbeidet er konsentrert omkring tre oppgaver: avdekke mulig reaktiviseringspotensiale, vesentlige endringer i forhold av betydning for den enkeltes innektssevne og evt. ugyldige vedtak. De midlene som er bevilget er fordelt mellom fylkene, bl.a. avhengig av antall saker i hvert enkelt fylke.

Denne brede gjennomgangen, som vil omfatte etterkontroll og dokumentasjon av hva som må gjøres i den enkelte sak, vil legge beslag på hele bevilgningen til reaktiviseringsformål som trygdeetaten har fått for 2001. Midlene vil derfor ikke strekke til i forhold til å sette i verk kvalitative forsøk på reaktivisering som for eksempel relevant behandling, rehabilitering eller ved hjelp av andre virkemidler som det er naturlig at trygdeetaten tar i bruk.

Reaktivisering av uførepensjonister er en ressurskrevende arbeidsoppgave og vil betinge ytterligere tildeeling av midler. Det er anslått, bl.a. i Sandman-utvalget, at det er nødvendig med 100 timeverk pr. tilfelle. Dette arbeidet vil ta form av en prosess med vurdering og utprøving av ulike tiltak og aktiviteter, som vil spres. 126 utover et relativt langt tidsrom. Trygdeetaten tar sikte på å begynne arbeidet med å reaktivisere 1 000

- 2 000 pensjonister. Dette gir et merbehov i 2001 på 8 mill. kroner.

En mindre del av ressursene til reaktivisering er forutsatt brukt til igangsetting og utvikling av nettverksprosjekter.

En viktig del av trygdeetatens reaktiviseringsarbeid vil bestå i å informere, veilede og motivere de aktuelle uførepensjonistene. Her kommer nettverksprosjekter for uførepensjonister inn som et sentralt virkemiddel. Regjeringen tar derfor sikte på utvikling av nettverksprosjekter for uførepensjonister etter liknende modell som for enslige forsørgere. Det ble i 1998 igangsatt en landsdekkende ordning med nettverksgrupper for enslige forsørgere, for å motivere til deltakelse i utdanning eller arbeidsliv. Disse nettverksprosjektene har vist seg å virke positivt, og har i mange tilfeller vært et sentralt virkemiddel for å få enslige forsørgere ut i arbeid eller utdanning.

Regjeringen vil sette i verk og videreutvikle nettverksprosjekter for uførepensjonister for å legge til rette for at flere uførepensjonister kan prøve seg i arbeid eller utdanning. For å lykkes med å få flere tilbake til arbeidslivet, bør hovedvekten av innsatsen i nettverksprosjektene legges på arbeid med informasjon, veiledning og motivering av deltagerne.

I forbindelse med styrkingen av arbeidet med reaktivisering av uførepensjonister i budsjettforliket for 2001, ble det satt i gang utprøving av nettverksprosjekter i 4 fylker (Telemark, Aust-Agder, Hordaland og Finnmark). Regjeringen foreslår en ytterligere satsing på iverksetting og utvikling av slike prosjekter, innenfor rammen av regjeringens handlingsplan for sosial og økonomisk trygghet.

Det foreslås at kap. 2600 Trygdeetaten post 1 Driftsutgifter økes med 8 mill. kroner til arbeidet med reaktivisering av uførepensjonister. I dette beløpet inngår også satsing på nettverksprosjekter for uførepensjonister, fordi nettverksprosjekter ansees som et godt virkemiddel i trygdeetatens reaktiviseringsarbeid.

Komiteens merknader

Komiteen viser for øvrig til merknader til bevilgningsforslaget under post 1 nedenfor.

13.33.1.2 Tiltak mot trygdemisbruk

Sammendrag

Rikstrygdeverket anmeldte i fjor flere leger for et systematisk trygdemisbruk. Flere leger kan ha bidratt til at det er tilkjent trygdeytelser på uriktig grunnlag. De aktuelle sakene er til rettslig behandling.

Departementet mener det er viktig for folketrygdens legitimitet at det er gode kontrollordninger mot systematisk trygdemisbruk. Departementet har derfor bedt Rikstrygdeverket utrede og utvikle opplegg for bedre kontroll. Rikstrygdeverket har utført en analyse og vurdering av risikoen for at personer kan tilegne seg sykepengene, rehabiliteringspenge og uførepensjon på

feil grunnlag. På bakgrunn av denne undersøkelsen har man kommet frem til at kontrollarbeidet i trygdeetaten bør styrkes. Kontrollnivået i etaten må tilpasses en situasjon der det er økt sannsynlighet for at de som ønsker å oppnå en ytelse, behandlere og eventuelt andre samarbeidspartnere samarbeider for å oppnå ytelser fra folketrygden på falske premisser. Det vurderes også å være en økt risiko for at enkeltpersoner alene kan tilegne seg urettmessig stønad på en forsettlig eller bevisst måte.

På bakgrunn av ovennevnte mener Regjeringen at det bør utvikles særskilte kontroll- og oppfølgingsrutiner i trygdeetaten for bedre å kunne fange opp denne type misbruk. Dette krever ekstra tilførsel av midler. For omtale av tiltak under kap. 700 Statens helsetilsyn og fylkeslegene vises til egen omtale.

Rikstrygdeverket har på oppdrag fra departementet lagt frem en plan for kontrolltiltak. Tiltakene omfatter opprettelse av en sentral misbruksseksjon i Tryggedirektørens internrevisjon. Dette er en egen enhet som skal ha ansvar for å jobbe med saker hvor det er mistanke om trygdemisbruk/trygdebedrageri. Seksjonen skal arbeide tett med impliserte fagavdelinger i RTV som har kontrollansvaret i linjen, aktuelle enheter i ytre etat og sentrale samarbeidspartnere i andre offentlige etater, organisasjoner og privat virksomhet. Enheten skal arbeide aktivt med å forbedre kontrollrutinene på alle nivåer i etaten slik at mulighetene for trygdemisbruk/trygdebedrageri reduseres.

På fylkesnivå foreslås det etablert misbruksteam som skal utrede saker på lokalplanet. På trygdekontorene vil rutinene bli endret slik at alle saker hvor det foreligger mistanke om trygdemisbruk skal overlates til misbruksteamene. Teamene skal ivareta misbrukssaker fra flere fylker.

Rikstrygdeverket vil styrke kontrollen med legene bl.a. ved at oppgjørskontorene for behandlere får nye og utvidede kontrolloppgaver. Dette medfører behov for å styrke bemanning og kompetanse. Det planlegges å videreutvikle legeregningssystemet og utvikle et helhetlig legeregister.

Rikstrygdeverket vil også utvide bruken av kontroller, spesialister og rådgivende leger ved mistanke om uriktige/falske legeerklæringer.

Det er behov for å forsterke kontrollinnsatsen i forhold til stønadsmottakere i utlandet, bl.a. ved et samarbeid med UDI og ved en skjerpet kontroll av attester.

Forslagene til tiltak danner en helhetlig plan for å forebygge, kontrollere og følge opp trygdemisbruk. På sikt vil tiltakene føre til innsparinger på stønadsbudsjettet.

Det foreslås at kap. 2600 post 1 økes med 13 mill. kroner. Det vises også til forslag under kap. 700 Helseilsynet post 1 Driftsutgifter.

Komiteens merknader

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 2600 post 1 til merknader under avsnitt 13.33.1.5 nedenfor.

Komiteen viser for øvrig til merknader om bevilgning under kap. 700 post 1 under avsnitt 13.15.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Rikstrygdeverket på oppdrag fra departementet har lagt fra en plan for kontrolltiltak mot systematisk trygdemisbruk. Dette medlem er enig med departementet om at det er viktig for folketrygdens legitimitet at det er gode kontrollordninger mot systematisk trygdemisbruk. Det hevdes at kontrollnivået i etaten må tilpasses en situasjon der det er økt sannsynlighet for at de som ønsker å oppnå en ytelse, behandlere og evt. andre samarbeidspartnere samarbeider for å oppnå ytelser fra folketrygden på falske premisser. Det vurderes også å være en økt risiko for at enkeltpersoner alene kan tilegne seg urettmessig stønad på en forsettlig eller bevisst måte.

Dette medlem vil gjerne komme trygdemisbruket til livs, men er ikke enig i etablering av en egen misbruksseksjon i Rikstrygdeverket og misbruksteam på lokalplanet med en kostnad på 13 mill. kroner. Dette medlem mener at Rikstrygdeverket i først omgang må gjennomgå selve saksbehandlingen, og vurdere om saksbehandlingen skjer med tilstrekkelige ressurser og at arbeidet organiseres slik at mulig misbruk kan avdekkes før trygdeytelser oppnås. Dette medlem mener f.eks at det må være mulig å vurdere om det er tilstrekkelig med en leges uttalelse ved varige trygdeytelser, når det avdekkes systematisk trygdemisbruk hos flere leger i fjor. Dette medlem mener også at Regjeringen må vurdere å lage en systematisk kobling, med tilstrekkelig personvernhen-syn inkludert, av de ytelsene som gis som sosialstønad, arbeidsledighetstrygd og andre trygdeytelser m.m. for å redusere muligheten for å oppnå feil utbetalinger.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen vurdere saksbehandlingsgangen og saksbehandlingsressursene i Rikstrygdeverket med tanke på å redusere muligheten for trygdemisbruk."

13.33.1.3 Merinntektsfullmakt (jf. kap. 5701 post 1)

Sammendrag

Kap. 5701 post 1 består av vederlag for trygdeetatens administrasjon av enkelte andre ytelser enn folketrygdens egne ytelser. Som følge av at Statens Pensjonskasse ble omdannet til forvaltningsdrift fra og med 1. januar 2001 ble det vedtatt en ordning med at trygdeetaten får kompensasjon for kostnader knyttet til utbetaling av statspensjoner. Kap. 5701 post 1 ble i statsbudsjettet for 2001 økt med 24 mill. kroner til 27 mill. kroner som en følge av dette.

I løpet av 2001 vil RTV inngå forhandlinger med SPK og Pensjonstrygden for sjømenn om refusjon for tjenester RTV skal utføre. Dette kan resultere i at Trygdeetaten, pga. økt aktivitetsnivå vil få refundert mer enn de 27 mill. kroner på kap. 5701 post 1 i 2001.

Det foreslås at eksisterende merinnteksfullmakt på kap. 5701 utvides til å lyde:

"Stortinget samtykker i at Sosial- og helsedepartementet i 2001 kan overskride bevilgningen under kap. 2600 post 1 mot tilsvarende merinntekter under kap. 5701 Diverse inntekter post 1 Administrasjonsvederlag post 4 Tolketjenesten og post 5 Oppdragsinntekter".

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag XIV under kap. 25 Komiteens tilråding.

13.33.1.4 Økte premiesatser for statlige virksomheter som betaler arbeidsgiverandel til Statens Pensjonskasse

Sammendrag

Det vises til den generelle omtalen og oversiktstabellen innledningsvis under Sosial- og helsedepartementets saksområde om økte premiesatser for statlige virksomheter som betaler arbeidsgiverandel til Statens Pensjonskasse.

somheter som betaler arbeidsgiverandel til Statens Pensjonskasse. Bevilgningen foreslås økt med 8,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader til bevilgningsforslaget nedenfor.

13.33.1.5 Samlet forslag til bevilgningsendring for kap. 2600 Trygdeetaten post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med netto 36,5 mill. kroner, herunder 1,7 mill. kroner til forenklingstiltak (netto), 5,5 mill. kroner til forsøksordningen funksjonshemmede og transport, 8 mill. kroner til reaktivisering av uførepensjonister, 13 mill. kroner til tiltak mot trygdemisbruk og 8,3 mill. kroner til økte premiesatser til Statens pensjonskasse.

Komiteens merknader

Standpunktstabell, avsnitt 13.33.1.5

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, V	H	FrP	Sp	SV	Repr. Bastesen
2600	1	Trygdeetaten								
	1	Forenklingstiltak	+3,000	+3,000	+3,000	+3,000	+3,000	+3,000	+3,000	+3,000
	2	Elektronisk samhandling	+4,200	+4,200	+4,200	+4,200	+4,200	+4,200	+4,200	+4,200
	3	Minstegrenser på søknad for refusjon fra Folketrygden	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500
	4	Betalingsystem for ortopediske hjelpemidler	-5,000	-5,000	-5,000	-5,000	-5,000	-5,000	-5,000	-5,000
	5	Funksjonshemmede og transport	+5,500	+5,500	+5,500	+5,500	+5,500	+5,500	+5,500	+5,500
	6	Reaktivisering av uførepensjonister	+8,000	+8,000	+8,000	+8,000	+8,000	+8,000	+8,000	+8,000
	7	Tiltak mot trygdemisbruk	+13,000	+6,000	+6,000	+13,000	+13,000	0,000	+13,000	+13,000
	8	Premie, Pensjonskassen	+8,300	+8,300	+8,300	+8,300	+8,300	+8,300	+8,300	+8,300
	9	Effektivisering	0,000	0,000	0,000	-100,000	0,000	0,000	0,000	0,000
		Sum	+36,50	+29,500	+29,500	-63,500	+36,500	+23,5	+36,500	+36,500

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, mener det er viktig for folketrygdens legitimitet at det er gode kontrollordninger mot systematisk trygdemisbruk. Flertallet synes derfor at det er positivt at Rikstrygdeverket vil utvikle særskilte kontroll- og oppfølgingsrutiner i trygdeetaten for bedre å fange opp misbruk av trygdemidler. Regjeringen har foreslått å øke kap. 2600 post 1 med 13 mill. kroner til denne styrkingen. Flertallet foreslår av budsjettmessige grunner en styrking av budsjettet med 6 mill. kroner, og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2600		Trygdeetaten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 3 868 200 000 til kr 3 897 700 000"	29 500 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen slutter seg til Regjeringens forslag om å øke bevilgningen under kap. 2600 post 1 med netto 36,5 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2600		Trygdeetaten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	36 500 000
		fra kr 3 868 200 000 til kr 3 904 700 000"	

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioriteringer og foreslår at kap. 2600 post 1 reduseres med 100 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, og med 63 mill. kroner i forhold til vedtatt budsjett. Av etatens bevilgning på nærmere 4 mrd. kroner mener disse medlemmer det er rom for effektivisering tilsvarende om lag 1,5 pst.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2600		Trygdeetaten:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	63 500 000
		fra kr 3 868 200 000 til kr 3 804 700 000"	

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til merknader foran og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2600		Trygdeetaten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	23 500 000
		fra kr 3 868 200 000 til kr 3 891 7000"	

13.33.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Overføring av DELTA-senteret til Etat for rådssekretariater

DELTA-senteret var et fireårig prosjekt som ble avsluttet 31. desember 2000 og som gikk over til permanent drift fra 1. januar 2001. Senteret skal fremme utvikling av kunnskap og tekniske og ergonomiske tiltak, og bidra til tilrettelegging av miljø for funksjonshemmede. RTV hadde det administrative ansvaret fram til 1. april 2001. Fra og med 1. april 2001 er DELTA-senteret administrativt forankret under etat for rådssekretariater (kap. 604). Som en følge av dette foreslås at 7,1 mill. kroner, overføres til kap. 604 Etat for rådssekretariater og enkelte helse- og sosialfaglige oppgaver mv. Bevilgningen under post 21 foreslås redusert med 7,1 mill. kroner.

Forsøk med alternativ finansiering av Otta røntgenlaboratorium

Røntgenlaboratoriet på Otta er et telemedisinsk samarbeid mellom Sel kommune og Oppland Sentralsykehus.

Oppland fylkeskommune har søkt Sosial- og helsedepartementet om at denne virksomheten blir finansiert ved en omdisponering av midler fra syketransport i folketrygd budsjettet til røntgenvirksomheten på Otta.

Etter folketrygdlovens § 25-13 kan departementet samtykke i avvik fra bestemmelsene i folketrygdloven i forbindelse med forsøksvirksomhet.

Gjennom dette forsøket vil pasientene få reduserte belastninger knyttet til transport/reiseavstander til sentralsykehuset. Videre vil røntgenlaboratoriet bidra til å utvide det totale helsetilbudet i regionen, noe som også forventes å ha positiv effekt på rekruttering av fag/helsepersonell.

Dette vil innebære en samfunnsøkonomisk gevinst bl.a. ved reduserte kostnader til syketransport.

Sosial- og helsedepartementet arbeider med endringer i lovverk og takster for å stimulere til økt bruk av telemedisin mellom spesialisthelsetjenesten og primærtjenesten i de tilfeller der dette er samfunnsøkonomisk lønnsomt. Utviklingen innen telemedisin vil kunne føre til tilsvarende organiseringer i årene framover. Erfaringer fra dette forsøket vil være et nyttig bidrag i denne vurderingen.

Bevilgningen foreslås forhøyet med kr 400 000 til forsøk med alternativ finansiering av Otta røntgenlaboratorium. Prosjektperioden settes til to år.

Bevilgningen under kap. 2600 post 21 foreslås redusert med netto 6,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere kap. 2800 post 21 med netto 6,7 mill. kroner.

13.34 Kap. 2603 Trygderetten

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det vises til den generelle omtalen og oversiktstabellen innledningsvis under Sosial- og helsedepartementets saksområde om Økte premiesatser for statlige virksomheter som betaler arbeidsgiverandel til Statens Pensjonskasse.

Bevilgningen foreslås økt med 800 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

13.35 Kap. 2650 Sykepenger

13.35.1 Post 70 Sykepenger for arbeidstakere

13.35.1.1 Utvikling i sykefraværet og fraværstilbøyeligheten

Sammendrag

Folketrygden dekker sykepenger med 100 pst. opp til 6 G i trygdeperioden, dvs. fra 17. kalenderdag. Arbeidsgiver betaler som hovedregel sykepenger de første 16 fraværsdager.

Gjennom 1990 årene var utviklingen i gjennomsnittlig antall sykefraværsdager i trygdeperioden slik *):

År	Fraværsdager
1990	9,9
1991	9,8
1992	9,3
1993	8,6
1994	8,2
1995	8,8
1996	9,7
1997	10,5
1998	11,4
1999	12,1
2000	13,5

*) For at tallene for hele perioden skal være sammenlignbare, er tallene for 1998-2000 korrigert i forhold til at arbeidsgiverperioden ble utvidet fra 14 til 16 dager 1. april 1998. Videre er statsansatte holdt utenfor.

Tabellen viser at fraværet gikk ned fra 1990 til 1994 og økte fra 1994 til 2000. Det finnes ingen enkeltstående forklaring på den sterke økningen i sykefraværet de senere årene.

Demografiske forhold, det vil si at alderssammensetningen i befolkningen, forholdene på arbeidsmarkedet, inklusive fysiske, psykiske og organisatoriske forhold på arbeidsplassen, samt individuelle holdninger og det som betegnes som "fraværskultur" trekkes imidlertid frem som mulige forklaringer. Sandman-utvalget la frem sin innstilling 15. september 2000. For å snu utviklingen med et stadig økende sykefravær har utvalget foreslått å sette i verk en rekke tiltak. Regjeringen følger opp innstillingen med en odelstingsproposisjon med en meldingsdel som legges frem for Stortinget i løpet av året.

Bevilgningen for 2001 er på 22 685 mill. kroner. Dette anslaget bygger på en vekst i sykepengegrunnlaget på 4 pst, en sysselsettingsvekst på 0,6 pst. og en vekst i sykefraværstilbøyeligheten på 10 pst. Regnskapstall m.v. til og med mars 2001 viser at veksten i sykefraværstilbøyeligheten for 2001 ser ut til å kunne bli 6 pst., som er 4 pst. lavere enn det som lå til grunn for bevilgningen. Veksten i sykepengegrunnlaget anslås nå å bli på 4,5 pst.

De nye regnskapstallene og anslagene tilsier at utgiftene for 2001 blir 850 mill. kroner lavere enn bevilgningen for 2001.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil rette oppmerksomheten mot at Regjeringen ikke har brukt ressurser på å synliggjøre at økningen i sykefraværet er betydelig lavere enn antatt, og dermed at overslagsbevilgningen til sykepenger kan reduseres med 850 mill. kroner for 2001. I tillegg er både antallet søknader og antallet innvilgede uføretrygdsøknader redusert i forhold til anslaget i statsbudsjettet med 280 mill. kroner. Det oppveies noe av en ønsket utvikling med økning av rehabilitering i stedet for uførestønad som økes med 180 mill. kroner. Dette medlem vil peke på at det her er mer som kan gjøres for å sikre at færrest mulig faller utenfor til tross for evt. redusert arbeidsevne.

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 2650 post 70 nedenfor.

13.35.1.2 Rett til sykepenger for arbeidstakere som mottar vartpenger fra Statens Pensjonskasse

Sammendrag

Tilsatte i medlemsvirksomheter i Statens Pensjonskasse utenom staten som blir sagt opp og som det antas vil ha vansker med å skaffe annet høvelig arbeid, kan med hjemmel i lov om Statens Pensjonskasse tilstå vartpenger, etter nærmere vilkår.

Vartpenger kan bare tilstås dersom vedkommende står tilmeldt arbeidsformidlingen som reell arbeidssøker, og sykmeldte vartpengemottakere kan derfor bli stående uten inntektssikring, dersom de ikke blir arbeidsføre.

Etter gjeldende regler har medlemmer som mottar vartpenger fra Statens Pensjonskasse ikke rett til sykepenger etter folketrygden, i motsetning til medlemmer som mottar dagpenger etter folketrygdloven eller ventelønn etter tjenestemannsloven.

I Ot.prp. nr. 64 (2000-2001) foreslås at vartpenger likestilles med dagpenger etter folketrygdloven og ventelønn etter folketrygdloven. Departementet anser at vartpenger langt på vei dekker de samme formål som ventelønn. Det vises bl.a. til at når det gjelder rett til fødsels- og adopsjonspenger, likestilles vartpenger med ventelønn og dagpenger iht. folketrygdloven. Forslaget vil innebære en merutgift under sykepenger mot en tilsvarende innsparing på Statens Pensjonskasses budsjett.

Bevilgningen foreslås økt med 1 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap.1542 post 70.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Komiteen viser til bevilgningsforslag nedenfor.

13.35.1.3 Forslag til bevilgninger

Sammendrag

Samlet foreslås bevilgningen under kap. 2650 post 70 redusert med 849 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere kap. 2650 post 70 med netto 849 mill. kroner.

Komiteen viser når det gjelder kap. 1542 post 70 til merknader under avsnitt 20.6.

13.36 Kap. 2660 Uførhet

13.36.1 Post 70 Grunnpensjon, overslagsbevilgning og post 71 Tilleggspensjon

Sammendrag

Bevilgningen for 2001 under post 70 og 71 er på til sammen 31 138 mill. kroner. Bevilgningene foreslås redusert med 500 mill. kroner for 2001. Bakgrunnen er bl.a. at anslaget for antallet uførepensjonister ved utgangen av år 2001 i forhold til forutsetningene i St.prp. nr. 1 for 2001 er nedjustert fra 292 600 til 287 600. Det reviderte budsjettanslaget for 2001 er basert

på at aldersstandardisert tilgangsrate blir 10,9 mot 11,6 i 2000.

Bakgrunnen for den forventede nedgangen i antall nye uførepensjonister i 2001 er at søknadsinngangen går ned, og at avslagsfrekvensen stiger. Årsaken til nedgangen må ses i sammenheng med økte krav til at utføring skal forsøkes, og en tilsvarende sterk vekst i utgiftene til rehabilitering og utføring.

Det foreslås å sette ned bevilgningen under post 70 Grunnpensjon med 280 mill. kroner til 12 454 mill. kroner og post 71 Tilleggspensjon med 220 mill. kroner til 18 184 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under post 70 og 71.

13.36.2 Post 75 Hjelpstønad

Sammendrag

I St.prp. nr. 1 (2000-2001) Folketrygden er det under forslag til vedtak for budsjetterminen 2001, punkt III, folketrygdtytelser, ved en inkurie oppstått en trykkfeil under 2a-2. I St.prp. nr.1 (2000-2001) Folketrygden på side 174 står det følgende:

"2a-2. Hjelpstønad etter lovens § 6-4 til uføre under 18 år som må ha tilsyn og pleie 3) 11 232."

Riktig tekst skal være:

"2a-2. Hjelpstønad etter lovens § 6-4 til uføre som må ha tilsyn og pleie3) 11 232".

Det stilles ingen krav i folketrygdloven til at hjelpstønad til uføre som må ha tilsyn og pleie må være under 18 år. Den samme feilen er kommet inn i Budsjett-innst. S. nr. 11 for 2000-2001. Det vises til kap. VII, komiteens tilråding, Rammeområde 16, III, folketrygdtytelser punkt 2a-2.

For orden skyld gjør departementet oppmerksom på at det i St. prp. nr. 1 (2000-2001), Folketrygden under kap. 2660, Uførhet, punkt 5, Budsjettforslag og nye tiltak for 2001 under post 75 Hjelpstønad, overslagsbevilgning på side 90 annen spalte står at forhøyet hjelpstønad til barn og unge sats 4 er kr 67 916. Riktig beløp skal være kr 67 416. Det riktige beløpet er tatt inn i vedtaksdelen (punkt 2d).

Det foreslås at Stortinget fatter følgende vedtak:

"Stortinget samtykker i at det med virkning fra 1. januar 2001 skal følgende ytelse etter folketrygdloven utgjøre: 2a-2. Hjelpstønad etter lovens § 6-4 til uføre som må ha tilsyn og pleie 3) 11 232."

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag jf. forslag XVI under kap. 25 Komiteens tilråding.

13.37 Kap. 2663 Medisinsk rehabilitering m.v.*Post 70 Rehabiliteringspenger**Sammendrag*

Bevilgningen for 2001 er 4 491 mill. kroner. Bevilgningen bygger på en forventet økning i antallet stønadsdager på 12,5 prosent i 2001 i forhold til året før. Høyt sykefravær medfører at flere bruker opp sin sykepengerrett, og erfaring viser at en betydelig del av disse går fra sykepenger til rehabiliteringspenger. Videre er det ventet at skjerpingen av kravet om at attføring skal være forsøkt før uførepensjon eventuelt kan tilstås, samt utvidelsen av unntaksbestemmelsen for tidsbegrensning av rehabiliteringspenger, vil føre til økt tilstrømming til rehabiliteringspengeordningen i tiden framover. På denne bakgrunn legger en nå til grunn at antallet stønadsdager i 2001 vil bli 17 pst. høyere enn året før.

Bevilgningen foreslås økt med 180 mill. kroner til 4 671 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

*Post 74 Tilskudd til biler**Sammendrag*

Økningen av den generelle merverdiavgiftsatsen med 1 pst. til 24 pst. fra 1. januar 2001, jf. omtale innledningsvis under Sosial- og helsedepartementet, har ført til merutgifter på om lag 8 mill. kroner under posten. Bevilgningen under post 74 Tilskudd til biler foreslås derfor økt med 8 mill. kroner til 908 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

*Post 75 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler**Sammendrag*

Økningen av den generelle merverdiavgiftsatsen med 1 pst. til 24 pst. fra 1. januar 2001, jf. omtale innledningsvis under Sosial- og helsedepartementet, har ført til merutgifter på om lag 20 mill. kroner under posten. Bevilgningen under post 75 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler foreslås derfor økt med 20 mill. kroner til 2 682 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

13.38 Kap. 2683 Stønad til enslig mor eller far*Post 70 Overgangsstønad**Sammendrag*

Per 1. januar 1998 ble folketrygdens ordninger for eneforsørgere lagt om. Til og med 1997 kunne overgangsstønad utbetales til yngste barn var ferdig med fjerde skoleår. Fra 1. januar 1998 ble stønadstiden som hovedregel redusert til ordinært tre år, men med mulighet til å utvide perioden til fem år gjennom utdanning.

Endringer som ble innført fra 1. januar 1998 har fått full effekt først fra 2001, etter utløp av en tre år lang overgangsperiode.

Det var forventet at strengere krav til aktivitet ville gi en sterk nedgang i antall eneforsørgere med overgangsstønad etter utløp av overgangsperioden 1. januar 2001. Gjennomsnittlig antall mottakere var forventet redusert fra 40 300 i 2000 til 27 600 i 2001. I mars 2001 mottok 27 300 personer overgangsstønad, 33,5 pst. færre enn i mars 2000. Tallene for første del av 2001 viser at antall mottakere vil ligge nært opp til det estimerte, men at gjennomsnittlig overgangsstønad pr. stønadsmottaker kan bli vesentlig høyere. Tidligere anslag var basert på at hver stønadsmottaker i gjennomsnitt ville motta 78,1 pst. av full overgangsstønad. I det nye anslaget legges det til grunn at hver stønadsmottaker i gjennomsnitt vil motta 83,7 pst. av full overgangsstønad. En økning i gjennomsnittlig stønad fra 2000 til 2001 skyldes både en nedgang i antall eneforsørgere med redusert stønad og at de som mottar redusert stønad i gjennomsnitt får et høyere beløp utbetalt enn tidligere.

Som følge av utviklingen hittil i år foreslås bevilgningen under post 70 Overgangsstønad økt med 140 mill. kroner til 2 095 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre vil peke på at når Regjeringen uttrykker bekymring for de enslige forsørgere som på grunn av endret regelverk mister retten til overgangsstønad, ser disse medlemmer grunn til å minne Regjeringen om at Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre avviste arbeiderpartiregjeringens forslag i Velferdsmeldingen som nå gir aleneforeldre en vanskelig økonomisk situasjon. Disse medlemmer ser det som en investering i framtiden at barn som vokser opp med foreldre med lav inntekt, ikke selv skal få problemer på grunn av dårlig foreldreøkonomi.

13.39 Kap. 5701 Diverse inntekter*Post 1 Administrasjonsvederlag Merinntektsfullmakt (jf. kap. 2600 post 1)**Sammendrag*

Det vises til omtale under kap. 2600 Trygdeetaten post 1 Driftsutgifter. Det foreslås at eksisterende merinntektsfullmakt på kap. 5701 utvides til å lyde:

"Stortinget samtykker i at Sosial- og helsedepartementet i 2001 kan overskride bevilgningen under kap. 2600 post 1 mot tilsvarende merinntekter under kap. 5701 Diverse inntekter post 1 Administrasjonsvederlag post 4 Tolketjenesten og post 5 Oppdragsinntekter."

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknad under kap. 13.33.1.3.

13.40 Kap. 2711 Diverse tiltak i fylkeshelsetjenesten m.v.

Post 75 Opptreningsinstitusjoner

Sammendrag

Enkelte opptreningsinstitusjoner har etablert ekstraplasser utover godkjente plasser. For noen institusjoner er Sosial- og helsedepartementet åpne for at det gis adgang for å kunne bruke ekstraplassene i perioder, for å utnytte kapasiteten ved den aktuelle institusjon mer fleksibelt. Det er en forutsetning at regning til folketrygden fra den enkelte institusjon er innenfor en samlet årlig ramme på 100 pst. belegg av godkjente plasser.

Å benytte ekstraplasser fleksibelt vil øke kostnadene for folketrygden, beregnet til 8,5 mill. kroner. De økte kostnadene foreslås inndekket ved å øke egenandelen for opphold fra 190 kroner til 220 kroner fra 1. juli 2001, og tilsvarende reduksjon i bidragssatsen fra folketrygden. Detaljerte opplysninger fra den enkelte opptreningsinstitusjon har vist at gjennomsnittlig egenandel i 2000 var 254 kroner pr. døgn, og ikke 220 kroner, slik tidligere beregnet. Egenandel på 220 kroner pr. døgn vil følgelig innebære en reduksjon i egenandel på 34 kroner i forhold til 2000. Når behandlingen eller opptreningen er en følge av yrkesskade eller krigsskade, dekker trygden hele kurprisen. Det kan også ytes bidrag til dekning av egenandel dersom en pasient på grunn av lav inntekt ikke er i stand til å betale egenandelen selv.

Departementet har inngått avtale med CatoSenteret om kjøp av inntil 30 plasser i 2001, jf. St.prp. nr. 25 (2000-2001) Om endringer i bevilgninger under folketrygden i statsbudsjettet for 2000. Departementet har vurdert bruk av midler som er bevilget under kap. 2600 Trygdeetaten i 2001 til kjøp av helsetjenester for sykmeldte. Da det nå er innført egenandel ved CatoSenteret fra 1. mai 2001, kan kostnadene for 2001 beregnes til om lag 18,3 mill. kroner. En betydelig andel av bru-

kerne ved CatoSenteret vil ikke kunne sies å falle inn under målgruppen for bruk av bevilgningen til kjøp av tjenester for sykmeldte. Kjøp av inntil 30 plasser ved CatoSenteret vil derfor for en stor del måtte dekkes over kap. 2711 post 75. Sosial- og helsedepartementet tar sikte på at inntil 8 mill. kroner av utgiftene kan finansieres over kap. 2600 Trygdeetaten, kjøp av helsetjenester for sykmeldte som en engangsbevilgning for 2001.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Venstre, vil understreke at opptreningsinstitusjonene er en viktig faktor i behandlingen og etterbehandlingen av en rekke lidelser, og opphold i opptreningsinstitusjon er av stor betydning for å bedre funksjonsevnen for mange.

Flertallet viser til Budsjett-innst. S. nr. 11 (2000-2001) der flertallet økte bevilgningene til opptreningsinstitusjonene med 10 mill. kroner. Dette var ikke tilstrekkelig til å sikre økonomien i opptreningsinstitusjonene, og flere vurderer å måtte legge ned virksomheten. Flertallet viser videre til at en samlet komite uttalte at det snarest må utarbeides en langsiktig plan for de økonomiske driftsvilkårene til opptreningsinstitusjonene og en modell for framtidig drift som sikrer høy kvalitet i institusjonene.

Flertallet vil øke tilskuddet til opptreningsinstitusjonene med 25 mill. kroner, og vil til gjengjeld beholde egenandelen på 190 kroner per døgn/pasient. Differansen på 16,5 mill. kroner skal nyttes til å styrke institusjoner som etter omlegging av egenbetalingsordningen har fått en utilsiktet forverring av sin økonomiske situasjon.

For å avhjelpe den akutte situasjonen opptrenings-sentrene er i, vil flertallet øke bevilgningen på kap. 2711 Post 75 med 25 mill. kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2711		Diverse tiltak i fylkeshelsetjenesten mv.:	
	75	Opptreningsinstitusjoner, for høyes med fra kr 480 650 000 til kr 505 650 000"	25 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet aksepterer ikke at utnyttelsen av kapasiteten i opptreningsinstitusjonene skal føre til økning av egenandelene fra kr 190 til kr 220. Disse medlemmer vil derfor bevilge de 8,5 mill. kroner som utnyttelsen av ekstraplasser er beregnet til av departementet og beholde egenandelene som i dag.

Disse medlemmer vil også vise til at den lave kurdøgnpris som i dag er grunnlaget for institusjonenes drift ikke dekker utgiftene. Disse medlemmer er redd for at flere plasser vil bli nedlagt dersom kurdøgnprisen ikke økes. Disse medlemmer vil derfor foreslå at det bevilges 100 mill. kroner til fordeling pr. sengeplass til heving av kurdøgnprisen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2711		Diverse tiltak i fylkeshelsetjenesten mv.:	
	75	Opptreningsinstitusjoner, forhøyes med fra kr 480 650 000 til kr 589 150 000"	108 500 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen vil anmerke at innføring av institusjonsspesifikke refusjonssatser for opptreningsinstitusjonene fra 1. januar 2001 har gitt svært uheldige utslag. Underskudd fra tidligere år blir nå videreført slik at flere institusjoner står i fare for å måtte legges ned. Usikkerhet og arbeidsbelastning som følge av rasjonalisering, har ført til tap av nøkkelpersonell.

Det foreligger etter disse medlemmers syn ingen tilfredsstillende dokumentasjon som begrunner de store forskjellene i refusjonssatser innen henholdsvis gruppe 1 og gruppe 2 for opptreningsinstitusjonene. Det er heller ikke tilfredsstillende begrunnet hvorfor enkelte gruppe 2-institusjoner skal få høyere refusjon enn mange gruppe 1 institusjoner når både krav til faglig innhold (bl.a. legespesialist), og krav til fasiliteter (bl.a. varmtvannsbasseng og bæreheis) for gruppe 1-institusjoner er mye strengere. De institusjonsspesifikke refusjonssatsene har fjernet konkurransemomentet som hadde utviklet seg mellom institusjonene over lang tid.

De fleste institusjonene går i dag med underskudd, med unntak særlig for de som har fått høyest refusjonssats i henholdsvis gruppe 1 og 2. For å unngå nedbygging av det faglige tilbudet, og i flere tilfeller avvikling av driften, er det etter disse medlemmers syn behov for tilleggsbevilgninger til de fleste institusjonene i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett.

Det er kommet signaler fra Sosial- og helsedepartementet om at den "midlertidige" ordning for 2001 vil bli videreført i ytterligere ett år. Dette vil etter disse medlemmers syn med stor sannsynlighet føre til en bølge av nedleggelse av institusjoner i begge grupper.

For å styrke konkurstruede opptreningsinstitusjoner inntil den bebudede revisjon av "Forskrift for opptreningsinstitusjonene av 7. oktober 1991" foreligger, foreslår disse medlemmer en tilleggsbevilgning og ny fordelingsnøkkel mellom opptreningsinstitusjoner. Forslaget vil etter disse medlemmers syn stimulere til økt faglig standard ved at legespesialist/lege bringes direkte inn i den daglige behandlingen av pasientene. Forslaget vil i tillegg gjøre det mulig for institusjonene å konkurrere på like vilkår.

Disse medlemmer vil påpeke at en tilleggsbevilgning i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett som hadde tilsvart høyeste sats som i dag gis i hver av gruppene (kr 907 i gruppe 1 og kr 834 i gruppe 2), ville

medført en merkostnad på 50 mill. kroner for 2001, svarende til en helårsvirkning på 100 mill. kroner for 2002. Ved å redusere refusjonssatsen for opptreningsinstitusjonene med den høyeste satsen for å utjevne forskjellene, blir i stedet budsjettvirkningen for 2001 av de forslag som her fremmes 26 mill. kroner (52 mill. kroner for 2002 ved en videreføring av samme refusjonsnivå kommende år).

Disse medlemmer foreslår at det i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett gis en tilleggsbevilgning på kr 80 pr. pasientdøgn fra 1. juli 2001. Dette skal etter disse medlemmers syn gis på toppen av gjennomsnittlig refusjon for hver gruppe i 2001 (pr. i dag kr 790 i gruppe 1 og kr 628,50 i gruppe 2), noe som vil medføre at alle institusjoner i gruppe 1 får kr 870 i refusjon pr. døgn og at alle institusjoner i gruppe 2 får kr 708,50 pr. døgn. Disse medlemmer beregner dette å ha en budsjettvirkning på 23 mill. kroner for 2001.

Disse medlemmer mener i tillegg at institusjoner i gruppe 1 som har fulltids ansatt legespesialist/lege på dagtid, hvor denne deltar tverrfaglig i hver enkelt pasients behandlingsopplegg, og hvor det sendes lege-epikrise til innleggende lege, skal gis en tilleggsbevilgning på kr 40 pr. pasientdøgn fra 1. juli 2001. Disse medlemmer beregner at dette vil ha en budsjettvirkning på 3 mill. kroner i 2001.

Det bør etter disse medlemmers syn snarest utarbeides faglige krav til institusjonene med en ny gruppeinndeling som tar utgangspunkt i:

- tverrfaglighet (lege u.s. ved ankomst og lege(r) på fulltid, ergoterapeut, sosionom, fysioterapeuter, sykepleiere, osv.)
- behandlingstilbud til pasientene, individuell fysikalsk behandling, osv)
- undervisningstilbud til pasientene
- krav til treningsmuligheter (basseng, utstyr, osv)
- gruppe 2 institusjoner som oppfyller kravene til gruppe 1, bør få endret status til gruppe 1.

Nye faglige krav vil etter disse medlemmers syn nødvendiggjøre en kraftig justering av refusjonssatsene videre fremover slik at de kommer på linje med andre institusjoner som driver opptrening/rehabilitering.

Disse medlemmer fremhever at i dette beløpet inngår et egenandel på kr 190 ikke økes til kr 220.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"a.

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2711		Diverse tiltak i fylkeshelsetjenesten mv.:	
	75	Opptreningsinstitusjoner, for høyes med ... fra kr 480 650 000 til kr 506 650 000"	26 000 000

b.

"Stortinget ber Regjeringen om å videreføre gruppeinndelingen for opptreningsinstitusjonene i gruppe 1 og gruppe 2 inntil nye og gjennomarbeidede forskrifter foreligger."

c.

"Stortinget ber Regjeringen om å tildele institusjoner i samme gruppe samme refusjonssats."

Post 76 Private laboratorier og røntgeninstitutt

Sammendrag

Stortinget har behandlet et Dokument 8-forslag (Dokument nr. 8:66 (2000-2001)) om likebehandling av private og offentlige røntgeninstitutter og fattet følgende vedtak (jf. Innst. S. nr. 212 (2000-2001)):

"Stortinget ber Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett for 2001 legge frem forslag om RTV-takst for MR-undersøkelser på like vilkår til de private og de offentlige røntgeninstituttene for 2001, som en midlertidig løsning i påvente av det forslag som er varslet i budsjettet for 2002."

Merutgiften er av forslagsstillerne anslått til 59 mill. kroner i 2001. Dette beløpet forutsetter like satser for private og offentlige institutter og tilbakevirkende kraft for hele 2001. Det er nødvendig å foreta en gjennomgang av de økonomiske sidene, herunder hvilke satser som må fastsettes for å oppnå forutsetningen om like vilkår mellom offentlige og private røntgeninstitutter. Derfor fremmes ikke forslag nå. Regjeringen vil derfor komme tilbake til saken i omgrupperingsproposisjonen til høsten med forslag til eventuell takstendring og inndekning av eventuelle merutgifter.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til Innst. S. nr. 212 (2000-2001) der flertallet, alle andre enn Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, stemte for følgende forslag til vedtak:

"Stortinget ber Regjeringen i Revidert Nasjonalbudsjett for 2001 legge frem forslag om RTV-takst for MR-undersøkelser på like vilkår til de private og de offentlige røntgeninstituttene for 2001, som en midlertidig løsning i påvente av det forslag som er varslet i budsjettet for 2002."

I Regjeringens forslag til Revidert budsjett 2001 følger ikke Regjeringen opp dette forslaget, men velger

slik flertallet ser det å utsette saken til høsten i strid med Stortingets vedtak.

Flertallet mener det er svært viktig å sørge for at de private røntgeninstituttene får samme vilkår som de offentlige og at dette bør skje snarest for å sikre at ikke tilbudene til brukerne bortfaller av økonomiske grunner. Flertallet vil også vise til at det i vedtaket klart gikk frem at like vilkår for de private og offentlige instituttene skal gjelde for 2001.

Flertallet fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at Stortingets vedtak av 3. mai 2001 om like vilkår for private og offentlige røntgeninstitutter blir gjennomført etter forutsetningene."

13.41 Kap. 2750 Syketransport m.m.

Post 77 Syketransport

Sammendrag

Effekt av endrede anslag

Bevilgningen for 2001 er på 1 152 mill. kroner. Bevilgningen bygger på en forventet underliggende vekst fra 2000 på 7 pst. og en forventet prisvekst på 2 pst.

Regnskapstallene for 2000 og de første månedene i 2001 viser at utgiftsveksten er høyere enn hva som lå til grunn for bevilgningen.

De nye regnskapstallene og anslagene tilsier at utgiftene for 2001 nå ser ut til å bli 250 mill. kroner høyere enn anslått i budsjettet, dette tilsvarer en økning på om lag 20 pst. i forhold til bevilgningen. Økningen skyldes bl.a. at utgiftene vokste sterkere i 2000 enn hva som ble lagt til grunn ved fremleggelsen av statsbudsjettet bl.a. som en effekt av opphevelsen av maksprisreguleringen av drosjetakstene i bystrøk i 2000. I tillegg er det nå tatt hensyn til økning i drosjetakstene fra mars 2001.

Effekt av minstegrense for refusjoner

Det vises til forslag om å innføre en minstegrense på 50 kroner ved refusjoner fra folketrygden, jf. omtale under kap. 2600 Trygdeataten post 1 Driftsutgifter.

Forslaget er beregnet å gi en innsparing under stønadskapitlene på om lag 1,7 mill. kroner i 2001, mens helårsvirkningen er beregnet til 3,5 mill. kroner.

Selv om den forventede innsparingen vil gjelde flere kapitler, foreslår departementet at den beregnede mindretgiftten på stønadsbudsjettet på 1,7 mill. kroner plasseres i sin helhet under kap. 2750 post 77.

Omlagging av finansieringen for hjemmebasert dialysebehandling (peritonealdialyse)

Det vises til omtale under kap. 730 post 60 Innsattsturt finansiering av sykehus. Bevilgningen foreslås redusert med 8,5 mill. kroner.

Omlagging av finansieringsregler for revmatismemedikamenter

Det vises til omtale under kap. 730 post 60 Innsattsturt finansiering av sykehus. Omlaggingen antas å ville medføre økte utgifter til syketransport. Bevilgningen foreslås økt med 4 millioner kroner.

Samlet forslag til bevilgning
Bevilgningen foreslås økt med 243,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Standpunkttabell, avsnitt 13.41

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, V, Sp	H	FrP	SV	Repr. Bastesen
2750	77	Syketransport							
	1	Endrede anslag	+250,000	+250,000	+250,000	+250,000	+250,000	+250,000	+250,000
	2	Minstegrense for refusjoner	-1,700	-1,700	-1,700	-1,700	-1,700	-1,700	-1,700
	3	Dialyse	-8,500	-8,500	-8,500	-8,500	-8,500	-8,500	-8,500
	4	Regler for revmatismemedikamenter	+4,000	+0,000	0,000	0,000	+4,000	0,000	+0,000
		Sum	+243,800	+239,800	+239,800	+239,800	+243,800	+239,800	+239,800

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, går imot Regjeringens forslag til endringer, jf. merknader under avsnitt 13.19.13. Flertallet legger til grunn at utelukkende medisinske vurderinger skal legges til grunn for valg av legemiddel for revmatikere.

Flertallet ønsker også å gi pasienter med nyresvikt større adgang til å velge hjemmebasert dialyse.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2750		Syketransport mv.:	
	77	Syketransport, forhøyes med fra kr 1 152 000 000 til kr 1 391 800 000"	239 800 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 2750 post 77 med netto 243,8 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2750		Syketransport mv.:	
	77	Syketransport, forhøyes med fra kr 1 152 000 000 til kr 1 395 800 000"	243 800 000

13.42 Kap. 2751 Medisiner m.v.

13.42.1 Post 70 Legemidler

13.42.1.1 Endring av finansieringsansvar for preparatet Enbrel

Sammendrag

Departementet foreslår under kapittel 730 post 60 å endre utleveringsbestemmelsene for Enbrel fra 1. juli 2001, slik at preparatet kun kan utleveres fra sykehus, og dermed avskjæres fra trygdefusjon. Tiltaket vil

reduere utgiftene med 100 mill. kroner i 2001. For nærmere omtale av tiltaket, bakgrunnen for det og disponeringen av innsparingen tiltaket gir på denne budsjettposten, vises til kapittel 730 post 60.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader under avsnitt 13.19.1.3, jf. kap. 730 post 60. Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 2751 post 70 til avsnitt 13.42.1.7.

13.42.1.2 Refusjon av utgifter til preparater uten markedsføringstillatelse

Sammendrag

I St.prp. nr. 61 (1999-2000) foreslo departementet at det skulle innføres begrensninger i anledningen til å yte refusjon etter individuell søknad i medhold av blåreseptforskriften § 10a for preparater som omsettes på godkjenningsfritak som det er grunn til å tro at det vil bli søkt markedsføringstillatelse for. Forslaget ble forutsatt å gi en innsparing i 2000 på 20 mill. kroner. Helårseffekten ble anslått til 60 mill. kroner.

Departementet poengterte at det måtte utarbeides forholdsvis detaljerte retningslinjer til bruk i trygdekontorene før tiltaket kunne iverksettes. Dette arbeidet viste seg mer krevende enn forutsatt, og departementet orienterte i St.prp. nr. 25 (2000-2001) om at den forutsatte innsparingen på 20 mill. kroner i 2000 ikke var oppnådd.

Arbeidet som er gjort for å få på plass de nødvendige retningslinjene, er det avdekket at innsparingsforslaget i stor grad baserte seg på omsetningen av de nyeste medisinene mot ledd- og slitasjegikt. Disse genererte hoveddelen av det utgiftsgrunnlaget innsparingen skulle ha basis i. Disse har nå fått markedsføringstillatelse, slik at innsparingstiltaket vil ha vesentlig lavere effekt enn forutsatt. Departementet er kommet til at med dagens produktsammensetning i markedet for preparater på godkjenningsfritak, vil innsparingen som tiltaket kan forventes å gi ikke stå i rimelig forhold til kostnadene og ulempene for pasientene. På denne bakgrunn foreslår departementet at tiltaket ikke gjennomføres. Dette gir merutgifter på 60 mill. kroner i forhold til gjeldende forutsetninger.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, tar dette til etterretning. Komiteen viser til samlet forslag til bevilgning under post 70 nedenfor.

Komiteens medlemmer fra Høyre støtter ikke departementets forslag til omlegging av ordningen som gir adgang til individuell refusjon av legemidler som det ikke gis alminnelig refusjon for gjennom blåresept-ordningen.

Disse medlemmer viser til at departementet i sin begrunnelse for omleggingen ser bort fra at det økte omfanget av søknader om refusjon etter denne ordningen i stor grad skyldes lange saksbehandlingstider og

gjentatte brudd på EØS-reglernes krav om 90 dagers frist for behandling av søknader om refusjon for nye legemidler. Dersom EØS-kravet overholdes, vil behovet for refusjon etter individuell søknad i påvente av at legemiddelet skal godkjennes for generell refusjon reduseres sterkt.

Disse medlemmer mener videre det er uheldig at Stortinget gjennom revidert nasjonalbudsjett blir bedt om å ta stilling til en serie konkrete refusjonssøknader. Disse medlemmer mener det er behov for en endring slik at Stortingets bevilgning til legemidler over statsbudsjettet også omfatter refusjon av nye legemidler i løpet av budsjettåret, som et overslag med utgangspunkt i hvilke søknader om refusjon som ventes ferdigbehandlet. I forbindelse med den årlige budsjettbehandlingen kan Stortinget ta stilling til statusrapport, og gi eventuelle føringer for satsingsområder for neste budsjettår.

13.42.1.3 Flytting av ansvaret for utarbeiding av kriterier for refusjon etter individuell søknad

Sammendrag

Utviklingen i omfanget av individuelle refusjoner gjør at departementet fortsatt ser et behov for å ha sterkere kontroll med hvilke preparater som refunderes etter unntaksordningene i blåreseptforskriften (individuell søknad etter blåreseptforskriften §§ 2 og 10a). Dagens refusjonsomfang er på et nivå som gjør det stadig mindre naturlig å omtale disse ordningene som unntaksordninger. Refusjonsomfanget skyldes i stor grad at noen få preparater refunderes for svært store beløp. For slike preparater, der søknadsvolumet er stort, og der det er mulig å stille opp kriterier for refusjon, delegerer Rikstrygdeverket i dag vedtaksmyndighet til de lokale trygdekontorene. Dersom de lokale trygdekontor finner at en søknad tilfredsstiller kriterier gitt av Rikstrygdeverket sentralt, innvilges refusjon. Det preparatet som refunderes mest etter denne ordningen har i løpet av tre måneder blitt refundert for over 40 mill. kroner, hvilket antyder at utgiftene ved årets slutt til dette preparatet alene vil være på over 160 mill. kroner.

Dette tilfellet eksemplifiserer at preparater som refunderes etter individuell søknad kan gi refusjonsutgifter som overstiger utgifter til mange preparater som refunderes etter blåreseptforskriften § 9. I motsetning til for preparater som refunderes etter § 9, blir ikke helseøkonomiske aspekter vurdert i forbindelse med refusjon etter individuell søknad, til tross for at de økonomiske implikasjonene for folketrygden kan være like store under begge ordninger. Under dagens ordning kan det skje at det innføres nye, kostnadskrevende behandlingstilbud på folketrygdens regning uten helseøkonomisk vurdering og uten at tilbudet blir prioritert i en større helsepolitisk sammenheng. I lys av dette ser departementet det som naturlig å foreta en viss harmonisering av kriteriene for refusjon etter individuell søknad (§§ 2 og 10a) og refusjon etter blåreseptforskriften § 9, slik at en kan oppnå bedre styring over refusjons-

utgiftene. Behovet for harmonisering har ledet til at departementet foreslår at ansvaret for å utforme kriterier for refusjon av de enkelte preparater etter unntaksordningene overføres fra Rikstrygdeverket til Statens legemiddelverk med virkning fra 1. oktober 2001, jf. omtale under kap. 750 post 1. Dersom departementet finner å kunne akseptere Legemiddelverkets forslag, instrueres Rikstrygdeverket om å implementere kriteriene i sin behandling av søknader. Det vil fortsatt være Rikstrygdeverket som mottar og behandler søknader fra leger og pasienter. Ordningen antas ikke å medføre økt ressursbehov ved Rikstrygdeverket, mens det vil bli behov for styrking av Legemiddelverket, da tiltaket vil innebære en økt innsats i kriterieproduksjonen i forhold til i dag.

Departementet anser at dette tiltaket vil ivareta noen av de samme hensyn som tiltaket foreslått i St.prp. nr. 61 (1999-2000), som departementet nå foreslår ikke iverksettes. Usikkerheten knyttet til hvor raskt tiltaket kan implementeres gjør imidlertid at det ikke budsjetteres med innsparinger inneværende år.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, tar dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sine merknader under kap. 13.42.1.2.

13.42.1.4 Refusjon for preparatene Vioxx og Celebra Sammendrag

Det er søkt om refusjon etter blåreseptforskriften § 9 for preparatene Vioxx og Celebra. Begge preparatene er nye preparater i blåreseptammenheng (nytt virkestoff, såkalte COX-2-hemmere).

Celebra er godkjent brukt mot artrose og revmatoid artritt (slitasjegikt og leddgikt). Vioxx er godkjent brukt mot artrose, altså et noe smalere bruksområde. Formålet med behandling ved bruk av begge preparatene er symptomlindring.

Artrose er en kronisk degenerativ leddsykdom, også kjent under navnet slitasjegikt. Deler av leddbrusken ødelegges og mister sin elastisitet. Over tid blir bensubstansen rammet. Hofter, knær og fingerledd er områder som oftest rammes.

Forekomsten av sykdommen stiger med alderen, og ses hyppigst på personer over 60 år. Sykdommen arter seg som leddsmerter ved bevegelse, stivhet ved inaktivitet og generelt nedsatt bevegelighet i de ledd som er rammet.

Revmatoid artritt er en betennelsesaktig, kronisk leddsykdom, også kjent som leddgikt. Normalt kommer lidelsen først til syne gjennom hevelser og ømhet i fingre og tær. Lidelsen medfører smerte, stivhet og hevelser i leddene. Smertene kan inntre ved bevegelse, eller være permanente, avhengig av pasient. Sykdommen kan også angripe en rekke andre organer, deriblant hjerte, respirasjonsorganer, nyrer og blodårer. Sykdommen rammer kvinner 2-3 ganger så hyppig som

menn. Sykdommen kan starte i alle aldre, men rammer oftest kvinner mellom 50 og 60 år.

Det antas at det finnes mellom 100 000 og 140 000 behandlingstrengende artrosepasienter i Norge. Antallet behandlingstrengende pasienter med revmatoid artritt antas å være 40 000.

Målt ved pris pr. døgndose er Vioxx og Celebra vesentlig dyrere enn eksisterende behandlingsoalternativer. På den annen side antas preparatene å redusere utgiftene til behandling av bivirkningene som behandling med konkurrerende preparater er forbundet med. Vioxx og Celebra kan i dag refunderes etter individuell søknad (blåreseptforskriften § 10a).

Preparatenes symptomdempende virkning anses å være på nivå med preparater som refunderes i dag. Mangelfulle data over hvilken dosering av Celebra og Vioxx som faktisk vil brukes i den kliniske hverdagen gjør at Statens legemiddelverk ikke har grunnlag for å si noe sikkert om kostnadseffektiviteten ved behandling av pasienter som har relativt høy risiko for gastrointestinale komplikasjoner (magesår etc). For pasienter der denne risikoen er lav, anses preparatene ikke kostnadseffektive. Statens legemiddelverk foreslår at refusjon innvilges for begge preparater begrenset oppad til en periode på 2 år, hvoretter produsentene plikter å levere dokumentasjon på hvordan preparatene er brukt i klinisk hverdag (dosering, pakningsstørrelser etc). På grunnlag av denne dokumentasjonen vurderes refusjonsstatus på nytt. Legemiddelverket foreslår følgende kriterier som vilkår for refusjon i denne perioden: Minst ett av nedenforstående kriterier skal foreligge:

- Pasienten har tidligere hatt et behandlingstrengende magesår eller annen alvorlig gastrointestinal bivirkning.
- Pasienten behandles samtidig med steroider, DMARDs eller andre legemidler som klart øker risikoen for, eller alvorlighet av gastrointestinale bivirkninger.
- Pasienten har betydelig nedsatt allmenntilstand.

Departementet ser ingen grunn til å bestride Legemiddelverkets vurderinger, men finner ikke rom for å kunne prioritere refusjon etter § 9 for disse preparatene på inneværende års budsjett. Imidlertid vil begge preparater fortsatt kunne refunderes etter individuell søknad (§ 10a).

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, tar dette til etterretning.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til at det er søkt om refusjon etter blåreseptforskriftene § 9 for de nye

preparatene Vioxx og Celebra som brukes av personer med slitasjegikt og leddgikt.

Flertallet har merket seg at vi i Norge har et stort antall personer med slike lidelser og at disse preparatene antas å gi mindre bivirkninger enn konkurrerende preparater er forbundet med.

Flertallet har også merket seg at Statens legemiddelverk foreslår at refusjon innvilges for begge preparater.

Flertallet mener at den effekten preparatene kan gi for pasienten må stå meget sentralt i vurderingen av godkjenning i forhold til blåreseptordningen og flertallet ber om at dette blir vurdert i forbindelse med budsjett for 2002.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen viser til at det er søkt om refusjon etter blåreseptforskriften § 9 for preparatene Vioxx og Celebra. Begge preparatene er nye preparater i blåreseptsammenheng (nytt virkestoff, såkalte COX-2 hemmere). Celebra er godkjent brukt mot slitasjegikt og leddgikt, mens Vioxx er godkjent brukt mot slitasjegikt. Formålet med begge disse preparatene er symptomlindring. Disse medlemmer vil vise til at det skrives følgende i proposisjonen:

"Målt ved pris pr. døgndose er Vioxx og Celebra vesentlig dyrere enn eksisterende behandlingsalternativer. På den annen side antas preparatene å redusere utgiftene til behandling av bivirkningene som behandling med konkurrerende preparater er forbundet med."

Disse medlemmer er av den oppfatning at norske pasienter må kunne tilbys å bli behandlet med de mest optimale preparater som kan fremskaffes, og når de i tillegg er forbundet med svært små bivirkninger så bør dette ikke utelukkende være et økonomisk spørsmål, men snarere et spørsmål om å kunne tilby den beste behandling som forefinnes ut ifra hensynet til den enkelte pasient. Disse medlemmer vil vise til at når et gjelder preparatene Celebra og Vioxx så har statens eget fagorgan (Statens legemiddelverk) anbefalt at refusjon innvilges for begge preparater begrenset oppad til en periode på 2 år, hvoretter produsentene plikter å levere dokumentasjon på hvordan preparatene er brukt i klinisk hverdag. Legemiddelverket legger videre til grunn at ett av tre kriterier skal være oppfylt som vilkår for refusjon i denne perioden. Disse kriteriene er inntatt i proposisjonen. Disse medlemmer er forbauset over at departementet likevel ikke vil gi refusjon etter blåreseptforskriften § 9 grunnet at en ikke vil prioritere dette på inneværende års budsjett.

Dette er disse medlemmer uenig i, og vil derfor fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen gi preparatene Celebra og Vioxx refusjon etter blåreseptforskriftens § 9."

13.42.1.5 Refusjon for preparatet Singulair

Sammendrag

I Budsjett-innst. S. nr. 11 (2000-2001) har sosialkomiteens flertall vist til informasjon fra astmaspesialister der det blir hevdet at det er generell enighet blant barne- og lungeleger i Europa om at leukotrienantagonister bør brukes i tillegg til inhalasjonssteroider for å oppnå best mulig astmakontroll, og at dette kan bidra til å redusere bruken av kortisonholdige astmapreparater. Komiteflertallet har derfor bedt regjeringen på nytt vurdere å gi generell blåreseptrefusjon til produktet etter forskrivning fra relevant spesialist.

I forbindelse med at legemiddelfirmaet MSD (Norge) A/S søkte om opptak av legemidlet Singulair (montelukast) for forskrivning på pliktmessig refusjon, ble søknaden grundig vurdert av Rikstrygdeverket i samarbeid med Statens legemiddelkontroll. I tillegg gjorde også Folkehelsen en separat bedømmelse av effektspørsmålet. Det ble foretatt vurderinger av all tilgjengelig klinisk dokumentasjon, av Singulairs plass i astmabehandlingen som tilleggsbehandling til inhalasjonssteroider og av potensialet for eventuell reduksjon av kortisonholdige astmapreparater som følge av behandling med Singulair. De potensielle endringer i de totale legemiddelkostnadene for astmabehandling forbundet med opptak av Singulair ble også nøye vurdert. Videre ble det avholdt møte med spesialister (professor Leif Bjermer og professor Kai-Håkon Carlsen) og legemiddelfirmaet, der deres syn ble presentert.

Hovedkonklusjonene fra evalueringene var at Singulair brukt som eneste medisin gjennomsnittlig gir en beskjeden effekt, men at det for enkelte pasienter har god effekt. Disse pasientene kan imidlertid ikke identifiseres på forhånd. En multinasjonalt studie som vil belyse dette spørsmålet pågår nå. Slik dokumentasjon vil være av vesentlig betydning for vurdering av refusjonsspørsmålet. Det ble også konkludert at effekten på gjennomsnittspasienten var for liten til å forsvare prisen som produsenten hadde valgt å sette på produktet. Prisen kunne dog forsvares for enkelte pasienter der effekten var bedre.

Stortinget ble gjort kjent med utredningene i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 4 (1999-2000).

Singulair refunderes i dag etter § 10 a (søknad på individuelt grunnlag fra relevant spesialist). Dette åpner for refusjon til pasienter som har god effekt av Singulair. Et betydelig antall pasienter får i dag Singulair på blå resept etter innvilget søknad. Produktet ble i 1999 omsatt for 15,3 mill. kroner (utsalgspris i apotek) og i 2000 ble det omsatt for 24,5 mill. kroner. Basert på estimater fra Rikstrygdeverket er hele dette salget refundert. For ytterligere å sikre at det er pasienter med tilfredsstillende effekt av legemiddelet som får refusjon, fikk Rikstrygdeverket i oppdrag å utarbeide kriterier for seleksjon av pasientene. En gruppe spesialister har i samarbeid med Folkehelsen, Rikstrygdeverket og Legemiddelverket nylig utarbeidet forslag til slike kriterier. Forslaget er til behandling i Rikstrygdeverket.

På basis av komiteflertallets henstilling utreder Statens legemiddelverk spørsmålet om refusjon av Singulair. Man vil i denne vurderingen på nytt foreta en systematisk evaluering av relevant tilgjengelig klinisk dokumentasjon, som også inkluderer dokumentasjon som er kommet til siden forrige evaluering. I det videre arbeidet vil Statens legemiddelverk anmode produsenten, MSD, om å legge frem eventuell ny dokumentasjon som ikke måtte være publisert, samt en oversikt over pågående relevante kliniske studier eller helseøkonomiske analyser. Eventuell dokumentasjon på at kombinasjonsbehandling med Singulair er bedre enn eksisterende kombinasjonsbehandling, vil være av vesentlig betydning for vurdering av refusjonsspørsmålet. Statens legemiddelverk har tatt kontakt med Norsk forening for lungemedisin og Norsk barnelegeforening. Disse er bedt om å peke ut spesialister som vil bli hørt i denne saken. De vil bli hørt både i forhold til hvilke studier som skal legges til grunn i Legemiddelverkets utredning, og fortolkningen av disse studiene. På grunnlag av dette vil Statens legemiddelverk utarbeide en innstilling. Departementet vil komme tilbake til saken i forbindelse med budsjettet for 2002.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Basten, tar dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre har merket seg at astmamedisinen Singulair fortsatt er til vurdering for blåreseptordningen og at det er sprikende oppfatninger i fagmiljøene om effekten av preparatet.

Disse medlemmer er kjent med at Singulair i dag er tilgjengelig på "blåresept" i allmenpraksis i hele EU/EØS-området med unntak av Norge, og at Singulair er sentralt plassert i nye nordiske retningslinjer for behandling av astma.

Disse medlemmer oppfatter dette som en meget viktig sak for personer med astmatiske lidelser og har merket seg at Regjeringen vil komme tilbake til saken i forbindelse med budsjett for 2002.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Basten vil vise til at det kortisonfrie astmapreparatet Singulair fortsatt bare refunderes etter individuell søknad (blåreseptforskriften § 10) på tross av at flertallet i sosialkomiteen, bestående av Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstre-

parti, har følgende merknad i Budsjett-innst. S. nr. 11 (2000-2001):

"Flertallet ber derfor Regjeringen på nytt vurdere å gi ordinær blåreseptrefusjon til leukotrienantagonister (Singulair) etter forskrivning fra relevant spesialist."

Departementet skriver i forbindelse med omtalen av dette preparatet at Statens legemiddelverk utreder spørsmålet om refusjon av Singulair. Disse medlemmer vil videre vise til at departementet skriver man på nytt foretar en evaluering av relevant klinisk dokumentasjon, samt at man vil be om ytterligere dokumentasjon fra produsenten. Disse medlemmer vil vise til at Norge nå er det eneste landet i Vest-Europa som ikke tilbyr sin beste refusjonsordning for dette preparatet. Det kan ikke være nødvendig for Statens legemiddelverk å bruke mer tid på denne saken nå slik at norske pasienter må vente enda lenger før Singulair kommer på blåreseptforskriften § 9.

Disse medlemmer vil derfor fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen gi ordinær blåreseptrefusjon (blåreseptforskriften § 9) til leukotrienantagonister (Singulair) etter forskrivning av relevant spesialist."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser for øvrig til disse medlemmers forslag om å gi ordinær blåreseptrefusjon for legemiddelet Aricept under avsnitt 23.2.

13.42.1.6 Effekt av endret anslag og økt merverdiavgiftsats

Sammendrag

Økningen av den generelle merverdiavgiftsatsen med 1 pst. til 24 pst. fra 1. januar 2001, jf. omtale innledningsvis under Sosial- og helsedepartementet, har ført til merutgifter på om lag 50 mill. kroner under posten. Videre viser regnskapstallene for 2000 og de første månedene i 2001 at utgiftsveksten er noe høyere enn hva som ligger til grunn for bevilgningen.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen økt med 70 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader nedenfor.

13.42.1.7 Post 70 Legemidler

Forslag til bevilgning under kap. 2751 post 70
Samlet foreslås bevilgningen økt med 30 mill. kroner.

*Komiteens merknader**Standpunkttabell, avsnitt 13.42.1.7*

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	H	FrP	SV	Representanten Bastesen
2751	70	Medisiner mv.							
	1	Enbril	-100,000	0,000	0.000	0,000	0.000	0.000	0,000
	2	Preparater uten markedsføringstillatelse	+60,000	+60,000	+60.000	+60,000	+60.000	+60.000	+60,000
	3	Moms	+50,000	+50,000	+50.000	+50,000	+50.000	+50.000	+50,000
	4	Økte utgifter	+20,000	+20,000	+20.000	+20,000	+20.000	+20.000	+20,000
		Sum	+30,000	+130,000	+130.000	+130,000	+130.000	+130.000	+130,000

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteen fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2751		Medisiner mv.:	
	70	Legemidler, forhøyes med fra kr 6 011 000 000 til kr 6 141 000 000"	130 000 000

Komiteen viser til sine respektive merknader til avsnitt 13.19.1.3.

*13.42.2 Post 72 Sykepleieartikler**Sammendrag*

Økningen av den generelle merverdiavgiftsatsen med 1 pst. til 24 pst. fra 1. januar 2001, jf. omtale innledningsvis under Sosial- og helsedepartementet, har ført til merutgifter på om lag 8 mill. kroner under posten. Bevilgningen foreslås derfor økt med 8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

*13.42.3 Post 73 Ortopediske hjelpemidler m.v.**Sammendrag*

Økningen av den generelle merverdiavgiftsatsen med 1 pst. til 24 pst. fra 1. januar 2001, jf. omtale innledningsvis under Sosial- og helsedepartementet, har ført til merutgifter på om lag 4 mill. kroner under posten. Bevilgningen foreslås økt med 4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

*13.42.4 Justering av egenandelen på fotsenger**Sammendrag*

Egenandelen på fotsenger er kr 150 pr. enhet og kr 300 pr. par.

Egenandelen på fotsenger har ikke vært økt siden 1995, mens material- og produksjonskostnadene har økt i samme periode. For å harmonisere egenandelene på fotsenger med material- og produksjonskostandene foreslås egenandelen på fotsenger økt til 200 kroner pr. enhet og 400 kroner pr. par.

Det foreslås ingen endring i budsjettforslaget for 2001 som følge av denne justeringen.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

13.43 Kap. 2752 Refusjon av egenbetaling*Post 70 Refusjon av egenbetaling**Sammendrag*

Det vises til omtale under kap. 614 post 63. Lege- middelassistert rehabilitering av stoffmisbrukere

Bevilgningen foreslås økt med 9 mill. kroner til dekning av merutgifter for refusjon av egenbetaling i forbindelse med økte utgifter til analyse av urinprøver.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

13.44 Kap. 2755 Helsetjeneste i kommunene*Post 70 Refusjon av allmennlegehjelp**Sammendrag*

Det vises til omtale under kap. 614 post 63 om lege- middelassistert rehabilitering av stoffmisbrukere.

Bevilgningen foreslås økt med 10 mill. kroner til dekning av merutgifter ved ny takst for legers deltakelse i ansvarsgrupper.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen er for at fylkeskommunen fremdeles skal ha ansvar for spesialisthelsetjenesten og driften av sykehusene, jf. Ot.prp. nr. 66 (2000-2001) Om lov om helseforetak. Disse medlemmer går derfor imot Regjeringens forslag.

13.45 Kap. 2790 Andre helsetiltak

Post 72 Sykebehandling i utlandet

Sammendrag

Hele bevilgningen i 2000 på 975 mill. kroner er overført til 2001.

Ved utgangen av februar 2001 har Buskerud sendt ca. 15 pasienter til Tyskland med en total kostnadsramme på fra 0,6-0,8 mill. kroner. Østfold og Akershus har sendt mellom 186 og 200 pasienter med en kostnadsramme på 8-10 mill. kroner.

Gjennomsnittskostnaden for disse pasientene inkludert reise, opphold, ledsager, behandling, utstyr etc. er på ca. 45 000 kroner pr. pers.

Rikstrygdeverket har inngått avtale om å formidle opp til 50 pasienter fra Radiumhospitalet. Pr. dags dato har 6 pasienter igangsatt behandlingen. Gjennomsnittskostnaden for disse pasientene, alt inkludert, er på 63 000 kroner pr. pasient.

Utgiftene er avhengig av hvor komplisert behandling pasientene som reiser til utlandet skal få. Med utgangspunkt i de avtalene som er inngått våren 2001 og antatt om lag 10 000 pasienter vil utgiftene (inkl. reise, infeksjonskontroll mv.) kunne utgjøre om lag 500 mill. kroner. Eventuelt mindreforbruk i 2001 overføres til 2002.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til forslag om å redusere kap. 2790 post 72 med 250 mill. kroner under avsnitt 23.1.

14. BARNE- OG FAMILIE- DEPARTEMENTET

14.1 Kap. 830 Foreldreveiledning og samlivstiltak

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås nedsatt med 3,3 mill. kroner under henvisning til omtalen under samme kapittel post 70 nedenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under post 21.

Post 70 Tilskudd

Sammendrag

Det vises til budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet og sentrumpartiene høsten 2000 hvor det ble vedtatt å styrke bevilgningen med vel 3 mill. kroner til tilskudd til samlivstiltak. Det foreslår derfor opprettet en ny post 70 Tilskudd med en bevilgning på 3,3 mill. kroner. Midlene omdisponeres fra nåværende post 21 Spesielle driftsutgifter under samme kapittel.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag under ny post 70.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti går imot den foreslåtte bevilgningen på denne posten.

14.2 Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet

14.2.1 Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Posten dekker utgifter til drift av fylkesnemndene for sosiale saker. Fylkesnemndene har bl.a. som oppgave å fatte vedtak etter lov av 17. juli 1992 nr.100 om barneverntjenester. Kostnadene til drift av nemndene er avhengig av saksvolumet i den enkelte nemnd. Antall saker i fylkesnemndene har økt de siste årene. I tråd med at antallet saker har økt, har bevilgningen på posten de siste årene blitt økt i forbindelse med salderingen av budsjettet.

Bevilgningsendringene er ikke blitt videreført i påfølgende budsjettår. Det er nå nødvendig at bevilgningen økes med 5,7 mill. kroner. I tillegg er det knyttet en ekstrakostnad på 0,8 mill. kroner til et pålegg fra skatteetaten om å betale arbeidsgiveravgift for sakkyn-dige som er selvstendig næringsdrivende.

På denne bakgrunn foreslås en samlet tilleggsbevilgning under kap. 854 post 1 på 6,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 854 post 1 med i alt 6,5 mill. kroner.

14.2.2 Post 64 Tilskudd for enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere

Sammendrag

Posten dekker det årlige tilskuddet til kommunene på 93 000 kroner pr. barn pr. år, samt refusjon av fylkeskommunenes barnevernutgifter til enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere. Ordningen er regelstyrt og posten er en overslagsbevilgning.

Antallet enslige mindreårige som ankommer landet har økt sterkt de siste årene med 1999 som et foreløpig toppår. Dette året ankom det 561 enslig mindreårige, mens tallet sank til 423 barn i 2000. Det forventes at

det vil ankomme om lag samme antall barn i 2001 som i 2000. I tråd med at antallet enslige mindreårige har økt, har bevilgningen på posten de siste årene blitt økt i forbindelse med salderingen av budsjettet.

Bevilgningsendringen for 2000 ble ikke videreført i budsjettet for 2001, bl.a. på grunn av at det er knyttet stor usikkerhet til hvor mange mindreårige som ankommer landet hvert år. Barne- og familiedepartementet har estimert følgende tilleggsbehov på posten for 2001:

- 2,5 mill. kroner til mindreårige asylsøkere i kommunene.
- 37 mill. kroner til bosetting av ytterligere 400 mindreårige flyktninger og asylsøkere.
- 35,5 mill. kroner til refusjon av fylkeskommunale barnevernutgifter.

På denne bakgrunn foreslås en samlet tilleggsbevilgning på kap. 854 post 64 på 75 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

14.3 Kap. 856 Barnehager

14.3.1 Post 60 Driftstilskudd til barnehager

Sammendrag

I budsjettet for 2001 er det bevilget 4 941 mill. kroner på kap. 856 post 60 Driftstilskudd til barnehager. I tillegg er det bevilget 334 mill. kroner over Kommunal- og regionaldepartementets kap. 571 post 68 til de 20 kommunene som deltar i forsøk med rammefinansiering av øremerkede tilskudd.

Bevilgningen for 2001 var basert på en forutsetning om etablering av barnehageplasser til 8 000 barn i 2000. Foreløpige tall fra Statistisk sentralbyrås barnehagestatistikk for 2000 viser en tilvekst av plasser til om lag 1 900 barn, dvs. vel 6 000 færre enn det som lå

til grunn for bevilgningen. Dette får konsekvenser for bevilgningen på 60-posten også i 2001 og det er beregnet at mindreforbruket i 2001 vil utgjøre 240 mill. kroner. Det ligger ikke an til et tilsvarende merforbruk på kap. 844 Kontantstøtte.

Regjeringen har to overordnede mål for barnehagesatsingen: Barnehager til alle som ønsker det og redusert foreldrebetaling. Det er satt i gang arbeid på flere områder for å nå disse målene, jf. at et forslag om innføring av plikt for kommunene til å tilby barnehageplasser er sendt på høring. En slik pliktbestemmelse vil innebære at ansvaret for barnehagesektoren i sterkere grad enn i dag forankres i kommunene. På bakgrunn av Stortingets behandling av St.meld. nr. 27 (1999-2000) Barnehage til beste for barn og foreldre arbeides det også med en veileder for samarbeidsavtaler mellom kommuner og private barnehageeiere. Utarbeidelsen av veilederen foregår som et samarbeid mellom partene i sektoren og skal være ferdig sommeren 2001. Det pågår også et arbeid med å utrede ulike modeller for redusert foreldrebetaling. På denne bakgrunn foreslås det en omdisponering av 240 mill. kroner på kap. 856 post 60 for å sikre at hele bevilgningen skal bli brukt til barnehageformål inneværende år.

Det har vært vurdert hvordan en omdisponering best kan bidra til å nå målene for sektoren. Det er lagt til grunn at virkemidler for å øke etableringen av plasser vil ha svært begrenset effekt dersom de iverksettes midt i et budsjettår. Regjeringen vurderer det derfor som mest aktuelt med tiltak som raskt kan bidra til å få ned foreldrebetalingen og foreslår at 240 mill. kroner brukes til å øke statstilskuddet, for på denne måten å legge grunnlaget for redusert foreldrebetaling.

Dette kan gjennomføres ved å øke satsene for det ordinære statstilskuddet med virkning fra 1. juli 2001. 240 mill. kroner vil gi en satsøkning på om lag 10 pst. Tabellen under viser dagens satser og forslag til nye satser:

Tabell 3.7 Satser for driftstilskudd til barnehager (kroner pr. år)

Ukentlig oppholdstid	2001		RNB 2001	
	Under 3 år	Over 3 år	Under 3 år	Over 3 år
0-8 timer	8 270	4 050	9 100	4 460
9-16 timer	16 560	8 120	18 220	8 930
17-24 timer	24 830	12 170	27 300	13 390
25-32 timer	33 100	16 220	36 410	17 840
33-40 timer	34 760	16 810	38 240	18 490
41 timer og mer	41 950	21 300	46 150	23 430

Satsene i tabellen er oppgitt i kroner pr. år. Driftstilskuddet utbetales månedsvis til barnehageeier. Eksempelvis vil økningen utgjøre 2 130 kroner pr. år for en heldagsplass for et barn over tre år. Økningen for annet halvår 2001 vil utgjøre 1 065 kroner. Pr. måned vil satsøkningen i dette tilfellet bli 177,50 kroner fra og med 1. juli 2001.

Foreldrebetalingen fastsettes av den enkelte barnehageeier og det er store variasjoner i prisnivå og utforming av betalingssystemer. Barne- og familiedepartementet har ikke tilstrekkelig oversikt over omfanget av friplasser eller hvor mange barn som omfattes av ordninger som søskenmoderasjon eller inntektsgraderte betalingssatser. Det er derfor ikke mulig å fastslå med

sikkerhet hvordan en slik satsøkning vil påvirke nivået på foreldrebetalingen for den enkelte familie. Departementet anslår imidlertid at satsøkningen i gjennomsnitt vil gi grunnlag for en reduksjon i foreldrebetalingen på om lag 150-200 kroner pr. barn pr. måned, tilsvarende en årsvirkning på om lag 2 000 kroner.

Det vil bli lagt opp til en enklest mulig fordeling av satsøkningen ved at fylkesmennes utbetalinger til barnehageeiere fra og med 1. juli 2001 økes i tråd med satsøkningen. Barnehageeiere vil dermed slippe å gjennomføre noen ny søknadsrunde.

Det er den enkelte barnehageeier som må sørge for at satsøkningen går til reduserte foreldrepriser. Regjeringen vil informere publikum om satsøkningen og formålet med den slik at foreldrene er kjent med at en fra statens side har lagt et grunnlag for redusert foreldrebetaling allerede fra høsten av.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, tar dette til orientering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til at de overordnede mål for barnehagesatsingen bygger på behandlingen av St.meld. nr. 27 (1999-2000) Barnehage til beste for barn og foreldre, der bl.a. følgende intensjoner og mål ble formulert:

- Full behovsdekning i løpet av 2003
- opptrapping til 50 pst. statlig finansiering innen 2005. Målet er at staten innen 2005 skal dekke pst. av kostnadene i sektoren, kommunene 30 pst. og foreldrene 20 pst.
- innføring av plikt for kommunene til å tilby barnehageplasser
- utarbeiding av en rettleider for samarbeidsavtaler mellom kommunene og private barnehager.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre er kjent med at det er vanskelig å beregne eksakt hva en 50/30/20-fordeling av utgiftene vil bety for foreldrene, men det vil uansett bety en betydelig lavere foreldrebetaling. En 20 pst. andel vil i følge departementets beregning bety at prisen per måned kan bli ca. 1 270 kroner for en barnehageplass.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, vil understreke at det i statsbudsjettet for inneværende år ble lagt opp til en nedgang i barnehageprisene, og er bekymret over alle signaler som viser at barnehageprisene i stedet øker.

Flertallet ser det som viktig at uheldige og uventede utslag rettes opp så snart som mulig, slik at foreldrebetalingen blir akseptabel.

Flertallet har merket seg at Regjeringen vurderer ulike modeller for å få redusert foreldrebetalingen, og vil understreke at det er viktig å få fortgang i dette arbeidet. Flertallet har merket seg at Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett drøfter forskjellige alternative modeller. Det er viktig i det videre arbeidet å ta hensyn til at den norske barnehagesektoren er mangfoldig, bl.a. ved et betydelig innslag av private barnehager.

Flertallet vil understreke at det er nødvendig å prioritere full utbygging av barnehageplasser til alle som ønsker det og en 20 pst. kostnadsdekning for foreldrene.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at departementets forslag om økt statstilskudd til barnehagene ikke innebærer økte statlige bevilgninger til barnehagene, fordi tilveksten av nye plasser har blitt mindre enn tidligere forutsatt. Disse medlemmer mener dette gir grunn til bekymring i forhold til å nå målet om full behovsdekningen i 2003.

Det viktigste virkemiddelet for å sikre utbyggingen av nye barnehageplasser er å sørge for forutsigbare økonomiske rammebetingelser og full likebehandling mellom private og kommunale barnehager når det gjelder offentlig støtte. Disse medlemmer viser til at de private barnehagene sliter med ulik praksis når det gjelder tildeling av kommunal støtte. Mange får ikke kommunal støtte i det hele tatt, på tross av Stortingets forutsetning om at kommunene skal dekke 30 pst. av kostnadene.

For å sikre likebehandling av private og kommunale barnehager, mener disse medlemmer at kommunene må fratas sitt ansvar for å finansiere barnehagene. Dagens statstilskudd og den kommunale støtten må samles i et øremerket tilskudd (stykkepris) som følger barnet direkte til den barnehagene foreldrene velger, uavhengig av om det er kommunene eller private som driver den. Det samlede støttenivået må være høyere enn i dag, slik at foreldrebetalingen kan reduseres.

Dette vil sikre stabile driftsvilkår og likebehandling av private og kommunale barnehager, og legge til rette for økt utbygging ved at private og kommuner som ønsker å bygge ut nye barnehager er sikret et økonomisk grunnlag for drift av disse dersom foreldrene vil benytte seg av tilbudet.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i budsjettet for 2002 legge frem forslag om en omlegging av barnehagefinansieringen slik at statens og kommunenes tilskudd samles i et statlig øremerket tilskudd som følger barnet til den barnehagen foreldrene velger, uavhengig av om den er drevet av kommunen eller private."

For å styrke barnehagenes økonomi og legge til rette for lavere foreldrebetaling i 2001 foreslår disse medlemmer at statstilskuddet økes med 240 mill. kroner ut over departementets forslag slik at statstilskuddet kan økes med virkning fra 1. juli 2001. Dette vil eksempelvis gi en økning av statstilskuddet pr. år på 4 200 kroner for en heldagsplass for barn under tre år

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
856	60	Barnehager: Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning, kan nyttes under kap. 844 post 70</i> , forhøyes med fra kr 4 941 191 000 til kr 5 181 191 000"	240 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil primært samle alle overføringer til barnefamilier i barnetrygden, og dermed overføre all offentlig støtte til barn direkte til foreldrene.

Disse medlemmer viser til at stadig flere barnehager bygges i privat regi og at de offentlige barnehagers andel av det totale antall barnehageplasser stadig blir mindre. Dette til tross for at det fra Regjeringens side stadig gis uttrykk for en offensiv satsning på offentlige barnehager.

Disse medlemmer mener at norske bedrifter også kan stimuleres til barnehagebygging og at et mulig incentiv for å få dette til er å gi bedriftene skattefritak for utgifter til etablering og drift av personalbarnehager.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

1. Stortinget ber Regjeringen i forslaget til statsbudsjett for 2002 innarbeide en endring i overførings-systemet til barnehager bestående i at dagens statlige og kommunale støtte til barnehager slås sammen og fordeles med likt beløp pr. barnehagebarn pr. time uavhengig av barnehagens eierskap.
2. Stortinget ber Regjeringen snarest mulig legge frem forslag om at arbeidsgivers utgifter til etablering og drift av personalbarnehager fritas for arbeidsgiveravgift og inntektsbeskatning."

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil understreke at barnehagen er den viktigste fellesarenaen for førskolebarn, en arena der barn får utvikle seg i lek og samhandling med andre barn og med voksne. Barnehagen er derfor en viktig del av det livslange læringsløpet. Dette medlem er opptatt av at ingen skal ekskluderes fra muligheten til å delta på denne viktige fellesarenaen. Dette skjer i dag fordi det ikke er barnehageplasser nok, og fordi plassene mange steder er for dyre.

Dette medlem vil understreke at barnehager er et sikkerhetsnett for de barna som vokser opp i familier som tilhører de gruppene med dårligst råd. Det er spesielt viktig for innvandrerfamilier at de får et tilrette-

sammenlignet med departementets forslag, og en økning på 8 400 kroner sammenlignet med gjeldende satser for 2001.

Disse medlemmer foreslår på denne bakgrunn at kap. 856 post 60 økes med 240 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

lagt barnehage tilbud, slik at barna kan lære seg norsk språk og kultur. Forskning viser at barn som har hatt et pedagogisk tilbud før de begynner på skolen, klarer seg bedre i en undervisningssituasjon. Det er derfor, etter dette medlems mening, ekstra viktig å sørge for at barn i familier med dårligst råd, får tilgang til plass i barnehagen og skolefritidsordningen. Uten tilgjengelige barnehageplasser til lave priser, vil forskjellene i samfunnet øke.

Også familier med to vanlige inntekter opplever barnehageprisene som tyngende i familieøkonomien. Dette medlem mener at for familieøkonomien er billigere barnehageplasser, og lavere oppholdsbetaling i skolefritidsordningen viktigere enn skattelette.

Dette medlem ser med tilfredshet på at flere partier lover flere og billigere barnehageplasser. Men det registreres at ingen ønsker å støtte de mest effektive virkemidlene for å få til økt barnehageutbygging slik at alle som ønsker det får plass, og lavere foreldrebetaling. Sosialistisk Venstrepartis forslag om en individuell rett til barnehageplass og en øvre grense for hvor stor andel av familiens samlede inntekt som skal brukes på barnehager kombinert med en øvre grense, i Innst. S. nr. 238 (2000-2001), fikk ikke støtte fra noen andre partier. Dette medlem påpeker at dette forslaget er testen på stortingsflertallets vilje til å forplikte seg til å skaffe alle barn som ønsker det, barnehageplass til en overkommelig pris.

Dette medlem mener at dette barnehageløftet et stykke på veg kan finansieres ved å avvikle eller redusere kontantstøtteordningen. Dette medlem vil peke på at bedret kommuneøkonomi og økt statsstøtte er en forutsetning for et barnehageløft.

Dette medlem påpeker at Regjeringens påståtte barnehagesatsing kun er en intern overføring som er gjort mulig fordi det bygges færre barnehager enn Regjeringen ønsker. Dette henger sammen med at kontantstøtten gjør den reelle prisen på barnehager for høy, samtidig som dårlig kommuneøkonomi medfører at kommunene ikke klarer egenandelen.

Dette medlem vil peke på at barnehagen er en viktig del av et livslangt læringsløp. Det er derfor vik-

tig at det satses på kvalitetsutvikling i barnehagene parallelt med arbeidet med å få til flere plasser til en overkommelig pris (jf. Dokument nr. 8:62 (2000-2001)). Kvalitet er avhengig av kompetente førskolelærere og at barnegruppene ikke blir for store. En OECD-rapport kritiserer Norge fordi vi har for lav førskolelærerdekning. Samtidig sliter førskolelærerutdanninga med å rekruttere. Dette medlem viser til rapporten "Rekruttering og stabilitet i førskolelæreryrket". Det er viktig å følge opp rapporten, bl.a. med hensyn til lønn.

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
856		Barnehager:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , for høyes med	1 000 000
		fra kr 13 624 000 til kr 14 624 000	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning, kan nyttes under kap. 844 post 70</i> , for høyes med	260 000 000
		fra kr 4 941 191 000 til kr 5 201 191 000"	

14.3.2 Regjeringens barnehagesatsing for perioden 2002 til 2005

Sammendrag

Regjeringen tar sikte på å gjennomføre en satsing i kommende stortingsperiode for å få etablert flere barnehageplasser og redusere foreldrebetalingen ytterligere. Avhengig av behovet for nye barnehageplasser innebærer dette at barnehagesektoren vil bli tilført totalt om lag 5 mrd. kroner i perioden. Målet er at når satsingen er fullført, skal behovet for barnehageplasser være dekket; dvs. at alle familier som ønsker det skal ha tilbud om barnehageplass til sine barn. Videre skal målet om at foreldrebetalingen skal ned til 20 pst. av kostnadene i barnehagesektoren være nådd. Opptrapningen vil bli gjennomført så raskt som mulig i perioden. I dag betaler foreldrene i gjennomsnitt ca. 37 pst. av totalkostnadene i barnehagesektoren. En reduksjon til 20 pst. innebærer derfor en tilnærmet halvering av foreldrebetalingen sammenliknet med dagens nivå.

Forslaget som fremmes om en økning på om lag 10 pst. på driftstilskuddssatsene for siste halvår 2001, er første ledd i denne satsingen. Det legges til grunn at redusert foreldrebetaling vil øke etterspørselen etter plasser og dette må inngå i vurderingen av utbyggingsbehovet i de kommende årene. Hvor mange nye plasser som vil være nødvendig må vurderes nærmere gjennom perioden.

Regjeringen legger opp til at den varslede satsingen på barnehagesektoren i perioden gjennomføres i nært samarbeid med berørte parter. Dette er viktig for å sikre at de nasjonale målene på sektoren blir nådd. Ordningen med konsultasjoner mellom staten og kommunesektoren om kommuneopplegget i statsbudsjettet vil bli benyttet. Videre vil det bli gjennomført drøftinger med private barnehageeiere.

Dette medlem vil vise til at førskolelærerne og personalet for øvrig må gis bedre muligheter til fagutvikling, skolering og etterutdanning.

Dette medlem registrerer at det ikke er mulig å få flertall for mer grunnleggende endringer i barnehagesystemet, og foreslår derfor en økning i driftstilskuddet utover Regjeringens forslag på 260 mill. kroner. I tillegg foreslås det en økning i bevilgningen til kvalitetsutvikling i barnehagene på 1 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

Ulike modeller for redusert foreldrebetaling vil bli vurdert. Den norske barnehagesektoren er mangfoldig, og dette gir seg utslag i ulike organiseringsformer. I motsetning til våre naboland har vi et betydelig innslag av private barnehageeiere. I tillegg har vi lokale variasjoner og store ulikheter i betalingssystemer, og nivået på kommunale tilskudd til private barnehager varierer betydelig. Dette gjør at valget av modell for fremtidig finansiering for å redusere foreldrebetalingen vil kreve nøye utredning. Regjeringen vil deretter legge fram forslag til konkretisering av de virkemidler som vil være nødvendig for å nå målet om flere og billigere barnehager.

Ett alternativ kan være at det innføres maksimalpriser etter svensk modell. Det er usikkert hvordan en ordning med nasjonalt fastsatte maksimalpriser vil slå ut lokalt, og hvordan dette best kan tilpasses dagens ordninger med inntektsgraderte satser m.v. Det store antallet private barnehager er også en betydelig usikkerhetsfaktor. Det er en sentral forutsetning å sikre at tiltak for å redusere nivået på foreldrebetalingen ikke svekker driftsgrunnlaget for private barnehager. Det ville i tilfelle kunne medføre nedleggelse av barnehager.

Innføring av gratis korttidstilbud til enkelte årskull er et annet alternativ. En slik ordning kan bidra til redusert foreldrebetaling og vil samtidig være gunstig for å sikre at barnehager blir tilgjengelig for alle barn uansett bakgrunn. Det er imidlertid viktig å sikre at det finnes tilstrekkelig antall plasser før det eventuelt innføres gratistilbud. Det er ikke akseptabelt at noen får et gratistilbud, mens andre står uten noe tilbud. Dette er bakgrunnen for at både ordninger med maksimalpriser og korttidsmodellen, samt andre mulige måter å redusere foreldrebetalingen på, må utredes nærmere og i samarbeid med berørte parter.

For å fortsette satsingen vil Regjeringen foreslå at det bevilges 1 mrd. kroner til barnehagene i 2002. Satsingen påbegynnes allerede i år ved at statstilskuddet økes tilsvarende en kostnad på 240 mill. kroner.

For 2002 legger Regjeringen derfor opp til:

- Statlig og kommunal finansiering av nye plasser til 10 000 barn i 2002; hvorav 4 000 for barn over 3 år og 6 000 til barn under 3 år. Det vil bli lagt inn midler i de frie inntektene for å dekke kommunenes kostnader ved etablering av nye plasser.
- Videreføring av satsøkning på 10 pst. for annet halvår 2001 (helårsvirkningen av satsøkningen som foreslås her).
- Ytterligere satsøkning (utover kompensasjon for prisstigning) slik at satsene kan økes ytterligere vel 10 pst. fra 1. august 2002. Sammenliknet med nivået på satsene våren 2001, legges det dermed opp til en satsøkning på totalt vel 20 pst. tilsvarende om lag 350-400 kroner pr. måned eller om lag 4 000 kroner pr. år for en fulltidsplass.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

14.3.3 Post 61 Stimuleringstilskudd

Sammendrag

På statsbudsjettet for 2000 ble det innført en ordning med stimuleringstilskudd til nye barnehageplasser. Tilskuddet ble gitt til plasser i ordinære barnehager og familiebarnehager som ble etablert i løpet av 2000. Ordningen ble ikke videreført i 2001. Siden en del av plassene først var ferdigstilt helt mot slutten av 2000, var det ikke mulig å foreta utbetalinger til alle barnehageeiere som var berettiget til tilskudd. Ved årsskiftet var det derfor fortsatt en del søknader om tilskudd som ikke var ferdigbehandlet.

For å dekke behovet foreslås at post 61 Stimuleringstilskudd opprettes på nytt for 2001 med en bevilgning på 12 mill. kroner. Midlene skal utelukkende benyttes til utbetaling av stimuleringstilskudd til barnehageplasser etablert i 2000 som fyller vilkårene.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

14.3.4 Post 64 Prøveprosjekt Oslo, indre øst

Sammendrag

Prosjekt Oslo indre øst er en forsøksordning med et gratis korttids barnehagetilbud i bydel Gamle Oslo. Forsøket omfattet først femåringer, men ble utvidet til også å gjelde alle fire-åringer fra høsten 2000. Målet med ordningen er å øke andelen barn i barnehage i disse aldersgruppene, samt å bedre opplæringen og integreringen av barn fra språklige og kulturelle minoriteter. I statsbudsjettet for 2001 er det bevilget 11 mill. kroner til prosjektet. Dette finansierer to årskull, 4- og 5-åringer, for første halvår 2001, samt evalueringen som pågår i hele 2001. Det er ikke bevilget midler til videreføring høsten 2001.

Av Budsjett-innst. S. nr. 2 (2000-2001) fremgår det at

"alle bortsett fra medlemmene i Fremskrittspartiet, er kjent med at prosjektet med gratis korttids barnehagetilbud for 4 og 5 åringer i en bydel i Oslo kun er finansiert fram til sommeren 2001. Flertallet vil avvente en grundig evaluering før en tar stilling til videre drift. Vi vil likevel peke på de gode erfaringene som er gjort, særlig i forhold til innvandrerbarn og deres språkutvikling og integrering. Flertallet forutsetter derfor at tiltaket holder fram til sommeren 2002 og at det innen den tid gjennomføres en evaluering av prosjektet. Komiteen ber Regjeringen komme tilbake til tilleggsbevilgning til dette i samband med revidert nasjonalbudsjett."

Erfaringene fra høsten 2000 med to årskull samtidig, viste at "stordriftsfordeler" førte til lavere kostnader pr. barn. Derfor vil en del av driftsmidlene som er avsatt til vårhalvåret også kunne nyttes til høsten. For å videreføre prosjektet høsten 2001 foreslås derfor en tilleggsbevilgning på kap. 856 post 64 på 3,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

14.4 Kap./post 860.1/866.50/868.1

Flytteutgifter for forbrukeretatene

Sammendrag

Forbrukerrådets sekretariat, Statens institutt for forbrukersforskning (SIFO), Forbrukertvist utvalget og Forbrukerombudet har vært samlokalisert på Lysaker i om lag 17 år. I tilknytning til at Forbrukerrådets sekretariat, Forbrukerrådet i Oslo, Forbrukerombudet og Forbrukertvistutvalget i mars i år flyttet inn i nye lokaler i Nydalen, er det behov for å få dekket merutgifter knyttet til selve flyttingen og økt husleie. SIFO som fortsatt skal være lokalisert på Lysaker, har etter at de øvrige institusjonene flyttet ut fått økte utgifter til bygningsmessige tilpasninger og husleie i form av økte fellesutgifter.

Utgiftene til leie av de nye lokalene i Nydalen vil på kort sikt være høyere enn på Lysaker. For å tilfredsstille offentlige krav bl.a. til inneklima, må imidlertid lokalene på Lysaker totalrenoveres i løpet av et par års tid, noe som ville ha medført økt husleie. Sett i lys av dette er innsparingen ved å flytte til nye lokaler anslått til om lag 5,85 mill. kroner over en leieperiode på 12 år.

Av *kgl.res.* om Prinsipper for fastsetting av husleiekompensasjon i statlige bygg fremgår at hovedprinsippet er at fagdepartementene i utgangspunktet skal dekke midler til husleie innenfor gjeldende budsjettammer. Unntak fra hovedregelen kan bl.a. være økte husleieutgifter pga. rehabiliteringsprosjekter. I disse tilfellene er hovedregelen at økte husleieutgifter kan kompenseres med inntil 75 pst. av de reelle merutgiftene.

På denne bakgrunn fremmes et samlet forslag om tilleggsbevilgning på 2,2 mill. kroner.

Beløpet foreslås fordelt slik på de aktuelle kapitler og poster:

Kap.	Betegnelse	Post	Betegnelse	i 1 000 kr
860	Forbrukerrådet	1	Driftsutgifter	1 600
866	Statens institutt for forbruksforskning	50	Basisbevilgning	200
868	Forbrukerombudet	1	Driftsutgifter	400

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 866.

Komiteen viser når det gjelder kap. 860 post 1 til merknader under avsnitt 14.8 og når det gjelder kap. 868 post 1 til merknader under avsnitt 14.5.

14.5 Kap. 868 Forbrukerombudet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Som følge av omorganiseringen av Konkurransetilsynet (KT), skal de oppgaver som KT i dag utfører knyttet til håndhevingen av bestemmelser i markedsføringsloven og kredittkjøpsloven, overføres til Forbrukerombudet (FO). FO overtar ansvaret for gjennomføringen av oppgavene fra 1. juli 2001. Det overføres ressurser tilsvarende seks årsverk fra KT til FO, fordelt med fire årsverk i Trondheim og to årsverk i Oslo. Dette innebærer at det på årsbasis overføres 2,7 mill. kroner fra KT til FO for ivaretagelse av oppgavene. For nærmere omtale vises til omtale under Arbeids- og administrasjonsdepartementet i denne proposisjon og St.prp. nr. 1 (2000-2001) for samme departement.

For 2001 fremmes forslag om at bevilgningen under kap. 868 post 1 økes med 1,35 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 1550 Konkurransetilsynet post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 868 post 1 med i alt 1,75 mill. kroner.

14.6 Kap. 3860 Forbrukerrådet (jf. kap. 860)

Post 1 Salg av Forbrukerrapporten

Sammendrag

Det vises til omtale i St.prp. nr. 1 (2000-2001) om inntekter fra salg av Forbrukerrapporten som har vist en fallende tendens over flere år. Det er fra Barne- og familiedepartementets side gitt uttrykk for at man vil komme tilbake til forslag om langsiktige løsninger mht. organisering og finansiering av forbrukerinformasjon.

Barne- og familiedepartementet konstaterer at det ikke vil være mulig å nå inntektsmålet for 2001. Det foreslås derfor at kap. 3860 post 1 Salg av Forbrukerrapporten, reduseres med 3,5 mill. kroner.

Det vises for øvrig til egen omtale nedenfor om den fremtidige organiseringen av Forbrukerrådet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

14.7 Støtte til familie- og likestillingspolitiske organisasjoner

Sammendrag

Stortingsflertallet ba under budsjettbehandlingen høsten 2000 Barne- og familiedepartementet om å gjennomgå ordningen med støtte til familie- og likestillingspolitiske organisasjoner som gis over kap. 846 post 70 med sikte på å utforme et opplegg som sikrer at det gis drifts- og prosjektstøtte fremover og som samtidig ivaretar bevilgningsreglementets krav. Departementet har for 2001, i overensstemmelse med stortingsflertallets ønske, tildelt driftstilskudd til de organisasjoner som tidligere har fått slik støtte. Tilskudd til prosjektstøtte til de familie- og likestillingspolitiske organisasjonene er lyst ut og vil bli fordelt så snart søknadene er ferdigbehandlet i departementet.

Barne- og familiedepartementet vil arbeide videre med et forslag til opplegg som sikrer de hensyn stortingsflertallet har pekt på og som bygger på de erfaringer som gjøres med årets ordning. Det tas sikte på at midlene i hovedsak tildeles som driftsstøtte etter bestemte kriterier til organisasjoner over en viss størrelse. Departementet vil legge frem forslag til kriterier i budsjettproposisjonen for 2002. Kriteriene vil bygge på prinsippene i økonomireglementet i staten, men tilpasset at bevilgningen har et relativt begrenset omfang. Tildelingen til Aleneforeldreforeningen og Foreningen 2 foreldre skilles ut bevilgningsmessig på egen post ut i fra at disse organisasjonene har en sammenheng og formål som skiller dem fra de øvrige organisasjonene på fagområdet. Detaljene i ordningene vil i likhet med forslag til tildelingskriterier bli presentert i St.prp. nr. 1 til høsten.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

14.8 Organiseringen av Forbrukerrådet

Sammendrag

På grunnlag av Stortingets behandling av St.meld. nr. 40 (1998-1999) har Regjeringen vurdert organiseringen av Forbrukerrådet, jf. omtale i St.prp. nr. 1 (2000-2001).

Forbrukerrådet er et faglig frittstående organ, som skal arbeide for økt forbrukerinnflytelse og for å bedre forbrukernes stilling i samfunnet. Vedtekter med formålsparagraf ble gitt ved *kgl.res.* i 1973. Forbrukerrådet har en strategi bestående av 3 elementer:

- drive interessepolitikk (påvirkning av myndigheter og næringsliv),

- informasjonsarbeid overfor publikum om forbrukerspørsmål, og
- bistand til forbrukerne i forbindelse med klagesaker.

Forbrukerrådet hører administrativt under Barne- og familiedepartementet. Forbrukerrådet har sekretariat i Oslo, samt ett lite kontor i hvert fylke. Fylkeskontorene er årlig i kontakt med 140 000 forbrukere. 98 pst. av henvendelsene skjer via telefon og andre fjernkommunikasjonsmidler. Bemanningen i sekretariatet er redusert med 1/3 siden midten av 1980-tallet (til 54 årsverk i dag).

Antall abonnenter for bladet Forbrukerrapporten har vist en nedadgående tendens over flere år. Med 54 000 abonnenter og inntekter på 10,6 mill. kroner gikk bladet i fjor fortsatt med et bedriftsøkonomisk overskudd på en drøy million kroner. Likevel ligger bladet og Forbrukerrådet i inneværende år an til å få betydelige "mindreinntekter" i forhold til inntektsanslaget i statsbudsjettet, jf. omtalen under kap. 3860.

Dels som følge av en desentralisert og tungdrevet organisasjonsstruktur, og dels av at inntektene fra informasjonsvirksomheten over flere år har gått betydelig ned, har Forbrukerrådet i dag lite økonomisk handlerom. For å få driften til å gå i balanse, og skaffe midler til nødvendig investering, omstilling og modernisering, er det etter departementets vurdering nødvendig å gjennomføre organisatoriske endringer, herunder å redusere antall lokalkontorer.

Dersom Forbrukerrådet skal bestå som et sentralt virkemiddel for å ivareta forbrukernes interesser, er det nødvendig å modernisere vedtektene, og tilpasse organisasjonen til de økonomiske rammebetingelsene og samfunnets krav. En grunnleggende forutsetning er at Forbrukerrådet skal være fritt i forhold til private og offentlige interesser. Et annet viktig hensyn ved omstillingen skal være at servicenivået overfor publikum søkes opprettholdt i størst mulig grad.

Nye vedtekter for Forbrukerrådet, som kan tre i kraft i 2002, bør stadfeste elementene i den tredelte strategien, nevnt ovenfor. Videre bør institusjonens uavhengige stilling presiseres, ved at den gjøres om til forvaltningsorgan med særskilte fullmakter, og ved at det opprettes et eget styre. Budsjettoverføringen til For-

brukerrådet bør i tråd med dette gis i form av en såkalt "nettobevilgning" (50- post), mens organisasjonen gis adgang til å beholde egne inntekter. Det skal fortsatt være en desentralisert organisasjonsmodell, men antallet forbrukerkontorer må tilpasses de gjeldende økonomiske rammer. Forslag til nye vedtekter vil bli sendt på høring til berørte instanser.

Departementet vil gi en nærmere omtale av forslaget i budsjettet for 2002.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen, tar dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet støtter den omlegging som skjer av forbrukerrådet for å styrke rådets uavhengige stilling som interesseorgan for forbrukerne. Disse medlemmer registrerer at departementet vil komme nærmere tilbake til dette i forbindelse med budsjettbehandlingen til høsten. Det er viktig at det fortsatt opprettholdes et desentralisert apparat slik Regjeringen forutsetter, men at fokuset samtidig ligger på hva slags tjenester som skal tilbys og hvordan dette tilbys best den enkelte forbruker. Det vil være uheldig dersom strukturen ikke tilpasses den enkelte forbrukers behov.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen mener det blir feil at Forbrukerrådet må tilpasse seg den økonomiske situasjonen ved å legge ned fylkeskontorer. Særlig når deler av begrunnelsen ligger i underskuddet på grunn av mindre salg av informasjonsmateriell. Forslaget om nedskjæring bryter med den beste kvaliteten Forbrukerrådet har. Nærheten til brukerne, media, næringslivet, organisasjoner og det politiske systemet, gjør Forbrukerkontoret til et effektivt offentlig serviceorgan. Forslaget om nedleggelse er med andre ord en svekkelse av forbrukernes rolle i maktforholdet mellom forbrukerne og næring/off. tilbud.

Forbrukerkontorene ligger allerede på et minimum av det forbrukerne fortjener.

Forslag om bevilgning under kap. 860 post 1

Standpunkttabell, avsnitt 14.8

Kap.	Post	Betegnelser	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	H	FrP	SV	Representanten Bastesen
860	1	Forbrukerrådet							
	1	Flytteutgifter	+1,6	+1,6	+1,6	+1,6	+1,6	+1,6	+1,6
	2	Styrking			+3,0			+3,0	+3,0
		Sum	+1,6	+1,6	+4,6	+1,6	+1,6	+4,6	+4,6

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 860 post 1.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen mener at Revidert nasjonalbudsjett åpner for reduksjon i tallet på forbrukskontorer i fylkene. Disse medlemmer vil i den anledning vise til debatten om forbrukerpolitikk i Stortinget i fjor høst der det var bred politisk enighet om nødvendigheten av nøytral forbrukerinformasjon. Det var også enighet om at forbrukerkontorene i fylkene med sin direkte kontakt med publikum må bestå. Disse

medlemmer peker på at det i ettertid er kommet ytterligere momenter som bør tilsi en styrking av forbrukerkontorene. Disse medlemmer vil her vise til at konkurransetilsynene på regionalt plan er avvirket, og på den bakgrunn er det ekstra viktig å opprettholde fylkeskontorene. Problemoppfanging og forbrukerpolitiske framstøt skjer best med lokal tilknytning, etter disse medlemmers mening.

Disse medlemmer foreslår at Forbrukerrådet tildeles 3 mill. kroner slik at driften kan normaliseres og sikres. Disse medlemmer er kjent med at virksomheten til kontorene i Steinkjer (Nord-Trøndelag) og Harstad (Nordland) er spesielt utsatt, og disse medlemmer vil understreke betydningen av at disse forbrukerkontorene sikres.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
860		Forbrukerrådet (jf. kap. 3860)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 69 143 000 til kr 73 743 000"	4 600 000

15. NÆRINGS- OG HANDELS- DEPARTEMENTET

15.1 Kap. 900 Nærings- og handelsdepartementet

15.1.1 Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Etter splittingen av Nærings- og energidepartementet (NOE) i Nærings- og handelsdepartementet (NHD) og Olje- og energidepartementet (OED) fra 1. januar 1997, har OED av praktiske hensyn hatt bevilgning og betalt husleie til Statsbygg for det areal som NOE disponerte etter dagjeldende leieavtale. OED har på dette grunnlag betalt husleie for begge departementer til og med 2000. Det opprinnelige NOE-areal er blitt utvidet vesentlig som følge av at NHD i 1997 fikk overført 66 stillinger fra Utenriksdepartementet (UD). NHD fikk ytterligere personellutvidelser i forbindelse med overføring av arbeidsoppgaver fra andre departementer i 2000 etter regjeringsskiftet. Disse arealutvidelsene ble dekket ved at NHD overtok Fiskeridepartementets (FIDs) lokaler i 1999 i forbindelse med at FID flyttet til annet bygg, og ved tilførsel av ytterligere tilleggsarealer i 2000.

På dette grunnlag har Statsbygg foretatt nye arealmålinger og utarbeidet forslag til nye leieavtaler med OED og NHD. Ny husleie er beregnet fra 1. april 1999. Dette innebærer at det for 2001 må etterbetales leie for perioden 1. april 1999 - 31. desember 2000 i tillegg til ordinær, ny leie. Den nye årsleien utgjør ca. 11,5 mill. kroner for NHD og ca. 9,15 mill. kroner for OED, til

sammen ca. 20,65 mill. kroner. Medregnet etterbetaling for perioden 1. april 1999-31. desember 2000 på om lag 7,9 mill. kroner, blir det samlede husleiebeløp for arealet som skal betales i 2001 ca. 28,6 mill. kroner, fordelt med ca. 16 mill. kroner på NHD og ca. 12,6 mill. kroner på OED. Fordelt på de to departementene innebærer dette at NHD må ha tilført ca. 16 mill. kroner for å betale sitt husleiekraav, mens OED har til overs ca. 2,7 mill. kroner av sitt fastsatte husleiebeløp for 2001, jf. omtale under kap. 1800 post 1. Som følge av den til nå uavklarte arealfordelingen mellom NHD og OED og den etablerte ordningen med felles husleiebetaling fra OED, har NHD ikke lagt inn midler til husleie på sitt driftsbudsjett. Dette har Nærings- og handelsdepartementet redegjort for i sine årlige budsjettproposisjoner, senest i forbindelse med St.prp. nr. 1 (2000-2001) under kap. 900 post 1.

På denne bakgrunn fremmes forslag om økning av bevilgningen under kap. 900 Nærings- og handelsdepartementet post 1 Driftsutgifter med 16 mill. kroner mot delvis inndekning ved reduksjon av OEDs driftsbevilgning under kap. 1800 post 1 med 2,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 900 post 1.

Komiteen viser når det gjelder kap. 1800 post 1 til merknader under avsnitt 22.1.

15.1.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen under kap. 900 Nærings- og handelsdepartementet post 21 Spesielle driftsutgifter foreslås økt med totalt 72 mill. kroner. Av dette gjelder 52 mill. kroner Telenor ASA og 20 mill. kroner andre eiermessige vurderinger.

Komiteens merknader

Komiteen viser til bevilgningsforslag kap. 900 post 21 under avsnitt 15.1.2.3.

15.1.2.1 Børsintroduksjonen av Telenor ASA

Sammendrag

I forbindelse med Stortingets behandling av St.prp. nr. 66 (1999-2000) om Telenor, jf. Innst. S. nr. 242 (1999-2000) fikk Regjeringen fullmakt til å selge statens aksjer i Telenor AS gjennom en kombinasjon av emisjon og nedsalg, men da slik at den statlige eierandelen utgjorde minst 51 pst. Det ble lagt opp til at statens eierandel i første omgang skulle reduseres med 15-25 pst.

Ved *kgl.res.* overførte Regjeringen ansvaret for forvaltningen av eierskapet i Telenor fra Samferdselsdepartementet til Nærings- og handelsdepartementet med virkning fra 8. september 2000. Telenor ASA ble børsnotert 4. desember 2000. Delprivatiseringen og børsnoteringen av Telenor utgjorde den største transaksjonen av sitt slag som så langt er gjennomført i Norge. Transaksjonen ble forberedt som en nyemisjon av aksjer fra selskapet kombinert med et aksjesalg fra staten, men den ble til slutt i sin helhet gjennomført som en emisjon. Det fant således ikke sted noe salg av statens aksjer. Telenor fikk gjennom emisjonen tilført vel 15 mrd. kroner i ny egenkapital. Statens eierandel i selskapet ble med dette redusert til ca. 78 pst.

Børsintroduksjonen av Telenor ble gjennomført av et bredt sammensatt syndikat av internasjonale og norske banker, ledet av Goldman Sachs og DnB Markets (hovedtilretteleggere). Hovedtilretteleggerne rapporterte regelmessig til Nærings- og handelsdepartementets og Telenors felles styringskomité. Departementet og Telenor hadde dessuten hver for seg uavhengige økonomiske og juridiske rådgivere som deltok i prosjektets forskjellige undergrupper og ga beslutningsstøtte til styringskomiteens medlemmer. Størrelse på aksjesalget og pris pr. aksje ble fastsatt etter gjennomføring av en budgivningsprosess, såkalt "book-building", hvor det ble innhentet uforpliktende tilbud på forskjellige prisnivåer blant institusjonelle investorer. Salget ble gjennomført under meget vanskelige internasjonale markedsforhold. Markedet for telekomaksjer svekket seg betydelig gjennom høsten 2000. Basert på signaler fra forundersøkelser i markedet ble det i børsprospektet opplyst at prisen kunne forventes å bli fastsatt til mellom 50 og 68 kroner pr. aksje. Samtidig ble det gjort oppmerksom på at prisen også kunne bli fastsatt utenfor dette intervallet. I løpet av budgiv-

ningsprosessen svekket markedet seg ytterligere (den amerikanske teknologibørsen Nasdaq falt i denne perioden (13. november 2000 til 1. desember 2000) med ca. 19 pst. og Oslo Børs med ca. 10 pst.). Ved tilbudsperiodens utløp kom det klare signaler om at det neppe ville la seg gjøre å plassere hele emisjonen til dette prisnivå. Det ble derfor besluttet å nedjustere prisintervallet til 42-46 kroner pr. aksje. Endringen av prisintervallet var basert på rådgiverenes vurderinger av alternativene prisreduksjon, reduksjon av emisjonens størrelse eller en kombinasjon av disse alternativene.

Kursutviklingen og etterspørselen som lå til grunn for prisbildet, tyder på at den reelle betalingsviljen for telekomaksjer generelt falt betydelig gjennom tegningsperioden. Den prisen som ble fastsatt, 42 kroner, var antagelig den maksimalt mulige som kunne oppnås i den markedsituasjonen som forelå på tidspunktet for plasseringen. Det var et sterkt ønske å gjennomføre emisjonen og børsnoteringen på det tidspunkt det skjedde i november/desember 2000. Det er heller intet som tyder på at en utsettelse av transaksjonen med noen måneder ville ha resultert i høyere pris for aksjene.

Det var et mål at Telenor-aksjen skulle markedsføres bredt overfor allmennheten, og det ble gjennomført en bredt anlagt reklamekampanje. Alle privatpersoner som kjøpte aksjer ble, i samsvar med Stortingets vedtak, gitt en rabatt på 2 kroner pr. aksje på tildelte aksjer opp til en verdi av 25 000 kroner. Dersom aksjene beholdes til og med 3. desember 2001, har de i tillegg krav på å få tildelt 1 bonusaksje for hver tiende aksje innenfor samme beløpsmessige ramme. Målet om høy spredning av aksjer blant allmennheten ble i rimelig grad oppnådd ved at mer enn 50 000 småsparere kjøpte aksjer i Telenor ASA. Telenor ASA er med dette det selskapet i Norge som har flest småaksjonærer. Samtidig kjøpte norske institusjonelle investorer en betydelig andel av aksjene, slik at rundt halvparten av emisjonen totalt havnet på norske hender.

Det har vært stilt en del kritiske spørsmål til gjennomføringen av salgs- og tildelingsprosessen, og særlig til beslutningen om å endre prisintervallet etter at tegningsperioden i tilbudet til allmennheten hadde løpt ut og i forbindelse med den uklarhet som oppsto når det gjelder tidspunktet for tegningsperiodens utløp for den institusjonelle plasseringen. Nærings- og handelsdepartementet mener at disse spørsmålene ble håndtert på en forsvarlig måte. I forbindelse med framtidige transaksjoner bør det imidlertid sørges for at det allerede i forkant er større klarhet med hensyn til hvordan slike forhold vil bli behandlet.

Telenors markedsverdi ved børsnoteringen ble betydelig lavere enn de verdianslag som forelå da St.prp. nr. 66 (1999-2000) ble framlagt. Til tross for dette, som i det vesentlige skyldtes fallende aksjekurser og vanskelige forhold i kapitalmarkedene utover høsten 2000, er departementet tilfreds med at børsnoteringen ble gjennomført på dette tidspunkt. De viktigste formål med børsintroduksjonen er oppnådd. Telenor er delpri-

vatisert og styrket med tilførsel av ny egenkapital. Selskapet har fått samme rammebetingelser som sine konkurrenter, og dermed en bedre strategisk posisjon som aktør og samarbeidspartner i en svært dynamisk bransje preget av omstruktureringer og oppkjøp både innenfor og på tvers av landegrensene.

Det legges i det videre opp til at statens eierandel i selskapet reduseres innenfor den begrensning som følger av Stortingets fullmakt. I Innst. S. nr. 242 (1999-2000), ble Samferdselsdepartementet gitt fullmakt til både å utgiftsføre utgiftene knyttet til salget av aksjer i Telenor og inntektsføre salgsinntektene uten bevilgning. Ved kgl.res. av 8. september 2000 ble ansvaret for forvaltningen av statens eierinteresser i Telenor overført fra Samferdselsdepartementet til Nærings- og handelsdepartementet. Ved Stortingets behandling 14. november 2000 av St.prp. nr. 3 (2000-2001) og Innst. S. nr. 21 (2000-2001) Om spørsmål i forbindelse med endring av departementstilknytningen for Telenor mv., overtok Nærings- og handelsdepartementet fullmakten til å utgiftsføre utgiftene og til å inntektsføre salgsinntektene uten bevilgning slik Samferdselsdepartementet inntil da hadde hatt. Utgifter i tilknytning til arbeidet med børsintroduksjonen ble belastet Samferdselsdepartementets regnskap fram til Nærings- og handelsdepartementet overtok fullmakten.

I St.prp. nr. 66 (1999-2000) Om Telenor er det opplyst at samlet godtgjørelse til tilretteleggerne kunne utgjøre 1,5 pst. av salgsprovenyet. 1,35 pst. av salgsprovenyet skulle utbetales ved gjennomføring av transaksjonen, mens et tillegg på 0,15 pst. kunne utbetales avhengig av utvist innsats i salgsprosessen. Telenor og Nærings- og handelsdepartementet besluttet å utbetale tilleggsgodtgjørelsen fullt ut. Telenor og Nærings- og handelsdepartementet mener at emisjonen og børsnoteringen av Telenor ble gjennomført på en tilfredsstillende måte, spesielt sett i lys av de vanskelige markedsforholdene. Samlet godtgjørelse til tilretteleggerne beløper seg etter dette til ca. 230 mill. kroner.

I avtale mellom staten og Telenor ble det lagt til grunn at kostnadene ved børsintroduksjonen skulle fordeles forholdsmessig mellom partene etter den andel av aksjesalget som ble gjort opp i form av nyutstedte aksjer (emisjon) og i form annenhåndssalg fra staten (nedsalg). Kostnader i forbindelse med en eventuell overtildelingsopsjon og utlån av statens aksjer i denne forbindelse, ble forutsatt dekket av staten, jf. St.prp. nr. 3 (2000-2001). Videre ble partenes utgifter til egne juridiske og finansielle rådgivere forutsatt dekket av partene hver for seg.

Børsintroduksjonen ble gjennomført som en ren emisjon, og alle aksjer utlånt fra staten tilbakelevert. Staten har derfor ikke hatt inntekter i forbindelse med transaksjonen, mens statens utgifter utgjøres av godtgjørelse til egne juridiske og økonomiske rådgivere. Statens samlede utgifter knyttet til børsintroduksjonen av Telenor beløper seg til ca. 70 mill. kroner. Den klart største utgiften, ca. 55 mill. kroner, vedrører godtgjø-

relse til statens uavhengige transaksjonsrådgiver; Deutsche Bank. På grunn av transaksjonens størrelse og interessekonflikter som kunne gjøre seg gjeldende både mellom Telenor og staten og i forholdet til tilretteleggersyndikatet ble det ansett nødvendig å engasjere en internasjonal bank som kunne ivareta statens interesser i transaksjonen, jf. St.prp. nr. 66 (1999-2000). Det viste seg å være svært vanskelig å få noen til å påta seg dette oppdraget, da de aktuelle kandidatene så for seg at de ville være bedre tjent med å delta i selve aksjesalget. Deutsche Bank var imidlertid villig til å påta seg oppdraget når nivået på godtgjørelsen ble fastsatt ut fra den inntekt som en bank tildelt en mellomposisjon (co-lead-manager) i den internasjonale del av syndikatet kunne forventes å oppnå. Det var denne posisjon Deutsche Bank alternativt kunne regne med å få tildelt i transaksjonen. De øvrige utgifter omfatter godtgjørelse til norsk og internasjonal juridisk rådgiver, revisjonsrådgiver og norsk finansiell rådgiver.

Av statens samlede utgifter er ca. 52 mill. kroner utgiftsført under kap. 900 Nærings- og handelsdepartementet og ca. 17 mill. kroner i Samferdselsdepartementets regnskap (i 2000) i henhold til fullmakt i 2000 og 2001. Nærings- og handelsdepartementet foreslår derfor at 52 mill. kroner bevilges under kap. 900 post 21.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til det som står i proposisjonen om børsintroduksjon av Telenor ASA.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen viser til at disse medlemmer gikk imot delprivatiseringen av Telenor. Det vises også til at en rekke forhold rundt statens nedsalg og børsnoteringen i forkant og i ettertid er blitt kritisert fra mange hold. Bl.a. er det reist spørsmål ved om det var mulig å finne et dårligere tidspunkt å gjennomføre børsnoteringen på enn det Regjeringen valgte. På det grunnlag er det god grunn til å spørre seg om anbefalingene Regjeringen fikk fra sin uavhengige rådgiver Deutsche Bank var spesielt gode. I et brev til Sosialistisk Venstrepartis stortingsgruppe om denne prosessen skriver finansministeren:

"Staten som sel aksjar sjeldan, må dessutan leggje til grunn at dei bankane som tek del i syndikatet vil ha ei vel så sterk lojalitet til dei investorane dei har som kundar kvar dag, som til den norske staten som vil selje aksjar sporadisk."

Det er grunn til å frykte at dette i like stor grad vil gjelde en uavhengig rådgiver som i denne prosessen også hadde ambisjoner om å delta som tilrettelegger av salget. Erfaringene etter salget av Telenoraksjer tyder på at det i for liten grad ble lagt vekt på selgers interesser, slik at den norske stats verdier i Telenor ble solgt på billigsalg.

Komiteen viser når det gjelder forslaget om bevilgning under kap. 900 post 21 til merknader under avsnitt 15.1.2.3.

15.1.2.2 Konsulentbistand til eiermessige vurderinger Sammendrag

Nærings- og handelsdepartementet har behov for midler til dekning av kostnader til konsulentbistand i forbindelse med eiermessige vurderinger av strategiske forretningstransaksjoner som foreslås gjennomført av selskapene. Dette gjelder særlig oppfølging av selskaper som Nærings- og handelsdepartementet har overtatt eller skal overta fra andre departementer.

Da det ofte er vanskelig å forutsi når slike forretningsmessige muligheter dukker opp og hvor lenge de står åpne, er det nødvendig at departementet til en hver tid har konsulentmidler til disposisjon får å kunne bidra til en forsvarlig og rask beslutningsprosess. For å

sikre tilstrekkelig beredskap for en effektiv håndtering av slike saker, er det nødvendig at Nærings- og handelsdepartementet kan dekke eventuelle utgifter til konsulentbistand også i tiden fram til Stortinget har behandlet et bevilgningsforslag. Ved kgl.res. av 20. april 2001 har Nærings- og handelsdepartementet fått fullmakt til å utgiftsføre inntil 20 mill. kroner uten bevilgning knyttet til dette formålet fram til Stortingets behandling av Revidert budsjett for 2001. På denne bakgrunn fremmes nå forslag om bevilgning av 20 mill. kroner til dekning av utgifter til slik konsulentbistand under kap. 900 post 21.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning. Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under post 21 til avsnitt 15.1.2.3 nedenfor.

15.1.2.3 Forslag om bevilgning, kap. 900 post 21 Standpunkttabell, avsnitt 15.1.2.3

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	H	FrP	SV	Representanten Bastesen
900	21	Nærings- og handelsdepartementet							
	1	Børsintro, Telenor	+52,000	+52,000	52,000	+52,000	+52,000	0	0
	2	Konsulentbistand	+20,000	+20,000	+20,000	+20,000	+20,000	+20,000	+20,000
		Sum	72,000	+72,000	+72,000	+72,000	+72,000	+20,000	+20,000

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 900 post 21 med i alt 72 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen viser til sine respektive merknader nedenfor og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
900	21	Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 3900): Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 46 800 000 til kr 66 800 000"	20 000 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sin merknad under avsnitt 15.1.2.1 og finner det på den bakgrunn riktig at regningen for Regjeringens uavhengige rådgiver betales av selskapet, og foreslår at kap. 900 post 21 reduseres med 52 mill. kroner.

Komiteens medlem representanten Steinar Bastesen mener Telenors konsulenthono-

rarer må dekkes over Telenors eget budsjett og går inn for å redusere Regjeringens forslag med 52 mill. kroner.

15.1.3 Omdisponering av tidligere bevilgede midler til rådgivningsbistand ifm. Norsk Hydro ASA Sammendrag

Ved Sttingsvedtak 17. juni 1999 ble det bevilget 2 mill. kroner særskilt til sakkyndig bistand knyttet til

forvaltning og eventuell utvidelse av statens eierandel i Hydro ASA, jf. St.prp. nr. 81 og Innst. S. nr. 234 (1998-1999). Det har så langt ikke vært aktuelt å kjøpe rådgivningstjenester i forbindelse med Hydro, og midlene står udisponerte på budsjettposten. Som det framgår av omtalen under kap. 900 post 21 i St.prp. nr. 1 (2000-2001) er det meste av bevilgningen øremerket til spesielle prosjekter og tiltak. På denne bakgrunn legges det til grunn at Hydromidlene også kan nyttes til sakkyndig bistand i forbindelse med beslektede saker og problemstillinger innenfor Nærings- og handelsdepartementets eierportefølje.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

15.2 Kap. 902 Justervesenet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å øke Justervesenets driftsutgifter med 5 mill. kroner som følge av større aktivitet på virksomhetsområder som er belagt med kontroll- og godkjenningsgebyrer. Etatens inntekter vil dermed øke tilsvarende, jf. omtale under kap. 3902 post 3. På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen under kap. 902 Justervesenet post 1 Driftsutgifter økes med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 902 post 1.

15.3 Kap. 920 Norges forskningsråd

Teknologirådet

Sammendrag

Teknologirådet ble opprettet ved kgl.res. av 30. april 1999. Ansvaret for Teknologirådet ble overført fra Kirke-, undervisnings- og forskningsdepartementet (KUF) til Nærings- og handelsdepartementet (NHD) 1. juli 2000, jf. omtale i St.prp. nr. 61 (1999-2000) Omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet 2000. Et slikt skritt var naturlig ettersom NHD har det overordnede ansvar så vel for næringspolitikken som for den næringsrettede forskningen og IT-politikken. Ut fra erkjennelsen av at de problemer teknologien har skapt i stor grad må løses ved hjelp av ny teknologi, så Regjeringen det som hensiktsmessig å oppmuntre Teknologirådet til sterkere å prioritere debatten om teknologiens framtidsmuligheter som sammen med den etiske side utgjør et hele, jf. St.prp. nr. 1 (2000-2001). I tråd med dette ble det fastsatt nye vedtekter for Teknologirådet ved kgl.res. av 17. november 2000.

Kjernepunktet i vedtektsendringene er at Teknologirådet også skal "ta stilling til teknologiutfordringene og de muligheter som ligger i ny teknologi". Rådet skal holde seg oppdatert på hva som foregår innen teknologivurdering og teknisk framsyn og trender internasjonalt.

Videre økes antall rådsmedlemmer fra 10 til 15. Ordningen med to varamedlemmer forutsettes opprettholdt. Som følge av dette vil rådet bli supplert med nye medlemmer, blant annet teknologer, og legmannsslagslaget skal forsterkes. De nåværende rådsmedlemmer som måtte ønske det, vil bli foreslått videre. De nye vedtektene presiserer at Teknologirådet skal være et uavhengig organ med eget sekretariat. Utkastet til nye vedtekter ble presentert for Teknologirådet, og departementet tok behørig hensyn til Rådets uttalelse unntatt i lokaliseringen av sekretariatet.

De gamle vedtektene tilla Norges forskningsråd det administrative ansvar for rådets sekretariat. Når Teknologirådets sekretariat i dag er samlokalisert med de forskningsetiske komiteene, skyldes det praktiske forhold i Norges forskningsråd. De nye vedtektene omtaler ikke lokaliseringen av Teknologirådets sekretariat. Regjeringen har funnet det naturlig å flytte sekretariatet til Trondheim. Der ligger landets eldste og tyngste teknologimiljø med den bredeste kontaktflate mot utlandet. I tillegg har Trondheim en stor og bred kompetanse i å behandle teknologi- og samfunnsproblemer i en historisk, etisk og sosial sammenheng. Flyttingen betyr ingen nedprioritering av teknologiens etiske sider. Disse har vært, og skal fortsatt være, viktige for Teknologirådet. Målet er at den etiske debatten blir en del av teknologiutviklingen og at teknologimiljøene ikke opererer på siden av denne.

Det nåværende Teknologiråd hevder at en flytting av sekretariatet til Trondheim vil svekke deres muligheter for å bli hørt og svekke båndet til Stortinget. Nærings- og handelsdepartementet mener at disse betenkelighetene ikke kan tillegges avgjørende vekt da en slik argumentasjon vil tale mot enhver flytting av offentlige organer eller utvalg ut av eller ved etablering utenfor Oslo. Moderne kommunikasjonsteknologi gjør det enklere å ta hele landet i bruk. Nærings- og handelsdepartementet er av den oppfatning at Rådets omgivelser må være relevante og inspirerende for Rådets oppgaver. Det vil man i høy grad oppnå ved en lokalisering til Trondheim.

Stortinget har vedtatt å be Regjeringen legge spørsmålet om endringer av mandat, vedtekter og sekretariatsfunksjon for Teknologirådet fram som egen sak, jf. Budsjett-innst. S. nr.12 (2000-2001). Stortinget la til grunn at Teknologirådet organisatorisk sett ikke skal være underlagt Stortinget og dette ble fulgt opp i vedtektene. Teknologirådets forhold til Stortinget er presisert i brev av 13. november 2000 fra Stortingets Presidenskap til Teknologirådet.

Flyttingen av Teknologirådets sekretariat fra Oslo til Trondheim vil ikke medføre behov for økte bevilgninger.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, viser til at Stortinget 12. desember 2000 fattet følgende vedtak:

"Stortinget ber Regjeringen om å legge spørsmålet om endringer av mandat, vedtekter og sekretariatsfunksjon for Teknologirådet frem som egen sak."

Flertallet antar at omtalen i St.prp. nr. 84 (2000-2001) er ment å være Regjeringens svar på dette vedtaket, men må konstatere at Regjeringen ikke imøtekommer stortingsflertallets intensjoner med forslaget: at Stortinget skulle få anledning til å drøfte mandatendringer, vedtekter og sekretariatsfunksjoner i sammenheng. Flertallet forutsetter at Regjeringen følger opp Stortingets vedtak av 12. desember 2000.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at dette medlem tidligere har advart mot en flytting av Teknologirådet til Nærings- og handelsdepartementet fra Kirke- og utdanningsdepartementet, blant annet fordi dette kunne medføre en for sterk teknologisk innretning på rådets oppgaver. Dette medlem er tilfreds med at det understrekes at lekmannsskjønnet skal forsterkes og at rådet skal være uavhengig av departementet. Dette er etter dette medlems oppfatning meget sentralt for at rådet skal fylle den oppgave den er tiltenkt. Dette medlem støtter en flytting av rådets sekretariat ut av Oslo.

15.4 Kap. 928 FoU-prosjekter i næringslivets regi

Sammendrag

Regjeringen foreslo i statsbudsjettet for 2001 å etablere en tilskuddsordning for bedrifters kjøp av FoU fra universiteter, høyskoler og forskningsinstitutter, såkalte samarbeidsprosjekter. Tilskuddsordningen omfatter engasjement av FoU-personale fra FoU-institusjoner. Det kan gis støtte til 25 pst. av totalprosjektet (dvs. FoU-kjøpet samt bedriftens egen FoU-innsats). Støttesummen begrenses oppad til FoU-kjøpets størrelse og til 1 mill. kroner i støtte pr. bedrift pr. år. Ordningen skal tre i kraft 1. juli inneværende år, og det er bevilget 200 mill. kroner på statsbudsjettet for 2001.

Ordningen har fått navnet "FoU-prosjekter i næringslivets regi" (FUNN) og skal administreres av Norges forskningsråd. Retningslinjene for ordningen ferdigstilles i mai. Regjeringen ønsker en desentralisert og mest mulig digital saksbehandling. SNDs distriktskontorer vil stå for mye av søknadsbehandlingen og kontakten mot bedriftene. Det vil ikke være noen form for tematisk eller faglig prioritering av prosjektene, bedriftenes prioriteringer skal være det avgjørende. Bedrifter som fyller de fastlagte kriteriene vil derfor få innvilget støtte innenfor rammen av bevilgningen.

Regjeringen ser den nye tilskuddsordningen som et svært viktig tiltak for å øke næringslivets FoU-innsats og å styrke samspillet og relasjonene mellom næringslivet og forskningsmiljøene. Regjeringen har stor tro på at denne ordningen kan bli en svært viktig stimulans for å få flere norske bedrifter engasjert i FoU-arbeid og til å få et aktivt samarbeid med FoU-miljøer.

Dette er en ny form for støtte til forskning og utvikling. Regjeringen vil følge ordningen nøye og å få mest mulig informasjon om hvordan bedriftene tar i mot og opplever tilbudet og hvilke effekter og resultater prosjektene gir. Regjeringen vil også gå gjennom retningslinjene i forkant av revidert budsjett for 2002 for å vurdere om det bør gjøres justeringer eller endringer.

Bevilgningen i 2001 gjelder for perioden 1. juli 2001 til 31. desember 2001. Regjeringen vil foreslå å øke bevilgningen til denne ordningen betydelig i 2002 for å videreføre det samme nivået gjennom hele året. Basert på de erfaringene man får de første årene, vil Regjeringen vurdere å etablere en regelstyrt tilskuddsordning.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, viser til målsettingen om at forsknings- og utviklingsinnsatsen i Norge innen 2005 minst skal være på gjennomsnittlig OECD-nivå, målt som andel av BNP. Dette krever en betydelig innsats, særlig innenfor bedriftsbasert forsknings- og utvikling. Økt innsats på dette området er avgjørende for å øke innovasjonstakten og nyskapingen i næringslivet. Disse medlemmer viser til at Hervik-utvalget (NOU 2000:7) for over ett år siden la frem forslag til tiltak for å øke forsknings- og utviklingsinnsatsen i bedriftene gjennom en ordning med et fradrag i skatt til FoU-tiltak. Dette forslaget er ikke blitt fulgt opp av Regjeringen. Disse medlemmer foreslår at dette gjennomføres som en ordning med fradrag i betalbar skatt. For bedrifter som ikke er i skatteposisjon bør ordningen suppleres av en tilskuddsordning. Det vises til kap. 23 Andre forslag og merknader.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet tar det som står i proposisjonen til orientering.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at norske bedrifter gjennomgående har lavere forsknings innsats enn gjennomsnittet i OECD. Dette skyldes primært en bedriftsstruktur med mange små og mellomstore bedrifter. Dette medlem mener det er et mål at forsknings innsatsen bør økes og viser til dette medlems forslag om betydelig økte bevilgninger til Fondet for forskning og nyskaping, styrking av Forskningsrådet og økte bevilgninger til grunnforskning ved universitetene.

15.5 Kap. 932 Norges geologiske undersøkelse

Sammendrag

Det vises til at Stortinget ved behandling av statsbudsjettet for 2001 under kap. 932 og 3932 Norges geologiske undersøkelse (NGU) har vedtatt følgende:

"Stortinget ber Regjeringen i løpet av våren orientere Stortinget om tidsplanen for ferdigstillelse av arbeidet med å overføre analoge data til digital form, både i NGUs databaser og de fylkesvise arealinformasjons-systemene."

Den raske utviklingen av informasjons- og kommunikasjonsteknologi åpner helt nye perspektiver når det gjelder formidling av geologisk informasjon og kunnskap. Ikke minst gjennom bruk av moderne web-kart-tjenester, 3D-visualiseringsverktøy og grafiske hjelpemidler for bearbeidelse og presentasjon av store datasett. NGU vil møte denne digitale utfordring og de nye teknologiske muligheter til å betjene et bredere sett brukere gjennom å:

- fokusere på dataforvaltning tilpasset beslutningsstøtte i privat og offentlig sektor,
- bygge profesjonell tjenesteyting via en nasjonal geologisk webportal,
- framskynde etableringen av kvalitetssikrede nasjonale databaser,
- implementere standarder for objektkataloger, indekser og metadata, og
- vektlegge fleksibilitet i forhold til kundespesifikke behov og markedsendringer.

Det underliggende fundament i en digital virkelighet er kvalitetssikret, relevant og strukturert kunnskap også om geologi, og NGU prioriterer derfor konvertering av analoge kart og datasett til digitale formater. Dette skjer etter en samlet plan som støtter opp om de næringspolitiske og vitenskapelige satsingsområder departementet har vedtatt for NGU, og som tar sikte på å tilby døgnåpne tjenester ved inngangen til 2004.

Den framtidige forvaltning av geografiske data i Norge forutsettes å skje innenfor en nasjonal geografisk infrastruktur, bygget opp som et nettverk av likeverdige datatilbydere og basert på bredbåndskommunikasjon og standardiserte grensesnitt. NGU vil være sentral i denne infrastrukturen og deltar derfor i et prosjekt under høyhastighetskommunikasjonssatsingen sammen med Statens kartverk, Vegvesenet, Direktoratet for naturforvaltning, Norsk Institutt for Jord- og Skogkartlegging og kommuner/fylkeskommuner.

Framdriftsplan for en digital versjon av de ulike datasett som er etablert eller planlegges etablert ved NGU er vist i tabell 3.8 i proposisjonen.

NGU gjennomfører prosessen med digitalisering av eldre analoge data innenfor rammen av ordinære bevilgninger over statsbudsjettet. Alle avdelinger ved NGU er involvert i digitaliseringen og samtidig har NGU i samråd med departementet omdisponert ressurser slik at det i perioden 2000-2005 benyttes mer ressurser til digitaliseringsarbeidet på bekostning av feltarbeid. Digitalisering av de analoge geologiske data skal etter planen være ferdigstilt innen 2005. Nærings- og handelsdepartementet er opptatt av at NGU utfører feltarbeid som danner grunnlag for framtidig verdiskaping og forventer at ressurser omdisponeres tilbake til feltarbeid når digitaliseringsprosessen er ferdigstilt.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

15.6 Kap. 941 Sjøfartsdirektoratet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Stortinget forutsatte ved behandlingen av Budsjett-innst. S. nr. 8 (2000-2001) at det avsettes nødvendige ressurser til å følge opp Sleipner-kommisjonens anbefalinger på Sjøfartsdirektoratets budsjett. Kommisjonens anbefalinger er rettet mot et bredt område som berører flere departementer. Enkelte av anbefalingene er rettet mot en generell forbedring av sikkerheten til sjøs, som forsering av arbeidet med utarbeidelse av elektroniske sjøkart og bedre merking av hurtigbåtleder. Andre tiltak er rettet mot forbedring av sikkerheten for passasjerskip og hurtigbåter spesielt, som endrede krav til redningsmateriell og forbedring av fartøyenes sjødyktighet. Tiltakene vil medføre vesentlige kostnadsøkninger for næringen. De ansvarlige departementer følger opp anbefalingene på sine områder. Nærings- og handelsdepartementet følger opp kommisjonens anbefalinger om krav til hurtigbåter og sikkerhet til sjøs gjennom en tiltaksplan i regi av Sjøfartsdirektoratet. Sjøfartsdirektoratets planlagte oppfølgings tiltak er beregnet til 3,6 mill. kroner for inneværende år. Som følge av dette foreslår Regjeringen å øke bevilgningen under kap. 941 Sjøfartsdirektoratet post 1 Driftsutgifter med 3,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

15.7 Kap. 943 Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Sammendrag

I St.prp. nr. 1 (2000-2001) Nærings- og handelsdepartementet ble det foreslått å videreføre tilskuddsordningen til sysselsetting av sjøfolk med gjeldende innretning og støttesats. I St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 7 (2000-2001) ble det foreslått en presisering av transportvilkåret i ordningen som ville medført at enkelte skip i petroleumsvirksomheten, så som seismiske fartøy, hjelpe- og beredskapsfartøy for plattform og dykkerskip, ble tatt ut. I tråd med dette ble bevilgningen til tilskuddsordningen foreslått redusert med 40 mill. kroner til 290 mill. kroner.

Stortinget la ved behandlingen av nevnte proposisjoner til grunn at støtteordningen skulle videreføres med gjeldende innretning og støttesats inntil Regjeringen la fram en totalvurdering av ordningen. Stortinget ba videre om at Regjeringens forslag om at eventuelle endringer for sjøfolk på seismiske fartøy, hjelpe- og beredskapsfartøyer først skulle vurderes i sammenheng med denne totalvurderingen. Videre ba Stortinget om at vurderingen ble forelagt Stortinget i løpet av våren 2001. Departementet har gjort en intern evaluering av refusjonsordningen. Som ledd i evalueringen er ordningen drøftet med partene i næringen. Næringens syn er at ordningen bør erstattes med andre tiltak. Evalueringen klarlegger at refusjonsordningen bidrar til de

formål som den er tiltenkt, men at næringen oppfatter ordningen som usikker ved at bevilgningen må vedtas hvert år, i tillegg til at ordningen gjerne også vurderes i revidert budsjett. En revurdering av ordningen må eventuelt gjøres innenfor rammen av den totale skipsfartspolitik. Regjeringen vil eventuelt komme tilbake til dette spørsmålet i statsbudsjettet for 2002.

Ordningen foreslås videreført med den avgrensning som Stortinget la til grunn ved behandlingen av budsjettet. Dette innebærer at refusjon fortsatt gis til de gruppene av fartøyer som har mottatt denne tidligere. Kravet om at fartøyer skal brukes til transport vil da ikke gjelde for fartøyer som benyttes i petroleumsvirksomhet. Refusjonsordningen vil fortsatt ikke omfatte fartøyer som kan motta annen offentlig støtte, som utfører oppgaver for det offentlige eller som leies eller eies av det offentlige.

Dette innebærer at ordningen må videreføres med en innretning som ikke kan dekkes innenfor rammen av den foreliggende bevilgningen på 290 mill. kroner for 2001, som er basert på en innstramming av ordningen som ikke ble akseptert av Stortinget. Underdekningen er beregnet til om lag 20 mill. kroner basert på faktiske utbetalinger under ordningen for 2000.

Situasjonen for de norske fergereferiene Color Line og Fjordline er blitt tatt opp særskilt med Regjeringen. Regjeringen vil samarbeide med de nordiske landene med sikte på å sikre mer likeverdighet for de norske fergereferiene sammenlignet med tilsvarende rederier i de øvrige nordiske land. Regjeringen skal utarbeide forslag til ulike tiltak som sikrer mer likeverdighet for de norske fergereferiene sammenlignet med rammebetingelsene for tilsvarende rederier i de øvrige nordiske land. En tar sikte på å komme tilbake til spørsmålet i statsbudsjettet for 2002.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen under kap. 943 post 70 økt med 20 mill. kroner fra 290 til 310 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil understreke at Regjeringen nøye må følge utviklingen for de norske sjømannsarbeidsplassers konkurranse-dyktighet.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen vil vise til St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 7 (2000-2001) hvor Regjeringen foreslo å ta ut en del skip fra refusjonsordningen for norske sjøfolk, særlig de som var knyttet til petroleumsvirksomheten som seismiske fartøy, hjelpe- og beredskapsfartøy for plattformen og dykkerskip. Disse medlemmer vil videre vise til Budsjett-innst. S. nr. 8 (2000-2001) omkring refusjonsordningen for norske sjøfolk der det heter at

"Komiteen viser til at Regjeringen i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 7 (2000-2001) foreslo at noen fartøygrupper ikke lenger skulle omfattes av ordningen. Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til at Regjeringen vil vurdere bruken av virkemidler på et bredt grunnlag for å sikre at norske sjøfolk er konkurransedyktige. Flertallet vil på dette grunnlag be departementet videreføre dagens ordning med gjeldende innretning og stønadssats inntil denne totalvurderingen foreligger. Flertallet mener at det vil være naturlig at eventuelle endringer for sjøfolk på seismiske fartøy, hjelpe- og beredskapsfartøy for plattformen og dykkerskip som i dag omfattes av refusjonsordningen, først blir vurdert i denne sammenheng. Flertallet ber om at denne vurderingen blir forelagt Stortinget våren 2001."

Disse medlemmer er kjent med at kabelleggingsfartøyer i dag ikke er omfattet av refusjonsordningen blant annet med den begrunnelse at kabelleggingsfartøyers virksomhet bryter en av forutsetningene for å kunne delta i refusjonsordningen fordi slike fartøyer primært ikke "nyttes til transport i tradisjonell skipsfartsmessig sammenheng". Disse medlemmer vil i denne sammenheng vise til brev av 15. mars 2001, fra statsråd Grethe Knudsen til Stortingets president, skriftlig besvarelse på spørsmål 271.

Disse medlemmer vil påpeke at flere av de fartøyene som driver med kabellegging også kan ha andre oppgaver som vil komme innenfor vilkåret om "transport i tradisjonell skipsfartsmessig sammenheng". Disse skipene kalles flerbruksskip, og er særlig under utvikling innenfor petroleumssektoren. Slike flerbruksskip, som baserer seg på ulike typer oppdrag, vil møte urimelige vanskeligheter i forhold til vilkårene for refusjonsordningen hvis man oppfyller vilkårene for en type oppdrag, mens man for en annen type oppdrag faller utenfor på grunn av firkantede definisjoner og vilkår. Disse medlemmer vil understreke at de som jobber om bord på disse fartøyene er de samme, uansett oppgaver. Disse medlemmer mener dessuten at også legging av kabler inkluderer transport av kabler til og fra det stedet hvor kablene legges ut.

Disse medlemmer vil på dette grunnlag fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at kabelleggingsfartøyer skal omfattes av refusjonsordningen for norske sjøfolk."

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at skipsfarten er en viktig tjenesteeksportnæring, og står alene for over halvparten av tjenesteeksporten fra landet. I utenriksregnskapet for 2000 økte norske bruttofraktinntekter med hele 36 pst. til 70,1 mrd. kroner. Det bredt anlagte forskningsprosjekt "Et verdiskapende Norge" slår fast at skipsfart og maritim virksomhet er en av de tre næringsklynger som har de beste forutsetninger for vekst og fornyelse.

Disse medlemmer mener at norske sjøfolk i dag har en konkurransemessig ulempe i forhold til øvrige

land i Europa. Det gjelder både fergereederier og andre fartøygrupper. Gjennom EUs retningslinjer vil alle EU-land av betydning ha skattefrie rederier og skattefrie sjøfolk i overensstemmelse med retningslinjene. Dersom norske rammebetingelser ikke er i harmoni med de internasjonale realiteter, vil norsk maritimt næringsliv få store problemer. Den store bredden i næringsmiljøet og den høye kompetansen er alene ikke tilstrekkelig til å sikre konkurransedyktighet.

Disse medlemmer viser til Revidert nasjonalbudsjett for 2001 hvor det fremgår at næringen i samtaler med Nærings- og handelsdepartementet har gitt uttrykk for at refusjonsordningen oppfattes som usikker og bør erstattes med andre tiltak. Etter en økning i antallet sjøfolk de senere år, gir usikkerheten seg nå utslag i en reduksjon i antallet søkere til maritime høyskoler. Innføringen av ulike ordninger i flere europeiske land medfører en ytterligere forverring av situasjonen. Disse medlemmer mener at for Norge som maritim nasjon er det avgjørende at det fortsatt rekrutteres norske sjøfolk. Disse vil med sin erfaringsbakgrunn også være viktige for andre deler at det maritime næringsliv når de etter endt seilingsperiode eventuelt velger å finne arbeid på land.

Disse medlemmer viser videre til at svenske myndigheter nylig foreslo å innføre en ordning med nettolønn for svenske ansatt på laste- og passasjerfartøyer i internasjonale farvann allerede fra 1. oktober 2001. Beslutningen i Sverige kommer som en følge av den danske ordningen med skattefri nettolønn. De betydelige forbedringene i rammevilkårene for våre naboland vanskeliggjør situasjonen for norske selskaper. I St.prp. nr. 84 (2000-2001) viser Regjeringen til at

"Regjeringen skal utarbeide forslag til ulike tiltak som sikrer mer likeverdighet for de norske fergereederiene sammenlignet med rammebetingelsene for tilsvarende rederier i de øvrige nordiske land."

Regjeringen tar med andre ord sikte på å komme tilbake til dette i forbindelse med statsbudsjettet for 2002. Disse medlemmer mener det er avgjørende med konkurransedyktige rammevilkår for å sikre konkurransevnen for norske bedrifter. Disse medlemmer vil derfor understreke betydningen av at Regjeringen faktisk følger dette opp og sørger for at norske fergereederier får konkurransedyktige rammebetingelser i forhold til øvrige nordiske land.

Disse medlemmer viser videre til at nettolønnsordningen for sjøfolk er forankret i EUs regelverk. Gjennom sine retningslinjer for statsstøtte tar EU således sikte på å legge til rette for en konkurransedyktig europeisk skipsfart. I de samme retningslinjene gis det rammer også for rederiselskapenes skattevilkår. Gjennom utbredelsen av rederiskatteordningene etableres det nå tilnærmet like skattefrie regimer i stadig flere EU-land. For å ivareta de norske aktørenes behov for internasjonalt konkurransedyktige vilkår, er disse medlemmer inneforstått med at de norske rammebetingelsene for så vel sjøfolkene som rederiselska-

pene må harmoniseres med EUs regelverk. En slik tilpasning må foregå på en måte som sikrer stabilitet og forutsigbarhet.

Disse medlemmer vil også be Regjeringen komme tilbake med konkrete forslag til tiltak som sikrer konkurransedyktige vilkår for norske sjøfolk ansatt på andre fartøygrupper enn fergereederier i statsbudsjettet for 2002.

Komiteens medlem representanten Steinar Bastesen viser til Stortingets vedtak av 16. juni 2000 som anmoder Regjeringen om å legge frem forslag til tiltak som kan sikre norske sjøfolks konkurransedyktighet innenfor de rammer som gjelder for EØS-området.

Dette medlem viser til at dette vedtaket påla Regjeringen å utarbeide et beslutningsgrunnlag for en omlegging av støtteordningene innenfor rammen av årets budsjett, ved at tidsfrist til å utarbeide aktuelle tiltak var satt til tidspunkt for budsjettfremlegg for 2001. Dette medlem viser til at hensikten med en slik frist fremgår av forslagsstillers debattinnlegg i forbindelse med at forslaget ble fremsatt den 16. juni, og med et flertall bestående av alle partier uten Sosialistisk Venstreparti vedtatt uten reservasjoner for tidsfrist eller formål med forslaget. Dette medlem viser til at forslagsstiller i skriftlig spørsmål om fremdrift i Regjeringens utredningsarbeid viste til behovet for å holde den tidsfrist Stortinget hadde satt. Dette medlem konstaterer at Regjeringen ikke har utredet det beslutningsgrunnlag et flertall i Stortinget har bedt om, og slik har forhindret at Stortingets klare vilje til å sikre en kjernegruppe norske sjøfolk på norske skip er blitt realitetsbehandlet som forutsatt i årets budsjett. Dette medlem mener at en slik sakstrenering setter Stortingets troverdighet i forhold til intensjonen bak egne vedtak i fare, og mener derfor at Stortinget på selvstendig grunnlag må ta ansvar for at tilliten til Stortingets vilje til å gjennomføre egne vedtak gjenopprettes. Dette medlem viser til at samtidig som søknaden til Maritim Høgskole har sunket med 20 pst., er antall lærlingeplasser for dem som søker maritim utdanning gjennom videregående skole betydelig redusert, med den følge at elevene ikke kan få de sertifikater de trenger for å gå videre i sin maritime utdanning. Dette medlem viser til at denne negative utvikling er et resultat av at bøyelastere og fergereederier, som har tatt mange lærlinger, ble tatt ut av refusjonsstøtteordningen i april -98, og at refusjonsstøtten samtidig ble redusert fra 20 til 12 pst. Dette medlem viser til at konkurrerende sjøfartsnasjoner i Europa i de senere år har styrket sine nasjonale maritime næringer ved å innføre nettolønn for sjøfolk. Dette medlem viser til at Danmark lenge har hatt nettolønn for sine sjøfolk, og at Sverige i mai dette år vedtok nettolønn for sine sjøfolk, og at det var kostnadsberegnet til 30,13 pst. av bruttokostnad pr. svensk sjømann. Dette medlem mener en at en tilsvarende ordning må gjennomføres i Norge, dersom ikke vårt maritime kompetansemiljø

skal gå tapt. Da Regjeringen ikke har fulgt Stortingets anmodning om å utrede et beslutningsgrunnlag for gjennomføring av en slik ordning, mener dette medlem at Stortinget i påvente av dette må gjenopprette den ordning som var gjeldende inntil april 1998. For å sikre at de 100 elevene som nå står uten lærlingeplass kan få sine sertifikater.

Dette medlem viser til at en gjenoppretting av støtte til norske sjøfolk som tilsvarer ordningen før omleggingen i 1998 ikke sikrer norske sjøfolk full konkurransedyktighet, men fortsatt ligger 10 pst. under det som gjennomføres i de øvrige sjøfartsnasjoner i Europa. Dette medlem mener at en gjenoppretting av støttesats og omfang må gjennomføres med virkning fra 1. juli 2001.

På denne bakgrunnen fremmer dette medlem følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med forslag til en refusjonsstøtteordning for sjøfolk som, med virkning fra 1. juli 2001 omfatter:

1. Bøyelastere tas inn i refusjonsstøtteordningen
2. Norske ferger i internasjonal trafikk tas inn i refusjonsstøtteordningen.

Stortinget ber Regjeringen utrede og komme tilbake med forslag om at satsen for refusjonsstøtte heves fra 12 til 20 pst., og at denne økningen også gis virkning fra 1. juli 2001."

15.8 Kap. 951 Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S

Post 70 Tilskudd

Sammendrag

Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S (SNSK) driver kullproduksjon på Svalbard og er største utmåls-haver på øygruppen. Staten eier 99,9 pst. av aksjene i SNSK. Kullvirksomheten foregår nå vesentlig i Svea, hvor det er undersøkelses- og oppfaringdrift i Svea Nord. I tillegg har selskapet en mindre produksjon i Gruve 7 ved Longyearbyen, med leveranser hovedsakelig til det lokale energiverket. Samlet produksjon i 2000 var 630 000 tonn. Antall ansatte var ca. 225 ved utgangen av året. Den norske kullvirksomheten på Svalbard står nå overfor et viktig veiskille. Driften i Svea Vest ble avvirket i oktober 2000. Gjenværende utvinnbare reserver i Gruve 7 er små. En eventuell langsiktig videreføring av kulldriften vil måtte skje i Svea Nord. Alternativet er en styrt avvikling av kullvirksomhet i regi av SNSK. Undersøkelsesstollen i Svea Nord ble startet sommeren 1999, for å skaffe til veie sikrere informasjon om geologiske forhold og drivverdige kullreserver. Over statsbudsjettene for 1999-2001 er det bevilget i alt 200 mill. kroner særskilt i tilskudd til SNSK til dette formålet.

SNSK har nå drevet ca. 15 km gruvestoller i Svea Nord. Undersøkelsesdriften har vært effektiv og har

gått raskere enn hva som var forventet da selskapets styre framla sin innstilling i januar 1999. Stortinget ble informert om dette i St.prp. nr. 61 (1999-2000) Omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet 2000. Ifølge selskapet har undersøkelsene bekreftet de forhold som var forutsatt i forprosjektfasen. Det er ikke påtruffet forhold som ikke var forutsatt eller som selskapet ikke behersker. Kullfeltet er ifølge SNSK velegnet til bruk av høymekanisert brytningsutstyr. Utvinnbare reserver er anslått til mellom 30 og 40 mill. tonn. Med årlig produksjon på 1,2 mill. tonn vil reservene kunne danne grunnlag for drift i ca. 25 år.

Styret i Store Norske la 30. mars 2001 fram en forretningsplan for selskapet. I planen er det lagt til grunn at det kan startes regulær produksjonsdrift i Svea Nord i 2. halvår 2001. Gruvepersonellet vil pendle annenhver uke med fly fra Longyearbyen. Det forutsettes ikke bygging av vei eller kraftlinje mellom Longyearbyen og Svea. Produksjonen vil utgjøre i gjennomsnitt 1,2 mill. tonn pr. år, med noe høyere volum de to første årene. Ifølge SNSK vil dette gi tilfredsstillende lønnsomhet. Selskapets styre tilrår at permanent drift i Svea Nord igangsettes etter opplegget som er beskrevet i forretningsplanen. Styret tilrår at eier samtidig tilfører selskapet ny kapital på 200 mill. kroner i form av ansvarlig lån og aksjekapital.

Nærings- og handelsdepartementet engasjerte i november 2000 Hartmark Consulting AS til å foreta en uavhengig gjennomgang og vurdering av SNSKs plan for Svea Nord. I konsulentens sluttrapport av 15. januar 2001 pekes det på at prosjektet er meget følsomt for pris- og volumendringer. Det pekes også på at driftskonseptet er betydelig endret i forhold til planene da undersøkelsesdriften ble igangsatt. Investeringsprogrammet for perioden 1999-2001 er økt fra 137 mill. kroner til ca. 512 mill. kroner. Dette må blant annet ses i sammenheng med høyere planlagt produksjonskapasitet. Gjenværende udekket finansieringsbehov ble anslått til ca. 250 mill. kroner. Hartmark konkluderer med at dersom det årlige produksjonsvolumet er tilstrekkelig stort vil prosjektet vise meget tilfredsstillende lønnsomhet.

De samlede påløpne kostnader knyttet til prosjekt Svea Nord beløp seg ifølge SNSK til ca. 340 mill. kroner pr. 31. desember 2000 og 470 mill. kroner pr. 30. mars 2001. Dette omfatter oppfaringkostnader, samt investeringer i gruveutstyr, gruvemaskiner, kai-/lasteanlegg og infrastruktur. 200 mill. kroner av kostnadene er dekket med statlig tilskudd. Videre har selskapet tatt opp kortsiktig driftskreditt i bank og gjennomført salg av eiendeler. Opptrekket på drifts-kreditten utgjorde 216 mill. kroner ved utgangen av 2000. I første kvartal 2001 økte opptrekket med ytterligere 20 mill. kroner. Som sikkerhet for kreditten har SNSK stilt pant i kundefordringer, varelager og fast eiendom.

SNSK igangsatte sommeren 2000 etter anmodning fra Miljøverndepartementet en omfattende konsekvensutredning av prosjekt Svea Nord. Sysselmannen har i samråd med Bergvesenet fastsatt programmet for

utredningsprosessen. SNSK la 22. mars 2001 fram sin konsekvensutredningsrapport. Dette er en bredt anlagt faglig utredning som bygger på en rekke delutredninger utført av anerkjente norske fagmiljøer. Etter å ha gjennomgått SNSKs rapport sendte Sysselmannen den ut på høring til om lag 40 instanser. Høringsfristen ble satt til 4. mai 2001, der også påsken var en del av høringsperioden. Bellona har senere, etter egen anmodning, fått utsatt høringsfristen til 18. mai 2001. Deretter vil Sysselmannen og Bergvesenet skrive et sluttnotat om saken der det vil fremgå om SNSK kan ansees å ha oppfylt sin utredningsplikt, eller om det skal stilles krav om tilleggsutredninger. Sluttnotatet kan, med mindre uforutsette hendelser oppstår, ventes å foreligge i slutten av mai.

Viktige forutsetninger for en regulær produksjonsdrift i Svea Nord bør etter Nærings- og handelsdepartementets syn være at virksomheten i årene framover drives på et forretningsmessig grunnlag og uavhengig av ytterligere statlig støtte. Videre må miljø- og sikkerhetsmessige forhold ivaretas på en fullgod måte. Det bør videre være en forutsetning at kullselskapets virksomheten organiseres slik at den fortsatt bidrar vesentlig til stabil, helårlig aktivitet og bosetting i Longyearbyen. Det vises i denne sammenheng til St.meld. nr. 9 (1999-2000) Svalbard. I meldingen er det pekt på nettopp disse faktorene; miljømessige konsekvenser, det økonomiske grunnlaget og bosettingen i Longyearbyen; som sentrale vurderingskriterier i denne saken. I tillegg skal mulighetene for alternativ virksomhet tas med i vurderingene. Saken vil bli lagt fram for Stortinget høsten 2001 når et fullstendig beslutningsgrunnlag foreligger.

Et eventuelt nei til produksjonsdrift i Svea Nord vil bety en styrt avvikling av kullvirksomhet i regi av SNSK. Dette vil være en tids- og kostnadskrevenne prosess, som vil forutsette statlige bevilgninger. Dersom det imidlertid legges opp til en avvikling over en periode på inntil 5 år, hvor selskapet kan ha produksjonsdrift i avviklingsperioden, vil en vesentlig del av avviklingskostnadene kunne dekkes av inntekter fra kullsalg. Dersom kulldrift i regi av SNSK skulle bli avsluttet vil det eventuelt også kunne være aktuelt å skille kullvirksomheten ut i et nytt selskap som søkes solgt til høystbydende interessent, norsk eller utenlandsk, med sikte på videreføring av driften. Alternativet er at gruveutstyr, maskiner, lasteanlegg m.v. blir solgt i annenhåndsmarkedet.

Man må ved en eventuell styrt avvikling av kullvirksomhet i regi av SNSK også vurdere hensynet til norsk kontroll over viktige arealer og naturressurser på Svalbard. Dersom SNSK ikke har aktivitet på utmålene sine, vil de falle i det fri etter noen år. Da vil andre, med hjemmel i Bergverksordningen for Svalbard, kunne erverve disse.

SNSK har overfor Nærings- og handelsdepartementet gitt uttrykk for at det er viktig at Stortinget får anledning til å behandle saken om videreføring av kulldriften i vårsesjonen 2001. Med nåværende finansier-

ing har selskapet kun midler til å dekke driften fram til juni/juli. En eventuell utsettelse av stortingsbehandlingen til høsten vil derfor måtte kombineres med en bevilgning som sikrer videre drift. Ifølge selskapet vil en bevilgning på 75 mill. kroner, samtidig som det iverksettes kostnadsreduserende tiltak, bety at bedriften kan klare å dekke sine akutte forpliktelser fram til tidspunkt for stortingsbehandling, slik at eierens handlingsrom i stor grad opprettholdes. Det er imidlertid mulig at selskapet i perioden fram til stortingsbehandling vil ha behov for økt driftskreditt.

Stortingets behandling av spørsmålet om produksjonsdrift i Svea Nord må baseres på et beslutningsgrunnlag hvor alle vesentlige forhold er tilstrekkelig belyst og vurdert. Ettersom konsekvensutredningsprosessen ikke kan ventes å være slutført før i slutten av mai vil det ikke være mulig for Regjeringen å framlegge en proposisjon om saken i tide til at den kan behandles av Stortinget i vårsesjonen. Regjeringen går derfor inn for at framleggelsen av proposisjonen om Svea Nord utsettes til høsten 2001. På denne bakgrunn fremmes her forslag om en tilleggsbevilgning i form av et tilskudd på 75 mill. kroner til SNSK, slik at selskapets drift kan videreføres fram til Stortinget høsten 2001 kan behandle proposisjonen om kulldriftens framtid. SNSKs driftopplegg og investeringsaktivitet vil måtte tilpasses den framdriftsplanen som det her legges opp til.

Den vesentligste delen av de gjenværende investeringer knytter seg til hovedproduksjonsutstyret (strosseutrustning for longwalldrift). Dette utstyret vil måtte skipes til Svea i sommerhalvåret når seilingsleden er isfri. Dersom dette ikke skjer sommeren 2001 vil skipningen av utstyret måtte utsettes til neste år, noe som vil gi selskapet et betydelig inntektsbortfall. Av denne grunn vil strosseutrustningen bli levert og montert i gruva sommeren 2001. I praksis innebærer dette i hovedsak at alle nødvendige investeringer for drift innefor en øvre produksjonsramme på 2,5 mill. tonn kull i året vil være foretatt innen august/september 2001.

På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen under kap. 951 Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S post 70 Tilskudd økes med 75 mill. kroner, fra 61 til 136 mill. kroner på statsbudsjettet 2001.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til omtalen i proposisjonen og til Regjeringens forslag om å øke bevilgningen under post 70 med 75 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet og representanten Steinar Bastesen, er kjent med at bedriftens egenkapital er forholdsvis lav og ber om at en styrking blir vurdert i forbindelse med den stortingsproposisjonen som vil bli fremmet om SNSK. Egenkapitalsituasjonen bør blant annet vurderes utfra

selskapets mulighet til å oppnå lønnsomhet i årene framover.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre er kjent med at Regjeringen vil komme til Stortinget med egen sak om gruvedriften på Svalbard, og mener derfor det vil være naturlig å komme tilbake til spørsmålet om gruvedriftens framtid i den anledning. Disse medlemmer vil understreke at miljøhensyn skal ivaretas i denne sammenheng.

Komiteens medlem fra Senterpartiet og representanten Steinar Bastesen har merket seg at Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til SNSK med 75 mill. kroner for å kunne sikre videre drift ved Svea Nord, da nåværende finansiering kun vil sikre drift frem til juni/juli i år. Disse medlemmer har videre merket seg at Hartmark Consulting A/S i januar 2001 fremla en rapport der det fremgår at kullproduksjonen ved Svea Nord vil kunne vise meget tilfredstillende lønnsomhet dersom produksjonsvolumet er tilstrekkelig stort. Disse medlemmer mener at kulldriften på Svalbard fortsatt er av avgjørende betydning for den norske bosetningen i Longyearbyen og dermed også for annen virksomhet på øygruppen. Disse medlemmer vil for øvrig påpeke viktigheten av å ha en betydelig norsk tilstedeværelse på Svalbard. Disse medlemmer er derfor svært tilfreds med Regjeringens signaler i forhold til videre kulldrift på Svalbard, og vil støtte forslaget til bevilgning på kap. 951 post 70.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil gå imot økningen i tilskudd til kulldrift på Svalbard. Dette medlem påpeker at kulldrift generelt er miljømessig uheldig, og særlig i dette sårbare miljøet. Dette medlem går primært inn for å avvikle driften, men foreslår i denne omgang å redusere kap. 951 post 70 med 75 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

15.9 Kap. 962 Omstillingstiltak mv.

Post 71 Omstillingstilskudd til Sør-Varanger, kan overføres

Sammendrag

Gjennom behandlingen av St.prp. nr. 21 og Innst. S. nr. 65 (2000-2001) Om endringar av løyvingar på statsbudsjettet 2000 ble det bevilget 20 mill. kroner til omstillingstiltak i Sør-Varanger kommune i 2000. Disse midlene ble ikke utbetalt i 2000 og er overført til 2001. Det ble samtidig gitt en tilsagnsfullmakt på 100 mill. kroner.

I samarbeid med kommunen er den totale tilsagnsrammen på 120 mill. kroner fordelt på sju hovedgrup-

per av prosjekter. Framdriften i prosjektene er drøftet med kommunen. De foreløpige planene viser at det vil kunne komme prosjekter for inntil 25 mill. kroner til utbetaling i 2001. Det foreslås derfor bevilget 5 mill. kroner under nytt kap. 962 Omstillingstiltak m.v. post 71 Omstillingstilskudd til Sør-Varanger. Det gjenstår etter dette å bevilge 95 mill. kroner av den totale tilsagnsrammen. Beløpet vil bli foreslått bevilget i takt med den videre framdriften for prosjektene.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å bevilge 5 mill. kroner under ny post 71.

15.10 Kap. 966 Støtte til skipsbygging

15.10.1 Post 50 (ny) Overføring til fond for støtte ved skipskontrakter

Sammendrag

Det foreslås en bevilgning på totalt 1 000 mill. kroner under kap. 966 Støtte til skipsbygging post 50 Overføring til fond for støtte ved skipskontrakter.

Ved behandlingen av St.prp. nr. 21 (2000-2001) om endringar av løyvingar på statsbudsjettet 2000 ble det bevilget 150 mill. kroner i støtte til skipsbygging under kap. 966 post 50. Bevilgningen gjaldt underdekning på årgangene 1995-1999. Bevilgningen ble imidlertid ikke overført til Norges Bank innen utgangen av 2000. Beløpet må derfor gjenbevilges.

Den kontraktsrelaterte støtten til skipsbyggingsindustrien ble avvirket i EØS-området ved årsskiftet. Dette førte til at det ble inngått svært mange kontrakter på slutten av fjoråret. Samlet ble støtteberettiget ordreinngang for 2000 på over 33 mrd. kroner. Dette betyr at dersom alle kontraktene blir realisert så må det samlet bevilges over 3 mrd. kroner til 2000-årgangen. Siden det fortsatt knytter seg stor usikkerhet til hvor mange av disse kontraktene som faktisk vil bli realisert foreslår Regjeringen at det bevilges 850 mill. kroner til 2000-årgangen i tillegg til de 687,5 mill. kronene som ble bevilget til denne årgangen på Nærings- og handelsdepartementet budsjett for 2000. Regjeringen vil på et senere tidspunkt komme tilbake med ytterlige forslag til bevilgning når en har en bedre oversikt over det endelige utfallet for årgangen.

Regjeringen følger utviklingen i EU nøye med hensyn til kontraktsrelatert verftsstøtte. Dersom det viser seg at EU gjeninnfører en slik støtte, vil Regjeringen vurdere å foreslå at det innføres tilsvarende ordninger for norsk verftsindustri. Dette for å sikre likeartede konkurransevilkår mellom verftsindustrien i Norge og de største konkurrentlandene.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å bevilge 1 000 mill. kroner under ny post 50.

15.10.2 Omstrukturering og nyskaping i skipsbyggingsindustrien

Sammendrag

Bortfallet av kontraheringsstøtten fra årsskiftet førte til en rekordstor ordreinnngang på slutten av fjoråret. Foreløpige tall viser at ordreinngangen var på over 33 mrd. kroner i 2000. De fleste verftene har dermed fulle ordrebøker til utgangen av 2003. Det er imidlertid viktig at omstillingen av verftene starter opp nå slik at en kan møte de nye utfordringene.

Det er forventet at EU vil kanalisere økte midler gjennom andre støtteformer som avvikling, omstrukturering, nyskaping, FoU og miljøvern og regional investeringsstøtte. Det hersker imidlertid stor usikkerhet rundt hvilke støtteordninger som vil bli benyttet av de enkelte EU-land og hvordan disse vil utvikle seg framover. Det antas imidlertid at EU-landene først og fremst kommer til å stimulere til økt bruk av FoU, enten gjennom å la næringen få tilgang til det ordinære støtteapparatet eller gjennom særskilte programmer.

For å gi norske skipsverft tilnærmet de samme rammebetingelser som øvrige verft i EØS-området, har Nærings- og handelsdepartementet foretatt en gjennomgang av hvilke utfordringer skipsbyggingsindustrien står ovenfor og hvordan disse bør møtes, først og fremst fra næringen selv, men også fra myndighetenes side.

Det er i proposisjonen redegjort for høringsrunde med næringen.

Skipsbyggingsindustrien i Norge er langt på vei kjennetegnet ved at den er fragmentert, med mange små verft og underleverandører og uavhengige skipskonsulenter. Regjeringen deler derfor næringens syn om at skipsbyggingsindustrien i økende grad vil preges av nye produksjonsprinsipper og at en omstrukturingsprosess er nødvendig for å møte morgendagens utfordringer. Dette vil kreve betydelig samarbeid og nye investeringer i FoU og anlegg. For å få dette til må hele den maritime klyngen mobilisere til økt innsats på disse områdene.

Næringen har gjennom programstyret for MARITIM tatt initiativ til prosjektet Seaway@2010. Dette initiativet skal mobilisere hele maritim sektor til økt FoU-innsats. Det overordnede mål for Seaway@2010 er at "Norge skal forsterke sin posisjon som verdensledende innen maritim transport, industri og offshore operasjoner frem mot år 2010".

Regjeringen ser det som svært positivt at næringen har kommet med et slikt initiativ og vil frem mot statsbudsjettet for 2002 vurdere hvordan en gjennom eksisterende ordninger i Statens nærings- og distriktsutviklingsfond og Norges forskningsråd kan bidra til omstrukturering og nyskaping innen verftsindustrien. Siden en betydelig del av verftene ligger utenfor det distriktspolitiske virkeområdet, er det viktig at satsingen får en nødvendig nasjonal samordnende profil. Det vil derfor være naturlig å vurdere å styrke de landsomfattende virkemidlene.

Regjeringen tar med dette som bakgrunn sikte på å utvikle et fremtidsrettet program i samråd med næringen, slik at skipsbyggingsindustrien kan bli en verdiskapende kompetansebasert næring for fremtiden.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

15.11 Kap. 971 Eksportfinans ASA

Post 90 (ny) Kjøp av aksjer

Sammendrag

Styret i Eksportfinans ASA (Eksportfinans) har i brev 7. desember 2000 til finansministeren med kopi til nærings- og handelsministeren bedt om at staten går inn med en eierandel i institusjonen. Eksportfinans sine eiere, som er en rekke banker i Norge, ønsker samlet et statlig deleierskap. Eksportfinans ble etablert i 1962 av de norske forretningsbankene som deres spesialinstitutt for tilbud av langsiktig eksportfinansiering. Eksportfinans kjøpte i 1999 Kommunekreditt fra Kreditkassen og er således også en tilbyder av langsiktige finanstjenester til kommunal sektor. De største aksjonærene er DnB, Kreditkassen og Gjensidige Nor. Etter salget av Kreditkassen til Nordea er den indirekte statlige eierandelen i Eksportfinans redusert til 18 pst., mot 27,5 pst. i 1999. Samtidig har utenlandske datterbanker i Norge økt sitt indirekte eierskap i institusjonen fra 10,7 pst. i 1999 til 38 pst.

Ratingbyråer utarbeider kredittvurderinger som er et uttrykk for den risiko som anses å være forbundet med virksomheten. Internasjonale ratingbyråer vurderer Eksportfinans for tiden til å ha beste kredittkvalitet innen den høyeste ratingklassen. Ett av de to ratingbyråene som kredittvurderer Eksportfinans gir uttrykk for at statlig eierskap er av betydning for ratingen.

Eksportfinans er sentral som forvalter av ulike nærings- og handelspolitiske virkemidler. Eksportfinans forvalter den statlige låneordningen for kapitalvareeksport (108-ordningen), verftsstøtteordningen og forestår de norske blandede kredittene, hvor bistandsdelen dekkes av NORAD. Videre utgjør Eksportfinans et nasjonalt kompetansesenter for eksportfinansiering i Norge, og deltar sammen med Nærings- og handelsdepartementet i det arbeidet som pågår i OECD på dette området. For staten vil det i hovedsak være utgifter knyttet til 108-ordningen som påvirkes av ratingen. 108-ordningen er utarbeidet på bakgrunn av forpliktende internasjonale retningslinjer for offentlig støttet eksportfinansiering. Ordningen er automatisk virkende over statsbudsjettet (kap. 971 post 70 på Nærings- og handelsdepartementets budsjett). I de aller fleste OECD-land er det et betydelig statlig engasjement på dette området.

Regjeringen legger vekt på at norske eksportbedrifter må ha konkurransedyktige vilkår sammenlignet med sine utenlandske konkurrenter. Stabil nasjonal tilknytning kan være en faktor som påvirker ratingen til et låneinstitutt som Eksportfinans. Et statlig deleierskap vil bidra til å opprettholde en norsk forankring av

et viktig kompetansemiljø og til at også små og mellomstore bedrifter har tilbud om konkurransedyktig eksportfinansiering.

Det har vært ført forhandlinger mellom staten og Eksportfinans om et statlig deleierskap. Til grunn for disse forhandlingene ligger to eksterne verddivurderinger. Det skal videre utbetales et ekstraordinært utbytte til de eksisterende eierne av Eksportfinans, slik at selskapets egenkapital holdes omtrent uendret etter det statlige kapitalinnskuddet. Staten vil på nærmere angitte vilkår kjøpe aksjer ved en rettet emisjon, tilsvarende 15 pst.

På dette grunnlaget foreslår Regjeringen at staten pr. 1. juli 2001 kjøper 15 pst. av aksjene i Eksportfinans etter at det er foretatt en kapitalutvidelse. Det skal legges til grunn at det skal betales en kurs på 115 pst. av bokført egenkapital på transaksjonstidspunktet. Størrelsen på statens innbetaling vil avhenge av bokført egenkapital pr. 30 juni 2001. Foretatte beregninger viser at under visse forutsetninger om resultatet for 1. halvår 2001 vil det beløp som staten skal betale ligge i underkant av 400 mill. kroner.

Det foreslås en bevilgning på 410 mill. kroner til aksjekjøpet på statsbudsjettet for 2001 for å ta høyde for den usikkerheten som ligger i beregningene.

Direkte statlige eierinteresser i Eksportfinans har i all hovedsak en nærings- og handelspolitisk begrunnelse. Regjeringen legger derfor eierskapet til Nærings- og handelsdepartementet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å bevilge 410 mill. kroner under ny post 90.

15.12 Kap. 990 Industri- og forsyningsberedskap

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I tråd med St.meld. nr. 25 (1997-1998) Hovedretningslinjer for den sivile beredskaps virksomhet og utvikling i perioden 1999-2002, er Nærings- og handelsdepartementet i ferd med å avvikle beredskapslager som er basert på en langvarig krigssituasjon og tilpasse lagerene etter dagens behov. I denne forbindelse vil salg av sukker og metaller gi en inntekt på om lag 11,5 mill. kroner i 2001, som er ca. 4,7 mill. kroner mer enn bevilget under kap. 3990 post 1. Nærings- og handelsdepartementet foreslår at merinntekten på 4,7 mill. kroner benyttes til styrking av beredskapsarbeidet, blant annet til oppbygging av nye lagre.

På dette grunnlag foreslår Nærings- og handelsdepartementet en bevilgningsøkning i driftsutgiftene under kap. 990 Industri- og forsyningsberedskap post 1 Driftsutgifter med 4,7 mill. kroner til 17,7 mill. kroner, jf. kap. 3990 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

15.13 Kap. 2420 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond

Post 50/Tapsfond for lån og garantier innvilget budsjetterminer

Sammendrag

SND har en landsdekkende ordning med garantier for lån til realinvesteringer og driftskapital. Ved Stortingets behandling av St.prp. nr. 1 (2000-2001) ble det besluttet at tapsfondsbevilgningen under kap. 2420 post 51 til landsdekkende risikolån kan benyttes som et felles tapsfond for risikolån og garantier. Vedtaket innebærer en videreføring av ordningen fra 2000. Postbetegnelsen ble endret som følge av dette, men det ble ikke fattet konkret garantivedtak for 2001. For 2000 ble det fastsatt en ramme på 40 mill. kroner for garantiordningen. Med en forutsatt tapsprosent på 25 av garantirammen gir dette 10 mill. kroner i tapsfond for garantier. På bakgrunn av Stortingets vedtak om å videreføre garantiordningen fremmes forslag om at SND for 2001 gis fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 40 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, jf. forslag til vedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag XVIII under kap. 25 Komiteens tilråding.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser for øvrig til forslag om å redusere kap. 2420 post 50 med 10 mill. kroner under avsnitt 23.1.

15.14 Kap. 2460 Garanti-Instituttet for Eksportkreditt

Sammendrag

Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (GIEK) har hatt relativt stor pågang av garantisøknader den senere tid. Gjeldende garantiramme for alminnelig ordning er på 30 mrd. kroner. Av dette er om lag 20 mrd. kroner bundet i poliser og tilsagn. Medregnet søknader begynner GIEK å nærme seg maksimal grense for garantirammen, men så langt synes det som om den nåværende garantirammen vil holde.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, går inn for å øke lånerammen for Garantiinstituttet for Eksportkreditt med 5 mrd. kroner for inneværende år og ber Regjeringen vurdere behovet for ytterligere økning i budsjettet for 2002.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"Stortinget samtykker i at lånerammen for Garantiinstituttet for Eksportkreditt økes med kr 5 000 000 000."

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti tar dette til orientering.

15.15 Kap. 3900 Nærings- og handelsdepartementet*15.15.1 Post 90 Salg av aksjer**15.15.1.1 A/S Olivin*

Sammendrag

Nærings- og handelsdepartementet fikk 16. juni 2000 fullmakt fra Stortinget til å gjennomføre en delprivatisering av A/S Olivin med sikte på å redusere statens eierandel i selskapet ned mot 51 pst. Det ble forutsatt at man skulle forsøke å finne fram til nye eiere som hadde forutsetninger for å videreutvikle og styrke olivinvirksomheten, og dessuten har interesse av å utvikle andre norske mineralressurser med utgangspunkt i A/S Olivins kompetanse.

Nærings- og handelsdepartementet inngikk 2. mars 2001 avtale om salg av 49 pst. av statens aksjer i A/S Olivin til North Cape Minerals AS (NCM). Kjøpesummen tilsvarer 400 mill. kroner basert på en gjeldfri verdi av selskapet. Statens eierandel i A/S Olivin utgjør etter dette ca. 51 pst. NCM har hovedtyngden av sin aktivitet i Norge, med nefelinbrudd på Stjernøy og oliviningruve i Bryggja. NCM er eid av amerikanske Unimin (84pst.) og Franzefoss Brug (14 pst.). Unimin er i sin tur eid av belgiske Sibelco SA og tyske Quartzwerke GmbH, begge familieeide mineralselskaper med lang historie.

Det er inngått en aksjonæravtale mellom NCM og Nærings- og handelsdepartementet som blant annet regulerer samarbeidet om styrevalg, stemmerettsforhold, forretningsprinsipper og rettigheter ved partenes aksjesalg. Handelen ble gjennomført 19. april 2001. I Olivins styre skal staten oppnevne tre og NCM to medlemmer. Staten skal oppnevne styreleder det første året, deretter skal NCM ha styrelederen. Aksjonæravtalen understreker at partene skal videreutvikle selskapsaktiviteter i Norge. A/S Olivin skal engasjere seg aktivt i å kartlegge og utvikle andre norske mineralressurser både industrielt og forretningsmessig.

Fondsfinans ASA bisto departementet med investørsøk, finansiell rådgivning og tilrettelegging av det statlige nedsalget. Omkostningene til Fondsfinans på ca. 4 mill. kroner er dekket gjennom øremerket del av bevilgningen under kap. 900 Nærings- og handelsdepartementet post 21 Spesielle utgifter. Salgsbeløpet utgjør ca. 400 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning. Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning under kap. 3900 post 90 til merknader under avsnitt 15.15.1.3.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti understreker at dette medlem var imot privatiseringen av A/S Olivin. Dette medlem tar for øvrig Regjeringens orientering til etterretning.

15.15.1.2 Arcus AS

Sammendrag

Regjeringen tilrår at Stortinget samtykker i at 66 pst. av aksjene i Arcus AS blir solgt til Sucra AS i samsvar med inngåtte avtaler. Det er i proposisjonen redegjort nærmere for saken.

Tabell 3.11 i proposisjonen gir oversikt over aksjonærer i Sucra AS og fordeling av investeringen i Arcus AS.

Ved behandlingen av Budsjett-innst. S. I. Tillegg nr. 1 (1998-1999) gjorde Stortinget følgende vedtak:

"Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag i 1999 om salg av aksjene i Arcus AS med dets datterselskaper."

Saken ble lagt fram i St.prp. nr. 67 (1998-1999) Omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet 1999. Departementet mente i proposisjonen at Arcus-selskapene burde selges på en måte som kunne bringe virksomheten videre, skaffe eiere som hadde interesse av og finansiell styrke til å utvikle virksomheten i Norge. Innenfor disse rammer ville departementet søke å oppnå høyest mulig pris på aksjene. Regjeringen har senere vedtatt at staten skal beholde en eierandel på 34 pst. som vil utgjøre en kontrollrende minoritet i selskapet. Endringen av omfanget av aksjesalget fra 100 pst. til 66 pst. kan ha medført noe lavere pris på aksjene. Den oppnådde prisen på 340 mill. kroner for 66 pst. av aksjene, som impliserer en samlet egenkapitalverdi på ca. 515 mill. kroner, er likevel tilfredsstillende sett i forhold til de verdianslag som ble utført på forhånd.

Christiania Markets har vært rådgiver for departementet i gjennomføringen av aksjesalget. Salgsprosessen ble lagt opp som en tilbudskonkurranse basert på utsendelse av salgsprospekt og gjennomføring av to tilbudsrunder. Da fristen for den første indikative tilbudsrunder gikk ut i oktober 2000 hadde fire aktører/grupperinger meldt sin interesse for å kjøpe aksjene. Samtlige interessenter ga bud på hele virksomheten i konsernet. Det ble innledet forhandlinger med tre av grupperingene som alle ble vurdert som solide industrielle aktører, og som samtidig kunne bidra til å opprettholde nødvendig konkurranse i salgsprosessen for å oppnå høyest mulig pris på aksjene.

Fristen for den andre tilbudsrunder med krav om framlegg av juridisk forpliktende tilbud gikk ut i november 2000. Etter dette ble det forhandlet videre med to av tilbyderne. Etter råd fra Christiania Markets åpnet departementet i januar 2001 for at det ble ført eksklusive sluttforhandlinger om en aksjekjøpsavtale og en aksjonæravtale med selskapet Sucra AS. Forhandlingene med Sucra AS ble sluttført med tilfredsstillende resultat og partene undertegnet avtalene 7. februar 2001.

Nærings- og handelsdepartementet har lagt vekt på følgende forhold i sin tilråding for å velge Sucra som

ny eier i Arcus; Sucra ga det beste pristilbudet. Forretningsstrategien til Sucra vil kunne medvirke til en god verdiutvikling på statens resterende eierandel på 34 pst. Sucra har tilkjennegitt sin intensjon om å medvirke til å utvikle virksomheten videre slik den er i dag, og skulle ha finansiell styrke til å gjennomføre dette. Intensjonen er nedfelt i aksjonæravtalen. Styret og ledelsen i Arcus AS har etter en samlet vurdering kommet til at Sucra vil være den beste eieren og har derfor anbefalt at aksjene blir solgt til dette selskapet. Organisasjonene til de ansatte har sluttet opp om dette. Statens aksjonærrettigheter i forbindelse med viktige vedtak er sikret i aksjonæravtalen.

Sucra AS sitt erverv av 66 pst. av aksjene er vurdert av Konkurransetilsynet. Tilsynet konkluderer med at salget ikke synes å føre til en situasjon som vil gi grunnlag for anvendelse av konkurranselovens § 3-11 (inngrep mot bedriftserverv). Konkurransetilsynets vurdering oversendes som uttrykt vedlegg.

Når det gjelder administrative konsekvenser av eierskiftet vises det til omtalen av aksjonæravtalen ovenfor. De ansatte i Arcus AS er i dag medlemmer i Statens pensjonskasse (SPK). De ønsker at medlemskapet i SPK blir videreført etter delprivatiseringen av selskapet. Spørsmålet er forelagt Arbeids- og administrasjonsdepartementet for avgjørelse. Utgiftene til konsulenthjelp i forbindelse med aksjesalget beløper seg til ca. 5 mill. kroner og dekkes av bevilgningen under kap. 900 Nærings- og handelsdepartementet post 21, Spesielle Driftsutgifter. Salgsbeløpet er 340 mill. kroner. Dersom det skulle bli aktuelt å justere kjøpesummen som følge av at driftsresultatet for 2000 eller egenkapitalen pr. 31. desember 2000 viser seg å avvike fra de oppgitte anslag, vil departementet komme tilbake med forslag om bevilgningsendring.

Forslag til vedtak om samtykke til salg av aksjer i Arcus AS er fremsatt i St.prp. nr. 94 (2000-2001).

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, tar omtalen i proposisjonen til etterretning. Flertallet slutter seg til Regjeringens forslag til samtykke til salg av 66 pst. av aksjene i Arcus AS, jf. forslag XXXIII under kap. 25 Komiteens tilråding. Flertallet viser når det gjelder forslag om bevilgning under kap. 3900 post 90 til avsnitt 15.15.1.3 nedenfor.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti understreker at dette medlem var imot privatiseringen av Arcus AS. Arcus er markedsledende når det gjelder import og distribusjon av vin og brennevin, og innehar monopol på produksjon av brennevin i Norge. Hensynet til å bremse utslagene av en for hard konkurranse på dette markedet, og kontroll med brennevinsproduksjonen, er viktige av alkoholpolitiske årsaker. Hensynet til de ansatte taler også mot salg.

Dette medlem tar for øvrig Regjeringens orientering til etterretning.

15.15.1.3 Samlet bevilgningsendring under kap. 3900 post 90

Sammendrag

Salgsbeløpet knyttet til Olivin og Arcus utgjør hhv. ca. 400 mill. kroner og 340 mill. kroner brutto, dvs. til sammen 740 mill. kroner. Av dette er 9 mill. kroner bevilget under kap. 3900 post 90 i saldert budsjett for 2001. På dette grunnlag foreslås bevilgningen under kap. 3900 post 90 økt med 731 mill. kroner i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2001.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 3900 post 90 med 731 mill. kroner.

15.15.2 Norsk Medisinaldepot ASA

Sammendrag

Stortinget ga i 1998 samtykke til salg av 66 pst. av statens aksjer i Norsk Medisinaldepot ASA (NMD). Våren 1999 overtok den nederlandske legemiddelgrossisten OPG 17 pst. av aksjene, og i desember 1999 overtok 223 norske apotekere i alt 4 009 aksjer. Statens eierandel er med dette redusert til 80,99 pst. Det ble lagt til grunn at staten innen 2003 skulle selge seg ytterligere ned til 34 pst. gjennom et spredningssalg på Oslo Børs. Såvel OPG som apotekerne fikk opsjoner på ytterligere aksjekjøp i samband med et statlig ned-salg.

Med bakgrunn i de sterke endringer som i år har funnet sted innen apotekbransjen, og for å finne løsninger for en videre positiv utvikling for NMD som er tilpasset denne nye situasjonen, drøftet Stortingets næringskomité NMD i Budsjett-innst. S. nr. 8 (2000-2001). Komiteen var innforstått med at tidligere forutsetninger om "bredest mulig spredning av eierskapet på norske hender" kunne mykes opp, og at dette blant annet ville kunne innebære at avtalen med OPG kunne reforhandles. I samband med den nye konkurransesituasjonen, som blant annet innebærer at NMD og andre legemiddelgrossister nå må investere direkte i å overta eller etablere nye apotek, har styret i NMD bedt om at egenkapitalen styrkes. Dette er et forhold som må hensyntas ved et ned-salg.

Nærings- og handelsdepartementet har engasjert Fondsfinans ASA til å tilrettelegge statens aksjesalg i NMD. I den grad dette innebærer forhandlinger med OPG og andre aksjonærer samt juridiske spørsmål, har styreleder Ole Lund og advokatfirmaet BA-HR bistått. Etter at et salgsprospekt på salg av 64 pst. av NMD (47 pst. fra staten, 17 pst. fra OPG) var sendt ut, har man mottatt bud fra to europeiske legemiddelgrossister. Disse selskapene eier også apoteker i andre land hvor dette er tillatt, blant annet nå i Norge. Fondsfinans beskriver begge 173 budgiverne som store internasjonale legemiddel-distributører, som begge trolig vil være i stand til å tilføre NMD nødvendig kompetanse

og ressurser. De finansielle vilkår er imidlertid betydelig forskjellig i de to budene. Den høyeste budgiver har i sitt bud tatt forbehold om erverv av 100 pst. av aksjene i NMD, og vil da legge de apotekene de hittil har ervervet i Norge inn i NMD.

Dette innebærer at også OPG må akseptere det framsatte tilbudet. OPG ønsker å framforhandle en løsning for å få en høyere pris enn staten. OPG begrunner dette med at de må kompenseres for verdien de hevder ligger i minoritetsbeskyttelsen i aksjonæravtalen fra 1999 mellom selskapet og Sosial- og helsedepartementet. En eventuell høyere pris vil også bli retningsgivende ved et tilbud om innløsning av apotekernes aksjer i NMD. Et alternativ vil kunne være å gjennomføre en børsintroduksjon av NMD, noe OPG ikke kan motsette seg.

Fondsfinans peker på at NMDs konkurranseposisjon er svekket de to siste år, og at børsmarkedet er meget nervøst, volatilt og ikke minst avventende. Børsintroduksjonskursen vil være vesentlig lavere enn det beste budet. Med bakgrunn i dette er det departementets syn at det bør søkes framforhandlet en avtale med høyeste budgiver og OPG som muliggjør et salg av selskapet.

Styret i NMD har behandlet de foreliggende tilbud, og har enstemmig anbefalt dette salget til høyeste budgiver. Nærings- og handelsdepartementet har overfor Stortinget tidligere lagt til grunn at den nedre grense for statens eierandel på 34 pst. ligger fast. Høyeste budgiver ønsker imidlertid å overta hele NMD. Dette har sin bakgrunn i at man ser det mest hensiktsmessig å inkorporere sin nåværende virksomhet i Norge, herunder et antall apoteker i NMD. Samtidig er dette budet det beste av de to staten har mottatt. NMDs styre, inkl. de ansatte, går også inn for at dette budet aksepteres.

Den nye apotekloven har deregulert og liberalisert apotekmarkedet i Norge, og fått store konsekvenser for konkurranse- og samarbeidsforholdene i bransjen. Gjennom APO-kjeden (med ca. 40 pst. av norske apotek) og kjedens samarbeidsavtale med den finske legemiddelgrossisten Tamro er det etablert en dominerende, vertikalt integrert aktør i markedet. NMD må svare på denne utfordringen, og er inne i en omfattende omstillings- og restruktureringsprosess med etablering av en egen apotekkjede. Dersom en internasjonal legemiddelaktør overtar NMD får selskapet en industriell eier som kan tilføre kapital og kompetanse. Dette kan på mange måter bli avgjørende for NMDs evne til å hevde seg i konkurransen og overleve.

Regjeringens vurdering er at apotekbransjen og legemiddelsalget reguleres mest hensiktsmessig ved lover og forskrifter og ved statens rolle som største kjøper av legemidler, snarere enn gjennom eierrollen. Regjeringen er derfor innstilt på å selge samtlige av statens aksjer i NMD dersom dette kan gjennomføres på tilfredsstillende vilkår. I en slik vurdering inngår også å delvis kompensere OPG, slik departementets forhandlere anbefaler. OPGs pris blir da retningsgivende for det apotekerne eventuelt må løses ut for. Likevel vil

salget gi staten en pris som er akseptabel, alle forhold tatt i betraktning.

Forhandlingene om et salg av NMD vil ennå kunne ta noe tid. Konkurransetilsynet har etter anmodning fra NHD gjort en foreløpig vurdering av de konkurransemessige virkningene av et eventuelt salg av NMD til de to aktuelle selskapene. Likegyldig hvem av de to som eventuelt får tilslaget mener tilsynet at ervervet vil kunne få konkurransebegrensende virkninger både i det norske apotekmarkedet og grossistmarkedet. Arbeids- og administrasjonsdepartementet er derfor av den oppfatning at Konkurransetilsynet bør foreta en fullstendig vurdering av et erverv etter konkurranseloven § 3-11 om inngrep mot bedriftserverv. En eventuell gjennomføring av et salg av statens aksjer gjøres betinget av at Konkurransetilsynet ikke finner grunnlag for et inngrep mot ervervet etter konkurranseloven § 3-11.

På denne bakgrunn fremmes forslag om at Stortinget gir Nærings- og handelsdepartementet fullmakt til å selge alle statens aksjer i NMD på i hovedtrekk de vilkår som er angitt, jf. forslag til vedtak.

Komiteens merknader

Komiteen viser til følgende brev fra nærings- og handelsminister Grete Knudsen til komiteen 28. mai 2001:

"Revidert budsjett 2001 - Norsk Medisinaldepot ASA

I St.prp. nr. 84 for 2000-2001 Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet for 2001 er det under kap. 3900 (side 172-174 i foreløpig utgave) gitt en omtale av Nærings- og handelsdepartementets planer for salg av aksjer i Norsk Medisinaldepot ASA (NMD). Videre er det i proposisjonen fremmet forslag om at Stortinget gir Nærings- og handelsdepartementet fullmakt til å selge alle statens aksjer i NMD.

Nærings- og handelsministeren undertegnet 22. mai 2001 en avtale om salg av statens aksjer i NMD til det tyske legemiddelkonsernet GEHE AG. Avtalen er inngått med forbehold om Stortingets samtykke. Aksjesalget er også gjort betinget av at Konkurransetilsynet ikke finner grunnlag for inngrep mot ervervet.

Statens eierandel i NMD utgjør ca. 81 pst. før gjennomføring av transaksjonen. Den nederlandske legemiddelgrossisten OPG eier 17 pst. og norske apotekere ca. 2 pst. Som ledd i avtalen om eierskifte i NMD har også OPG akseptert å selge sin aksjepost til GEHE. Videre vil de norske apotek-aksjonærene motta tilbud fra NMD om innløsning av sine NMD-aksjer. Prisen for statens aksjepost er satt til 469 mill. kroner, før justeringer for bl.a. udekkede pensjonsforpliktelser.

GEHE-konsernet er Europas største legemiddeldistributør med ca. 27 000 ansatte. Konsernet driver både grossist- og apotekvirksomhet og eier bl.a. apotekkjeden Lloyds Pharmacy. GEHE har ikke grossistvirksomhet i Norge, men har gjennom oppkjøp av apotek etablert en egen kjede som p.t. består av over 30 apotek.

Etter Nærings- og handelsdepartementets vurdering vil NMD gjennom dette salget få en sterk og kompetent eier, som vil kunne bidra til å utvikle selskapet videre. Dette er viktig for selskapet tatt i betraktning de store endringene som finner sted i legemiddelmarke-

det. Nærings- og handelsdepartementet har lagt stor vekt på at så vel ledelse som ansatte i NMD slutter opp om salget.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag XIX under kap. 25 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre, viser til foran sitert brev om at nærings- og handelsministeren nylig undertegnet en avtale om salg av statens aksjer i Norsk Medisinaldepot (NMD) til det tyske legemiddelkonsernet GEHE AG. Prisen for statens aksjepost er satt til ca. 470 mill. kroner, før justeringer for udekkede pensjonsforpliktelser. Avtalen er inngått med forbehold om Stortingets samtykke. Videre er aksjesalget gjort betinget av at Konkurransetilsynet ikke finner grunnlag for inngrep mot ervervet.

Disse medlemmer har notert seg at statens eierandel i NMD utgjør ca. 81 pst. før gjennomføring av transaksjonen. Den nederlandske legemiddelgrossisten OPG eier 17 pst. og norske apotekere ca. 2 pst. Som ledd i avtalen om eierskifte i NMD har også OPG akseptert å selge sin aksjepost til GEHE. Videre vil de norske apotekaksjonærene motta tilbud fra NMD om innløsning av sine NMD-aksjer, slik at GEHE får hånd om også disse aksjene.

Disse medlemmer viser til at markedet for omsetning av legemidler er preget av høy endringstakt og hard konkurranse på tvers av lande-grensene. Dette stiller store krav til aktørenes evne til omstilling og nyskaping. Under slike forhold vil strategisk samarbeid og endringer i eierstrukturer kunne være nødvendig for å hevde seg i konkurransen og sikre videre utvikling. Det er også viktig med integrering mot apotekene.

Disse medlemmer er av den oppfatning at det offentliges interesser hva angår omsetning av legemidler i Norge best kan ivaretas ved lover og forskrifter - og ved offentlige innkjøp - snarere enn gjennom eierrollen. Disse medlemmer stiller seg derfor i utgangspunktet positiv til at staten selger seg ut av NMD, forutsatt at salget kan gjennomføres på tilfredsstillende vilkår.

Disse medlemmer har notert seg at GEHE-konsernet er en stor og ledende aktør i det europeiske markedet for legemidler og at konsernet disponerer over betydelige ressurser, både finansielt og kompetansemessig. GEHE har ikke grossistvirksomhet i Norge, men har gjennom oppkjøp av apotek etablert en kjede som består av over 30 apotek.

Disse medlemmer viser til at såvel ledelsen i NMD som de ansattes organisasjoner i bedriften slutter opp om salget til GEHE. Disse medlemmer mener at GEHE som ny eier er en god industriell løs-

ning og at GEHE bør ha forutsetninger for å sikre en positiv videreutvikling av NMD basert på høy kompetanse og konkurransedyktighet.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen støtter ikke departementets forslag om nedsalg av statens eierandel i Norsk Medisinaldepot (NMD). Disse medlemmer mener det er svært uheldig at departementet først inngår en kontrakt med en stor aktør, NMD. For deretter fra departementets side å frasi seg adgangen til å regulere opprettelsen av apotek, mot at antall apotek i distriktene opprettholdes fram til år 2004. Samtidig gis det fri etableringsrett i sentrale strøk. En slik adgang til fri etablering i sentrale strøk vil gjøre det vanskelig å sikre tilgangen på fagfolk i distriktene. Når staten deretter selger seg ut av NMD og lar en stor tysk aktør komme å overta NMD, synes framgangsmåten svært lite heldig.

Disse medlemmer mener konsekvensene av departementets handlinger i denne saken neppe blir bedre tilgjengelighet og bedre service, men snarere lang reisetid til nærmeste apotek i distriktene etter 2004.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti understreker at dette medlem var imot privatiseringen av Norsk Medisinaldepot ASA. Markedet for legemidler er spesielt, og salg av statens eierandel i NMD som er en dominerende bedrift i dette markedet, bidrar ytterligere til å forsterke et press for økt bruk av legemidler.

Dette medlem tar for øvrig Regjeringens orientering til etterretning.

15.16 Kap. 3902 Justervesenet

Post 3 Kontroll- og godkjenningsgebyr

Sammendrag

Det foreslås å øke inntektene fra kontroll- og godkjenningsgebyrene med 5 mill. kroner fra 14,3 til 19,3 mill. kroner, som følge av høyere aktivitet enn tidligere lagt til grunn, jf. omtale under kap. 902 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

15.17 Kap. 3904 Brønnøysundregistrene

Post 1 Gebyrinntekter

Sammendrag

I kjennelse av 13. februar 2001 gir Høyesterett en tolking av regelverket for rettsvern i forbindelse med tinglysing av leasingavtaler som antas å få konsekvenser for antall tinglysinger i Løsøreregisteret. Dette gjelder avtaler om restleasing. Brønnøysundregistrene antar at virkningen på årsbasis vil bli en nedgang på ca. 20 000 leasingsavtaler, noe som vil gi en redusert gebyrinntekt på ca. 26,2 mill. kroner. Et noe usikkert

anslag viser at det for 2001 kan forventes en nedgang i gebyrinntektene med om lag 14 mill. kroner.

Leasingavtaler er den enkleste dokumenttypen som behandles i Løsøreregisteret. En nedgang på 20 000 dokumenter vil kunne utgjøre i underkant av ett årsverk i innspart arbeid i Brønnøysundregistrene. Denne begrensede ressursen vil styrke den ordinære saksbehandlingen i Løsøreregisteret slik at det blir i bedre stand til å nå saksbehandlingsmålet som er 3 dager. De siste årene har saksbehandlingstiden i Løsøreregisteret ligget på ca. 3,9 dager i gjennomsnitt på årsbasis. Endringene i reglene om tinglysning av pant i driftstilbehør vil tilføre Løsøreregisteret nye arbeidsoppgaver og gi økte gebyrinntekter. I Ot.prp. nr. 27 (2000-2001) er antall tinglysningsforretninger pr. år anslått til 15 000, og av disse er 5 000 ikke gebyrbelagt. Dette vil gi gebyrinntekter på 13,1 mill. kroner på årsbasis. For 2001 er merinntekten anslått å utgjøre ca. 6,5 mill. kroner.

Nettovirkningen av ovennevnte endringer vil være en inntektsreduksjon på ca. 7,5 mill. kroner i 2001. På denne bakgrunn fremmer Nærings- og handelsdepartementet forslag om å redusere bevilgningen under kap. 3904 Brønnøysundregistrene post 1 Gebyrinntekter med 7,5 mill. kroner til 371,1 mill. kroner på statsbudsjettet for 2001.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

15.18 Kap. 3990 Industri- og forsyningsberedskap

Post 1 Salgsinntekter

Sammendrag

I forhold til vedtatt budsjett for 2001 vil inntektene fra salg av beredskapslager øke med 4,5 mill. kroner. Departementet foreslår at merinntekten kan benyttes til økte utgifter under kap. 990 Industri- og forsyningsberedskap. På dette grunnlag foreslår Nærings- og handelsdepartementet at bevilgningen under kap. 3990 Industri- og forsyningsberedskap post 1 Salgsinntekter økes med 4,7 mill. kroner, fra 6,8 til 11,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

15.19 Kap. 5320 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond

Post 50 Tilbakeføring av utviklingstilskudd

Sammendrag

Bevilgninger til Statens nærings- og distriktsutviklingsfonds (SNDs) utviklingstilskudd overføres i budsjetterminen til en særskilt fondskonto i Norges Bank. Samtidig med at midler overføres til kontoen, belastes SNDs utgiftskapittel 2420 post 50 i statsregnskapet. Opplegget er basert på at den del av bevilgnin-

gen for ett år som ikke er bundet opp i tilsagn ved utgangen av året, skal tilbakeføres til statskassa påfølgende år når endelig tilsagnsoversikt foreligger. Likeledes skal de tilsagn om tilskudd som ikke er utbetalt innen utgangen av det tredje året etter at tilsagnet er gitt, annulleres og midlene tilbakeføres til statskassa. Rammen for SNDs landsdekkende utviklingstilskudd i 2000 ble disponert fullt ut, men tilsagn fra 1997 på til sammen ca. 32,05 mill. kroner er annullert. Dette utgjør nærmere 12 pst. av rammen for landsdekkende utviklingstilskudd i 1997, som var på 272,6 mill. kroner. Tilbakeføringen skyldes prosjekter som ikke ble gjennomført eller er gjennomført i redusert omfang i forhold til planene som lå til grunn for tilsagnene.

Det er budsjettert med en tilbakeføring på 5 mill. kroner i 2001. Den faktiske tilbakeføringen ble kr 32 056 000, dvs. kr 27 056 000 høyere enn budsjettert. Inntektsbevilgningen foreslås dermed økt med 27,1 mill. kroner, fra 5,0 til 32,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Post 51 Tilbakeføring fra tapsfond

Sammendrag

Bevilgningene til tapsfond for SNDs landsdekkende risikolåneordning og garanti-ordning overføres i budsjetterminen til en særskilt opprettet konto i Norges Bank. Samtidig med at midler overføres til kontoen, belastes SNDs utgiftskapittel 2420 post 51 i statsregnskapet. Opplegget er basert på at tapsfondsmidler som refererer seg til den del av låne- og garantirammen som det ikke er gitt tilsagn om ved utgangen av året, skal tilbakeføres til statskassa det påfølgende år etter at endelig oversikt over låne- og garantitilsagn foreligger. Endelig oppgjør for tapsfondsmidler knyttet til annullerte låne- og garantitilsagn ved utgangen av det tredje året etter at tilsagnene er gitt, tilbakeføres til statskassa i samme operasjon. Dette innebærer at den del av tapsfondene for 1997 som gjelder låne- og garantitilsagn som ikke var utbetalt eller stilt garanti for innen utgangen av 2000, skal tilbakeføres til statskassa i 2001.

Det er budsjettert med en tilbakeføring på 5 mill. kroner i 2001. Den faktiske tilbakeføringen ble 13,4 mill. kroner, dvs. 8,4 mill. kroner høyere enn budsjettert. Tilbakeføringen refererer seg til låne- og garantitilsagn fra 1997 som ble annullert fordi prosjektene aldri ble realisert eller bedriftene fant alternativ og billigere finansiering. Lånerammen for 2000 ble utnyttet fullt ut. Bevilgningen foreslås økt med 8,4 mill. kroner, fra 5,0 til 13,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

15.20 Kap. 5460 Garanti-Instituttet for Eksportkreditt

Post 50 Tilbakeføring fra risikoavsetningsfond for SUS/Baltikum-ordningen

Sammendrag

Det er budsjettert med en tilbakeføring av tilskudd til risikoavsetningsfond på 5 mill. kroner i 2001. Til-sagnsoversikt pr. 31. desember 2000 viser at det kan trekkes inn til sammen kr 11 587 000 knyttet til den del av bevilgningen til risikoavsetningsfond under SUS/Baltikum-ordningen for 2000 som ikke var bundet opp i garantitilsagn ved utgangen av året, og midler fra tidligere årganger knyttet til garantitilsagn som var blitt annullert. På dette grunnlag foreslås bevilgningen for 2001 økt med 6,6 mill. kroner, fra 5,0 til 11,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

15.21 Kap. 5620 Renter og utbytte fra Statens nærings- og distriktsutviklingsfond

Post 83 Utbytte, grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen

Sammendrag

I St.prp. nr. 1 (2000-2001) er utbyttet budsjettert med 30 mill. kroner. Årsresultatet for ordningene for 2000 tilsier at utbyttet kan økes til 39 mill. kroner. Utbyttet tilsvarer grunnkapitalen multiplisert med statens gjennomsnittlige innlånsrente i løpet av året. Innlånsrenten beregnes på bakgrunn av renten på 5-års statsobligasjoner. På dette grunnlag foreslås bevilgningen for 2001 økt med 9 mill. kroner til 39 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Post 84 Utbytte fra SND Invest AS

Sammendrag

Det er budsjettert med et utbytte for 2000 på 90 mill. kroner med utbetaling i 2001. Utbyttet er fastsatt til 75 pst. av årsresultatet, begrenset oppad til grunnkapitalen multiplisert med statens gjennomsnittlige innlånsrente i løpet av året. Innlånsrenten beregnes på bakgrunn av renten på 5-års statsobligasjoner. Årsresultatet til SND Invest AS for 2000 viser at det kan tas ut maksimalt utbytte som utgjør 112,2 mill. kroner. Bevilgningen foreslås derfor økt med 22,2 mill. kroner, fra 90 til 112,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Post 85 Rentemargin, risikolåneordningen

Sammendrag

Det er budsjettert med en netto rentemargin for SNDs risikolåneordning på 5 mill. kroner for 2000. Regnskapet viser at det vil bli tilbakeført nærmere 13,3 mill. kroner. På dette grunnlag foreslås bevilgningen økt med 8,3 mill. kroner, fra 5 til 13,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

15.22 Kap. 5656 Aksjer i selskaper under Nærings- og handelsdepartementets forvaltning

Post 80 Utbytte

Sammendrag

I saldert budsjett for 2001 er det ført opp 1 377 mill. kroner i samlet aksjeutbytte fra selskap under Nærings- og handelsdepartementets forvaltning. Etter de opplysninger departementet har fått fra de aktuelle selskapene, kan det samlede utbytteanslaget for regnskapsåret 2000, med utbetaling i 2001, økes til 1 530 mill. kroner. Økningen skyldes høyere utbytte fra Hydro ASA og Telenor ASA enn tidligere antatt. Utbytteanslaget i St.prp. nr. 1 (2000-2001) reduseres imidlertid ved at det ikke blir utbetalt utbytte fra Kongsberg Gruppen ASA og A/S Olivin. På dette grunnlag foreslås inntektsbevilgningen under kap. 5656 Aksjer i andre selskaper under Nærings- og handelsdepartementets forvaltning post 80 Utbytte, økt med 153 mill. kroner til 1 530 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

16. FISKERIDEPARTEMENTET

16.1 Kap. 1030/4030 Fiskeridirektoratet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I fiskeriministerens redegjørelse for Stortinget om ulovligheter, kontroll og tiltak i fiskerinæringen 3. mai 2001 ble Stortinget orientert om hvilke tiltak som er satt i verk og som vil bli satt i verk for å få bukt med ulovlighetene i næringen. Fiskeridepartementet vil i statsbudsjettet for 2002 fremme forslag om de bevilgninger som er nødvendige for å realisere disse tiltakene.

Regjeringen har imidlertid funnet det nødvendig å fremme forslag om økte bevilgninger på til sammen 8 mill. kroner til tiltak som kan realiseres allerede i 2001. Midlene skal dekke kostnader i 2001 knyttet til en styrking på 18 stillinger med 1/3 årseffekt innen kai- og dokumentkontroll i Fiskeridirektoratet og et prosjekt for å vurdere muligheten både for å styrke informasjonsutvekslingen mellom kontrollinstansene og andre relevante instanser, å etablere et felles datainnsamlings- og analyseopplegg og å ta i bruk IKT-løsninger for å kommunisere elektronisk mellom fiskefartøy og land. I tillegg skal midlene dekke kostnadene knyttet til et prosjekt som skal vurdere mulighetene for å etablere en privat observatørordning for fiskefartøy.

Det fremmes forslag om at kap. 1030 Fiskeridirektoratet post 1 Driftsutgifter økes med 8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre mener at det viktig å få bukt med ulovlighetene i norske fiskerier, ikke minst av hensynet til behovet for en bærekraftig forvaltning. Disse medlemmer slutter seg til Regjeringens forslag.

16.2 Kap. 1060 Kystadministrasjon

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Ved Stortingets behandling av St.meld. nr. 13 (2000-2001) Om organisering av Kystverket 27. februar 2001, jf. Innst. S. nr. 127 (2000-2001), sluttet flertallet seg til Regjeringens forslag om å omgjøre Kystverket til forvaltningsbedrift og å skille ut en egen produksjonsenhet lokalisert til Kabelvåg. Flertallet forutsatte også at Kystdirektoratet skal flyttes til Ålesund. Det ble lagt til grunn at omgjøring til forvaltningsbedrift og utflytting av Kystdirektoratet til Ålesund skal gjennomføres samtidig, og at direktoratet skal være operativt i Ålesund fra 1. januar 2002.

Kystdirektoratet har beregnet de samlede kostnadene knyttet til omgjøring av Kystverket til forvaltningsbedrift og etablering av en egen produksjonsenhet i Kabelvåg til hhv. 15 og 8 mill. kroner, hvorav 16 mill. kroner antas å påløpe i 2001 og 7 mill. kroner i 2002. Regjeringen la i St.meld. nr. 13 (2000-2001) til grunn at disse kostnadene skulle dekkes innenfor Fiskeridepartementets budsjett for 2001, eventuelt i senere budsjettår. En inndekning av 16 mill. kroner må etter Regjeringens vurdering gjennomføres ved å redusere bevilgningen under kap. 1064 Havnetjenesten. For å få en mest mulig rasjonell drift i havnetjenesten og minst mulige konsekvenser for planlagte tilsagn om tilskudd til fiskerihavneprosjekter i regi av kommunene, foreslår Regjeringen at inndekningen på 16 mill. kroner i 2001 dekkes inn ved å redusere kap. 1064 post 60 Tilskudd til fiskerihavneanlegg med 16 mill. kroner mot en tilsvarende økning av tilsagnsfullmakten knyttet til posten.

Når det gjelder kostnadene knyttet til flytting av Kystdirektoratet til Ålesund, har et innleid konsulentfirma estimert de samlede kostnadene for flytting i perioden 2001-2011 til 19 mill. kroner for minimumsalternativet, 160 mill. kroner for maksimumsalternativet og 76,5 mill. kroner for det som defineres som et realistisk alternativ. Ventelønn utgjør en vesentlig del av de beregnede kostnadene, da konsulentsekskapet legger til grunn at det vil tilstås ventelønn til en del av de ansatte som ikke flytter. Spørsmålet om eventuelt fritak fra flytteplikt og eventuell tilståelse av ventelønn må imidlertid vurderes i forhold til den enkelte ansatte. Usikkerheten i det realistiske alternativet er anslått til 32 pst.

Kostnadsanslagene baserer seg på kystdirektørens forslag til ny organisering av Kystverket, hvor deler av direktoratets oppgaver og stillinger overføres til distriktskontorene. Fiskeriministeren har sluttet seg til kystdirektørens forslag, som samlet sett har redusert

kostnadene i det realistiske anslaget med om lag 7 mill. kroner i perioden 2001-2011, sett i forhold til om hele direktoratet skulle flyttes til Ålesund. Det anslås at nødvendige merkostnader i forbindelse med flyttingen vil bli om lag 30 mill. kroner i 2001.

På denne bakgrunn fremmes det forslag om at bevilgningen under kap. 1060 Kystadministrasjon post 1 Driftsutgifter økes med til sammen 46 mill. kroner. Bevilgningen vil føres i et eget regnskap og holdes adskilt fra den løpende driften. Det viser også til omtalen under kap. 1064 post 60.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å øke kap. 1060 post 1 med i alt 46 mill. kroner.

Komiteen viser når det gjelder kap. 1064 post 66 til merknader under avsnitt 16.3.

16.3 Kap. 1064 Havnetjenesten

Post 60 Tilskudd til fiskerihavneanlegg, kan overføres, kan nyttes under postene 30, 33 og 45

Sammendrag

Det vises til omtale under kap. 1060 post 1. For å dekke inn kostnader knyttet til omgjøring av Kystverket til forvaltningsbedrift og etablering av en egen produksjonsenhet i Kabelvåg i 2001, fremmes det forslag om at kap. 1064 Havnetjenesten post 60 Tilskudd til fiskerihavneanlegg reduseres med 16 mill. kroner. Det fremmes videre forslag om at tilsagnsfullmakten knyttet til posten økes tilsvarende, fra 7 mill. kroner til 23 mill. kroner.

Komiteens merknader

Tilsagnsfullmakt

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, slutter seg til forslaget om økning av tilsagnsfullmakten knyttet til kap. 1064 post 60., jf. forslag XX under kap. 25 Komiteens tilråding.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre har merket seg at kostnadene knyttet til omgjøring av Kystverket til forvaltningsbedrift og etablering av en egen produksjonsenhet i Kabelvåg i 2001 foreslås dekket med kutt i bevilgningen til fiskerihavneanlegg. Disse medlemmer er ikke enig i at omleggingen skal føre til en så stor reduksjon i tilskudd til fiskerihavneanlegg, og foreslår at det bevilges 10 mill. kroner mer enn Regjeringen foreslår. Disse medlemmer foreslår derfor en tilsvarende mindre økning i tilsagnsfullmakten, som økes fra 7 til 13 mill. kroner, en økning på 10 mill. kroner mindre enn Regjeringen foreslår.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget samtykker i at tilsagnsfullmakt på kap. 1064 post 60 Tilskudd til fiskerihavneanlegg økes med

6 mill. kroner i 2001, fra 7 mill. kroner til 13 mill. kroner."

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti forutsetter at endringen fra bevilgning til tilsagnsfullmakt ikke får innvirkning på utbyggingstakt eller omfang av utbygging av fiskerihavner, og at dette følges opp i budsjett for 2002.

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1064		Havnetjenesten (jf. kap. 4064):	
	60	Tilskudd til fiskerihavneanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 24, 30, 33 og 45</i> , nedsettes med fra kr 50 000 000 til kr 44 000 000"	6 000 000

Komiteens medlemmer fra Høyre og representanten Steinar Bastesen kan ikke akseptere at tilskudd til fiskerihavneanlegg skal reduseres med 16 mill. kroner for å finansiere omorganiseringen i Kystdirektoratet. Tilskudd til fiskerihavneanlegg bidrar til å bygge ut viktig infrastruktur langs kysten som fører til økt verdiskapning og sysselsetting, og sikrer bosetting i distriktene. Det er derfor viktig å videreføre bevilgningen på det nivå som ble vedtatt i statsbudsjettet for 2001.

Disse medlemmer vil stemme imot Regjeringens forslag.

16.4 Kap. 1067/4067 Trafikksentraler

16.4.1 Post 45 Større nyanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Post 3 Refusjon Europipe

Sammendrag

Kystdirektoratet står som kontraktspart for byggingen av Kvitsøy trafikksentral. Europipe v/Statoil skal imidlertid refundere 9,82 mill. kroner av kostnadene.

For å håndtere dette budsjetteknisk fremmes det forslag om å opprette en ny post, kap. 4067 post 3 Refusjon Europipe, med en bevilgning på 9,82 mill. kroner, og en tilsvarende økning av bevilgningen på kap. 1067 post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 4067 ny post 3 og kap. 1067 post 45.

16.4.2 Havnetjenesten

Sammendrag

I Budsjett-innst. S. nr. 13 (2000-2001) bes departementet legge opp til at mudring i Melbu havn kan starte opp så raskt som mulig i 2001. Det forventes at flere prosjekter, blant annet Svartnes og Sirevåg, vil bli

Forslag om bevilgning under kap. 1064 post 60

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere post 60 med 16 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til merknad foran og fremmer følgende forslag:

gjennomført raskere enn først antatt, og dette medfører en større kontantstrøm i 2001 enn budsjettet. Samtidig utnyttes ikke hele maskinparken i Svartnes med full kapasitet på grunn av at maskinene har ulik fremdrift. Dette innebærer en slakk som kan utnyttes til andre prosjekter hvor det vil være hensiktsmessig å bruke ledig maskinkapasitet.

På bakgrunn av raskere kontantstrøm i 2001 vil det være nødvendig å vente til 2002 med videreføring av Hovsund og Røsvikrenna som var planlagt fullført i 2001. Dette innebærer noen måneders utsettelse for de to prosjektene. Samtidig vil ledig kapasitet i Svartnes utnyttes til mudring i Melbu. Det anses som driftsmessig lite rasjonelt å utnytte den ledige kapasiteten i Hovsund og Røsvikrenna.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

16.4.3 Loran-C/kontrollsenner Bø

Sammendrag

Regjeringen har besluttet at bemanningen ved Loran-C stasjonen i Bø i Vesterålen skal justeres ned til det som er nødvendig for å opprettholde ordinær drift og systemtilsyn ved de norske Loran-C stasjonene. Det vil ikke bli etablert et permanent norsk kontrollsenner ved stasjonen i Bø.

Regjeringen har videre besluttet at norsk deltakelse i det nordvest-europeiske Loran-C samarbeidet ikke vil bli videreført etter den første avtaleperioden. Dette innebærer at det vil være drift ved de fire norske Loran-C stasjonene ut 2005. Bakgrunnen for beslutningen er at Loran-C i liten grad benyttes som navigasjonsveiledning. Beslutningen vil kunne revurderes dersom det oppstår en radikal endring i bruken av Loran-C systemet i god tid før 2004, da formell oppsigelse av avtalen må foreligge dette år.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, viser til sine respektive merknader i Innst. S. nr. 288 (2000-2001) der flertallet ber Regjeringen om å foreta en grundigere utredning av Loran C og legge denne frem for Stortinget i budsjettet for 2002. Flertallet forutsetter at det ikke skjer bemaningsreduksjoner før saken er behandlet i Stortinget i budsjettet for 2002.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet tar Regjeringens fremstilling til etterretning.

Komiteens medlem representanten Steinar Bastesen viser til at Stortinget flere ganger har uttalt at tilfredsstillende navigasjonssystemer er viktig. Dette medlem viser til at Loran C/Eurofix er et nødvendig supplement til Global Positioning System (GPS), og spesielt i de viktige fiskeområdene i Barentshavet der GPS er mindre nøyaktig uten supplerende kontrollkoordinater fra bakkestasjonene. Loran C/Eurofix er også et fullstendig og selvstendig reserve-system som vil fungere selv om GPS av ulike grunner skulle få midlertidig driftsstans eller driftsproblemer. Dette medlem viser til at alternative navigasjonssystemer vil bli enda viktigere i tiden som kommer, siden det er ventet at man får større sjøtransport av olje og atomavfall langs Norskekysten til Russland. Det vises her til at Stortinget flere ganger har sett på og vurdert det som viktig at det finnes ulike elektroniske navigasjonssystemer og at disse fungerer tilfredsstillende, jf. Innst. S. nr. 236 (1998-1999):

"Flertallet viser til at Loran C/Eurofix-systemet eksempelvis gir en dekning i Barentshavet som ikke er teknisk mulig med andre systemer. Derfor er det etter flertallets oppfatning nødvendig å finne en varig løsning for Loran C-stasjonen i Bø."

Det vises videre til Budsjett-innst. S. nr. 13 (1999-2000) kap 4.6.2:

"Komiteen understreker viktigheten av at de ulike elektroniske navigasjonssystemene fungerer tilfredsstillende."

Dette medlem viser også til at Stortinget ved behandlingen av Revidert budsjett for 1999 bevilget 0,5 mill. kroner til prosjektering/utredning av et kontroll- og opplæringssenter for Loran C/Eurofix. Regjeringen viser selv i St.prp. nr. 1 (2000-2001) til at denne munnet ut med en anbefaling om at det midlertidige kontrollsentret i Bø ble opprustet og videreført som et permanent kontrollsentret. Dette medlem viser til at denne utredningen ikke er presentert for Stortinget, til tross for det komiteen skriver i Innst. S. nr. 220 (1999-2000) kap. 20.2.7:

"Flertallet formoder at denne utredningen blir lagt fram i forbindelse med budsjettet for 2001."

Dette medlem ber om at Regjeringen legger denne utredningen fram for Stortinget.

Dette medlem forutsetter at Regjeringen etter dette ser på fremtiden til Loran C-stasjonen på ny og at den kommer tilbake med en fyldigere omtale av situasjonen til Loran C i budsjettet for 2002.

*16.4.4 Dokument nr. 8:3 (1999-2000) vedrørende fiskere under 18 år**Sammendrag*

I Innst. S. nr. 91 (1999-2000) ber justiskomiteen om at Justisdepartementet tar kontakt med

"andre aktuelle departementer for å klargjøre at andre lover, som t.d. fiskerilovgivning, reglane for føretaksregistrering e.l. ikkje står i vegen for at intensjonen i Dokument nr. 8:3 (1999-2000) kan setjast ut i livet."

Fiskeridepartementet har i ettertid overtatt behandlingen av denne saken.

Sakens bakgrunn er Dokument nr. 8:3 (1999-2000) fra representanten Steinar Bastesen vedrørende fiskere under 18 år. I Dokument nr. 8:3 (1999-2000) legger representanten Bastesen til grunn at personer under 18 år ikke får registrere seg i foretaksregisteret, og at det er reglene i vergemålsloven som er til hinder for dette. Som det fremgår av komiteens uttalelse i Innst. S. nr. 91 (1999-2000), er det imidlertid anledning til å oppnevne hjelpeverge for fiskere under 18 år, som kan la seg registrere på den umyndiges vegne i registeret. Det vil si at vergemålslovens bestemmelser ikke er til hinder for at umyndige utøver næringsvirksomhet. Komiteen understreket imidlertid at forslagsstillerens intensjon er viktig, selv om problemet skyldes andre forhold enn vergemålslovgivningen. Spørsmålet har dermed vært om det eventuelt er andre hindre i lovgivningen som står i veien for at ungdom under 18 år, som kan bli tatt opp i fiskermanntallet blad B, kan utøve fiske som næringsvei. Opptak i fiskermanntallet blad B forutsetter at fiskeren har fylt 15 år og har fiske eller fangst som hovednæringsvei.

Det er blitt foretatt en vurdering av regelverket innenfor de aktuelle departementers ansvarsområder i lys av ovennevnte problemstilling. Departementenes svar i sakens anledning er fortløpende sendt Stortinget i kopi. Nedenfor følger en kort oppsummering av departementenes vurderinger.

Finansdepartementet viser til at lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift ikke er til hinder for at ungdom under 18 år kan ha fiske som næringsvei. Loven gjelder for alle som driver avgiftspliktig næringsvirksomhet. Registreringen i avgiftsmanntallet er imidlertid ikke bare en rettighet for de avgiftspliktige næringsdrivende, den innebærer også at de blir pålagt en del plikter. Dette er plikter som det i henhold til vergemålsloven kan være betenkelig å pålegge en mindreårig. Det legges til grunn at vergemålslovens ordning med verges og hjelpeverges vil kunne benyttes i forhold til registrering i avgiftsmanntallet.

Videre viser Finansdepartementet til at det ved registrering av enkeltmannsforetak i Enhetsregisteret stilles krav om at vedkommende innehaver må være myndig for å bli registrert. Er personen umyndig, kan vergen stå registret. Lov av 3. juni 1994 nr. 15 om enhetsregisteret, jf. lov av 3. juni 1994 nr. 15 om enhetsregisteret.

For øvrig er det intet aktuelt regelverk innenfor skattelovgivningen som er til hinder for at personer under 18 år kan drive fiske som næring.

Nærings- og handelsdepartementet viser til at vergen kan registreres på vegne av den mindreårige, jf. lov av 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak.

Fiskeridepartementet viser til at etter forskrift av 26. september 1983 om føring av manntall for fiskere, fangstmenn m.v. gitt med hjemmel i § 4 i lov 28. juni 1957 nr. 12 om pensjonstrygd for fiskere har personer som har fylt 15 år rett til å stå i fiskermanntallet blad B dersom vedkommende har fiske som hovednæring. Fiskeridepartementet kan etter en gjennomgang av sitt regelverk for øvrig ikke se at fiskerilovgivningen inneholder aldersbestemte terskler eller hindringer av annen art som skal kunne utestenge ungdom under 18 år fra å gjøre fiske til en næringsvei. Når det gjelder eventuelle registreringsproblemer for foreldre som opptrer som verge på vegne av mindreårige barn anser vi dette som tilfredsstillende løst gjennom vergemålslovens ordning med mulighet for oppnevning av hjelpeverge. Vi viser i denne sammenheng til brev fra justisministeren av 18. november 1999 til justiskomiteen som redegjør nærmere for spørsmål knyttet til vergemålsloven.

Gjennomgangen ovenfor gir etter Fiskeridepartementets vurdering, på bakgrunn av vergemålslovens ordning med verge og hjelpeverge, grunnlag for å konkludere med at det i dagens regelverk ikke ligger hindringer for at en person under 18 år, som kan bli tatt opp i fiskermanntallet blad B, skal kunne utøve fiske som næringsvei.

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1100		Landbruksdepartementet (jf. kap. 4100):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 105 725 000 til kr 107 725 000"	2 000 000

17.2 Kap. 1107 Statens dyrehelsetilsyn

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Ny vaktordning for veterinærer var planlagt iverksatt f.o.m. 1. januar 2001, jf. St.prp. nr. 1 (2000-2001). Implementeringen av den nye ordningen er imidlertid forsinket og avløserordningen er ikke avvirket. Det foreslås derfor at 20 mill. kroner av bevilgningen til ny vaktordning under kap. 1107 post 70 omprioriteres til

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

17. LANDBRUKSDEPARTEMENTET

17.1 Kap. 1100 Landbruksdepartementet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I forbindelse med Stortingets behandling av Statsbudsjettet for 2001 ble det vedtatt at matmomsen halveres fra 1. juli 2001. I den forbindelse legger Regjeringen opp til at det iverksettes en informasjonskampanje om halvering av matmomsen. Formålet med kampanjen er å oppfordre forbrukerne til aktivt å sjekke at prisen på mat blir satt ned 1. juli 2001, samt sikre at befolkningen har kunnskap om hva matmomsreduksjonen innebærer.

På bakgrunn av dette foreslår Landbruksdepartementet at bevilgningen under kap. 1100 post 1 øker med 7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Høyre viser til avsnitt 21.15 der disse medlemmer foreslår å trekke alle utgifter knyttet til merverdiavgiftreformen fra 1. juli 2001, herunder utgiftene til denne kampanjen.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti foreslår at posten reduseres med 5 mill. kroner som tas ut ved intern effektivisering og omdisponering.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

post 1 til bl.a. finansiering av avløserordningen som er beregnet å koste 15 mill. kroner i 2001.

I forbindelse med utbrudd av munn- og klovsyke i Europa ble det i Statens dyrehelsetilsyn etablert økt beredskap og gjennomført mange ekstraordinære tiltak for å hindre innslepp. Kostnadene knyttet til dette er beregnet til 5 mill. kroner og foreslås dekket over posten.

Det er videre lagt til grunn at utbetaling av erstatninger i forbindelse med feiltesting for BSE og kjøregodtgjørelse for distriktveterinærene dekkes over posten.

Bevilgningen under kap. 1107 post 1 foreslås derfor økt med 20 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Norge ikke har et høyt nok nivå på dyrevern og dyrevelferd. Dette arbeidet må styrkes i åra framover - for å følge opp internasjonale krav og forbrukerkrav, men spesielt for å bedre dyrevelferden. Dette medlem understreker at norsk mat trenger det konkurransefortrinnet det er å være produsert på en miljø- og dyrevennlig måte.

Dette medlem vil påpeke at det er stort behov for å styrke Dyrehelsetilsynet og spesielt dyrevernsnemn-

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1107		Statens dyrehelsetilsyn (jf. kap. 4107):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 192 492 000 til kr 217 492 000"	25 000 000

Post 70 Tilskudd til veterinær beredskap

Sammendrag

Som følge av at ny vaktordning for veterinærer først vil iverksettes fra 1. juli 2001 foreslår Landbruksdepartementet at bevilgningen under kap. 1107 post 70 reduseres med 20 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen vil gå imot Regjeringens forslag.

Disse medlemmer vil vise til Stortingets behandling av Ot.prp. nr. 52 (2000-2001) og merkna-dene til næringskomiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Venstre i Innst. O. nr. 119 (2000-2001). Disse medlemmer vil videre vise til at Regjeringen i lovforslagets § 26 foreslår å innføre vaktplikt for praktiserende veterinærer til klinisk vakt, og at Regjeringen skal bestemme hvilke godtgjørelser de veterinærene som blir beordret til klinisk vakt skal ha. Regjeringen begrunner dette med at det vil sikre landet veterinærtjeneste til enhver tid. Disse medlemmer vil igjen vise til at dette, ifølge Regjeringen, skyldes at de offentlige veterinærene har

dene. Flere fylkesveterinærer rapporterer om at kontrollvirksomheten er betydelig redusert. Dette er stikk i strid med behovet for et styrket dyrevern. Dette er nødvendig først og fremst fordi av hensyn til dyrevelferd. Etisk produksjon av mat er også et forbrukerkrav som vil øke i tida framover. Hvis ikke dette tas på alvor mister norsk landbruk nødvendig troverdighet og tillit hos forbrukerne. God dyrehelse er ikke kun et spørsmål om etikk hos den enkelte bonde, men også et viktig ansvar for myndighetene. Derfor foreslås det at kap. 1107 Statens dyrehelsetilsyn styrkes med 5 mill. kroner, som skal sikre at dyrevernsnemndene kan foreta helt nødvendige inspeksjoner og annet arbeid. Dette dekkes inn gjennom effektivisering og omdisponering i Landbruksdepartementet.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

blitt tillagt en rekke nye oppgaver som en følge av EØS-avtalen og WTO avtalen. Disse medlemmer kan ikke på noen måte se at dette forsvarer Regjeringens rett til å pålegge privatpraktiserende veterinærer å ha klinisk vakt, men vil samtidig ikke avvise at det under spesielle omstendigheter kan være behov for dette. Disse medlemmer vil for øvrig minne om at Stortinget i Innst. S. nr. 235 (1999-2000) forutsatte at det skulle foreligge en avtale mellom DNV og staten før de nye vaktordningene kunne tre i kraft. Disse medlemmer må konstatere at en slik avtale ikke foreligger.

Disse medlemmer mener at Regjeringen gjennom et slikt forslag bidrar til å redusere muligheten for å få en landsdekkende veterinærtjeneste. Når utøvere av et fritt yrke skal bli pålagt vakter med en kompensasjon som er bestemt uten forhandlingsrett, så vil dette kunne påvirke veterinærenes valg av bo og arbeidssted. Det foreliggende forslag vil kunne føre til at veterinærene vil unngå og søke seg til områder der vaktbelastningene er store.

17.3 Kap. 4107 Statens dyrehelsetilsyn

Post 3 Gebyr og analyseinntekter

Sammendrag

Deler av vaktordningen for veterinærer finansieres av gebyr på fôr til selskapsdyr. Gebyret kreves innterskuddsvis hvert kvartal, slik at det i 2001 blir innbetalt gebyr for tre terminer. På bakgrunn av dette foreslår Landbruksdepartementet at bevilgningen under kap. 4107 post 3 reduseres med 2,5 mill. kroner i 2001.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

17.4 Kap. 1114 Statens næringsmiddeltilsyn*Post 1 Driftsutgifter**Sammendrag*

Regjeringen foreslo i St.prp. nr. 52 (2000-2001) å øke bevilgningene til testing av dyr for kugalskap med 33,4 mill. kroner. Bevilgningsøkningen innebærer at 9 400 dyr kan testes fra 1. januar 2001. I EUs vedtak om å utvide testingen, legges det opp til å teste alle storfe eldre enn 30 mnd. etter 1. juli 2001. Regjeringen har tidligere besluttet at endelig vedtak om hvor omfattende testing som vil bli satt i verk i Norge, vil avhenge av hvor omfattende testingen blir i våre naboland. Det vil ikke iverksettes mer omfattende tiltak enn det som blir gjort i våre naboland. Dersom det ikke blir gjennomført full testing i Norge, vil Regjeringen komme tilbake til de bevilgningsmessige konsekvensene i nysalderingen for 2001-budsjettet.

Dersom det besluttes å gjennomføre testing av alle storfe eldre enn 30 mnd., vil dette innebære testing av om lag 110 000 dyr pr. år med en kostnadsramme på om lag 35 mill. kroner for andre halvår 2001. Utvidet testing vil gi forbrukerne større tillit til at maten er fri for kugalskap. Det foreslås derfor at kostnadene knyttet til full testing dekkes gjennom en økning i næringsmiddelavgiften fra 1. juli 2001.

For å legge budsjettmessig til rette for at Norge kan innføre full testing fra 1. juli 2001 foreslås det at bevilgningen under kap. 1114 post 1 økes med 35 mill. kroner. Den endelige avgjørelsen om omfanget av testingen i Norge vil først bli tatt når en kjenner beslutningen om dette i våre naboland.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye post 1 med 35 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre og representanten Steinar Bastesen viser til sitt primære standpunkt om at kostnader som skyldes testprogrammer o.a. som en følge av kugalskapsepidemien i Europa utelukkende skal dekkes over statsbudsjettet, og ikke belastes konsumenter og /eller produsenter. Disse medlemmer vil her vise St.prp. nr. 52 (2000-2001) og Innst. S. nr. 224 (2000-2001) der disse medlemmers standpunkter drøftes nærmere. Disse medlemmer er kjent med at de programmene som er iverksatt og de programmene som planlegges iverksatt er de samme som iverksettes i de land som har påvist kugalskap. Disse medlemmer mener Norge best kunne ha skjermet seg mot kugalskapssmitte gjennom å forby import av levende storfe, fordi Norge, i motsetning til andre europeiske land, har meget god status i forhold til risiko for kugalskapssmitte. Disse medlemmer vil her vise til

Dokument nr. 8:43 (2000-2001) og Innst. S. nr. 160 (2000-2001).

17.5 Kap. 4114 Statens næringsmiddeltilsyn*Post 1 Gebyr og analyseinntekter**Sammendrag*

Regjeringen legger opp til at kostnadene knyttet til iverksetting av full testing for kugalskap fra 1. juli 2001 dekkes inn ved økte inntekter fra næringsmiddelavgiften, jf. nærmere omtale under kap. 1114 post 1. På bakgrunn av dette foreslås det at kap. 4114 post 1 økes med 35 mill. kroner. Det legges opp til en økning i næringsmiddelavgiften fra 0,9 pst. til 1,26 pst. for norskproduserte varer, fra 0,71 pst. til 1,26 pst. for importerte råvarer og fra 0,71 pst. til 1,0 pst. for importerte ferdigvarer.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å øke post 1 med 35 mill. kroner.

17.6 Kap. 1140 Miljø- og næringstiltak i jordbruket*Post 77 Miljørettet prosjektarbeid m.m.**Sammendrag*

Landbruksdepartementet foreslår at bevilgningen under posten øker med 1,4 mill. kroner mot en tilsvarende økning under kap.4140 post 1, jf. nærmere omtale under kap. 4140 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1140 post 77.

17.7 (Nytt) Kap. 4140 Miljø- og næringstiltak i jordbruket*Post 1 Refusjon**Sammendrag*

Landbruksdepartementet markerte tusenårsskiftet bl.a. ved å støtte treplantingsaksjonen "Tusenårstreet", jf. omtale i St.prp. nr. 1 (1999-2000). Aksjonen ble delfinansiert med bidrag fra Norske Skog og Landbrukets utviklingsfond med til sammen 1,375 mill. kroner. Beløpet er innbetalt, men ikke postert i bevilgningsregnskapet. Departementet foreslår at beløpet inntektsføres under (nytt) kap. 4140 Miljø- og næringstiltak i jordbruket post 1 Refusjon.

Det foreslås at det bevilges 1,4 mill. kroner under (nytt) kap. 4140 post 1 mot tilsvarende økning av bevilgningen under kap. 1140 post 77.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under nytt kap. 4140 post 1.

*Post 90 Avdrag**Sammendrag*

Det Kgl. Selskap for Norges Vel fikk i 1930 et rente- og avdragsfritt lån på kr 40 000 til kjøp av en forsøks-

gård. Beløpet er ført i statens kapitalregnskap under konto 63 Utlån og utestående fordringer. Ved tildelingen av statstilskott til selskapet for 2001 har departementet lagt til grunn at lånet nå blir innfridd. Dette har selskapet akseptert.

Ut fra dette foreslås en bevilgning på kr 40 000 under (nytt) kap. 4140 Miljø- og næringstiltak i jordbruket post 90 Avdrag.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

17.8 Kap. 1143 Statens landbruksforvaltning

Post 72 Erstatninger

Sammendrag

Frostating Lagmannsrett avhjemlet overskjønn i Trollheimensaken 2. september 1999. Skjønnen ble rettskraftig 20. november 1999 og forutsetter utbetalinger over flere år. I forbindelse med Stortingets behandling av St.prp. nr. 61 (1999-2000) ble det vedtatt å øke posten med 3 mill. kroner for å dekke utgiftene ved erstatningsutbetalinger i henhold til Lagmannsrettens avgjørelse. Forberedelser og klargjøring av erstatningsutbetalingene til grunneierne har tatt lenger tid enn ventet, og det ble ikke utbetalt erstatninger i 2000. På bakgrunn av dette foreslår Landbruksdepartementet at posten økes med 3 mill. kroner i 2001.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

17.9 Kap. 4143 Statens landbruksforvaltning

Post 1 Driftsinntekter

Sammendrag

I statsregnskapet for 2000 viser posten en mindreinntekt på 4,4 mill. kroner. Avviket skyldes at administrasjonskostnader knyttet til forvaltning av fondene ikke er blitt refundert. Administrasjonskostnadene vil først bli inntektsført i 2001 og fører til en tilsvarende merinntekt under posten.

Landbruksdepartementet foreslår at bevilgningen under kap. 4143 post 1 økes med 4,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Post 80 Renteinntekter

Sammendrag

Det er bevilget 1,7 mill. kroner fra renteinntekter på lån til Lager og tørkefondet. Lager og tørkefondet ble imidlertid gjort opp pr. 31. desember 2000 og det vil ikke påløpe renteinntekter i 2001.

Landbruksdepartementet foreslår på bakgrunn av dette at kap. 4143 post 80 reduseres med 1,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

17.10 Kap. 4145 Jordskifteverket

17.10.1 Post 1 Saks- og gebyrinntekter

Sammendrag

Bevilgningen under posten ble økt i forbindelse med endringen i jordskifteloven 1. januar 1999. Inntektene har vist seg å øke langsommere enn lagt til grunn ved budsjettering.

Etter ny gjennomgang av posten foreslår Landbruksdepartementet derfor at kap. 4145 post 1 reduseres med 3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

17.10.2 Salg av aksjer i Veterinærmedisinsk Oppdragssenter AS, VESO

Sammendrag

Landbruksdepartementet foreslår å delprivatisere det heleide statsaksjeselskapet VESO, jf. forslag til vedtak. VESO hadde i 2000 et resultat etter skatt på 4,7 mill. kroner og en omsetning på 138 mill. kroner. VESO hadde ved årsskiftet i alt 47 faste ansatte i Oslo, Trondheim og på Vikan i Namsos.

VESO er en kunnskapsbedrift med faglig fundament i norske veterinærmedisinske og beslektede miljøer. Den alt vesentlige delen av virksomheten er knyttet til leveranser til norsk oppdrett og akvakultur. Dette omfatter salg av veterinære vaksiner og relaterte produkter. VESO er også verdensledende når det gjelder gjennomføring av kontrollerte smitteforsøk og feltforsøk på fisk. VESO har også et samarbeid med Direktoratet for naturforvaltning i ulike prosjekter innenfor villaksproblematikken. Disse aktivitetene gjør VESO til en aktiv formidler av kompetanse og tjenester fra de veterinære forskningsmiljøer og det veterinærmedisinske fagfelt.

Gjennom delprivatisering ønsker Landbruksdepartementet å få inn langsiktige strategiske eiere som kan være med å vitalisere og utvikle selskapet videre innenfor dagens virksomhetsområder. Det bes derfor om Stortingets samtykke til at Landbruksdepartementet kan selge inntil 66 pst. av aksjene i selskapet. Aksjesalget foreslås gjennomført i to omganger. I første omgang tas det sikte på å selge inntil 49 pst. av aksjene innen utgangen av juni 2001.

VESO eier eiendom på Adamstua. Denne eiendommen vil bli skilt ut av selskapet før selskapet delprivatiseres.

Landbruksdepartementet vil komme tilbake til bevilgningsmessige konsekvenser av forslaget i forbindelse med nysalderingen til høsten.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag XXII under kap. 25 Komiteens tilråding.

17.11 (Nytt) Kap. 4164 Avvikling av Statens Landbruksbank

Post 40 Salg av eiendom

Sammendrag

I Stortingets behandling av St.prp. nr. 61 (1999-2000) ble det vedtatt at Statens Landbruksbanks tidligere forretningseiendom Nedre Vollgt. 11 i Oslo skulle selges. Det ble lagt til grunn en antatt markedsverdi på 112 mill. kroner i samsvar med den verdivurdering som var foretatt av eiendommen.

Salgsprosessen tok noe lengre tid enn beregnet og salget ble først avsluttet etter årsskiftet. Eiendommen ble solgt for 91 mill. kroner. Inntekten fra salget, fratrukket meglerkostnader, honorarer etc., ble 90,3 mill. kroner.

Landbruksdepartementet foreslår at det bevilges 90,3 mill. kroner over kap. 4164 post 40 Salg av eiendom.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under nytt kap. 4164 post 40.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre vil vise til at de tre sentrumpartiene i utgangspunktet var i mot at Statens Landbruksbank skulle avvikles. Disse medlemmer vil imidlertid vise til at et flertall i Stortinget har vedtatt at banken skal avvikles. Disse medlemmer slutter seg for øvrig til Regjeringens forslag.

Avslutning av Statens Landbruksbanks regnskap

Sammendrag

Statens Landbruksbank ble avviklet som egen virksomhet fra 1. januar 2000. Oppgaver og ressurser er i all hovedsak videreført under Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND), jf. St.prp. nr. 1 (1999-2000). Tillegg nr. 3.

SND overtar således fordringer og gjeld og avslutter ulike poster vis a vis Landbrukets utviklingsfond (LUF), Fondet for etterutdanning og driftsøkonomiske tiltak i landbruket (EDL-fondet) og Statens landbruksforvaltning (SLF).

På bakgrunn av dette fremmes nødvendige forslag for å få avviklet det gamle bankregnskapet, jf. omtale nedenfor. I tillegg er det behov for å øke bevilgningen under kap. 5311 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader nedenfor.

17.12 (Nytt) Kap. 5311 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, lån til landbruksformål

17.12.1 Post 1 Gebyr

Sammendrag

I 2000 påløp det gebyr med til sammen 7,5 mill. kroner for behandling av søknader om lån til landbruks-

formål. På grunn av terminforskyvninger vil disse gebyrene først komme til uttrykk i bevilgningsregnskapet inneværende år.

På bakgrunn av dette foreslås det at det bevilges 7,5 mill. kroner under (nytt) kap. 5311 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, lån til landbruksformål post 1 Gebyr.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

17.12.2 Post 90 Avdrag

Sammendrag

Det er tidligere lagt til grunn at låneordningene under tidligere Statens Landbruksbank skal harmoniseres med låneordningene i SND. Det vises i denne forbindelse til St.prp. nr. 1 (2000-2001). Tillegg nr. 10 der dette spørsmålet er nærmere omtalt. I den vedtatte bevilgningen under kap. 2420 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond post 92 Lån til grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen er det tatt hensyn til nye innlån til SND for å finansiere porteføljen av landbrukslån som pr. 31. desember 2000 utgjorde 4 337,5 mill. kroner.

For å få avsluttet innlån etter det tidligere innlånssystemet foreslås en bevilgning under (nytt) kap. 5311 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, lån til landbruksformål post 90 Avdrag på 4 337,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

17.12.3 Grunnfondet

Sammendrag

Gjenstående del av grunnfondet består av obligasjoner utstedt av Finansdepartementet i perioden 1927-1986 på til sammen 805,8 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 41 (1985-1986). Fondet kan nå slettes. Det er ikke bevilget midler til fondet over statsbudsjettet slik at det er ikke nødvendig med bevilgning for å slette fondet. Landbruksdepartementet foreslår at fondet slettes og at obligasjonene mortifiseres, jf. forslag til vedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag XXI under kap. 25 Komiteens tilråding.

18. SAMFERDSELSDEPARTEMENTET

18.1 Innledning

Nedenfor følger en beskrivelse av forslag til vedtak om bevilgningsendringer på Samferdselsdepartementets område i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2001. For en grundigere beskrivelse av forslagene, vises det til Samferdselsdepartementets egen proposisjon, St.prp. nr. 76 (2000-2001), som legges

fram samtidig med proposisjonen om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet for 2001.

Komiteens merknader

Komiteen viser til samferdselskomiteens innstilling til St.prp. nr. 76 (2000-2001), og til merknader under de aktuelle avsnittene nedenfor.

18.2 Kap. 1310 Flytransport

Post 70 Godtgjørelse for innenlandske flyruter

Sammendrag

Samferdselsdepartementet har etter en totalvurdering funnet det ønskelig å opprettholde flyrutetilbudet på strekningen Røros - Oslo etter at flyselskapet Braathens ASA la ned den kommersielle ruten på strekningen fra 2. januar 2001. Flyselskapet Danish Air Transport er etter en tilbudskonkurranse tildelt foreløpig kontrakt for å fly den aktuelle ruten basert på en årlig godtgjørelse på 5,2 mill. kroner fram til ordinært anbud kan starte 1. august 2001. Posten foreslås økt med 5,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, har merket seg at bevilgningen til godtgjørelse for innenlandske flyruter økes med 5,2 mill. kroner. Disse medlemmer vil videre vise til at endringer i avgiftene for flytransporten, bl.a. utvidelse av passasjeravgiften til alle ruter i Sør-Norge, har hatt konsekvenser for en del flyruter. Endringen innebærer at ruter som tidligere har vært drevet på kommersielt grunnlag kan bli ulønnsomme. Disse medlemmer viser til at Regjeringen i St.prp. nr. 1 (2000-2001) pekte på nettopp denne muligheten, og åpnet for at det kan bli aktuelt å lyse ut noen av disse rutene å anbud. Disse medlemmer forutsetter at Regjeringen følger opp dette.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen støtter forslaget om driftstilskudd til ruteflyving på strekningen Oslo - Røros, men vil vise til at stortingsflertallets innføring av passasjeravgift har bidratt til å skape et tilskuddsbehov på denne strekningen. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til forslag om å halvere flypassasjeravgiften i kapittel 23.

18.3 Kap. 1350 Jernbaneverket

Post 23 Drift og vedlikehold

Sammendrag

Som et ledd i oppfølgingen av Groth-kommisjonens rapport etter jernbaneulykken ved Åsta og Regjeringens prioritering av sikkerhet innen jernbanen, foreslås

midler omprioritert fra post 23 til post 30. Posten foreslås redusert med 40 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen har merket seg at Regjeringen foreslår tiltak i 2001 på totalt 101,7 mill. kroner som en oppfølging etter Åsta-ulykken. Disse medlemmer er enig i dette og forslaget til økt bevilgning til investeringer. Disse medlemmer vil imidlertid understreke at etterslepet innenfor vedlikehold av jernbanen er stort. Disse medlemmer viser til merknader i innstillingene til St.prp. nr. 76 (2000-2001) og St.meld. nr. 48 (2000-2001). Disse medlemmer kan ikke støtte at bevilgningen til vedlikehold reduseres, og går imot Regjeringens forslag om å øke bevilgningen til kap. 1350 post 23 med 40 000 000 kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til de forslag til bedringer i jernbanesikkerhet som Groth-kommisjonen har foreslått, pålegg og forslag fra Statens Jernbanetilsyn, og den plan som Jernbaneverket har fremmet. Dette medlem ser en satsing på sikkerhet i jernbanedriften som viktig i seg sjøl, men også som et tillitsfremmende tiltak for å styrke jernbanens konkurransekraft i forhold til andre mindre trafikksikre og miljøskadelige transportformer.

Med bakgrunn i Grothkommisjonen, Statens Jernbanetilsyn og egne forslag har Jernbaneverket utarbeidet forslag for 570 mill. kroner som kan gjennomføres i år, hvorav prosjekter for 370 mill. kroner er prioritert. Regjeringa foreslår 101,7 mill. kroner, hvorav bare 21,7 mill. kroner er friske penger. Fratrullet boten på 10 mill. kroner som Jernbaneverket ble ilagt etter Åsta-ulykka, innebærer det i realiteten en styrking av Jernbaneverkets budsjett på 11,7 mill. kroner. De øvrige 80 mill. kroner er omprioriteringer innafor Jernbaneverkets budsjett som går ut over vedlikehold og andre investeringsprosjekt. Dette vil ramme jernbanedriften.

Dette medlem ser ingen vilje fra Regjeringa verken til å øke sikkerheten, eller satse på jernbane som transportform. Dette medlem ønsker ikke å foreta de omprioriteringer som er foreslått. Dette medlem går mot å redusere kap. 1350 post 23 Drift og vedlikehold med 40 mill. kroner.

Post 30 Investeringer i linjen

Sammendrag

Jernbaneverkets investeringsbudsjett foreslås styrket med 61,7 mill. kroner, som et ledd i oppfølgingen av Groth-kommisjonens rapport etter jernbaneulykken

ved Åsta og Regjeringens prioritering av sikkerhet innen jernbanen. 40 mill. kroner av beløpet er omdisponert fra post 23. Innenfor gjeldende budsjett er det tidligere også omprioritert 40 mill. kroner til tiltak rettet mot økt sikkerhet. Det vil bli vurdert ytterligere satsing på sikkerhetstiltak i statsbudsjettet for 2002. Posten foreslås økt med 61,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til merknader i innstillingene til St.prp. nr. 76 (2000-2001) og St.meld. nr. 48 (2000-2001). Disse medlemmer slutter seg til forslaget fra Regjeringen.

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål	Kroner
1350	Jernbaneverket (jf. kap. 4350):	
	30 Investeringer i linjen, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, forhøyes med ...</i>	551 700 000
	fra kr 1 061 609 000 til kr 1 613 309 000"	

18.4 Kap. 1351 Overføringer til NSB BA

Post 70 Betaling for persontransporttjenester

Sammendrag

I Samferdselsdepartementets St.prp. nr. 1 (2000-2001) ble Stortinget orientert om at det ikke var inngått ny kjøpsavtale med NSB BA for 2001, og at forslaget til bevilgning på 987 mill. kroner var en videreføring av bevilgningen for 2000. Samferdselsdepartementet og NSB har nå inngått endelig avtale om kjøp av persontransporttjenester for 1 215 mill. kroner i 2001. Posten foreslås økt med 228 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre støtter forslaget om å øke bevilgningen til kjøp av persontransporttjenester med tog ettersom det er behov for å styrke kollektivtrafikken, særlig i de sentrale strøk.

Disse medlemmer vil påpeke viktigheten av få mest mulig igjen for de midlene som også bevilges til jernbanesektoren og forutsetter at statens kjøp av persontransporttjenester med tog settes ut på anbud.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti støtter økning i post 70 betaling for persontransporttjenester. Dette innebærer at det ikke blir reduksjon i tilbudet samt at takstøking ikke overstiger den generelle prisstigning. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis forslag om 0-moms for

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti ønsker å foreta en reell sikkerhetsmessig oppgradering av jernbanedriften i Norge, og foreslår å øke bevilgningen med 350 mill. kroner. I tillegg er en av de få sektorer i Norge hvor det er ledige hender, anleggssektoren. Dette medlem ønsker å forsere investeringstempoet for en bedre jernbane, og viser til at en av de banestrekninger som trenger oppgradering og hvor det er ferdigstilte planer er Vestfoldbanen, strekningen Barkåker - Tønsberg. En forsering av nytt dobbeltspor Skøyen - Asker kan også være mulig. Dette medlem vil foreslå å styrke investeringsbudsjettet med 140 mill. kroner for å oppnå denne forsering. Dette medlem vil derfor foreslå en styrking av kap. 1350 post 30 med til sammen 551,7 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

kollektivtrafikk som vil medføre ikke bare status quo, men en reell styrking av jernbanetraffikk både for persontrafikk og godssida.

18.5 Kap. 1354 Statens jernbanetilsyn

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Som et ledd i oppfølgingen av Groth-kommisjonens rapport etter jernbaneulykken ved Åsta og Regjeringens prioritering av sikkerhet innen jernbanen, foreslås en styrking av budsjettet til Statens jernbanetilsyn med drøyt 7 mill. kroner eller om lag 60 pst. i forhold til saldert budsjett 2001. Styrkingen er i samsvar med tilsynets eget forslag. Posten foreslås økt med 7,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

18.6 Kap. 2450 Luftfartsverket (jf. kap. 5450 og 5491)

Post 24 Driftsresultat

Sammendrag

Luftfartsverkets økonomi er generelt svekket i forhold til saldert budsjett for 2001, i hovedsak som følge av stagnasjon i flytrafikken og derved påfølgende svikt i driftsinntektene. Samtidig øker driftsutgiftene, bl.a. i samband med implementering av rammeavtalen med Forsvaret om økonomisk ansvar for flyplasser med både sivil og militær virksomhet. Med bakgrunn i Luft-

fartsverkets generelt svekkede økonomi og ekstrakostnader som følger av innføring av merverdiavgift på tjenester fra 1. juli 2001, foreslås kravet til driftsresultat satt ned med 21 mill. kroner fra 134 mill. kroner til 113 mill. kroner. Revidert driftsbudsjett for Luftfartsverket framgår i forslagene til vedtak bak i proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag om å

reducere kravet til driftsresultat med 21 mill. kroner under post 24.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen viser til merknad under post 30 nedenfor og foreslår å redusere post 24 med 50 mill. kroner utover Regjeringens forslag for å styrke Luftfartsverkets økonomi, jf. omtale under post 30.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2450		Luftfartsverket (jf. kap. 5450, 5491 og 5603):	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	-2 405 600 000
		2 Inntekter regionale flyplasser	-212 300 000
		3 Fra reguleringsfondet	-81 200 000
		4 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 692 000 000
		5 Driftsutgifter regionale flyplasser, <i>overslagsbevilgning</i>	209 000 000
		6 Avskrivninger	335 900 000
		7 Renter av statens kapital	35 100 000
		8 Til investeringsformål	364 100 000
		Sum	-63 000 000"

Post 30 Flyplassanlegg

Sammendrag

Som følge av at Luftfartsverkets driftsbudsjett er svekket i forhold til saldert budsjett for 2001, må også investeringsbudsjettet revideres. Dette som en følge av at Luftfartsverket er selvfinansiert. Forslaget om nedsett krav til driftsresultat bedrer isolert sett situasjonen, jf. omtale under post 24. Post 30 foreslås redusert med 50 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen vil vise til at Luftfartsverket sliter med anstrengt økonomi. Det skyldes blant annet reduserte inntekter som følge av nedgang i flytrafikken som igjen henger sammen med det høye nivået på luftfartsavgiftene i Norge, og hvor passasjeravgiften er særlig tyngende. Et annet forhold er avkastningskravet til staten som tapper Luftfartsverket for betydelige ressurser. Den økonomiske situasjonen for Luftfartsverket er så alvorlig at man ikke har tilstrekkelige økonomiske ressurser til å gjennomføre nødvendige

utbedringer og utbygginger på flyplassene. På denne bakgrunn har Regjeringen foreslått å redusere Luftfartsverkets investeringer post 30 med 50 mill. kroner.

Disse medlemmer vil gå imot å redusere Luftfartsverkets investeringer med 50 mill. kroner ettersom det allerede er et stort etterslep i forhold til nødvendige utbedringer og utbygginger ved landets flyplasser, og det er ikke holdbart å øke dette etterslepet ytterligere. For at Luftfartsverkets skal være i stand til å opprettholde sine investeringsplaner foreslår disse medlemmer at avkastningskravet til Luftfartsverket post 24 reduseres med 50 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

18.7 Kap. 4352 Flytoget AS

Post 90 Nedbetaling av lån (ny)

Sammendrag

NSB Gardermobanen AS (nå Flytoget AS) ble etablert med et statslån på 1 118,6 mill. kroner som skal innfris senest 2. desember 2001, jf. St.prp. nr. 52/Innst. S. nr. 237 (1999-2000). Det ble ikke foretatt bevilgningsvedtak i samband med saldert budsjett for 2001. Over posten foreslås bevilget 1 118,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å bevilge kr 1 118 626 000 under ny post 90.

18.8 Kap. 1353 NSB BA*Post 90 Egenkapital (ny)**Sammendrag*

Ved etableringen av NSB BA 1. desember 1996 ble det lagt til grunn at statens lån til selskapet på 2 135 mill. kroner skulle innfris innen fem år. Siste tilbakebetalingsdato for lånet ble derfor satt til 2. desember 2001. I stortingsmeldingen om NSB BAs virksomhet, som legges fram samtidig med denne proposisjonen, tilrår Regjeringen at statens innskuddskapital økes med 2 135 mill. kroner. Forslag til bevilgningsvedtak på posten i tråd med ovennevnte er tatt inn i denne proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, slutter seg til Regjeringens forslag om å bevilge 2 135 mill. kroner under ny post 90.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til merknader i innstillingene til St.prp. nr. 76 (2000-2001) og St.meld. nr. 48 (2000-2001), og slutter seg til forslaget.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil ikke gå imot en omdannelse av statens lån på 2 135 mill. kroner til NSB til egenkapital, men vil at en slik omdannelse skal finne sted først etter at NSB har realisert verdiene som ligger i:

- salg av stasjonene til Jernbaneverket
- salg av ROM Eiendomsutvikling AS
- Flytoget AS
- Nettbuss AS

Skulle NSB få behov for kapitaltilførsel før disse verdiene kan realiseres mener disse medlemmer

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5450		Luftfartsverket (jf. kap. 2450):	
	35	Til investeringsformål, forhøyes med fra kr 340 000 000 til kr 364 100 000"	24 100 000

18.11 Kap. 5623 Aksjer i SAS Norge ASA*Post 80 Utbytte**Sammendrag*

I saldert budsjett for 2001 er det budsjettet med et utbytte fra SAS Norge ASA i 2001 (utbytte for driftsåret 2000) på 50 mill. kroner. Den 18. april 2001 ble det avholdt generalforsamling i SAS Norge ASA, og

at staten helt eller delvis kan omgjøre det statlige lånet i NSB til egenkapital.

18.9 Kap. 4353 NSB BA*Post 90 Nedbetaling av lån (ny)**Sammendrag*

NSB BA ble etablert med et statslån på 2 135 mill. kroner. Regjeringen legger til grunn at lånet innfris 2. desember 2001, jf. omtale under kap. 1353 NSB BA. Det ble ikke foretatt bevilgningsvedtak i samband med saldert budsjett for 2001. Over posten foreslås bevilget 2 135 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

18.10 Kap. 5450 Luftfartsverket (jf. kap. 2450)*Post 35 Til investeringsformål**Sammendrag*

Det er direkte sammenheng mellom bevilgningen over post 35 og bevilgningen over kap. 2450 post 24 underpost 24.8 Til investeringsformål, jf. omtalen foran av kap. 2450 post 24. Posten foreslås redusert med 25,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til merknader i innstillingen til St.prp. nr. 76 (2000-2001) og slutter seg til forslaget.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen viser til merknad i avsnitt 18.6 og fremmer følgende forslag:

basert på statens eierandel i selskapet blir utbytte på statens hånd i 2001 98,7 mill. kroner. Posten foreslås økt med 48,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

19. MILJØVERNDEPARTEMENTET**19.1 Kap. 1400 Miljøverndepartementet
(jf. kap. 4400)***Post 1 Driftsutgifter**Sammendrag*

Posten dekker hoveddelen av departementets driftsutgifter i form av lønn til ansatte, reiseutgifter, kjøp av inventar og utstyr, husleie, arkiv-, IT-, og kontortjenester samt faglige utredninger og konsulentarbeid. Stens forvaltningstjeneste vil fra 1. juli 2001 overta vakthold og sikringstjenesten i Miljøverndepartementets lokaler i Myntgata i Oslo. Departementet har tidligere benyttet seg av et privat vaktholdsfirma og betalt utgiftene til dette fra egen bevilgning. Endringen fører til at det må overføres midler fra Miljøverndepartementet til Forvaltningstjenesten. Miljøverndepartementet foreslår derfor å redusere bevilgningen under kap. 1400 post 1 med 0,350 mill. kroner mot tilsvarende økning i bevilgning under AAD.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1400 post 1.

19.2 Kap. 1422 Biomangfold, friluftsliv og kulturminner*Post 1 Driftsutgifter**Sammendrag*

Posten dekker utgifter til midlertidige stillinger i tilknytning til faglige prosjekter. Posten dekker også departementets kjøp av tjenester knyttet til faglige prosjekter, herunder utrednings- og utviklingsarbeid, samt mindre administrative kostnader forbundet med gjennomføringen av disse. Frykt og usikkerhet knyttet til det å leve med store rovdyr er en ny konfliktdimensjon innenfor rovdyrforvaltningen. Denne nye konfliktdimensjonen er sterkt fokusert blant annet gjennom

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1422		Biomangfold, friluftsliv og kulturminner:	
	1	Driftsutgifter, for høyes med	3 000 000
		fra kr 11 249 000 til kr 14 249 000"	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet slutter seg til Regjeringens forslag.

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1422		Biomangfold, friluftsliv og kulturminner:	
	1	Driftsutgifter, for høyes med	1 500 000
		fra kr 11 249 000 til kr 12 749 000"	

behandlingen av innstillingene S. nr. 110-113 (2000-2001) om rovdyrforvaltningen i Stortinget i januar 2001. Det vises også til St. meld. nr. 24 (2000-2001) Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand, der regjeringen varsler behov for betydelig økt satsing på tiltak som reduserer usikkerheten for de som skal leve med store rovdyr i sitt nærmiljø.

Miljøverndepartementet ønsker å kartlegge og systematisere faktiske tilfeller av konfrontasjon mellom ulv og mennesker i ulike verdensdeler. Prosjektet skal finne fram til årsakssammenhenger blant annet som grunnlag for mer lokalt forankrede og kunnskapsbaserte prosjekter som tar opp temaet fare og frykt knyttet til store rovdyr. Prosjektet er todelt, med en biologisk og en samfunnsvitenskapelig del der også historisk, næringsmessig og politisk innvirkning blir belyst.

Miljøverndepartementet ønsker videre å finansiere lokalt initierte prosjekter for å møte utfordringer knyttet til rovvilt i områder som har hatt tilhold av ulv de siste årene.

Dessuten har Miljøverndepartementet gjennom allerede igangsatte prosjekter lagt et grunnlag for et bredt informasjonsarbeid om store rovdyr i norsk fauna. Dette er prosjekter som kan bidra til å gi en positiv effekt på lokalsamfunn som skal leve med store rovdyr vil bli prioritert.

Med bakgrunn i behov for informasjonstiltak knyttet til store rovdyr foreslås en økning i bevilgningen på til sammen 1,5 mill. kroner under kap. 1422 post 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til problemene knyttet til store rovdyr. Flertallet vil foreslå ytterligere styrking av tiltakene til de aktuelle kommunene.

Flertallet fremmer følgende forslag:

19.3 Kap. 1425 Vilt- og fisketiltak (jf. kap. 4425)

19.3.1 Post 65 Fallvilt, kan overføres

Sammendrag

Midlene under kap. 1425 post 65 skal dekke utgifter til ivaretagelse av fallvilt i kommunene.

Regnskapet for Viltfondet viser at det ved utgangen av 2000 er opparbeidet en positiv fondsbalanse på om lag 15,0 mill. kroner. Det er dermed grunnlag for å ta ut en del av dette i økte refusjoner til staten under kap. 4425 post 51 med tilsvarende økte utgifter under kap. 1425.

Ivaretagelse av fallvilt i 2001 vil i hovedsak være et kommunalt ansvar, der både inntekter og utgifter tilfaller kommunene. I 2001 vil Viltfondet refundere kommunenes utgifter med ivaretagelse av fallvilt for 2000, der kommunene fremmer refusjonskrav i 2001. Utgiftene refunderes over kap. 1425 post 65 Fallvilt. Denne posten er i budsjettet for 2001 budsjettert med 8 mill. kroner. Innsendte refusjonskrav viser en økning fra foregående år, slik at det forventes at refusjonene for 2000 vil bli nærmere 9,0 mill. kroner.

Med bakgrunn i ovennevnte foreslås det en økning i bevilgningen under kap. 1425 post 65 med 1,0 mill. kroner. Det foreslås en tilsvarende økning av inntektene, gjennom økte refusjoner fra Viltfondet, under kap. 4425 post 51.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 1425 post 65 med 1,0 mill. kroner.

Komiteen viser når det gjelder kap. 4425 post 51 til merknader under avsnitt 19.3.4.

19.3.2 Post 70 Tilskudd til fiskeformål, kan overføres

Sammendrag

Kap. 1425 post 70 dekker tilskudd til ulike tiltak i regi av lag eller organisasjoner for å fremme fiskeformål. Det kan dreie seg om kultiveringstiltak, tilrettelegging for og stimulering til fritidsfiske, informasjon om fiskemuligheter, organisering av fiskekortområder, FoU og forvaltningsrelaterte utredningsprosjekter.

Regnskapet for Statens fiskefond viser at det ved utgangen av 2000 er opparbeidet en positiv fondsbalanse på om lag 6,4 mill. kroner. Det er dermed grunnlag for å ta ut en del av dette i økte refusjoner til staten under kap. 4425 post 52 med tilsvarende økte utgifter under kap. 1425 post 70.

Det foreslås en økning i bevilgningen under kap. 1425 post 70 med 2,5 mill. kroner. Midlene vil bli nytt til tiltak for å sikre og utvikle lokale bestander av laks, sjøørret, sjørøye og innlandsfisk.

Det foreslås en tilsvarende økning av inntektene under kap. 4425 post 52, gjennom økte refusjoner fra Statens fiskefond.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye både kap. 1425 post 70 og kap. 4425 post 52 med 2,5 mill. kroner.

19.3.3 Post 71 Tilskudd til viltformål, kan overføres

Sammendrag

Midlene på kap. 1425 post 71 skal gå til viltformåltiltak av regional karakter som fordeles av fylkesmenene. Regnskapet for Viltfondet viser at det ved utgangen av 2000 er opparbeidet en positiv fondsbalanse på om lag 15,0 mill. kroner. Det er dermed grunnlag for å ta ut en del av dette i økte refusjoner til staten under kap. 4425 med tilsvarende økte utgifter under kap. 1425.

I forbindelse med de vedtatte endringene i Viltloven, jf. Ot.prp. nr. 37 (1999-2000) og behandlingen av denne, jf. Besl. O. nr. 92 (1999-2000) og den budsjettmessige oppfølgingen av dette, jf. St.prp. nr. 1 (2000-2001) for Miljøverndepartementet, er ordningen med erstatninger for skader voldt av hjortevilt opphevet fra og med 2001. Imidlertid var det ikke mulig å behandle alle søknader fra berørte brukere i 2000 i løpet av skadeåret. Direktoratet for naturforvaltning har derfor lagt til grunn at søknader som ble sendt innen fristen på 1. desember i skadeåret 2000 skulle behandles.

Med bakgrunn i ovennevnte foreslås det en økning i bevilgningen under kap. 1425 post 71 med 2,0 mill. kroner. Det foreslås en tilsvarende økning av inntektene under kap. 4425 post 51 Viltfondet, gjennom økte refusjoner fra Viltfondet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 1425 post 71 med 2 mill. kroner.

Komiteen viser når det gjelder kap. 4425 post 51 til merknader under avsnitt 19.3.4.

19.3.4 Forslag til vedtak kap. 4425 post 51

Komiteen viser til avsnitt 19.3.1 og 19.3.3 og slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 4425 post 51 med i alt 3 mill. kroner.

19.4 Kap. 1426 Statens naturoppsyn (jf. kap. 4426)

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Posten dekker lønns- og driftsutgifter til Statens naturoppsyn. Posten dekker videre utgifter til ulike råd og utvalg, utgifter til IT- og sambandsutstyr, feltutstyr m.m. Posten skal også dekke arbeid med skadedokumentasjon i forbindelse med rovdyrskader på bufe og tamrein og utgifter til statlig jegerkorps.

Den gjennomførte fellingen av ulv i Østerdalen vinteren 2001 medførte økte kostnader for Statens

naturoppsyn på om lag 3,0 mill. kroner. Beløpet inkluderer ved siden av den fellingsmessige utførelsen også andre tiltak iverksatt rundt fellingsopplegget, bl.a. informasjonsopplegg. Ved utarbeidelsen av statsbudsjettet for 2001 var det ikke innarbeidet dekning av kostnader til denne type felling i budsjettet for Statens naturoppsyn. Dersom ikke den ekstraordinære ulvefellingen i Østerdalen skal gå på bekostning av andre høyt prioriterte tiltak i regi av Statens naturoppsyn, er det nødvendig å styrke bevilgningen under kap. 1426 post 1.

Med bakgrunn i ovennevnte foreslås det en økning i bevilgningen under kap. 1426 post 1 med 3,0 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

19.5 Kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)

19.5.1 Post 1 Driftsutgifter og post 60 Kommunal naturforvaltning, kan overføres

Sammendrag

Post 1 dekker lønn til ansatte og driftsutgifter i Direktoratet for naturforvaltning, foruten husleie, reiser, samt FoU-prosjekter og utredninger i forbindelse med de faglige oppgaver som er tillagt direktoratet.

19.5.1.1 Bekjempelse av lakseparasitten Gyrodactylus salaris

Sammendrag

Omfanget av infeksjoner med lakseparasitten Gyrodactylus salaris i norske vassdrag gjør det nødvendig med en målrettet og planmessig innsats for å utrydde parasitten og forebygge smitte. Innsatsen, som bygger på forslag til handlingsplan fra Direktoratet for naturforvaltning og Statens dyrehelsetilsyn, skal økes og innebærer at et bredt og variert sett av virkemidler kombineres i behandlingsopplegg som er tilpasset det enkelte vassdrag. Denne innsatsen skal være så effektiv og miljøvennlig som mulig. Erfaringer og faglige råd tilsier at utryddelse av Gyrodactylus salaris fortsatt må baseres på effektiv bruk av rotenon, men regjeringen vil styrke innsatsen for å utvikle alternative og mer miljøvennlige metoder vesentlig. Det tas videre sikte på mer omfattende bruk av fiskesperrer i infiserte vassdrag. Arbeidet med smitteforebyggende og smittebegrensende tiltak skal intensiveres. I tillegg skal kultiveringsvirksomheten i infiserte vassdrag opphøre.

Regjeringen ønsker å videreføre den aktive bekjempelsesstrategien og styrke mulighetene for en vellykket og miljøvennlig bekjempelse av Gyrodactylus salaris som et ledd i sin politikk for å bevare og styrke norske bestander av villaks. Denne strategien skal gjennomføres ved å kombinere effektiv bruk av kjemikalier med andre smittebegrensende og smitteforebyggende tiltak. Gjentatt bruk av rotenon vil imidlertid føre til at øko-

systemene trenger lengre tid til restitusjon, og det kan øke faren for opphopning av kjemikalier i sedimenter. Behandlinger av vassdrag skal derfor gjennomføres på en forurensningsmessig mest mulig forsvarlig måte, slik at økosystemene restitueres i løpet av rimelig tid og med minst mulig fare for opphopning av kjemikalier i sedimentene. Det har lenge vært et ønske å finne effektive og miljøvennlige alternativer til rotenon for behandling av Gyrodactylus-infiserte vassdrag.

På grunnlag av en rapport om alternative metoder for bekjempelse av Gyrodactylus salaris utarbeidet av VESO Trondheim på oppdrag fra Direktoratet for naturforvaltning er det satt opp en liste over ulike stoffer som bør vurderes for videre utprøving, herunder metallioner, halamid og ozon. Det må i tilknytning til dette arbeidet gjennomføres forskning på parasitten bl.a. for å klarlegge effektiv dose for aktuelle stoffer. Arbeidet på dette feltet vil bli gitt økt prioritet fremover.

Fiskesperrer som effektivt hindrer oppvandring av laks gjennom flere år kan være en alternativ behandlingsmetode dersom sperrene hindrer reproduksjonen av vertsfisk i vassdraget. Det er likevel grunn til å tro at fiskesperrer i det alt vesentlige vil utgjøre et supplement til rotenonbehandling ved å redusere lengden på den elvestrekning som må behandles med kjemiske midler. Sperrer vil således også bidra til å ivareta forurensningsmessige hensyn i bekjempelsesarbeidet. Bruk av fiskesperrer har hittil hatt et relativt beskjedent omfang, men Direktoratet for naturforvaltning har nå fått gjennomført en utredning om bruk av fiskesperrer i større vassdrag. Utredningen sannsynliggjør at sperrer som stanser all oppvandring av fisk i store vassdrag over lang tid kan bygges uten å komme i konflikt med hensynene til bl.a. flomsikring og allmenne interesser for øvrig.

En rekke av de tiltak som det her er redegjort for vil kreve framskaffelse av ny kunnskap. Det er for inneværende år satt av midler til igangsetting av et eget ti-årig forskningsprogram på villaks over Miljøverndepartementets budsjett, og det legges opp til at forskning knyttet til bekjempelse av Gyrodactylus salaris vil bli styrket og koordinert innenfor rammene av dette programmet.

Regjeringen ønsker å styrke bekjempelsen av Gyrodactylus salaris gjennom en målrettet innsats på de feltene som er beskrevet over, i første omgang over en periode på 5 år. Innsatsen i denne perioden vil bli fulgt opp i de berørte departementers årlige budsjettproposisjoner. Som ledd i dette arbeidet foreslås det en økning i bevilgningen på til sammen 3,0 mill. kroner under kap. 1427 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Komiteen viser for øvrig til bevilgningsforslag under kap. 1427 post 1 nedenfor.

19.5.1.2 Arbeidet med EUs vanndirektiv

Sammendrag

Regjeringen bestemte i april 2001 at EUs rammedirektiv for vann skal iverksettes. Iverksettingen av direktivet vil bli krevende, og forutsetter bl.a. en del forsøksprosjekter i utvalgte områder. I lys av dette er det behov for å styrke Direktoratet for naturforvaltning sitt driftsbudsjett for 2001.

Med bakgrunn i arbeidet med EUs vanndirektiv foreslås en økning i bevilgningen under kap. 1427 post 1 med 0,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Komiteen viser for øvrig til bevilgningsforslag til kap. 1427 post 1 nedenfor.

19.5.1.3 Leie av jaktrett for å redusere konflikter i forhold til jaktrettsnavere

Sammendrag

I tråd med St.prp. nr. 1 (2000-2001) har Miljøverndepartementet i samarbeid med aktuelle organisasjoner utarbeidet en prøveordning der staten tilbyr seg å leie jaktrett innenfor revirerområder for familiegrupper av ulv. Siktemålet med prøveordningen er å redusere konflikter i forhold til jaktrettsnavere som blir berørt økonomisk i forbindelse med forvaltningen av ulv. Innenfor prøveordningen vil det også være aktuelt at staten gjennom framleie bidrar til utvikling av jaktformer som er forenlige med en naturlig forekomst av ulv i visse områder. Dette kan føre til at ordningen også vil generere leieinntekter til staten. Departementet tar sommeren 2001 sikte på å prøve ut ordningen blant et representativt utvalg av jaktrettsnavere. I første omgang er det aktuelt å utvikle en slik prøveordning i forhold til elgjakt. Også andre jaktbare arter kan imidlertid være aktuelle. En utprøving bør videreføres gjennom 2-3 år med sikte på en grundig gjennomgang av erfaringer knyttet til ordningen i forbindelse med ny stortingsmelding om rovviltpolitikken i løpet av 2003.

Med bakgrunn i prøveordning med jaktleie foreslås det en økning i bevilgningen på 0,5 mill. kroner under kap. 1427 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Komiteen viser for øvrig til bevilgningsforslag til kap. 1427 post 1 nedenfor.

19.5.1.4 Prosjekt om jordbrukets kulturlandskap

Sammendrag

Det er behov for å øke utgiftene under kap. 1427 post 1 med 1,0 mill. kroner for å dekke nødvendige utgifter til det pågående prosjektet om tilstandsovervåking og resultatkontroll i jordbrukets kulturlandskap. Prosjektet skal gi en oversikt over utviklingstendenser i jordbrukets kulturlandskap og blant annet gi grunnlag for bedre resultatrapportering til Stortinget og forvaltning

gen. Totalrammen for prosjektet er på 6,1 mill kroner for prosjektåret 2000/01.

Med bakgrunn i prosjekt om jordbrukets kulturlandskap foreslås det at bevilgningen under kap. 1427 post 1 økes med 1,0 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen viser til forslag om bevilgning under kap. 1427 post 1 nedenfor.

19.5.1.5 Forslag om bevilgning kap. 1427 post 1 og post 60

Sammendrag

Med bakgrunn i ovennevnte saker foreslås en økning i bevilgningen på til sammen 5,0 mill. kroner under kap. 1427 post 1. Av dette foreslås det 1,5 mill. kroner i inndekning gjennom reduksjon av bevilgningen under kap. 1427 post 60 Kommunal naturforvaltning. Innsparingen under kap. 1427 post 60 er mulig da en del tidligere gitte tilsagn under Aksjon Vannmiljø ikke kommer til utbetaling.

Komiteens merknader

Post 1

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 1427 post 1 med i alt 5 mill. kroner.

Post 60

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere post 60 med 1,5 mill. kroner.

19.5.2 Post 33 Statlig erverv, barskogvern, kan overføres

Sammendrag

Posten dekker utgifter til erstatning av eiers og rettighetshavers økonomiske tap ved barskogvern etter naturvernloven, jf. erstatningsreglene i loven. Posten skal også dekke kjøpe av barskogområder som er vernet etter naturvernloven, samt utgifter som staten som grunneier har i forbindelse med forvaltningen av innkjøpte eiendommer.

Avvikling av makeskifte

Sammendrag

Ved behandlingen av St. meld. nr. 40 (1994-95) Opptrapping av barskogvernet fram mot år 2000, la Stortinget vekt på at makeskifte skulle være et alternativ til ordinær erstatning i forbindelse med gjennomføringen av barskogvernet. Vernemyndigheten ble bedt om å legge stor vekt på å skaffe egnede makeskiftearealer, enten ved kjøp, gjennom konsesjonsvilkår, bruk av forkjøpsrett eller ved at Statsskog SF og Opplysningsvesenets Fond stilte eiendommer til rådighet.

Erfaringene har vist at egnede makeskiftearealer kan være vanskelig å skaffe til veie. Dette skyldes i hovedsak liten omsetning av skogbrukseiendommer. I tillegg er det for flere områder innledet forhandlinger om kjøp av makeskiftearealer som ikke førte fram fordi en ikke

kom til enighet om pris. Selv om staten her kan betale høyere pris enn ved konsesjonspliktige eiendomsoverdragelser, er det fra statens side likevel lagt vekt på at pris skal stå i rimelig forhold til eiendommens faktiske verdi. Generelt har det vært vanskelig å få tak i egnede makeskiftearealer i områder med aktivt skogbruk. Samtidig er det nettopp i slike områder at næringskonflikter knyttet til vern er størst og ønsket om makeskifte sterkest.

Mulighetene for å få tak i egnede områder reduseres dersom vernemyndighetene venter til etter at vernevedtak er fattet før en starter med erverv av aktuelle områder. Berørte skogeiere forventer at vernemyndighetene engasjerer seg når aktuelle eiendommer kommer på salg, selv om vernevedtak ennå ikke er fattet. Slik sett er det viktig å følge opp alle aktuelle områder som legges ut for salg, noe som imidlertid er meget ressurskrevende. Verneprosessen vil medføre at en del av de foreslåtte områdene ikke blir vernet. I slike tilfeller vil et tidlig oppkjøp av makeskiftearealer bety at staten har kjøpt eiendommer som ikke kan benyttes i makeskifte.

Makeskifte er et erstatningstilbud til grunneier i stedet for pengeerstatning. Dette innebærer at grunneier i løpet av makeskifteprosessen kan trekke sitt ønske om makeskifte, og kreve erstatning i stedet. Det er flere eksempler på at det over lang tid er nedlagt betydelig ressurser i å få fram realistiske tilbud om makeskifte og at grunneier likevel i slutfasen foretrekker pengeerstatning.

At staten ved Direktoratet for naturforvaltning i en periode blir sittende som grunneier, representerer både kostnader og en rekke andre problemstillinger som følger av forvaltningsansvaret for eiendommene. Dette kan for eksempel være kostnader knyttet til lovpålagt sikring av brønner/dammer og bygninger på eiendommene, samt andre grunneierforpliktelser knyttet til for eksempel administrasjon av jakt- og fiskerettigheter, medfinansiering av skogsveier etc. Slike oppgaver medfører betydelig administrasjon og samlet sett større kostnader enn inntekter.

Samlet sett har arbeidet med makeskifte ikke gitt de resultater som en har håpet på. Til tross for at omfattende arbeid og betydelige kostnader er nedlagt er kun ett makeskifte gjennomført hittil. I alt 14 eiendommer er innkjøpt av Direktoratet for naturforvaltning med formål makeskifte. Mangelen på gjennomførte makeskifter bidrar til at ordningen ikke har virket konflikt-dempende i den grad som var forutsatt. Det vil være mer rasjonelt, både for skogeiere og for myndighetene, at grunneiere som får skog båndlagt ved vern og som ønsker alternative skogarealer, selv agerer i markedet for å kjøpe skogeiendommer som de anser som næringsmessig attraktive. Makeskifteordningen foreslås derfor avvirket som virkemiddel ved gjennomføring av barskogvernet. Det forutsettes likevel at arealer innkjøpt til makeskifteformål ikke avhendes før det er klart at de ikke kan benyttes til makeskifte. Dette vil

også kreve at det fortsatt settes av ressurser i Direktoratet for naturforvaltning og på regionalt nivå.

Økning av tilsagnsfullmakten m.m.

Gjennomføringen av verneplanene for barskog skal sluttføres med siste vernevedtak for delplan Midt Norge og delplan Øst Norge i hhv. 2001 og 2002. Delplan Vest Norge ble vedtatt i 1999 og delplan Nord Norge ble vedtatt i 2000.

Det har vist seg at gjennomføringen av verneplanene for barskog har hatt høyere kostnader enn opprinnelig antatt, jf. St.prp. nr. 1 (2000-2001) for Miljøverndepartementet. Erfaringene fra gjennomførte og utbetalte erstatningsoppgjør som vedrører vedtatt vern i 1999 og 2000, viser at det kan bli behov for å justere kostnadsanslagene for disse delplanene. Dette vil kunne få konsekvenser for både behovet for tilsagnsfullmakt og bevilgning på post 33 for 2001. Det foreligger p.t. ikke godt nok erfaringsmateriale til å foreslå begrunnede endringer.

Det er imidlertid nødvendig allerede nå å øke tilsagnsfullmakten for 2001 knyttet til gjennomføring og avslutning av 4 makeskiftesaker som er besluttet gjennomført før ordningen avvikles, jf. ovennevnte redegjørelse. Det var ikke mulig å innarbeide anslag for utgifter til anskaffelse av disse makeskifteobjektene ved utarbeidelsen av statsbudsjettet for 2001. Kjøp av disse områdene med sikte på makeskifte vil måtte dekkes av tilgjengelig bevilgning på post 33. Dette medfører behov for å øke tilsagnsfullmakten for 2001 tilsvarende, for at annet planlagt vern for 2001 ikke skal utsettes.

Forventet kjøpesum inkl. omkostninger for de 4 ovennevnte områdene er usikre og kan vise seg å bli endret avhengig av utfallet av kjøpsforhandlingene.

Med bakgrunn i ovennevnte foreslås det å øke tilsagnsfullmakten på kap. 1427 post 33 med til sammen 6,0 mill. kroner for 2001, dvs. en økning fra 173,844 mill. kroner til 182,844 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om økt tilsagnsfullmakt, jf. forslag XXIII under kap. 25 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, går imot forslaget om å avvike makeskifteordningen som virkemiddel ved gjennomføring av barskogvern. Flertallet mener makeskifte er et konfliktløsende tiltak som i mange tilfeller er et bedre alternativ for alle berørte parter enn ekspropriasjon. Siden erstatningen ved makeskifte står i direkte forhold til det arealet som er avgitt, sikrer man også en mer fullgod erstatning enn ved ordinære ekspropriasjonsvederlag, som sjelden tar hensyn til verdiskapingspotensialet på eiendommen. Makeskifte gjør det dermed mulig å gjennomføre

offentlige inngrep relativt smertefritt, og kan i enkelte tilfeller også legge grunnlag for en mer rasjonell eien-
domsstruktur. Flertallet mener man må avvente
ytterligere erfaringer med makeskifte i forbindelse
med barskogvern for man evaluerer ordningen, og
viser til at Stortinget nylig har behandlet Ot.prp. nr. 76
(2000-2001) der Jordskifteverket gis muligheter til å
spille en mer aktiv rolle for å legge til rette for make-
skifter.

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427):	
	33	Statlige erverv, barskogvern, <i>kan overføres</i> , for høyes med.....	2 000 000
		fra kr 30 489 000 til kr 32 489 000	

19.6 Kap. 1441 Statens Forurensningstilsyn (jf. kap. 4441)

Post 73 Tilskudd til biloppsamlingsystemet

Sammendrag

Bevilgningen under posten skal dekke tilskudd til biloppsamlingsfirmaer for å sikre forsvarlig og miljø-
vennlig innsamling og behandling av bilvrak.

Bevilgningen på posten for 2001 er basert på et
anslag om at ca. 90 000 biler blir innlevert til vraking.
Imidlertid er det nå grunn til å forvente at antall vrak
vil bli høyere. Det vises til at budsjettet for 2000 var
basert på at 90 000 biler ble levert til vraking, mens års-
regnskapet viste at hele 103 000 biler var samlet inn.

Miljøverndepartementet forventer at det vil bli innle-
vert 10 000 flere vrak til biloppsamlingsystemet i
2001 enn forutsatt. Dette får økonomiske konsekven-
ser for budsjetteringen av posten.

Bevilgningen på posten foreslås derfor økt med 3,6
mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Post 75 Utbetaling av pant for bilvrak, overslagsbevilgning

Sammendrag

Det vises til omtalen ovenfor om at Miljøverndepartementet forventer at det vil bli innlevert 10 000 flere bilvrak enn tidligere lagt til grunn. Tilskuddet pr. bilvrak er 1 500 kroner.

Bevilgningen på posten foreslås derfor økt med 15,12 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Post 76 Refusjonsordninger

Sammendrag

På posten er det i 2001 bevilget 60,0 mill. kroner for å stimulere til økt innlevering av spillolje for godkjent behandling gjennom å refundere avgift på salg av smø-
reolje.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sine merknader i Stortingets behandling av St.meld. nr. 24 (2000-2001) Rikets miljøtilstand, om barskogvern og behovet for å styrke dette. Situasjonen i dag er slik at Norge har vedtatt å verne mindre enn sine naboland Finland og Sverige, noe som kan bidra til å svekke vår anseelse internasjonalt og i markedet for tømmerprodukter.

Dette medlem ønsker derfor å styrke denne posten med 2 mill. kroner, og fremmer følgende forslag:

I fjor ble refusjonssatsene satt ned og grunnlaget for refusjon ble utvidet. Det var antatt at endringen i utbetalingsgrunnlaget ville føre til at mer spillolje ble samlet inn. Tallene for 2000 viser imidlertid en svak nedgang i totalmengden av ikke refusjons berettiget olje. Hvis en derimot også inkluderer oljeholdig vann i totalregnskapet over spilloljeinnsamling, har det vært en økning i innsamlet mengde fra 1999 til 2000. Nye prognoser tilsier en utbetaling på 50,0 mill. kroner.

Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 10,0 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

19.7 Kap. 1443 Statens beredskapsansvar mot akutt forurensning

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Posten dekker driftsutgifter til den statlige beredskapen mot akutt forurensning. I tillegg til lønns- og reiseutgifter i tilknytning til beredskapen skal posten dekke leie- og vedlikeholdsutgifter for depoter, øvelser og beredskapsavtaler, samt vedlikehold av beredskapsutstyr.

Statens oljevernberedskap er innrettet mot større tilfeller av akutt forurensning fra skip og ukjent kilde. Statens forurensningstilsyn (SFT) har nylig fremlagt en miljørisiko- og beredskapsanalyse av statens oljevernberedskap. Analysen viser et behov for en styrking av oljevernberedskapen langs hele kysten. SFT har ovenfor Miljøverndepartementet foreslått bl.a. innkjøp av mer oljevernutstyr samt økt hyppighet av øvelser og opplæring av personell. På bakgrunn av analysen og havariene av "Green Ålesund" og "John R" ser Miljøverndepartementet behov for at det settes i gang enkelte strakstiltak allerede i år for å styrke den statlige oljevernberedskapen før neste vinter.

Bevilgningen på posten foreslås derfor økt med 2,0 mill. kroner for å kunne sette i verk ekstra tiltak rettet mot øvelser og opplæringsaktiviteter for den statlige beredskapsstyrken, med spesiell fokus på Nord-Norge.

Hensikten med øvelsene er å få trent og samkjørt det interkommunale og det statlige beredskapsapparatet.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er bekymret for den forurensning gamle skipsvrak medfører med hensyn til fare for oljesøl og lekkasje. Dette er forhold som må løses ved at oljen samles inn og vrak fjernes uten unødvendig opphold. Forsinkelser vil medføre ytterligere og unødvendig forurensning av kysten.

Disse medlemmer mener at for å få fart på denne presserende oppryddingen, vil vi avsette ytterligere 20 mill. kroner til dette arbeidet.

Disse medlemmer viser bl.a. til spørsmål i spørretimen 25. april 2001 fra representanten Kenneth

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1443		Statens beredskapsansvar mot akutt forurensning:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 30 806 000 til kr 52 806 000"	22 000 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sine merknader til kap. 1441 post 39 i kap 23, der dette medlem går inn for økte bevilgninger til opprydding i skipsvrak og PCB-forurensning langs kysten.

19.8 Kap. 4442 Miljødata, forurensning og miljøeffektivitet (jf. kap. 1442)

Post 90 Salg av aksjer

Sammendrag

På posten er det budsjettet med inntekter fra salg av aksjer i Norsas A/S.

Statens eierandel på 52 pst. av aksjene i selskapet Norsk kompetansesenter for avfall og gjenvinning (Norsas) ble avtalt solgt til private interesser den 29. september 2000. Etter Stortingets samtykke til overdragelsen gjennom behandlingen av St.prp. nr. 1 (2000-2001), ble statens andel av salgssummen, 2,549 mill. kroner overført til Miljøverndepartementets konto den 5. januar 2001.

En ber om at bevilgningen under kap. 4442 post 90 økes med 2,549 mill. kroner for inntektsføring av salg av aksjer.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Svendsen, vedrørende oljelekkasjene på Narvik havn fra "Erich Giese" og til skriftlig spørsmål nr. 7, 1998, samt skriftlig spørsmål nr. 355, 2000 fra representanten Øyvind Korsberg vedrørende skipene "Boiki" og "Murmansk".

Disse spørsmålene tar for seg fare for oljeforurensning fra havarete skip og visuell forsøpling av skipsvrak. Svarene fra de ulike miljøvernministrene viser at det er svært liten vilje fra statlig hold til å gjøre noe med disse problemene. Disse medlemmer er imidlertid kjent med at man i disse dager er i gang med fjerning av "Boiki" som forliste i 1988. Dette viser at det i mange tilfeller tar altfor lang tid fra et fartøy forliser til det blir fjernet.

Disse medlemmer viser til at det er mange skipsvrak langs kysten, og at det bare i de tre nordligste fylkene er registrert over 500 vrak.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

19.9 Kap. 2422 Statens miljøfond

Post 90 Statens miljøfond, lån

Sammendrag

Statens miljøfond ble etablert i 1998 som en låneordning med formål å sikre finansiering av prosjekter som bidrar til å redusere utslipp av klimagasser og andre miljøskadelige utslipp. Det er gitt tilsagn for hele post 90 sin opprinnelige utlånsramme på 250,0 mill. kroner.

Tilsagnsfullmakten på posten for 2001 ble beregnet i september 2000, og forslag til denne ble lagt fram for Stortinget i St.prp. nr. 1 (2000-2001) i oktober.

I november viste det seg at postens bevilgning for 2000 var satt for høyt, og bevilgningen ble foreslått satt ned med 15,0 mill. kroner i forbindelse med ny salderingen, jf. St.prp. nr. 22 (2000-2001). Ut fra dette var det et behov for å sette opp tilsagnsfullmakten for 2001 med 15. mill. kroner. Ved avslutningen av statsregnskapet for 2000 hadde imidlertid posten et merforbruk på 9,8 mill. kroner, jf. Miljøverndepartementets forklaringer til statsregnskapet for 2000. Dette reduserte behovet for å sette opp tilsagnsfullmakten i 2001 tilsvarende. Vi ber derfor om at tilsagnsfullmakten for 2001 økes med 5,256 mill. kroner fra 69 900 000 kroner til 75 156 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag XXIII nr. 2 under kap 25 Komiteens tilråding.

19.10 Kap. 1463 Regional og lokal planlegging*Post 1 Driftsutgifter**Post 75 Miljøvennlig byutvikling, kan overføres (NY)
Sammendrag*

I St.meld. nr. 24 (2000-2001) om Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand, har Regjeringen varslet at den vil styrke innsatsen for å løse miljøutfordringene i de største byene, med særlig fokus på bolig- og næringsutvikling, samferdsel og arealforvaltning innenfor rammen av en bærekraftig byutvikling. Som oppfølging av fornyelsesprogrammet, er det satt igang et samarbeid mellom flere departementer, næringslivsaktører og utvalgte byer for å stimulere til bedre langsiktige areal- og transportløsninger og mer miljøvennlig handling lokalt.

Å forbedre bymiljøet er et langsiktig arbeid. Regjeringen ser det imidlertid som viktig raskt å kunne gjennomføre tiltak som bygger opp under den langsiktige strategien. Innsatsen i 2001 vil bli rettet mot tiltak i Groruddalen som ledd i Regjeringens innsats med å forbedre miljøet i denne delen av hovedstaden fram til 100-årsjubiléet for Norges frigjøring i 2005. Staten vil stimulere organisasjoner og næringsliv til å medvirke i dette arbeidet. Dette gjelder bl. a. oppryddingstiltak og utvikling av gode møtestedet for befolkning, kultur og næringsliv.

Miljøverndepartementet foreslår at det under kap. 1463 opprettes en ny post 75 med en bevilgning på 1,0 mill kroner mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap. 1463 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1463 post 1 og ny post 75.

19.11 Kap. 1465 Statens kjøp av tjenester

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1465		Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk	
	21	Betaling for statsoppdraget, for høyes med fra kr 345 690 000 til kr 348 108 000"	2 418 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1465 post 21.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1465		Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk:	
	21	Betaling for statsoppdraget, for høyes med fra kr 345 690 000 til kr 349 608 000"	3 918 000

19.12 Kap. 2465 Statens kartverk**i Statens kartverk***Post 21 Betaling for statsoppdraget**Kap. 5465 Statens kartverk**Post 1 Salg av anleggsmidler (NY)**Sammendrag*

Statens kartverk og Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) har forhandlet om en samarbeidsavtale som sikrer mer optimal drift av etatenes fartøyer. Som følge av samarbeidet vil Kartverkets fartøy M/S Sjømåleren kunne tas ut av drift fra 1. juli 2001 og selges. Kartverket vil isteden kunne utnytte FFIs båt M/S H.U. Sverdrup som er velegnet for Kartverkets behov.

Idet salgsprosessen ikke er påbegynt settes salgsinntekt for M/S Sjømåleren lik bokført verdi pr. 1. juli 2001 på 3,918 mill. kroner. Dette foreslås inntektsført på kap. 5465 ny post 1

Det foreslås at inntektene fra salget brukes til en økning i innsatsen for produksjon av elektroniske sjøkart. Forslaget er et ledd i arbeidet med å følge opp vedtak om opptrapping og fullføring av elektronisk sjøkartlegging langs norskekysten innen 2006. Dette vil styrke selve oppmålingsarbeidet som er en særlig innsatskrevende prosess.

Det foreslås derfor at bevilgningen under kap. 1465 post 21 økes med 3,918 mill. kroner mot en tilsvarende bevilgning over kap. 5465 nyopprettet post 1. kap. 2465.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 5465 ny post 1.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til merknad under avsnitt 19.2 i kap. 1422 post 1 og foreslår inndekning av 1,5 mill. kroner under kap. 1465 post 21.

Flertallet fremmer følgende forslag:

(jf. kap. 5491 og 5603)*Post 24 Driftsresultat**Avskrivninger som følge av salg av M/S Sjømåleren*

M/S Sjømåleren er aktivert som anleggskapital i Kartverkets kapitalregnskap og vil stå bokført med 3,918 mill. kroner på salgstidspunktet. Det må derfor foretas en ekstraordinær avskrivning over kap. 2465 post 24 underpost 3 Avskrivninger. Beløpet motsvares av en inntektsføring i statens forretningsdrift under kap. 5491 post 30 Avskrivninger. Endringen medfører at overskuddskravet på driftsresultatet til Statens kartverk under kap. 2465 post 24 reduseres med 3,918 mill. kroner fra et overskudd på 4,0 mill. kroner til et overskudd på 82 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 2465 post 24.

Komiteens medlem representanten Steinar Bastesen viser til at M/S Sjømåleren ble kjøpt først i 1990-tallet for omlag 21 mill. kroner og senere er påkostet nesten 30 mill. kroner. M/S Sjømåleren har derfor kosten staten v/Kartverket omlag 50 mill. kroner i investeringer og påkostninger.

Dette medlem mener at det er uansvarlig av myndighetene å selge et høyst funksjonelt fartøy som det er stort behov for, til en anslått pris som er langt under det som må kunne forventes å oppnås ved et eventuelt salg.

Dette medlem viser også til at den senere tids debatt vedrørende kystovervåking og sikkerheten langs kysten, har vist for allmennheten av det bokstavelig talt er store hvite flekker på sjøkartene. Dette medlem mener derfor at der skulle være behov for minst to målefartøyer. Dette medlem stiller seg tvilende til at målsettingen som Regjeringen har lagt opp til om å fullføre kartleggingen innen 2006, kan oppnås innen denne fristen. Dette medlem er kjent med at den som i sin tid solgte M/S Sjømåleren til Kartverket nå er sterkt inne i bildet som kjøper.

Dette medlem er også tvilende til om M/S H. U. Sverdrup, som ikke er spesialbygd for måling, kan fungere like godt som den spesialbygde M/S Sjømåleren. Når man i tillegg vet at M/S H. U. Sverdrup også skal betjene FFIs behov, er løsningen som departementet foreslår lite gunstig for de sjøfarende og deres sikkerhet.

Dette medlem mener det kan være behov både for M/S H. U. Sverdrup og M/S Sjømåleren. Dette medlem mener det er åpenbart at det må leies inn eksterne ressurser om man selger M/S Sjømåleren. Dette medlem må derfor stille spørsmål om M/S Sjømåleren er tenkt innleid i denne forbindelsen. Dette medlem går derfor imot salg av M/S Sjømåleren.

På denne bakgrunnen går dette medlem imot Regjeringens bevilgningsforslag over kap. 2465 post 24.

Teknisk endring på Kartverkets driftskapittel

Sammendrag

Betaling for statsoppdraget over kap. 1465 post 21 er både en inntekt og en utgift på underposter under kap. 2465 post 24. Miljøverndepartementet foreslår derfor å endre disse to underpostene i tråd med de ovenfor foreslåtte endringene på statsoppdraget. Videre ble kap. 1465 post 21 i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2001 økt med 20,0 mill. kroner uten at driftsinntekter reduseres med tilsvarende, jf. St.prp. nr. 1 (2000-2001). Departementet foreslår en tilsvarende teknisk endring for også å fange opp dette vedtaket.

Som følge av inntekten fra salg av M/S Sjømåleren og styrkingen av bevilgningen over kap. 1465 post 21 i Stortinget, foreslås derfor at kap. 2465 post 24 underpost 1 Driftsinntekter reduseres med 23,918 mill. kroner og at underpost 2 Driftsutgifter økes tilsvarende.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 2465 post 24 underpost 1 og underpost 2.

19.13 Kap. 1470 Internasjonalt samarbeid, tiltak for luftmiljø og polarforvaltning*Post 1 Driftsutgifter**Post 73 Miljøtiltak i nikkilverkene på Kola, kan overføres, forslag til nytt stikkord: kan nyttes under kap. 1470 post 1*

Sammendrag

Miljøverndepartementet viser til omtale av utviklingen i prosjektet for miljøtiltak ved nikkilverkene på Kola i de årlige budsjettproposisjonene siden 1991. Saken ble også drøftet i Stortinget 11. mai 2000 på grunnlag av en interpellasjon. I Innst. S. nr. 9 (2000-2001) fra Stortingets energi- og miljøkomite sier komiteen seg enig i at tilsagnsfullmakten på inntil 270 mill. kroner til modernisering av nikkilverket i Petsjenga opprettholdes i påvente av at Regjeringen kommer tilbake til Stortinget med en egen proposisjon under forutsetning om positivt styrevedtak i Den nordiske Investeringsbanken (NIB) og en tilfredsstillende miljøvurdering av prosjektet.

Styret i NIB vedtok 1. mars 2001 å yte et lån til Norilsk Nikel på inntil 30 mill. USD som bidrag til å finansiere modernisering av nikkilverket i Petsjenga. Statens forurensningstilsyn (SFT) uttaler i brev til Miljøverndepartementet 26. april 2001 at de foreliggende planer for modernisering av Petsjenganikkel-kombinaten gir mulighet for å redusere utslipp med minst 90 pst. svoveldioksyd (SO₂) og minst 90 pst. tungmetaller til luft, gitt visse vilkår. Det er i proposisjonen redegjort nærmere for saken. Regjeringen mener derfor at Stor-

tingets to hovedforutsetninger for å utløse tilskuddsfullmakten nå er til stede.

Regjeringen mener at Stortingets to hovedforutsetninger for vedtaket om tilsagnsfullmakten nå er oppfylt. Regjeringen tilrår derfor at Stortinget utløser deler av tilsagnsfullmakten på 270 mill. kroner ved å gi førstegangsbevilgning til prosjektet i 2001. Regjeringen vil i senere budsjettproposisjoner komme tilbake med forslag til bevilgning til prosjektet i tråd med den skiserte fremdriften og investeringsplanen.

Tilskuddet vil ikke bli utbetalt før Norge får en tilfredsstillende avtale med Russland som sikrer at den norske bevilgningen kommer mest mulig uavkortet frem til mottaker, samt at alle avtalene knyttet til forvaltningen av tilskuddet er undertegnet. Regjeringen foreslår en bevilgning for 2001 på 43,2 mill. kroner i tilskudd under kap. 1470 post 73 og en økning av bevilgningen på kap. 1470 post 1 på 1,0 mill. kroner til å dekke utgiftene ved forvaltning av tilskuddet i 2001. Stikkordet "kan nyttes under" foreslås knyttet til post 73 slik at eventuelle merutgifter ved forvaltningen av tilskuddet dekkes ved overskridelse av post 1 mot tilsvarende innsparinger under post 73. Som en følge av at det foreslås bevilget til sammen 44,2 mill. kroner til nikkerverkene på Kola under kap. 1470 post 1 og 73, foreslås det at tilsagnsfullmakten reduseres med 44,2 mill. kroner fra 270,0 mill. kroner til 225,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å øke bevilgningen under kap. 1470 post 1 og ny post 73.

Komiteen slutter seg også til Regjeringens forslag til tilsagnsfullmakt, jf. forslag XXIII nr. 3 og til forslag om tilføyelse av stikkord, jf. forslag XXIV, under kap. 25 Komiteens tilråding.

Post 71 Internasjonale organisasjoner

Sammendrag

I statsbudsjettet for 2000 ble kap. 1470 post 71 økt to ganger, både i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett med kr 300 000 og i forbindelse med ny saldering med kr 800 000.

Ved gjennomgang viser det seg at denne posten også i år har for liten bevilgning til å dekke opp de bundne utbetalingene fordi posten ikke er justert for valutaøkninger. Det fremmes derfor forslag om økning av posten på 0,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

19.14 Kap. 1471 Norsk Polarinstitut (jf. kap. 4471)

Post 1 Driftsutgifter

Kap. 4471 Norsk Polarinstitut (jf. kap. 1471)

Post 4 Refusjon fra Svalbardbudsjettet

Sammendrag

Kap. 17 i Svalbardbudsjettet har tittelen "Refusjon til Norsk Polarinstitut". Disse pengene skal inntektsføres under Polarinstituttets kap. 4471 post 4.

For 2001 er det ikke samsvar mellom beløpene på disse to postene. Det fremmes derfor forslag om at inntektskravet på kap. 4471 post 4 justeres ned med 0,779 mill. kroner og tilsvarende på kap. 1471 post 1 på utgiftssiden.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 4471 post 4 og kap. 1471 post 1.

19.15 Forvaltning av jerv

Sammendrag

For å redusere tap og konflikter i forhold til tamreindrift og sauehold har regjeringen signalisert endringer i jerveforvaltningen fra 2001 (jf. St. meld. nr. 24 (2000-2001) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand). I behandlingen av Innst. S. nr. 112 (2000-2001) har Stortinget gitt Regjeringen fullmakt til å gjennomføre avvikling av kjerneområdet for jerv i Sør-Norge dersom dette ut fra en samlet vurdering viser seg nødvendig for å nå de fastsatte mål. Regjeringen igangsatte høsten 2000 en evaluering av jerveforvaltningen. Evalueringen vil bli avsluttet sommeren 2001. Det har også vært gjennomført en evaluering av forsøksordningen med regionale rovviltnemnder for jerv og gaupe som ble iverksatt fra 1997/98.

Departementet vil komme tilbake med en mer detaljert tilbakemelding om resultatene av disse evalueringene til Stortinget i forbindelse med framleggelsen av stortingsmeldingen om Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand høsten 2001.

Det er i proposisjonen redegjort nærmere for tiltak i 2001 og for ny forvaltningsmodell for jerv i Sør-Norge.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen i proposisjonen av forvaltning av jerv til orientering.

20. ARBEIDS- OG ADMINISTRASJONS-DEPARTEMENTET

20.1 Kap. 11 Slottet, Bygdø kongsgård og Oscarshall, jf. kap. 3011

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det ble i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 61 (1999-2000) Omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet 2000 bevilget til sammen 2,060 mill. kroner, hvorav 0,8 mill. kroner var en styrking av Slottsforvaltningens lønnsbudsjett. Ved en inkurie ble ikke bevilgningsøkningen videreført i budsjettet for 2001. Det foreslås derfor at bevilgningen for 2001 under kap. 11 post 1 økes med 800 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Vurdering av arbeidsdelingen mellom Hoffforvaltningen, Slottsforvaltningen og Statsbygg og prinsipper for budsjettering av apanasjen

Sammendrag

Det vises til omtale i St.prp. nr. 1 (2000-2001) for Arbeids- og administrasjonsdepartementet under kap. 11 Slottet, Bygdø kongsgård og Oscarshall, der det heter at Arbeids- og administrasjonsdepartementet har satt i gang et arbeid med sikte på en omfordeling av arbeidsoppgaver mellom Hofforvaltningen og de statlige etatene Slottsforvaltningen og Statsbygg. En arbeidsgruppe under ledelse av Arbeids- og administrasjonsdepartementet, med deltakelse fra Finansdepartementet, Hofforvaltningen, Slottsforvaltningen og Statsbygg, har avlevert en egen rapport om saken. I rapporten drøftes ansvars- og oppgavefordelingen ved forvaltningen av de statseide kongelige eiendommene og prinsippene for budsjettering av apanasjen.

Arbeidsgruppen anbefaler at det ansvaret Slottsforvaltningen i dag har for eiendomsforvaltningen på Slottet, Bygdø Kongsgård og Oscarshall overføres og fordeles mellom Hofforvaltningen og Statsbygg. Det legges til grunn at ansvarsdelingen mellom partene tilpasses de rollene de vil få som henholdsvis eier (Statsbygg) og bruker (Hofforvaltningen). Forslaget innebærer at Slottsforvaltningen nedlegges som selvstendig etat under Arbeids- og administrasjonsdepartementet, og at ansatte og arbeidsoppgaver overføres til Hofforvaltningen og Statsbygg.

Arbeidsgruppen anbefaler videre at det innføres et todelt system for budsjettering av apanasjen. Det foreslås å etablere én bevilgningspost som skal dekke kongefamiliens personlige utgifter, samt utgifter på H.M. Kongens egne eiendommer og kongeskippet. I tillegg foreslås en egen post til drift av kongehusets organisasjon, dekning av utgifter til offisielle oppgaver og utgifter forbundet med driften av de statseide kongelige eiendommene.

Arbeidsgruppens rapport gir et godt grunnlag for det videre arbeidet med disse spørsmålene. Arbeids- og administrasjonsdepartementet vil etter en høring av rapporten arbeide videre med forslagene fra arbeidsgruppen. Regjeringen vil komme tilbake til saken i forbindelse med statsbudsjettet for 2002.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

20.2 Kap. 1500 Arbeids- og administrasjonsdepartementet

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Evalueringsprosjektet Nytt Rikshospital

Under post 21 Spesielle driftsutgifter var det i budsjettet for 2000 avsatt 4 mill. kroner til evaluering av prosjektet Nytt rikshospital. Arbeidet tok lengre tid enn først antatt, og bevilgningen for 2000 ble derfor redusert med 2 mill. kroner, da de resterende midler ville komme til utbetaling i 2001, jf. St.prp. nr. 23 (2000-2001). Det foreslås derfor en gjenbevilgning av 2 mill. kroner for budsjetterterminen 2001.

Opprettelse av en uavhengig granskingskomisjon for dykkevirksomheten i Nordsjøen

I samsvar med Innst. S. nr. 243 (1999-2000) fattet Stortinget følgende vedtak:

"I

Stortinget ber Regjeringen nedsette en uavhengig granskingskomisjon som skal vurdere alle forhold i tilknytning til dykkingen i forbindelse med oljevirksomheten i Nordsjøen i pionertiden. Kommisjonen skal bl.a. klarlegge ansvarsforhold, kompetanse om den fare dykkingen medførte, og de skadevirkninger dykkervirksomheten har påført pionerdykkerne.

II

Stortinget ber Regjeringen, i forbindelse med at det oppnevnes en uavhengig granskingskomisjon, om å vurdere å gi en representant for Nordsjødykkeralliansen en observatørplass i denne kommisjonen."

På denne bakgrunn opprettet Regjeringen den 2. mars 2001 en uavhengig granskingskomisjon som skal kartlegge ansvarsforhold, kompetanse om fare dykkingen medførte og de skadevirkninger dykkevirksomheten kan ha påført pionerdykkerne. Kommisjonen skal på denne bakgrunn blant annet vurdere om det foreligger et juridisk ansvar for myndighetene eller berørte parter.

Kommisjonen består av 4 medlemmer med teknisk, medisinsk og juridisk kompetanse. Det er oppnevnt to medlemmer med medisinsk kompetanse. Det er i mandatet lagt vekt på at kommisjonen i tillegg må knytte til seg annen medisinsk kompetanse som har erfaring fra dykkevirksomhet, både i innland og utland.

Rapport skal avleveres departementet innen utgangen av 2001. På bakgrunn av ovennevnte foreslås bevilgningen under kap. 1500 post 21 økt med 2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 1500 post 21 med i alt 4 mill. kroner.

20.3 Kap. 1502 Tilskudd til kompetanseutvikling

Ny post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Ved lønnsoppgjøret våren 1999 ble partene enige om at inntil 3 mill. kroner av bevilgningen under kap. 1502 skulle kunne disponeres av Arbeids- og administrasjonsdepartementet til lønn for prosjektmedarbeidere og til driftsutgifter for å utvikle etter- og videreutdanningsreformen. Det ble i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 61 (1999-2000) bevilget 2,85 mill. kroner under kap. 1502 post 1 Driftsutgifter til arbeidet. Ved overføring av ubrukte bevilgninger til 2001 gjensto det 2,173 mill. kroner. 0,143 mill. kroner er overført til 2001. Midlene skal kunne anvendes i hele tariffperioden, og en foreslås derfor at resterende 2,030 mill. kroner gjenbevilges for 2001.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under ny post 1.

*Ny post 70 Tilskudd, kan overføres,
kan nyttes under post 1*

Sammendrag

Som en del av hovedtariffavtalen avsatte partene 37 mill. kroner til kompetanseutvikling, jf. St.prp. nr. 74 (1999-2000).

Det ble ført opp 18,5 mill. kroner for 2000, og det gjenstår å bevilge 18,5 mill. kroner på statsbudsjettet for 2001. Det vises til omtale i St.prp. nr. 1 (2000-2001) Arbeids- og administrasjonsdepartementet. Det foreslås en bevilgning på kr 18 500 000 under denne posten. Videre foreslås det at posten tilføres stikkordet "kan nyttes under post 1", da partene er enige om at inntil 4 mill. kroner kan nyttes til lønn for prosjektmedarbeidere og til driftsutgifter for å følge opp etter- og videreutdanningsreformen.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1502 ny post 70.

20.4 Kap. 1520 Statskonsult - Direktoratet for forvaltningsutvikling, jf. kap. 4520

Sammenslåing av Statskonsult og Statens informasjonstjeneste

Sammendrag

Regjeringen har besluttet å slå sammen Statskonsult og Statens informasjonstjeneste fra 1. juli 2001. Årsaken er at Regjeringen ønsker et mer slagkraftig og samordnet virkemiddelapparat i forvaltnings- og informasjonspolitikken. Det nye direktoratet får navnet Statskonsult og blir et direktorat for kommunikasjon, kompetanse og forvaltning.

I forbindelse med sammenslåingen foreslås det at kap. 1521 Statens informasjonstjenestes post 1 reduseres med 20 174 000 kroner og post 21 med 20 046 000 kroner. Samtidig økes Statskonsults kap. 1520 post 1 med 20 174 000 kroner og det opprettes ny post 21 Spesielle driftsutgifter hvor det bevilges 20 046 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteen viser til Finansministerens brev 28. mai 2001 hvor det framgår at det i den trykte utgaven av St.prp. nr. 84 (2000-2001) vil være tatt hensyn til at post 21 under kap. 1520 er ny i 2001-budsjettet og at bevilgningsforslaget vil bli rettet opp i henhold til dette.

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1520 postene 1 og 21 og kap. 1521 postene 1 og 21.

20.5 Kap. 1522 Statens forvaltningstjeneste, jf. kap. 4522

Oppgradering og forbedret funksjonalitet i Odin Sammendrag

Odin er Regjeringens sentrale fellestjeneste for publisering og dialog på internett. Det er derfor viktig for departementsfellesskapet at Odin fungerer godt. I den senere tid er det synliggjort flere kapasitetsmessige og funksjonelle begrensninger ved dagens løsning. Bl.a. tar det for lang tid fra et dokument publiseres til det er tilgjengelig for publikum. Det er viktig å foreta nødvendige oppgraderinger for at Odin fortsatt skal være en aktuell og pålitelig tjeneste.

Driftsstatistikken viser en markant økning i bruk (over 80 pst. økning i bruken av nye Odin). I tillegg er det en betydelig volumøkning i dokumenter som krever mer lagerplass både på versjonen innenfor og utenfor brannmuren. For å sikre tilgangen til Odin, er det også nødvendig å oppgradere kapasiteten på maskinvaren.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 1522 post 1 økes med 3 mill. kroner til engangsinvestering for forbedring av Odin.

Statens forvaltningstjeneste overtar Miljøverndepartementets vakthold fra 1. juli 2001

Vaktholdet i Miljøverndepartementet skal fra 1. juli 2001 overtas av Statens forvaltningstjeneste. Midler til dekning av vaktholdet er tidligere bevilget under kap. 1400 post 1.

Det foreslås overført 350 000 kroner fra kap. 1400 post 1 til kap. 1522 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 1522 post 1 med i alt 3,35 mill. kroner og å redusere kap. 1400 post 1 med 350 000 kroner.

20.6 Kap. 1542 Tilskudd til Statens Pensjonskasse og pensjonsordningen for apoteketaten

Sammendrag

Post 1 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Som følge av lønnsoppgjøret for lærere og enkelte andre grupper, samt opphevelsen av knekkpunktet, har størsteparten av virksomhetene som er pålagt å betale arbeidsgiverandel til SPK fått arbeidsgiverandelen økt med virkning fra 1. januar 2001. For disse virksomhetene øker premien både som følge av at lønnen øker og som følge av at premiesatsen øker.

I budsjettet for 2001 er det lagt inn kompensasjon for økte utgifter som følge av økt lønnsnivå, og det er tatt høyde for dette i bevilgningen under kap. 1542. De bevilgningsmessige konsekvensene av premiesatsøkningen er det imidlertid ikke tatt høyde for. Premiesatsøkningen under kap. 1542 er beregnet til i alt 557 mill.

kroner. På bakgrunn av den forventede økningen i premieinntekter foreslås bevilgningen under kap. 1542 redusert tilsvarende, fordelt med 313,742 mill. kroner under post 1 og 243,258 mill. kroner under post 72. Det vises for øvrig til omtale under Kommunal- og regionaldepartementets kap. 571 post 60.

Bevilgningen under kap. 1542 post 1 foreslås redusert med 313,742 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Post 70 For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse

Sammendrag

Det er i St.prp. nr. 84 (2000-2001) foreslått at mottakere av vartpenger (godtgjørelse i ventetid etter fratredelse fra stilling) fra Statens Pensjonskasse skal likestilles med dagpengemottakere når det gjelder rett til sykepenger fra folketrygden. Dette er anslått å ville medføre merutgifter for sykepenger på om lag 1 mill. kroner i 2001, jf. omtale og bevilgningsforslag under kap. 2600 Sykepenger til arbeidstakere i St.prp. nr. 84 (2000-2001). Det er forutsatt en utgiftsreduksjon på samme beløp under vartpengeordningen. Kap. 1542 post 70 foreslås derfor nedsatt med 1,0 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1542 post 70.

Post 72 For lærere i grunnskolen, overslagsbevilgning

Det vises til omtale under kap. 1542 post 1 ovenfor. Bevilgningen under kap. 1542 post 72 foreslås redusert med 243,258 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1542 postene 1 og 72.

20.7 Kap. 1544 Boliglån til statsansatte

Post 90 Lån, overslagsbevilgning

Sammendrag

I statsbudsjettet for 2001 er det bevilget 1,5 mrd. kroner til boliglånsordningen. Omleggingen av låneordningen ifm. tariffoppgjøret i 2000 og økt rente i markedet for øvrig har medført en økning i antall lånesøknader til Statens Pensjonskasse (SPK).

I løpet av 2000 utbetalte SPK totalt ca. 7 500 lån. Dette medførte en økning i hovedstolen i 2000 på ca. 1,93 mrd. kroner. Ny prognose for 2001 tilsier at SPK vil utbetale ca. 15 000 lån. Gjennomsnittlig lånebeløp er nå ca. kr 450 000. Dette innebærer at SPK forventes å låne ut ca. 6,75 mrd. kroner i 2001. Samtidig forventer SPK å få inn avdrag og ekstraordinære innfrielser på ca. 2,75 mrd. kroner.

Bevilgningen under kap. 1544 post 90 foreslås på denne bakgrunn økt med 2,5 mrd. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer at låneordningen for statsansatte er inntatt i hovedtariffavtalen, og at Statens Pensjonskasse administrerer ordningen. Disse medlemmer mener denne selektive ordningen er meget fordelaktig for de ansatte. Dette bekreftes med tydelighet når man ser at interessen for denne type lån er sterkt stigende i 2000-2001, sannsynlig som følge av at markedsrenten for boliglån har vært stigende.

Disse medlemmer vil bemerke at i prinsippet skal ikke avtaler inngått mellom partene i arbeidslivet være gjenstand for politiske overprøving, men disse medlemmer vil imidlertid påpeke at når stat, fylke eller kommune er arbeidsgiver kan det stille seg annerledes fordi det her er tale om å anvende fellesskapets ressurser på best mulig måte.

Disse medlemmer mener avtalen om boliglån for statsansatte hører hjemme i denne kategorien, og mener videre at denne avtalen bør avskaffes i nåværende form.

Disse medlemmer viser til dagens muligheter for lån i det private markedet eller i Husbanken. Disse medlemmer ser ikke behov for å opprettholde en ordning med spesielt gunstige lån til statsansatte, og mener derfor at dette forhold bør tas opp i forbindelse med forhandlinger med de berørte organisasjoner.

20.8 Kap. 1545 Ventelønn m.v.

Sammendrag

Refusjonsplikten for de fristilte statlige selskapene for Statens Pensjonskasses utgifter til ventelønn, med virkning fra 1. januar 2000, er ikke blitt gjennomført etter forutsetningene. Denne refusjonsplikt for de fristilte statlige selskapene har hatt svært begrensede, om noen, budsjettmessige konsekvenser, da Telenor, NSB BA og Posten Norge BA har vært fritatt fra refusjonsplikt. Det er disse virksomhetene som har hatt den klart største bruken av ventelønn. Telenor er gitt permanent fritak for refusjon av ventelønn. NSB BA og Posten Norge BA er gitt fritak frem til 1. januar 2003. Dette foreslås utvidet frem til 1. januar 2005. Det legges videre opp til, ut fra et likebehandlingshensyn, at øvrige fristilte statlige selskap gis tilsvarende fritak for refusjon i en tre års overgangsperiode.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

20.9 Kap. 1550 Konkurransetilsynet

20.9.1 Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I St.prp. nr. 1 (2000-2001) ble Stortinget orientert om beslutningen om å iverksette en organisasjonsprosess med sikte på å avvikle Konkurransetilsynets region-

kontorer. Stortinget sluttet seg til dette, jf. Budsjett-innst. S. nr.2 (2000- 2001). Omorganiseringen av Konkurransetilsynet består av tre hovedelementer: Nedlegging av tilsynets regionkontorer, omlegging av sentralenheten og overføring av oppgaver til Forbrukerombudet. Den pågående omorganiseringsprosessen, som forutsettes gjennomført i inneværende år, vil påføre Konkurransetilsynet ekstrautgifter i 2001.

Nedlegging av regionkontorene vil medføre 30-35 overtallige medarbeidere. Det blir lagt vekt på at behovene til de overtallige skal ivaretas, slik at de stimuleres til å søke nytt arbeid og i minst mulig grad tar i bruk ventelønsordningen. I den forbindelse er tilsynet gitt anledning til å ta i bruk ulike virkemidler, bl.a. sluttvederlag. Det har vært behov for å engasjere ekstern bistand til individuell oppfølging av de overtallige. Avviklingsarbeidet har også medført økte reiseutgifter og utgifter til møter og samlinger.

Omlegging og styrking av sentralenheten er en selvstendig og viktig del av den pågående omorganiseringen i Konkurransetilsynet. Noen medarbeidere fra tilsynets regionkontorer vil bli innplassert i sentralenheten. Samtidig er det nødvendig å styrke sentralenheten gjennom ekstern rekruttering av kompetanse som ikke er tilgjengelig blant de overtallige ved regionkontorene. Dette vil medføre ekstrautgifter fordi tilsynet samtidig har fulle lønnsforpliktelser for de overtallige i 2001. Andre merutgifter som knytter seg til omorganiseringen av sentralenheten er utgifter til utvikling av strategi og ledelse, praktisk igangkjøring av ny organisasjon samt utgifter til EDB-systemer.

Til sammen er ekstrautgiftene knyttet til nedlegging av regionkontorene og omorganiseringen av sentralenheten anslått til 9,7 mill. kroner for 2001. Den største andelen er utgifter i forbindelse med avvikling av regionkontorene. Utgiftene er i hovedsak engangsutgifter. Tiltaket vil medføre permanente innsparinger fra 2002. Innsparingen vil over tid øke som følge av at utgiftene til ventelønn og husleie etter hvert vil reduseres.

Konkurransetilsynets regionkontorer har til nå bistått Forbrukerombudet med håndheving av bestemmelser i markedsføringsloven. Videre har tilsynet hatt håndhevingsoppgaver etter kredittkjøpsloven. Omfanget på dette arbeidet har utgjort samlet ca. 6 årsverk. Som del av omorganiseringen vil disse oppgavene overføres til Forbrukerombudet. Forbrukerombudet overtar ansvaret for oppgavene fra 1. juli 2001, og fra samme tidspunkt overføres seks medarbeidere fra tilsynet til ombudet. Forbrukerombudet overtar arbeidsgiveransvaret for disse medarbeiderne, som blir fast tilsatt hos ombudet. Fire medarbeidere plasseres ved et eget regionkontor i Trondheim, og to medarbeidere overføres til ombudets hovedkontor i Oslo. Forbrukerombudet overtar tilsynets kontorer i Trondheim, med inventar og utstyr, og trer inn i nåværende husleiekontrakt. På årsbasis overføres 2,7 mill. kroner fra tilsynet til ombudet for ivaretagelse av ovennevnte oppgaver. For 2001 overføres 1,4 mill. kroner ved at kap. 1550 Konkurransetilsynet

setilsynet reduseres med dette beløpet, og at kap. 868 Forbrukerombudet økes tilsvarende.

Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen under kap. 1550 post 1 økes med 8,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1550 post 1.

20.9.2 Konkurransetilsynet

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen mener det er viktig at Konkurransetilsynet fungerer og oppfattes som en uavhengig konkurransemyndighet, både i forhold til saksbehandling og faktiske vedtak. Så lenge konkurranse spørsmål i alle ledd ikke er organisert klart adskilt fra politiske myndigheter, er det viktig at det finnes klare, formelle regelverk for hvordan og i hvilke spørsmål det skal kunne være kontakt mellom tilsynet og departementet. Disse medlemmer vil vise til at statsråd Jørgen Kosmo i Stortingets spørretime har innrømmet at han har instruert Konkurransetilsynet til å endre høringsfrist for oljeselskapene om konkurransevirkningene av en fusjon mellom Aker Maritim og Kværner, slik at høringsfristen kom etter Kværners generalforsamling. Disse medlemmer viser videre til at instruksjonen ikke finnes skriftlig, men har skjedd ved muntlig kontakt mellom departement og tilsyn. Disse medlemmer mener dette ikke er akseptabelt. Det kan stilles spørsmål ved at statsråden overhodet grep inn i tilsynet arbeid, samt måten instruksen ble gitt på. Dette understrekes ytterligere av at det tidligere har eksistert en instruks om kontakt mellom departement og Konkurransetilsynet som har spesifisert at kontakt i enkeltsaker skal skje skriftlig. Disse medlemmer mener statsrådets oppførsel har vært uryddig og mener det er behov for en prinsipiell gjennomgang av retningslinjene for samhandling mellom departementet og Konkurransetilsynet. Disse medlemmer vil derfor foreslå at Regjeringen legger frem en gjennomgang av hvordan kontakten mellom departement og konkurransetilsyn har vært til nå, og forslag til regelverk for denne kontakten fremover, i forbindelse med budsjettet for 2002.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem en gjennomgang av hvordan kontakten mellom departement og konkurransetilsyn har vært praktisert og forslag til regelverk for denne kontakten for fremtiden i forbindelse med statsbudsjettet for 2002."

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet vil understreke Konkurransetilsynets viktige samfunnsfunksjon som en uavhengig konkurransemyndighet. Både Storting og Regjering må derfor bidra til at Konkurransetilsy-

nets frie og uavhengige stilling opprettholdes og sikres.

20.10 Kap. 1575 Arbeidsmiljøtiltak

Post 71 (ny) Tilskudd til Leverandørenes Utviklings og Kompetansesenter (LUKS)

Sammendrag

Stiftelsen LUKS er en landsdekkende konkurransenøytral organisasjon som har som formål å bedre sjåførenes arbeidsforhold. Initiativet til opprettelse av stiftelsen kom fra tillitsvalgte i distribusjonsdelen av nærings- og nytelsesmiddelsektoren, men omfatter nå et bredt spekter av leverandører.

Utgangspunktet for opprettelse av stiftelsen var at arbeidsforholdene utenfor bedriftenes porter ikke ble ansett som bedriftenes ansvar, og at varemottakerne anså seg uten arbeidsgiveransvar. Sjåførenes leverings- og arbeidsforhold er lite tilfredsstillende. Arbeidsforholdene omfatter også de trafikale forhold og parkeringsproblemer i de større byene.

Stiftelsen har basert sin drift på gjennomføring av prosjekter relatert til stiftelsens formål, med finansiering fra ulike bidragsytere. Situasjonen er nå den at man risikerer en konkurs dersom man ikke får inn midler som sikrer drift ut 2001. Hvis stiftelsen får statlig støtte har de store distributørene, DFDS Tollpost, Nor-Cargo og NSB, signalisert at de vil gå inn med kontingent og kjøp av tjenester i størrelsesorden 1,6-1,8 mill. kroner. Dette vil bidra til å styrke stiftelsens finansiering videre.

Det er positivt at det tas initiativ fra bransjen selv til å bedre forholdene for yrkessjåførene. Et samarbeidsorgan som LUKS kan i den forbindelse være et bra tiltak. På bakgrunn av innsendte dokumenter, viser det seg at det er oppnådd resultater i forhold til bl.a. trafikale/parkeringsmessige forhold.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det bevilget 1,2 mill. kroner på kap. 1575 ny post 71.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under ny post 71.

20.11 Kap. 1580 Bygg utenfor husleieordningen

20.11.1 Post 31 Videreføring av byggeprosjekter, kan overføres

20.11.1.1 Breivika VI - nytt Teorifagbygg

Sammendrag

I forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 67 (1998-1999) jf. Innst. S. nr. 236 (1998-1999) ble det vedtatt å igangsette bygging av nytt Teorifagbygg ved Universitetet i Tromsø. Det ble samtidig orientert om at en ville forelegge revidert kostnadsramme for Stortinget etter at prosjektets omfang og kostnader er gjennomgått på nytt.

Gjennomgangen av prosjektet er nå foretatt og prognostisert kostnadsramme i prisnivå pr. 1. juli 2001,

inkludert virkningen av merverdiavgiftsreformen og risikoavsetning, er beregnet til 812,5 mill. kroner.

På denne bakgrunn foreslås kostnadsrammen for UiTØ-Breivika VI utvidet med 153,5 mill. kroner til 812,5 mill. kroner i prisnivå pr. 1. juli 2001. Utvidelsen forventes ikke å få bevilgningsmessige konsekvenser i budsjettet for 2001.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om utvidelse av kostnadsrammen.

20.11.1.2 Nytt Rikshospital - prosjektavslutning

Sammendrag

Stortinget vedtok i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 61 (1999-2000) en kostnadsramme på 5 926,5 mill. kroner (prisnivå pr. desember 1999) for Nytt Rikshospital. Dette er prisjustert til 5 944,2 mill. kroner pr. 1. juli 2001. Kostnadsrammen inkluderte en reserve på 80 mill. kroner. Hovedinnflytting på det nye sykehuset på Gaustad fant sted i mai/juni 2000. Utvidelsen som ble vedtatt i 1996 (U96) ble ferdigstilt ved årsskiftet 2000/2001, og er tatt i bruk.

Det gjensto noen arbeider etter hovedinnflyttingen, og 27 delprosjekt ble etablert i samråd med Rikshospitalet. Statsbygg har, bl.a. av den grunn, fortsatt hatt prosjektansvaret for Nytt Rikshospital, selv om sykehuset er tatt i bruk. Sosial- og helsedepartementet og Arbeids- og administrasjonsdepartementet har fastlagt enkelte forutsetninger for prosjektavslutningen, herunder at Statsbyggs prosjektansvar skulle opphøre og overføres til Rikshospitalet senest 1. mars 2001. Videre at delprosjektene ferdigstilles og at eventuelle gjenstående midler søkes overført til Rikshospitalet.

Statsbygg avsluttet sitt prosjektansvar 28. februar 2001, og Rikshospitalet overtok fra 1. mars 2001 ansvaret for kompletteringer og driftstilpasninger på sykehuset. Det er imidlertid enkelte forhold som er Statsbyggs ansvar også etter 28. februar 2001. Dette gjelder utomhusarbeider for U96, omlegging og asfaltering av Sognsvannsveien og rydding/opparbeiding av riggområdet, prosjektadministrativ avslutning samt ferdigstillelse og sluttoppgjør av kontrakter. Videre har Statsbygg ansvar for uforutsette arbeider i forbindelse med disse forholdene og mulige tvistesaker.

Av reserven på 80 mill. kroner er 60 mill. kroner utløst og tildelt Statsbygg. Det gjenstår nå 20 mill. kroner (10 mill. kroner til hovedprosjekt bygg og 10 mill. kroner til utstyr) i tillegg til 4 mill. kroner av den del av kostnadsrammen/reserven som er utløst, til sammen 24 mill. kroner. Pr. 1. mars 2001 gjenstår enkelte mindre arbeider på noen av de 27 delprosjektene som var forutsatt ferdigstilt innen 1. mars. Det legges til grunn at Rikshospitalet overtar ansvaret for dette. Videre gjenstår det enkelte forhold som har vært inkludert i kostnadsrammen, men som senere av forskjellige grunner har blitt prioritert ned, eller utsatt i påvente av nærmere utredning. Rikshospitalet vil vurdere dette videre. Det foreslås at de gjenstående 24 mill. kroner av kostnads-

rammen for Nytt Rikshospital overføres til Rikshospitalet. Dette vil kunne finansiere slike forhold og resterende arbeider på delprosjektene, avhengig av Rikshospitalets prioriteringer. Det er under kap. 731 Rikshospitalet foreslått ytterligere midler til bygningsmessige forhold som ikke.214 har vært inkludert i planforutsetningene, eller forhold som har blitt avdekket i forbindelse med full drift. Det vises til omtale under kap. 731 Rikshospitalet.

Per 28. februar 2001 gjenstår etter kontantprinsippet 168,8 mill. kroner av bevilgningen for 2001. I tillegg kommer 10,9 mill. kroner som tidligere er avsatt for 2002. Gjenstående bevilgning etter overføring av 24 mill. kroner til Rikshospitalet skal dekke etterslep for fakturaer for arbeider som Statsbygg har bestilt og vært ansvarlig for å utføre før 1. mars 2001, samt de forhold som Statsbygg har ansvar for etter 28. februar 2001.

Prosjektregnskap for prosjekt Nytt Rikshospital vil ikke foreligge før mot slutten av 2001. Departementet vil til høsten få oversikt over om det vil gjenstå midler utover de 24 mill. kroner som nå foreslås overført til kap. 731. Håndteringen av eventuelle gjenstående midler vil da bli vurdert. Det gjøres i den forbindelse oppmerksom på at prosjekt Nytt Rikshospital ikke inngår i ordningen under post 38 Avslutning av byggeprosjekter for avsetning av eventuelle ubenyttede bevilgninger etter at byggeprosjektene er avsluttet og går inn i sitt 3. garantiår.

En overføring av gjenstående beløp vil gi følgende budsjettmessige endringer:

Gjenstående midler til prosjekt Nytt Rikshospital på 24 mill. kroner inkludert resterende reserve på 20 mill. kroner overføres fra kap. 1580 Bygg utenfor husleieordningen til kap. 731 Rikshospitalet.

Beløpet på 24 mill. kroner dekkes av gjenstående midler til Nytt Rikshospital i 2001 tilsvarende 13,1 mill. kroner og 10,9 mill. kroner fra andre prosjekter under kap. 1580 post 31. Det vil da ikke være behov for bevilgning til Nytt Rikshospital i 2002. Bevilgningen på 10,9 mill. kroner som er planlagt avsatt på budsjettet for 2002 til Nytt Rikshospital benyttes til andre prosjekter under post 31.

Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen under kap. 1580 post 31 settes ned med 24 mill. kroner til 608,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere kap. 1580 post 31 med 24 mill. kroner.

20.11.2 Post 32 Prosjektering av bygg, kan overføres

20.11.2.1 Prosjekt Nytt Operahus

Sammendrag

Rammen for prosjekteringsarbeider i forbindelse med operaprojektet er satt til 90 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 61 (1999-2000) og Innst. S. nr. 220 (1999-2000).

På bakgrunn av at kostnadsanslaget for det nye operahuset er økt til 2 050 mill. kroner i prisnivå pr. 15.

januar 1999, og behovet for en ytterligere styrking av planfasen for å redusere faren for senere overskridelser, foreslås rammen for prosjektarbeidet økt med 20 mill. kroner til 110 mill. kroner. Økningen innebærer ikke en økning av kostnadsanslaget på 2 050 mill. kroner. Regjeringen vil komme tilbake til saken i statsbudsjettet for 2002.

Det foreslås på denne bakgrunn at Stortinget samtykker i at Statsbygg i 2001 innenfor kostnadsoverslaget på 110 mill. kroner kan inngå kontrakter om prosjekteringsarbeider, jf. forslag til vedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag XXV under kap. 25 Komiteens tilråding.

20.11.2.2 Utvikling Bjørvika-området

Sammendrag

Arbeids- og administrasjonsdepartementets arbeid med utvikling av Bjørvika-området er i hovedsak relatert til å sikre fullfinansiering av veiomlegging i området og til å delta i reguleringsplanarbeidet.

Når det gjelder veiomlegging har Stortinget forutsatt at grunneierne skal yte et betydelig bidrag for å sikre fullfinansiering av senketunnel under Bjørvika. Statsbygg vurderer på oppdrag for AAD forutsetningene for og konkrete sider ved opprettelse av et felles eidsutviklingsselskap for området som inkluderer alle grunneierne. Fremdrift og muligheten for en slik selskapsdannelse med etablering av avtaler om finansiering mellom selskapet og staten er avhengig av at forutsetningene for grunneierfinansieringen er realistiske.

Arbeidet forventes å bli svært arbeidsintensivt for inneværende år med totale utgifter beregnet til å utgjøre ca. 6 mill. kroner. Utgiftene vil bli håndtert innenfor vedtatt budsjett.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

20.12 Kap. 1582 Utvikling av Fornebuområdet

Post 35 Innløsning av areal til nasjonalt IT- og kunnskapscenter, kan overføres (ny)

Sammendrag

I statsbudsjettet for 2000 ble det bevilget 242,5 mill. kroner til kjøp av areal fra Oslo kommune og innløsning av SAS sine verdier på Koksa.

SAS og Statsbygg forhandlet frem en avtale om 50 pst. deling av totalverdien på Koksa. Takstkommissjonen satte totalverdien for området til 300 mill. kroner. Som følge av dette skulle SAS innløses med 150 mill. kroner.

Ved behandlingen av Innst. S. nr. 8 (1999-2000) ble det imidlertid vedtatt å selge statens arealer på Koksa til den private part i det nasjonale IT- og kunnskapscenteret. I følge takstkommissjonen ville en slik binding antagelig redusere salgssummen med 5 pst. SAS ble på denne bakgrunn innløst med 142,5 mill. kroner.

På bakgrunn av innvendinger fra ESA har partene reforhandlet punktet i avtalen mellom staten og IT Fornebu Technoport som fastsetter 5 pst. prisreduksjon. SAS må på denne bakgrunn innløses med differansen mellom 150 mill. kroner og 142,5 mill. kroner. Dette medfører et merbehov på 3,5 mill. kroner i 2001. Resterende 4 mill. kroner dekkes ved overføring av ubrukte midler fra 2000.

Det foreslås på denne bakgrunn at kap. 1582 ny post 35 bevilges med 3,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1582 ny post 35.

Utvikling av Fornebuområdet - utbygging av hovedføringer for vei, vann og kloakk, samt overordnet grøntstruktur

Sammendrag

Det vises til omtale i St.prp. nr. 1 (2000-2001) for Arbeids- og administrasjonsdepartementet kap. 1582 Utvikling av Fornebuområdet, hvor det ble gitt en orientering om det fremforhandlede avtaleverket mellom staten og Oslo kommune. Avtaleverket har til hensikt å avklare en rekke rettslige og praktiske forhold mellom partene vedrørende utbyggingen av Fornebu. Bærum kommune har som planmyndighet for området lagt ned krav om forpliktende avtaler om utbygging av infrastruktur i rekkefølgebestemmelsene i kommunedelplan 2 for Fornebu.

Det fremforhandlede avtaleverket består av fem separate avtaler. Avtalene regulerer etablering av hovedføringer for infrastruktur og grøntstruktur, ansvar for og samarbeid om opprydding av forurensing, gjennomføring av opprydding i forurensing, makeskifte av grunnarealer, og tilbakefall av eiendommer på Fornebu fra staten til Oslo kommune. Regjeringen har gitt sin tilslutning til avtaleverket. Oslo kommune har avtaleverket til behandling (primo mai). Det gjøres oppmerksom på at kollektivbetjening av Fornebu behandles som en separat sak. Som det fremgår av St.prp. nr. 1 (2000-2001) for Arbeids- og administrasjonsdepartementet, baseres avtalen om etablering av infrastruktur og grøntstruktur på et foreløpig rammebudsjett på 1,7-1,95 mrd. kroner, og med en fordelingsnøkkel som innebærer at Oslo kommune dekker 55,8 pst. og staten 44,2 pst. av kostnadene. Kostnadsberegningene vil bli kvalitetssikret av eksterne konsulenter, og det vil bli gjennomført egne usikkerhetsanalyser. Regjeringen tar sikte på å presentere et bindende forslag til kostnadsramme for infrastruktur og grøntstruktur på Fornebu i St.prp. nr. 1 (2001-2002).

I kommunedelplan 2 for Fornebu er det fastsatt at adkomsten til Fornebu og Snarøya, herunder adkomst til Telenor og IT Fornebu Eiendom AS, skal etableres ved nybygging og delvis omlegging av Snarøyveien. For at dette arbeidet ikke skulle forsinkes var det nødvendig at veiutbyggingen ble igangsatt tidlig i 2001. Fremdriften i prosjektet ble sikret ved bevilgningen i

2001 på kap. 1582 post 30 Investeringer på Fornebu, og ved at Oslo kommune forpliktet seg til å dekke sin del av kostnadene ved midlertidig avtale om infrastrukturutbygging på Fornebu.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

20.13 Kap. 1590 Aetat

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

På bakgrunn av den økte tilstrømmingen av yrkeshemmede til Aetat foreslår regjeringen å øke samlet bevilgning til tiltak for yrkeshemmede (kap. 1592) og personellressurser i Aetat (kap. 1590) med 75 mill. kroner. Ved opptrapping av tiltakene for yrkeshemmede, er det nødvendig med økte personellressurser for å administrere tiltaksøkningen. Økningen i personellressurser er tilpasset økningen i antall tiltaksplasser. Dette gir grunnlag for 50 stillinger tilsvarende 7,8 mill. kroner under kap. 1590 post 1. Det vises for øvrig til omtale under kap. 1592 Spesielle arbeidsmarkedstiltak til yrkeshemmede.

Bevilgningen under kap. 1590 post 1 foreslås økt med 7,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til at Sosialistisk Venstreparti gikk i mot å redusere stillinger i A-etats administrasjon ved budsjettbehandlingen for 2001, med den begrunnelse at det ville være behov for kapasiteten for å ivareta behovene hos ledige, spesielt hos yrkeshemmede. Dette medlem vil påpeke at etaten ikke må styres så kortsiktig som nå, slik at en sier opp folk i januar for så å måtte ansette nye i juni.

Dette medlem vil påpeke behovet for endring i arbeidsmarkedspolitikken slik at ledige får raskere tilbud om kvalifisering og kompetanseheving, og at A-etat skal ha hovedfokus på formidling og opplæring, ikke på kommersiell drift som vikarutleie.

20.14 Kap. 1592 Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede

Post 70 Arbeidsmarkedstiltak

Sammendrag

Høsten 2000 og hittil i 2001 har det vært en økt tilstrømning av yrkeshemmede til Aetat. Den økte tilstrømningen skyldes i hovedsak skjerpede krav til utføring før uførepensjon innvilges og økt satsing på reaktivisering av uførepensjonister. For å møte utfordringen som den økte tilstrømningen representerer, foreslår regjeringen å øke tiltaksnivået under kap. 1592 Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede.

På denne bakgrunn foreslår regjeringen å øke samlet bevilgning til tiltak for yrkeshemmede (kap. 1592) og

personellressurser i Aetat (kap. 1590) med 75 mill. kroner. Dette gir grunnlag for om lag 1150 plasser i gjennomsnitt for 2. halvår 2001, tilsvarende 67,2 mill. kroner under kap. 1592 post 70.

Satsingen for 2. halvår 2001 er konsentrert om avklarende og integrerende tiltak, men det inkluderes også en økning i antall ASVO-plasser. Inneværende års bevilgning medregnet regjeringens forslag til økning gir rom for totalt noe over 21 000 plasser på årsbasis i 2001 under tiltakene for yrkeshemmede.

Det er lagt opp til rutiner som sikrer at en større del av aktiviteten utbetales og regnskapsføres i budsjettåret. Dette medfører reduksjon i tilsagnsfullmakten, men vil øke bevilgningsbehovet tilsvarende nedgangen i tilsagnsfullmakten.

Komiteens merknader

Standpunkttabell, avsnitt 20.14

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	H	FrP	SV	Representanten Bastesen
1592	70	Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede							
	1	Økning	+67,200	+47,200	+47,200	+47,200	+67,200	+67,200	+67.200
	2	Endring av utbetaling og regnskapsføring	+427,121	+427,121	0	+427,121	+427,121	+427,121	+427.121
	3	Økning						+10,000	
		Sum	+494,321	+474,321	+47,200	+474,321	+494,321	+504,321	+494.321

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteen slutter seg også til forslaget om tilsagnsfullmakt, jf. forslag XXVI. under kap. 25 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, mener at yrkeshemmede arbeidssøkere utgjør en ressurs det er viktig å mobilisere. Flertallet mener derfor at det er viktig å

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1592	70	Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede: Arbeidsmarkedstiltak, drift, kan overføres, kan nyttes under kap.1591 post 70, forhøyes med fra kr 2 517 840 000 til kr 2 992 161 000	474 321 000

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre går i mot Regjeringens forslag om å øke bevilgningen under kap. 1592 post 70 med 427,121 mill. kroner og kap. 1592 post 1 og 2 med 67,2 og 427,121 mill. kroner til sammen 494,321 mill. kroner.

Disse medlemmer går inn for å opprettholde tilsagnsfullmakten med tilsvarende beløp.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Regjeringen foreslår på denne bakgrunn å øke bevilgningen under kap. 1592 post 70 med 427,121 mill. kroner med en tilsvarende nedsettelse av tilsagnsfullmakten.

Regjeringen har som mål å fremme deltakelse og likestilling for funksjonshemmede. Dette innebærer en omfattende satsing på å gjøre utdanning og arbeid mer tilgjengelig for funksjonshemmede. I denne forbindelse vil Arbeids- og administrasjonsdepartementet stille 1 mill. kroner til rådighet for Samferdselsdepartementet i forbindelse med den landsdekkende forsøksordningen vedrørende funksjonshemmede og transport. For nærmere omtale av ordningen henvises til omtale under kap. 2600 Trygdeetaten.

møte den økte tilstrømmingen av yrkeshemmede arbeidssøkere til Aetat med økt tiltaksnivå. Flertallet foreslår av budsjettmessige grunner en økning på 47,2 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Høyre, fremmer følgende forslag:

"Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2001 kan gi tilsagn for inntil 494,321 mill. kroner utover gitt bevilgning under kap. 1592 post 70."

Disse medlemmer viser dessuten til merknad foran og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1592		Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede:	
	70	Arbeidsmarkedstiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under kap.1591 post 70,</i> forhøyes med fra kr 2 517 840 000 til kr 2 565 040 000"	47 200 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen slutter seg til Regjeringens forslag om å øke bevilgningen under kap. 1592 post 70 med 494,321 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1592		Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede:	
	70	Arbeidsmarkedstiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under kap.1591 post 70,</i> forhøyes med fra kr 2 517 840 000 til kr 3 012 161 000"	494 321 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil påpeke at det er behov for økning i et bredt spekter av tiltak for yrkeshemmede. Det er stort behov for at A-etat har større rammer og fullmakter til å inngå i samarbeid med andre tilbydere av opplæring, for eksempel fylkeskommuner for å oppnå best mulig resultat for den enkelte ledige.

Dette medlem vil vise til at Regjeringens satsing kun er en omgjøring av tilsagnsfullmakt til bevilgning. Det er derfor behov for å øke posten ytterligere, for å holde et høyt nivå på den prioriterte oppgaven tiltak for yrkeshemmede som er uten fast arbeid. Dette medlem vil derfor foreslå å øke post 70 med ytterligere 10 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1592		Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede:	
	70	Arbeidsmarkedstiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under kap.1591 post 70,</i> forhøyes med fra kr 2 517 840 000 til kr 3 022 161 000"	504 321 000

20.15 Kap. 2543 Yrkesrettet attføring

Post 70 Attføringspenger og Post 71 Attføringsstønader

Sammendrag

Hittil i år har tallet på mottakere av attføringspenger og attføringsstønader vært vesentlig høyere enn hva som er lagt til grunn for bevilgningen. Økningen har blant annet sammenheng med at flere som søker uføretrygd får prøve attføring. Det vises bl.a. til omtale under kap. 1592 Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede.

Bevilgningen for 2001 under kap. 2543 foreslås økt med hhv. 135 mill. kroner under post 70 og 135 mill. kroner under post 71. Total økning under kap. 2543 er 270 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 2543 postene 70 og 71.

20.16 Kap. 2445 Statsbygg, jf. kap. 5445

20.16.1 Gimlemoen

Sammendrag

I forbindelse med utbyggingen av høgskolesenteret på Gimlemoen i Kristiansand ble det vedtatt rekkefølgebestemmelser som innebærer at Statsbygg som eier av området, ved ytterligere utbygging, vil bli pålagt å finansiere en ny vegforbindelse til området. Denne vegforbindelsen er kostnadsberegnet til ca. 60 mill. kroner.

Kristiansand kommune ønsker nå å etablere en kunnskapspark i tilknytning til høgskolesenteret og har i

den forbindelse signalisert interesse for å kjøpe deler av arealene i tilknytning til høgskolen. Det er på denne bakgrunn fremforhandlet avtale mellom Statsbygg og Kristiansand kommune om salg av deler av området (felt O) for 5 mill. kroner.

I den grad den planlagte kunnskapsparken blir realisert vil kravene i rekkefølgebestemmelsene om ny vegforbindelse bli utløst. I avtalen er det derfor forutsatt at kommunen overtar ansvaret for å gjennomføre ovennevnte vegprosjekt mot at Statsbygg og Samferdselsdepartementet bidrar med 5 mill. kroner hver. Det legges i egen stortingsproposisjon fra Samferdselsdepartementet frem forslag for Stortinget om at resterende utgifter i hovedsak finansieres gjennom en utvidelse av bompengoordningen på E18 i Kristiansand kommune. Det er videre en forutsetning at veiprojektet igangsettes innen 1. januar 2002 eller ferdigstilles innen 1. januar 2004.

På bakgrunn av ovennevnte bes det om samtykke til å selge felt O på Gimlemoen til Kristiansand kommune for 5 mill. kroner, og at salgssummen benyttes til å del-finansiere vegprosjektet i tilknytning til Gimlemoen-området, jf. forslag til vedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag XXV nr. 2 under kap. 25 Komiteens tilråding.

20.16.2 Post 32 Prosjektering av bygg

20.16.2.1 Høgskolen i Oslo

Sammendrag

Det vises til St.meld. nr. 18 (2000-2001) Salg av eiendommer og fremtidige statlige investeringer i Pilestredet Park, jf. Innst. S. nr. 143 (2000-2001).

I forbindelse med Stortingets behandling av saken ble det gjort oppmerksom på at en midlertidig innplassering av sykepleierutdanningen ved Høgskolen i Oslo i Patologibygget har vist seg mer komplisert enn tidligere antatt. Blant annet er det problemer knyttet til kapasiteten ved eksisterende ventilasjonsanlegg, asbest, sopp- og råteskader.

I meldingens pkt. 2.4.2 er det antatt at Patologibygget med enkelte tilpasninger kan tas i bruk av sykepleierutdanningen ved Høgskolen i Oslo høsten 2001. Statsbyggs konklusjon etter nærmere gjennomgang av bygget er at ventilasjonsanlegget er i en slik forfatning at man ikke kan garantere en forsvarlig luftkvalitet i kontorlokalene og eksisterende undervisningsarealer. For undervisningsrommene er dette spesielt kritisk. Luftmengden (kapasiteten) i anlegget er ikke tilstrekkelig og dagens krav til inneklime oppnås ikke. I tillegg vil det bli problemer med å holde akseptabel temperatur. En fullstendig reovering av ventilasjonsanlegget vil innebære sanering av asbestholdige materialer. I forhold til en midlertidig innplassering av sykepleierutdanningen er dette problematisk både av tids- og kostnadmessige årsaker. Dette har skapt uforutsigbare arbeidsforhold for høgskolen. Det er derfor

viktig med en rask avklaring av spørsmålet om permanente lokaler.

Med bakgrunn i ovennevnte jobbes det nå med andre midlertidige lokaliseringalternativer.

Når det gjelder permanente løsninger for lokalisering av deler av Høgskolen i Oslo i Pilestredet Park (herunder sykepleierutdanningen), vurderer Statsbygg på oppdrag fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet ulike løsninger.

Regjeringen vil komme tilbake saken.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

20.16.2.2 Bygg ved Universiteter og høgskoler

Sammendrag

Høgskolen i Østfold er forutsatt samlokalisert på Remmen. Statsbygg foretar nå prosjektering av nybygg/ombygging på oppdrag fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet. For å videreføre prosjekteringen foreslås en prosjekteringsbevilgning på 7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Høgskolen i Østfold

Komiteen er enig i Regjeringens forslag og viser til de respektive samlede bevilgningsforslag nedenfor.

Høgskolen i Nesna

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen viser til tidligere omtale av viktigheten av utbyggingen av Høgskolen i Nesna i Budsjett-innst. S. nr. 12 (1999-2000):

"Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, viser til Innst. S. nr. 57 (2000-2001) hvor et flertall gikk inn for en bevilgning på 3,4 mill som prosjekteringsmidler for bygg ved høgskolene i Akershus, Bergen og Bodø. Flertallet viser videre til at departementet i budsjettproposisjonen for 2000 har prioritert bygg ved høgskolene i Østfold, Stavanger og Nesna."

Disse medlemmer viser videre til Budsjett-innst. S. nr. 12 (2000-2001) hvor det uttales:

"Komiteen viser til tidligere merknader og vedtak i Stortinget når det gjelder samlokalisering og nybygg ved høgskolene i Østfold og Stavanger. Komiteen er enig i at disse prioriteres, og ber Regjeringen sørge for at prosjekteringen kan forsette. Videre mener komiteen at behovet for nybygg ved Høgskolen i Nesna er godt begrunnet og realiserbart ut fra regionale hensyn."

Disse medlemmer mener at det er helt nødvendig for å opprettholde en positiv utvikling av utdanningsmiljøet ved Høgskolen i Nesna at prosjekteringsarbeidet til denne utbyggingen begynner allerede i år.

Disse medlemmer foreslår derfor at det bevilges 1 mill. kroner i startbevilgning til nybyggingen ved Høgskolen i Nesna.

Høgskolen i Bergen

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til at Stortinget i behandlingen av budsjettet for 2000 bevilget prosjektmidler til samlokalisering av Høgskolen i Bergen, og konstaterer at midlene pr. i dag ikke er benyttet. Disse medlemmer kjenner til at tomtespørsmålet nå er løst, og ber Regjeringen gi de nødvendige fullmaktene for at Statsbygg kan sikre seg den aktuelle tomten.

Disse medlemmer viser til behovet for nybygg ved Høgskolen i Bergen, til den lange planleggingsperioden fra 1994, og ber om at departementet foreslår prosjektet samlokalisering av Høgskolen i Bergen i budsjettforslaget for 2002.

Velferdsbygg Universitetet i Bergen

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen foreslår at det bevilges 2 mill. kroner til videre prosjektering av velferdsbygg ved Universitetet i Bergen, for å sikre nødvendig fremdrift i prosjektet.

Forslag om bevilgning kap. 2445 post 32

Standpunkttabell, avsnitt 20.16

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	H	FrP	SV	Repre- sentanten Bastesen
2445	32	Statsbygg							
	1	Høgskolen i Østfold	+7,0	+7,0	+7,0	+7,0	+7,0	+7,0	+7,0
	2	Høgskolen i Nesna		0,0	+1,0	0,0	+1,0	+1,0	+1,0
	3	Velferdsbygg, Bergen			+2,0		+2,0	+2,0	+2,0
		Sum	+7,0	+7,0	+10,0	+7,0	+10,0	+10,0	+10,0

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Høyre viser til merknad foran og slutter seg til Regjeringens forslag om å bevilge 7 mill. kroner til Høgskolen i Østfold.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen viser til merknader foran og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2445	32	Statsbygg (jf. kap. 5445): Prosjektering av bygg, kan overføres, forhøyes med fra kr 32 013 000 til kr 42 013 000"	10 000 000

20.16.2.3 Utvikling av Vestbanen Sammendrag

Som redegjort for i St.prp. nr. 1 (2000-2001) for Arbeids- og administrasjonsdepartementet, har Statsbygg igangsatt et planleggingsprosjekt for Vestbanetomten i Oslo. Formålet er å utvikle tomten, få den regulert og selge den. Statsbygg arbeider med utvikling av tomten med utgangspunkt i en sammensatt utnyttelse av tomten med betydelige innslag av kulturbygg. Basert på Stortingets anmodningsvedtak i forbindelse med behandling av St.meld. nr. 22 (1999-2000) vil departementet be Statsbygg forhandle med Nobelinstituttet om realisering av et fredspriumuseum

i stasjonsbygningen på Vestbanen. Saken har ikke bevilgningsmessige konsekvenser i 2001.

Komiteens merknader
Komiteen tar dette til orientering.

20.17 Kap. 5446 Salg av eiendommer, Fornebu

20.17.1 Post 1 Leieinntekter

Sammendrag

Det er inngått leieavtale med SAS for Koksavidere forventes betydelige inntekter fra utleie av Terminalbygget. Samlet forventes leieinntektene å øke med 13

mill. kroner. Bevilgningen under kap. 5446 post 1 foreslås økt med 13 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

20.17.2 Post 40 Salgsinntekter, Fornebu

Sammendrag

Salg og overlevering av IT-området vil bli foretatt senest 1. juli 2001. Videre legges Fornebu hovedgård ut for salg medio 2001, forutsatt at reguleringsplanen for området blir vedtatt. Inntektene fra salg av disse områdene forventes nå å utgjøre 698 mill. kroner, dvs. 43,7 mill. kroner mer enn opprinnelig lagt til grunn. Bevilgningen under kap. 5446 post 40 foreslås økt med 43,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

20.18 Virkninger av merverdiavgiftsreformen

Sammendrag

Høsten 2001 ble det vedtatt å innføre generell merverdiavgift på omsetning av tjenester. Statsbygg har på denne bakgrunn foretatt en gjennomgang av prosjekter som er igangsatt, for å avklare hvilke konsekvenser reformen vil ha for kostnadsrammene. Basert på denne gjennomgangen er det beregnet at reformen vil innebære følgende utvidelser av kostnadsrammene for de igangsatte prosjektene, jf. St.prp. nr. 1 (2000-2001) for Arbeids- og administrasjonsdepartementet:

	Endring i kroner
Ila kretsfengsel	150 000
Stavanger kretsfengsel	470 000
BBB-bygget	7 000 000
Fellesbygget NLH	1 790 000
Sum kap. 1580	9 410 000
Justisbygget i Kristiansand	2 370 000
Nasjonalbiblioteket i Oslo	1 150 000
Høgskolen i Agder	1 410 000
Sum kap. 2445	4 930 000

I tillegg vil det måtte foretas mindre justeringer av kostnadsrammene for igangsatte kurant- og fullmaktsprosjekt, dvs. prosjekt som Statsbygg kan igangsette innenfor egne fullmakter.

For øvrig er virkningen av reformen allerede hensyntatt ved beregning av ny kostnadsramme for Tromsø tinghus og Breivika VI. Disse prosjektene er derfor

ikke tatt med i ovennevnte oversikt. Videre vil virkningen av reformen bli hensyntatt ved fremleggelse av ny kostnadsramme for Tromsø kretsfengsel og UiO Urbygningen.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

21. FINANSDEPARTEMENTET

21.1 Nytt kap. 2 Hans Kongelige Høyhet Kronprinsen

Post 1 Apanasje for H.K.H. Kronprinsen

Sammendrag

Under kap. 1 Det kongelige hus har Stortinget tidligere bevilget 27,5 mill. kroner til apanasjer for 2001. Hans Majestet Kongens og Hennes Majestet Dronningens apanasje utgjør 27,23 mill. kroner. Apanasje til Hans Kongelige Høyhet Kronprinsen utgjør kr 150 000 og apanasjen til Hennes Kongelige Høyhet Prinsessen utgjør 120 000 kroner. Det foreslås at H.K.H. Kronprinsens apanasje økes fra den dagen han inngår ekteskap. Økningen i apanasjen foreslås videre bevilget under nytt kap. 2 Hans Kongelige Høyhet Kronprinsen post 1 Apanasje. Økningen skal dekke lønnsutgifter ved opprettelse av eget sekretariat, andre driftsutgifter og engangsutgifter i forbindelse med oppretting av eget sekretariat, samt private og personlige utgifter. Økningen i apanasjen utgjør 2 100 000 kroner og dekker 4 måneder i 2001 samt engangsutgifter på 650 000 kroner ved etablering av eget sekretariat. Dette beløpet baseres bl.a. på antatte utgifter ved nåværende bolig i Ullevålsveien i Oslo.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under nytt kapittel 2.

21.2 Kap. 20 Statsministerens kontor

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å øke post 1 med 6 mill. kroner for å etablere et nytt IT-system som tilfredsstillere sikkerhetskravene, samt merhusleie som følge av økte kontorarealer.

Komiteens merknader

Komiteen mener prosjekter som det omtalte IT-prosjektet bør behandles i ordinært budsjett og går inn for å redusere Regjeringens forslag med 3 mill. kroner.

Komiteen fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring :

Kap.	Post	Formål	Kroner
20		Statsministerens kontor (jf. kap. 3020):	
	1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 45 720 000 til kr 48 720 000"	3 000 000

21.3 Kap. 21 Statsrådet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å øke post 1 med 4,5 mill. kroner til dekning av lønnsøkning til statsråder, statssekretærer og politiske rådgivere. Økningen skal også dekke en ekstra stilling som statssekretær i Kommunal- og regionaldepartementet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet finner det merkverdig at det ikke er tatt høyde for noe så alminnelig som ordinære lønnsøkninger i Regjeringens forslag til statsbudsjett.

21.4 Kap. 1600 Finansdepartementet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås bevilget 1 mill. kroner til ulike informasjonstiltak rettet mot nye avgiftspliktige i forbindelse med innføring av merverdiavgiftsreformen 1. juli 2001, jf. omtale under kap. 1618 Skatteetaten.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye post 1 med 1 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at disse medlemmer går mot merverdiavgiftsreformen fra 1. juli og viser til forslag under 21.15.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet bemerker at det dessverre vil være nødvendig med slik informasjon uavhengig av hvorvidt momsreformen reverseres eller ikke.

21.5 Kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Regjeringen vedtok å innføre importforbud mot kjøtt og melkeprodukter fra EU 14. mars 2001. Importforbudet ble opphevet 6. april 2001. For å sikre at importforbudet ble overholdt, igangsatte toll- og avgiftsetaten en rekke tiltak ved grenseovergangene, herunder betydelig økt tilstedeværelse og kontrollvirksomhet. Det foreslås at ekstrakostnadene til å håndheve importforbudet, beregnet til ca. 6 mill. kroner, kompenseres.

Ekstrakostnadene er blant annet knyttet til ekstraordinær overtid og helgetillegg samt transport og destruksjon av kjøtt m.v.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye post 1 med 6 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen viser til at disse medlemmer gjentatte ganger har foreslått å legge ned båtregisteret, og å fjerne båtavgifter. Disse medlemmer viser til at halvårsbevilgning til registeret er om lag 6 mill. kroner, som disse medlemmer vil trekke tilbake. Disse medlemmer går derfor imot forslag om å øke kap. 1610 med 6 mill. kroner og viser for øvrig til forslag til kutt på kap. 4610 post 4, jf. avsnitt 23.1.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil bemerke at det er påfallende at enhver aktivitet som avviker fra den daglige rutine tydeligvis ikke er hensyntatt i Regjeringens forslag til statsbudsjett.

21.6 Kap. 1618 Skatteetaten

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Informasjonsarbeid i forbindelse med merverdiavgiftsreformen

Det foreslås bevilget 1 mill. kroner til ulike informasjonstiltak rettet mot nye avgiftspliktige i forbindelse med merverdiavgiftsreformen 1. juli 2001, jf. omtale under kap. 1600 Finansdepartementet.

Statlige økonomitjenester - reduserte kostnader til lønnskjøring fra eksterne leverandører

Sammendrag

Ved behandlingen av St.prp. nr. 1 (1999-2000) vedtok Stortinget at direkte kostnader til lønnskjøring hos eksterne leverandører skulle faktureres skatteetatens kunder fra 1. januar 2000. Utgiftene forbundet med denne ordningen skulle føres på kapittel 1618 post 1, mens inntektene skulle føres på kapittel 4618 post 6. På grunn av at enkelte kunder har dekket lønnskjøring på annen måte, er inntektsgrunnlaget noe lavere enn

tidligere forutsatt. Inntektskravet på kapittel 4618 post 6 foreslås derfor redusert med 2,7 mill. kroner, jf. omtale under kap. 4618. Kostnadene er tilsvarende redusert, og bevilgningen på kapittel 1618 post 1 foreslås redusert med 2,7 mill. kroner. Samlet foreslås post 1 Driftsutgifter redusert med 1,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere kap. 1618 med netto 1,7 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre går imot merverdiavgiftsreformen fra 1. juli og viser til forslag under pkt. 21.15.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet bemerker at det dessverre vil være nødvendig med slik informasjon uavhengig av hvorvidt momsreformen reverseres eller ikke.

21.7 Kap. 4618 Skatteetaten

Post 6 Økonomitjenester

Sammendrag

Jamfør omtale under kap. 1618 Skatteetaten. Inntektsgrunnlaget er noe lavere enn tidligere forutsatt, og inntektskravet på kapittel 4618 post 6 foreslås derfor redusert med 2,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

21.8 Kap. 1620 Statistisk sentralbyrå

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Aktiviteten knyttet til eksternt finansierte oppdrag ser ut til å bli høyere enn budsjettet. På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgningen under kap. 1620 post 21 med 15 mill. kroner til 106 mill. kroner. Utgiftsøkningen dekkes inn ved tilsvarende økning i inntektene, jf. kap. 4620 post 2.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1620 post 21 og kap. 4620 post 2.

21.9 Kap. 4620 Statistisk sentralbyrå

Post 2 Spesialoppdrag

Sammendrag

Det foreslås å oppjustere inntektene fra eksternt finansierte oppdrag med 15 mill. kroner til 106 mill. kroner, jf. omtale under kap. 1620 post 21.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

21.10 Kap. 1635 Oppgjør av skattefordelingstvist m.v.

21.10.1 Innledning

Sammendrag

Dette kapitlet gjelder en skattesak for Norsk Hydro ASA og Norsk Hydro Produksjon AS. Saken går helt tilbake til 1966 og omfatter inntektsårene 1966-1992. Den omhandler tvister mellom ca. 50 kommuner, tvister mellom staten og de to selskapene om fordeling av inntektsgrunnlagene for skatt mellom kommuner og sokkelen, samt andre likningsmessige forhold i kommuner og på sokkelen. Saken er av ekstraordinær karakter, og er så omfattende og kompleks at det er lagt opp til et samlet og forenklet oppgjør overfor selskapene og de berørte kommunene og fylkeskommunene.

21.10.2 Post 60 (ny) Betaling til kommuner med beløp til gode

Sammendrag

I år 2000 ble det under kap. 1635 post 60 og 70 bevilget midler til et forenklet oppgjør av en skattesak for Norsk Hydro ASA og Norsk Hydro Produksjon AS for inntektsårene 1966-1992, jf. omtalen i St.prp. nr. 1 (1999-2000) og St.prp. nr. 1 (2000-2001). I kommuner hvor Hydroselskapene er skyldig skatt påtok staten seg ved det forenklete oppgjøret å utbetale til kommunene og fylkeskommunene deres andel av skatten. Det ble under post 60 bevilget 25,3 mill. kroner til dette formålet i år 2000. En oversikt over den enkelte kommunes og fylkeskommunes tilgodebeløp er gitt i St.prp. nr. 1 (1999-2000), s. 73.

I forbindelse med kvalitetssikring av grunnlagene for disse beregninger gjorde Hydroselskapene Skattedirektoratet oppmerksom på forhold som tilsier en endring for en del kommuners vedkommende. Korrigeringen medfører en reduksjon i kommunenes og fylkeskommunenes krav på skatt fra Hydroselskapene. På denne bakgrunn ble Stortinget, i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 38 (2000-2001) Ny saldering av statsbudsjettet medregnet folketrygden 2000, ved brev av 12. desember 2000 fra finansministeren gjort oppmerksom på at utbetalingen til kommunene og fylkeskommunene trolig ikke ville kunne skje før i 2001, fordi Skattedirektoratet ikke ville få ferdigstilt nye beregninger før årsskiftet, se Innst. S. nr. 98 (2000-2001) s. 14 flg. Det ble samtidig gjort oppmerksom på en forestående forliksavtale som innebærer at Norsk Hydro Produksjon AS innrømmes fradrag for forsikringspremie med 100 mill. kroner. Dette medfører endringer i Hydros favør for årene 1989 til 1992 og ytterligere korrigeringer av kommunenes og fylkeskommunenes krav på skatt fra Hydro.

De nye beregningene ble ikke ferdigstilt før årsskiftet, og oppgjøret med kommunene ble derfor ikke foretatt i 2000. Det er for innværende år ikke bevilget

midler til oppgjør av saken. Skattedirektoratet har nå ferdigstilt de nye beregningene. Kommunenes samlede tilgodebeløp fra Hydro som følge av korrigeringer og forliket er redusert med 14,8 mill. kroner, fra 25,3 mill. kroner til 10,5 mill. kroner.

Det er uheldig at tallgrunnlaget som lå til grunn for bevilgningen ikke var korrekt, og Regjeringen har etter en samlet vurdering funnet å ville fremme forslag om at kommunene gis oppgjør i samsvar med bevilgningen under kap. 1635 post 60 for 2000. Kommunene har i utgangspunktet krav på skatt fra Hydroselskapene. Ved bevilgningen i statsbudsjettet for 2000, hvor den enkelte kommunes tilgodebeløp fremkommer, påtok staten seg som følge av den forenklede løsning å forestå oppgjøret med kommunene. Regjeringens forslag og Stortingets behandling av et forenklet oppgjør av saken har medført at enkelte kommuner har budsjettet med tilgodebeløpet i egne budsjetter for 2000. At oppgjøret ikke fant sted har skapt vanskeligheter for enkelte kommuner. Videre mener Regjeringen at det må legges vekt på å få avsluttet saken som har versert i rettsapparatet og hos ligningsmyndighetene i til sammen 35 år.

For én kommune vil korrigeringene innebære at den nå har et mindre tilgodebeløp, mens den tidligere var skyldig et mindre beløp. Det foreslås at denne kommunen gis dekning på linje med de øvrige kommuner. Beløpet er så lavt at det ikke er nødvendig med en økning av budsjetttrammen. Det foreslås på denne bakgrunn at det på statsbudsjettet 2001 under kap. 1635 Oppgjør av skattefordelingstvist post 60 Betaling til kommuner bevilges 25,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til omtalen i proposisjonen og til Regjeringens forslag om å bevilge 25,3 mill. kroner under kap. 1635 ny post 60.

21.10.3 Post 70 (ny) Tilbakebetaling av skatt, overslagsbevilgning

Sammendrag

Korrigeringene i tallgrunnlagene som omtalt under post 60, medfører at Hydroselskapene har krav på ytterligere tilbakebetaling av for mye innbetalt skatt på 182 mill. kroner. Forliket innebærer i tillegg en økning på 23,2 mill. kroner slik at samlet tilgodebeløp blir 205,2 mill. kroner. Dette beløpet kommer i tillegg til beløpet som ble utbetalt Hydroselskapene i år 2000.

I St.prp. nr. 38 (2000-2001) Ny saldering av statsbudsjettet medregnet folketrygden 2000 ble det redegjort for og foreslått at staten skulle påta seg å dekke Hydroselskapenes krav på renter fra landvirksomheten, jf. Innst. S. nr. 98 (2000-2001). I år 2000 ble det som et foreløpig oppgjør utbetalt 102 mill. kroner til Hydroselskapene for renter av for mye betalt skatt av landvirksomheten. De nye korrigeringene og økningen i Hydroselskapenes tilgodebeløp vil øke rentekravet. Det er noe usikkerhet knyttet til anslaget, og beløpet kan bli endret som følge av en nærmere gjennomgang.

Det er imidlertid behov for å kunne foreta en utbetaling i år på 95,5 mill. kroner.

I år 2000 ble det utbetalt 51 mill. kroner til Hydroselskapene i renter av for mye betalt skatt til staten fra sokkelvirksomheten. Dette beløpet ble dekket på ordinær måte ved belastning av kap. 5507 Skatt og avgift på utvinning av petroleum, jf. St.prp. nr. 38 (2000-2001). Korrigeringen medfører at selskapenes krav på renter fra sokkelvirksomheten øker med 191,4 mill. kroner. Beløpet belastes kap. 5507 Skatt og avgift på utvinning av petroleum uten bevilgning.

I St.prp. nr. 38 (2000-2001) ble det også foreslått bevilgning på 3,5 mill. kroner til dekning av utgifter til eksterne sakkyndige (advokat og revisor) på vegne av Tinn og Notodden kommuner i forbindelse med likningsbehandlingen av saken. Forutsetning for dekning av utgiftene var at de to kommunene trakk søksmålene mot de øvrige kommunene om gyldigheten av likningsvedtakene som ligger til grunn for oppgjøret. Som følge av at oppgjøret med kommunene ikke ble gjennomført, ble bevilgningen ikke benyttet. Regjeringen mener fortsatt ut fra en helhetsvurdering av det er rimelig at utgiftene dekkes av staten på vilkår av at søksmålene mot de øvrige kommuner trekkes.

På denne bakgrunn foreslås det at det samlet på statsbudsjettet for 2001 under kap. 1635 Oppgjør av skattefordelingstvist post 70 Tilbakebetaling av skatt bevilges 304,2 mill. kroner (hovedstol 205,2 mill. kroner, renter fra landvirksomheten 95,5 mill. kroner og utgifter til eksterne sakkyndige 3,5 mill. kroner). Posten foreslås gitt stikkordet overslagsbevilgning. Bevilgningen til Hydroselskapene innebærer at staten dekker ansvaret kommuner og fylkeskommuner har for å tilbakebetale for mye innbetalt skatt. Dette ansvaret er økt fra 157,2 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 1 (1999-2000), til 271,8 mill. kroner. På linje med forslaget i St.prp. nr. 1 (1999-2000) foreslås det at statens tilbakebetalingskrav mot kommunene frafalles, jf. forslag til vedtak. Det samme gjelder renter som staten dekker på vegne av kommuner og fylkeskommuner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å bevilge 304,2 mill. kroner under kap. 1635 ny post 70 som overslagsbevilgning. Komiteen slutter seg også til forslaget om at statens tilbakebetalingskrav mot kommunene frafalles, jf. forslag XXVII under kap. 25 Komiteens tilråding.

21.11 Kap. 5350 Tilbakeføring av midler fra Statens Banksikringsfond

Post 50 Overføringer

Sammendrag

Statens Banksikringsfond solgte seg ut av DnB våren 2001. Salget omfattet 104 mill. aksjer til kr 41,50 pr. aksje. Den realiserte aksjeprisen var noe høyere enn forutsatt. Det foreslås derfor at kap. 5350 post 50 økes med 31,2 mill. kroner til 4 316 mill. kroner. Salgsom-

kostninger ved salget av aksjene vil komme til fratrukk, men denne størrelsen er foreløpig usikker.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

21.12 Kap. 5352 Tilbakeføring av midler fra Statens Bankinvesteringsfond

Post 90 Salg av aksjer (ny)

Sammendrag

Statens Bankinvesteringsfond solgte seg ut av Kreditkassen i år 2000. Salget omfattet 191 mill. aksjer til kr 49 pr. aksje. Til fratrukk fra brutto salgsinntekt kommer aksjenes kostpris og salgskostnader. Det er hittil ikke budsjettet med inntekter på denne posten i 2001. Det foreslås på denne bakgrunn at kap. 5352 post 90 bevilges med 7 749,967 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under ny post 90.

21.13 Kap. 5491 Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift (jf. kap. 2445-2481)

Post 30 Avskrivninger

Sammendrag

Avskrivninger fra Luftfartsverkets (og andre forvaltningsbedrifters) driftsbudsjett inntektsføres på denne posten. Foreslått revisjon av Luftfartsverkets og Statens kartverks driftsbudsjett påvirker post 30 med 24,1 mill. kroner, jf. sammenheng med kap. 2450 post 24, underpost 24.6 Avskrivninger og kap. 2465 post 24 underpost 24.3 Avskrivninger. I tillegg foreslås avskrivningene under Statens kartverk økt med 3,9 mill. kroner. Posten foreslås dermed redusert med 20,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere kap. 5491 post 30 med 20,182 mill. kroner.

21.14 Kap. 5691 Avkastning på bevilget kapital i Statens Bankinvesteringsfond

Post 80 Avkastning på bevilget kapital

Sammendrag

Det foreslås at post 80 økes med 220,193 mill. kroner til 1 437,469 mill. kroner. Økningen skyldes økt utbytte.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

21.15 Kap. 2309 Tilfeldige utgifter

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten skal dekke tilleggsbevilgninger som blir gitt i løpet av budsjettåret, herunder tilleggsbevilgninger i forbindelse med inntektsoppgjør. Bevilgningen ble i saldert budsjett fastsatt til 8 261,4 mill. kroner.

Det var i saldert budsjett avsatt en reserve på 210 mill. kroner for å kompensere statlige etater for økte driftsutgifter som følge av innføring av merverdiavgift på tjenester fra 1. juli 2001. Forslag til fordeling på departement fremmes i denne proposisjonen, jf. avsnitt 1.3. Bevilgningen på kapittel 2309 blir isolert sett redusert med 210 mill. kroner som følge av at reserven for merverdiavgiftskompensasjon tas ut av kapittel 2309.

Regjeringen fikk i forbindelse med salderingen av budsjettet fullmakt til å utarbeide et opplegg for å spare inn 75 mill. kroner under de statlige innkjøpsordningene i 2001. Videre fikk regjeringen fullmakt til å foreta en endelig fordeling av beløpet på kapitler og poster. Innsparingen ble foreløpig tatt ved å redusere kap. 2309 Tilfeldige utgifter, med 75 mill. kroner. Beløpet er nå fordelt på kapitler og poster. Det tilbakestøres dermed 75 mill. kroner til kap. 2309.

Posten foreslås nå i tillegg redusert med 2 421,5 mill. kroner for å dekke tilleggsbevilgninger fremmet tidligere i vår og i denne proposisjonen, jf. nærmere omtale i kap. 1.3.

I St.prp. nr. 84 (2000-2001) forutsettes at bevilgningsendringer fremmet fram til og med 11. mai i hovedsak dekkes ved å redusere budsjettets reserve for tilleggsbevilgninger i løpet av budsjettåret. Ved avstemningen av budsjettet i St.prp. nr. 84 (2000-2001) la Finansdepartementet til grunn at bevilgningene til investeringer i Luftfartsverket skulle økes med 50 mill. kroner. Det korrekte er imidlertid at bevilgningen foreslås redusert. I tillegg medfører de to bevilgningsforslagene som fremmes i St.prp. nr. 94 (2000-2001) (kap. 197 post 70 og kap. 1542 post 70) en reduksjon i utgiftene på til sammen 2,5 mill. kroner. Samlet sett tilsier dette at behovet for inndekning gjennom reduserte reserver for tilleggsbevilgninger er 102,5 mill. kroner lavere enn foreslått i St.prp. nr. 84 (2000-2001). Bevilgningen under kap. 2309 foreslås på denne bakgrunn økt tilsvarende. Regjeringen fremmet 18. mai proposisjoner i forbindelse med trygdedrøftingene, lønnsoppjøret for statsansatte og reguleringen av godtgjørelsene for vernepliktige. Økte bevilgninger i forbindelse med disse inntektsoppgjørene vil bli dekket ved nedsettelse av bevilgningen på kap. 2309 ved nysalderingen av 2001-budsjettet i høst.

Komiteens merknader

Standpunkttabell, avsnitt 21.15

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. for- slag mill. kroner*)	AP	KrF og Sp	V	H	FrP	SV	Repre- sentanten Bastesen
2309	1									
		1. Inndekning ymse formål	-2 319	-2 319	-2 319	-2 319	-2 319	-2 319	-2 319	-2 319
		2. Eff. av off. innkjøp.	0	0	0	-50	0	0	0	0
		3. Bedre oppfølging av uføre	0	0	0	-50	0	0	0	0
		4. Ikke mva-kompensasjon	0	0	0	0	-743	-743	-743,0	-743
		5. Kutt		-250	-250	-250	-250	-250	-250	-250
		6. Innsparing		-50	-50	-50	0	0	0	0
		7. Anbud Statens vegvesen				-100				
		Sum	-2 319	-2 619	-2 619	-2 819	-3 312	-3 312	-3 312	-3 312

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

*) St.prp. nr. 84 og St.prp. nr. 94 (2000-2001)

Komiteen viser til brev fra finansministeren 7. juni der det går fram at det er mulig å redusere kap. 2309 post 1 med inntil 250 mill. kroner. Komiteen vil på denne bakgrunnen gå inn for å redusere ymse med 250 mill. kroner.

Komiteens flertall, alle unntatt Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen, foreslår også en generell innsparing under departementenes utgiftsrammer på 50 mill. kroner. Innsparingen tas foreløpig ved å redusere ymseposten med 50 mill. kroner. Når beløpet er fordelt på kapitler og poster, tilbakeføres 50 mill. kroner til ymseposten kap. 2309.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2309		Tilfeldige utgifter (jf. kap. 5309):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	2 619 010 000
		fra kr 8 126 353 000 til kr 5 507 343 000	

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen viser til at disse medlemmer ikke ønsker å gjennomføre utvidelsen av merverdiavgiften fra 1. juli. Dette innebærer at det med disse medlemmers forslag ikke er behov for å kompensere offentlig forvaltning for denne utvidelsen, som samlet sett beløper seg til 743 mill. kroner.

"Stortinget samtykker i at det spares inn 50 mill. kroner på departementenes utgiftsrammer. Regjeringen gis fullmakt til å foreta den endelige fordelingen av beløpet. Innsparingen spesifiseres på kapitler og poster og Stortinget orienteres om fordelingen i forbindelse med ny saldering av 2001-budsjettet i høst. Innsparingen tas foreløpig ved å redusere kap. 2309 Tilfeldige utgifter, med 50 mill. kroner. Når beløpet er fordelt på kapitler og poster, tilbakeføres 50 mill. kroner til kap. 2309."

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, fremmer følgende forslag til endring i bevilgning under kap. 2309 post 1:

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at dette medlem går inn for å utsette innføringen av merverdiavgiftsreformen til 1. januar 2002. Dette innebærer at det ikke er behov for å kompensere offentlig sektor.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2309		Tilfeldige utgifter (jf. kap. 5309):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 8 126 353 000 til kr 4 814 343 000"	3 312 010 000

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen fremmer følgende forslag:

"Regjeringen får fullmakt til å fordele reduksjonen under kap 2309 Tilfeldige utgifter post 1 driftsutgifter med 743 mill. kroner, som følge av bortfall av behovet for kompensasjon for innføring av merverdiavgift på tjenester, jf. Finansdepartementets brev 23. mai 2001."

Komiteens medlem fra Venstre går inn for å redusere bevilgningen under ymse utgifter med 300

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring :

Kap.	Post	Formål	Kroner
2309		Tilfeldige utgifter (jf. kap. 5309):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 8 126 353 000 til kr 5 307 343 000"	2 819 010 000

22. OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

22.1 Kap. 1800 Olje- og energidepartementet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Etter splittingen av Nærings- og energidepartementet (NOE) fra 1. januar 1997 i et Nærings- og handelsdepartement (NHD) og et Olje- og energidepartement (OED), har OED fortsatt å betale på NOEs gamle husleieavtale med Statsbygg. OED beholdt budsjettmidlene knyttet til den gamle husleieavtalen og har betalt husleie på grunnlag av denne avtalen i perioden 1996-2000.

På bakgrunn av omrokeringer i regjeringskvartalet har Statsbygg utarbeidet nye husleiekontrakter for NHD og OED, fordelt etter det arealet som disponeres av respektive departement. Med bakgrunn i nye husleieavtaler for NHD og OED foreslås kap. 1800 post 1 Driftsutgifter redusert med 2,7 mill. kroner i 2001, fra 101,250 til 98,550 mill. kroner. Det vises også til omtale under kap. 900 Nærings- og handelsdepartementet post 1 Driftsutgifter.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1800 post 1.

22.2 Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat

Post 74 (ny) Kompensasjon for tapt produksjon

Sammendrag

I forbindelse med tiltak for å forebygge flom inngikk Norges vassdrags- og energiverk (NVE) en avtale med Akershus energiverk (AEV) i 1979 hvor AEV kan pålegges å senke overvannet i Rånåsfoss. Det produksjonstap minsket fallhøyde representerer skal erstattes.

Erstatning for tapt produksjon i forbindelse med ekstraordinær senking av overvannet i Rånåsfoss i 1997, 1999 og 2000 er beregnet til kroner 252 231. Det foreslås på denne bakgrunn bevilget kroner 260 000 over ny post 74. Beløpet foreslås dekket av overføring fra Konesjonsavgiftsfondet, jf. kap. 4829 post 50 Overføring fra fondet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under ny post 74.

Komiteen viser når det gjelder kap. 4829 post 50 til merknader under avsnitt 22.7.

mill. kroner. Dette medlem foreslår videre en innsparing på 50 mill. kroner gjennom effektivisering av offentlige innkjøp. Dette medlem foreslår også en innsparing på 50 mill. kroner ved bedre oppfølging av uførepensjon som praktiseres på samme måte. Dette medlem går videre inn for å økt bruk av anbud i Statens vegvesen og foreslår bevilgningen redusert med 100 mill. kr Disse endringene posteres først på ymse og fordeles deretter på de ulike institusjonene.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

22.3 Kap. 1825 Omlegging av energibruk og energiproduksjon

Post 90 (ny) Innskuddskapital, Enova SF

Sammendrag

I Ot.prp. nr. 35 (2000-2001) Om lov om endringer i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning og fordeling av energi m.m. (energiloven), la Regjeringen fram forslag om en ny finansieringsmodell og en ny organisering av arbeidet med omlegging av energibruk og energiproduksjon. Forslaget omfattet blant annet etablering av et ny energiinstitusjon med vide fullmakter som skal forvalte midler fra et fond finansiert ved en kombinasjon av et påslag i overføringstariffen og en videreføring av statlige bevilgninger.

Institusjonen skal ta initiativ til og fremme mer effektiv energibruk, produksjon av ny fornybar energi og miljøvennlig bruk av gass. Regjeringen går inn for å organisere institusjonen som et statsforetak under navnet Enova SF. Virksomheten skal arbeide mål- og resultatrettet og innta en markedsnær pådriverrolle ved utvikling av incentiver og markeder for energitjenester og produkter.

Med bakgrunn i arbeidsoppgavene har departementet anslått at det nye selskapet vil kunne løse oppgavene med om lag 20-30 tilsatte. Selskapet vil i hovedsak ha bruk for seniorpersonell med erfaring fra privat virksomhet som er i stand til å styre og stille krav til de

operative samarbeidspartnerne. Selskapet lokaliseres i Trondheim-området. Det tas sikte på å stifte selskapet i juli 2001.

Budsjettmessige konsekvenser knyttet til etableringen av statsforetaket innebærer at det må fastsettes en innskuddskapital og foretaket må sikres driftsmessige rammer for 2. halvår 2001. Foretakets balanse bør være av en slik størrelse at det vil være mulig å reise en kassekreditt av en rimelig størrelse.

Det foreslås at statsforetaket får en innskuddskapital på 5 mill. kroner. Regjeringen foreslår derfor at det for 2001 blir bevilget 5 mill. kroner under kap. 1825 ny post 90 Innskuddskapital.

Utgifter i forbindelse med planlegging, etablering og drift anslås til 7,5 mill. kroner for 2. halvår. Driftsutgiftene skal dekke eget personell og innleie av eksterne/konsulenttjenester. Videre må det etableres kontorlokaler og nødvendig infrastruktur for det nye foretaket. Driftsutgiftene vil bli dekket innenfor eksisterende budsjettammer under kap. 1825 post 21 Spesielle driftsutgifter.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å bevilge 5 mill. kroner under kap. 1825 ny post 90.

22.4 Kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE)

Tabell 3.12 Endring av bevilgninger på statsbudsjettet for 2001 under kap. 2440 og kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (i mill. kroner):

Kap/post/underpost	Saldert budsjett 2001	Forslag til ny bevilgning for 2001	Endring
Kap. 2440			
22 Fjerningsutgifter, overslagsbevilgning	70	80	10
30 Investeringer ...	16 200	20 100	3 900
50 Overføring til Statens petroleumssforikringsfond	600	592	-8
Sum kap. 2440	16 870	20 772	3 902
Kap. 5440			
24.01 Driftsinntekter	126 600	149 900	23 300
24.02 Driftsutgifter	-20 100	-20 000	100
24.03 Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 800	-2 000	-200
24.04 Avskrivninger	-18 200	-19 500	-1 300
24.05 Renter	-8 300	-8 400	-100
24 Driftsresultat	78 200	100 000	21 800
30 Avskrivninger	18 200	19 500	1 300
80 Renter	8 300	8 400	100
Sum kap. 5440	104 700	127 900	23 200
Kontantstrømmen til SDØE:			
Innbetalinger	126 600	149 900	23 300
Utbetalinger	38 770	42 772	4 002
Netto kontantstrøm fra SDØE	87 830	107 128	19 298

Bevilgningsforslagene som fremmes i denne proposisjonen er basert på den eierstrukturen som lå til grunn for utarbeidelsen av opprinnelig budsjett. Det er således ikke tatt hensyn til avtale mellom staten og Statoil om salg av 15 pst. av SDØE-andelene, som er inngått med forbehold om Stortingets godkjenning. Stortinget er invitert til å godkjenne avtalen i St.prp. nr. 68 (2000-2001).

Kap. 2440 post 22 Fjerningsutgifter er økt med 10 mill. kroner, fra 70 til 80 mill. kroner. Denne oppjusteringen skyldes hovedsakelig at ved oppdatering av anslagene for fjerningskostnader framskyndes kostnadene i forhold til saldert budsjett.

Anslagene for investeringer under kap. 2440 post 30 er økt med 3 900 mill. kroner, fra 16 200 til 20 100 mill. kroner. Dette skyldes blant annet at investeringene i flere felt på sokkelen har økt i forhold til tidligere prognoser, og dermed også SDØEs investeringer. Samtidig er investeringene for enkelte prosjekt framskyndet i tid i forhold til anslagene i saldert budsjett.

Anslaget for overføring til Statens petroleumsforskringsfond under kap. 2440 post 50 er redusert med 8 mill. kroner som følge av justering for avvik mellom antatt og faktisk premiebesparelse for år 2000.

Anslaget under kap. 5440 underpost 24.01 Driftsinntekter er økt med 23 300 mill. kroner, fra 126 600 til 149 900 mill. kroner. Dette skyldes hovedsakelig høyere forventet oljepris enn tidligere antatt. Det er lagt til grunn en gjennomsnittlig oljepris på 225 kroner pr. fat i forhold til 180 kroner pr. fat i saldert budsjett for 2001.

Anslaget under kap. 5440 underpost 24.02 Driftsutgifter er redusert med 100 mill. kroner, fra 20 100 til 20 000 mill. kroner.

Anslaget under kap. 5440 underpost 24.03 Lete- og feltutviklingsutgifter er økt med 200 mill. kroner, fra 1 800 mill. kroner til 2 000 mill. kroner. Dette skyldes høyere anslag for letekostnader enn tidligere antatt.

Anslaget under kap. 5440 underpost 24.04 og post 30 Avskrivninger er økt med 1 300 mill. kroner, fra 18 200 til 19 500 mill. kroner. Dette skyldes hovedsakelig oppdatering av anslagene, herunder endret avskrivningsgrunnlag for noen prosjekter og høyere avskrivninger i enkelte prosjekter enn antatt i saldert budsjett.

Anslaget under kap. 5440 underpost 24.05 og post 80 Renter er økt med 100 mill. kroner, fra 8 300 til 8 400 mill. kroner. Dette skyldes høyere investeringer.

Ovennevnte endringer i underposter medfører at SDØEs anslåtte driftsresultat under kap. 5440 post 24 Driftsresultat er økt med 21 800 mill. kroner, fra 78 200 til 100 000 mill. kroner.

Netto kontantstrøm fra SDØE er økt fra 87 830 til 107 128 mill. kroner. Dette er en økning på 19 298 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2001.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 2440 og kap. 5440.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti understreker at Stortinget i Revidert nasjonalbudsjett gjør et veivalg for Norge. Vi kan velge å følge Regjeringens anbefaling om fortsatt satsing på en svart oljeøkonomi, med økte oljeinvesteringer og stø kurs mot en fortsatt tilværelse som leverandør av eksklusive råvarer. Eller vi kan velge en annen kurs som vil legge grunnlag for å gjøre Norge til en grønn kunnskapsøkonomi.

I forbindelse med oljeprisfallet et par år tilbake, skjedde det en markert aktivitetsnedgang i oljesektoren. Det medførte en tøff hestekur, med en vesentlig nedbygging av sysselsettingen og investeringsnivå i bransjen, og vi har nå kommet ned på et mer fornuftig nivå. Dette har gitt mulighet til å anvende disse ressursene andre steder i økonomien, og omsider få i gang overgangen til en grønn kunnskapsøkonomi som kan gi oss et grunnlag å leve av når oljeinntektene om noen år begynner å reduseres. Dette medlem påpeker at behandlingen av dette reviderte budsjettet gir Stortinget mulighet til å signalisere om de ønsker en slik utvikling.

Etter at oljeprisen nå har vært stabilt høy lenge, ønsker oljeselskapene igjen å øke investeringene på norsk sokkel. I en situasjon der Norges fremste problem er mangel på arbeidskraft foreslår Regjeringen å øke statens andel av oljeinvesteringene med 4 mrd. kroner i forhold til budsjettvedtaket før jul. Investeringene ligger på et høyt nivå, anslått til 42,6 mrd. 1997-kroner i St.meld. nr. 1 (2000-2001). Det finnes ikke kjente reserver på norsk sokkel som vil gjøre det mulig å holde et vesentlig høyere investeringsnivå enn dette over tid.

Etter dette medlems oppfatning går Regjeringen i helt feil retning. Flere av samfunnets ressurser, økonomisk så vel som menneskelig, disponeres i det som bør være gårdsdagens næringer. I en situasjon der knapphet på menneskelig ressurser nødvendiggjør sterk prioritering, velger Regjeringen en kraftig oppbygging av oljeinvesteringene.

Sjøl om disse investeringene reint teknisk ikke regnes inn i det oljekorrigerte budsjettunderskuddet, vil dette åpenbart øke presset i økonomien merkbart, og innebære inflasjonspress og fare for økt rentenivå. Dette er en svakhet ved vårt budsjettssystem som gjør det vanskeligere å se den reelle effekten av budsjettvedtaket. Dette medlem fremmer forslag om å inkludere slike investeringer i det oljekorrigerte underskuddet.

Dette medlem foreslår derfor å kutte oljeinvesteringene som ikke er kontraktsfestet, og bruker disse pengene til investeringer som kan gi grunnlag for overgang til en grønn kunnskapsøkonomi - bevilgninger til barn og unge, utdanning, forskning og miljøtiltak.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2440	30	Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 5440): Investeringer, for høyes med fra kr 16 200 000 000 til kr 17 528 000 000"	1 328 000 000

22.5 Kap. 2442 Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen under posten dekker statens andel av påløpte fjerningsutgifter i henhold til fjerningstilskuddsloven. På bakgrunn av oppdaterte anslag for aktuelle fjerningssaker foreslås det å øke bevilgningen for 2001 med 90 mill. kroner, fra 150 mill. kroner til 240 mill. kroner. Oppjusteringen skyldes hovedsakelig framskynding av forventede tilskuddsutbetalinger. Størrelsen på, og tidsfordelingen av tilskuddsutbetalinger er usikre. Utbetalt tilskudd kan derfor avvike vesentlig fra bevilgningen.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

22.6 Kap. 2490 NVE Anlegg (jf. kap. 5490)

Post 24 Driftsresultat

Sammendrag

På bakgrunn av revidert renteberegninger foreslås bevilgningen økt med 300 000 kroner til 5,51 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

22.7 Kap. 4829 Konesjonsavgiftsfondet (jf. kap. 1820 og 1830)

Post 50 Overføring fra fondet

Sammendrag

Det foreslås å øke uttaket fra Konesjonsavgiftsfondet med kroner 260 000, fra 116,9 til 117,16 mill. kroner i 2001. Det økte uttaket har sammenheng med kompensasjon til Akershus energiverk for tapt produksjon i forbindelse med ekstraordinær senking av overvannet i Rånåsfoss, jf. omtale under kap. 1820 post 74.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

22.8 Kap. 4860 Statsforetak under Olje- og energidepartementet

Post 80 Inntekter fra oppgjørsordningen for utenlandshandelen med kraft

Sammendrag

I St.prp. nr. 1 (2000-2001) ble det budsjettert med 80 mill. kroner i inntekter fra oppgjørsordningen for uten-

landshandelen med kraft. Inntektene fra ordningen blir inntektsført på statsbudsjettet året etter at de har påløpt, det vil si at inntekter påløpt i 2000 blir inntektsført i 2001. Ordningen er knyttet til utveksling av kraft mot Sverige, Finland og Russland, jf. St.prp. nr. 37 (1994-1995).

Årsresultatet fra Statnett SF viser at de faktiske inntektene for 2000 knyttet til ordningen var på om lag 103 mill. kroner. Inntektene skal trekkes fra det akkumulerte underskuddet for ordningen, jf. St.prp. nr. 1 (1994-1995).

Pr. 1. januar 2001 var den nominelle gjenværende fordringen på om lag 17 mill. kroner. På bakgrunn av ovennevnte foreslås bevilgningen under kap. 4860 post 80 økt med 23 mill. kroner, fra 80 til 103 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

22.9 Kap. 5490 NVE Anlegg (jf. kap. 2490)

Post 80 Renter

Sammendrag

På bakgrunn av reviderte renteberegninger foreslås bevilgningen økt med 300 000 kroner til 1,54 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

22.10 Kap. 5608 Renter av lån til statsforetak under Olje- og energidepartementet

Post 80 Renter, Statnett SF

Sammendrag

I St.prp. nr. 1 (2000-2001) ble det budsjettert med 96 mill. kroner i renteinntekter fra Statnett SF i 2001. Renteinntektene under denne posten er knyttet til Statnetts serielån, som pr. 1. januar 2001 hadde en saldo på 1,6 mrd. kroner. Renteinntektene knyttet til dette lånet beregnes med utgangspunkt i renten på ulike statspapi-

rer. Lånet er delt opp i flere transjer/avdrag som hver for seg knyttes opp mot et statspapir med en bestemt løpetid og kupongrente. Det er opp til Statnett å avgjøre hvilket statspapir den enkelte transjen skal knyttes til.

Usikkerhet rundt Statnetts valg av statspapir og størrelsen på den tilhørende kupongrenten, gjør det vanskelig å gi gode anslag ved budsjetteringstidspunktet. Pr. i dag anslås renteinntektene for 2001 til 120 mill. kroner, det vil si 24 mill. kroner høyere enn tidligere antatt.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen for 2001 med 24 mill. kroner, fra 96 til 120 mill. kroner. Det understrekes at det fremdeles er knyttet usikkerhet til dette anslaget.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

22.11 Kap. 5680 Utbytte fra statsforetak under Olje- og energidepartementet

Post 81 Utbytte, Statkraft SF

I St.prp. nr. 1 (2000-2001) ble det budsjettert med 562,5 mill. kroner i utbytte fra Statkraft SF i 2001 for regnskapsåret 2000. Det ble understreket at endelig vedtak om utbytte fattes av Statkrafts foretaksmøte våren 2001 basert på gjeldende utbyttepolitikk og faktisk resultat for 2000.

Konsernets realiserede overskudd etter skatt for 2000 ble 841 mill. kroner. For regnskapsåret 2000 skal utbyttet settes til 750 mill. kroner, men begrenset oppad til 75 pst. av konsernets årsresultat etter skatt, jf. St.prp. nr. 1 og Budsjett-innst. S. nr. 9 (2000-2001).

På denne bakgrunn oppjusteres utbyttet fra Statkraft for regnskapsåret 2000 med 68,5 mill. kroner, fra 562,5 til 631 mill. kroner som utgjør om lag 75 pst. av konsernets årsresultat etter skatt.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

22.12 Kap. 5685 Aksjer i Den norske stats oljeselskap as

Post 80 Utbytte

Sammendrag

I St.prp. nr. 1 (2000-2001) ble det budsjettert med 4 000 mill. kroner i utbytte fra Statoil til utbetaling i 2001 for regnskapsåret 2000. Det ble understreket at endelig vedtak om utbytte fattes i ordinær generalforsamling i Statoil våren 2001 basert på gjeldende utbyttepolitikk og faktisk resultat for 2000.

statning i Statoil våren 2001 basert på gjeldende utbyttepolitikk og faktisk resultat for 2000.

Statoil konsernets realiserede årsoverskudd for 2000 ble 11 335 mill. kroner. Gjeldende utbyttepolitikk for Statoil tilsier at utbyttet skal tilsvare 50 pst. av konsernets årsresultat etter skatt, jf. St.prp. nr. 1 og Budsjett-innst. S. nr. 9 (1997-1998). På denne bakgrunn ble utbyttet fra Statoil for regnskapsåret 2000 fastsatt til 5 668 mill. kroner i Statoils ordinære generalforsamling 27. april 2001. Det foreslås derfor at utbyttet fra Statoil oppjusteres til 5 668 mill. kroner, en økning på 1 668 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2001. Endringen medfører en netto økning av statens kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten på 1 668 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

22.13 Kostnadsstatus for Åsgardkjeden

Sammendrag

St.prp. nr. 19 (2000-2001), som ble lagt fram 17. november i fjor, omhandlet blant annet kostnadsoverskridelsene for prosjektene i Åsgardkjeden. Åsgardkjeden omfatter feltutbyggingen i Norskehavet, rørgassledningen Åsgard Transport fra feltet til Kårstø i Rogaland, de nye gassbehandlingsanleggene på Kårstø og eksportgassrørgledningen Europipe 2 fra Kårstø til Dornum i Tyskland. I St.prp. nr. 19 (2000-2001) ble det opplyst at Statoil i løpet av våren 2001 vil legge frem et siste kostnadsoverslag for prosjektene i Åsgardkjeden. Departementet ble primo mars i år orientert av operatøren Statoil om det siste kostnadsanslaget for Åsgardkjeden. Det siste kostnadsanslaget fra mars i år viser en økning på 114 mill. kroner for Åsgardkjeden samlet sett sammenliknet med anslaget i St.prp. nr. 19 (2000-2001).

Tabellen nedenfor viser den siste utviklingen sammenliknet med investeringsanslaget som ble lagt fram i St.prp. nr. 19 (2000-2001).

Tabell 3.13 Kostnadsutvikling for Åsgardkjeden siden fremleggelse av St.prp. nr. 19 (2000-2001) (i mill. 2001-kroner)

	St.prp. nr. 19 (2000-2001) *	Anslag mars 2001	Kostnadsøkning
Åsgardkjeden	71 479	71 593	114

* I St.prp. nr. 19 (2000-2001) var anslagene oppgitt i 2000-kroner.

Kostnadsøkningen på 114 mill. kroner er i sin helhet knyttet til ferdigstillingsarbeidene på Åsgardfeltet. Økningen skyldes ifølge Statoil i hovedsak merkostnader knyttet til gjenstående oppklaringsarbeid av produksjonsanleggene på havbunnen til gassplattformen, Åsgard B. Dessuten har kostnadene for grøfting, grusdumping og produksjonsboring økt noe.

Det siste kostnadsanslaget for prosjektene i Åsgardkjeden er innenfor den rammen for mulige kostnadsøkninger som Statoil tidligere har orientert om, og som ble lagt til grunn for departementets orientering i St.meld. nr. 37 (1998-1999) som ble lagt frem 10. mai 1999. Medregnet den siste kostnadsøkningen på 114 mill. kroner, er marginen i forhold til den rammen for

mulige kostnadsøkninger tidligere orientert om, 189 mill. kroner.

Tabellen nedenfor viser det siste kostnadsanslaget sammenliknet med den rammen for mulige kostnads-

økninger som Statoil tidligere har orientert om og som vart lagt til grunn for departementets orientering i St.meld. nr. 37 (1998-1999).

Tabell 3.14 Kostnadsutvikling for Åsgardkjeden i forhold til kostnadsramme i St.meld. nr. 37 (1998-1999) (i mill. 2001-kroner)

	Kostnadsramme i St.meld. nr. 37 (1998-1999) *	Anslag mars 2001	Margin
Åsgardkjeden	71 782	71 593	189

* I St.meld. nr. 37 (1998-1999) var anslagene oppgitt i 1999-kroner.

I tillegg til det siste kostnadsanslaget har det ifølge Statoil vært en kostnadsøkning som følge av økt valutaeffekt. Fra de kostnadsanslagene som ble lagt fram i St.meld. nr. 37 (1998-1999), har valutaeffekten økt med 842 mill. kroner.

Utbyggingen av Åsgardkjeden er nå ferdigstilt, og Statoil vil ikke legge fram flere kostnadsanslag for Åsgardkjeden. Gassproduksjonen fra feltet tok til 1. oktober 2000, med gasstransport gjennom Åsgard Transport og gassbehandling i Kårstøanleggene. Oljeproduksjonen fra Åsgardfeltet tok til i mai 1999, og rørledningen Europipe 2 startet opp i oktober 1999.

I forbindelse med oppkoplingen av Smørbukk-reservoaret på Åsgardfeltet til Åsgard B-plattformen tidligere i år, ble det oppdaget en gasslekkasje i forbindelse med en sveis i en av kopleingene mellom undervannsinnetningene som følge av et sveisebrudd.

På denne bakgrunn vil operatøren foreta en inspeksjon av tilsvarande sveiser i undervannsinnetningene, for å vurdere om det kan bli aktuelt å bytte ut flere av sveisene. Statoil anslår at man vil kunne være ferdig med reparasjonsarbeidene i løpet av året, og ifølge operatøren vil disse arbeidene kunne beløpe seg til i overkant av 1 mrd. kroner.

Det er ifølge Statoil ikke avklart hvordan kostnadene knyttet til reparasjonsarbeidene vil bli fordelt mellom rettighetshaverne, forsikringselskap og utstyrsleverandør. Ifølge Statoil vil kostnadene forbundet med reparasjonsarbeidene bli ført som driftskostnader. Statoil påpeker at driften av Åsgard B under enhver omstendighet skal være sikkerhets- og miljømessig forsvarlig, samtidig som det er operatørens mål å få gjennomført utbedringene på kortest mulig tid og med minst mulige følger for produksjonen.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

22.14 Oppfølging av St.meld. nr. 39 (1999-2000) med vekt på "forenklingsarbeidet"

Sammendrag

I forbindelse med behandlingen av St.meld. nr. 39 (1999-2000) Olje- og gassvirksomheten, ga Stortinget

tilslutning til de foreslåtte forenklingstiltakene og understreket at det er viktig at dette arbeidet gis nødvendig prioritet. Olje- og energidepartementet har fulgt opp dette. En del av tiltakene er allerede implementert, mens andre er under bearbeidelse.

I proposisjonen er det gitt en kort oppsummering av status vedrørende de foreslåtte forenklingene i regelverket. Det tas sikte på å foreta en nærmere gjennomgang av disse og andre tiltak i den neste Stortingsmeldingen om olje- og gassvirksomheten som planlegges fremlagt i vårsesjonen 2002. Når det gjelder den siste kostnadsutviklingen for Åsgardkjeden er det gitt en nærmere orientering om dette foran.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

22.15 Statsbankene

Beregningsgrunnlaget for flytende rente i Husbanken, Lånkassen og tidligere Landbruksbanken/lån til landbruksformål

Sammendrag

I Innst. S. nr. 83 (1995-1996) om endringer i Husbankens rente- og avdragsvilkår er det gjort vedtak om at den flytende renten i Husbanken skal fastsettes på bakgrunn av gjennomsnittlig rente på kortsiktige statspapirer fra 1996. Dette ble også innført for Landbruksbanken fra 1996, og for Lånkassen fra 1998. Rentene på kortsiktige statspapirer har vært oppgitt av Norges Bank. Norges Bank har oppgitt at disse rentene har vært effektive renter, mens de i virkeligheten har vært nominelle renter. Norges Bank har nå rettet opp sin statistikk. De faste rentene er fastsatt på grunnlag av effektive renter. Regjeringen vil ikke foreslå å endre rentene for kundene med faste eller flytende renter. Regjeringen vil komme tilbake til evt. reduksjoner i inntektsanslaget av dette i forbindelse med nysalderingen for 2001.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

23. ANDRE FORSLAG OG MERKNADER

23.1 Andre bevilgningsforslag

23.1.1 Kap. 100 Utenriksdepartementet

Post 71 Diverse tilskudd

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti påpeker at Regjeringen ikke i tilstrekkelig grad har lagt til rette for informasjon om Norges arbeid i Sikkerhetsrådet, både fra departementet selv og gjennom organisasjoner og ulike forskningsmiljø. Det bør etter dette medlems syn legges bedre til rette for media og andre interesserte til å delta i debat-

ten, og å følge det løpende arbeidet i Sikkerhetsrådet. Dette medlem peker på at informasjon om Norges arbeid i Sikkerhetsrådet fra instanser utenfor departementet er verdifullt, og ønsker å styrke uavhengige institusjoners muligheter for å drive informasjonsvirksomhet på dette området.

Dette medlem foreslår 2 mill. kroner på kap. 100 post 71 til tilskudd til informasjon om Sikkerhetsrådets løpende arbeid.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
100		Utenriksdepartementet:	
	71	Diverse tilskudd, forhøyes med fra kr 27 320 000 til kr 29 320 000"	2 000 000

23.1.2 Kap. 116 Deltaking i internasjonale organisasjoner

Post 71 Låne- og tilskuddsordningen under EØS-avtalen

Komiteen viser til brev fra Finansdepartementet 5. juni der det framgår at det er mulig å redusere bevilgningen på kap. 116 post 71 med 100 mill. kroner. Komiteen fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
116		Deltaking i internasjonale organisasjoner:	
	71	Låne- og tilskuddsordningen under EØS-avtalen, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 194 856 000 til kr 94 856 000"	100 000 000

23.1.3 Kap. 221 Tilskudd til grunnskolen

Post 67 Tilskudd til kommunale musikk- og kulturskoler

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2000-2001) fremmet følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremlegge forslag om justering av timesatsen for musikk- og kulturskoler i Revidert nasjonalbudsjett 2001."

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Timesatsen for musikk- og kulturskolene har stått uforandret siden 1991, og heller ikke i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett er det foreslått noen justering.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og representanten Steinar Bastesen foreslår å øke bevilgningene til kulturskolene med 5 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap.	Post	Formål	Kroner
221		Tilskudd til grunnskolen (jf. kap. 3221):	
	67	Tilskudd til kommunale musikk- og kulturskoler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 83 500 000 til kr 88 500 000"	5 000 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at kommunene ikke i tilstrekkelig grad er blitt kompensert for kostnadene knyttet til de kommunale kultur- og musikkskolene. Dette medlem er bekymret over at egenbetalingen i kultur- og musikkskolene har økt fra 10 til 20 pst.

Dette medlem påpeker at de kommunale kultur- og musikktilbudene må være et tilbud for alle, og ønsker å redusere egenbetalingen.

Dette medlem bevilger derfor 10 mill. kroner til musikk- og kulturskolene.

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
221		Tilskudd til grunnskolen (jf. kap. 3221):	
	67	Tilskudd til kommunale musikk- og kulturskoler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 83 500 000 til kr 93 500 000"	10 000 000

23.1.4 Kap. 228 Kvalitetsutvikling i grunnskolen
(jf. kap. 3228)

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Høyre og representanten Steinar Bastesen viser til at disse medlemmer under budsjettbehandlingen høsten 2000 foreslo en betydelig økning av bevilgningene til etterutdanning og faglig oppdatering for lærere i grunnskolen og videregående skole. Lærernes kompetanse er av avgjørende betydning for kvalitetsutviklingen i skolen. Disse medlemmer mener at det fortsatt er behov for å styrke lærernes muligheter til etterutdanning, og vil bevilge 25 mill. kroner til dette formål (kfr. tilsvarende forslag under kap. 238).

Disse medlemmer viser til at det er bred politisk enighet om behovet for å vie grunnskolens ungdomstrinn spesiell oppmerksomhet. Disse medlemmer mener at det er nødvendig å gjennomføre tiltak som kan gjøre ungdomsskolen mer meningsfull for langt flere elever enn i dag. Disse medlemmer har derfor bl.a. fremmet forslag om å omorganisere ungdomstrinnet, med sikte på å gi elevene gradvis større valgfrihet og større mulighet til faglig fordypning. Disse medlemmer ønsker å stimulere skolene til å åpne for mer valgfrihet og faglig fordypning på ungdomstrinnet, og vil bevilge 25 mill. kroner til "omstillingstiltak" i ungdomsskolen.

Samlet økning under post 21 blir 50 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
228		Kvalitetsutvikling i grunnskolen (jf. kap. 3228):	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 326 585 000 til kr 376 585 000"	50 000 000

23.1.5 Kap. 238 Kvalitetsutvikling i videregående opplæring (jf. kap. 3238)

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Høyre og representanten Steinar Bastesen mener at det fortsatt er nødvendig å bedre mulighetene til etterutdanning for lærere i videregående opplæring, og foreslår å forhøye bevilgningen med 25 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
238		Kvalitetsutvikling i videregående opplæring (jf. kap. 3238):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 84 552 000 til kr 109 552 000"	25 000 000

23.1.6 Kap. 239 Andre formål i videregående opplæring

Post 60 Utlånsordning for skolebøker i videregående skole

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis forslag i Budsjett-innst. S. nr. I (1999-2000) om å bevilge 400 mill. kroner til bokstipend for elever i videregående skole. Elevenes utgifter til undervisningsmaterie-ll har økt. Det er ikke uvanlig at innkjøp av skolebø-ker beløper seg til 4 000-5 000 kroner pr. år. Dette

medlem minner også om at stortingsflertallet i Innst. O. nr. 70 (1997-1998) åpnet for at det kan kreves beta-ling for kopier og andre utgifter. Dette medlem mener at de samlede kostnadene som nå legges på den enkelte elev truer det likeverdige opplæringstilbudet. Dette medlem påpeker at det for elever i videregå-ende fagopplæring også påløper utgifter til skolemate-riell i tillegg til bøker.

Dette medlem øker kap. 239 post 60 med 200 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål	Kroner
239	Andre formål i videregående opplæring:	
60	Utlånsordning for skolebøker i videregående skole, forhøyes med fra kr 100 000 000 til kr 300 000 000"	200 000 000

Post 73 Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er kjent med at Røde Kors Nordisk United World College inneværende år vil få et betydelig underskudd, først og fremst på grunn av manglende kom-pensasjon for lønnsveksten. Dersom det ikke gis tilstrekkelig kompensasjon vil dette kunne redusere driftsnivået.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål	Kroner
239	Andre formål i videregående opplæring:	
73	Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College, forhøyes med fra kr 18 951 000 til kr 21 451 000"	2 500 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpar-tiet viser til at United World College i Fjaler er en pri-vatskole med egen post på budsjettet. Disse med-lemmer registrerer at skolen ber om tildeling på 2,5 mill. kroner. Disse medlemmer støtter dette for-slaget, men forutsetter at pengene kun går til å rydde opp i økonomiske misforhold. Disse medlemmer forutsetter også at skolen utarbeider aktivitetsplaner som er i samsvar med departementets bevilgninger. Disse medlemmer ber departementet om å påse at dette blir fulgt opp.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittsp-artiet mener at bortfallet av støtten til United World

College har ført til svært vanskelige arbeidsforhold ved skolen. Dette er et viktig tilbud i forbindelse med å skape forståelse og respekt for ulike mennesker på tvers av etniske skillelinjer og for mennesker med han-dikap.

For å sikre dette tilbudet ser disse medlemmer behov for å gjeninnføre dette tilskuddet med 5 mill. kroner.

Disse medlemmer ser i forlengelsen av gjeninn-føringen av støtte til UWC at den naturlige konsekvens må bli at også støtten til elevene ved skolen gjeninnfø-res. Det er beregnet til 1 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål	Kroner
239	Andre formål i videregående opplæring:	
73	Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College, forhøyes med fra kr 18 951 000 til kr 24 951 000"	6 000 000

23.1.7 Kap. 240 Private skoler mv.

Post 70 Tilskudd til privatskoler

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Venstre foreslår å øke bevilgningene til lønnskompensasjon for private skoler med 20 mill. kroner, øke tilskuddet til skolepenger til elever ved utenlandske skoler i Norge og norske elever ved uten-

landske videregående skoler med 5 mill. kroner. Disse medlemmer forutsetter at denne bevilgningen også benyttes til å gjeninnføre støtten til elevene ved United World College, jf. kap. 239 post 73.

Disse medlemmer vil samlet øke tilskuddene til private skoler med 25,0 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
240		Private skoler m.v.:	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 1 198 674 000 til kr 1 223 674 000"	25 000 000

Komiteens medlemmer fra Høyre henviser til at flertallet i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen i Budsjett-innst. S. nr. 12 varslet at man "vil komme tilbake til tilskuddssituasjonen for de private skoler i Revidert nasjonalbudsjett 2001. Dette har sin bakgrunn i de prinsipper som ble lagt til grunn under behandlingen av Innst. S. nr. 36 (2000-2001).

Disse medlemmer viser til beregninger foretatt av privatskoleorganisasjonene, og foreslår post 70 øket med 20,5 mill. kroner som en nødvendig korleksjon av de vedtatte satser for private skoler i 2001. Disse medlemmer viser også til at tilskuddet til undervisningsutstyr for skoler som er godkjent etter tilskuddsreglene 1, 2 og 4 ble fjernet under budsjettbehandlin-

gen høsten 2000 - mot Høyres stemmer. Disse medlemmer mener fortsatt at dette tilskuddet er av stor betydning for mange skoler, og vil gjeninnføre denne ordningen. Post 70 økes med 7,7 mill. kroner til dette formål.

Disse medlemmer henviser også til Høyres forslag om å gjeninnføre støtten til delvis dekning av skolepenger for elever ved utenlandske eller internasjonale videregående skoler (kfr. Dokument nr. 8:71 (2000-2001) og Innst. S. nr. 240 (2000-2001)). Disse medlemmer foreslår å øke post 70 med 5 mill. kroner til dette formål.

Samlet økning på post 70 blir 33,2 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
240		Private skoler m.v.:	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 1 198 674 000 til kr 1 231 874 000"	33 200 000

Disse medlemmer vil subsidiært støtte forslaget fra Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Venstre.

23.1.8 Kap. 249 Andre tiltak i utdanningen

Post 75 Særskilt tilskudd til toppidrettsgymnas

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og representanten Steinar Bastesen

henviser til at 90 elever ved Wang toppidrett ikke ble tatt med i vurderingen da taket for elever med toppidrettstilskudd ble fastsatt høsten 1998, på grunn av sen saksbehandling og forskjellsbehandling i departementet. Disse medlemmer mener at denne forskjellsbehandlingen nå bør rettes opp, og foreslår bevilget 1,2 mill. kroner på post 75.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
249		Særskilt tilskudd til toppidrettsgymnas	
	75	Forhøyes med fra kr 10 928 000 til kr 12 128 000"	1 200 000

23.1.9 Kap. 270 Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter

Post 74

Komiteens medlem fra Venstre foreslår å øke bevilgningene til studium i utlandet og sosiale formål med 5 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
270		Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter:	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid, forhøyes med fra kr 53 370 000 til kr 58 370 000"	5 000 000

23.1.10 Kap. 281 Fellesutgifter universiteter og høyskoler

Post 45 større utstyrsanskaffelser

Komiteens medlemmer fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen går inn for å øke bevilgningene til forskningsutstyr ved universiteter og høyskoler med 50 mill. kroner utover vedtatt budsjett for 2001.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281):	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 33 231 000 til kr 83 231 000"	50 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser videre til at norsk forskning må ha gode arbeidsbetingelser for å kunne nyttiggjøre seg de kunnskaper og ferdigheter som eksisterer i norske miljøer. Samtidig er det viktig å ha oppdatert utstyr til forskning, for å kunne gi muligheter til nyvinninger innenfor de fleste områder i dagens forskning. Det vil være dårlig utnyttelse av våre ressurser dersom vårt potensiale ikke kan benyttes fullt ut basert på ønsket om å ikke anvende midler på hensiktsmessig forskningsutstyr.

Disse medlemmer vil derfor foreslå en ekstra satsing på utstyrsinnkjøp med 100 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281):	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 33 231 000 til kr 133 231 000"	100 000 000

Disse medlemmer vil subsidiært stemme for forslaget fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen.

23.1.11 Kap. 282 Privat høyskoleutdanning

Post 70 Tilskudd

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og

representanten Steinar Bastesen viser til at Stortingets flertall i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2000-2001) ba departementet vurdere blant annet Norges Reiselivshøyskoles søknad som statsstøtte på nytt. Det er påvist sterkt behov for utdanning innen reiseliv, utdanningen ved denne skolen overlapper ikke med de statlige høyskolene, og skolene fyller de formelle kravene til statsstøtte.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen godkjenne Norsk Reiselivshøgskole for statsstøtte."

Komiteens medlemmer fra Høyre og representanten Steinar Bastesen mener at Norsk reiselivshøgskole oppfyller kravene til statsstøtte, og foreslår å bevilge 3 mill. kroner til denne skolen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
282		Privat høgskoleutdanning:	
	70	Tilskudd, forhøyes med fra kr 395 794 000 til kr 398 794 000"	3 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Budsjett-innst. S. nr. 12 (2000-2001) s. 92 der flertallet ba om en ny behandling fra regjeringen med tanke på statsstøtte til Norsk Reiselivsskole. Departementet avsto dette i brev av 25. januar 2001 med følgende begrunnelse: "Departementet kan ikke se at det foreligger noe udekket behov for denne type utdanning". Disse medlemmer ser ikke spørsmålet om evt. underdekning som et godt argument for å si nei til å gi likeverdig støtte til en utdanning som tilfredsstillende alle de faglige kvalitative krav.

Den nødvendige bevilgning er beregnet til 6,8 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
282		Privat høgskoleutdanning:	
	70	Tilskudd, forhøyes med fra kr 395 794 000 til kr 402 594 000"	6 800 000

23.1.12 Kap. 294 Kirkelig administrasjon

Post 71 Tilskudd til kirkelige formål

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen foreslår å øke bevilgningene til Døvekirken med 0,7 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
294		Kirkelig administrasjon (jf. kap. 3294):	
	71	Tilskudd til kirkelige formål, forhøyes med fra kr 76 760 000 til kr 77 460 000"	700 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser det særskilte behov det er for døve å få et godt tilbud innenfor Den Norske kirke. En ser behovet for å fylle gapet mellom det bevilgede beløp og Døvekirkens budsjett for å oppfylle kravene etter Kirkeloven § 15. Den nødvendige økning er på 5 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
294		Kirkelig administrasjon (jf. kap. 3294):	
	71	Tilskudd til kirkelige formål, forhøyes med fra kr 76 760 000 til kr 81 760 000"	5 000 000

Disse medlemmer vil subsidiært slutte seg til forslaget fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen.

Post 73 (ny) Nidarosdomen

Komiteen viser til Innst. S. nr. 187 (2000-2001) der flertallet henviste til Nidarosdomens særstilling, og at en skulle komme tilbake til dette i Revidert nasjonalbudsjett. Behovet er beregnet til 1,5 mill. kroner i 2001.

Komiteen fremmer forslag om å bevilge kr 1 500 000.

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
294		Kirkelig administrasjon:	
(NY) 73		Nidarosdomen, bevilges med	1 500 000"

23.1.13 Kap. 320 Allmenne kulturformål

Post 50 Norsk kulturfond

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen viser til flertallsmerknad i Budsjett-innst. S. nr. 2 (2000-2001):

"Komiteens flertall vil understreke egenarten til de frie profesjonelle grupper. Gjennom nyskapende og eksperimenterende sceneuttrykk og dans, er disse gruppene viktige supplement til og samarbeidspartnere med institusjonene. Men bare 3-4 pst. av bevilgningene til profesjonell scenekunst går til de frie gruppene. Flertallet er klar over at tallet på frilansere har økt mye, og at trykket på de frie produksjonsmiljøene er presserende. De frie gruppene må få bedre muligheter gjennom økte midler både til prosjekt og drift."

Disse medlemmer viser videre til at den kulturelle skolesekken vil føre til etterspørsel etter flere sce-

nekunstproduksjoner, hvilket vil gjøre det nødvendig å sette flere frie produksjonsmiljø i stand til å lage gode forestillinger for barn og unge.

Disse medlemmer peker på at det etter Homliadrapet er ekstra viktig å sørge for at kunstnere med etnisk minoritetsbakgrunn får tilgang til den norske kunst- og kulturscenen. Det flerkulturelle møtet beriker det norske kulturlivet, og gjør at ungdom, kulturarbeidere og kunstnere med etnisk minoritetsbakgrunn kan framstå som ressurspersoner og dermed motvirke fremmedfrykt og rasisme. Organisasjoner og institusjoner som Artists in Motion og Du store Verden står i ferd med å måtte legge ned på grunn av økonomiske årsaker. Disse medlemmer mener det trengs et løft for å øke innsatsen slik at kulturlivet blir rikere og får flere farger, og ikke fattigere og gråere.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
320		Allmenne kulturformål:	
	50	Norsk kulturfond, forhøyes med fra kr 225 262 000 til kr 228 262 000"	3 000 000

Post 60 Lokale og regionale bygg

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til det store behovet og det betydelige etterslepet som finnes, når det gjelder statlige tilskudd til lokale og regionale kulturbygg. Dette medlem vil understreke betydningen av at den statlig delfinanseringen ytes i tråd med forutsetningene, og vil øke bevilgningen til dette formål, kap. 320 post 60 Lokale og regionale bygg, med 10 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
320		Allmenne kulturformål:	
	60	Kulturbygg og bredbånd i folkebibliotekene, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 58 300 000 til kr 68 300 000"	10 000 000

23.1.14 Kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom

Post 50 Utsmykking av offentlige bygg

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen viser til ordningen med utsmykkingsmidler til kommunale og fylkeskommunale bygg bidrar til at folk flest, men særlig barn og unge, kan møtes og

oppleve kunst i hverdagen, og at kunstnere kan få oppdrag der de bor. Dette er derfor et viktig kulturpolitisk virkemiddel for distrikts-Norge. Kunstnerisk aktivitet i form av utsmykking av kommunale og fylkeskommunale bygg fikk en kraftig oppbremsing på grunn av for små bevilgninger i årets budsjett. Det trengs derfor ekstra midler.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom (jf. kap. 3322):	
	50	Utsmykking av offentlige bygg, forhøyes med fra kr 4 365 000 til kr 5 365 000"	1 000 000

23.1.15 Kap. 324 Teater og operaformål

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Nordic Black Theatre med teater-skole utdanner ungdom med etnisk minoritetsbakgrunn, gir de erfaring som skuespillere og beriker det norske teaterlivet med sine oppsetninger. Teateret og skolen må sikres forutsigbare rammer for videre drift.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
324		Teater- og operaformål (jf. kap. 3324):	
	78	Ymse faste tiltak, forhøyes med fra kr 25 904 000 til kr 26 404 000"	500 000

23.1.16 Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål

Post 1 Driftsutgifter

Standpunkttabell, avsnitt 23.1.16

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	H	FrP	SV	Representanten Bastesen
326	1	Språk-, litteratur og biblioteksformål							
	1	Nasjonalbibliotekets Oslo-avdeling	0	0	+1,000	+7,000	0	7,000	+7,000
	2	Norsk ordbok		0	+0,250	0	0	0	+0,250
	3	Kristent arbeid blant blinde		0	+0,250	0	0	0	+0,250
		Sum		0	1,500	7,000	0	7,000	7,500

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Nasjonalbiblioteket

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til behovet for å opprettholde dagens nivå på publi-

kumstjenester i Nasjonalbiblioteket, og foreslår at Nasjonalbiblioteket bevilges 1 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen i årets budsjett ikke har prioritert den delen av Nasjonalbibliotekets virksomhet som befinner seg i Oslo.

Disse medlemmer beklager dette da det er av stor betydning at bevaring og tilgjengelighet av Nasjonalbibliotekets samlinger prioriteres.

Disse medlemmer peker på at NB Oslo ikke har fått noe av de ekstra midlene Nasjonalbiblioteket fikk gjennom statsbudsjettet for inneværende år, selv om NB Oslos lokaler bygges om og samlinger flyttes til nytt magasinbygg. Disse medlemmer er kjent med NB Oslos forslag til planer for å forsøke å forhindre stengning under endringsprosessen, men NB Oslo mangler midler for inneværende år for å realisere disse planene. Disse medlemmer anser det som svært uheldig med full stengning under omleggingsarbeidet, og foreslår derfor at NB Oslo tilføres ekstra midler på 1 mill. kroner.

Norsk ordbok

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og

representanten Steinar Bastesen viser dessuten til behovet for å styrke norsk ordbok-prosjektet, og foreslår at Norsk ordbok bevilges 250 000 kroner.

Kristent Arbeid Blant Blinde og Svaksynte

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen er kjent med at Kristent Arbeid Blant Blinde og Svaksynte (KABB) har et betydelig behov for å forbedre sitt innspillingsutstyr for å kunne produsere lydbøker på "daisy-format", en produksjonsform som er rasjonell og fremtidsrettet. Disse medlemmer vil i den forbindelse at nytt utstyr anskaffes, og fremmer forslag om at KABB styrkes med 250 000 kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 204 813 000 til kr 206 313 000"	1 500 000

Komiteens medlemmer fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen har merket seg at Nasjonalbibliotekets Oslo-avdeling står overfor store utfordringer i forbindelse med at biblioteket bygges om og samlinger flyttes til nytt magasinbygg. Sentralt i dette arbeide står konservering av viktige samlinger, med til dels enestående materiale av nasjonal betydning. Disse medlemmer mener at det er en klar nasjonal forpliktelse å sørge for at Nasjonalbibliotekets Oslo-avdeling har tilfredsstillende tilgjengelighet og fysisk beskaffenhet.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Sosialistisk Venstreparti foreslår at det bevilges 7 mill. kroner til disse formål.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 204 813 000 til kr 211 813 000"	7 000 000

Komiteens medlem representanten Steinar Bastesen viser til sine merknader vedrørende Nasjonalbiblioteket Oslo-avdeling, Norsk Ordbok og Kristen Arbeid Blant Blinde og Svaksynte.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 204 813 000 til kr 212 313 000"	7 500 000

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti peker på at Det flerspråklige bibliotek (DFB) er kompetansesenter for bibliotekstjenester til språklige minoriteter i Norge. DFBs rolle som veileder i biblioteksspørsmål er sentral. Dette gjelder både i forhold til inkludering av mennesker med etnisk minoritetsbakgrunn, og i forhold til å legge forholdene til rette for å bevare og holde vedlike eget språk og kultur. Dette medlem mener at drifta derfor må sikres på et forsvarlig nivå.

Dette medlem viser til Innst. S. nr. 2 (1995-1996) der flertallet gikk inn for en opptrappingsplan på 5 år for fengselsbibliotek. Ved utgangen av 1999 hadde bare 44 pst. av soningsplassene i norske fengsel bibliotekstilbud. Innsatte i fengsel med bibliotek låner langt flere bøker og andre medium enn det som ellers er vanlig i befolkningen. Fengselsbibliotekene er viktige, ikke bare som kilder til opplevelser, men også når det gjelder opplæring, lesetrening, sosial trening og som miljøtiltak. Dette medlem vil understreke at det er nødvendig å styrke dette tilbudet.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326):	
	78	Ymse faste tiltak, forhøyes med fra kr 67 645 000 til kr 68 145 000"	500 000

*23.1.17 Kap. 334 Film- og medieformål**Post 1 Driftsutgifter*

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil peke på at det haster med å restaurere norske fargefilmer produsert til og med 1970. Men det vil samtidig være svært presserende å planlegge og sette i gang forarbeidet for restaurering av alle filmer fra hele 1970-tallet, fordi disse filmene vil være i eller nærme seg faresonen der filmmaterialet blir ødelagt. Dette medlem mener at Ivo Caprinos filmer fra hele denne perioden er en særs viktig del av den norske filmskatten. Dette medlem ber derfor om at det blir tatt de nødvendige initiativ for å sikre deponering av Ivo Caprinos filmmateriale og at restaureringsarbeidet blir gjort økonomisk mulig slik at filmene kan sikres og gjøres tilgjengelig for ettertiden. Dette vil kreve ekstra bevilgninger til Norsk Filminstitutt

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
334		Film- og medieformål (jf. kap. 3334):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 93 097 000 til kr 95 097 000"	2 000 000

23.1.18 Kap. 335 Pressestøtte

Komiteens medlemmer fra Høyre fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
335		Pressestøtte:	
	71	Produksjonstilskudd, nedsettes med fra kr 180 000 000 til kr 88 000 000	92 000 000
	73	Anvendt medieforskning og etterutdanning, nedsettes med fra kr 12 674 000 til kr 6 337 000	6 337 000
	75	Tilskudd til samiske aviser, nedsettes med fra kr 10 000 000 til kr 5 000 000	5 000 000
	76	Tilskudd til ymse publikasjoner, nedsettes med fra kr 35 500 000 til kr 17 750 000	17 750 000
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark, nedsettes med fra kr 1 485 000 til kr 742 500"	742 500

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen viser til at Dagspresseutvalget (NOU 2000:15 Pressepolitikk) peker på behovet for økte bevilgninger til pressestøtte. Disse medlemmer mener at pressestøtta er avgjørende for eksistensen til lokalaviser, nr. 2-aviser og de riksdekkende meningsbærende avisene som ikke har mektige eiere i ryggen.

Disse medlemmer vil peke på at det er stor politisk enighet om målet om å sikre yrtingsfriheten, demokratiet og kulturlivet gjennom et mangfold av uavhengige medier med god geografisk spredning. Den stramme økonomiske situasjonen i flere aviser har medført at aviser nylig har gått inn. Situasjonen for flere aviser er nå så alvorlig at det trengs tiltak straks.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
335		Pressestøtte:	
	71	Produksjonstilskudd, forhøyes med fra kr 180 000 000 til kr 195 000 000"	15 000 000

23.1.19 Kap. 581 Bolig- og bomiljøtiltak

Post 75 Boligtilskudd

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil påpeke det store udekkede behovet for billige utleieboliger. Etter flere år med kraftig prisstigning i boligmarkedet, både for leie og kjøp, er nå leiekostnadene blitt så høye at også en rekke husholdninger med normale inntekter ikke har råd til bolig. Norge har svært få allmenntilgjengelige utleieboliger sammenlignet med hva som er vanlig i andre europeiske land, og dette skaper store levekårs- og gjeldsproblemer for mange. Andelen allmenntilgjengelige utleieboliger må økes kraftig.

Dette medlem vil vise til egne forslag i statsbudsjett for 2001, 2000 og 1999, og en rekke private forslag om å bygge langt flere billige utleieboliger. Det er nødvendig både å øke antallet utleieboliger og å få ned leieprisen ved å øke tilskuddet til den enkelte enhet. Økt tilskuddsutmåling pr. enhet vil også gjøre det let-

tere for kommuner og andre aktører å etablere nye boliger. Etterspørselen etter Husbanklån til boligfinansiering vil med en slik bevilgning øke, og medføre at det ikke er hensiktsmessig å kutte Husbankens låneramme slik det er foreslått.

Dette medlem viser til Odelstingets vedtak i behandlingen av Innst. O. nr. 115 (2000-2001), der det heter at

"Stortinget ber Regjeringen legge fram en opptrappingsplan med statlig finansiering for bygging av billige utleieboliger, studentboliger og lavinnskuddsboliger for førstegangsetablerere i statsbudsjettet for 2002".

Dette medlem påpeker at behovet for dette tiltaket allerede er til stede. Det fremmes derfor forslag om å øke post 75 med 200 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
581		Bolig- og bomiljøtiltak:	
	75	Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 591 000 000 til kr 791 000 000"	200 000 000

23.1.20 Kap. 586 Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser

Post 60 Oppstartingsstilskudd

Tilsagnsfullmakt, sykehjemsplasser, omsorgsboliger m.m.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og representanten Stei-

nar Bastesen vil vise til at Regjeringen i St.prp. nr. 82 (2001-2002) på bakgrunn av Stortingets behandling av St.meld. nr. 34 (1999-2000) Handlingsplan for eldreomsorgen etter 2 år og for å sikre likebehandling mellom kommunene foreslår at det bygges 6 200 sykehjemsplasser og omsorgsboliger i 2002.

Disse medlemmer vil vise til at fylkesmennene i flere fylker har fått søknad om bygging av flere sykehjemsplasser og omsorgsboliger enn det som er årets

kvote, nemlig 58 000 boenheter. Dette fører til at prioriterte prosjekter må "ligge i kø" til 2002. Disse medlemmer vil peke på at dette fører til økte kostnadene ved prosjektene og at disse blir senere ferdigstilt. Disse medlemmer finner dette uheldig.

Disse medlemmer vil vise til at den endelige søknadsfristen om tilskudd til bygging av sykehjemsplasser og omsorgsboliger er endret til 1. oktober 2001. Disse medlemmer vil videre vise til at Regjeringen i et eget tilleggsnummer til St.prp. nr. 1 (2001-2002) vil vurdere investerings- og driftsbehovet i eldreomsorgen på grunnlag av foreliggende søknader. Disse medlemmer vil derfor komme tilbake til det endelige investerings- og driftsbehovet i eldreomsorgen i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 1 (2001-2002).

Disse medlemmer mener Handlingsplan for eldreomsorgen bør forlenges ytterligere, og ber Regjeringen komme tilbake med omtale og forslag til bevilgning i St.prp. nr. 1 (2001-2002).

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Statsbudsjettet for 2002 å legge fram plan for forlengelse av

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser:	
	60	Oppstartingsstilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 1 582 000 000 til kr 1 777 000 000"	195 000 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil vise til at Regjeringen i St.prp. nr. 82 (2000-2001) på bakgrunn av Stortingets behandling av St.meld. nr. 34 (1999-2000) Handlingsplan for eldreomsorgen etter 2 år og for å sikre likebehandling mellom kommunene foreslår at det bygges 6 200 sykehjemsplasser og omsorgsboliger i 2002.

Dette medlem vil vise til at fylkesmennene i flere fylker har fått søknad om bygging av flere sykehjemsplasser og omsorgsboliger enn det som er årets kvote, nemlig 5 800 boenheter. Dette fører til at prioriterte prosjekter må "ligge i kø" til 2002. Dette medlem vil peke på at dette fører til økte kostnader ved prosjektene og at disse blir senere ferdigstilt. Dette medlem finner dette meget uheldig.

Dette medlem vil vise til at den endelige søknadsfristen om tilskudd til bygging av sykehjemsplasser og omsorgsboliger er endret til 1. oktober 2001. Dette medlem vil videre vise til at Regjeringen i et eget tilleggsnummer til St.prp. nr. 1 (2000-2001) vil vurdere investerings- og driftsbehovet i eldreomsorgen på grunnlag av foreliggende søknader. Dette medlem vil derfor komme tilbake til det endelige invest-

Handlingsplan for eldreomsorgen og forslag til finansiering."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen mener at det er et stort behov for å sikre kommunene tilstrekkelig med finansiering for utbygging av sykehjemsplasser. Disse medlemmer vil vise til at det i dag ikke bygges tilstrekkelig med sykehjemsplasser og at kostnadene har blitt så høye at mange kommuner ikke har råd til å bygge ut tilstrekkelig med sykehjemsplasser i tråd med utviklingen av antall eldre som har behov for slike plasser. Disse medlemmer viser til at rapporter viser at mange kommuner nå har byggekostnader opp mot 1,4 mill. kroner pr. sykehjemsplass og at det statlige tilskuddet til slike plasser snart da kun dekker halvparten av de reelle kostnadene. Disse medlemmer mener derfor at det er behov for å øke den statlige støtten ytterligere, slik at kommunene også får kompensasjon for den prisveksten som de ikke har fått noen justering for. Disse medlemmer vil derfor foreslå at det statlige tilskuddet til å bygge sykehjemsplasser økes med kr 300 000 pr. plass.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

rings- og driftsbehovet i eldreomsorgen i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 1 (2001-2002).

Dette medlem vil på denne bakgrunn foreslå at det gis tilsagn i 2001 om bygging av 2000 sykehjemsplasser og omsorgsboliger av de 6 200 boenheter Regjeringen foreslår å bygge i 2002.

Dette medlem foreslår følgende:

"Stortinget samtykker i at Sosial- og helsedepartementet kan gi tilsagn utover gitte bevilgninger for inn- til 1 560 mill. kroner under kap. 586 Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser post 60 Oppstartingsstilskudd."

23.1.21 Kap. 614 Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere mv.

Post (ny) 65 Boliger for rusmiddelmissbrukere

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre går inn for å bevilge 20 mill. kroner til etablering av boliger med individuell oppfølging og støtte for rusmiddelmissbrukere

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
614		Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere m.v.:	
(NY) 65		Boligtilbud for rusmisbrukere, <i>kan overføres</i> , bevilges med	20 000 000"

23.1.22 Kap. 730 Fylkeskommunenes helsetjeneste

Post 61 Refusjon poliklinisk virksomhet ved sykehus

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til omtale under 13.19.1.3 og 13.19.1.4. Flertallet vil i tråd med Stortingets intensjoner gi pasienter med nyresvikt større adgang til hjemmebasert dialyse. Dette har som budsjettmessige konsekvens at kap. 730 post 61 Poliklinisk virksomhet, økes med 30 mill. kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
730		Fylkeskommunenes helsetjeneste:	
	61	Refusjon poliklinisk virksomhet ved sykehus m.v., <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	30 000 000
		fra kr 3 173 500 000 til kr 3 203 500 000"	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under avsnitt 13.19.1.3 og 13.19.1.4.

23.1.23 Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet

Post 63 Særskilte tiltak

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at et barnevern med god kompetanse og som samhandler med barn og foreldre, andre instanser i kommunen og det øvrige hjelpeapparatet, er en forutsetning for at barn og foreldre får god nok hjelp til rett tid. Dette medlem viser til at Befringutvalget (NOU 2000:12) stadfester at det for alle som arbeider i barnevernet, bør vedlikehold og videreføring av egen kompetanse være et krav og en rett for den enkelte yrkesutøveren. Dette medlem mener at barnevernet må få muligheten til å være en lærende organisasjon og sikres en kontinuerlig kompetanseutvikling. En kontinuerlig kompetanseutvikling ved det enkelte arbeidsstedet vil kunne motvirke det høye gjennomtrekket som karakteriserer dagens barnevern. Dette medlem mener at behovet for kompetanseutvikling er så akutt at det må tas initiativ nå.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet:	
	63	Særskilte tiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	2 000 000
		fra kr 14 500 000 til kr 16 500 000"	

23.1.24 Kap. 961 Reiselivstiltak

Post 70

Komiteens medlem fra Venstre viser til at reiselivstiltak i form av økt satsing på Norges- profilering i utlandet er en helt nødvendig oppfølging av Reiselivsmeldingen. Dette vil øke muligheten for markedsføring av Norge som turistmål, og derigjennom legge grunnlag for økt verdiskapning innen reiselivs-

næringen. Dette medlem viser til Venstres forslag i Dokument nr. 8:102 (2000-2001) om en femårig opptrappingsplan for satsingen på merkevarebygging av Norge som reisemål. Dette medlem viser også til at flertallet, alle partier unntatt Arbeiderpartiet, i Budsjett-innst. S. nr. 8 (2000-2001) forutsetter en ytterligere satsing på Norges-profilering i samarbeid med næringen de kommende årene.

Dette medlem går inn for å bevilge 10 mill. kroner til å styrke satsingen på merkevarebygging av Norge som reisemål.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
961		Reiselivstiltak:	
	70	Tilskudd til internasjonal markedsføring, forhøyes med fra kr 99 500 000 til kr 109 500 000"	10 000 000

23.1.25 Kap. 1050 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.

Post 50 Fondsavsetninger

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at den fremforhandlede jordbruksavtalen går i feil retning i forhold til målsetningene om å gjøre norsk landbruk mer konkurransedyktig, nyskapende og forbrukerorientert. Det vises i den forbindelse til Høyres merknader og forslag ved behandlingen av jordbruksoppgjøret for 2001. Disse medlemmer viser for øvrig til behovet for omprioriteringer på statsbudsjettet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. (jf. kap. 4150):	
	50	Fondsavsetninger, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 1 604 560 000 til kr 1 454 560 000"	150 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets merknader og forslag ved behandlingen av jordbruksoppgjøret for 2001. Disse medlemmer ser imidlertid ingen åpning for noen slags omkamp om jordbruksavtalen hva gjelder de budsjettmessige konsekvenser av at den nå er vedtatt i strid med Fremskrittspartiets anbefaling.

Post 73 Pristilskudd

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknad under post 50 foran og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtaler m.m.	
	73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 1 747 370 000 til kr 1 637 370 000"	110 000 000

Post 74 Direkte tilskudd

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknad under post 50 foran, og fremsetter følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. (jf. kap. 4150):	
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 6 771 524 000 til kr 6 584 524 000"	187 000 000

23.1.26 Kap. 1064 Havnetjenesten (jf. kap. 4064)

Ny post 34 Stad skipstunnel

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen viser sin merknad i Innst. S. nr. 220 (1999-2000) vedrørende skipstunnel ved Stad. Stad skipstunnel vil ha stor betydning for sikrere seilas for småfraktesfart, hurtigbåtforbindelsen mellom Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal, brønnbåtfrakt av smolt og oppdrettsnæringen samt småbåttrafikken.

Disse medlemmer mener derfor det er riktig å gjøre en særskilt bevilgning til Stad skipstunnel.

Disse medlemmer viser til at Fiskeridepartementet nylig har fått oversendt fra Kystdirektoratet en rapport om Stad Skipstunnel. Rapporten tar for seg den tekniske og samfunnsmessige virkningen prosjektet vil ha. Bortsett fra spørsmålet om bompengefinansiering, er finansieringsdelen ikke berørt.

Disse medlemmer går inn for å bevilge 5 mill. kroner til å framskynde departementets arbeid et helhetlig prosjekt for Stad Skipstunnel, som også tar opp finansieringsspørsmålet. Disse medlemmer ber om at Stortinget får seg forelagt en helhetlig sak om Stad Skipstunnel innen utgangen av 2001.

Disse medlemmer vil derfor fremme følgende forslag :

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1064		Havnetjenester (jf. kap. 4064)	
(NY) 34		Stad skipstunnel bevilges med	5 000 000"

23.1.27 Kap. 1320 Statens vegvesen

Post 23 Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre vil vise til Statskonsults gjennomgang av produksjonsavdelingen i Statens vegvesen. Statskonsult konkluderer med at det er store gevinster ved å konkurranseutsette alt statlig kjøp av utbyggings-, vedlikeholds- og driftstjenester inne vegsektoren. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å konkurranseutsette alt statlig kjøp av utbyggings-, vedlikeholds- og driftstjenester innen vegsektoren."

Komiteens medlem fra Senterpartiet og representanten Steinar Bastesen vil peke på den betydningen et godt utbygd og vedlikeholdt veinett har for sysselsetting og bosetting. En god standard på

veinettet er dessuten viktig for næringslivet i distriktene.

Disse medlemmer vil peke på at siden Stortinget behandlet statsbudsjettet for 2001 har antall arbeidsledige i anleggssektoren økt til 3 000 personer. Samtidig viser tall at så mye som 80 pst. av maskinparken står ubenyttet. Dette er situasjonen samtidig som veistandarden mange steder i landet er svært dårlig og hvor behovet for rassikring og vedlikehold dermed er stort.

Siden den ledige kapasiteten i anleggssektoren er såpass stor, mener disse medlemmer det er forsvarlig ut fra landets økonomiske situasjon å bruke av de såkalte oljepengene til vedlikehold og rassikring innen samferdselssektoren. Dette kan gjøres uten fare for prispress og rentehevinger. Først og fremst bør økningen i midler til veisektoren komme distriktene til gode.

Disse medlemmer mener det trengs et løft i statens satsing på veisektoren og vil derfor foreslå at det bevilges 1 mrd. kroner til veisektoren.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
	23	Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m., kan overføres, kan nyttes under post 30, forhøyes med ... fra kr 6 083 199 000 til kr 6 633 199 000"	550 000 000

Post 30 Riksveginvesteringer

Komiteens medlemmer fra Høyre vil peke på viktigheten et godt utbygget vegnett har for sysselsetting og bosetting. Virkningene kommer blant annet i form av redusert reisetid, reduserte transportkostnader, økt verdiskapning, bedre miljø og bedre trafiksikkerhet. Gode kommunikasjoner er en forutsetning for et verdiskapende næringsliv. De store avstandene innenlands og de meget lange avstandene til og fra de viktigste markedene utenlands, forutsetter at transporten er minst like effektiv som i de land vi konkurrerer med. Uten en effektiv transport vil næringslivets konkurransevne svekkes, verdiskapningen reduseres og

dermed gjøre velferdsgoder usikre. Dette gjelder både i distriktene og i byområdene.

Dessverre sliter vi med et stort etterslep inne vegsektoren, det gjelder både i forhold til utbygging og vedlikehold. Samtidig er det ledig kapasitet innen anleggsbransjen og det er meldt at opptil 3 000 personer er arbeidsledige i denne bransjen.

På denne bakgrunn vil disse medlemmer foreslå at det bevilges 500 mill kroner til riksveginvesteringer, kap. 1320 post 30, utover det som ble bevilget i statsbudsjettet for 2001.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i> , forhøyes med . fra kr 4 075 528 000 til kr 4 575 528 000"	500 000 000

Disse medlemmer viser til merknad under postene 23 og 31, der disse medlemmer varsler subsidiær støtte til forslag om økte bevilgninger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at anleggsbransjen for tiden har store problemer med å opprettholde kompetanse og kontinuitet på arbeidskraft og anleggsutstyr. 3 000 arbeidstgere i næringen er for tiden arbeidsledige og nesten alt tilgjengelig tyngre anleggsutstyr står stille. Ifølge beregninger fra ECON Senter for Økonomisk Analyse vil det ikke bidra til press i økonomien å bevilge opp

mot 3 mrd. kroner mer til bygging av veier i Norge i 2001. Disse medlemmer viser til at prosjekter i Statens vegvesens handlingsprogram 2002-2011 står i kø, ferdig planlagt og med godkjente reguleringsplaner. Lar man være å forsere fremdriften i disse prosjektene, risikeres det at anleggsbransjen ikke har kompetanse og utstyr til å gjennomføre de vedtatte prosjekter i NTP f.o.m. 2002.

Disse medlemmer vil derfor foreslå bevilget 2 mrd. kroner til forsering av veiprosjekter i NTP. Regjeringen gis fullmakt til å foreta fordelingen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i> , forhøyes med . fra kr 4 075 528 000 til kr 6 075 528 000"	2 000 000 000

Disse medlemmer vil subsidiært støtte forslaget fra Senterpartiet og representanten Steinar Bastesen under kap. 1320 post 23, og forslaget fra flertallet under kap. 1320 post 31.

Komiteens medlem fra Senterpartiet går inn for å bevilge 200 mill. kroner til riksveginvesteringer. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320)	
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i> , forhøyes med fra kr 4 075 528 000 til kr 4 275 528 000"	200 000 000

Post 31 Rassikring

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, legger stor vekt på å prioritere trafikksikkerhet og trygg ferdsel. Ledig kapasitet i anleggsbransjen gir rom for økt innsats innenfor samferdselssektoren. Flertallet viser til

Innst. S. nr. 119 (2000-2001) Nasjonal Transportplan for ytterligere omtale av behovet for rassikring.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, foreslår at bevilgningen økes med 70 000 000 kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
	31	Rassikring, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 23 og 30</i> , forhøyes med ... fra kr 145 000 000 til kr 215 000 000"	70 000 000

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknader under kap. 1320 post 23 og 30, og slutter seg subsidiært til forslaget om å bevilge 70 mill. kroner på post 31.

Disse medlemmer understreker at postene 23 og 31 har tilføyelsen "kan nyttes under post 30", og legger til grunn at departementet ut fra en helhetlig vurdering av behovene foretar en endelig fordeling av midlene på postene 23, 30 og 31.

Disse medlemmer vil peke på svakheten ved at rassikring er utskilt som egen budsjettpost. En slik

oppsplitting kan føre til at rassikring blir utelatt ved fylkeskommunal prioritering av samferdselsmidler i påvente av statlige rassikringsbevilgninger. En slik praksis vil være uheldig både ut fra hensynet til trafikksikkerhet og rasjonell anleggsdrift. Disse medlemmer mener derfor prinsipielt at disse midlene bør legges inn under post 30.

Komiteens medlem fra Senterpartiet og representanten Steinar Bastesen fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
	31	Rassikring, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 23 og 30</i> , forhøyes med fra kr 145 000 000 til kr 395 000 000"	250 000 000

Post ny 70 Tilskudd til kollektivtrafikk

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til merknader i Budsjett-innst. S. I (2000-2001) og Innst. S. nr. 119 (2000-2001). Disse medlemmer mener det er nødvendig å styrke kollektivtilbudet. I en rekke byer er det store miljøproblemer og køproblemer

knyttet til biltrafikk, og et bedre kollektivtilbud vil være et viktig miljøltiltak. Disse medlemmer viser til Innst. S. nr. 32 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 76 (2000-2001), for en nærmere fordeling av midlene, og foreslår at bevilgningen økes med 75 000 000 kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
(NY) 70		Tilskudd til kollektivtrafikk, bevilges med	75 000 000"

Post ny 71 Tilskudd til særskilte kollektivprosjekter

Komiteens medlem fra Venstre går inn for å bevilge 10 mill. kroner til prosjektering og planlegging av bybane i Bergen, og 15 mill. kroner til styrking av sikkerhetstiltak i T-banenettet.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
(NY) 71		Tilskudd til særskilte kollektivprosjekter, bevilges med	25 000 000"

*23.1.28 Kap. 1429 Riksantikvaren (jf. kap. 4429)**Post 22 Fartøyvern*

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, går inn for å bevilge 1 mill. kroner til ny post 22 til fartøyvern og seilskuter. Flertallet forutsetter at midlene skal nyttes til fartøyer der det også reises private midler.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429):	
(NY) 22		Fartøyvern, <i>kan overføres</i> , bevilges med	1 000 000"

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen går inn for å bevilge 7 mill. kroner til ny post 22 til fartøyvern og seilskuter.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429):	
(NY) 22		Fartøyvern, <i>kan overføres</i> , bevilges med	7 000 000"

Post 72 Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen, går inn for å øke bevilgningene til Stavanger domkirke, Heddal stavkirke og Utstein Kloster med 2 mill. kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429):	
	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 60,</i> forhøyes med	2 000 000
		fra kr 89 684 000 til kr 91 684 000"	

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen viser til at Stortinget i Budsjettinnst. S. nr. 9 (2000-2001) gjorde klart at fullføring av igangsatte prosjekter ved Heddal Stavkirke, Utstein Kloster og Stavanger Domkirke skulle prioriteres. Regjeringen og riksantikvaren har ikke har fulgt opp dette, men tvert imot tildelt lavere støttebeløp til disse prosjektene enn i år 2000. Stavanger kommune har bevilget 1 mill. kroner til Stavanger Domkirke, og det har vært forutsatt at staten skulle bidra tilsvarende. Disse medlemmer foreslår derfor å øke midlene til kulturminner med 2 mill. kroner til middelalderbygg, for å følge opp Stortingets prioriteringer. Disse

medlemmer viser til at posten til tekniske og industrielle kulturminner ble styrket med 3 mill. kroner under budsjettbehandlingen i Stortinget, særlig ble det understreket at Tyssedal skulle styrkes. Disse medlemmer er kjent med at det har vært reaksjoner på at flere andre industrielle kulturminner har fått reduserte midler selv om posten totalt ble styrket i 2001. Intensjonen med tilleggsbevilgningen for 2001 var en generell styrking, det var en forutsetning at ingen skulle komme dårligere ut. Disse medlemmer ønsker derfor å styrke denne posten med 1 mill.

Totalt vil disse medlemmer foreslå å øke Riksantikvaren med 3 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429):	
	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 60, forhøyes med</i> fra kr 89 684 000 til kr 92 684 000"	3 000 000

Disse medlemmer vil subsidiært slutte seg til forslaget fra flertallet.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Innst. S. nr. 256 (1999-2000), der et bredt flertall ba Regjeringen fremme et forslag om et kulturminnefond i løpet av 2000. Dette har ennå ikke skjedd. Dette medlem forventer at dette fondet blir fremmet i statsbudsjettet for 2002, men ønsker

å sikre det pågående arbeidet med bevaring av kulturminner ved ekstra bevilgninger på 2 mill. kroner.

Dette medlem viser videre til situasjonen ved en rekke industrikunstmuseer. Dette er bygninger av stor verdi som kulturminner, men som i dag i stor grad forfaller. Dette medlem ønsker å stoppe dette forfall.

Dette medlem foreslår en øking av denne posten med til sammen 7 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429):	
	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 60, forhøyes med</i> fra kr 89 684 000 til kr 96 684 000"	7 000 000

Dette medlem vil subsidiært støtte forslaget fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen foran.

Komiteens medlem representanten Steinar Bastesen viser til at Avaldsnes, ett av de mest verdifulle arkeologiske området i Norge, ligger svært utsatt til, og at her ikke planlegges utbyggingsprosjekter som kan bære kostnadene ved en arkeologisk utgraving. Heller ikke er det påregnelig at kommunene kan dekke kostnadene ved konservering og utstilling av det arkeologiske materialet. Alt før utgravningene er startet, er her registrert to hele skip

fra 1200-tallet som ikke kan graves ut før midler til konservering er sikret. Dette medlem antar at en fullstendig utgravning, konservering og deponering av arkeologisk materiale fra dette området vil måtte strekke seg over en periode på ca. 20 år, men dette medlem vil påpeke betydningen av at staten fra første stund er med å finansiere denne enestående kilde til kunnskap om rikets historie gjennom 3 000 år, frem til midten av 1200-tallet. Dette medlem vil påpeke at de registreringer som så langt er gjort, viser at dette området har vært et nasjonalt maktsenter og et internasjonalt knutepunkt for Norge gjennom 3 000 år, og at en sikring av materialet fra dette området ikke bare har

betydning for vår egen historieforståelse, men også for den internasjonale forståelse av forbindelsene mellom Norge og Europa i de tidligste tider.

Dette medlem ber derfor Regjeringen om å avklare startbevilgningene til Avaldsnesprosjektet i budsjettet for 2002.

23.1.29 Kap. 1441 Statens forurensningstilsyn
(jf. kap. 4441)

Post 39 Oppryddingstiltak

Komiteens medlemmer fra Høyre og representanten Steinar Bastesen vil peke på at PCB-forurensning utgjør et av de største miljøpro-

blemene nasjonalt og lokalt. Store mengder finnes allerede i naturen, og mange produkter som inneholder PCB er fortsatt i bruk.

Disse medlemmer viser til Høyre har fremmet og fått flertall for en handlingsplan for å bekjempe miljøgiften PCB, jf. Dokument nr. 8:38 (2000-2001), Innst. S. nr. 277 (2000-2001). Regjeringen skal komme tilbake til saken i forbindelse med budsjettet for 2002. Disse medlemmer mener dette er positivt, men ønsker å styrke oppryddingstiltakene allerede nå med 5 mill. kroner for å komme i gang med prosjekter.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441):	
	39	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 24 640 000 til kr 29 640 000"	5 000 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til behandlingen av Dokument nr. 8:38 (2000-2001), vedrørende en handlingsplan for å bekjempe miljøgiften PCB, og er glad for at dette forslaget fikk flertall. Imidlertid finner dette medlem det meget frustrerende at Regjeringen har så lavt ambisjonsnivå for arbeidet med å fjerne denne miljøgiften. Som at det er varslet kun ett pilotprosjekt. Dette medlem mener det er nødvendig å heve nivået, blant annet ved å iverksette flere prosjekter, og ønsker derfor å øke denne posten med 15 mill. kroner.

Sosialistisk Venstreparti har flere ganger tatt opp og foreslått ekstra bevilgninger til opprydding av gamle skipsvrak, bl.a. i Narvikområdet, og styrker dette arbeidet også i revidert.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441):	
	39	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 24 640 000 til kr 39 640 000"	15 000 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til flertallsmerknaden i innstillingen til St.meld. nr. 24 (2000-2001) om Rikets miljøtilstand og Regjeringens miljøpolitikk, om behovet for en tiltakspakke for å redusere forurensningsproblemer i Vannsjø/Hobølvassdraget. Dette medlem støtter denne merknaden, men poengterer at situasjonen er i ferd med å bli akutt og alvorlig allerede i år. Forskere peker på at konsentrasjonen av fosfor i vannet nå er så høy at det truer drikkevannet til nærmere 60 000 mennesker. Dette medlem ønsker å bevilge penger til dette arbeidet allerede i år, og øker derfor denne posten med 3 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441):	
(NY)	38	Vannsjø/Hobølvassdraget, bevilges med	3 000 000"

23.1.30 Kap. 1442 Miljødata, forurensning og miljøeffektivitet

Post 70 Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon, forbruk og lokal Agenda 21

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen ønsker generelt å øke bevilgningene til arbeidet med lokal agenda 21. Dette er en form for arbeid som er motiverende, inspirerende og informerende, og bidrar til å redusere miljøproblemene ved roten der de oppstår, nemlig lokalt.

I den forbindelse viser disse medlemmer til at et av Oslos tettest befolkede områder med over 100 000 mennesker, Groruddalen, sliter med store miljøproblemer. Boligområder forringes av helsefarlig luftforurensning og støy fra veitrafikken, trafikkbelastningen gjennom dalen er stor, og motorveiene skaper fysiske barrierer i dalen. Videre fortrenger næringsvirksomhet boligområder, noe som igjen skaper grunnlaget for trafikkøkninger.

Kollektivtilbudet i Groruddalen er nedslitt og gammelt. T-baneavgangene er så uregelmessige, at mange velger å bruke bilen i stedet, noe som igjen skaper mer luftforurensning. Disse medlemmer peker på det innlysende at T-banen trenger vedlikehold og opprustning, og viser i den anledning til sine merknader i Nasjonal transportplan.

Groruddalen har også mange gamle avfallsdeponier, og områder hvor det fremdeles finnes usikrede miljøgifter. Spesielt i dalbunnen er det mange små usikrede fyllinger og deponier.

Alnaelva som renner gjennom Groruddalen, er delvis lagt i rør og under asfalt. En åpning av Alnaelva vil gjøre det mulig å lage en sammenhengende turvei fra middelalderbyen til Grorud, og inn i marka.

Årsakene til miljøproblemene i Groruddalen er sammensatte. Sentrale myndigheter har bidratt til at trafikkbelastningen er stor, og statsbedrifter som NSB og Posten disponerer store arealer i dalen. Staten har et ansvar for å delta i oppryddingen etter forskjellige statlige engasjementer i dalen.

Alnaelva har verneverdier på høyde med Akerselva. Hvis Alnaelva blir åpnet fra Grorud til middelalderbyen vil Alnaelva kunne bli for Groruddalen det Akerselva i dag er for Grünerløkka-området. Langs de strekningene hvor Alnaelva renner åpent er det et yrende plante- og dyreliv. I forbindelse med handlingsplanen for bevaring av biologisk mangfold understrekes betydningen av å verne om bynære og artsrike

grøntområder. Ett nasjonalt resultatmål for bevaring av det biologiske mangfoldet er at kulturlandskapet forvaltes slik at kulturhistoriske og estetiske verdier, biologisk mangfold og tilgjengelighet opprettholdes.

Alnaelva er et slikt område. Alnaelva bør derfor få en statlig miljøparkstatus på linje med det Akerselva har.

Stortinget har vedtatt målsettinger for å redusere luftforurensningen og støybelastningen. Det er vanskelig å forestille seg at disse målene kan nås uten en betydelig innsats i Groruddalen. En miljøpakke Groruddalen kan være et viktig bidrag til å nå disse målsetningene.

Målsettingen med miljøpakken er å skape gode bo- og oppvekstforhold i dalen, uten farlig forurensning og støy. Miljøpakke Groruddalen er ment å bli et løft på linje med Miljøbyen Gamle Oslo og Miljøpakke Grenland.

Miljøutfordringene i Groruddalen er for store til at Oslo kommune kan løse dem alene. Tiltakene krever et spleiselag der også staten bidrar med midler.

Etter disse medlemmers mening må Miljøpakke Groruddalen blant annet inneholde følgende tiltak:

- Kollektivtilbudet i Groruddalen må bli langt bedre. Det må bygges ut kollektiv-tverrforbindelser, og støyskjerming langs de verste stedene. Fossumdiagonalen må legges i tunnel. Det må vurderes lokk over E6 gjennom Furuset og Hellerud.
- Åpning av Alna-elva fra Grorud til Gamlebyen og utbedring av turstien langs elva. Dette vil øke mulighetene for rekreasjon i dalen.
- Sikring av avfallsdeponier og gamle industritomter. Det befinner seg ennå mye miljøfarlig avfall i Groruddalen.
- Kulturtilbudet i dalen må styrkes, og blant annet Teknoteket må legges til dalen.

Disse medlemmer mener at arbeidet med Miljøpakke Groruddalen må starte opp i år, og foreslår derfor å øke denne posten med til sammen 7 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen ta initiativ til at det etableres en Miljøpakke Groruddalen etter mønster av Miljøbyen Gamle Oslo og Miljøpakke Grenland."

Disse medlemmer fremmer dessuten følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1442	70	Miljødata, forurensning og miljøeffektivitet: Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon, forbruk og lokal Agenda 21, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	7 000 000
		fra kr 51 925 000 til kr 58 925 000"	

23.1.31 Kap. 1510 Fylkesmannsembetene

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioriteringer på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1510		Fylkesmannsembetene (jf. kap. 4510):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 731 732 000 til kr 696 732 000"	35 000 000

23.1.32 Kap. 1725 Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarets overkommando

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til betydningen av effektivisering av offentlig sektor, og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarets overkommando (jf. kap. 4725):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 1 623 417 000 til kr 1 573 417 000"	50 000 000

23.1.33 Kap. 1760 Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti understreker at i en totalvurdering av trusselbildet Norge står overfor, er behovet for å prioritere det militære forsvaret betydelig overdrevet. Dette medlem viser til finansministerens brev til Sosialistisk Venstrepartis stortingsgruppe der det framgår at 2,8 mrd. kroner er udisponert på forsvarets investeringsbudsjett. Dette medlem ønsker å bruke deler av disse midlene på en mer konstruktiv måte.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760):	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 6 318 461 000 til kr 5 518 461 000"	800 000 000

Post 47 Nybygg og nyanlegg

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen viser til at disse medlemmer er imot Skytefelt Østlandet og går inn for å kutte bevilgningen til dette prosjektet for 2001. Disse medlemmer foreslår derfor å redusere bevilgningen under kap. 1760, post 47 med 90 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760):	
	47	Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 1 og 44,</i> nedsettes med	90 000 000
		fra kr 1 039 108 000 til kr 949 108 000"	

Post 90 (ny) Fond for deltagelse i utvikling av og anskaffelse av 60 nye jagerfly

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Forsvarssjefen har utpekt anskaffelse av nye jagerfly til erstatning for F-16 som den høyeste prioriterte materiellanskaffelsesoppgaven. Dagens F-16 fly er forventet å kunne brukes frem til ca. 2015. For å erstatte disse er det nå nødvendig å gå inn i en fase der prinsipielle beslutninger fattes om fremtidige flykjøp. Norsk deltagelse i mulige prosjekter bør avklares i løpet av 4-årsperioden 2002-2006, og avhengig av innretningen på prosjektet kan det også tenkes et behov for en prinsipiell avgjørelse allerede i inneværende år med tanke på å tilføre utviklingspenger til prosjekter. Disse medlemmer mener derfor at det er avgjørende å skaffe norsk kunnskap slik at norsk deltagelse i nye jagerflyprosjekter er fundamentert på en bred analyse på vårt behov og hvilke utviklingsalternativ som vil tjene Norge best.

Disse medlemmer legger til grunn at kostnaden ved deltagelse og anskaffelse av 60 nye jagerfly sannsynligvis vil være i størrelsesorden ca. 30 mrd. kroner (2001-kroner). Dersom slike kostnader legges inn i Forsvarsbudsjettene gjennom f.eks. en 20-årsperiode, vil dette bety ca. 1,5 mrd. kroner pr. år. Fordi prosjekter vil ha relativt lave utgifter i de første årene og betydelig større utgifter gjennom selve anskaffelsesårene, vil dette kunne bli sterkt belastende for den øvrige materiellanskaffelsen og driften i Forsvaret dersom ikke disse kostnadene er forsvarlig sikret. For å unngå at øvrige forsvarsutgifter kan måtte settes under press og skape usikkerhet om såvel flyprosjekter som andre prosjekter, mener disse medlemmer at det vil være nødvendig å sikre et kjøp av nye jagerfly gjennom å sette av penger til et fond for dette prosjektet.

Disse medlemmer vil peke på at store materiellprosjekter krever forutsigbarhet og langsiktighet gjen-

nom hele planperioden og anskaffelsesperioden slik at Forsvarets virksomhet ikke blir påvirket av uforutsigbare rammebetingelser. Disse medlemmer legger derfor til grunn at det største og mest kostbare prosjektet i perioden frem til 2015 vil være erstatning av dagens F-16 fly. Disse medlemmer foreslår derfor et fond opprettet i størrelsesorden 30 mrd. kroner som økonomisk sikring for at prosjekter kan gjennomføres. Forhold knyttet til eventuelle gjenkjøpsordninger må vurderes løpende i lys av landets økonomiske situasjon, og beslutninger om dette vil ikke påvirke selve flykjøpet, men være en del av vurderingene knyttet til hvilke krav til gjenkjøp som eventuelt skal stilles.

Disse medlemmer peker på at også andre tunge prosjekter for Forsvaret bør håndteres på samme måte som gjennom en finansiering som gjelder selve prosjektet og som da sørger for at prosjektene kan gjennomføres uten at man må foreta endringer i øvrige materiellprogrammer, noe som normalt vil medføre økte kostnader.

Disse medlemmer peker også på at deltagelse i internasjonale operasjoner er svært uforutsigbart, og at også utgifter til internasjonale operasjoner som hovedprinsipp må bevilges i takt med de styrkebidrag som Stortinget til enhver tid vedtar å sende. Disse medlemmer vil sterkt vektlegge disse prinsipper, noe som vil være med på å gi en stabil og forutsigbar utvikling av det norske forsvar.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"a

Stortinget ber Regjeringen opprette et fond for deltagelse i utviklingen av og anskaffelsen av 60 nye jagerfly. Regjeringen gis fullmakt til å utforme vedtekter for fondets kapitalforvaltning, organisering og gjennomføring av fondets formål.

b

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760)	
	90 (NY)	Jagerfly, bevilges med	30 000 000 000

23.1.34 Kap. 1790 Kystvakten

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen viser til at Stortingets flertall i vår avviste forslag (Dokument nr. 8:44 (2000-2001)) om å styrke Kystvakten. Deres Kystvakten ikke får denne styrking vil det føre til redusert miljø- og ressurovervåking. Dette kan ikke disse medlemmer godta og disse medlemmer styrker derfor Kystvakten med 50 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1790		Kystvakten (jf. kap. 4790):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 553 473 000 til kr 603 473 000"	50 000 000

23.1.35 Kap. 1810 Oljedirektoratet

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen viser til ODs kritikk av sikkerheten på norsk sokkel, og ønsker å styrke kontroll- og tilsynsvirksomheten med to stillinger.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1810		Oljedirektoratet (jf. kap. 4810):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 229 150 000 til kr 229 650 000"	500 000

23.1.36 Kap. 1825 Omlegging av energibruk og energiproduksjon

Post 72 Tilskudd

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til behandlingen av Dokument nr. 8:103 (2000-2001) og St.meld. nr. 37 (2000-2001) hvor et flertall går inn for en nasjonal varmeplan. Bakgrunnen for dette er behovet for å introdusere alternative energikilder i Norge, og for å ha en infrastruktur som gjør dette mulig. Dette medlem ser samtidig at det pågående arbeidet med å introdusere alternative energikilder er nødvendig og bør intensiveres, og ønsker derfor å øke denne posten med 75 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon:	
	72	Tilskudd, kan overføres, forhøyes med fra kr 263 000 000 til kr 338 000 000"	75 000 000

23.1.37 Kap. 1830 Energiforskning

Post 50 Norges forskningsråd

Komiteens medlemmer fra Høyre og representanten Steinar Bastesen viser til behovet for økt forskning på bedre utnyttelse av eksisterende energikilder og forskning på alternative energikilder og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1830		Energiforskning (jf. kap. 4829):	
	50	Norges forskningsråd, forhøyes med fra kr 181 448 000 til kr 186 448 000"	5 000 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti er opptatt av at Norge bidrar til å utvikle ny og fornybar energiteknologi. Dette vil bidra til å redusere utslippene av drivhusgasser, og også hjelpe utviklingslandene til å unngå en utvikling der de blir ansvarlig for utslipp av store mengder drivhusgasser. Dessuten er dette et viktig skritt for Norge i overgangen fra svart oljeøkonomi til grønn kunnskapsøkonomi, og det vil kunne bli et viktig næringsområde når produksjonen av olje skal reduseres.

Dette medlem ønsker derfor å øke denne posten med 25 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1830		Energiforskning (jf. kap. 4829):	
	50	Norges forskningsråd, forhøyes med fra kr 181 448 000 til kr 206 448 000"	25 000 000

23.1.38 Kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning

Post 70 Utdanningsstipend

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, foreslår å øke stipend til utenlandsstudenter med 6 mill. kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310):	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 4 413 700 000 til kr 4 419 700 000"	6 000 000

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, viser til at Statens Lånekasse for utdanning i fjor endret sine rutiner for utbetaling til utenlandsstudenter, gjennom en forbedret valutamodell for studentene. Flertallet vil påpeke viktigheten av at valutamodellen også omfatter gebyr- og tilleggsstipend, og at modellen tar hensyn til de studentene som må forholde seg til en annen valuta enn studielandets.

Komiteens medlemmer fra Høyre og representanten Steinar Bastesen foreslår bevilget 30 mill. kroner til utbygging av stipendordningen for elever i videregående opplæring. Disse medlemmer vil dessuten foreslå økt stipend for utenlandsstudenter med 6 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310):	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 4 413 700 000 til kr 4 449 700 000"	36 000 000

Disse medlemmer vil subsidiært støtte flertallets forslag om 6 mill. kroner i bevilgning til utenlandske studenter.

Komiteens medlem representanten Steinar Bastesen viser til Kystpartiets program om utvidelse av rett til opplæring i videregående skole med 3 år, frem til det nye året eleven fyller 22. Dette medlem vil påpeke at barnetrygden opphører ved fylte 18 år, og at en utvidet stipendieordning for elever i videregående skole vil være en del av et helhetlig program for å stimulere flest mulig til å gjennomføre en målrettet opplæring i tråd med evner og anlegg. Dette medlem vil også understreke betydningen av at ikke foreldregenerasjonens økonomi skal være av betydning for den neste generasjons rett og mulighet til å fullføre en utdanning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser med bekymring på at den svekkelse av støtten til elever ved franske lyceer har medført en klar nedgang i søkermassen til disse. Dette er ellers en godt fungerende avtale som strekker seg tilbake til 1917 (da administrert av UD). Det vil spesielt være problematisk dersom nedgangen i søkermassen fortsetter og Norge ikke kan stille med kvalifiserte studenter til lyceet i Rouen. Det er derfor viktig at støtten til studentene ved disse skolene umiddelbart kommer tilbake til samme nivå. Dette er beregnet til kun kr 125 000.

Disse medlemmer ser i forbindelse med det økte behov for internasjonalisering at det er viktig at forholdene legges til rette for våre utenlandsstudenter. På denne bakgrunn ser disse medlemmer behovet for raskt å innføre den fullstipendieringen av to hjemreiser som ble vedtatt i forbindelse med behandlingen av Innst. S. nr. 173 (1996-1997) (IV).

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310):	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 4 413 700 000 til kr 4 414 700 000	1 000 000
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 809 000 000 til kr 824 000 000"	15 000 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti merker seg at Regjeringen ikke benytter anledningen til å bedre studiefinansieringen til tross for at en økning av kostnadsnorm og stipendandel foreslås i St.meld. nr. 27 (2000-2001).

Dette medlem forslår at ny studiefinansieringsordning gjøres gjeldende fra skoleåret 2001-2002.

Dette medlem foreslår at kap. 2410 post 70 økes med 500 mill. kroner. Dette medlem foreslår dessuten økning med 6 mill. kroner til stipend for utenlandsstudenter.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310):	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 4 413 700 000 til kr 4 919 700 000"	506 000 000

Dette medlem vil subsidiært støtte forslaget fra flertallet.

Post 73 Avskrivninger

Komiteens medlemmer fra Høyre er bekymret over stadig større vanskeligheter med å rekruttere lektorer til videregående skole. Etter Høyres mening er det nødvendig å gjennomføre stimuleringsiltak for å fremme rekrutteringen av lektorer, og vil som et ledd i dette arbeide foreslå post 73 øket med 15 mill. kroner til en avskrivningsordning for kandidater med hovedfag som tar praktisk-pedagogisk utdanning.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310):	
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 428 700 000 til kr 443 700 000"	15 000 000

23.1.39 Kap. 2420 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond

Post 50 Utviklingstilskudd, fond

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for en sterkere satsing på veibygging og lavere avgifter for å styrke næringslivets konkurransevne og foreslår derfor å redusere kap. 2420 post 50 med 10 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2420		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620):	
	50	Utviklingstilskudd, fond, nedsettes med fra kr 161 000 000 til kr 151 000 000"	10 000 000

23.1.40 Kap. 2711 Diverse tiltak i fylkeshelsetjenesten mv.

Post 74 Tilskudd til Glittreklinikken m.fl.

Komiteen viser til Budsjett-innst. S. nr. 11 (1999-2000) under kap. 2711 post 74 der sosialkomiteens merknad lyder:

"Komiteen mener derfor at nye behandlingsplasser må tas i bruk straks det er mulig. Komiteen forutsetter at Glittreklinikken sikres full drift fra og med januar 2001 i samsvar med klinikkens kapasitet."

Komiteen har fått informasjon om at med dagens budsjettsituasjon er det ikke mulig for Glittreklinikken å utnytte full kapasitet slik Stortinget har forutsatt. I brev fra departementet til Landsforeningen for Hjerter- og Lungesyke datert den 26. april 2001 påpekes det at:

"Sosial- og helsedepartementet finner ikke å kunne øke tildelingen av midler til Glittreklinikken ytterligere, innen de gjeldende budsjetttrammer, på bekostning av Granheim lungesenter."

Komiteen vil understreke at det er viktig at Stortingets forutsetninger oppfylles til beste for de pasientgrupper som er avhengige av Glittreklinikkens tilbud.

Komiteen vil derfor fremme følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2711		Diverse tiltak i fylkeshelsetjenesten m.v.:	
	74	Tilskudd til Glittreklinikken m.fl., forhøyes med fra kr 100 000 000 til kr 102 200 000"	2 200 000

23.1.41 Kap. 2790 Andre helsetiltak

Post 72 Sykebehandling i utlandet

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til det lave forbruket på denne posten hittil i år, og et behov for å styrke det nasjonale helsevesenet. Dette medlem foreslår derfor å redusere posten med 250 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2790		Andre helsetiltak:	
	72	Sykebehandling i utlandet, nedsettes med fra kr 13 000 000 til kr 237 000 000"	250 000 000

23.1.42 Kap. 4610 Toll- og avgiftsetaten

Post 4 Gebyr for registrering av småbåter

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen viser til merknad under kap. 1610 og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
4610		Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 1610):	
	4	Gebyr for registrering av småbåter, nedsettes med fra kr 13 500 000 til kr 7 500 000"	6 000 000

23.1.43 Kap. 5526 Avgift på alkohol

Post 71 Produktavgift på brennevin, vin m.m.

Post 72 Produktavgift på øl

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen viser til at det høye avgiftsnivået på brennevin, vin og øl er en medvirkende årsak til den store handelslekkasjen til Sverige og Danmark, samt til en storstilt smugling og ulovlig produksjon av hjemmebrent. Disse medlemmer viser til at Sverige 1. juli 2000 økte innførselskvotene av alkohol fra resten av EU. Sverige har samtidig fått pålegg fra EU om at øl og svakvin må behandles avgiftsmessig likt. Dette medfører at avgiftene på svakvin senkes med ca. 10 kroner pr. flaske fra 1. juli. Sammen med andre tilpasninger i det svenske avgiftsnivået vil dette føre til økt innførsel av alkohol fra Sverige til Norge. Disse medlemmer vil derfor foreslå å redusere alkoholavgiftene med 10 pst. fra 1. juli 2001. En slik lettelse i alkoholavgiftene vil motvirke den stadig økende grensehandelen og redusere lønnsomheten av smugling.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I Stortingets vedtak om avgift på alkohol for 2001 gjøres følgende endringer:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5526		Avgift på alkohol:	
	71	Produktavgift på brennevin, vin m.m., nedsettes med fra kr 4 863 000 000 til kr 4 779 000 000	84 000 000
	72	Produktavgift på øl, nedsettes med fra kr 3 923 000 000 til kr 3 802 000 000"	121 000 000

23.1.44 Kap. 5536 Avgift på bensin

Post 76 Avgift på bensin

Komiteens medlemmer fra Høyre og representanten Steinar Bastesen viser til at de høye bensinprisene er et betydelig problem for

Nytt II skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal avgiftssatsen i § 1 første ledd nr. 1-4 være:

1. Drikk med alkoholstyrke over 22 volumprosent alkohol; 6,34 kr pr. volumprosent og liter.
2. Drikk med alkoholstyrke 15-22 volumprosent alkohol; 3,29 kr pr. volumprosent og liter.
3. Drikk med alkoholstyrke over 4,75 og under 15 volumprosent alkohol; 3,29 kr pr. volumprosent og liter.
4. Drikk med alkoholstyrke;
 - a. til og med 0,7 volumprosent alkohol avgiftslegges etter regelverket for alkoholfrie drikkevarer,
 - b. over 0,7 til og med 2,75 volumprosent alkohol: 2,26 kr pr. liter,
 - c. over 2,75 til og med 3,75 volumprosent alkohol: 8,51 kr pr. liter,
 - d. over 3,75 til og med 4,75 volumprosent alkohol: 14,73 kr pr. liter."

Disse medlemmer fremmer i samsvar med dette dessuten følgende forslag:

næringslivet og husholdningenes økonomi. Særlig i områder med store avstander betyr en reduksjon av bensinavgiften mye. For å redusere avgiftsbelastningen på næringslivet og husholdningene foreslår disse medlemmer å redusere bensinavgiften med ytterli-

gere 28 øre/liter fra 1. juli, slik at bensinavgiften samlet går ned 60 øre/liter fra 1. juli 2001. Det fremsettes følgende forslag:

"I Stortingets avgift på motorvogner B V avgift på bensin gjøres følgende endringer:

I § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på bensin. Avgift betales med følgende beløp pr. liter:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5536		Avgift på motorvogner m.m.:	
	76	Avgift på bensin, nedsettes med fra kr 9 091 000 000 til kr 8 856 000 000"	235 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til merknad under post 77 og fremmer følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til avgift på motorvogner V avgift på bensin med følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på bensin. Avgift betales med følgende beløp pr. liter:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5536		Avgift på motorvogner m.m.:	
	76	Avgift på bensin, nedsettes med fra kr 9 091 000 000 til kr 6 391 000 000"	2 700 000 000

Disse medlemmer vil subsidiært slutte seg til forslaget fra Høyre og representanten Steinar Bastesen.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at dette medlem gikk imot det foreslåtte kuttet i bensinavgiften. Dette er et galt signal å sende i en situasjon der mange miljøindikatorer peker i feil retning. Dette medlem har i stedet gått inn for en betydelig styrking av kollektivtrafikken gjennom økte bevilgninger til NSB og nullsats med fradragsrett for inngående moms for kollektivtransporttjenester.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

- For blyholdig bensin med blyinnhold over 0,05 g/l: kr 4,25
- For blyholdig bensin med blyinnhold 0,05 g/l eller under: kr 3,71
- For blyfri bensin: kr 3,46 "

Disse medlemmer fremmer i samsvar med dette dessuten følgende forslag:

- For blyholdig bensin med blyinnhold over 0,05 g/l: kr.1,76
- For blyholdig bensin med blyinnhold =,05 g/l eller under: kr.1,22
- For blyfri bensin: kr.0,97."

Disse medlemmer fremmer dessuten følgende forslag:

"Stortingets vedtak om avgift på bensin

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på bensin. Avgift betales med følgende beløp pr. liter:

- For blyholdig bensin med blyinnhold over 0,05 g/l: kr 4,85,
- For blyholdig bensin med blyinnhold 0,05 g/l eller under: kr 4,31,
- For blyfri bensin: kr 4,06."

Dette medlem fremmer i tråd med dette, følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5536		Avgift på motorvogner m.m.:	
	76	Avgift på bensin, forhøyes med fra kr 9 091 000 000 til kr 9 585 000 000"	494 000 000

Post 77 Avgift på mineralolje til fremdrift av motorvogn

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre er kjent med at reduksjonen av dieselavgiften har svekket konkurranseforholdene for godstransport på tog. Disse medlemmer mener det er viktig å legge til rette for økt godstransport på bane. Disse medlemmer vil derfor be Regjeringen legge fram en vurdering av konsekvensene av reduksjonen av dieselavgiften og mulige tiltak for å styrke togets konkurransevne, blant annet redusert eller ingen kjørevegsavgift for godstog og endringer i andre skatte- og avgiftsvilkår der lastebilnæringen i dag har bedre vilkår enn gods på tog.

Komiteens medlemmer fra Høyre og representanten Steinar Bastesen foreslår å redusere dieselavgiften med ytterligere 28 øre/liter fra 1. juli 2001. Lavere dieselavgift er viktig for å sikre

transportnæringen mer konkurransedyktige rammevilkår. En konkurransedyktig transportnæring er nødvendig for at norske bedrifter skal kunne overvinne de store avstandene innenlands og lange transportveier til de viktigste markedene i utlandet. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I Stortingets vedtak om avgift på motorvogner m.m. VI Avgift på mineralolje til fremdrift av motorvogn (autodieselavgift) gjøres følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med kr 2,44 pr. liter mineralolje til framdrift av motorvogn."

Disse medlemmer fremmer i samsvar med dette dessuten følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5536		Avgift på motorvogner m.m.:	
	77	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift), nedsettes med fra kr 4 203 000 000 til kr 4 043 000 000"	160 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener avgiftsnivået og rammebetingelser for norsk transportnæring ikke reflekterer det faktum at mye av den verdiskapningen som skjer i distrikts-Norge, har lang vei til aktuelle markeder og dermed er avhengig av god og effektiv samferdselsstruktur og akseptabelt avgiftsnivå som i seg selv ikke bidrar til å drive transportkostnadene opp. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til Dokument nr. 8:30 (1999-2000) og Innst. S. nr. 169 (1999-2000) om endringer i avgift på autodiesel. Forslaget fikk kun støtte fra Fremskrittspartiet.

Disse medlemmer registrerer at drivstoffprisene igjen har blitt svært høye. Fremskrittspartiet fremmer derfor forslag om betydelige reduksjoner i drivstoffavgiftene ved de årlige budsjettforhandlinger og vil selvsagt også følge dette opp ved budsjettforhand-

lingene for 2002. Men disse medlemmer mener likevel det nok en gang har oppstått en ekstraordinær situasjon hva gjelder avgiftsnivået på autodiesel og bensin og vil i den sammenheng vise til at det har vært betydelig uro i transportnæringen og næringslivet siden årsskiftet på grunn av økte transportkostnader og forverrede konkurranseforhold. Disse medlemmer fremmer derfor forslag om redusert avgift på autodiesel og bensin, slik at pumpeprisen blir om lag kr 6,75.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til avgift på motorvogner VI avgift på mineralolje til fremdrift av motorvogn (autodieselavgift) med følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med kr 1,66 pr. liter mineralolje til framdrift av motorvogn."

Disse medlemmer fremmer dessuten følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5536		Avgift på motorvogner m.m.:	
	77	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift), nedsettes med fra kr 4 203 000 000 til kr 3 588 000 000"	615 000 000

Disse medlemmer vil subsidiært slutte seg til forslaget fra Høyre og representanten Steinar Bastesen.

23.1.45 Kap. 5541 Avgift på elektrisk kraft

Post 70 Forbruksavgift

Komiteens medlemmer fra Høyre og representanten Steinar Bastesen viser til at budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet og sentrumpartiene førte til at el-avgiften økte fra 8,8 øre/kWh i 2000 til 11,3 øre/kWh i 2001. Det samme flertallet sto bak en tilsvarende økning fra 1999 til 2000. Disse medlemmer viser til at kombinasjonen av økt elavgift og stigende priser på elektrisk kraft påfører husholdninger og bedrifter store ekstrakostnader. For en normal husholdning ned et forbruk på 20 000 kWh betyr avgiftsøkningen 1 000 kroner i økte utgifter. Økt elavgift rammer i første rekke barnefamilier og andre husholdninger med høyt strømforbruk. Avgiften har samtidig dårlige fordelingsvirkninger. Disse medlemmer konstaterer videre at miljøhensyn ikke er tilagt vekt ved utformingen av avgiften, som derfor utelukkende må oppfattes som en ekstra inntektskilde for staten. Disse medlemmer viser til at det ikke er noe selvstendig mål å redusere energiforbruket. Det er neppe noen negative miljøvirkninger knyttet til for-

bruk av elektrisk kraft. Det er derimot en rekke negative miljøvirkninger knyttet til ulike produksjonsformer av elektrisk kraft. Miljømessig er det derfor bedre å rette tiltakene direkte mot forurensingen knyttet til ulike typer energiproduksjon, fremfor å skattlegge forbruket av elektrisk kraft. Det fremsettes følgende forslag:

"I Stortingets vedtak om forbruksavgift på elektrisk kraft for budsjetterminen 2001 gjøres følgende endring:

§ 1 første og annet ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på elektrisk kraft som leveres eller innføres til bruk her i landet. Avgift skal betales også ved uttak av elektrisk kraft til eget bruk. Avgiftssatsen er 8,80 øre pr. kWh.

Avgift oppkreves ikke for industri, bergverk, arbeidsmarkedsbedrifter som utøver industriproduksjon og veksthusnæringen."

Disse medlemmer fremmer i samsvar med dette dessuten følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5541		Avgift på elektrisk kraft:	
	70	Forbruksavgift, nedsettes med fra kr 6 530 000 000 til kr 6 195 000 000"	335 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil hevde at avgiftstrykket i Norge rammer svært usosialt. Det er selvsagt de som har aller minst fra før som i sterkeste grad blir rammet av stadige avgiftsøkninger. Det er paradoksalt for disse medlemmer at økningen i elektrisitetsavgiften som ble vedtatt i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2001, i seg selv har ført til økt inflasjon i Norge. Med tanke på det urovekkende høye rentenivået i Norge, vil

disse medlemmer fremme forslag om en reduksjon i el-avgiften nå, både for å bidra til lavere inflasjon, men også for at de som har det trangt økonomisk skal få lavere strømrkning.

Disse medlemmer viser videre til at strømprisen pga. økte markedspriser er på et nivå som ligger langt høyere enn det som ble lagt til grunn ved fremleggelsen av statsbudsjettet for 2001. For å komme ned på det forventede prisnivå for 2001, og dermed i samsvar med

den forventede effekt av strømprisene på konsumprisindeksen, er det nødvendig å redusere el-avgiften med 4,5 øre pr. kWh fra 1. juli 2001.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om forbruksavgift på elektrisk kraft for budsjettterminen 2001 med følgende endringer:

§ 1 første og annet ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 om særavgifter betales avgift til statskassen på

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5541		Avgift på elektrisk kraft:	
	70	Forbruksavgift, nedsettes med	610 000 000
		fra kr 6 530 000 000 til kr 5 920 000 000"	

23.1.46 Kap. 5542 Avgift på mineralolje mv.

Post 70 Avgift på mineralolje

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen viser til disse medlemmers forslag om redusert elavgift. For å unngå at forbrukerne skal gå over fra å bruke olje til å bruke elektrisitet som oppvarmingskilde når el-avgiften reduseres fremsettes følgende forslag:

"I Stortingets vedtak om grunnavgift på fyringsolje for budsjettterminen 2001 gjøres følgende endring:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5542		Avgift på mineralolje m.v.:	
	70	Avgift på mineralolje, nedsettes med	150 000 000
		fra kr 693 000 000 til kr 543 000 000"	

23.1.47 Kap. 5521 Mva. og investeringsavgift, fritak for investeringsavgift

Komiteens medlem fra Venstre foreslår å frita fjernvarmeprodusenter for merverdiavgift. Dette medlem fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å frita fjernvarmeprodusenter for merverdiavgift i statsbudsjettet for 2002."

elektrisk kraft som leveres eller innføres til bruk her i landet. Avgift skal betales også ved uttak av elektrisk kraft til eget bruk. Avgiftssatsen er 6,8 øre pr. kWh.

Avgift oppkreves ikke for industri, bergverk, arbeidsmarkedsbedrifter som utøver industriproduksjon og veksthusnæringen."

Disse medlemmer fremmer dessuten følgende forslag:

§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på mineralolje med kr 0,195 pr. liter. Avgift skal også, etter departementets nærmere bestemmelse, svares av annen mineralolje dersom denne oljen kan benyttes som fyringsolje."

Disse medlemmer fremmer i samsvar med dette dessuten følgende forslag:

23.2 Andre tekstforslag og merknader

23.2.1 Veksthusnæringen

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre vil vise til at veksthusnæringen har kommet dårlig ut i forhold til flere avgiftsøkninger som ble vedtatt i statsbudsjettet for 2001. Disse medlemmer vil blant annet vise til at veksthusnæringen er særlig avhengig av olje og elektrisitet til oppvarming og belysning, og at disse produktene, i tillegg til å være forholdsvis tungt belagt med avgifter, også har hatt en forholdsvis stor prisstigning siden statsbudsjettet for 2001 ble vedtatt. Disse medlemmer er bekymret for at kombi-

nasjonen av høye priser og et generelt høyt avgiftsnivå kan virke negativt inn på konkurranseevnen til den norske veksthusnæringen. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn be om at Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2002 foreslår relevante tiltak som kan styrke næringens konkurranseevne i forhold til våre viktigste konkurrenter som Nederland og Danmark. Herunder bes Regjeringen vurdere tiltak som stimulerer bruk av mer miljøvennlig energikilder.

23.2.2 Gruvejernbane på Kongsberg

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, har merket seg den vanskelige situasjonen Norsk Bergverksmuseum på Kongsberg er oppe i etter at gruvejernbanen tidligere i vår måtte stenges av brannsikkerhetsmessige årsaker. Flertallet er på det rene med at det på dette tidspunkt er usikkert hvilke tiltak som vil måtte iverksettes og til hvilke kostnader for at det utfra sikkerhetsmessige hensyn vil være forsvarlig å gjenåpne gruvejernbanen. Flertallet ser Norsk Bergverksmuseum som en viktig institusjon ikke bare for lokalsamfunnet, men for hele landet som et symbol på og som formidler av den norske gruve driftshistoria. På bakgrunn av dette ber flertallet Regjeringen om å legge frem en vurdering av det sikkerhetsmessige og kostnadsmessige aspektet ved gruvejernbanen på Kongsberg i forbindelse med presentasjonen av statsbudsjettet for 2002 og vurdere om hvordan dette eventuelt kan finansieres.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen viser til at gruvejernbanen i sølvgruvene på Kongsberg er blitt stengt av sikkerhetsmessige hensyn. Dette får store konsekvenser for den viktigste turistattraksjonen i Kongsberg-regionen og reiselivet. Disse medlemmer ber Regjeringen i budsjettet for 2002 fremme forslag som muliggjør drift av gruvejernbanen.

23.2.3 Opsjoner i arbeidsforhold

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen viser til at tildeling av aksjeopsjoner til ansatte er et viktig virkemiddel for nyskapsbedrifter som er avhengige av å tiltrekke seg og holde på nøkkelmedarbeidere. Nystartede kunnskapsbedrifter med dårlig likviditet vil sjelden være i stand til å tilby lønnsbetingelsene på linje med etablerte virksomheter. Gjennom aksjeopsjoner kan de likevel belønne og sikre seg sentrale medarbeidere i form av en andel av bedriftens fremtidige inntjening. Ansatteopsjoner er derfor viktig for bedrifter i oppstartsfasen og gjør ansatte til medeiere i egen bedrift. Disse medlemmer viser til behandlingen av Ot.prp. nr. 45 (1999-2000) og Innst. O. nr. 84 (1999-2000) der Regjeringen foreslo og fikk gjennomslag for

endringer i opsjonsbeskatningen som innebærer at opsjoner i arbeidsforhold beskattes på det tidspunktet opsjonen utøves.

Disse medlemmer mener de forbedringene som da ble gjort ikke tilfredsstillende behovet for en konkurransedyktig opsjonsbeskatning som stimulerer medeierskap blant de ansatte i virksomheten. Siden arbeidstaker ikke får realisert gevinsten av opsjonene før enten opsjonene eller aksjene selges, vil det med dagens regler fortsatt være et betydelig misforhold mellom skatteplikt og skatteevne. Beskatning ved opsjonsutøvelse kan derfor føre til at arbeidstakerne enten må selge aksjer eller ta opp lån for å betale skatt. Dette kan føre til mer kortsiktige disposisjoner og gjøre opsjonsordninger mindre egnet til å holde på nøkkelpersonell, hindre langsiktig industriell tenkning og utvikling, og gjøre det vanskeligere å utvikle et økonomisk fellesskap mellom eiere og ansatte. Disse medlemmer mener det er urimelig å innkreve skatt av inntekter skattyter ennå ikke har fått og går derfor inn for at det gis adgang til å utsette beskatningen til aksjene selges.

Disse medlemmer viser til at dagens regelverk innebærer at arbeidsgiver må betale arbeidsgiveravgift av den fordelen som oppstår når opsjonen utøves. Utløses høyeste trinn i arbeidsgiveravgiften, kan denne utgiften bli en stor belastning. Belastningen blir særlig stor for bedrifter i en vekst- og oppstartsfase som nettopp utstedte opsjonene for å begrense lønnskostnadene. Internasjonale sammenligninger av skattereglene for ansatteopsjoner viser at Norge særlig skiller seg ut med en svært høy arbeidsgiveravgift. Andre landene illegger ingen eller nesten neglisjerbar arbeidsgiveravgift. Også for den ansatte er skattebelastningen meget høy dersom høyeste trinn i toppskatten utløses. Høy skatt og arbeidsgiveravgift har derfor ført til at ansatteopsjoner er en relativt ugunstig avlønningsmetode i Norge. Norske IKT-bedrifter har dermed fortsatt dårligere konkurransevilkår enn konkurrenter i andre land. Innenfor et system med progressiv beskatning av lønnsinntekt og progressiv arbeidsgiveravgift mener disse medlemmer det er urimelig at hele fordelen ved en opsjon som har løpt over flere år kommer til beskatning i et inntektsår. Disse medlemmer foreslår derfor at det gis adgang til å beregne opsjonsinntekten forholdsmessig over den perioden den blir opparbeidet. Dette innebærer at arbeidsgiveravgift og skatt beregnes som om fordelen av opsjonen ble utbetalt jevnt over opsjonens løpetid og ikke bare i det inntektsåret opsjonen utøves. På denne bakgrunn fremsettes følgende forslag:

"a

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2002 legge fram forslag til endringer i beskatningen av opsjoner i arbeidsforhold slik at det gis adgang til å utsette beskatningen til aksjene selges. Fordelen av tildelte aksjeopsjoner beregnes ved utøvelse av opsjonen."

b

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2002 legge fram forslag til endringer i beskatningen av opsjoner slik at fordelene av opsjonen beregnes forholdsmessig over den perioden den opparbeides. Dette innebærer at arbeidsgiveravgift og skatt beregnes som om fordelene av opsjonen ble utbetalt jevnt over opsjonens løpetid og ikke bare i det inntrittsåret opsjonen utøves."

23.2.4 Samordning av pensjoner

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen mener det strider mot vanlig rettsoppfatning at samordningen kan føre til at pensjonister taper på at de selv eller ektefellen har tjent opp pensjonspoeng i folketrygden. En ordning som innebærer at pensjonister straffes økonomisk for arbeidsinnsats og opptjening av pensjonspoeng er uakseptabel. Disse medlemmer viser til at Stortinget gjentatte ganger har bedt Regjeringen om å legge fram en egen sak om dette problemet. Tatt i betraktning av at Samordningsutvalget har utredet forslag til endring av samordningsreglene for å eliminere negativ effekt i NOU 1995:29, er det oppsiktsvekkende at så ikke er skjedd. Disse medlemmer mener Regjeringen så snart som mulig må foreta nødvendige forskriftsendringer eller legge fram forslag som sikrer at ingen kan tape på å ha opptjent pensjonspoeng i Folketrygden.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Dokument nr. 8:66 (1995-1996) forslag fra stortingsrepresentant John I. Alvheim om å sørge for riktig praktisering av samordningsloven slik at ingen kan tape på å ha opptjent pensjonspoeng i folketrygden. Dette er slik disse medlemmer ser det en problemstilling som stadig fører til at en del etterlattepensjonister taper flere tusen kroner hver måned på at pensjonisten selv eller ektefellen har tjent opp pensjonspoeng i Folketrygden. I Aftenposten den 28. mai d.å. omtales en etterlattepensjonist som har et tap på kr 3 380 pr. måned pga. at hans avdøde hustru hadde opptjent poeng i folketrygden. Disse medlemmer peker på at dette fenomenet, såkalt "negativ effekt", har vært behandlet av Stortinget ved flere anledninger. Ved behandlingen av Innst. O. nr. 51 (1991-1992) til Dokument nr. 8:52 (1990-1991) forslag fra stortingsrepresentantene Carl I. Hagen, John I. Alvheim og Inger-Marie Ytterhorn om lov om endring i lov av 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons og trygdeytelser, ble det vedtatt en lovendring i samordningsloven som gikk ut på at det skulle utarbeides forskrift for å rette opp feilen med "negativ effekt". Disse medlemmer vil påpeke at slik forskrift aldri er fastsatt.

I juni 1990 vedtok Stortinget å oversende til Regjeringen Dokument nr. 8:24 (1989-1990) om endringer i samordningsloven med et nytt fjerde ledd i lovens § 23 nr. 2 "Fullt samordningsfradrag skal i alle tilfelle

begrenses slik at pensjonisten ikke taper på at pensjonisten selv eller ektefellen har tjent opp pensjonspoeng i folketrygden". I St.meld. nr. 29 (1991-1992) la Regjeringen frem sine vurderinger av de spørsmål og problemstillinger som ble reist i forbindelse med behandlingen av Dokument nr. 8:24 (1989-1990). Også i forbindelse med behandlingen av Innst. S. nr. 126 (1991-1992) til St.meld. nr. 29 (1991-1992) ble problemet med "negativ effekt" behandlet og forbruker- og administrasjonskomiteen uttalte følgende:

"Komiteen legger til grunn at det er behov for en justering av dagens regelverk slik at det blir en bedring av pensjonsvilkårene for disse ca. 600 personene som departementet anslår dette vil omfatte."

Disse medlemmer viser også til Dokument nr. 8:66 (1995-1996) forslag fra stortingsrepresentant John I. Alvheim om å sørge for riktig praktisering av samordningsloven slik at ingen kan tape på å ha opptjent pensjonspoeng i folketrygden og Innst. S. nr. 66 (1996-1997). I innstillingen fremmer flertallet følgende forslag :

"Dokument nr. 8:66 (1995-1996) - forslag fra stortingsrepresentant John I. Alvheim om å sørge for riktig praktisering av samordningsloven slik at ingen kan tape på å ha opptjent pensjonspoeng i folketrygden - oversendes Regjeringen for vurdering og oppfølging i forbindelse med arbeidet med Samordningsutvalgets innstilling og lovforslag i denne forbindelse."

Disse medlemmer vil peke på at Samordningsutvalget, som var ledet av professor Asbjørn Kjønstad, avga sin innstilling i juni 1995. I innstillingen NOU 1995:29 er tatt inn følgende om "negativ effekt" på side 113-114:

"At samordningen kan føre til at man taper i samlet pensjonsinntekt på å ha tjent opp pensjonspoeng i folketrygden, strider mot de fleste menneskers rettferdighetssans. Man kan til nød akseptere at den økte opptjeningen ikke gir noen effekt for den samlede pensjonsutbetalingen, men ikke at man direkte skal tape på det. Dette svekker også oppfatningen om at folketrygden er et bærende element i pensjonssystemet. Et naturlig argument i samordningsdebatten er derfor at problemer som negativ effekt ikke skal forekomme."

I Aftenposten den 30. mai 2001 påpekes det at problemet med "negativ effekt" "kan bli borte av seg selv dersom politikerne har tålmodighet til å vente i 40-50 år". Disse medlemmer vil vise til at Stortinget har vedtatt en omgjøring av enke- og enkemannspensjoner til nettoppensjonsordninger. Dette vil føre til at problemet med "negativ effekt" blir borte. Disse medlemmer vil imidlertid understreke at ordningen kun er innført for de som var under 50 år da lovendringen ble vedtatt. I Aftenposten den 30. mai 2001 uttaler professor Asbjørn Kjønstad at det spesielle problemet med "negativ effekt" er ferdig utredet av Samordningsutvalget og at ballen ligger hos politikerne.

Spørsmål om "negativ effekt" vært tatt opp spørsmål i Stortingets spørretime flere ganger og disse med-

lemmer vil nevne at stortingsrepresentant Harald T. Nesvik den 16. mai 2001 tok opp spørsmålet overfor statsråd Guri Ingebrigtsen.

Flere utvalg har behandlet saker om samordning og forskjellige problemstillinger forbundet med samordningslovens praktisering. Disse medlemmer vil også peke på at feil praktisering av samordningsloven tidligere er blitt rettet opp og disse medlemmer nevner Bjøråneset-saken som førte til at en feil ble rettet opp i 1989. Den feil som oppstår ved "negativ effekt" er så vidt disse medlemmer vet den siste feilen som gjenstår ved praktisering av samordningsloven og disse medlemmer mener at det nå er på tide at det blir tatt en beslutning om at også feilen med "negativ effekt" blir rettet opp. Disse medlemmer er klar over at det nylig er nedsatt en pensjonskomisjon under ledelse av fylkesmann Sigbjørn Johnsen som skal arbeide til 2003. Imidlertid har denne saken vært behandlet så mange ganger og de pensjonistene som blir utsatt for feil samordning har ventet så lenge og pådratt seg store økonomiske tap at disse medlemmer anser at saken er "overmoden". Disse medlemmer viser derfor til professor Kjørstads uttalelser i Aftenposten den 30. mai i år om at saken er ferdig utredet av Samordningsutvalget og at det nå er opp til politikerne.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for en praktisering av samordningsloven slik at ingen kan tape på å ha opptjent pensjonspoeng i folketrygden."

23.2.5 Fradrag i skatt for utgifter til forskning og utvikling (FoU)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, advarer mot at Regjeringens manglende satsing på forskning og utvikling vil redusere de fremtidige utviklingsmulighetene i norsk næringsliv. For å nå målsetningen om at forskning- og utviklingsinnsatsen i Norge innen 2005 minst skal være på gjennomsnittlig OECD-nivå, målt som andel av BNP, må det stimuleres til økt innsats også når det gjelder forskning og utvikling i bedriftene. Den bedriftsbaserte forskningen er betydelig lavere i Norge enn hos våre viktigste handelspartnere. Økt innsats på dette området er avgjørende for å øke innovasjonstakten og nyskapingen i næringslivet.

Flertallet viser til at Hervik-utvalget (NOU 2000:7) for over et år siden la frem forslag til tiltak for å øke forsknings- og utviklingsinnsatsen i bedriftene gjennom en ordning med et fradrag i skatt for FoU-utgifter. Dette forslaget er ikke blitt fulgt opp av Regjeringen. For å stimulere næringslivets egen FoU-innsats foreslår flertallet å innføre en ordning med skattestimulans av bedriftsbasert forskning og utvikling i

tråd med Hervik-utvalgets forslag. Det foreslås en ordning der bedriftene får anledning til å trekke fra 25 pst. av FoU-utgifter opp til 4 mill. kroner pr. år i betalbar skatt. For samarbeidsprosjekter med universiteter, høgskoler og forskningsinstitusjoner kan det trekkes fra 25 pst. av FoU-utgifter opp til 8 mill. kroner. For at bedrifter som ikke er i skatteposisjon skal få full glede av fradraget gis et supplerende tilskudd, jamfør 15.4 FoU-prosjekter i næringslivets regi. Flertallet mener ordningen må legges opp slik at skattereduksjonen kan tas ut løpende gjennom inntektsåret.

Det fremsettes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2002 legge fram forslag om et skattefradrag for bedriftenes FoU-utgifter i tråd med Hervik-utvalgets forslag og merknadene i denne innstillingen."

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil understreke at forskning har vært og vil være et sterkt prioritert område for Regjeringen. Regjeringens mål er at FoU-innsatsen i Norge innen 2005 minst skal være på gjennomsnittlig OECD-nivå, målt som andel av BNP.

Disse medlemmer mener at et virkemiddel som en tilskuddsordning vil stimulere bedre til større grad av fornyelse i bedriftenes forskningsstrategier enn et skattefradrag, og til at bedriftene senere vil følge opp med egenfinansierte forskningsmidler. En tilskuddsordning vil være mer oversiktlig og bedre synliggjøre satsningen på FoU, noe som er viktig for at ordningen lettere kan evalueres og omfanget avveies i forhold til andre prioriterte mål.

Disse medlemmer viser videre til at Hervik-utvalget er fulgt opp gjennom en ny tilskuddsordning, kalt FUNN, "FoU prosjekter i næringslivets regi" i statsbudsjettet for 2001. Disse medlemmer går derfor imot å gi skattefradrag for bedriftenes FoU-utgifter i tråd med Hervik-utvalgets forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti synes at tilskudd til forskning er en bedre og mer oversiktlig ordning enn skattefradrag, men vil vurdere forslaget på fritt grunnlag i neste års statsbudsjett.

23.2.6 Bioinnovasjonssenteret Ås

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre er kjent med at det arbeides med å etablere "Bioinnovasjonssenteret Ås". Hensikten med dette er å utvikle FoU-miljøet i Ås til et ledende miljø innen undervisning, forskning og utvikling. Disse medlemmer viser til at biobasert verdiskaping vil få stor betydning både internasjonalt og nasjonalt. Ås-miljøet er Norges største FoU-miljø innen biologisk forskning, og har svært gode forutset-

ninger for å bli et ledende miljø for forskning/utdanning og nyskaping innen flere biobaserte disipliner.

Disse medlemmer ber Regjeringen om å bevilge de omsøkte midler til forprosjekt for Bioinnovasjonssenteret på Ås innen årets budsjetttrammer, eventuelt fremme forslag om en slik bevilgning i forbindelse med neste års statsbudsjett.

23.2.7 Norsk Koksverk

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen viser til at det ennå gjenstår rehabiliteringsarbeid på Koksverkstomten i Rana. Disse kostnadene skulle dekkes ved statlige bevilgninger gjennom Næringsdepartementet. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber om at Regjeringen i budsjettet for 2002 bevilger de nødvendige midler for å få ryddet opp på tomten etter Norsk Koksverk i Mo i Rana."

23.2.8 Energigjenvinning i industrien

Komiteen viser til at Stortinget i forbindelse med energimeldingen ba Regjeringen fremme forslag om incentiver som kan øke energigjenvinning i industrien.

Eramet Norway A/S, Tinfos Jernverk A/S og Elkem A/S har overfor Olje- og energidepartementet kommet med slike forslag, som kan utløse investeringer i store gjenvinningsanlegg. Modellen bygger på at dagens avgiftsfritak videreføres. De omtalte investeringer kan skaffe betydelige energimengder uten miljøkostnader og uten at det må gis offentlige bevilgninger.

Komiteen ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2002 vurdere en modell som stimulerer investeringer i prosjekter av den typen de nevnte bedriftene har planer for.

23.2.9 Radiografutdanning ved Høgskolen i Buskerud

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til søknad om etablering av grunnutdanning for radiografer ved Høgskolen i Buskerud. I brev fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet datert 23. april 2001 avslås søknad fra Høgskolen. I brevet fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet vises det til at søknaden har vært til behandling i Sosial- og helsedepartementet som dessverre finner å måtte avslå alle søknader om finansiering av grunnutdanning pga. manglende midler til nye tiltak for utdanning av personell. På basis av ovennevnte har Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet avslått søknaden.

Disse medlemmer viser blant annet til enstemmig vedtak i Helseregion Sør (regionalt helse- og sosialutvalg 23. desember 2000) som lyder:

"Regionalt helse- og sosialutvalg for Helseregion Sør anbefaler Høgskolen i Buskerud sin søknad til KUF ved etablering av radiografutdanningen".

Disse medlemmer viser også til at Høgskolen har en unik intensjonsavtale med Det norske Radium-hospital i forbindelse med utviklingen av utdanningen. Disse medlemmer vil mene at det er grundig dokumentert at det er behov for radiografutdanning blant annet for å følge opp de screeningundersøkelser man gjennom stortingsvedtak har lagt opp til.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen, i forbindelse med fremlegget til statsbudsjett for 2002, innpasse etablering av radiografutdanning i Buskerud fra høsten 2002 i sitt budsjettforslag."

23.2.10 Import og omsetning av genmat

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen viser til at det ble fremmet forslag fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti om å innføre et forbud mot import og omsetning av genmat i 10 år. Forslaget ble oversendt Regjeringen uten realitetsvotering bl.a. for å avvente behandlingen på Arbeiderpartiets landsmøte i november 2000. Disse medlemmer er kjent med at vedtaket på Arbeiderpartiets landsmøte var positivt til et midlertidig forbud. Det er derved et flertall på Stortinget for et midlertidig forbud. Disse medlemmer vil også vise til at Lekfolkspanelet i desember 2000 enstemmig vedtok å gå inn for et moratorium som omfatter all dyrking av genmat og genfôr og forbud mot import og salg av genmodifisert mat og dyrefôr. Et moratorium vil gi oss tid til å skaffe fram sikrere kunnskap om virkningene av genmat på helse og miljø fra uavhengige forskningsmiljøer, samt sikre en bred debatt om dette. Disse medlemmer finner det nødvendig at Stortinget nå fatter vedtak som sikrer at genmodifiserte organismer og genmodifisert mat ikke medfører risiko for menneskers helse og naturmiljø, og fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen forby import og omsetning av genmat, i første omgang ved å innføre et midlertidig forbud (moratorium) i 10 år."

23.2.11 ODA-rapportering

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til at Regjeringen velger å fortsette praksisen med å ta penger fra bistandsbudsjettet for å bruke disse på flyktninger i Norge. Nedtrappingen som foreslås nå har ingen sammenheng med endring i denne politikken. Det er kun et resultat av at reglene ikke tillater innrapportert så stor sum som foreslått i budsjett for 2001. Dette medlem vil vise til at Sosialistisk Venstreparti har motsatt seg at midler brukt til flyktninger i Norge skal innrapporteres som u-hjelp, og har bedt om en nedtrapping av bruken for å få slutt på praksisen.

Dette medlem fremmer derfor forslag om at denne praksisen må opphøre.

"Stortinget ber Regjeringen avvikle ordningen med å innrapportere penger brukt til flyktninger i Norge som ODA-godkjente u-hjelpsmidler."

23.2.12 KAF-modellen

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at i statsbudsjettet for 2001 varslet Regjeringen at den ville legge frem forslag om en reform av næringsbeskatningen i forbindelse med budsjettet for 2002, og skisserte en skattemodell for næringsbeskatning der det innføres et progressivt element; den såkalte KAF-modellen.

Flertallet viser til at en progressiv kapitalbeskatning, vil medføre at overskuddet i bedriftene utover "normal" avkastning skal skattlegges med en høyere sats. Dette er et system som vil straffe de bedrifter som tjener mye i forhold til den fysiske kapitalen de bruker, for eksempel i "den nye kompetanseøkonomien" samt bedrifter med store svingninger i inntjeningen.

Flertallet understreker at når investeringsbeslutninger skal tas fremover vil altså høyere skatt på prosjekter som forventes å gi avkastning utover normalnivået medføre at denne type prosjekter vil bli diskriminert i forhold til prosjekter som forventes å gi lavere lønnsomhet.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen mener at dette samfunnsøkonomisk er en totalt forkastelig modell og bryter fundamentalt med nøytralitetsprinsippet i skattereformen. Disse medlemmer varsler allerede nå at Regjeringen bør legge til side KAF-modellen i sitt videre arbeid med en stortingsmelding om et nytt skattesystem.

23.2.13 Inntektsfradrag for brukere av månedskort

Komiteens medlem fra Senterpartiet ber Regjeringen utrede en ordning med inntektsfradrag for brukere av månedskort. Det bør gjennomføres en forsøksordning for Oslo-regionen for inntektsåret 2002. Målsettingen er å stimulere til økt bruk av kollektive transportmidler og dermed overflødiggjøre nye store veiprosjekter i regionen.

Dette medlem ber Regjeringen evaluere virkningene av en omlegging av reisefradragordningen ut fra miljømessige hensyn, som for eksempel økt bruk av kollektivreiser og "kompiskjøring" og konsekvensene for pendlere med lange arbeidsreiser.

23.2.14 Legemiddelet Aricept

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen vil vise til at legemiddelet Aricept som brukes i behandlingen av Alzheimer - pasienter ennå ikke er å finne på den ordinære blåreseptforskriften § 9 og vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen gi ordinær blåreseptrefusjon (blåreseptforskriftens § 9) for legemiddelet Aricept."

23.2.15 Styrking av grunnfondsbeviset

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen viser til at sparebankene utgjør en betydelig del av finansnæringen her i landet. Rammebetingelsene for denne næringen er av stor betydning, og for sparebankenes del dreier dette seg særlig om grunnfondsbevisets posisjon i forhold til investormarkedet og konkurrentene. Grunnfondsbevisets posisjon for sparebankene legger grunnlaget for en fortsatt desentralisert struktur som også bidrar til kompetanseoppbygging og konkurranse i distriktene. På denne måten bidrar sparebankene til mangfold og opprettholdelse av konkurranse i finansnæringen i hele Norge.

Disse medlemmer vil derfor be Regjeringen vurdere en styrking av grunnfondsbeviset ut i fra de endringer som har funnet sted i rammebetingelsene og konkurranseforholdene, senest i forbindelse med budsjettet for 2002.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet finner det naturlig at Regjeringen vurderer de forslagene Sparebankforeningen har kommet med om å styrke grunnfondsbevisene i forbindelse med søknaden til Gjensidige NOR om omdanning til aksjeselskap. Disse medlemmer minner om at Arbeiderpartiet og sentrumspartiene i forbindelse med budsjettforliket for 2001 ble enige om både å innføre dobbelt beskatning av utbytte og foreta endringer i RISK-reguleringen av grunnfondsbevis, noe som klart svekket grunnfondsbevisenes stilling. Disse medlemmer gikk imot endringene bl.a. fordi de ønsket å opprettholde grunnfondsbevisene posisjon som et viktig egenkapitalinstrument for det regionalt baserte bankvesenet.

23.2.16 Utredning av SMB-lovgivningen

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, peker på at aksjeloven, konkursloven og regnskapsloven representerer viktige rammebetingelser for næringslivet og særlig for nyskappingsbedrifter. Det er av stor betydning at lovgivningen legger mest mulig til rette for nyskaping og små og mellomstore bedrifter. De siste årene har Stortinget vedtatt både ny aksjelov, ny regnskapslov og ny konkurslov. Flertallet mener disse reformene i lovverket ikke er tilstrekkelig konsekvensvurdert i forhold til reformenes betydning for næringsutvikling og nyetableringer. For å sikre at lovgivningen er tilpasset hensynet til nyskaping og små og mellomstore bedrifter mener flertallet det er behov for en uavhengig gjennomgang av selskapslovgivningens virkninger på innovasjon og verdiskaping, med sikte på å identifisere endringer som kan styrke norsk

verdiskaping i årene som kommer. Det fremsettes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen ta initiativ til en uavhengig og tverrfaglig utredning av næringslovgivningen for små og mellomstore bedrifter med sikte på forbedringer som kan stimulere til næringsutvikling og nyskaping."

23.2.17 Produktavgift til folketrygden for fiskeri-, kval og selfangstnæringa

Komiteens medlem representanten Steinar Bastesen går inn for å redusere produktavgifta fra 3,8 pst. til 3,2 pst.

Dette medlem har merket seg at departementet i alle årene etter 1995 har underestimert førstehandsverdien på fangsten. Dette fører til an man ved budsjettbehandlingen legger til grunn et for lavt anslag.

Dette medlem har merket seg at Norges Fiskarlag har lagt til grunn annen førstehandsverdi på avgiftspliktig fangst. Hvis man legger til grunn anslaget for førstehandsverdi fra Norges Fiskarlag kan man redusere avgiftssatsen ned til 3,2 pst. uten at samlet avgiftsinntekt blir mindre enn det som ordningen skal dekke av utgifter via folketrygda. Forslaget om å redusere avgiften på vil etter dette medlems oppfatning ikke få provenyvirkning, da dette medlem mener at departementets anslag over førstehandsverdien er for lave. Dette medlem fremmer derfor forslag om å senke produktavgiften fra 3,8 pst. til 3,2 pst., med virkning fra og med 1. juli 2001.

Dette medlem fremmer følgende forslag til endringer i stortingsvedtak av 28. november 2000 om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, kval og selfangstnæringa for 2001:

"II første ledd skal lyde:

Produktavgiften skal fram til 1. juli 2001 være på 3,8 pst. Fra dette tidspunkt skal avgifta være på 3,2 pst."

23.2.18 Skipsleia sør for Vega

Komiteens medlem representanten Steinar Bastesen mener at neglisjeringen transportsektoren er en av de største ulempene det norske samfunnet har i forhold til våre konkurrentland. Dette gjelder spesielt sjøtransportnæringen og fiskerinæringen. Det satses for lite på å tilfredsstille kravene til nødvendig infrastruktur som f.eks havner og farleder. Dette medlem mener det er bedre å investere i infrastruktur her i landet enn å plassere statens overskudd i utlandet, i alle fall slik verdensøkonomien er nå. Dette medlem mener derfor det er rom for betydelige økninger av løyvingene til havner og farleder og til veisektoren.

Dette medlem har flere ganger pekt på særskilte farleder som har vært under utredning i mange år uten at disse er fulgt opp i praksis. Dette medlem viser til at det i forbindelse med revidert budsjett for 2000 ble omtalt initiativet til tidligere stortingsrepresentant

Harald Warholms vedrørende bedre oppmerkingen av tverrforbindelsen mellom ytre og indre hovedled sør vest av Vega. Dette medlem viser til at det er nå foretatt nye beregninger av kostnadene og tekniske løsninger, og det er lagt nye planer for å bedre oppmerkingen langs denne strekningen fra Kystdirektoratet. Kostnadene beløper seg til om lag 5 mill. kroner. Dette medlem mener dette er en rimelig livsforsikring for de sjøfarende. Noe som forsterker behovet for bedre oppmerking med Blink på Høgbraken med Racon samt lys på Kollsett grunnene, er det faktum at det 1996 var en brann i Bremstein Fyr som gjorde at rekkevidden til dette sentrale fyret er redusert fra 18 n.mil til 13 n.mil. Fyret dekker ikke lengre innseilingen ved Høgbraken i tilstrekkelig grad. Dette medlem viser videre til Nord-Norges losforening alt i 1983 uttale seg positiv til en bedre oppmerking av dette farvatnet. For øvrig er det bred støtte fra andre kompetente instanser. Kystverkets 4. distrikt sier i skriv av 15. juli 1998 at oppføringen av blink på Høgbraken vil lang på veg kompensere tapt lysstyrke på Bremstein Fyr, og vil således i vesentlig grad imøtekomme behovet for bedre oppmerking.

Dette medlem viser til at det nå i lengre tid har vært arbeidet fra havnevesenet og næringslivet i Brønnøy for å tilrettelegge for vedlikehold av oljerigger ved havnevesenet anlegg. Dette vedlikeholdsarbeidet vil medføre store synergieffekter for hele Helgelandsområdet og vil skape hardt tiltrengte arbeidsplasser i regionen.

Dette medlem viser også til at det nå er utdannet to losere for losing av oljerigger i denne leia etter anbefaling fra Losoldermannen for området. Losinspektøren i Kystdirektoratet har avslått å godkjenne losenes sertifikater, siden denne skipsleia ikke er tilfredsstillende og tilstrekkelig oppmerket. Videre begrunnes avslaget med at trafikken av andre fartøyet vil øke om denne skipsleia blir tatt i bruk. Kostnadene med oppmerkingen står ikke forhold til de store fordelene som en slik oppmerking vil medføre for næringslivet og innbyggerne i denne regionen

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"Stortinget forutsetter at Regjeringen i statsbudsjettet for 2002 kommer med en avklaring av finansieringen av oppmerkingen av skipsleia mellom ytre og indre hovedled sør for Vega."

23.2.19 Gassferge

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener det er svært viktig å redusere norske utslipp av NO_x og klimagasser. Flertallet viser til at det i Nasjonal Transportplan er lagt opp til å bygge 10 nye ferger i løpet av 10-årsperioden. Flertallet mener det er nødvendig med en raskere utskifting av gamle ferger. Flertallet er kjent med at det er planer for å ta i bruk gassferge flere steder. Gassferger vil føre til vesentlige reduksjoner i de nasjonale utslippene av NO_x. Flertallet mener det er nødven-

dig å gi klarsignal for at det skal settes inn gassferge i samband der det ligger til rette for dette.

Flertallet ber Regjeringen komme tilbake med en orientering om innfasing av gassferjer i budsjettet for 2002.

23.2.20 Merverdiavgift på bilutleie

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen viser til at det ved forskriftsendring 1. januar 1998 ble gjennomført endringer i merverdiavgiftsregelverket for utleie av personkjøretøy, jf. blant annet omtale i St.prp. nr. 1 (1997-1998). Endringen ble anslått til å gi et merproveny på lang sikt på 500 mill. kroner, og 200 mill. kroner i 1998. Erfaringene siden omleggingen tyder på at bilutleiefirmaene er rammet hardt av endringene, og resultatene i bransjen er preget av underskudd. Samtidig er det mye som tyder på at bilutleiebransjens kjøp av nye biler har gått drastisk ned, noe som innebærer inntektstap for staten gjennom engangsavgiften og merverdiavgift. Disse medlemmer mener det er nødvendig å foreta en evaluering av virkningene av forskriftsendringen, både når det gjelder virkningene for bransjen og for statens inntekter. Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen foreta en evaluering av endringene i merverdiavgiftsregelverket fra 1. januar 1998 for utleie og leasing av personkjøretøy, for å kartlegge effektene for bransjen og virkningen for statens

inntekter samlet sett. Evalueringen bes lagt frem for Stortinget sammen med eventuelle forslag til justeringer av reglene."

23.2.21 CO₂-avgift for nærfraktesfartøy

Komiteens medlem representanten Steinar Bastesen viser merknader under kap. 943 post 70 om de vanskelige konkurranseforholdene som skipsfarten i Norge lider under. Dette medlem viser til at nærfraktesfartøyene i Norge i dag konkurrerer på hjemmemarkedet med flere ulemper enn utenlandske fartøyer. Dette medlem viser til at mange utenlandske fartøyer henter bunkers i utlandet og så konkurrerer i norske innenriksfart, på denne måten unngår disse fartøyene å betale CO₂-avgift. Dette medlem ønsker å likestille disse fartøyene, og fremmer derfor forslag om at de norske nærfraktesfartøyene også skal være fritatt for CO₂-avgift.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

"I Stortingets budsjettvedtak av 28. november 2000 om CO₂-avgift på mineralske produkter gjøres følgende endringer:

§ 2 nr. 1 bokstav c oppheves.

§ 3 nr. 2 ny bokstav f skal lyde:
f. Godstransport i innenriks sjøfart."

24. FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber Regjeringen sørge for en praktisering av samordningsloven slik at ingen kan tape på å ha opptjent pensjonspoeng i folketrygden.

Forslag fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen:

Forslag 2

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
323		Musikkformål (jf. kap. 3323):	
	70	Nasjonale institusjoner, forhøyes med fra kr 133 332 000 til kr 137 296 000	3 964 000

Forslag fra Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen:

Forslag 3

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2445		Statsbygg (jf. kap. 5445):	
	32	Prosjektering av bygg, kan overføres, forhøyes med fra kr 32 013 000 til kr 42 013 000	10 000 000

Forslag fra Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen:

Forslag 4

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
614		Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere mv.:	
	63	Utvikling av sosialtjenesten og rusmiddeltiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 148 700 000 til kr 212 800 000	64 100 000

Forslag 5

Stortinget ber Regjeringen sørge for at kabelleggingsfartøyer skal omfattes av refusjonsordningen for norske sjøfolk.

Forslag 6

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2002 å legge fram plan for forlengelse av Handlingsplan for eldreomsorgen og forslag til finansiering.

Forslag fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen:

Forslag 7

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
860		Forbrukerrådet (jf. kap. 3860)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 69 143 000 til kr 73 743 000	4 600 000

Forslag fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen:

Forslag 8

Stortinget ber Regjeringen legge frem en gjennomgang av hvordan kontakten mellom departement og konkurransetilsyn har vært praktisert og forslag til regelverk for denne kontakten for fremtiden i forbindelse med statsbudsjettet for 2002.

Forslag fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og representanten Steinar Bastesen:

Forslag 9

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
221		Tilskudd til grunnskolen (jf. kap. 3221):	
	67	Tilskudd til kommunale musikk- og kulturskoler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 83 500 000 til kr 88 500 000	5 000 000

Forslag fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen:

Forslag 10

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2309		Tilfeldige utgifter (jf. kap. 5309):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med fra kr 8 126 353 000 til kr 4 814 343 000	3 312 010 000

Forslag 11

Stortinget ber Regjeringen gi preparatene Celebra og Vioxx refusjon etter blåreseptforskriftens § 9.

Forslag 12

Stortinget ber Regjeringen gi ordinær blåreseptrefusjon (blåreseptforskriftens § 9) til leukotrienantagonister (Singulair) etter forskrivning av relevant spesialist.

Forslag fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen:

Forslag 13

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
102		Særavtale i utenriktjenesten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 141 647 000 til kr 145 147 000	3 500 000
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429):	
(NY)	22	Fartøyvern, <i>kan overføres</i> , bevilges med	7 000 000

Forslag 14

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2002 legge fram forslag til endringer i beskatningen av opsjoner slik at fordelene av opsjonen beregnes forholdsmessig over den perioden den opparbeides. Dette innebærer at arbeidsgiveravgift og skatt beregnes som om fordelene av opsjonen ble utbetalt jevnt over opsjonens løpetid og ikke bare i det inntektsåret opsjonen utøves.

Forslag 15

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2002 legge fram forslag til endringer i beskatningen av opsjoner i arbeidsforhold slik at det gis adgang til å utsette beskatningen til aksjene selges. Fordelene av tildelte aksjeopsjoner beregnes ved utøvelse av opsjonen.

Forslag fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen:

Forslag 16

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
739		Andre utgifter (jf. kap. 3739):	
	21	Forsøk og utvikling i sykehussektoren, <i>kan nyttes under post 65</i> , nedsettes med fra kr 87 550 000 til kr 79 150 000	8 400 000
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760):	
	47	Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 1 og 44</i> , nedsettes med fra kr 1 039 108 000 til kr 949 108 000	90 000 000

Forslag 17

Stortinget ber Regjeringen legge frem en egen sak om omorganisering av den sentrale sosial- og helseforvaltningen for Stortinget.

Forslag 18

Stortinget ber om at Regjeringen i budsjettet for 2002 bevilger de nødvendige midler for å få ryddet opp på tomten etter Norsk Koksverk i Mo i Rana.

Forslag fra Høyre, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti:*Forslag 19*

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
731		Rikshospitalet	
	50	Statstilskudd, forhøyes med	37 300 000
		fra kr 1 251 500 000 til kr 1 288 800 000	

Forslag fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre:*Forslag 20*

Stortinget ber Regjeringen innlemme tilskuddet til SFO i rammetilskuddet iht. Stortingets vedtak ved behandlingen av Innst. S. nr. 252 (1999-2000).

Forslag 21

Stortinget ber Regjeringen om å konkurranseutsette alt statlig kjøp av utbyggings-, vedlikeholds- og driftstjenester innen vegsektoren.

Forslag fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen:*Forslag 22*

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
430		Kriminalomsorg (jf. kap. 3430):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	51 700 000
		fra kr 1 369 492 000 til kr 1 421 192 000	
5536		Avgift på motorvogner m.m.:	
	71	Engangsavgift på motorvogner m.m., nedsettes med	325 000 000
		fra kr 10 418 000 000 til kr 10 093 000 000	
5580		Avgift på flyging av passasjerer:	
	72	Avgift, nedsettes med	288 000 000
		fra kr 1 490 000 000 til kr 1 202 000 000	

Forslag 23

I Stortingets vedtak av 28. november 2000 om avgift på motorvogner m.m. for budsjetterminen 2001 gjøres følgende endring:

I

B - I. Engangsavgift på motorvogner m.m.

§ 2 skal lyde:

Avgiften betales etter følgende avgiftsgrupper og satser:

Avgiftsgruppe a:

1. Personbiler,
2. varebiler klasse 1 og
3. busser under 6 meter med inntil 17 seteplasser:

kr 29,50 pr kg av de første 1 150 kg av vektavgiftsgrunnlaget,
 kr 59,01 pr kg av de neste 250 kg av vektavgiftsgrunnlaget,
 kr 118,03 pr kg av de neste 100 kg av vektavgiftsgrunnlaget,
 kr 137,27 pr kg av resten (vektavgift),

Dessuten:

kr 8,71 pr cm³ av de første 1 200 cm³ av slagvolumet,
 kr 22,81 pr cm³ av de neste 600 cm³ av slagvolumet,
 kr 53,65 pr cm³ av de neste 400 cm³ av slagvolumet, og
 kr 67,02 pr cm³ av resten (slagvolumavgift),

Dessuten:	
kr 113,97	pr kW av de første 65 kW av motoreffekten,
Kr 415,67	pr kW av de neste 25 kW av motoreffekten,
Kr 831,62	pr kW av de neste 40 kW av motoreffekten,
Kr 1 407,29	pr kW av resten (motoreffektavgift).

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2001.

Forslag 24

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet 2002 legge frem forslag om å likestille vektårsavgiften mellom de forskjellige fjæringssystemer.

Forslag 25

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om avgift på flyging av passasjerer for budsjetterminen 2001 med følgende endringer:

II § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på ervervsmessig flyging fra norske lufthavner med kr 64 pr. passasjer.

Forslag fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen:*Forslag 26*

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429):		
	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 60</i> , forhøyes med		3 000 000
		fra kr 89 684 000 til kr 92 684 000		
2450		Luftfartsverket (jf. kap. 5450, 5491 og 5603):		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	-2 405 600 000	
		2 Inntekter regionale flyplasser	-212 300 000	
		3 Fra reguleringsfondet	-81 200 000	
		4 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 692 000 000	
		5 Driftsutgifter regionale flyplasser, <i>overslagsbevilgning</i>	209 000 000	
		6 Avskrivninger	335 900 000	
		7 Renter av statens kapital	35 100 000	
		8 Til investeringsformål	364 100 000	
		Sum	<u>-63 000 000</u>	
4610		Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 1610):		
	4	Gebyr for registrering av småbåter, nedsettes med		6 000 000
		fra kr 13 500 000 til kr 7 500 000		
5450		Luftfartsverket (jf. kap. 2450):		
	35	Til investeringsformål, forhøyes med		24 100 000
		fra kr 340 000 000 til kr 364 100 000		
5526		Avgift på alkohol:		
	71	Produktavgift på brennevin, vin m.m., nedsettes med		84 000 000
		fra kr 4 863 000 000 til kr 4 779 000 000		
	72	Produktavgift på øl, nedsettes med		121 000 000
		fra kr 3 923 000 000 til kr 3 802 000 000		
5542		Avgift på mineralolje m.v.:		
	70	Avgift på mineralolje, nedsettes med		150 000 000
		fra kr 693 000 000 til kr 543 000 000		

Forslag 27

Regjeringen får fullmakt til å fordele reduksjonen under kap. 2309 Tilfeldige utgifter post 1 Driftsutgifter med 743 mill. kroner, som følge av bortfall av behovet for kompensasjon for innføring av merverdiavgift på tjenester, jf. Finansdepartementets brev 23. mai 2001.

Forslag 28

I Stortingets vedtak av 28. november om avgift på alkohol for 2001 gjøres følgende endringer:

Nytt II skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal avgiftssatsen i § 1 første ledd nr. 1-4 være:

1. Drikk med alkoholstyrke over 22 volumprosent alkohol; 6,34 kr pr. volumprosent og liter.
2. Drikk med alkoholstyrke 15-22 volumprosent alkohol; 3,29 kr pr. volumprosent og liter.
3. Drikk med alkoholstyrke over 4,75 og under 15 volumprosent alkohol; 3,29 kr pr. volumprosent og liter.
4. Drikk med alkoholstyrke;
 - a. til og med 0,7 volumprosent alkohol avgiftslegges etter regelverket for alkoholfrie drikkevarer,
 - b. over 0,7 til og med 2,75 volumprosent alkohol: 2,26 kr pr. liter,
 - c. over 2,75 til og med 3,75 volumprosent alkohol: 8,51 kr pr. liter,
 - d. over 3,75 til og med 4,75 volumprosent alkohol: 14,73 kr pr. liter.

Forslag 29

I Stortingets vedtak av 28. november 2000 om grunnavgift på fyringsolje for budsjetterminen 2001 gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på mineralolje med kr 0,195 pr. liter. Avgift skal også, etter departementets nærmere bestemmelse, svares av annen mineralolje dersom denne oljen kan benyttes som fyringsolje.

Forslag 30

Stortinget ber Regjeringen foreta en evaluering av endringene i merverdiavgiftsregelverket fra 1. januar 1998 for utleie og leasing av personkjøretøy, for å kartlegge effektene for bransjen og virkningen for statens inntekter samlet sett. Evalueringen bes lagt frem for Stortinget sammen med eventuelle forslag til justeringer av reglene.

Forslag 31

Stortinget ber Regjeringen i statsbudsjettet for 2002 fremme forslag om endringer i avskrivningsreglene, basert på at disse skal fastsettes ut fra tilsvarende satser i andre land og dokumentasjon av driftsmidlers økonomiske levetid. Stortinget ber videre Regjeringen legge frem forslag om at endringene gjennomføres med virkning for inntektsåret 2001.

Forslag 32

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å utvide ordningen med kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner ved kjøp av visse tjenester til å gjelde kjøp av alle tjenester. Stortinget ber videre Regjeringen foreta de nødvendige tiltak for å sørge for at kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuners kjøp av visse tjenester fra registrerte næringsdrivende skjer direkte til den institusjon/budsjettenhet som har anskaffet tjenesten.

Forslag fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen:

Forslag 33

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
253		Folkehøgskoler	
	70	Tilskudd til andre folkehøgskoler, <i>kan nyttes under post 60</i> , forhøyes med fra kr 362 530 000 til kr 367 230 000	4 700 000
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 204 813 000 til kr 206 313 000	1 500 000
1064 (NY)	34	Havnetjenester (jf. kap. 4064) bevilges med	5 000 000

Forslag fra Høyre og Fremskrittspartiet:*Forslag 34*

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
249		Andre tiltak i utdanningen:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 70</i> , nedsettes med	22 500 000
		fra kr 164 743 000 til kr 142 243 000	
856		Barnehager:	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning, kan nyttes under kap. 844 post 70</i> , forhøyes med	240 000 000
		fra kr 4 941 191 000 til kr 5 181 191 000	

Forslag 35

Stortinget ber Regjeringen i budsjettet for 2002 legge frem forslag om en omlegging av barnehagefinansieringen slik at statens og kommunenes tilskudd samles i et statlig øremerket tilskudd som følger barnet til den barnehagen foreldrene velger, uavhengig av om den er drevet av kommunen eller private.

Forslag 36

Stortinget ber Regjeringen i statsbudsjettet for 2002 fremme forslag om en forsøksordning i tråd med Stortingets vedtak ved behandling av Innst. S. nr. 178 (2000-2001).

Forslag fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen:*Forslag 37*

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281):	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	50 000 000
		fra kr 33 231 000 til kr 83 231 000	

Forslag fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre:*Forslag 38*

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlige rom	
	78	Ymse faste tiltak, forhøyes med	1 300 000
		fra kr 35 634 000 til kr 36 934 000	
571		Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571):	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, forhøyes med	1 535 909 000
		fra kr 28 510 007 000 til kr 30 045 916 000	
739		Andre utgifter (jf. kap. 3739):	
	64	Tilskudd til RIT 2000, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	36 600 000
		fra kr 125 900 000 til kr 89 300 000	
1064		Havnetjenesten (jf. kap. 4064):	
	60	Tilskudd til fiskerihavneanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 24, 30, 33 og 45</i> , nedsettes med	6 000 000
		fra kr 50 000 000 til kr 44 000 000	
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
(NY)	70	Tilskudd til kollektivtrafikk, bevilges med	75 000 000
1592		Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede:	
	70	Arbeidsmarkedstiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under kap.1591 post 70</i> , forhøyes med	47 200 000
		fra kr 2 517 840 000 til kr 2 565 040 000	

Forslag 39

Stortinget samtykker i at tilsagnsfullmakt på kap. 1064 post 60 Tilskudd til fiskerihavneanlegg økes med 6 mill. kroner i 2001, fra 7 mill. kroner til 13 mill. kroner.

Forslag 40

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2001 kan gi tilsagn for inntil 494,321 mill. kroner utover gitt bevilgning under kap. 1592 post 70.

Forslag fra Kristelig Folkeparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen:*Forslag 41*

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
440	1	Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440): Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med fra kr 4 803 911 000 til kr 4 834 499 000	30 588 000

Forslag fra Høyre, Venstre og representanten Steinar Bastesen:*Forslag 42*

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
249	75	Andre tiltak i utdanningen Særskilt tilskudd til toppidrettsgymnas, forhøyes med fra kr 10 928 000 til kr 12 128 000	1 200 000

Forslag fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen:*Forslag 43*

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2600	1	Trygdeetaten: Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 3 868 200 000 til kr 3 904 700 000	36 500 000

Forslag fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet:*Forslag 44*

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
263	50	Universitetet i Tromsø: Statstilskudd, forhøyes med fra kr 778 076 000 til kr 850 376 000	72 300 000

Forslag fra Kristelig Folkeparti og Venstre:*Forslag 45*

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571	64	Rammetilskudd til kommunene Skjønnstilskudd, forhøyes med fra kr 3 206 000 000 til kr 3 281 000 000	75 000 000

Forslag fra Høyre og Sosialistisk Venstreparti:*Forslag 46*

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
326	1	Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326): Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 204 813 000 til kr 211 813 000	7 000 000

Forslag fra Høyre og Venstre:*Forslag 47*

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
614 (NY)	65	Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere m.v.: Boligtilbud for rusmisbrukere, <i>kan overføres</i> , bevilges med	20 000 000

Forslag fra Høyre og representanten Steinar Bastesen:*Forslag 48*

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
155	70	Miljø og naturressursforvaltning: Tilskudd til miljø og naturressursforvaltning, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ... fra kr 310 000 000 til kr 320 000 000	10 000 000
228	21	Kvalitetsutvikling i grunnskolen (jf. kap. 3228): Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	50 000 000
238	1	Kvalitetsutvikling i videregående opplæring (jf. kap. 3238): Driftsutgifter, forhøyes med	25 000 000
282	70	Privat høgskoleutdanning: Tilskudd, forhøyes med	3 000 000
286	90	Fondet for forskning og nyskaping (jf. kap. 3286): Fondskapital, forhøyes med	7 500 000 000
1441	39	Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441): Opprydningstiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	5 000 000
1830	50	Energiforskning (jf. kap. 4829): Norges forskningsråd, forhøyes med	5 000 000
2410	70	Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310): Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	36 000 000
5536	76	Avgift på motorvogner m.m.: Avgift på bensin, nedsettes med	235 000 000
	77	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift), nedsettes med	160 000 000
5541	70	Avgift på elektrisk kraft: Forbruksavgift, nedsettes med	335 000 000

Forslag 49

I Stortingets vedtak av 28. november 2000 om avgift på motorvogner B. V avgift på bensin gjøres følgende endringer:

I § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på bensin. Avgift betales med følgende beløp pr. liter:

- a) For blyholdig bensin med blyinnhold over 0,05 g/l: kr 4,25
- b) For blyholdig bensin med blyinnhold 0,05 g/l eller under: kr 3,71
- c) For blyfri bensin: kr 3,46

Forslag 50

I Stortingets vedtak av 28. november om avgift på motorvogner m.m. VI Avgift på mineralolje til fremdrift av motorvogn (autodieselavgift) gjøres følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med kr 2,44 pr. liter mineralolje til framdrift av motorvogn.

Forslag 51

I Stortingets vedtak av 28. november 2000 om forbruksavgift på elektrisk kraft for budsjetterminen 2001 gjøres følgende endring:

§ 1 første og annet ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på elektrisk kraft som leveres eller innføres til bruk her i landet. Avgift skal betales også ved uttak av elektrisk kraft til eget bruk. Avgiftssatsen er 8,80 øre pr. kWh.

Avgift oppkreves ikke for industri, bergverk, arbeidsmarkedsbedrifter som utøver industriproduksjon og veksthusnæringen.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti:**Forslag 52**

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
263	50	Universitetet i Tromsø: Statstilskudd, forhøyes med fra kr 778 076 000 til kr 849 576 000	71 500 000

Forslag fra Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen:**Forslag 53**

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
279	45	Norges veterinærhøgskole (jf. kap. 3279): Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 2 030 000 til kr 15 030 000	13 000 000
586	60	Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser: Oppstartingsstilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 1 582 000 000 til kr 1 777 000 000	195 000 000
730	62	Fylkeskommunenes helsetjeneste: Tilskudd til regionsykehus, forhøyes med fra kr 1 870 000 000 til kr 2 064 800 000	194 800 000
	64	Tilskudd til utstyr på sykehus, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 764 000 000 til kr 964 000 000	200 000 000
1592	70	Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede: Arbeidsmarkedstiltak, drift, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under kap.1591 post 70</i> , forhøyes med fra kr 2 517 840 000 til kr 3 012 161 000	494 321 000
5521	70	Merverdiavgift og avgift på investeringer m.v.: Avgift, nedsettes med fra kr 126 271 000 000 til kr 125 680 000 000	591 000 000

Forslag 54

I Stortingets vedtak 28. november 2000 nr. 1245 om merverdiavgift og avgift på investeringer m.v. for budsjettterminen 2001 gjøres følgende endringer:

I

Vedtaket kapittel I § 1 nytt annet punktum skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det betales 23 pst. avgift etter bestemmelsene i lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift.

Vedtaket kapittel 1 § 3 oppheves.

II

Endringene får virkning straks.

Forslag 55

Stortinget ber Regjeringen gi en generell utvidet frist til 31. desember 2001 med hensyn til at kommunene skal erstatte midlertidige lokaler med permanente. Det foretas således ingen endring av kommunenes investeringsramme på dette felt nå.

Forslag 56

Stortinget ber Regjeringen gi ordinær blåreseptrefusjon (blåreseptforskriftens § 9) for legemiddelet Aricept.

Forslag fra Høyre:*Forslag 57*

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
197	70	Bistand til ikke-ODA-godkjente land og internasjonale miljøtiltak: Tilskudd til atomsikkerhetstiltak og samarbeidsprogrammet med Sentral- og Øst-Europa, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	31 500 000
		fra kr 379 631 000 til kr 411 131 000	
240	70	Private skoler m.v.: Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	33 200 000
		fra kr 1 198 674 000 til kr 1 231 874 000	
328	60	Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328): Tilskuddsordning for museer, forhøyes med	4 864 000
		fra kr 142 329 000 til kr 147 193 000	
335	71	Pressestøtte: Produksjonstilskudd, nedsettes med	92 000 000
		fra kr 180 000 000 til kr 88 000 000	
	73	Anvendt medieforskning og etterutdanning, nedsettes med	6 337 000
		fra kr 12 674 000 til kr 6 337 000	
	75	Tilskudd til samiske aviser, nedsettes med	5 000 000
		fra kr 10 000 000 til kr 5 000 000	
	76	Tilskudd til ymse publikasjoner, nedsettes med	17 750 000
		fra kr 35 500 000 til kr 17 750 000	
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark, nedsettes med	742 500
		fra kr 1 485 000 til kr 742 500	
730	62	Fylkeskommunenes helsetjeneste: Tilskudd til regionsykehus, forhøyes med	244 800 000
		fra kr 1 870 000 000 til kr 2 114 800 000	
1150	50	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. (jf. kap. 4150): Fondsavsetninger, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	150 000 000
		fra kr 1 604 560 000 til kr 1 454 560 000	
	73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	110 000 000
		fra kr 1 747 370 000 til kr 1 637 370 000	
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	187 000 000
		fra kr 6 771 524 000 til kr 6 584 524 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i> , forhøyes med fra kr 4 075 528 000 til kr 4 575 528 000	500 000 000
1510		Fylkesmannsembetene (jf. kap. 4510):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	35 000 000
		fra kr 731 732 000 til kr 696 732 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310):	
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	15 000 000
		fra kr 428 700 000 til kr 443 700 000	
2420		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620):	
	50	Utviklingstilskudd, fond, nedsettes med	10 000 000
		fra kr 161 000 000 til kr 151 000 000	
2425		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og fylkeskommunene:	
	51	Distriktsutviklingstilskudd, fond, <i>kan nyttes under kap. 551 post 51</i> , nedsettes med	200 000 000
		fra kr 793 400 000 til kr 593 400 000	
2600		Trygdeetaten:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	63 500 000
		fra kr 3 868 200 000 til kr 3 804 700 000	
5521		Merverdiavgift og avgift på investeringer m.v.:	
	70	Avgift, forhøyes med	3 309 000 000
		fra kr 126 271 000 000 til kr 129 580 000 000	

Forslag 58

I Stortingets vedtak 28. november 2000 nr. 1245 om merverdiavgift og avgift på investeringer m.v. for budsjettterminen 2001 gjøres følgende endringer:

I

Vedtaket kapittel I § 2 og § 3 oppheves.

II

Endringene får virkning straks.

Forslag 59

Stortinget ber Regjeringen fremme et nytt forslag til organisering av den statlige sosial- og helseforvaltning i tråd med merknadene i Innst. S. nr. 325 (2000-2001). Krefregisteret og Bioteknologinemndas sekretariat beholder sin uavhengige og frittstående stilling. Det opprettes ikke et nasjonalt folkehelseinstitutt.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 60

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
239		Andre formål i videregående opplæring:	
	73	Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College, forhøyes med	6 000 000
		fra kr 18 951 000 til kr 24 951 000	
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281):	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	100 000 000
		fra kr 33 231 000 til kr 133 231 000	
282		Privat høyskoleutdanning:	
	70	Tilskudd, forhøyes med	6 800 000
		fra kr 395 794 000 til kr 402 594 000	
294		Kirkelig administrasjon (jf. kap. 3294):	
	71	Tilskudd til kirkelige formål, forhøyes med	5 000 000
		fra kr 76 760 000 til kr 81 760 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328):	
	60	Tilskuddsordning for museer, forhøyes med fra kr 142 329 000 til kr 144 193 000	1 864 000
440		Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440):	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med fra kr 4 803 911 000 til kr 4 937 499 000	133 588 000
571		Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571):	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, forhøyes med fra kr 28 510 007 000 til kr 29 965 916 000	1 455 909 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572):	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, forhøyes med fra kr 15 966 100 000 til kr 16 718 191 000	752 091 000
730		Fylkeskommunenes helsetjeneste:	
	60	Innsatsstyrt finansiering av sykehus, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ... fra kr 12 422 000 000 til kr 12 326 000 000	96 000 000
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i> , forhøyes med fra kr 4 075 528 000 til kr 6 075 528 000	2 000 000 000
1422		Biomangfold, friluftsliv og kulturminner:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 11 249 000 til kr 12 749 000	1 500 000
1443		Statens beredskapsansvar mot akutt forurensning:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 30 806 000 til kr 52 806 000	22 000 000
1465		Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk:	
	21	Betaling for statsoppdraget, forhøyes med fra kr 345 690 000 til kr 349 608 000	3 918 000
1760 (NY)		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760)	
2410	90	Jagerfly, bevilges med	30 000 000 000
		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310):	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 4 413 700 000 til kr 4 414 700 000	1 000 000
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 809 000 000 til kr 824 000 000	15 000 000
2711		Diverse tiltak i fylkeshelsetjenesten mv.:	
	75	Opptreningsinstitusjoner, forhøyes med fra kr 480 650 000 til kr 589 150 000	108 500 000
2750		Syketransport mv.:	
	77	Syketransport, forhøyes med fra kr 1 152 000 000 til kr 1 395 800 000	243 800 000
5536		Avgift på motorvogner m.m.:	
	76	Avgift på bensin, nedsettes med fra kr 9 091 000 000 til kr 6 391 000 000	2 700 000 000
	77	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift), nedsettes med fra kr 4 203 000 000 til kr 3 588 000 000	615 000 000
5541		Avgift på elektrisk kraft:	
	70	Forbruksavgift, nedsettes med fra kr 6 530 000 000 til kr 5 920 000 000	610 000 000

Forslag 61

Stortinget ber Regjeringen om å sørge for en automatisk utsendelse av personer som søker om asyl i Norge, når de kommer fra land hvor det åpenbart ikke er noen politisk forfølgelse av innbyggerne, for eksempel fra Somalia, Nord-Irak og Øst-Europa, samt personer som kommer til Norge via et tredjeland.

Forslag 62

Stortinget ber Regjeringen sørge for at sykehusenes utgifter til Enbrel og Remicade dekkes med 100 pst. ISF.

Forslag 63

Stortinget ber Regjeringen i forslaget til statsbudsjett for 2002 innarbeide en endring i overføringssystemet til barnehager bestående i at dagens statlige og kommunale støtte til barnehager slås sammen og fordeles med likt beløp pr. barnehagebarn pr. time uavhengig av barnehagens eierskap.

Forslag 64

Stortinget ber Regjeringen snarest mulig legge frem forslag om at arbeidsgivers utgifter til etablering og drift av personalbarnehager fritas for arbeidsgiveravgift og inntektsbeskatning.

Forslag 65

Stortinget ber Regjeringen opprette et fond for deltaelse i utviklingen av og anskaffelsen av 60 nye jagerfly. Regjeringen gis fullmakt til å utforme vedtekter for fondets kapitalforvaltning, organisering og gjennomføring av fondets formål.

Forslag 66

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til avgift på motorvogner V avgift på bensin med følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på bensin. Avgift betales med følgende beløp pr. liter:

- a) For blyholdig bensin med blyinnhold over 0,05 g/l: kr.1,76
- b) For blyholdig bensin med blyinnhold 0,05 g/l eller under: kr.1,22
- c) For blyfri bensin: kr.0,97.

Forslag 67

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til avgift på motorvogner VI avgift på mineralolje til fremdrift av motorvogn (autodieselavgift) med følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med kr 1,66 pr. liter mineralolje til framdrift av motorvogn.

Forslag 68

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om forbruksavgift på elektrisk kraft for budsjetterminen 2001 med følgende endringer:

§ 1 første og annet ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 om særavgifter betales avgift til statskassen på elektrisk kraft som leveres eller innføres til bruk her i landet. Avgift skal betales også ved uttak av elektrisk kraft til eget bruk. Avgiftssatsen er 6,8 øre pr. kWh.

Avgift oppkreves ikke for industri, bergverk, arbeidsmarkedsbedrifter som utøver industriproduksjon og veksthusnæringen.

Forslag 69

Stortinget ber Regjeringen, i forbindelse med fremlegget til statsbudsjett for 2002, innpasse etablering av radiografutdanning i Buskerud fra høsten 2002 i sitt budsjettforslag.

Forslag 70

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om at lov av 14. juni 1985 nr. 68 om oppdrett av fisk, skaldyr m.v. oppheves.

Forslag 71

Stortinget ber Regjeringen fremme de lovendringsforslag i sentralbankloven som er nødvendig for å sikre Norges Bank operativ uavhengighet i forhold til Finansdepartementet.

Forslag 72

Stortinget ber Regjeringen i Nasjonalbudsjettet for 2002 vurdere spørsmålet om Norges Banks forvaltning av Statens Petroleumsfond bør skje ved egen aktiv aksjeforvaltning, eller om forvaltningen fortsatt bør baseres på å sette oppdraget ut på anbud.

Forslag 73

Stortinget ber Regjeringen utrede ulike modeller for omorganisering av Folketrygdfondet med sikte på en endring av statens eierskapshåndtering og forvaltning av kapital og med sikte på å fondsbasere deler av pensjonsforpliktelsene i folketrygden.

Forslag 74

Stortinget ber Regjeringen fremme de nødvendige forslag for å oppheve statens forkjøpsrett av kraftanlegg.

Forslag 75

Stortinget ber Regjeringen fremme de nødvendige forslag slik at ordningen med hjemfall til staten av private kraftverk oppheves idet eiendomsretten til kraftverkene forblir hos nåværende eiere på permanent basis.

Forslag 76

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Nasjonalbudsjettet for 2002 fremme nødvendige forslag til endringer i kraftskattesystemet slik at man oppnår internasjonal harmonisering av skatter og avgifter.

Forslag fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen:*Forslag 77*

Stortinget ber Regjeringen forby import og omsetning av genmat, i første omgang ved å innføre et midlertidig forbud (moratorium) i 10 år.

Forslag fra Senterpartiet og representanten Steinar Bastesen:*Forslag 78*

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
571		Rammetilskudd til kommunene	
	64	Skjønnstilskudd forhøyes med fra kr 3 206 000 000 til kr 3 306 000 000	100 000 000
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
	23	Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i> , forhøyes med fra kr 6 083 199 000 til kr 6 633 199 000	550 000 000
	31	Rassikring, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 23 og 30</i> , forhøyes med fra kr 145 000 000 til kr 395 000 000	250 000 000

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen:*Forslag 79*

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
320		Allmenne kulturformål:	
	50	Norsk kulturfond, forhøyes med fra kr 225 262 000 til kr 228 262 000	3 000 000
	78	Ymse faste tiltak, forhøyes med fra kr 19 875 000 til kr 21 575 000	1 700 000
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom (jf. kap. 3322):	
	50	Utsmykking av offentlige bygg, forhøyes med fra kr 4 365 000 til kr 5 365 000	1 000 000
324		Teater- og operaformål (jf. kap. 3324):	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner, forhøyes med fra kr 167 764 000 til kr 169 916 000	2 152 000
335		Pressestøtte:	
	71	Produksjonstilskudd, forhøyes med fra kr 180 000 000 til kr 195 000 000	15 000 000
571		Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571):	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, forhøyes med fra kr 28 510 007 000 til kr 31 195 916 000	2 685 909 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572):	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, forhøyes med fra kr 15 966 100 000 til kr 16 605 191 000	639 091 000
900		Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 3900):	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 46 800 000 til kr 66 800 000	20 000 000
1442		Miljødata, forurensning og miljøeffektivitet:	
	70	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon, forbruk og lokal Agenda 21, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 51 925 000 til kr 58 925 000	7 000 000
1790		Kystvakten (jf. kap. 4790):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 553 473 000 til kr 603 473 000	50 000 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1810		Oljedirektoratet (jf. kap. 4810):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 229 150 000 til kr 229 650 000	500 000
2711		Diverse tiltak i fylkeshelsetjenesten mv.:	
	75	Opptreningsinstitusjoner, forhøyes med fra kr 480 650 000 til kr 506 650 000	26 000 000

Forslag 80

Stortinget ber Regjeringen om å videreføre gruppeinndelingen for opptreningsinstitusjonene i gruppe 1 og gruppe 2 inntil nye og gjennomarbeidede forskrifter foreligger.

Forslag 81

Stortinget ber Regjeringen om å tildele opptreningsinstitusjoner i samme gruppe samme refusjonssats.

Forslag 82

Stortinget ber Regjeringen ta initiativ til at det etableres en Miljøpakke Groruddalen etter mønster av Miljøbyen Gamle Oslo og Miljøpakke Grenland.

Forslag fra Senterpartiet:**Forslag 83**

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
320		Allmenne kulturformål:	
	60	Kulturbygg og bredbånd i folkebibliotekene, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 58 300 000 til kr 68 300 000	10 000 000
440		Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440):	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med fra kr 4 803 911 000 til kr 4 846 999 000	43 088 000
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320)	
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i> , forhøyes med fra kr 4 075 528 000 til kr 4 275 528 000	200 000 000
2600		Trygdeetaten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 3 868 200 000 til kr 3 891 700 000	23 500 000

Forslag 84

Stortinget ber Regjeringen vurdere saksbehandlingsgangen og saksbehandlingsressursene i Rikstrygdeverket med tanke på å redusere muligheten for trygdemisbruk.

Forslag 85

Stortinget samtykker i at Sosial- og helsedepartementet kan gi tilsagn utover gitte bevilgninger for inntil 1 560 mill. kroner under kap. 586 Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser post 60 Oppstartingsstilskudd.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:**Forslag 86**

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
100		Utenriksdepartementet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 339 892 000 til kr 342 892 000	3 000 000
	71	Diverse tilskudd, forhøyes med fra kr 27 320 000 til kr 29 320 000	2 000 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
221		Tilskudd til grunnskolen (jf. kap. 3221):	
	67	Tilskudd til kommunale musikk- og kulturskoler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 83 500 000 til kr 93 500 000	10 000 000
239		Andre formål i videregående opplæring:	
	60	Utlånsordning for skolebøker i videregående skole, forhøyes med fra kr 100 000 000 til kr 300 000 000	200 000 000
285		Norges forskningsråd:	
	52	Forskningsformål, forhøyes med fra kr 639 020 000 til kr 889 020 000	100 000 000
324		Teater- og operaformål (jf. kap. 3324):	
	78	Ymse faste tiltak, forhøyes med fra kr 25 904 000 til kr 26 404 000	500 000
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326):	
	78	Ymse faste tiltak, forhøyes med fra kr 67 645 000 til kr 68 145 000	500 000
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328):	
	60	Tilskuddsordning for museer, forhøyes med fra kr 142 329 000 til kr 149 443 000	7 114 000
334		Film- og medieformål (jf. kap. 3334):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 93 097 000 til kr 95 097 000	2 000 000
440		Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440):	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med fra kr 4 803 911 000 til kr 4 814 499 000	10 588 000
571		Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571):	
	64	Skjønntilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572 post 64</i> , forhøyes med fra kr 3 206 000 000 til kr 3 256 000 000	50 000 000
581		Bolig- og bomiljøtiltak:	
	75	Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 591 000 000 til kr 791 000 000	200 000 000
614		Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere mv.:	
	63	Utvikling av sosialtjenesten og rusmiddeltiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 148 700 000 til kr 222 800 000	74 100 000
730		Fylkeskommunenes helsetjeneste:	
	60	Innsatsstyrt finansiering av sykehus, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 12 422 000 000 til kr 12 263 000 000	159 000 000
	62	Tilskudd til regionsykehus, forhøyes med fra kr 1 870 000 000 til kr 1 964 800 000	94 800 000
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet:	
	63	Særskilte tiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 14 500 000 til kr 16 500 000	2 000 000
856		Barnehager:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 13 624 000 til kr 14 624 000	1 000 000
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning, kan nyttes under kap. 844 post 70</i> , forhøyes med fra kr 4 941 191 000 til kr 5 201 191 000	260 000 000
1100		Landbruksdepartementet (jf. kap. 4100):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 105 725 000 til kr 107 725 000	2 000 000
1107		Statens dyrehelsetilsyn (jf. kap. 4107):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 192 492 000 til kr 217 492 000	25 000 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1350		Jernbaneverket (jf. kap. 4350):	
	30	Investeringer i linjen, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i> , forhøyes med fra kr 1 061 609 000 til kr 1 613 309 000	551 700 000
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427):	
	33	Statlige erverv, barskogvern, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 30 489 000 til kr 32 489 000	2 000 000
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429):	
	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 60</i> , forhøyes med fra kr 89 684 000 til kr 96 684 000	7 000 000
1441 (NY)		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441):	
	38	Vansjø/Høbølvassdraget, bevilges med	3 000 000
	39	Opprydningstiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 24 640 000 til kr 39 640 000	15 000 000
1592		Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede:	
	70	Arbeidsmarkedstiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under kap.1591 post 70</i> , forhøyes med fra kr 2 517 840 000 til kr 3 022 161 000	504 321 000
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarets overkommando (jf. kap. 4725):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 1 623 417 000 til kr 1 573 417 000	50 000 000
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760):	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 6 318 461 000 til kr 5 518 461 000	800 000 000
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon:	
	72	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 263 000 000 til kr 338 000 000	75 000 000
1830		Energiforskning (jf. kap. 4829):	
	50	Norges forskningsråd, forhøyes med fra kr 181 448 000 til kr 206 448 000	25 000 000
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310):	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 4 413 700 000 til kr 4 919 700 000	506 000 000
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 5440):	
	30	Investeringer, forhøyes med fra kr 16 200 000 000 til kr 17 528 000 000	1 328 000 000
2790		Andre helsetiltak:	
	72	Sykebehandling i utlandet, nedsettes med fra kr 13 000 000 til kr 237 000 000	250 000 000
5521		Merverdiavgift og avgift på investeringer mv.:	
	70	Avgift, reduseres med fra kr 126 271 000 000 til kr 125 051 000 000	1 220 000 000
5536		Avgift på motorvogner m.m.:	
	76	Avgift på bensin, forhøyes med fra kr 9 091 000 000 til kr 9 585 000 000	494 000 000

Forslag 87

I Stortingets vedtak av 28. november 2000 om avgift på bensin skal I § 1 første ledd lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på bensin. Avgift betales med følgende beløp pr. liter:

- For blyholdig bensin med blyinnhold over 0,05 g/l: kr 4,85,
- For blyholdig bensin med blyinnhold 0,05 g/l eller under: kr 4,31,
- For blyfri bensin: kr 4,06.

Forslag 88

Stortinget ber Regjeringen avvikle ordningen med å innrapportere penger brukt til flyktninger i Norge som ODA-godkjente u-hjelpsmidler.

Forslag 89

Stortinget ber Regjeringen gi en vurdering av konsekvensene av å inkludere statens utgifter i petroleumssektoren i det oljekorrigerede underskuddet, i forbindelse med Nasjonalbudsjettet for 2002.

Forslag 90

Stortinget ber Regjeringen om å instruere statens representanter i alle bedriftsstyrer i at ingen toppledere skal ha en etterlønnsavtale som er større enn 1 årslønn.

Forslag 91

Stortinget ber Regjeringen legge fram en plan for økt tilgang på arbeidskraft i forbindelse med statsbudsjettet for 2002.

Forslag fra Venstre:*Forslag 92*

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
260		Universitetet i Oslo:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 2 254 902 000 til kr 2 483 902 000	229 000 000
261		Universitetet i Bergen:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 1 363 282 000 til kr 1 490 782 000	127 500 000
262		Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 1 743 012 000 til kr 1 896 512 000	153 500 000
263		Universitetet i Tromsø:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 778 076 000 til kr 853 876 000	75 800 000
270		Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter:	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid, forhøyes med fra kr 53 370 000 til kr 58 370 000	5 000 000
320		Allmenne kulturformål:	
	81	Kulturell skolesekk, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 10 000 000 til kr 22 000 000	12 000 000
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328):	
	60	Tilskuddsordning for museer, forhøyes med fra kr 142 329 000 til kr 155 443 000	13 114 000
961		Reiselivstiltak:	
	70	Tilskudd til internasjonal markedsføring, forhøyes med fra kr 99 500 000 til kr 109 500 000	10 000 000
1320 (NY)		Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
	71	Tilskudd til særskilte kollektivprosjekter, bevilges med	25 000 000
2309		Tilfeldige utgifter (jf. kap. 5309):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 8 126 353 000 til kr 5 307 343 000	2 819 010 000

Forslag 93

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å frita fjernvarmeprodusenter for merverdiavgift i statsbudsjettet for 2002.

Forslag fra representanten Steinar Bastesen:*Forslag 94*

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
263		Universitetet i Tromsø:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 778 076 000 til kr 850 876 000	72 800 000
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 204 813 000 til kr 212 313 000	7 500 000
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328):	
	60	Tilskuddsordning for museer, forhøyes med fra kr 142 329 000 til kr 157 433 000	15 114 000

Forslag 95

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med forslag til en refusjonsstøtteordning for sjøfolk som med virkning fra 1. juli 2001, omfatter:

1. Bøyelastere tas inn i refusjonsstøtteordningen.
2. Norske ferger i internasjonal trafikk tas inn i refusjonsstøtteordningen.

Stortinget ber Regjeringen utrede og komme tilbake med forslag om at satsen for refusjonsstøtte heves fra 12 til 20 pst., og at denne økningen også gis virkning fra 1. juli 2001.

Forslag 96

I Stortingets vedtak 28. november 2000 om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, kval- og selfangstnæring for 2001 gjøres følgende endring:

II første ledd skal lyde:

Produktavgifta skal fram til 1. juli 2001 være på 3,8 pst. Fra dette tidspunkt skal avgifta være på 3,2 pst.

Forslag 97

Stortinget forutsetter at Regjeringen i statsbudsjettet for 2002 kommer med en avklaring av finansieringen av oppmerkingen av skipsleia mellom ytre og indre hovedled sør for Vega.

Forslag 98

I Stortingets budsjettvedtak av 28. november 2000 om CO₂-avgift på mineralske produkter gjøres følgende endringer:

§ 2 nr. 1 bokstav c oppheves.

§ 3 nr. 2 ny bokstav f skal lyde:
f. Godstransport i innenriks sjøfart.

25. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til at forslag fremsatt i Budsjett-innst. S. II (2000-2001) Revidert nasjonalbudsjett 2001 er ført enten til Forslag fra mindretall, jf. kap. 24 i denne innstillingen, eller til denne tilråding.

Komiteen viser til St.prp. nr. 84 (2000-2001) og St.prp. nr. 94 (2000-2001) og til det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

I

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2		Hans Kongelige Høyhet Kronprinsen:	
	1	(NY) Apanasje, bevilges med fra kr 38 136 000 til kr 38 936 000	2 100 000
11		Slottet, Bygdø kongsgård og Oscarshall (jf. kap. 3011):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 38 136 000 til kr 38 936 000	800 000
20		Statsministerens kontor (jf. kap. 3020):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 45 720 000 til kr 48 720 000	3 000 000

Kap.	Post Formål	Kroner
21	Statsrådet (jf. kap. 3021):	
1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 78 000 000 til kr 82 500 000	<u>4 500 000</u>
101	Utenriksstasjonene (jf. kap. 3101):	
1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 784 290 000 til kr 787 790 000	<u>3 500 000</u>
102	Særavtale i utenrikstjenesten:	
1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 141 647 000 til kr 142 647 000	<u>1 000 000</u>
115	Presse-, kultur- og informasjonsformål:	
1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 20 025 000 til kr 20 925 000	<u>900 000</u>
116	Deltaking i internasjonale organisasjoner:	
71	Låne- og tilskuddsordningen under EØS-avtalen, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 194 856 000 til kr 94 856 000	<u>100 000 000</u>
140	Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen:	
1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 118 940 000 til kr 119 840 000	<u>900 000</u>
141	Direktoratet for utviklingssamarbeid (NORAD):	
1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 157 860 000 til kr 161 860 000	<u>4 000 000</u>
142	NORADs administrasjon av utenriksstasjonene:	
1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 188 415 000 til kr 192 915 000	<u>4 500 000</u>
143	Utenriksdepartementets administrasjon av utenriksstasjonene:	
1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 94 800 000 til kr 103 300 000	<u>8 500 000</u>
150	Bistand til prioriterte land og regioner:	
70	Bistand til Afrika, <i>kan overføres</i> , for høyes med fra kr 1 540 000 000 til kr 1 575 000 000	<u>35 000 000</u>
71	Bistand til Asia, <i>kan overføres</i> , for høyes med fra kr 370 000 000 til kr 390 000 000	<u>20 000 000</u>
72	Bistand til Mellom-Amerika, <i>kan overføres</i> , for høyes med fra kr 127 000 000 til kr 130 000 000	<u>3 000 000</u>
73	Bistand til Midtøsten, <i>kan overføres</i> , for høyes med fra kr 170 000 000 til kr 190 000 000	<u>20 000 000</u>
154	Opplysningsarbeid, organisasjonsliv og mellomfolkelig samarbeid:	
50	Fredskorpset, for høyes med fra kr 19 000 000 til kr 27 000 000	<u>8 000 000</u>
155	Miljø og naturressursforvaltning:	
70	Tilskudd til miljø og naturressursforvaltning, <i>kan overføres</i> , for høyes med fra kr 310 000 000 til kr 330 000 000	<u>20 000 000</u>
159	Tilskudd til ymse hjelpetiltak:	
70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 40 466 000 til kr 24 286 000	<u>16 180 000</u>
161	Generelle bidrag - FN-organisasjoner:	
70	Tilskudd til FN-organisasjoner, for høyes med fra kr 2 229 500 000 til kr 2 244 500 000	<u>15 000 000</u>
163	Generelle bidrag - finansinstitusjoner:	
70	Innskudd i finansinstitusjoner, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 1 091 500 000 til kr 1 038 500 000	<u>53 000 000</u>
191	Menneskerettigheter, humanitær bistand og flyktningetiltak:	
70	Tilskudd til menneskerettigheter, humanitær bistand og flyktningetiltak, <i>kan overføres</i> , for høyes med fra kr 1 238 000 000 til kr 1 288 000 000	<u>50 000 000</u>

Kap.	Post	Formål	Kroner
192		Fred, forsoning og demokrati:	
	70	Tilskudd til generelle tiltak for fred, forsoning og demokrati, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	25 000 000
		fra kr 98 000 000 til kr 123 000 000	
195		Tiltak for flyktninger i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA):	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	144 720 000
		fra kr 857 119 000 til kr 712 399 000	
197		Bistand til ikke-ODA-godkjente land og internasjonale miljøtiltak:	
	70	Tilskudd til atomsikkerhetstiltak og samarbeidsprogrammet med Sentral- og Øst- Europa, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	1 500 000
		fra kr 379 631 000 til kr 378 131 000	
198		Frivillige bidrag FN-operasjoner:	
	70	(NY) Tilskudd til fredsbevarende operasjoner og internasjonal strafferettspleie, bevilges med	27 000 000
210		Tilskudd til trossamfunn m.m. og privateide skole- og kirkebygg:	
	70	Tilskudd til trossamfunn og livssynssamfunn, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	20 800 000
		fra kr 106 796 000 til kr 85 996 000	
229		Andre formål i grunnskolen:	
	72	(NY) Tilskudd til Lycée Francais René (Den franske skolen i Oslo) og Deutsche Schule Oslo - Max Tau (Den tyske skolen i Oslo), bevilges med	5 000 000
239		Andre formål i videregående opplæring:	
	73	Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College, forhøyes med	2 500 000
		fra kr 18 951 000 til kr 21 451 000	
240		Private skoler m.v.:	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	25 000 000
		fra kr 1 198 674 000 til kr 1 223 674 000	
249		Andre tiltak i utdanningen:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under postene 60 og 70</i> , nedsettes med	23 000 000
		fra kr 164 743 000 til kr 141 743 000	
	70	Tilskudd til IKT-tiltak, <i>kan nyttes under post 21</i> , forhøyes med	23 000 000
		fra kr 2 811 000 til kr 25 811 000	
253		Folkehøgskoler:	
	70	Tilskudd til andre folkehøgskoler, <i>kan nyttes under post 60</i> , nedsettes med	5 300 000
		fra kr 362 530 000 til kr 357 230 000	
254		Tilskudd til voksenopplæring (jf. kap. 3254):	
	60	Tilskudd til norskopplæring for innvandrere, forhøyes med	247 000 000
		fra kr 405 314 000 til kr 652 314 000	
	62	Tilskudd til grunnskoleopplæring for innvandrere 16-20 år, forhøyes med	36 000 000
		fra kr 58 648 000 til kr 94 648 000	
260		Universitetet i Oslo:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med	219 000 000
		fra kr 2 254 902 000 til kr 2 473 902 000	
261		Universitetet i Bergen:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med	120 000 000
		fra kr 1 363 282 000 til kr 1 483 282 000	
262		Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med	149 000 000
		fra kr 1 743 012 000 til kr 1 892 012 000	
263		Universitetet i Tromsø:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med	71 000 000
		fra kr 778 076 000 til kr 849 076 000	
279		Norges veterinærhøgskole (jf. kap. 3279):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	2 000 000
		fra kr 155 351 000 til kr 157 351 000	

Kap.	Post Formål	Kroner
281	Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281):	
1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 519 461 000 til kr 616 461 000	97 000 000
30	Fellesmidler, kan overføres, nedsettes med fra kr 30 900 000 til kr 28 900 000	2 000 000
77	(NY) Tilskudd til Falstadsenteret, bevilges med	2 000 000
286	Fondet for forskning og nyskaping (jf. kap. 3286):	
90	Fondskapital, for høyes med fra kr 3 500 000 000 til kr 6 000 000 000	2 500 000 000
288	Internasjonale samarbeidstiltak:	
72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, for høyes med fra kr 90 026 000 til kr 98 368 000	8 342 000
294	Kirkelig administrasjon (jf. kap. 3294):	
71	Tilskudd til kirkelige formål, for høyes med fra kr 76 760 000 til kr 77 460 000	700 000
73	(NY) Nidarosdomen, bevilges med	1 500 000
320	Allmenne kulturformål:	
62	(NY) Tilskudd til idrettsanlegg i Oslo, bevilges med	8 000 000
78	Ymse faste tiltak, nedsettes med fra kr 19 875 000 til kr 19 575 000	300 000
81	Kulturell skolesekk, kan overføres, for høyes med fra kr 10 000 000 til kr 17 000 000	7 000 000
322	Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom (jf. kap. 3322):	
72	Knutepunktinstitusjoner, for høyes med fra kr 26 386 000 til kr 26 649 000	263 000
78	Ymse faste tiltak, for høyes med fra kr 35 634 000 til kr 35 934 000	300 000
323	Musikkformål (jf. kap. 3323):	
70	Nasjonale institusjoner, for høyes med fra kr 133 332 000 til kr 135 046 000	1 714 000
71	Region-/landsdelsinstitusjoner, for høyes med fra kr 88 963 000 til kr 89 973 000	1 010 000
324	Teater- og operaformål (jf. kap. 3324):	
70	Nasjonale institusjoner, for høyes med fra kr 463 554 000 til kr 469 818 000	6 264 000
71	Region-/landsdelsinstitusjoner, for høyes med fra kr 167 764 000 til kr 169 716 000	1 952 000
328	Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328):	
60	Tilskuddsordning for museer, for høyes med fra kr 142 329 000 til kr 147 443 000	5 114 000
70	Nasjonale institusjoner, for høyes med fra kr 143 777 000 til kr 145 560 000	1 783 000
72	Knutepunktinstitusjoner, for høyes med fra kr 16 086 000 til kr 16 236 000	150 000
400	Justisdepartementet (jf. kap. 3400):	
1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 198 023 000 til kr 196 323 000	1 700 000
430	Kriminalomsorg (jf. kap. 3430):	
1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 1 369 492 000 til kr 1 396 192 000	26 700 000
440	Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440):	
1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 441 post 1, for høyes med fra kr 4 803 911 000 til kr 4 831 999 000	28 088 000
21	Spesielle driftsutgifter, for høyes med fra kr 37 149 000 til kr 54 473 000	17 324 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
441		Oslo politidistrikt (jf. kap. 3441):	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i> , forhøyes med	412 000
		fra kr 1 015 400 000 til kr 1 015 812 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	16 606 000
		fra kr 17 550 000 til kr 944 000	
451		Sivilt beredskap (jf. kap. 3451):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	6 000 000
		fra kr 250 120 000 til kr 256 120 000	
461		Særskilte ulykkeskommisjoner:	
	1	(NY) Driftsutgifter, bevilges med	7 500 000
466		Advokatutgifter m.m.:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	16 802 000
		fra kr 318 737 000 til kr 301 935 000	
470		Fri rettshjelp (jf. kap. 3470):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	177 000
		fra kr 3 906 000 til kr 4 083 000	
	70	Fri sakførsel, forhøyes med	8 184 000
		fra kr 197 012 000 til kr 205 196 000	
	71	Fritt rettsråd, forhøyes med	5 279 000
		fra kr 121 387 000 til kr 126 666 000	
500		Kommunal- og regionaldepartementet (jf. kap. 3500):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	3 000 000
		fra kr 135 479 000 til kr 138 479 000	
502		Valgutgifter:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	14 600 000
		fra kr 95 985 000 til kr 110 585 000	
520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 3520):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	27 000 000
		fra kr 270 843 000 til kr 297 843 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, nedsettes med	262 000 000
		fra kr 1 190 133 000 til kr 928 133 000	
521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521):	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	47 750 000
		fra kr 2 016 986 000 til kr 2 064 736 000	
524		Utlendingsnemda:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	9 000 000
		fra kr 55 345 000 til kr 64 345 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling, nedsettes med	2 500 000
		fra kr 43 834 000 til kr 41 334 000	
552		Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling:	
	56	Omstilling og nyskaping, fond, forhøyes med	10 000 000
		fra kr 79 000 000 til kr 89 000 000	
571		Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571):	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, forhøyes med	1 285 909 000
		fra kr 28 510 007 000 til kr 29 795 916 000	
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572 post 64</i> , forhøyes med	25 000 000
		fra kr 3 206 000 000 til kr 3 231 000 000	
	68	Forsøk med rammefinansiering av øremerkede tilskudd, forhøyes med	2 930 000
		fra kr 865 110 000 til kr 868 040 000	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572):	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, forhøyes med	389 091 000
		fra kr 15 966 100 000 til kr 16 355 191 000	
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser:	
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag, forhøyes med	126 000 000
		fra kr 708 000 000 til kr 834 000 000	

Kap.	Post Formål	Kroner
600	Sosial- og helsedepartementet (jf. kap. 3600):	
1	Driftsutgifter, for høyes med	10 000 000
	fra kr 158 900 000 til kr 168 900 000	
604	Etat for rådssekretariater og enkelte helse- og sosialfaglige oppgaver m.v. (jf. kap. 3604):	
1	Driftsutgifter, for høyes med	12 500 000
	fra kr 42 100 000 til kr 54 600 000	
610	Rusmiddeldirektoratet (jf. kap. 3610):	
1	Driftsutgifter, nedsettes med	900 000
	fra kr 27 180 000 til kr 26 280 000	
612	Statens institutt for rusmiddelforskning og dokumentasjon (jf. kap. 3612):	
1	Driftsutgifter, for høyes med	900 000
	fra kr 21 480 000 til kr 22 380 000	
614	Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere m.v.:	
21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	2 500 000
	fra kr 32 100 000 til kr 29 600 000	
63	Utvikling av sosialtjenesten og rusmiddeltiltak, <i>kan overføres</i> , for høyes med	19 100 000
	fra kr 148 700 000 til kr 167 800 000	
616	Statens klinikk for narkomane (jf. kap. 3616):	
1	Driftsutgifter, for høyes med	300 000
	fra kr 20 530 000 til kr 20 830 000	
673	Tiltak for funksjonshemmede:	
65	Psykisk utviklingshemmede med sikringsdom, <i>kan overføres</i> , for høyes med	15 000 000
	fra kr 35 000 000 til kr 50 000 000	
675	Tiltak for eldre og funksjonshemmede:	
1	Driftsutgifter, nedsettes med	200 000
	fra kr 13 000 000 til kr 12 800 000	
21	Spesielle driftsutgifter, for høyes med	700 000
	fra kr 34 600 000 til kr 35 300 000	
50	Norges forskningsråd, nedsettes med	700 000
	fra kr 23 400 000 til kr 22 700 000	
676	Kompetansesentra for funksjonshemmede:	
1	Driftsutgifter, nedsettes med	5 200 000
	fra kr 11 700 000 til kr 6 500 000	
700	Statens helsetilsyn og fylkeslegene (jf. kap. 3700):	
1	Driftsutgifter, for høyes med	2 700 000
	fra kr 231 350 000 til kr 234 050 000	
701	Forsknings- og forsøksvirksomhet:	
21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	30 000
	fra kr 129 700 000 til kr 129 670 000	
711	Statens rettskoksikologiske institutt (jf. kap. 3711):	
1	Driftsutgifter, for høyes med	4 000 000
	fra kr 45 960 000 til kr 49 960 000	
719	Helsefremmende og forebyggende arbeid:	
50	Norges forskningsråd, nedsettes med	400 000
	fra kr 25 900 000 til kr 25 500 000	
730	Fylkeskommunenes helsetjeneste:	
60	Innsatsstyrt finansiering av sykehus, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	558 000 000
	fra kr 12 422 000 000 til kr 11 864 000 000	
61	Refusjon poliklinisk virksomhet ved sykehus m.v., <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med	30 000 000
	fra kr 3 173 500 000 til kr 3 203 500 000	
62	Tilskudd til regionsykehus, nedsettes med	5 200 000
	fra kr 1 870 000 000 til kr 1 864 800 000	
67	Andre tilskudd, for høyes med	5 200 000
	fra kr 46 200 000 til kr 51 400 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
731		Rikshospitalet:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 1 251 500 000 til kr 1 318 800 000	<u>67 300 000</u>
734		Det norske Radiumhospital:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 296 400 000 til kr 361 700 000	<u>65 300 000</u>
735		Statens senter for epilepsi (jf. kap. 3735):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 127 140 000 til kr 129 240 000	<u>2 100 000</u>
737		Barnesykehus (jf. kap. 3737):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 43 180 000 til kr 42 480 000	<u>700 000</u>
738		Helsetjenesten på Svalbard (jf. kap. 3738):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 12 500 000 til kr 14 000 000	<u>1 500 000</u>
739		Andre utgifter (jf. kap. 3739):	
	21	Forsøk og utvikling i sykehussektoren, <i>kan nyttes under post 65</i> , forhøyes med fra kr 87 550 000 til kr 154 650 000	<u>67 100 000</u>
	50	Norges forskningsråd, nedsettes med fra kr 35 136 000 til kr 34 766 000	<u>370 000</u>
	64	Tilskudd til RIT 2000, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 125 900 000 til kr 99 300 000	<u>26 600 000</u>
	90	(NY) Innskuddskapital regionale helseforetak, bevilges med	<u>500 000</u>
750		Statens legemiddelkontroll (jf. kap. 3750 og 5578):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 99 150 000 til kr 100 150 000	<u>1 000 000</u>
830		Foreldreveiledning og samlivstiltak:	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 6 850 000 til kr 3 550 000	<u>3 300 000</u>
	70	(NY) Tilskudd, bevilges med	<u>3 300 000</u>
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 61 030 000 til kr 67 530 000	<u>6 500 000</u>
	64	Tilskudd for enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 95 432 000 til kr 170 432 000	<u>75 000 000</u>
856		Barnehager:	
	61	(NY) Stimuleringsiltak, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	<u>12 000 000</u>
	64	Prøveprosjekt Oslo indre Øst, forhøyes med fra kr 11 000 000 til kr 14 500 000	<u>3 500 000</u>
860		Forbrukerrådet (jf. kap. 3860):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 69 143 000 til kr 70 743 000	<u>1 600 000</u>
866		Statens institutt for forbruksforskning:	
	50	Basisbevilgning, forhøyes med fra kr 17 551 000 til kr 17 751 000	<u>200 000</u>
868		Forbrukerombudet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 9 436 000 til kr 11 186 000	<u>1 750 000</u>
900		Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 3900):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 105 751 000 til kr 121 751 000	<u>16 000 000</u>
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 46 800 000 til kr 118 800 000	<u>72 000 000</u>

Kap.	Post Formål	Kroner
902	Justervesenet (jf. kap. 3902):	
1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 74 900 000 til kr 79 900 000	<u>5 000 000</u>
941	Sjøfartsdirektoratet (jf. kap. 3941):	
1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 192 270 000 til kr 195 870 000	<u>3 600 000</u>
943	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk:	
70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med fra kr 290 000 000 til kr 310 000 000	<u>20 000 000</u>
951	Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S:	
70	Tilskudd, for høyes med fra kr 61 000 000 til kr 136 000 000	<u>75 000 000</u>
962	Omstillingstiltak:	
71	(NY) Omstillingstilskudd til Sør-Varanger, <i>kan overføres</i> , bevilges med	<u>5 000 000</u>
966	Støtte til skipsbygging:	
50	(NY) Overføring til fond for støtte ved skipskontrakter, bevilges med	<u>1 000 000 000</u>
971	Eksportfinans ASA:	
90	(NY) Kjøp av aksjer, bevilges med	<u>410 000 000</u>
990	Industri- og forsyningsberedskap (jf. kap. 3990):	
1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 13 010 000 til kr 17 710 000	<u>4 700 000</u>
1030	Fiskeridirektoratet (jf. kap. 4030):	
1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 258 724 000 til kr 266 724 000	<u>8 000 000</u>
1060	Kystadministrasjon (jf. kap. 4060):	
1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 80 567 000 til kr 126 567 000	<u>46 000 000</u>
1064	Havnetjenesten (jf. kap. 4064):	
60	Tilskudd til fiskerihavneanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 24, 30, 33 og 45</i> , nedsettes med fra kr 50 000 000 til kr 34 000 000	<u>16 000 000</u>
1067	Trafikksentraler (jf. kap. 4067):	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , for høyes med fra kr 6 526 000 til kr 16 346 000	<u>9 820 000</u>
1100	Landbruksdepartementet (jf. kap. 4100):	
1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 105 725 000 til kr 112 725 000	<u>7 000 000</u>
1107	Statens dyrehelsetilsyn (jf. kap. 4107):	
1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 192 492 000 til kr 212 492 000	<u>20 000 000</u>
70	Tilskudd til veterinær beredskap, nedsettes med fra kr 40 000 000 til kr 20 000 000	<u>20 000 000</u>
1114	Statens næringsmiddeltilsyn (jf. kap. 4114):	
1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 179 891 000 til kr 214 891 000	<u>35 000 000</u>
1140	Miljø- og næringstiltak i jordbruket:	
77	Miljørettet prosjektarbeid m.m., <i>kan overføres</i> , for høyes med fra kr 36 102 000 til kr 37 502 000	<u>1 400 000</u>
1143	Statens landbruksforvaltning (jf. kap. 4143):	
72	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med fra kr 100 000 til kr 3 100 000	<u>3 000 000</u>
1310	Flytransport:	
70	Godtgjørelse for innenlandske flyruter, <i>kan nyttes under kap. 1311 post 71</i> , for høyes med fra kr 387 800 000 til kr 393 000 000	<u>5 200 000</u>

Kap.	Post Formål	Kroner
1320	Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
31	Rassikring, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 23 og 30</i> , forhøyes med fra kr 145 000 000 til kr 215 000 000	<u>70 000 000</u>
1350	Jernbaneverket (jf. kap. 4350):	
23	Drift og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i> , nedsettes med fra kr 2 779 812 000 til kr 2 739 812 000	<u>40 000 000</u>
30	Investeringer i linjen, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i> , forhøyes med ... fra kr 1 061 609 000 til kr 1 123 309 000	<u>61 700 000</u>
1351	Overføringer til NSB BA:	
70	Betaling for persontransporttjenester, forhøyes med fra kr 987 000 000 til kr 1 215 000 000	<u>228 000 000</u>
1353	Etablering av NSB BA (jf. kap. 4353):	
90	(NY) Egenkapital, bevilges med	<u>2 135 000 000</u>
1354	Statens jernbanetilsyn:	
1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 12 185 000 til kr 19 485 000	<u>7 300 000</u>
1400	Miljøverndepartementet (jf. kap. 4400):	
1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 125 525 000 til kr 125 175 000	<u>350 000</u>
1422	Biomangfold, friluftsliv og kulturminner:	
1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 11 249 000 til kr 14 249 000	<u>3 000 000</u>
1425	Vilt- og fisketiltak (jf. kap. 4425):	
65	Fallvilt, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 8 000 000 til kr 9 000 000	<u>1 000 000</u>
70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 11 000 000 til kr 13 500 000	<u>2 500 000</u>
71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 21 145 000 til kr 23 145 000	<u>2 000 000</u>
1426	Statens naturoppsyn (jf. kap. 4426):	
1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 48 311 000 til kr 51 311 000	<u>3 000 000</u>
1427	Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427):	
1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 107 548 000 til kr 112 548 000	<u>5 000 000</u>
60	Kommunal naturforvaltning, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 2 012 000 til kr 512 000	<u>1 500 000</u>
1429	Riksantikvaren (jf. kap. 4429):	
22	(NY) Fartøyvern, bevilges med	<u>1 000 000</u>
72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 60</i> , forhøyes med fra kr 89 684 000 til kr 91 684 000	<u>2 000 000</u>
1441	Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441):	
73	Tilskudd til biloppsamlingssystemet, forhøyes med fra kr 91 443 000 til kr 95 043 000	<u>3 600 000</u>
75	Utbetaling av pant for bilvrak, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 136 152 000 til kr 151 272 000	<u>15 120 000</u>
76	Refusjonsordninger, nedsettes med fra kr 66 000 000 til kr 56 000 000	<u>10 000 000</u>
1443	Statens beredskapsansvar mot akutt forurensning:	
1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 30 806 000 til kr 32 806 000	<u>2 000 000</u>
1463	Regional og lokal planlegging:	
1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 31 115 000 til kr 30 115 000	<u>1 000 000</u>
75	(NY) Miljøvennlig byutvikling, <i>kan overføres</i> , bevilges med	<u>1 000 000</u>

Kap.	Post Formål	Kroner
1465	Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk:	
21	Betaling for statsoppdraget, forhøyes med fra kr 345 690 000 til kr 348 108 000	2 418 000
1470	Internasjonalt samarbeid, tiltak for luftmiljø og polarforvaltning (jf. kap. 4470):	
1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 24 620 000 til kr 25 620 000	1 000 000
71	Internasjonale organisasjoner, kan overføres, forhøyes med fra kr 30 885 000 til kr 31 685 000	800 000
73	(NY) Miljøtiltak i nikkilverkene på Kola, kan overføres, kan nyttes under post 1, bevilges med	43 200 000
1471	Norsk Polarinstitutt (jf. kap. 4471):	
1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 113 243 000 til kr 112 464 000	779 000
1500	Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 4500):	
21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 79 431 000 til kr 83 431 000	4 000 000
1502	Tilskudd til kompetanseutvikling:	
1	(NY) Driftsutgifter, bevilges med	2 030 000
70	(NY) Tilskudd, kan overføres, kan nyttes under post 1, bevilges med	18 500 000
1520	Statskonsult - Direktoratet for forvaltningsutvikling (jf. kap. 4520):	
1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 79 691 000 til kr 99 865 000	20 174 000
21	(NY) Spesielle driftsutgifter, bevilges med	20 450 000
1521	Statens informasjonstjeneste:	
1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 20 174 000 til kr 0	20 174 000
21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 20 046 000 til kr 0	20 046 000
1522	Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 4522):	
1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 267 331 000 til kr 270 681 000	3 350 000
1542	Tilskudd til Statens Pensjonskasse og Pensjonsordningen for apoteketaten:	
1	Driftsutgifter, overslagsbevilgning, nedsettes med fra kr 6 351 613 000 til kr 6 037 871 000	313 742 000
70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, overslagsbevilgning, nedsettes med fra kr 76 150 000 til kr 75 150 000	1 000 000
72	For lærere i grunnskolen, overslagsbevilgning, nedsettes med fra kr 243 258 000 til kr 0	243 258 000
1544	Boliglån til statsansatte:	
90	Lån, overslagsbevilgning, forhøyes med fra kr 1 500 000 000 til kr 4 000 000 000	2 500 000 000
1550	Konkurransetilsynet (jf. kap. 4550):	
1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 66 576 000 til kr 74 876 000	8 300 000
1575	Arbeidsmiljøtiltak:	
71	(NY) Tilskudd til Leverandørenes Utviklings- og Kompetansesenter (LUKS), bevilges med	1 200 000
1580	Bygg utenfor husleieordningen:	
31	Videreføring av byggeprosjekter, kan overføres, nedsettes med fra kr 633 585 000 til kr 609 585 000	24 000 000
1582	Utvikling av Fornebuområdet:	
35	(NY) Innløsning av areal til nasjonal IT- og kunnskapssenter, kan overføres, bevilges med	3 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1590		Aetat (jf. kap. 4590):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 1 543 064 000 til kr 1 550 864 000	<u>7 800 000</u>
1592		Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede:	
	70	Arbidsmarkedstiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under kap.1591 post 70</i> , forhøyes med fra kr 2 517 840 000 til kr 2 992 161 000	<u>474 321 000</u>
1600		Finansdepartementet (jf. kap. 4600):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 194 450 000 til kr 195 450 000	<u>1 000 000</u>
1610		Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 4610):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 778 900 000 til kr 784 900 000	<u>6 000 000</u>
1618		Skatteetaten (jf. kap. 4618):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 2 892 750 000 til kr 2 891 050 000	<u>1 700 000</u>
1620		Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 4620):	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 91 000 000 til kr 106 000 000	<u>15 000 000</u>
1635		Oppgjør av skattefordelingstvist m.v.:	
	60	(NY) Betaling til kommuner med beløp til gode, bevilges med	<u>25 300 000</u>
	70	(NY) Tilbakebetaling av skatt, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	<u>304 200 000</u>
1800		Olje- og energidepartementet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 101 250 000 til kr 98 550 000	<u>2 700 000</u>
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 4820 og 4829):	
	74	(NY) Kompensasjon for tapt produksjon, bevilges med	<u>260 000</u>
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon:	
	90	(NY) Innskuddskapital, Enova SF, bevilges med	<u>5 000 000</u>
2309		Tilfeldige utgifter (jf. kap. 5309):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 8 126 353 000 til kr 5 507 343 000	<u>2 619 010 000</u>
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310):	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 4 413 700 000 til kr 4 419 700 000	<u>6 000 000</u>
	72	Rentestønad, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 1 498 000 000 til kr 1 404 000 000	<u>94 000 000</u>
2412		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og 5615):	
	90	Lån til Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 12 574 000 000 til kr 10 874 000 000	<u>1 700 000 000</u>
2425		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og fylkeskommunene:	
	74	(NY) Dekning av tap på risikolån og garantier, bevilges med	<u>1 100 000</u>
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 5440):	
	22	Fjerningsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 70 000 000 til kr 80 000 000	<u>10 000 000</u>
	30	Investeringer, forhøyes med fra kr 16 200 000 000 til kr 20 100 000 000	<u>3 900 000 000</u>
	50	Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond, nedsettes med fra kr 600 000 000 til kr 592 000 000	<u>8 000 000</u>
2442		Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen:	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 150 000 000 til kr 240 000 000	<u>90 000 000</u>
2445		Statsbygg (jf. kap. 5445):	
	32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 32 013 000 til kr 39 013 000	<u>7 000 000</u>

Kap.	Post Formål	Kroner
2450	Luftfartsverket (jf. kap. 5450, 5491 og 5603):	
24	Driftsresultat:	
	1 Driftsinntekter	-2 405 600 000
	2 Inntekter regionale flyplasser	-212 300 000
	3 Fra reguleringsfondet	-81 200 000
	4 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 692 000 000
	5 Driftsutgifter regionale flyplasser, <i>overslagsbevilgning</i>	209 000 000
	6 Avskrivninger	335 900 000
	7 Renter av statens kapital	35 100 000
	8 Til investeringsformål	314 100 000
	Sum	<u>-113 000 000</u>
	30 Flyplassanlegg, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	<u>50 000 000</u>
	fra kr 700 000 000 til kr 650 000 000	
2465	Statens kartverk (jf. kap. 5491 og 5603):	
24	Driftsresultat:	
	1 Driftsinntekter	-529 948 000
	2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	506 006 000
	3 Avskrivninger	20 549 000
	4 Renter av statens kapital	3 311 000
	Sum	<u>-82 000</u>
2490	NVE Anlegg (jf. kap. 5490):	
24	Driftsresultat:	
	1 Driftsinntekter	-42 000 000
	2 Driftsutgifter	42 000 000
	3 Avskrivninger	3 970 000
	4 Renter	1 540 000
	Sum	<u>5 510 000</u>
2543	Ytelser til yrkesrettet attføring:	
70	Attføringspenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	<u>135 000 000</u>
	fra kr 4 784 000 000 til kr 4 919 000 000	
71	Attføringsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	<u>135 000 000</u>
	fra kr 1 351 000 000 til kr 1 486 000 000	
2600	Trygdeetaten:	
1	Driftsutgifter, forhøyes med	<u>29 500 000</u>
	fra kr 3 868 200 000 til kr 3 897 700 000	
21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	<u>6 700 000</u>
	fra kr 37 600 000 til kr 30 900 000	
2603	Trygderetten:	
1	Driftsutgifter, forhøyes med	<u>800 000</u>
	fra kr 39 000 000 til kr 39 800 000	
2650	Sykepenges:	
70	Sykepenges for arbeidstakere m.v., <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	<u>849 000 000</u>
	fra kr 22 685 000 000 til kr 21 836 000 000	
2660	Uførhet:	
70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	<u>280 000 000</u>
	fra kr 13 118 000 000 til kr 12 838 000 000	
71	Tilleggpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	<u>220 000 000</u>
	fra kr 18 965 000 000 til kr 18 745 000 000	
2663	Medisinsk rehabilitering m.v.:	
70	Rehabiliteringspenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	<u>180 000 000</u>
	fra kr 4 635 000 000 til kr 4 815 000 000	
74	Tilskudd til biler, forhøyes med	<u>8 000 000</u>
	fra kr 900 000 000 til kr 908 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler, for høyes med	20 000 000
		fra kr 2 662 000 000 til kr 2 682 000 000	
2683		Stønad til enslig mor eller far (jf. kap. 5701):	
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med	140 000 000
		fra kr 2 020 000 000 til kr 2 160 000 000	
2711		Diverse tiltak i fylkeshelsetjenesten m.v.:	
	74	Tilskudd til Glittreklinikken m.fl., for høyes med	2 200 000
		fra kr 100 000 000 til kr 102 200 000	
	75	Opptreningsinstitusjoner, for høyes med	25 000 000
		fra kr 480 650 000 til kr 505 650 000	
2750		Syketransport m.v.:	
	77	Syketransport, for høyes med	239 800 000
		fra kr 1 152 000 000 til kr 1 391 800 000	
2751		Medisiner m.v.:	
	70	Legemidler, for høyes med	130 000 000
		fra kr 6 011 000 000 til kr 6 141 000 000	
	72	Sykepleieartikler, for høyes med	8 000 000
		fra kr 921 000 000 til kr 929 000 000	
	73	Ortopediske hjelpemidler m.v., for høyes med	4 000 000
		fra kr 475 000 000 til kr 479 000 000	
2752		Refusjon av egenbetaling:	
	70	Refusjon av egenbetaling, for høyes med	9 000 000
		fra kr 1 795 000 000 til kr 1 804 000 000	
2755		Helsetjeneste i kommunene:	
	70	Refusjon allmennlegehjelp, <i>kan nyttes under post 61</i> , for høyes med	10 000 000
		fra kr 2 044 000 000 til kr 2 054 000 000	
3221		Tilskudd til grunnskolen (jf. kap. 221):	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, for høyes med	24 200 000
		fra kr 24 395 000 til kr 48 595 000	
3254		Tilskudd til voksenopplæring (jf. kap. 254):	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, for høyes med	3 100 000
		fra kr 57 112 000 til kr 60 212 000	
3410		Rettsgebyr (jf. kap. 410):	
	1	Rettsgebyr, nedsettes med	3 930 000
		fra kr 698 100 000 til kr 694 170 000	
3451		Sivilt beredskap (jf. kap. 451):	
	3	Diverse inntekter, for høyes med	6 000 000
		fra kr 9 270 000 til kr 15 270 000	
3520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 520):	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, nedsettes med	172 100 000
		fra kr 674 187 000 til kr 502 087 000	
3860		Forbrukerrådet (jf. kap. 860):	
	1	Salg av Forbrukerrapporten, nedsettes med	3 500 000
		fra kr 14 971 000 til kr 11 471 000	
3900		Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 900):	
	90	Salg av aksjer, for høyes med	731 000 000
		fra kr 10 000 000 til kr 741 000 000	
3902		Justervesenet (jf. kap. 902):	
	3	Kontroll- og godkjenningsgebyr, for høyes med	5 000 000
		fra kr 14 300 000 til kr 19 300 000	
3904		Brønnøysundregistrene (jf. kap. 904):	
	1	Gebyrinntekter, nedsettes med	7 500 000
		fra kr 378 600 000 til kr 371 100 000	
3990		Industri- og forsyningsberedskap (jf. kap. 990):	
	1	Salgsinntekter, for høyes med	4 700 000
		fra kr 6 800 000 til kr 11 500 000	

Kap.	Post Formål	Kroner
4067	Trafikksentraler (jf. kap. 1067):	
	3 (NY) Refusjon Europipe, bevilges med	9 820 000
4107	Statens dyrehelsetilsyn (jf. kap. 1107):	
	3 Gebyr- og analyseinntekter m.m., nedsettes med	2 500 000
	fra kr 19 303 000 til kr 16 803 000	
4114	Statens næringsmiddeltilsyn (jf. kap. 1114):	
	1 Gebyr og analyseinntekter m.m., forhøyes med	35 000 000
	fra kr 174 942 000 til kr 209 942 000	
4140	Miljø- og næringstiltak i jordbruket (jf. kap. 1140):	
	1 (NY) Refusjoner, bevilges med	1 400 000
	90 (NY) Avdrag, bevilges med	40 000
4143	Statens landbruksforvaltning (jf. kap. 1143):	
	1 Driftsinntekter m.m, forhøyes med	4 400 000
	fra kr 22 329 000 til kr 26 729 000	
	80 Renteinntekter, nedsettes med	1 700 000
	fra kr 1 759 000 til kr 59 000	
4145	Jordskifteverket (jf. kap. 1145):	
	1 Saks- og gebyrinntekter, nedsettes med	3 000 000
	fra kr 15 247 000 til kr 12 247 000	
4164	Avikling av Statens Landbruksbank:	
	40 (NY) Salg av eiendom, bevilges med	90 300 000
4352	NSB Gardermobanen AS (jf. kap. 1352):	
	90 (NY) Lån, bevilges med	1 118 626 000
4353	NSB BA (jf. kap. 1353):	
	90 (NY) Nedbetaling av lån, bevilges med	2 135 000 000
4425	Refusjoner fra Viltfondet og Statens fiskefond (jf. kap. 1425):	
	51 Viltfondet, forhøyes med	3 000 000
	fra kr 55 645 000 til kr 58 645 000	
	52 Statens fiskefond, forhøyes med	2 500 000
	fra kr 27 000 000 til kr 29 500 000	
4442	Miljødata, forurensning og miljøeffektivitet (jf. kap. 1442):	
	90 Salg av aksjer, forhøyes med	2 549 000
	fra kr 500 000 til kr 3 049 000	
4471	Norsk Polarinstitutt (jf. kap. 1471):	
	4 Refusjon fra Svalbardbudsjettet, nedsettes med	779 000
	fra kr 3 229 000 til kr 2 450 000	
4618	Skatteetaten (jf. kap. 1618):	
	6 Økonomitjenester, nedsettes med	2 700 000
	fra kr 13 700 000 til kr 11 000 000	
4620	Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 1620):	
	2 Spesialoppdrag, forhøyes med	15 000 000
	fra kr 91 000 000 til kr 106 000 000	
4829	Konsesjonsavgiftsfondet (jf. kap. 1820 og 1830):	
	50 Overføring fra fondet, forhøyes med	260 000
	fra kr 116 900 000 til kr 117 160 000	
4860	Statsforetak under Olje- og energidepartementet:	
	80 Inntekter fra oppgjørsordningen for utenlandshandelen med kraft, forhøyes med	23 000 000
	fra kr 80 000 000 til kr 103 000 000	
5311	Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, lån til landbruksformål (jf. kap. 2411):	
	1 (NY) Gebyr, bevilges med	7 500 000
	90 (NY) Avdrag, bevilges med	4 337 500 000
5312	Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412):	
	90 Avdrag, forhøyes med	320 000 000
	fra kr 5 710 000 000 til kr 6 030 000 000	

Kap.	Post Formål	Kroner
5320	Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 2420):	
50	Tilbakeføring av utviklingstilskudd, forhøyes med fra kr 5 000 000 til kr 32 100 000	27 100 000
51	Tilbakeføring fra tapsfond, forhøyes med fra kr 5 000 000 til kr 13 400 000	8 400 000
5326	SIVA (jf. kap. 2426):	
71	Låneprovisjon, forhøyes med fra kr 2 150 000 til kr 2 650 000	500 000
5350	Tilbakeføring av midler fra Statens Banksikringsfond:	
50	Overføringer, forhøyes med fra kr 4 284 800 000 til kr 4 316 000 000	31 200 000
5352	Tilbakeføring av midler fra Statens Bankinvesteringsfond:	
90	(NY) Salg av aksjer, bevilges med	7 749 967 000
5440	Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 2440):	
24	Driftsresultat:	
1	Driftsinntekter	149 900 000 000
2	Driftsutgifter	-20 000 000 000
3	Lete- og feltutviklingsutgifter	-2 000 000 000
4	Avskrivninger	-19 500 000 000
5	Renter	-8 400 000 000
	Sum	100 000 000 000
30	Avskrivninger, forhøyes med fra kr 18 200 000 000 til kr 19 500 000 000	1 300 000 000
80	Renter, forhøyes med fra kr 8 300 000 000 til kr 8 400 000 000	100 000 000
5446	Salg av eiendom, Fornebu:	
1	Leieinntekter, Fornebu, forhøyes med fra kr 2 000 000 til kr 15 000 000	13 000 000
40	Salgsinntekter, Fornebu, forhøyes med fra kr 654 300 000 til kr 698 000 000	43 700 000
5450	Luftfartsverket (jf. kap. 2450):	
35	Til investeringsformål, nedsettes med fra kr 340 000 000 til kr 314 100 000	25 900 000
5460	Garanti-Instituttet for Eksporthkreditt (jf. kap. 2460):	
50	Tilbakeføring fra risikoavsetningsfond for SUS/Baltikum-ordningen, forhøyes med fra kr 5 000 000 til kr 11 600 000	6 600 000
5465	Statens kartverk (jf. kap. 2465, 5491 og 5603):	
1	(NY) Salg av anleggsmidler, bevilges med	3 918 000
5490	NVE Anlegg (jf. kap. 2490):	
80	Renter, forhøyes med fra kr 1 240 000 til kr 1 540 000	300 000
5491	Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift (jf. kap. 2445-2481):	
30	Avskrivninger, nedsettes med fra kr 693 630 000 til kr 673 448 000	20 182 000
5521	Merverdiavgift og avgift på investeringer m.v.:	
70	Avgift, forhøyes med fra kr 126 271 000 000 til kr 128 100 000 000	1 829 000 000
5536	Avgift på motorvogner m.m.:	
71	Engangsgift på motorvogner m.m., nedsettes med fra kr 10 418 000 000 til kr 10 343 000 000	75 000 000
73	Vektårsavgift, nedsettes med fra kr 345 000 000 til kr 343 000 000	2 000 000
5578	Avgift på farmasøytiske spesialpreparater (jf. kap. 750):	
70	Registreringsavgift, nedsettes med fra kr 57 920 000 til kr 54 920 000	3 000 000

Kap.	Post Formål	Kroner
	71 Kontrollavgift, forhøyes med	4 000 000
	fra kr 33 030 000 til kr 37 030 000	
5608	Renter av lån til statsforetak under Olje- og energidepartementet:	
	80 Renter, Statnett SF, forhøyes med	24 000 000
	fra kr 96 000 000 til kr 120 000 000	
5613	Renter fra SIVA:	
	80 Renter, forhøyes med	675 000
	fra kr 54 925 000 til kr 55 600 000	
5615	Renter fra Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412):	
	80 Renter, nedsettes med	269 000 000
	fra kr 5 995 000 000 til kr 5 726 000 000	
5617	Renter fra Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410):	
	80 Renter, nedsettes med	193 000 000
	fra kr 4 941 000 000 til kr 4 748 000 000	
5620	Renter og utbytte fra Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 2420):	
	83 Utbytte, grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen, forhøyes med	9 000 000
	fra kr 30 000 000 til kr 39 000 000	
	84 Utbytte fra SND Invest AS, forhøyes med	22 200 000
	fra kr 90 000 000 til kr 112 200 000	
	85 Rentemargin, risikolåneordningen, forhøyes med	8 300 000
	fra kr 5 000 000 til kr 13 300 000	
5623	Aksjer i SAS Norge ASA:	
	80 Utbytte, forhøyes med	48 700 000
	fra kr 50 000 000 til kr 98 700 000	
5656	Aksjer i selskaper under Nærings- og handelsdepartementets forvaltning:	
	80 Utbytte, forhøyes med	153 000 000
	fra kr 1 377 000 000 til kr 1 530 000 000	
5680	Utbytte fra statsforetak under Olje- og energidepartementet:	
	81 Utbytte, Statkraft SF, forhøyes med	68 500 000
	fra kr 562 500 000 til kr 631 000 000	
5685	Aksjer i Den norske stats oljeselskap a.s:	
	80 Utbytte, forhøyes med	1 668 000 000
	fra kr 4 000 000 000 til kr 5 668 000 000	
5691	Avkastning på bevilget kapital i Statens Bankinvesteringsfond:	
	80 Avkastning på bevilget kapital, forhøyes med	220 193 000
	fra kr 1 217 276 000 til kr 1 437 469 000	

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet i 2001 kan overskride bevilgninger mot tilsvarende merinntekter under kapitler og poster som angitt i tabellen nedenfor:

Fullmakt til å overskride bevilgninger under	mot tilsvarende merinntekter under
Kap. 268 post 1	Kap. 3268 post 11
Kap. 269 post 1	Kap. 3269 post 11
Kap. 273 post 1	Kap. 3273 post 11
Kap. 278 post 1	Kap. 3278 post 11
Kap. 279 post 1	Kap. 3279 post 11
Kap. 295 post 1	Kap. 3295 post 04

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet i 2001 kan:

1. gi tilsagn for inntil 3 000 000 kroner utover gitt bevilgning på kap. 210 Tilskudd til trossamfunn m.m. og privateide skole- og kirkebygg, post 75.
2. gi tilsagn om tilskudd til kommunale musikk- og kulturskoler for 1. halvår 2002 (2. halvdel av skoleåret 2001-2002) etter de satsene som blir fastsatt 2. halvår 2001 (1. halvdel av skoleåret 2001-2002), jf. kap. 221 post 67.

IV

Fullmakter vedrørende fast eiendom

Stortinget samtykker i at universitetene kan nytte inntekter ved salg av eiendommer til kjøp og vedlikehold av andre eiendommer til undervisnings- og forskningsformål.

V

Andre fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. det innføres nettobudsjettering ved statlige høyskoler og vitenskapelige høyskoler så snart det lar seg praktisk gjennomføre, tidligst fra 1. januar 2002.
2. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet kan overføre Ørland meieriskole til Sør-Trøndelag fylkeskommune fra tidligst 1. august 2001.
3. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet kan delfinansiere Restprosjektene over kap. 262 post 50 og ved salg av eiendom.

VI

Salg av aksjer

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2001 kan selge statens aksjer i filmproduksjonsselskapet Norsk Film AS.

VII

Fullmakt til å avvikle og opprette virksomheter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet kan:

1. opprette Norsk filmfond og Norsk filmutvikling fra det tidspunkt departementet bestemmer.
2. avvikle Audiovisuelt produksjonsfond per 30. juni 2001 og overføre fondets midler til nytt fond, Norsk filmfond.
3. avvikle Statens studiesenter for film per 31. desember 2001 og overføre studiesenterets budsjettmidler og personale til ny statlig virksomhet, Norsk filmutvikling.

VIII

Tilføyelse av stikkord

Stortinget samtykker i at kap. 334 Film- og medieformål, post 73 Norsk Film AS i 2001 endres til kap. 334 Film- og medieformål, post 73 Norsk Film AS, kan nyttes under post 71.

IX

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Justisdepartementet i 2001 kan gi nye betingede tilsagn om tilskudd for videre bobehandling for 7 000 000 kroner under ordningen

med utgifter til bobehandling, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 25 000 000 kroner.

X

Endringer på Svalbardbudsjettet

På Svalbardbudsjettet for 2001 blir det gjort disse endringene under kap. 20 Statens bygninger i Longyearbyen:

Bevilgningen på post 1 forhøyes med 1 500 000 kroner fra 10 947 000 kroner til 12 447 000 kroner.

Bevilgningen på post 45 nedsettes med 1 500 000 kroner fra 1 875 000 kroner til 375 000 kroner.

XI

Tilføyelse av stikkord

Stortinget samtykker i at:

1. kap. 500 Kommunal- og regionaldepartementet, post 22 KOSTRA - rapporteringssystem for kommunene og fylkeskommunene får stikkordet *kan overføres*.
2. kap. 521 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere, post 71 Kunnskapsutvikling får stikkordet *kan overføres*.

XII

Fullmakter vedrørende RIT 2000

Stortinget samtykker i at:

1. dersom den planlagte utredningen av Dragvoll-alternativet viser at det ikke er grunnlag for å gå videre med dette, gis Sosial- og helsedepartementet og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet fullmakt til å igangsette arbeidet med fase 1 av RIT 2000-prosjektet innenfor en kostnadsramme på 4 538 mill. kroner.
2. dersom Sør-Trøndelag fylkeskommune står som eier når dette eventuelt er aktuelt, gis Sosial- og helsedepartementet og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet fullmakt til å inngå avtale med Sør-Trøndelag fylkeskommune om at fylkeskommunen kan igangsette arbeidet med fase 1 innenfor den fastsatte kostnadsrammen.

XIII

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Sosial- og helsedepartementet i 2001 kan gi tilsagn utover gitt bevilgning for inntil 362 mill. kroner under kap. 743 Statlige stimuleringstiltak for psykisk helsevern, postene 64 Omstrukturering og utbygging av psykisk helsevern for voksne og 65 Utbygging av psykisk helsevern for barn og ungdom.

XIV

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Sosial- og helsedepartementet i 2001 kan overskride bevilgningen under kap. 2600 post 1 mot tilsvarende merinntekter under kap. 5701 Diverse inntekter post 1 Administrasjonsvederlag, post 4 Tolketjenester og post 5 Oppdragsinntekter.

XV

Andre fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. det av avgiftspliktig omsetning ved apotekene fra 1. juli 2001 skal svares avgift etter disse satser:

Av de første 15 000 000 kroner:	ingen avgift
Av de neste 8 000 000 kroner:	1,5 pst. avgift
Av de neste 10 000 000 kroner:	3,0 pst. avgift
Av resten:	3,5 pst. avgift

Det gis et bunnfradrag på 6 mill. kroner for hvert filialapotek i avgiftsgrunnlaget.

2. Sosial- og helsedepartementet i 2001 kan:

- kreditere statskassens mellomværende med Rikshospitalets apotek og debitere konto for forskyvninger i balansen med 2 765 699,63 kroner.
- kreditere statskassens mellomværende med Rikshospitalets apotek og debitere konto for forskyvninger i balansen med 1 571 031,40 kroner.
- debitere statskassens mellomværende med Radiumhospitalets apotek og kreditere konto for forskyvninger i balansen med 1 963 447,96 kroner.

XVI

Folketrygdtyelser

Stortinget samtykker i at det med virkning fra 1. januar 2001 skal følgende ytelse etter folketrygdloven utgjøre:

- 2a-2. Hjelpetønad etter lovens § 6-4 til uføre som må ha tilsyn og pleie ³⁾ 11 232

XVII

Omdisponeringsfullmakt

Stortinget samtykker i at departementenes bevilgninger settes ned med til sammen 100 mill. kroner i forbindelse med høyere refusjon av sykepenger enn opprinnelig lagt til grunn ved omleggingen til direkte refusjon av sykepenger for statlige virksomheter fra 1. januar 2000. Finansdepartementet får fullmakt til å fordele beløpene på departementsområdene i tråd med tabellen nedenfor:

Departement	Kroner
Utenriksdepartementet	-600 000
Justisdepartementet	-14 810 000
Sosial- og helsedepartementet	-15 480 000
Fiskeridepartementet	-1 930 000
Landbruksdepartementet	-1 601 000
Samferdselsdepartementet	-14 250 000
Miljøverndepartementet	-1 180 000
Finansdepartementet	-8 410 000
Forsvarsdepartementet	-12 930 000
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	-18 200 000
Kulturdepartementet	-930 000
Nærings- og handelsdepartementet	-849 000
Olje- og energidepartementet	-600 000
Barne- og familiedepartementet	-290 000
Kommunal- og regionaldepartementet	-1 155 000
Arbeids- og administrasjonsdepartementet	-6 785 000
Sum	-100 000 000

Departementene får fullmakt til å foreta den endelige fordelingen av beløpene på kapitler og poster.

XVIII

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2001 kan gi Statens nærings- og distriktsutviklingsfond fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 40 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 144,7 mill. kroner.

XIX

Salg av aksjer

Nærings- og handelsdepartementet gis fullmakt til å selge alle statens aksjer i Norsk Medisinaldepot ASA etter det opplegg som går fram av St.prp. nr. 84 (2000-2001). Gjennomføringen av salget forutsetter Konkurransetilsynets godkjenning av bedriftservivet.

XX

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at tilsagnsfullmakt på kap. 1064 post 60 Tilskudd til fiskerihavneanlegg økes med 16 mill. kroner i 2001, fra 7 mill. kroner til 23 mill. kroner.

XXI

Fullmakt til sletting av grunnfond

Stortinget samtykker i at grunnfondet i Statens Landbruksbank slettes.

XXII

Fullmakt til salg av aksjer

Stortinget samtykker i at Landbruksdepartementet kan selge inntil 66 pst. av aksjene i Veterinærmedisinsk Oppdragssenter, VESO.

XXIII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

- rammen for tilsagn utover bevilgning for 2001 blir økt med 6,0 mill. kroner fra 173,844 mill. kroner til 179,844 mill. kroner under kap. 1427 post 33 Statlig erverv, barskogvern.
- rammen for tilsagn utover bevilgning for 2001 blir økt med 5,256 mill. kroner fra 69,9 mill. kroner til 75,156 mill. kroner under kap. 2422 post 90 Statens miljøfond, lån.
- rammen for tilsagn utover bevilgning for 2001 blir redusert med 44,2 mill. kroner, fra 270 mill. kroner til 225,8 mill. kroner under kap. 1470 post 73 Miljøtiltak i nikkilverkene på Kola.

XXIV

Tilføyelse av stikkord

Stortinget samtykker i at kap. 1470 post 73 Miljøtiltak i nikkilverkene på Kola, får stikkordet *kan nyttes under kap. 1470 post 1.*

XXV

Fullmakter som berører Statsbygg direkte

Stortinget samtykker i at Statsbygg i budsjetterminen 2001 kan:

- slutte avtaler om kjøp av prosjekteringstjenester innenfor den anslåtte utgiftsrammen for inntil 110 mill. kroner i forbindelse med forprosjektet for nytt operabygg.
- selge felt O på Gimlemoen for 5 mill. kroner til Kristiansand kommune, og at salgssummen kan benyttes til å delfinansiere vegprosjektet i tilknytning til Gimlemoenområdet.

XXVI

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at tilsagnsfullmakten under kap. 1592 post 70 reduseres med 427,121 mill. kroner fra 900,061 mill. kroner til 472,940 mill. kroner.

XXVII

Oppgjør av skattefordelingstvist mv.

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet frafaller tilbakebetalingskravene som følge av utbetaling på vegne av kommuner og fylkeskommuner til Norsk Hydro ASA og Norsk Hydro Produksjon AS, jf. omtale av kap. 1635 Oppgjør av skattefordelingstvist m.v.

XXVIII

Kompensasjon for merverdiavgift på tjenester

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2001 fordeler kompensasjon på 461 894 000 kroner til

departementene som følge av innføringen av merverdiavgift på tjenester. Departementene kompenseres med følgende beløp:

Departement	Beløp i 1 000 kroner
Utenriksdepartementet	1 261
Kirke-, utdannings- og forsknings- departementet	76 441
Kulturdepartementet	4 200
Justisdepartementet	23 853
Kommunal- og regionaldepartementet	13 475
Sosial- og helsedepartementet	42 836
Barne- og familiedepartementet	2 373
Nærings- og handelsdepartementet	14 216
Fiskeridepartementet	3 785
Landbruksdepartementet	18 597
Samferdselsdepartementet	87 276
Miljøverndepartementet	34 552
Arbeids- og administrasjonsdepartementet	22 481
Finansdepartementet	41 700
Forsvarsdepartementet	68 100
Olje- og energidepartementet	6 748
Sum	461 894

Av beløpet omdisponeres 210 000 000 kroner fra kap. 2309 Tilfeldige utgifter, post 1 Driftsutgifter til poster som kompenseres for merverdiavgift på tjenester.

XXIX

*Kap. 5536 Avgift på motorvogner m.m. post 71
Engangsavgift på motorvogner m.m.*

Fra 1. juli 2001 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 28. november 2000 om engangsavgift på motorvogner m.m. for budsjetterminen 2001:

§ 2 avgiftsgruppe c skal lyde:

Avgiftsgruppe c:

Campingbiler:

13 pst. av avgiften under avgiftsgruppe a.

XXX

Kap. 5580 Avgift på flyging av passasjerer, post 72

Fra 1. juli 2001 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 28. november 2000 om avgift på flyging av passasjerer for budsjetterminen 2001:

II. § 2 bokstav ny bokstav f skal lyde:

f. Flyging til lufthavn på Svalbard.

XXXI

Fullmakt til å iverksette tollreduksjoner

Finansdepartementet gis fullmakt til å iverksette de tollreduksjoner som følger av frihandelsavtalen mellom EFTA-landene og Mexico.

XXXII

Korreksjon i det sentrale statsregnskapet - Finansdepartementet

Finansdepartementet gis fullmakt til å korrigere differanse i det sentrale statsregnskapet på 4 001 802,60 kroner ved postering mot konto for forskyvninger i balansen.

XXXIII

Salg av aksjer

Stortinget samtykker i at 66 pst. av aksjene i Arcus AS blir solgt til Sucra AS i samsvar med inngåtte avtaler.

XXXIV

Unntak for investeringsavgift

A

I Stortingets vedtak av 28. november 2000 om merverdiavgift og avgift på investeringer mv. for budsjettterminen 2001 skal vedtakets kapittel II § 1 nytt annet ledd lyde:

Tjenesteytere som blir merverdiavgiftspliktige etter første halvår 2001 som følge av lov 21. desember 2000 nr. 113 om endringer i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift med senere endringer, skal ikke betale avgift på investeringer mv.

B

Endringene får virkning fra 1. juli 2001.

XXXV

Legemidlene Enbrel og Remicade

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med nytt forslag til finansiering på grunnlag av en helhetlig vurdering av legemidlene Enbrel og Remicade, som inkluderer fordeler og ulemper for den enkelte pasient ved disse to preparatene, i statsbudsjettet for 2002.

XXXVI

Hjemmebasert dialyse/DRG-systemet

Stortinget ber Regjeringen sørge for at Rikstrygdeverket gis hjemmel til å dekke kostnadene til dialysevæske og forbruksvarer ved hjemmebasert posedialyse over poliklinikkatsene med virkning fra 1. juli 2001. Regjeringen bes snarest mulig om å gjennomgå og utbedre DRG-systemet for dialysebehandling.

XXXVII

Vilkår for røntgeninstitutter

Stortinget ber Regjeringen sørge for at Stortingets vedtak av 3. mai 2001 om like vilkår for private og offentlige røntgeninstitutter blir gjennomført etter forutsetningene.

XXXVIII

GIEK

Stortinget samtykker i at lånerammen for Garanti Instituttet for Eksportkreditt økes med kr 5 000 000 000.

XXXIX

Teknologirådet

Stortinget ber Regjeringen om å legge spørsmålet om endringer av mandat, vedtekter og sekretariatsfunksjon for Teknologirådet frem som egen sak.

XL

Innsparingsfullmakt

Stortinget samtykker i at det spares inn 50 mill. kroner på departementenes utgiftsrammer. Regjeringen gis fullmakt til å foreta den endelige fordelingen av beløpet. Innsparingen spesifiseres på kapitler og poster og Stortinget orienteres om fordelingen i forbindelse med ny saldering av 2001-budsjettet i høst. Innsparingen tas foreløpig ved å redusere kap. 2309 Tilfeldige utgifter, med 50 mill. kroner. Når beløpet er fordelt på kapitler og poster, tilbakeføres 50 mill. kroner til kap. 2309.

XLI

Norsk Reiselivshøyskole

Stortinget ber Regjeringen godkjenne Norsk Reiselivshøyskole for statsstøtte.

XLII

Skattefradrag for FoU-utgifter

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2002 legge fram forslag om et skattefradrag for bedriftenes FoU-utgifter i tråd med Hervik-utvalgets forslag og merknadene i denne innstillingen.

XLIII

Utredning av næringslovgivningen

Stortinget ber Regjeringen ta initiativ til en uavhengig og tverrfaglig utredning av næringslovgivningen for små og mellomstore bedrifter med sikte på forbedringer som kan stimulere til næringsutvikling og nyskaping.

XLIV

Kompensasjonsordning for merverdiavgift

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om at kompensasjonsordningen for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner utvides til å gjelde alle tjenester.

Oslo, i finanskomiteen, den 8. juni 2001

Dag Terje Andersen
leder og ordfører

Siv Jensen
sekretær